ANDREW DAVIDSON

GARGUI

I

Toate accidentele îi surprind, adeseori năprasnic, pe cei încrezători, aidoma iubirii.

Era Vinerea Mare şi stelele abia începeau să se topească în zorii zilei. În timp ce conduceam mi-am mângâiat cicatricea de pe piept, un obicei al meu. Aveam ochii grei şi vederea neclară, deloc surprinzător, pentru că petrecusem noaptea cocoşat deasupra unei oglinzi, trăgând pe nas liniile de pudră albă care îmi ţineau faţa blocată în sticlă. Credeam că îmi ascut reflexele. M-am înşelat.

Într-o parte a curbei era panta abruptă a muntelui, în cealaltă o pădure întunecată. Încercam să privesc drept înainte dar mă copleşea sentimentul că în spatele copacilor aştepta ceva gata să mă încolţească, probabil o trupă de mercenari. Aşa funcţionează paranoia drogului, fireşte. Inima îmi bătea nebuneşte în timp ce mâinile strângeau volanul tot mai tare, baza gâtului fiind scăldată în sudoare.

Între picioare plantasem o sticlă de bourbon pe care încercam s-o extrag ca să mai iau o duşcă. Am scăpat sticla din mână şi mi-a căzut în poală, vărsându-se peste tot înainte de a se rostogoli pe jos. M-am aplecat s-o ridic înainte ca alcoolul rămas să se scurgă de tot, iar atunci când mi-am ridicat ochii m-a izbit o vedenie, o vedenie ridicolă, care a pus totul în mişcare. Era o cascadă de săgeţi în flăcări revărsându-se din pădure direct

asupra maşinii mele. Instinctiv, am întors volanul în direcţia opusă pădurii care îi adăpostea pe atacatorii invizibili. Ceea ce n-a fost o idee fericită pentru că mi-a catapultat maşina în gardul metalic care mă despărţea de prăpastie. S-a auzit un scrâşnet, metal pe metal, uşa din dreapta frecându-se de cablurile întinse, apoi o duzină de bufnituri în timp ce ricoşam din stâlpii de lemn, fiecare lovitură sunând ca o vână de electricitate trecând printr-un defibrilator.

Am supracompensat intrând pe contrasens şi evitând de puţin o camionetă. Am tras, din nou, mult prea puternic de volan şi m-am pomenit iar în gardul protector. Cablurile au plesnit zburând în toate părţile asemenea tentaculelor unei caracatiţe care se zbate în harponul letal. Un cablu a fisurat parbrizul şi-mi amintesc gândindu-mă cât de bine îmi părea că nu mă lovise, asta în timp ce maşina se prăbuşea printre braţele brutei în convulsii.

A existat un scurt moment de imponderabilitate: punctul de balans dintre aer şi pământ, mocirlă şi rai. *Ce ciudat,* gândeam, *cât de aievea momentului dintre somn şi adormire, când totul e suprareal de frumos şi nimic nu e corporal. Cât de aievea plutirii spre împlinire.* Dar, aşa cum se întâmplă deseori în acel răstimp, dintre existenţa în lume şi topirea în vis, acel moment de răscruce s-a sfârşit cu o brutală trosnitură, întru luciditate.

Prăbuşirea unei maşini pare să dureze o veşnicie, existând întotdeauna un moment în care crezi că poţi corecta eroarea. Da, gândeşti tu, e adevărat că plonjez pe versantul abrupt al muntelui într-o maşină care cântăreşte aproximativ o mie cinci sute de kilograme. E adevărat că nu sunt decât 100 de metri până la fundul prăpăstiei. Dar sunt sigur că dacă trag foarte tare de volan într-o parte totul va fi okay.

După ce ai tras puternic de volan şi ai realizat că nu e relevant, te podideşte următorul gând foarte clar, foarte pur: *Oh, futu-i.* Pentru un moment superb atingi acel sublim în urmărirea căruia filosofii orientali îşi petrec întreaga viaţă. Dar după acest moment de transcendenţă mintea devine un supercomputer capabil să calculeze rotaţiile maşinii, multiplicând rezultatul cu

viteza căderii şi unghiul de picaj, ţinând cont de legile mişcării newtoniene, ca într-o fracţiune de secundă să tragi concluzia panicată conform căreia: *asta o să doară ca dracu'.*

Maşina prinde viteză în cădere, plonjând vertiginos. Brusc ipoteza ta se dovedeşte corectă: doare într-adevăr, al naibii de rău. Creierul cataloghează diferitele senzaţii. Răsturnarea cu fundul în sus, dezorientarea aiuritoare şi scrâşnetele maşinii executând mişcările unei yoga a păcătoşilor. Metalul se turteşte, zdrobindu-ţi coastele. Miroase a răutate diavolească, o furcă-n fundul tău şi gust de sulf în gură. Bastardu-i acolo, fireşte, nu te îndoi.

Îmi amintesc flama argintie dogoritoare în momentul în care şasiul mi-a retezat degetele de la piciorul stâng. Îmi amintesc osia volanului zburându-mi peste umăr. Îmi amintesc erupţia de sticlă care părea că se depune peste tot în jurul meu. Când maşina a rămas în sfârşit nemişcată, atârnam cu capul în jos, prins în centura de siguranţă. Auzeam sâsâiturile diferitelor gaze răbufnind din motor şi roţile învârtindu-se, afară, deasupra, şi scârţâiturile metalului relaxându-se după ce maşina a încetat să se mai clatine, o ţestoasă patetică rămasă pe spate.

Tocmai începusem să-mi pierd cunoştinţa, când a avut loc o explozie. Nu o explozie de film, ci o mică explozie adevărată, asemenea unui aragaz nefericit care-i poartă pică proprietarului. O flacără albăstrie a spintecat aerul de deasupra maşinii care zăcea oblic sub trupul meu pendulând. Din nas mi-a căzut o picătură de sânge în flăcările tinere, şi vioaie, şi pline de viaţă. Simţeam că părul îmi ia foc; apoi l-am mirosit. Carnea începuse să se carbonizeze de parcă aş fi fost o fleică aruncată pe grătar şi mi-am auzit pielea sfârâind, sărutată de flăcări. Nu aveam cum să ajung la creştetul meu ca să-mi pot stinge părul în flăcări. Braţele nu răspundeau la comenzile mele.

Îmi imaginez, dragi cititori, că aţi avut unele experienţe legate de căldură. Poate aţi înclinat ceainicul într-un unghi nefericit, iar aburul vi s-a insinuat pe mânecă; sau, dintr-o îndrăzneală copilărească, aţi ţinut între degete un chibrit aprins cât mai mult posibil. Oare nu i s-a întâmplat fiecăruia dintre noi, cel puţin o

dată, să umple cada cu apă exagerat de fierbinte, uitând să înmoaie un deget înainte de a cufunda întregul picior? Dacă nu aţi avut parte decât de acest gen de incidente minore, vreau să vă imaginaţi ceva cu totul inedit. Închipuiţi-vă că aţi aprins un arzător al sobei – să zicem că e vorba de o sobă electrică, cea cu arzătoare negre, spiralate. Nu plasaţi o oală cu apă pe arzător pentru că apa nu va face decât să absoarbă căldura ca să fiarbă. Poate se iţesc câteva rotocoale minuscule de fum, din cauza picăturilor de mâncare anterioare. O nuanţă vag violetă ar putea să apară înnădită între elementele negre ale arzătorului, după care spirala îşi asumă tonuri roş-vineţii, ca murele necoapte. Apoi se înroşeşte, spre portocaliu, şi în sfârşit – în sfârşit! – ajunge de un intens roşu aprins. Destul de frumos, nu? Acum plecaţi capul, în aşa fel încât ochii să fie la acelaşi nivel cu arzătoarele şi să puteţi privi unduirea străvezie de deasupra elemenţilor. Gândiţi-vă la toate acele filme vechi în care eroul se pomeneşte privind în deşert la oaza nesperată. Vreau să vă plimbaţi degetele mâinii stângi pe palma mâinii drepte, observând că pielea voastră înregistrează şi cea mai mică atingere. Dacă ar face-o altcineva e posibil chiar să vă excite. Acum plesniţi cu palma aceea sensibilă şi receptivă arzătorul acela incandescent.

Şi ţineţi-o acolo. Ţineţi-o acolo în timp ce spirala întipăreşte cele nouă cercuri danteşti în palmă, permiţându-vă să strângeţi în mână Infernul, pe veci. Lăsaţi căldura să vă graveze pielea, muşchii, tendoanele; lăsaţi-o să fumege până la os. Lăsaţi arsura să se cuibărească atât de adânc încât să nu mai ştiţi dacă veţi mai fi în stare vreodată să luaţi mâna de pe spirală. Nu va trece mult până când duhoarea propriei cărni va începe să adie, agăţându-se de perişorii din nas, refuzând să le dea drumul, şi vă veţi mirosi trupul arzând.

Vreau să ţineţi mâna aceea presată zdravăn, numărând încet până la şaizeci. Fără să trişaţi. *Unu Mis-sis-sip-pi, doi Mis-sis-sip-pi, trei Mis-sis-sip-pi…* La *şaizeci Mis-sis-sip-pi* mâna se va topi, aşa încât acum împrejmuieşte arzătorul, fuzionând cu el. Acum smulgeţi carnea afară.

Mai am o provocare pentru voi: aplecaţi-vă, întoarceţi capul într-o parte şi culcaţi-vă faţa pe acelaşi arzător. Din nou şaizeci Mississippi; fără să trişaţi. Partea convenabilă e că urechea voastră e chiar acolo, gata să captureze pârâitura, sfârâitul şi explozia cărnii voastre.

Acum poate aveţi o idee cum era pentru mine acolo, blocat în maşină, neputincios în faţa flăcărilor, îndeajuns de conştient încât să cataloghez datele experienţei înainte de a intra în stare de şoc. Au existat unele momente scurte şi milostive în care puteam să aud şi să miros, şi să gândesc, documentând totul fără să simt ceva. *De ce nu mai doare?* Îmi amintesc închizându-mi ochii şi sperând într-o beznă totală, sublimă. Îmi amintesc gândindu-mă că ar fi trebuit să-mi fi trăit zilele ca vegetarian.

Apoi maşina s-a mai urnit o dată, răsturnându-se în pârâul pe coasta căruia se legănase. Asemenea ţestoasei care îşi recapătă uzul picioarelor zbughind-o spre cea mai apropiată sursă de apă.

Această întâmplare – maşina căzută în pârâu – mi-a salvat viaţa, stingând flăcările şi răcorindu-mi carnea proaspăt rumenită.

* * *

Toate accidentele îi surprind pe cei încrezători, aidoma iubirii.

N-am nicio idee dacă începutul cu accidentul de maşină a fost cea mai bună decizie, pentru că n-am scris nicio carte până acum. Adevărul e că am început cu accidentul pentru că doream să vă stârnesc interesul şi să vă ademenesc în poveste, încă mai citiţi, ceea ce înseamnă că a ţinut.

Cel mai dificil lucru când vine vorba de scris, descopăr acum, nu e actul propriu-zis de construire al frazelor. E cum decizi ce

să pui în ele, unde anume, şi ce să laşi afară. Îmi pun mereu semne de întrebare. Am ales accidentul, dar aş fi putut foarte bine să încep cu oricare alt segment al vieţii mele de treizeci şi cinci de ani înainte de momentul respectiv. De ce să nu fi început cu: „M-am născut în anul 19… în oraşul…”?

Dar în definitiv, de ce să încredinţez începutul acestei limite temporale? Poate ar fi trebuit să încep cu perioada timpurie a secolului treisprezece, în Nürnberg, când o femeie cu nefericitul nume de Adelheit Rotter s-a lepădat de viaţa pe care o considera păcătoasă pentru a intra în rândul beguinelor – femei care, deşi neafiliate oficial bisericii, se simţeau inspirate de viaţa plină de neajunsuri asociată cu cea a lui Hristos. După o vreme, Rotter a recrutat o legiune de discipoliţe, iar în 1240 s-au mutat într-o fermă de vaci din Engelschalksdorf, lângă Swinach, unde un binefăcător, pe numele de Ulrich II von Königstein, le-a permis să se stabilească acolo cu condiţia că se vor achita de corvezile zilnice. Şi-au ridicat o casă în 1423 iar anul următor au desemnat-o ca mănăstire, alegându-şi prima stareţă.

Când a murit, Ulrich, fără să lase un moştenitor de sex bărbătesc, a donat întregul domeniu beguinelor. În compensaţie, a cerut ca mănăstirea să asigure locuri de veci celor înrudiţi cu el şi ca maicile să se roage întru slava familiei Königstein. Ca o demonstraţie de bună credinţă le-a sugerat să boteze aşezarea Engelthal, sau „Valea îngerilor”, în loc de Swinach – „Lunca porcilor”. Însă ultima lui stipulare a fost cea care va fi avut cel mai mare impact asupra vieţii mele: a autorizat mănăstirea să înfiinţeze un scriptorium.

* * *

Ochii deschişi pe răsucirea roş-albastră a fulgerului. Un blitzkrieg de voci, zgomote. O bară de metal străpunge maşina lateral, despicând-o. Uniforme. Isuse, sunt în iad, iar ei poartă uniforme. Un bărbat zbiară. Altul zice cu o voce caldă: „Te

scoatem afară. Nu-ţi fă nicio grijă”. Poartă o insignă. „O să fii în siguranţă”, promite el de după mustaţă. „Cum te cheamă?” Nu-mi amintesc. Alt asistent strigă la cineva pe care nu-l zăresc. Tresare la vederea mea. Au voie să facă asta? Beznă.

Ochii deschişi. Sunt legat pe o targă. O voce: „Trei, doi, unu, ridicaţi”. Cerul se pogoară spre mine, apoi se depărtează, „înăuntru”, zice vocea. Un clic metalic, când targa e fixată în locaş. Sicriu; dar de ce fără capac? *Prea antiseptic pentru iad dar atunci, oare cerul raiului ar putea fi într-adevăr din metal cenuşiu?* Beznă.

Ochii deschişi. Din nou imponderabil. Charon poartă o urzeală albăstruie, amestec bumbac-poliester. Sirena unei ambulanţe se aude cu ecoul unui Aheron din ciment. Trupul meu e intubat – peste tot? Sunt acoperit de o pătură gelatinoasă. Umedă, umedă. Beznă.

Ochii deschişi. Ritm înfundat al roţilor asemănător coşului de supermarket pe pardoseala de ciment. Vocea afurisită zice: „Dă-i bice!” Cerul îşi râde de mine, mă petrece, apoi tavanul văruit alb. Uşile duble se deschid ca unse. „Sala Patru!” Beznă.

* * *

Ochii deschişi. Măciulia căscată a unui şarpe, repezindu-se spre mine, râde, vorbeşte: **VIN…** Şarpele încearcă să-mi înghită creştetul. Nu, nu-i şarpe, e masca de oxigen. **…ŞI NU POŢI FACE NIMIC SĂ MĂ OPREŞTI.** Cad pe spate în bezna măştii.

Ochii descoperă. Mâini arse, picioare arse, foc pretutindeni dar eu sunt în mijlocul unui crivăţ. O pădure germană şi un râu în apropiere. O femeie pe culme, cu o arbaletă. Îmi simt pieptul ca şi cum aş fi fost lovit. Aud un sfârâit în timp ce inima intră în colaps. Încerc să vorbesc dar nu iese decât un horcăit, iar o asistentă îmi spune să mă odihnesc, totul va fi okay, totul va fi okay. Întuneric.

O voce planează deasupra mea. „Dormi. Pur şi simplu dormi”.

* * *

După accident m-am făcut rotofei, ca un crenvurst proaspăt prăjit, pielea mea plesnind ca să facă loc cărnii expandate. Cu bisturiele lor hămesite, doctorii au accelerat acest proces cu câteva incizii rapide. Procedura poartă numele de escarotomie, conferind ţesutului tumefiat libertatea de a se extinde. Seamănă mai degrabă cu revolta fiinţei tale interioare secrete, primind în sfârşit licenţa de a se zbate la suprafaţă. Doctorii credeau că mă tăiaseră ca să iniţieze procesul de lecuire, dar de fapt n-au făcut decât să elibereze un monstru – o bucată de carne umflată, saturată de sucuri.

În timp ce o mică arsură rezultă într-o băşicuţă plină cu plasmă, arsurile mari, ca ale mele, au ca rezultat pierderea unei mari cantităţi de lichide. În primele douăzeci şi patru de ore de spitalizare doctorii au pompat în mine 20 de litri de lichid izotonic pentru compensarea pierderii fluidelor corporale. Mă scăldam în fluidele eliminate, la fel de rapid, de trupul meu carbonizat pe cât de rapid erau pompate în mine; eram asemenea unui deşert în timpul unei ploi torenţiale.

Acest schimb de fluide mult prea rapid a creat un dezechilibru chimic sanguin, iar sistemul imunitar s-a poticnit din cauza

intensităţii travaliului, o problemă care va fi devenit şi mai periculoasă în săptămânile următoare, când ameninţarea letală primară o reprezenta eventualitatea contractării unei stări septice. Chiar şi în cazul unui pacient ars care pare s-o ducă mai bine mult timp după accident, o infecţie îl poate scoate din joc cât ai bate din palme. Sistemele de protecţie ale organismului abia dacă funcţionează, exact atunci când ai mai multă nevoie de ele.

Straturile exterioare distruse îmi erau glazurate cu un reziduu sanguin de ţesut ars numit escară, Hiroshima trupului meu. Exact aşa cum nu poţi numi un morman de blocuri de ciment sparte o „clădire”, după ce bomba a fost detonată, nimeni n-ar fi numit stratul meu exterior „piele”, după accident. Reprezentam o stare de urgenţă în sine, tot felul de creme de argint ionizat şi de sulfadiazină erau aplicate peste rămăşiţele mele. Iar peste ele pansamentele consolidau dezastrul.

Nu ştiam nimic din toate astea, le-am aflat mai târziu, de la doctori. În momentul respectiv eram în comă, un aparat susţinând metronomul leneş al inimii mele. Lichidele şi Electroliţii şi antibioticele şi morfina îmi erau administrate printr-o serie de perfuzii (intravenoasă, jejunostomică, endotraheală, nasogastrică, urinară, câte o perfuzie pentru fiecare ocazie!). Un scut termic îmi conserva temperatura corpului într-atât încât să supravieţuiesc, un ventilator îmi asigura respiraţia, iar numărul de transfuzii de sânge era îndeajuns de mare pentru a-l face pe Keith Richards să se ruşineze.

Doctorii au îndepărtat exteriorul devastat, colectând resturile gunoiere, cioplind carnea arsă. Au adus tancuri de nitrogen lichid conţinând piele recent recoltată de pe cadavre. Foile respective erau îmbibate în tăvi pline cu apă, apoi aranjate frumos pe spatele meu şi capsate. Pur şi simplu, ca şi cum ar fi mochetat cu felii de iarbă porţiunea problematică a gazonului unei cabane de vară, aşa m-au împachetat în pieile morţilor. Trupul îmi era asanat în mod constant, dar oricum respingeam aceste folii de necro-piele; nu m-am potrivit niciodată prea bine

cu alţii. Aşa că acum eram mereu reînfăţat în alte piei de cadavre.

Iată-mă zăcând acolo, folosindu-mă de morţi ca de o armură împotriva morţii.

* * *

Primele şase luni ale vieţii mele.

Tata dispăruse înainte să mă nasc. Evident, era cel mai fermecător fante, rapid cu scula şi chiar mai rapid să spele putina. Mama, abandonată de acest curtezan fără nume, a murit dându-mi viaţă, iar eu am plutit în lume pe torentul ei de sânge. Asistenta care ţinea în mâini trupul meu slinos de nou-născut a patinat pe băltoaca scursă când vroia să iasă din sala de naşteri, cel puţin aşa mi s-a spus. Bunica m-a văzut întâia oară în braţele acelei asistente roş-albă ca un test de personalitate Rorschach.

Travaliul nu decursese prea bine pentru mine. N-am aflat niciodată exact ce s-a întâmplat, dar corpul meu a fost crestat de la stomac la piept lăsând în urmă o cicatrice lungă – poate dintr-o greşeală de bisturiu în timp ce încercau s-o salveze pe mama. Pur şi simplu nu ştiu. Pe măsură ce creşteam cicatricea rămânea de aceeaşi lungime, măsurând în final doar câţiva centimetri, localizată în partea stângă a pieptului, acolo unde o fiinţă romantică ar fi putut desena inima.

Am stat la bunica până la vârsta de şase ani. Resentimentele ei faţă de mine, cauza morţii fiicei ei, erau evidente. Nu cred că era rea, doar cineva care nu se aşteptase să fie urmaşa fiicei decedate, şi nici să i se dea atât de târziu în viaţă sarcina îngrijirii unui alt bebeluş.

Bunica nu mă bătea; mă hrănea bine; avea grijă să primesc toate vaccinurile necesare. Doar că nu-i plăcea de mine. A murit

într-una din puţinele zile când ne simţeam bine împreună, dându-mă cu leagănul din curte. M-a împins spre cer, iar eu am întins picioarele spre soare. M-am întors spre pământ, aşteptându-mă să fiu prins de mâinile ei. În schimb, am plutit pe lângă trupul chircit. Când am trecut din nou spre înainte, se prăbuşise în coate. Apoi a căzut cu faţa-n noroiul terenului de joacă. Am alergat la cea mai apropiată casă, să-i alertez pe adulţi, apoi am aşteptat cocoţat pe gard salvarea care a ajuns prea târziu. Când au ridicat-o asistenţii, braţele corpolente ale bunicii au forfecat aerul ca nişte aripi de lilieci, fără viaţă.

* * *

Din clipa în care am ajuns la spital am încetat să mai fiu o persoană, devenind o hartă-actuar. După ce m-au cântărit, doctorii au trecut pe calculatoare, să socotească extinderea arsurilor şi şansele de supravieţuire. Deloc mari.

Cum anume au făcut toate astea? Ca în orice basm adevărat, există o formulă magică, iar în cazul de faţă poartă numele de Regula lui Nouă. Procentajul arsurilor e determinat şi marcat pe o hartă care nu se deosebeşte prea mult de o hartă voodoo pentru corpul uman, divizată în secţiuni bazate pe multiplii cifrei nouă. Braţele „valorează” 9 procente din suprafaţa totală, iar bustul, faţă-spate, valorează 36 de procente. Ergo: Regula lui Nouă.

Fireşte, în ratificarea unei arsuri intră şi alte considerente. Vârsta, spre exemplu. Cei foarte bătrâni şi cei foarte tineri au cele mai puţine şanse de supravieţuire, dar dacă cei tineri supravieţuiesc atunci înseamnă că dispun de o capacitate mult mai mare de regenerare. Aşadar, au această şansă de partea lor. Ceea ce e drăguţ. Trebuie să luăm în considerare şi tipul de arsuri: opărirea cu lichide fierbinţi; arsurile cauzate de fire electrice; sau arsurile chimice, fie acide, fie alcaline. Personal,

am comandat din meniu numai arsuri termale, cele cauzate exclusiv de flăcări.

Ce i se întâmplă de fapt, s-ar putea să vă întrebaţi, cărnii vii pe foc? Celulele constau în principal din lichide, care pot fierbe, permiţând pereţilor celulari să explodeze. Ceea ce nu e bine. Într-un al doilea scenariu, proteina celulei se prăjeşte asemenea unui ou într-o tigaie, transformându-se dintr-un lichid subţire în ceva gumos şi alburiu. Dacă se întâmplă una ca asta, întreaga activitate metabolică celulară încetează. Aşa că, deşi căldura n-a fost suficientă pentru a ucide celula din prima, pierderea abilităţii de a livra oxigen asigură decesul ţesutului destul de curând. Diferenţa rezidă într-o capitulare lentă versus o implozie imediată.

* * *

După ce bunica s-a dus, m-am mutat la Debi şi Dwayne Michael Grace – mătuşă şi unchi, chintesenţa gunoaielor, deranjaţi de prezenţa mea din primul moment. Însă au fost încântaţi de cecurile pentru alocaţie primite de la stat. Ceea ce le uşura considerabil procurarea de droguri.

În perioada petrecută cu soţii Grace cei lipsiţi de graţie ne-am mutat de la un parc de rulote la altul până când tutorii mei au găsit cheful care ţinea toată noaptea, transformându-se apoi în festivalul de meta-amfetamine care a ţinut trei ani. Erau nişte avangardişti: cristalele de meta-amfetamine nu erau nici pe departe atât de populare ca acum. Dacă nu exista nicio pipă la îndemână se foloseau de un ciob de bec, iar uneori becurile se stingeau atât de rapid încât ajungeam să trăim într-o beznă totală. Însă drogurile nu păreau să se mai stingă. Soţii Grace, cu zâmbetele lor ca nişte tastaturi ciobite, îi dădeau dealerului şi ultimul bănuţ.

Unul dintre vecini şi-a pus la mezat fiica, doar cu câţiva anişori mai tânără ca mine, pentru echivalentul în droguri. În cazul în care sunteţi curioşi, valoarea de stradă a unei odrasle de opt ani e de 35$, cel puţin la atât se ridica când eram copil. Când mama ei devenea tăcută şi căpăta o privire vântuită, fetiţa se refugia în cămăruţa mea, plângând înspăimântată, pentru că anticipa o tranzacţie iminentă. Ultima oară când am auzit ceva despre ele, mama se lepădase de droguri şi îl găsise pe Dumnezeu; iar fata (acum adultă) era gravidă, dependentă de heroină.

Cea mai mare parte a copilăriei n-a fost agreabilă, însă n-am fost scos niciodată la vreo licitaţie sexuală ca tutorii mei să se îmbuibe şi mai tare. Totuşi, un om ar trebui să fie în stare să spună lucruri mai frumoase despre tinereţea lui decât cele de mai sus.

Singura modalitate graţie căreia am fost în stare să supravieţuiesc acelei lumi de căcat era să-mi imaginez una mai bună, aşa că am început să citesc tot ce-mi cădea în mână. În adolescenţă am petrecut atât de multe ore în bibliotecă încât bibliotecarele aduceau câte un sandviş în plus, pentru mine. Am multe amintiri dragi despre aceste femei care îmi recomandau cărţi şi apoi discutau cu mine ore întregi despre ceea ce deprinsesem.

Cu mult înainte de a dobândi patima pentru drogurile care îmi vor ocupa întreaga viaţă adultă, natura mea adevărată se impusese deja ca una compulsivă. Prima şi cea mai durabilă adicţie a fost aceea de a studia obsesiv orice subiect care îmi stârnea curiozitatea.

Deşi nu mă dădeam în vânt după şcoală, asta nu însemna că eram de părere că educaţia reprezintă o activitate inferioară. Departe de mine gândul acesta: problema mea era că şcoala interfera cu activităţi mult mai fascinante. Cursurile erau concepute să împărtăşească informaţii practice, dar pentru că le-am înţeles atât de rapid esenţa, am pierdut tot interesu. Am fost întotdeauna atras de ezoterismul care răzbate din nota de subsol a unui text sau din remarca riscată a vreunui profesor. Spre exemplu, dacă profesorul de geometrie menţiona ceva

despre Galileo, cum ar fi o prezentare a structurii fizice a iadului, îmi era imposibil să mă mai concentrez atunci când profesorul revenea la discuţia despre laturile paralelogramului. Chiuleam următoarele trei ore ca să merg la bibliotecă şi să citesc tot ce puteam despre Galileo iar când mă întorceam la şcoală picam testul de la mate pentru că nu includea nicio întrebare despre inchiziţie.

Această pasiune pentru învăţarea autoimpusă a rămas o constantă a mea, şi ar trebui să fi devenit deja evidentă din descrierea tratamentului pentru arsuri. Subiectul acesta are o relevanţă atât de personală încât mi-ar fi fost imposibil să nu încerc să aflu cât mai multe despre el. Interesul meu în a învăţa cât mai multe lucruri nu se opreşte aici. Cercetarea legată de mănăstirea Engelthal, din motive care vor deveni transparente, urma să însemne foarte multe ore din timpul meu.

Deşi e adevărat că în afara bibliotecii am trăit o viaţă păcătoasă, înăuntrul ei am fost întotdeauna la fel de devotat cunoaşterii precum un sfânt bibliei lui.

* * *

Arsurile, am aflat, sunt clasificate şi conform numărului de straturi de piele distruse. Arsurile superficiale (de gradul unu) afectează numai epiderma, stratul de la suprafaţă. Arsurile parţiale (de gradul doi) afectează epiderma şi al doilea strat, corium. Arsurile parţial profunde sunt arsuri severe de gradul doi. Apoi avem arsurile totale (de gradul trei) care afectează toate straturile pielii, cu cicatrizări permanente.

Cazurile severe – ca al meu – se caracterizează de obicei printr-o combinaţie de arsuri profunde, pentru că nu era nimeni acolo să întoarcă fleica pentru asigurarea unei prăjiri uniforme. Spre exemplu, mâna mea dreaptă e complet validă. A fost

afectată doar de arsuri superficiale şi singurul tratament necesar constă într-o loţiune de mâini oarecare.

Arsurile mele parţial profunde sunt în mare parte localizate în regiunea membrelor inferioare, sub genunchi şi în jurul feselor. Pielea s-a scorojit ca paginile unui manuscris în flăcări, necesitând câteva luni pentru a se lecui. Nici astăzi pielea nu e perfectă dar, la naiba, nu-i de lepădat. Încă mai simt ceva când mă aşez.

Arsurile totale sunt precum cotletul uitat pe grătar de tataie când se-mbată. Aceste arsuri distrug; ţesutul respectiv nu se va lecui. Cicatricea e albă, neagră sau stacojie; e pe vecie o rană uscată, dură şi fără vreun fir de păr, pentru că toate foliculele s-au prăjit definitiv. Destul de ciudat e că arsurile de gradul trei sunt într-o anumită privinţă preferabile celor de gradul doi: nu dor deloc pentru că terminaţiile nervoase au fost cauterizate.

Arsurile pe mâini, cap, gât, piept, urechi, faţă, pe labele de la picioare şi în regiunea perineală necesită o atenţie specială. Aceste regiuni asigură cele mai mari scoruri conform regulii de nouă; un centimetru de arsură a capului se clasează înaintea unui centimetru de arsură a spatelui. Din nefericire, aceste regiuni erau cele în care se concentrau arsurile mele loiale, aşa că în privinţa asta n-am avut prea multă şansă.

Există unele dezbateri în comunitatea medicală privitoare la eventuala existenţă a arsurilor de gradul patru, dar nu e vorba decât de nişte doctori sănătoşi stând într-o sală de conferinţă şi discutând aspecte semantice. Arsurile de gradul patru, dacă acceptăm acest concept, se înşurubează în oase şi tendoane. Aveam şi acest gen de arsuri; şi ca şi cum n-ar fi fost suficient că şasiul îmi retezase degetele de la piciorul stâng, aceste aşa-zise arsuri de gradul patru mi-au anulat trei degete de la piciorul drept şi un deget şi jumătate de la mâna stângă. Şi încă o porţiune din trupul meu.

Poate vă amintiţi că vărsasem bourbon pe pantaloni cu câteva clipe înainte de accident, moment cum nu se putea mai prost. De fapt, poala mea era îmbibată cu un accelerator care a permis

acestei porţiuni să ardă cu o intensitate sporită. Penisul meu era ca o lumânare atârnând în afara corpului şi ars astfel, lăsându-mă cu un fitil cauterizat în locul tulpinii. Fără posibilitatea de a-l salva, mi-a fost îndepărtat la puţin timp după internare printr-o procedură cunoscută sub numele de penectomie.

Când am întrebat ce se întâmplase cu rămăşiţele bărbăţiei mele, asistenta m-a informat că fuseseră decartate ca resturi medicale. Ca şi cum asta ar fi trebuit să mă facă să mă simt mai bine, mi-a explicat că doctorii îmi lăsaseră scrotul şi testiculele la locul lor. Presupun că ar fi fost prea mult să-mi ia şi puşca şi cureaua.

* * *

Soţii Grace au murit într-o explozie a laboratorului de meta-amfetamine la nouă ani după ce ajunsesem în rulota lor. Nu e deloc surprinzător: există vreo idee mai tâmpită decât cea conform căreia drogaţii îşi prepară drogurile într-un spaţiu închis, cu ingrediente care includ ulei de felinar, diluant şi alcool sanitar?

N-am fost prea dărâmat. În ziua înmormântării m-am dus să discut cu bibliotecarele despre biografia lui Galileo Galilei, pe care tocmai o citeam – pentru că, de fapt, profesorul de geometrie *chiar* îmi trezise interesul pentru omul de ştiinţă renascentist.

Deşi orice copil de şcoală vă poate povesti despre persecutarea lui Galileo de către inchiziţie, adevărul despre viaţa lui era mult mai complicat. Nu fusese niciodată intenţia lui să fie un catolic „rău”, iar atunci când i s-a comandat să nu mai propovăduiască ideea unui univers heliocentric, Galileo s-a conformat mulţi ani de zile. Fiica lui, Virginia, a intrat la mănăstire sub numele de sora Maria Celeste, în timp ce fiica Livia s-a dedicat aceleiaşi ocupaţii sub numele la fel de

extraterestru de sora Arcangela. Există ceva poetic în asta – chiar dacă acum numele lui e folosit ca o prescurtare pentru ştiinţa opresată de religie – deoarece viaţa lui Galileo a îngemănat religia şi ştiinţa. Se spune că atunci când Tommaso Caccini, un tânăr preot dominican, a devenit primul denunţător public al sprijinului acordat de Galileo teoriei lui Copernic, el şi-a încheiat discursul cu un vers din Faptele Apostolilor: *Voi, bărbaţi ai Galileii, de ce staţi cu ochii aţintiţi spre ceruri?* Însă ceea ce Caccini nu bănuia era că dacă Galileo se zgâia la cer, atunci putea foarte bine fie să se roage fie să cartografieze evoluţia astrelor.

La vârsta de douăzeci şi patru de ani, Galileo a dat o probă pentru un post de profesor universitar, susţinând două prezentări despre fizica *Infernului* lui Dante. Majoritatea gânditorilor moderni consideră acest lucru ca minunat de bizar, însă în vremea lui Galileo studiul cosmologiei danteşti era un subiect fierbinte. (Deloc întâmplător, prezentările au fost ţinute la Academia Florentină, în oraşul poetului.) Prezentările s-au bucurat de un mare succes şi l-au ajutat pe Galileo să-şi asigure poziţia de profesor de matematică la Universitatea din Pisa.

Doar mult mai târziu a realizat Galileo că teza pe care o susţinuse în prezentarea lui fusese incorectă, iar opinia conform căreia structura conică a iadului ar fi avut o scară invariabilă a proporţiilor, adică îşi putea augmenta mărimea fără să piardă din forţă sau integralitate, nu era valabilă. În eventualitatea existenţei reale a iadului în interiorul Pământului, imensitatea cavităţii acestuia ar fi cauzat surparea plafonului (mantia pământului) dacă zidurile iadului n-ar fi fost mult mai groase decât cele postulate iniţial. Aşadar, târziu în viaţă, Galileo s-a pus pe treabă privitor la natura legilor variabilităţii proporţiilor, publicându-şi descoperirile în *Două ştiinţe noi,* ale căror principii au contribuit la lansarea fizicii moderne ştiinţă care există acum în parte pentru că Galileo şi-a dat seama că făcuse o greşeală prin aplicarea legilor naturale unei locaţii supranaturale.

Dar dacă iadul ar fi un loc real, există foarte puţine dubi i că Debi şi Dwayne Michael Grace se găsesc acum acolo.

* * *

Am rămas în comă aproape şapte săptămâni, înfăşat în sacul meu de carne moartă. Iniţial, coma fusese generată de şoc, apoi doctorii au decis să mă menţină în această stare, imobilizat medical în timp ce începea vindecarea.

N-a trebuit să mă raportez conştient la colapsul sistemului meu circulator şi nici să-mi fac griji din cauza afecţiunilor renale. Eram insensibil la inactivitatea intestinelor mele. Nu ştiam nimic despre ulceraţiile care mă făceau să vomit sânge sau despre cum reuşiseră asistentele să se asigure că nu mă asfixiez când mi se întâmpla una ca asta. Eram scutit de îngrijorările iscate de posibilele infecţii generate de fiecare operaţie urgentă sau de grefele de piele. Nu mi s-a adus la cunoştinţă că foliculii mei de păr fuseseră incineraţi sau că glandele sudoripare erau distruse. Nu m-am trezit când mi-au extras funinginea din plămâni – o procedură care, apropo, se numeşte toaletă pulmonară.

Coardele mele vocale suferiseră mari stricăciuni din cauza inhalării fumului şi mi se administrase o traheotomie pentru ca laringele să se poată vindeca fără a fi iritat de tubul care îl presa. Nimic în plus nu se mai putea face. Altă parte a trupului meu care a primit mai puţină atenţie în fazele iniţiale a fost piciorul meu drept, grav fracturat. Doctorii au fost nevoiţi să aştepte să fiu echilibrat hemo-dinamic înainte de a purcede la operaţia de reparare a femurului strivit şi a genunchiului demolat. Menţinerea mea în viaţă era mai importantă decât o voce frumoasă sau un mers fără poticneli.

Cât timp am fost în comă nu s-a putut evita atrofierea muşchilor. Asta din cauza lipsei de mişcare şi a faptului că dispăruseră mari porţiuni de piele, trupul meu devorându-se pe sine. Devora proteina stocată, cheltuind enorm de multă energie în încercarea de a menţine o temperatură constantă. Scutul termal nu era suficient, aşa că organismul meu a încetat să mai

livreze sânge extremităţilor. Interesul organismului se rezumă la segmentul central, la naiba cu periferia, iar eu am încetat să mai produc urină, devenind toxic. Pe măsură ce corpul meu se contracta, inima se mărea: nu din iubire, din stres.

Am fost acoperit cu viermişori, un tratament folosit mult mai frecvent în trecut, dar care a redevenit o modă medicală recentă. Viermişorii ciuguleau carnea necrozată, îngrăşându-se cu putregai, lăsând carnea vie intactă. Doctorii mi-au cusut pleoapele ca să-mi protejeze ochii, iar acum tot ce mai lipsea era ca cineva să le acopere cu nişte monezi. Atunci aş fi fost întreg.

* * *

Nu am decât o singură amintire fericită din perioada mea cu soţii Grace: fericită, însă marcată de o întâmplare dintre cele mai curioase.

Mitingul aviatic avea loc într-o zi caniculară de la mijlocul lunii august, pe un aerodrom din apropiere. Avioanele nu mă încântau – ci paraşutiştii, cu paraşutele deschise spre ceruri şi dâre de fum colorat desenate în spatele lor! Căderea din cer spre pământ, un plonjon a la Hefaistos, încetinită doar de înfiorările unduitoare de mătase, părea un miracol. Paraşutiştii operau cu manete magice, rotindu-se deasupra ţintelor desenate în alb pe pământ, aterizând invariabil exact în inima lor. Era cel mai extraordinar lucru pe care îl văzusem vreodată.

La un moment dat o femeie asiatică se foi în spatele meu. Am simţit-o înainte de a o vedea; era ca şi cum pielea mi-ar fi tresărit doar din cauza prezenţei femeii. Când m-am întors, iat-o, stătea acolo afişând un zâmbet imperceptibil. Eram copil şi n-aveam nici cea mai mică idee dacă era chinezoaică sau japoneză; culoarea pielii şi ochii erau asiatici, iar ea aproape la fel de înaltă ca mine, deşi n-aveam decât zece ani. Purta o

rochie închisă la culoare, dintr-un material simplu, ceea ce m-a făcut să mă gândesc la o sectă religioasă. Îmbrăcămintea ei era total neobişnuită dar nimeni altcineva din mulţime nu părea s-o fi băgat în seamă, deşi era complet chelă.

Vroiam să-mi îndrept din nou atenţia spre paraşutişti dar n-am reuşit. Nu cu ea în spatele meu. Au trecut câteva momente, încercând să nu mă mai uit la ea înainte de a nu mă mai putea abţine. Toţi ceilalţi aveau feţele îndreptate spre cer, însă ea se uita direct la mine.

„Ce vrei?" Vocea mea era calmă; pur şi simplu vroiam un răspuns. N-a spus nimic, continuând să zâmbească.

„Nu poţi vorbi?" am întrebat-o eu. A scuturat din cap, apoi mi-a întins un bilet. Am ezitat înainte de a-l lua.

Scria: Nu te-ai întrebat niciodată de unde anume ai cicatricea?

Când mi-am întors privirea, dispăruse. N-am văzut decât mulţimea cu feţele ridicate.

Am citit din nou biletul acela, neîncrezător că ea ar fi putut şti ceva despre imperfecţiunea mea. Cicatricea de pe piept era mascată de cămaşă şi eram convins că n-o întâlnisem vreodată pe femeia aceea. Dar chiar dacă uitasem cumva de o întâlnire improbabilă cu o asiatică minusculă şi fără păr, în rochia ei neagră, era imposibil să-i fi arătat cicatricea.

Am început să înot prin mulţime, încercând să surprind orice urmă care să ducă la ea – o rochie furişându-se prin mulţime; ceafa ei – dar nimic.

Am băgat biletul în buzunar, verificându-l de câteva ori în timpul zilei, să mă asigur că era real. Dwayne Michael Grace trebuie să se fi simţit neobişnuit de generos pentru că mi-a cumpărat o vată de zahăr de la chioşc. Apoi Debi m-a îmbrăţişat, aproape că eram o familie. După miting am participat la un show cu felinare din hârtie plutind pe râul din apropiere, un show care

a fost nespus de frumos şi de diferit de orice văzusem până atunci.

Când ne-am întors acasă seara târziu, biletul dispăruse din buzunarul meu, deşi fusesem extrem de atent.

* * *

Am visat neîncetat când eram în comă. Fel de fel de imagini se topeau una din alta, concurând pentru centrul ringului de circ.

Am visat o fermieră încălzind apa pentru baie. Am visat sângele din pântecul mamei. Am visat braţele flasce ale bunicii muribunde, împingându-mă spre cerul azuriu. Am visat temple budiste în apropierea unor râuri de munte cu apă rece. Am visat fetiţa vândută de mamă pentru droguri. Am visat furnalul contorsionat al maşinii mele. Am visat o corabie a vikingilor. Am visat nicovala unui fierar. Am visat mâinile unui sculptor dăltuind cu furie în piatră. Am visat săgeţi de flăcări plouând din cer. Am visat furtuni de foc. Am visat sticlă explodând pretutindeni. Am visat un înger delirant îngheţat în apă.

Dar mai mult decât orice am visat garguiele aşteptând să se nască.

* * *

După acel incident de la mitingul aviatic am deprins obiceiul de a-mi mângâia cicatricea de la naştere. Nu mi-am dat seama niciodată că fac una ca asta însă alţii au remarcat-o. Dwayne o ura, lovindu-mă peste mână ori de câte ori o duceam la piept, spunându-mi „încetează să te mai joci cu tine”. După care fuma mai multe droguri, fiindu-mi greu să-i iau criticile în serios.

Când Dwayne şi Debi au murit, am pierdut singurele rude rămase – din partea mamei, cel puţin; partea tatei nu reprezenta mai mult decât un semn de întrebare. Am fost repartizat într-un grup purtând numele de Casa Şansei A Doua, ceea ce m-a făcut să mă întreb când avusesem prima şansă. În timpul acestei A Doua Şanse am obţinut mare parte din educaţia sponsorizată de stat. Am frecventat cursurile liceale destul de regulat, deşi le-am găsit plictisitoare, aprofundând fundamentele matematicii şi ştiinţelor. Toate orele petrecute în biblioteci nu fuseseră inutile. Cu mult înainte ca cineva să mă înveţe ceva, învăţasem deja cum să învăţ.

Cu ajutorul celorlalţi copii de la A Doua Şansă descopeream curând o serie de droguri cu care să experimentez. Deşi dezgustat de cristalele de meta-amfetamine, am fost intrigat de marijuana şi de haşiş. De fapt fusesem încurajat de timpuriu, de către unchiul şi mătuşa mea să utilizez aceste substanţe, fiindcă nu concepeau să poată supravieţui cineva efectiv fără chimicale şi încercaseră să mă protejeze de drogurile grele.

Totodată am descoperit un al treilea hobby care să meargă cu narcoticele şi biblioteca: miracolul de a face cearceafurile să cânte. Chestia a început cu schimburi exploratoare de relaţii cu cel mai bun nou prieten al meu, Eddie. E o chestie pe care o fac băieţii: se provoacă unul pe celălalt să şi-o sărute, iar după aceea se fac unul pe altul poponari. Seara următoare, acelaşi lucru. Îmi plăcea să fac sex, dar homosexualitatea nu era hobbyul meu, aşa c-am promovat curând la unele femele practicante – mai ales o fată pe numele de Chastity, sublim de ignorantă în ce privea conotaţia numelui ei. De fapt era ignorantă în multe privinţe. Prima oară când Chastity a auzit fraza „sex oral” s-a gândit că implica cumva urechile. Sex aural, presupun.

După ce am împlinit şaptesprezece ani am trecut la satisfacerea curiozităţii sexuale cu una dintre consilierele şcolare. Să fii pupilul statului nu era total lipsit de avantaje. Sarah era un adult cu probleme, dacă există aşa ceva: alcoolică la treizeci şi ceva, c-un bărbat care o înşela şi c-o prematură

criză a vieţii mijlocii. Am alimentat-o cu consolări şi incitări, iar ea m-a alimentat cu sex. N-a stricat nici frumuseţii mele, care până acum era ceva de genul grăsuţ-drăguţ, să se pârguie. Obrajii mei căpătaseră unghiuri ascuţite, părul mi se ondulase plăcut, iar corpul meu făcuse tranziţia spre o masculinitate graţioasă.

Când a venit ora absolvirii, la optsprezece ani, aveam două talente. Unul era de a fuma droguri, iar celălalt să-mi fut consiliera, iar de-acum trebuia să convertesc una dintre abilităţi în casă şi masă. Nu mi se părea că prin consumul de droguri poţi avea o ocupaţie bine remunerată, dar era destul de simplu să găseşti ceva modeling pentru 50$, pentru că lumea nu duce lipsă de bărbaţi de vârstă mijlocie care plătesc băieţii să stea goi puşcă în picioare, în sufrageriile lor. Nu aveam nicio reţinere morală în privinţa asta; eram prea ocupat calculând câţi hamburgeri puteam cumpăra cu cincizeci de dolari. De-acolo n-a fost vorba decât de un mic salt la fotografii de 150$, presupunând unele activităţi sexuale, şi atunci – din moment ce oricum pozai ca model – era foarte logic să-ţi dublezi sau să-ţi triplezi venitul jucând în filme trase pe video. Şi cine nu vrea să fie vedetă de film? Fiecare filmare dura cel mult două zile; de cele mai multe ori doar câteva ore. Bani buni la optsprezece ani pentru cineva fără nicio meserie şi iată cum, pur şi simplu, pornografia a reprezentat pentru mine începutul carierei.

II

O geană de lumină îmi săgeta pleoapele şi m-am trezit din cauza şarpelui care înota în amonte prin şira spinării, devorând-o cu falca lui dislocată. Se auzeau acele plescăituri flic flic flic ale limbii ei, sâsâind **VIN ŞI NU POŢI FACE NIMIC SĂ MĂ OPREŞTI.** Era o voce feminină – din cauza asta ştiam că era *o ea* – iar limba ei gâdila fiecare vertebră pe măsură ce şerpuia spre vârful spinării mele. Când a ajuns sus mi-a lins orificiul îmbinării cu craniul, apoi s-a răsucit de câteva ori, să-mi dea de înţeles că se cuibărise acolo. Solzii ei mi-au zdrelit organele interne, iar coada ei neliniştită mi-a învineţit ficatul.

Zăceam pe o pernă de aer care reducea frecarea şi facilita vindecarea; bandajele mele fluturau alene în adierea aerului. De fiecare parte a patului se găsea câte o bară, vopsite alb ca oasele calcinate, aşa încât să nu cad sau să mă forţez afară. Curând am numit acest pat stomacul scheletului, lăsându-mă în voia adierii care trecea prin coşul pieptului, oasele acestuia împiedicându-mă să mă aventurez în căutarea unui alt mormânt.

Nu mai eram conectat la ventilator, dar încă mai erau destul de multe tuburi care atârnau afară din mine încât arătam ca o perniţă de ace. Tuburile acelea răsucite de jur împrejur m-au făcut să mă gândesc la Minos, cel care străjuia la intrarea în iad şi îi direcţiona pe păcătoşi spre destinaţiile finale, încolăcindu-şi coada în jurul trupurilor acestora. Fiecare colac al cozii semnifica un cerc mai adânc în iad. Şi atunci am numărat tuburile mele drăguţe din simplă curiozitate: cât de adânc avea să mă expedieze sortatorul celor negre şi murdare?

* * *

Asistenta păru bucuroasă că mă vede treaz. „Dr. Edwards ţi-a înlocuit medicamentele ca să ieşi din comă. O chem numaidecât”.

Am încercat să spun ceva, dar m-am simţit ca şi cum cineva mi-ar fi înfundat pe gât o sticlă de coca cola, sărind pe ea; aveam cioburi de sticlă unde fuseseră corzile vocale. Asistenta mi-a făcut semn să tac şi mi-a răspuns la întrebările pe care ştia că le-aş fi pus dacă eram în stare. Avusese loc un accident. Eram foarte norocos. Doctorii se străduiseră din răsputeri. Et cetera, et cetera, et cetera. În cele din urmă am reuşit să îngăim: „Cât—timp?”

„Aproape două luni”. Mi-a acordat un zâmbet de milă, apoi s-a răsucit pe călcâie, plecând după doctor.

Am examinat coastele scheletului. Se vedeau câteva locuri în care vopseaua albă, lucioasă, fusese jupuită de degete neliniştite. Aceste locuri fuseseră revopsite, dar micile excavaţii erau încă vizibile. Gândurile mele alunecară printre straturile de vopsea. *Cât de des vopsesc paturile astea? Pentru fiecare pacient în parte? Pentru câte şase, chiar o duzină? Câţi au zăcut aici înaintea mea?*

Aş fi vrut să plâng, dar orificiile lacrimale fuseseră incinerate.

* * *

Nu prea era nimic de făcut, decât să-ţi pierzi sau să-ţi câştigi cunoştinţa. Morfina picura, iar şerpoaica se instalase în fiecare centimetru al coloanei, continuând să plescăie la baza craniului cu limba ei spurcată. Lins şi sărut, pic pic pic se prelingeau drogurile, sss sss sss – sâsâia şerpoaica. Predicile sibilante ale şerpoaicei păreau necontenite în timp ce se adresau sufletului meu păcătos. Se auzeau zgomote şi umblet pe coridor, o mie de oameni venind să-i omagieze pe muribunzi. Saloanele

reverberau cu zumzet de telenovele. Familiile îngrijorate şuşoteau derulând scenariile cele mai terne.

Nu puteam realiza enormitatea situaţiei mele, gândindu-mă la lucruri cum ar fi când m-aş putea întoarce la munca mea de film sau cât mă va costa această mică excursie prin spital. Încă nu realizasem că nu m-aş mai putea întoarce vreodată la munca mea şi că excursia mea aici mă va costa totul. Numai în săptămânile care vor urma, după ce doctorii mi-au explicat în detaliu sordid ceea ce se întâmplase trupului meu şi ceea ce urma să se mai întâmple, am ajuns să înţeleg.

Tumefierea corpului încetase iar creştetul se dezumflate la proporţii aproape umane. Îmi simţeam faţa oribilă cu vârful degetelor mâinii nearse. Aveam picioarele ridicate şi legate de atele, fiind imobilizat în bandaje groase ca să nu-mi smulg grefele. Mi-am privit piciorul drept, distrus, remarcând un set formidabil de ace străpungându-mi carnea. Arşii nu pot fi puşi în ghips din fibre de sticlă – mult prea iritante aşa că din mine creşteau păienjeni mecanici.

Existau trei asistente primare în pavilionul de arşi: Connie, Maddy şi Beth. Ele asigurau nu numai îngrijirea fizică dar şi încurajările de rigoare, anunţându-mi că aveau încredere în mine, aşa că şi eu trebuia să cred în mine. Sunt sigur că până şi Connie credea prostiile care ieşeau din gura ei dar aveam sentimentul că Maddy şi Beth semănau cel mai mult cu casieriţele de la magazin, zâmbind papagaliceşte: „O zi bună”. Fiecare lucra într-un schimb de opt ore: împreună alcătuiau o zi întreagă.

Beth era în schimbul de după-amiază şi responsabilă cu masajul meu zilnic, întinzându-mi delicat încheieturile şi masându-mi musculatura. Chiar şi aceste manipulări uşoare generau dureri intense, dincolo de efectul morfinei. „Dacă nu vom proceda aşa, pielea se va înăspri şi nu-ţi vei mai putea mişca încheieturile deloc. Am procedat la fel atunci când erai în comă”. Explicaţia ei nu diminua suferinţa. „Contractura e o problemă enormă. Dacă ai putea să-ţi vezi degetele de la

picioare care ţi-au rămas, ai vedea şi atelele de care sunt fixate. Poţi împinge contra mâinii mele?”

Am încercat să împing dar nu-mi dădeam seama dacă reuşisem sau nu; senzaţia pe care o aveam – de fapt, lipsa ei – era pur şi simplu prea confuză. Nu mai ştiam unde se termina corpul meu.

Dr. Nan Edwards, doctorul meu principal şi şefa secţiei pavilionului de arşi, mi-a explicat că operase în mod constant în timp ce eram în comă, eliminând pielea distrusă şi împachetându-mă în diverse înlocuitoare. Pe lângă homografe (pielea de pe cadavre) mi se aplicaseră şi autografe, piele din zonele sănătoase ale corpului meu, şi heterografe porcine, piele de porc. N-ai cum să nu te întrebi dacă evreii sau musulmanii beneficiază de acelaşi tratament.

„Pur şi simplu a fost nevoie să intervenim în mod constant pentru că plămânii tăi erau foarte grav afectaţi. A trebuit să sporim mereu nivelul de oxigen din respiraţia ta, ceea ce nu este niciodată un semn bun”, spuse dr. Edwards. „Dar ai trecut de asta cu bine. Trebuie că te aşteaptă lucruri măreţe pe viitor”.

Ce idiot. Nu luptasem pentru viaţa mea, nu-mi dădusem seama că eram în comă şi în mod sigur nu m-am zbătut să ies din ea. În niciun moment din timpul petrecut în beznă nu-mi trecuse prin minte că aveam nevoie să mă întorc în lume.

Dr. Edwards spuse: „Dacă nu s-ar fi făcut atâtea progrese în tratarea arsurilor în timpul războiului din Vietnam…” Vocea ei se stinse, ca şi cum ar fi fost preferabil pentru mine să substitui înţelesul acestei situaţii şi să realizez în ce eră fericită trăiam.

Aş fi vrut să pot vorbi. I-aş fi spus că îmi doream ca toate astea să se fi întâmplat în secolul paisprezece, când n-aş fi avut nicio şansă.

* * *

Am debutat în cariera mea de actor porno specializându-mă în scurt timp în sex heterosexual cu parteneri multipli de parte femeiască, fără să-mi pierd vreodată erecţia. Dar vă implor să nu vă gândiţi la mine ca unidimensional; ca artist căutam permanent provocările profesionale. Cu o practică conştiincioasă mi-am augmentat portofoliul, incluzând cunnilingus, anilingus, sex cu trei, cu patru, cu mai mulţi parteneri. Homosexualitatea nu era de mine, deşi întotdeauna i-am admirat pe bărbaţii care puteau fora în ambele sensuri. Nu eram interesat în mod special de S&M, deşi am turnat unele filme cu mici episoade de bondage. Şi nu eram predispus pentru nici un film care promova atitudini de pedofilie. Chestii nubile, deşi trebuie să admit că Humbert Humbert mă face să râd. Scatologia era pur şi simplu exclusă pentru că nu există niciun cotlon în psihicul meu care să dorească să se cace pe cineva şi chiar mai puţin să se cace altcineva pe mine. Iar dacă sunt un snob pentru că n-am participat în filme care presupun partide sex cu animale, fie: sunt un snob.

* * *

Zăceam în pat, conştientizând intens senzaţia de respirare. Comparată cu cea de dinainte de accident, era atât de… Care *este* cuvântul cel mai potrivit? „Căznită” nu e foarte exact. „Opresată” e mai aproape de adevăr. Respiraţia mea opresată se datora în parte feţei mele accidentate, în parte tuburilor răsucite în gâtlej şi în parte măştii din bandaje. Uneori]mi imaginam că aerului îi era teamă să pătrundă în trupul meu.

Am aruncat o privire sub bandajele corporale, curios să văd ce mai rămăsese din mine. Cicatricea de la naştere, care îşi petrecuse întreaga viaţă deasupra inimii, nu mai era singură. De fapt, de-abia dacă o mai puteam distinge, atât de confortabil se cuibărise în dezastrul de pe pieptul meu. În fiecare zi o

procesiune de asistente, doctori şi terapeuţi valsa în salonul meu ca să mă tencuiască cu alifii şi balsamuri, masându-mi peisajul pompeian stacojiu al pielii. „Întinderile pasive”, îmi spuneau ei, „sunt extrem de importante”. *Întinderile pasive,* gândeam eu, *dor ca dracu’.*

Le sunam neîncetat pe asistente, cerşind mai multă morfină ca s-o satur pe şerpoaică, doar ca să mi se spună că încă nu era timpul. Ceream, pledam, negociam şi plângeam; ele insistau că ei – să-i fut – făceau tot ceea ce era în interesul meu. Prea multă medicaţie ar fi împiedicat organele mele interne să funcţioneze corect. Prea multă medicaţie m-ar fi făcut dependent. Prea multă medicaţie ar fi înrăutăţit cumva lucrurile.

Trăia în mine un şarpe. Eram prizonier în coşul pieptului unui schelet. Se pare că războiul din Vietnam se derulase în beneficiul meu. Degetele de la mâini şi de la picioare îmi fuseseră retezate, iar recent am aflat că deşi doctorii ar putea să executa o faloplastie, să construiască un penis nou din ţesuturi prelevate din braţul sau piciorul meu, nu voi mai reuşi să obţin vreodată o erecţie.

În ce fel, m-am întrebat eu, ar putea morfina să înrăutăţească lucrurile?

* * *

Când asistentele s-au săturat de rugăminţile mele pentru mai multe droguri, mi-au spus că-mi vor trimite un psihiatru. Halatul albastru pe care îl purta peste hainele lui, o formă de protecţie pentru pacienţii arşi, nu-l cuprindea foarte bine şi îi auzeam pantalonii din catifea reiată scârţâind în dreptul coapselor în timp ce păşea. Avea o chelie lucioasă, un cioc neîngrijit, într-o încercare fără succes de a distrage atenţia asupra bărbiei duble şi obrajii buhăiţi ai celui pentru care întreaga dietă provenea de la automate. Animalul echivalent lui ar fi o veveriţă cu probleme

glandulare, iar omul şi-a întins lăbuţa spre mine ca şi cum ar fi fost noul meu prieten. „Sunt Gregor Hnatiuk”.

„Nu, mersi”.

Gregor zâmbi larg. „Nici măcar nu-mi dai o şansă?”

I-am spus să scrie ce pofteşte pe formularul de evaluare şi amândoi puteam pretinde că făcusem efortul respectiv. În mod normal m-aş fi distrat cu el – i-aş fi spus că am fost alăptat prea mult timp şi că mi-era dor de mămica sau că mă răpiseră extratereştrii – dar gâtlejul meu nu rezista efortului de a rosti atât de multe cuvinte în şir. Totuşi, i-am dat de înţeles că nu mă interesau câtuşi de puţin oricare dintre tratamentele pe care le putea sugera el.

Gregor a luat loc pe scaun, aranjându-şi blocnotesul ca un şcolar care încearcă să-şi camufleze o erecţie. M-a asigurat că nu dorea decât să mă ajute, apoi chiar şi-a folosit degetele ca să citeze cu ghilimele în aer că nu se găsea acolo ca să „intre” în capul meu. Când era mic, bătăuşii din cartier trebuie să-l fi bumbăcit în mod regulat.

Am reuşit să rostesc câteva cuvinte finale: „Mai multe tranchilizante”. Mi-a spus că nu putea să mi le dea, aşa că i-am zis să dispară. Mi-a răspuns că nu eram obligat să vorbesc dacă nu vroiam s-o fac dar că el avea să-mi propună câteva metode de vizualizare creativă pentru a putea suporta durerea. I-am luat propunerea în serios şi am vizualizat creativ că ieşise din salon.

„Închide ochii şi imaginează-ţi un loc în care ai vrea să mergi”, spuse el. „Locul acesta ar putea fi o amintire sau o destinaţie pe care ai vrea s-o vizitezi în viitor. Ştii vreun loc care ar putea să te facă fericit?”

Dulce Isuse.

* * *

Dr. Edwards mă avertizase că prima oară când voi fi conştient în timpul unei şedinţe de descuamare va fi o senzaţie mult mai dureroasă decât putea alina morfina, chiar cu o doză mărită. Însă tot ceea ce am auzit a fost „doză mărită”, care mi-a adus un zâmbet pe faţă, deşi nimeni nu-l putea zări sub bandaje.

Surplusul de drog a început să-şi facă efectul cu puţin înainte de a fi mutat din salon, plutind pe un nor frumos, când am auzit la capătul holului paşii ascuţiţi ai dr. Edwards, din cauza pantofilor cu tocuri, venind spre mine.

Dr. Edwards arăta ca un om obişnuit, din toate punctele de vedere. Nici frumoasă, nici urâtă, putea face în aşa fel ca faţa ei să arate adecvat plăcută, însă rareori îşi dădea silinţa. Părul ei ar fi putut avea mai mult volum, dacă ar fi folosit în fiecare dimineaţă o perie dar de regulă doar îl lega la spate, probabil din raţiuni practice, fiind foarte puţin recomandabil ca firele de păr rebele să cadă în rănile din arsuri. Era uşor supraponderală, iar dacă cineva ar trebui să ghicească n-ar greşi prea tare gândindu-se că la un moment dat pur şi simplu se săturase să mai numere caloriile. Arăta ca şi cum ar fi atins stadiul existenţei comune, acceptând-o; sau poate se gândise că din moment ce se găsea printre supravieţuitorii arsurilor, prea multă atenţie acordată aparenţei putea fi interpretată ca o insultă.

Dr. Edwards a făcut semn unui brancardier care venise cu ea, un tip spătos cu faţa roşie, ai cărui muşchi au tresărit când s-a întins spre mine. Împreună, m-au transferat pe o targă. Am guiţat ca un porc, dându-mi seama într-o clipită cât de mult ajunsesem să accept nemişcarea.

Pavilionul de arşi se găseşte adesea în aripa cea mai îndepărtată a unui spital, fiindcă arşii sunt atât de susceptibili la infecţii încât trebuie ţinuţi cât mai departe de ceilalţi bolnavi. Probabil mult mai important e că această locaţie minimizează şansele ca unii vizitatori să dea cu ochii de un Kentucky Fried Human. Cabinetul de descuamare, n-am putut să nu observ, era cea mai îndepărtată încăpere din cel mai îndepărtat pavilion.

Când şedinţa se va fi terminat, voi realiza că era atât de departe pentru ca restul arşilor să nu poată auzi strigătele.

Brancardierul m-a aşezat pe masa de inox înclinată de pe care şiroia un lichid păstos, apă caldă amestecată cu substanţe medicale menite să echilibreze compoziţia chimică a organismului. Dr. Edwards mi-a scos bandajele, expunând carnea crudă sângerie. Se auzeau nişte sunete înfundate când le lăsa să cadă într-o găleată de metal. În timp ce mă spăla am remarcat un soi de dezgust în colţurile ridicate ale gurii ei şi reticenţa din vârful degetelor ei. Apa care curgea peste mine se răsucea trandafirie. Apoi trandafiriu închis, roşu deschis, roşu închis. Apa murdară sfârâia în jurul bucăţelelor de carne care arătau ca nişte măruntaie de peşte pe dogul de lemn.

Toate asta n-au fost decât un preludiu al piesei de rezistenţă.

Descuamarea constă în dezmembrarea unei persoane, retezând din ea atât cât poate să îndure. Tehnic vorbind, are loc îndepărtarea ţesuturilor moarte sau contaminate ale unei răni pentru ca apoi să poată creşte la loc piele sănătoasă. Cuvântul folosit în engleză pentru descuamare, *debridement,* este preluat intact din franceză, având conotaţia literală de „deshămare”. Etimologia e uşor de construit: îndepărtarea ţesuturilor corporale contaminate – evocând imaginea deshămării unui cal, hamul în sine constituind o constrângere. În concluzie, persoana descuamată va fi eliberată de contaminante.

O porţiune atât de mare din pielea mea fusese distrusă încât îndepărtarea ţesuturilor moarte presupunea mai mult sau mai puţin răzuirea întregii suprafeţe. Sângele meu a împroşcat-o pe dr. Edwards, lăsându-i dâre roşii pe pieptul acoperit de halat, în timp ce se folosea de un aparat de ras pentru a răzui epiderma de pe trupul meu, foarte asemănător cu aparatul folosit pentru îndepărtarea pieliţei morcovilor şi cartofilor.

Dr. Edwards făcea lungi – Nu, e prea formal. Situaţia noastră ne făcea mult mai intimi decât sunt cei mai vicioşi iubiţi, aşa că de ce să nu-i spun pe numele mic? – *Nan* făcea lungi pase pe spatele meu. Puteam auzi lama alunecându-mi pe trup,

degajând pielea. Singura modalitate prin care se putea afla unde era un ţesut sănătos era de a tăia efectiv în el. Dacă urlam de durere, atunci însemna că pătrunsese îndeajuns de adânc pentru a da de terminaţiile nervoase funcţionale. Aşa cum scria Blake în *Căsătoria dintre iad şi rai:* „Nu vei şti niciodată ce e destul decât dacă afli ce e mai mult decât destul”.

Nan depozita fâşiile subţiri de carne în aceeaşi găleată de metal în care decartase bandajele murdare. Era ca şi cum m-aş fi văzut dispărând, steagurile existenţei mele fiind distruse milimetru cu milimetru. Durerea, amestecată cu morfină, a generat cele mai interesante imagini în mintea mea: senatorul Joe McCarthy behăind: „Mai bine mort decât roşu”; un dulgher asamblând crucile pe care urmau să fie răstigniţi condamnaţii; o disecţie la ora de biologie, cu bisturiele clasei a opta incizând stomacul broaştelor.

După ce am fost complet deshămat, regiunile expuse trebuiau acoperite cu grefe, fie de cadavru, fie de porc. Nu exista mare diferenţă, pentru că organismul meu le respingea pe toate. Ceea ce era de aşteptat, fiindcă grefele nu trebuiau să fie permanente; în principal trebuiau să prevină infecţiile.

În timpul internării am fost jupuit de viu încontinuu, în multe privinţe deshămarea e mult mai copleşitoare decât arsurile iniţiale, accidentul având loc cu totul surprinzător, însă întotdeauna ştiam când va urma o şedinţă de descuamare. Zăceam în burta scheletului, îngrozit de fiecare atingere viitoare a cuţitului, proiectând-o prospectiv în imaginaţie de o sută de ori.

Administrarea morfinei era autoreglată – pentru a mă „întrema”, ziceau ei – şi apăsam cu furie pe butonul acela. Dar exista un blocaj afurisit pentru cantitatea totală, aşa încât nu puteam să mă supradozez: halal întremare.

* * *

Când am împlinit douăzeci şi trei de ani aveam deja la activ mai mult de o sută de filme porno, de o calitate amestecată. Majoritatea celor de început erau primitive, însă există câteva din anii recenţi pe care le consider destul de decente.

Pornografia e ca oricare alt job: debutezi în cadrul companiilor minore, dar pe măsură ce CV-ul se îmbunătăţeşte urci spre vârful companiilor. La început am lucrat cu regizori care nu erau cu mult deasupra amatorilor – dar nici eu nu eram cu nimic superior, încă nu înţelesesem faptul că sexul, cinematic sau altfel, nu se reducea la o ciocăneală înainte de orgasm.

Am deprins îndeletnicirea de a face sex la fel ca toată lumea, făcând sex, iar în acest caz biblioteca s-a dovedit inutilă. Practica, nu teoria, m-a învăţat că un protagonist nu poate da bice spre punctul culminant fără să-l dezamăgească pe spectator – dar nici nu poate fute în nesimţire fără să devină plictisitor, şi aceasta era balanţa care trebuia obţinută. În mod similar, am învăţat că nu există un set standard de manevre sexuale şi că ajustările nu pot fi eficiente decât atunci când eşti atent la comenzile celuilalt.

Nu vreau să mă laud, dar progresul eficacităţii mele era admirabil. Au observat şi alţii: cererile pentru serviciile mele s-au înmulţit, regizorii au devenit dintre cei mai reputaţi, remunerarea a dospit. Reputaţia mea pentru performanţă şi seriozitate a devenit cunoscută atât de consumatori cât şi de cei din industria porno.

În cele din urmă n-am mai fost satisfăcut de activitatea unilaterală din faţa aparatului de filmat, făcând presiuni pentru a prelua responsabilităţi de producţie. Suprasolicitate, echipele de filmare s-au bucurat de asistenţa oferită; am ajutat la instalarea dispozitivelor de iluminare, iscodindu-i pe cameramani cum ştiau unde vor cădea umbrele. Totodată îi urmăream pe regizori compunând scenele de rigoare, iar de-acum, pentru că evoluasem, destul de frecvent îmi permiteam câte o sugestie ocazională de efect. Dacă producătorul se confrunta cu vreo

problemă – abandonul de ultim moment al unei actriţe sau defectarea unui aparat de filmat – aveam îndeajuns de mulţi prieteni în industrie ca după câteva telefoane scurte să rezolv deseori problemele ivite.

N-a trecut mult şi m-am implicat şi ca scenarist, atât cât poate pretinde cineva că scrie scenarii pentru filme porno. Un scenarist poate stabili o situaţie anume, dar când vine vorba de acţiune nu poate decât să scrie SCENĂ SEX AICI. Performeri diferiţi fac lucruri diferite: unii refuză s-o facă anal, alţii refuză fete cu fete, etc, şi pentru că nu eşti niciodată sigur din plecare care performer va face cutare scenă, nu poţi fi foarte specific. Deciziile finale sunt întotdeauna luate pe platoul de filmare.

În ciuda faptului că dependenţa de cocaină devenise atât de severă încât îmi programa vizite super matinale cu ţânţari albi şi gigantici, nu eram un tânăr neinteligent. Eram conştient de avantajele financiare ale carierei porno – indiferent de crizele economice exista întotdeauna o piaţă – însă era mai mult decât atât. Îmi plăcea să scriu şi să joc în filme, considerând evoluţia mea atât ca o formă de satisfacere a impulsurilor mele artistice cât şi ca o chestiune comercială. După ce am regizat câteva filme mi-am dat seama că banii adevăraţi nu ieşeau din rolurile jucate în filmele altcuiva, ci din ştiinţa de a găsi pe altcineva să joace în filmele *mele.* Aşa că mi-am tras propria companie de producţie la o vârstă relativ fragedă, devenind „un executiv de succes în lumea filmului, care se bucură de un venit substanţial”.

Uneori găseam că această postură constituia o formulă mai favorabilă de a mă prezenta lumii, decât cea de pornograf.

* * *

Fireşte, nu eram singura victimă din pavilionul de arşi. Suferinzii veneau şi plecau. Unii terminau tratamentul şi se

externau, în timp ce alţii mureau. Spre exemplu: printre pacienţi se număra şi Thérèse, o copilă absolut nepreţuită, blondă şi cu ochi de safir.

Dacă o priveai pe Thérèse, nici n-ai fi ştiut că fusese arsă, pentru că distrugerea ei era internă. Thérèse avusese o reacţie alergică – nu ceva foarte diferit de un foc chimic în plămâni – la antibioticele administrate pentru a-i domoli atacurile de astmă. L-am auzit pe un doctor explicându-i unui stagiar: „Pentru ea a fost ca şi cum ar fi luat o gură mare de Agent Orange”.

Mama fetei, într-o robă verde care o desemna ca vizitator, i-a adus multe buchete somptuoase de flori de plastic. (Florile adevărate, care poartă milioane de bacterii, pot fi agenţii morţii noastre.) Mama era evlavioasă şi îi spunea mereu fetiţei că fiecare întâmplare pământească reprezenta o parte din Marele Plan Dumnezeiesc. „Nu putem şti de ce se întâmplă unele lucruri, numai că Dumnezeu are un plan formidabil pentru noi. Raţiunile Lui sunt juste, deşi s-ar putea ca noi să nu le înţelegem”. Personal, cred că e o idee nefericită să-i spui unei copile de şapte ani că planul formidabil al lui Dumnezeu e să-i incinereze plămânii.

Howard era un alt pacient din acest pavilion. Arsese cu mult timp înainte ca eu să sosesc acolo, într-un incendiu al casei în care locuia după ce bunica lui bolnavă de Alzheimer adormise cu o ţigară aprinsă între degete. Ea n-a supravieţuit dar el a rămas în viaţă, iar acum muncea din greu pentru absolut fiecare aspect al reabilitării. Se folosea de cârje, braţele lui se luptau cu o pereche de mici gantere argintii, mergea zece paşi într-o zi şi doisprezece în ziua următoare. Radia după fiecare succes, spunându-mi că va „bate chestia asta” Şi îşi va „lua viaţa înapoi”. Aceste proclamaţii s-au intensificat chiar şi după ce logodnica l-a informat că nu se vor mai căsători.

Când s-a externat, familia lui Howard împreună cu o duzină de prieteni (inclusiv fosta logodnică) au venit în pavilionul de arşi să sărbătorească evenimentul. Au adus un tort şi toată lumea îi spunea cât de bine arată şi cât de mândri sunt de el. Howard vorbea despre asta ca fiind „prima zi din restul vieţii lui”. A fost

un show dat naibii, chiar şi în felul dramatic în care i-au împachetat lucrurile. Howard şi-a târât picioarele până la patul meu şi m-a prins de mâna cea bună. „Ţi-am spus că o să bat chestia asta. Ţi-am spus. Şi tu o poţi face!” Mi-a tras cu ochiul, un efort menit să mă inspire, dar din cauza contracturii pielii în jurul ochilor nu m-am putut gândi decât la o muscă zbătându-se să iasă din veceu.

Când a ieşit din salon, mama şi tata de o parte şi de alta, nu s-a mai întors să arunce o privire finală încăperii care fusese căminul lui pentru atâtea luni de zile; se vedea clar că era hotărât să nu privească niciodată înapoi.

Presupun că avem de-a face cu o poveste duioasă despre triumful uman: determinarea, iubirea familiei şi prietenilor şi gândirea pozitivă! Dar acum, serios, pe cine păcălea? Logodnica lui Howard dispăruse pe bună dreptate – cine vroia (putea) să iubească o pocitanie? Va mai putea face sex vreodată? Va răzbi în viaţă cu părinţii care-l ţineau de braţe ca să-i menţină echilibrul, ca pe un copil de doi ani? Unde, mă întreb, e victoria în asta?

Howard s-a străduit mult mai serios decât intenţionam eu. Îl ascultasem vorbind despre cum o să se facă bine. Îi ascultasem pe toţi spunându-i cât de bine arăta, când de fapt arăta ca monstrul din cauza căruia orice persoană sănătoasă traversează pe partea cealaltă a străzii ca să-l evite. Am vrut să urlu când mi-a luat mâna, pentru că nici eu nu vroiam să fiu atins de el. Mă dezgusta chestia asta, fratele ăsta al meu.

Reacţia mea avea puţin de-a face cu el, sincer; venea din realizarea că orice aş fi făcut nu voi mai fi niciodată acelaşi. Aş fi putut exersa în fiecare zi, aş fi putut îndura o mie de operaţii şi tot aş fi rămas o rană de fiinţă umană. Nu există leac pentru necazul meu: Asta am înţeles din marele succes al lui Howard. Asta am înţeles în timp ce zăceam în burta scheletului, cu şerpoaica înghiţindu-mi măduva spinării. **EL E EXACT CA TINE** sâsâi ea, **DAR CU UN SUFLET MAI BUN.**

Cea mai cruntă concluzie: chiar dacă aş fi putut redeveni cum fusesem înainte de accident, cât ar fi fost mai bine? Da, fusesem chipeş. Da, avusesem bani şi carieră, dar fusesem (să nu ne ascundem după cuvinte) un pornograf dependent de cocaină. Mi s-a spus că prietenii mei, care râdeau la glumele mele când ne înfruptam din droguri pe marginea piscinei, veniseră să mă viziteze când eram în comă – dar fiecare dintre ei m-au privit mai puţin de un minut înainte de a ieşi afară, fără să se mai întoarcă vreodată. O singură privire fusese de-ajuns pentru a-i convinge că zilele noastre de a trage pe nas dintr-o linguriţă se sfârşiseră pentru totdeauna.

După ce mi-am recăpătat cunoştinţa, singura persoană care a făcut un efort real a fost Candee Kisses, o fată dulce care se pomenise în lumea pornografiei doar pentru că universul este un loc nedrept. La şaptesprezece ani obosise să mai fie violată de tatăl ei vitreg; era dispusă să facă orice ca să scape de el. Şi a făcut-o. N-ar fi putut să se refugieze la o fermă undeva, căsătorită cu un tip harnic numit Jack sau Paul sau Bill, în schimb şi-a câştigat traiul sugând pula în faţa aparatului de filmat.

Candee a trecut să mă vadă de câteva ori, aducându-mi mici cadouri şi încercând să mă bine dispună, spunându-mi cât de norocos eram să fiu în viaţă, însă cea mai mare parte a timpului plângea. Poate pentru că arătam cum arătam; mult mai probabil din cauza vieţii ei. După trei vizite am făcut-o să jure că nu va mai veni. Şi-a respectat promisiunea. Urmează partea amuzantă: o cunoşteam de peste doi ani, făcusem sex cu ea şi auzisem relatările despre tatăl vitreg, însă nu-i ştiam numele adevărat. Poate există unele lucruri pe care le abandonezi atunci când alegi o nouă viaţă.

Când Howard şi părinţii lui au dispărut dincolo de uşa pavilionului de arşi, mi-am pierdut bruma de control. Pieptul meu a început să răbufnească, furia şi autocompasiunea şi toate celelalte au răbufnit din mine ca voma, în timp ce gâtlejul meu bulit nu permitea răsuflării să fie eliminată decât ca nişte oftaturi răguşite.

Apoi fetiţa Thérèse a venit să mă vadă. Pentru ea era un efort incredibil, torturant, şi cu fiecare gură de aer îi auzeam plămânii huruind. Era deja extenuată când a ajuns la patul meu. S-a căţărat lângă mine şi m-a luat de mână. Nu pe cea dreaptă, nearsă, ci pe stânga distrusă, cu un deget şi jumătate lipsă, ţinând-o ca şi cum ar fi fost normală. Mă durea atât de mult orice atingere, cu toate că eram recunoscător pentru asta, în pofida chinului, încât am implorat-o să plece.

„Nu”, a reacţionat ea.

Pieptul meu încă mai tresaltă involuntar. „Nu vezi ce-am ajuns?”

„Ba da”, mi-a replicat ea. „Eşti exact ca mine”.

Ochi ei mari şi albaştri, radioşi dincolo de durere, nu s-au dezlipit nicio clipă de pe faţa mea desfiinţată.

„Pleacă”, i-am ordonat eu.

Mi-a spus că trebuia să mai stea un pic înainte de a se întoarce în patul ei, apoi a adăugat: „Eşti frumos în ochii lui Dumnezeu, să ştii”.

Ochii ei s-au închis şi i-am privit faţa în timp ce extenuarea a învins-o în somn. Apoi şi ochii mei s-au închis pentru un moment.

Curând m-a trezit asistenta. Thérèse era acolo, în pat cu mine, mâna ei încă pe a mea, fără răsuflare. Nu durează decât o clipă.

* * *

Okay, recunosc: am încercat vizualizarea creativă sugerată de Gregor.

Mi-am calmat respiraţia şi am încercat să-mi simt trupul greu, începând cu cele două degete rămase de la picioare: greu, greu. Apoi labele picioarelor şi gleznele. Apoi m-am gândit la gambele grele, genunchii grei şi coapsele grele. Până sus, bust, piept, gât, cap… concentrându-mă asupra respiraţiei, înăuntru, afară, înăuntru afară, uniform, calm…

Acesta a fost momentul în care am început să mă gândesc la vagine. Presupun că e firesc, din moment ce am pătruns sute de vagine. Există bărbaţi care vor să te convingă că toate femeile sunt la fel, dar e evident că aceşti bărbaţi n-au fost cu multe femei. Fiecare vagin are propria compoziţie, propria adâncime şi lubrifiere: fiecare are propria personalitate. E un lucru real.

Eram foarte bun la pat. Era un hobby şi totodată o profesiune. În afara orelor de serviciu pasiunea mea era de a găsi femei care erau opusul celor cu care filmam. Dacă lucrezi într-un restaurant franţuzesc, mai vrei să mănânci melci în ziua ta liberă? Nu prea. Vei merge la crâşma din cartier. Dacă lucrezi pentru o producţie de televiziune, vei încheia ziua citind o carte. Şi ca futalău profesionist de puicuţe siliconate găseam că era plăcut să încerc alt tip de femei. Cu unele cuvinte bine alese, nu sincere dar rostite ca şi cum ar fi fost sincere, le puteam sugera cele mai maiestuoase vise şi un viitor bine plănuit. Cu acest har al exprimării m-am prezentat la 1001 femei, de la Şeherezada la sudista Selma.

O partidă de sex în faţa aparatului de filmat asigură puţină satisfacţie, pentru că platoul e artificial, cecul expediat poştal, şi unde-i romantismul? Însă sentimentul pe care îl trăiam cunoscând – *cucerind* – femei care nu jucau în aceeaşi ligă era ceva cu totul diferit. Satisfacţia venea din partea gospodinelor, poliţistelor şi secretarelor. Editoare. Cowgiris. Atlete, pescăriţe, fermiere, scriitoare feministe, croitorese şi funcţionare civile. Mama ta, sora ta, iubita ta. Aş fi promis orice ca să posed o femeie, chiar şi pentru o oră. Pretindeam că sunt de stânga, de dreapta, artistic, macho, sensibil, sever, timid, bogat, sărac, catolic, musulman (numai o singură dată), pentru avort, împotriva avortului, homofob, gay (poponarii bătrâni excluşi),

cinic, optimist debordant, călugăr budist, pastor lutheran. Orice dicta situaţia.

Îmi amintesc de o femeie pe numele de Michelle. Partidele de sex cu ea au fost cel mai aproape de perfecţiune pentru o partidă de amor. Era o ospătăriţă cu un pic de burtică, mirosind aproape imperceptibil a ochiuri prăjite şi sos, cu o cicatrice în urma unei operaţii de apendicită. Îi văzusem pe ea şi pe soţul ei certându-se furios în faţa restaurantului slinos în care servea. Soţul a şters-o, iar ea s-a aşezat pe o bancă din parc, hotărâtă să nu plângă. M-am apropiat de ea şi curând discutam, curând râdeam şi curând am ajuns la mine. Am luat puţină cocaină şi am râs un pic mai mult, după care am început să ne altoim unul pe celălalt, în glumă, peste umeri. Când am început să ne futem, la început a fost urgenţa, apoi surpriza, cât de bine ne simţeam, după care au fost gemetele. Ea a început să râdă din nou, eu la fel, apoi a izbucnit în plâns; a plâns tot timpul – nu de supărare, de uşurare.

Am ţinut-o aşa ore-ntregi. Părea că ne aventurasem pe buza unei prăpăstii unde fiecare nerv din noi fusese activat. Mi-a povestit tot ce pătrundea (şi ieşea) în patul matrimonial. Mi-a mărturisit că îi era teamă că de fapt nu-şi iubise niciodată soţul. Mi-a relatat fanteziile legate de sora soţului şi despre cum se pipăise în locuri publice când credea – dar nu era sigură – că nimeni nu se uită şi mi-a mai spus că fura mărunţişuri de la magazinul din colţ pentru că o excita. Mi-a mai spus că ea credea în Dumnezeu şi că îi plăcea să se gândească la El privind-o când făcea acele lucruri. I-am spus că fusese o femeie foarte ocupată. N-am încetat o clipă din futut şi m-am pomenit şi eu plângând din cauză că totul era atât de brutal de dureros.

Pielea mea nu va mai reacţiona niciodată la fel, într-atât de trează la atingerea unei alte persoane încât să fiu nesigur unde începea ea şi unde eu. Niciodată la fel. Niciodată pielea mea nu va mai fi la fel de perfectă în comunicare; pierzându-mi pielea în foc am pierdut şi oportunitatea de a o face să dispară într-o altă persoană. În mare parte sunt bucuros că am găsit o astfel de

conexiune fizică, dar în mod sigur îmi doresc să fi fost cu cineva cu care să mă fi văzut de atunci încoace.

Poate am greşit flagrant şi persistent contractând multiplele tranzacţii sexuale. Dar totuşi, poate că nu. Vă rog să luaţi în considerare faptul că am asigurat un grad substanţial de consolare multor femei deprimate. Ce contează că Wanda Cumocheama credea că eram un pictor neînţeles, recent divorţat? Soţul ei era mai interesat să bea bere cu băieţii decât să o ducă la dans, aşa că probabil a ajutat-o enorm să se fută cu un necunoscut. Cheia întregii tărăşenii a fost că eram capabil să mă mulez instantaneu pe calapodul fanteziei fiecărei femei. Pentru a face una ca asta, a decoda o persoană în aşa fel încât să-i oferi ceea ce-şi doreşte şi tânjeşte, e o artă, iar eu eram artistul futaiului.

Femeile nu-l doreau pe cel care eram cu adevărat şi nu vroiau iubire. Vroiau o mică poveste carnală, cea care se încinsese deja în roua coapselor lor, ca apoi să se împărtăşească la clubul lor de lectură. Nu eram decât un corp fizic – şi o frumuseţe singulară – cu care îşi puteau satisface dorinţele reale.

Acesta e adevărul: toţi dorim să cucerim pe cineva chipeş, pentru că ne afirmă valoarea. Vorbind în numele bărbaţilor lumii, toţi dorim să posedăm frumuseţea femeii pe care o futem. Vrem să-i înşfăcăm frumuseţea, s-o crâmpoţim cu micuţele noastre degete lacome, s-o facem să înflorească şi s-o posedăm cu adevărat, să devină a noastră. Vrem să facem asta când femeia se luminează toată, prin orgasm. Asta e perfecţiune. Şi deşi nu pot vorbi în numele femeilor, îmi imaginez că ele – fie că o recunosc sau nu – vor acelaşi lucru: să-l posede pe bărbat, să-i subjuge frumuseţea aspră, chiar şi numai pentru câteva secunde.

În concluzie, ce diferenţă făceau păcălelile mele? N-aveam SIDA sau herpes şi cu toate că-i adevărat că primisem porţia mea de ace-n fund, cine n-a primit-o? Puţină penicilină face cale lungă. Dar să ne înţelegem, e uşor să-ţi aminteşti nostalgic zilele infecţiilor venerice minore după ce penisul ţi-a fost desfiinţat.

Vizualizarea creativă nu e probabil pentru mine.

* * *

Connie, cea din schimbul de dimineaţă, era cea mai tânără, cea mai blondă şi cea mai drăguţă dintre toate cele trei asistente din secţia mea, ea controlându-mi bandajele atunci când mă trezeam. În general mult prea vivace pentru gustul meu, avea totuşi un zâmbet adorabil cu dinţii ei puţin strâmbi şi cu un întotdeauna autentic „Bună dimineaţa!” Când am întrebat-o la un moment dat de ce e mereu atât de al naibii de drăguţă – frază dificilă, dar am reuşit s-o rostesc – Connie mi-a răspuns că „nu vreau să fiu nesuferită”. Era foarte fermecător faptul că nici nu-şi imagina de ce ar fi putut pune cineva o asemenea întrebare. În eforturile ei de a fi negreşit bună rareori intra în tură fără să-mi aducă o mică atenţie – o cutie de suc, pe care mi-o ţinea în timp ce sorbeam printr-un pai, sau vreun articol de ziar pe care îl citea cu voce tare pentru că aşa credea ea, că m-ar fi interesat.

Beth, doar cu câţiva ani cea mai în vârstă dintre cele trei asistente, îmi făcea masaj după-amiaza. Era prea subţirică şi prea serioasă în toate privinţele. Avea părul cârlionţat, uneori uşor dezordonat, dar se vedea că nu se pierdea niciodată cu firea. Poate din cauză că lucrase mult prea mulţi ani în pavilionul de arşi, însă refuza să aibă o relaţie personală cu cineva.

Maddy, cea din schimbul de noapte, arăta de parcă mai degrabă s-ar fi prezentat într-un bar, gata să tachineze un student obsedat. Nu neapărat să-l satisfacă, dar să-l tachineze, provocându-l. Chiar şi în timp ce se ocupa de noi, arşii, se asigura ca pulpele ei să se mişte sugestiv sub fusta albă. Avea ceea ce aş numi întotdeauna un fund lasciv – adică un fund după care te duci şi peste buza prăpăstiei. Era o fată rea, rea de tot, şi m-a bătut gândul că probabil devenise asistentă doar ca să poată purta uniforma aceea de fată-rea-în-alb care-i venea atât

de bine. M-a surprins o dată zgâindu-mă la ea şi mi-a spus: „Erai un mare ticălos înainte de accident, nu-i aşa?” Era mai mult o constatare decât o întrebare, dar nu părea supărată, doar amuzată.

* * *

Mama Thérèsei a venit mai târziu săptămâna aceea ca să ridice lucrurile fetei. Mi-a relatat cum decursese înmormântarea; se pare că primarul trimisese un „magnific buchet de crini” şi toată lumea a intonat imnuri religioase „cu vocile ridicate spre ceruri”. După care şi-a pierdut şirul gândurilor, privind nostalgic prin fereastră parcul de jos din care răzbăteau vocile copiilor jucând baseball. Dintr-o dată arăta cu zece ani mai bătrână decât acum o clipă, iar când s-a tăiat transa a devenit teribil de conştientă că observasem schimbarea.

„Thérèse a…” a începu ea. „Înţeleg că fiica mea a murit în patul tău. A…”

„Nu”, i-a răspuns, „n-a suferit”.

„De ce a… la tine?”

„Nu ştiu. Să-mi spună că Dumnezeu crede că sunt frumos”.

Mama a dat din cap, apoi a izbucnit în hohote de plâns, pe care încerca parcă să le înghită la loc. „Era o fată atât de bună. Merita atât de mult să…”

N-a reuşit să-şi termine fraza. S-a întors cu spatele, încercând să stea tot mai nemişcată pe măsură ce umerii ei se scuturau din ce în ce mai tare. Când s-a simţit în stare să mă privească din nou, mi-a spus: „Bunul Dumnezeu nu ne învredniceşte cu nimic ce nu putem duce. Vei fi bine”.

S-a îndreptat spre uşă, apoi s-a oprit. „’Nu-i acesta un semn desprins din foc?’” Şi s-a îndreptat de spate. „E din Zaharia, 3:2. Lumea e bună”.

Apoi şi-a pus florile de plastic sub braţ şi a ieşit din salon.

* * *

Oricine a petrecut o perioadă lungă de timp într-un spital ştie că ajunge să-şi piardă discernământul mirosului într-o atmosferă de amoniac. În timpul şedinţei de descuamare, cu Nan, am întrebat-o: „A ce miros?”

Şi-a şters broboanele de sudoare de pe frunte cu dosul mânecii albe şi mi-am dat seama că încerca să decidă între a-mi spune adevărul sau ceva mult mai agreabil. Dar o cunoşteam bine de-acum: va alege adevărul. Întotdeauna.

„Nu-i atât de rău cum ai crede. Miroase – adică tu – a ceva vechi, stătut. Ca o casă părăsită de toată lumea, când ferestrele n-au mai fost deschise de multă vreme”.

Apoi şi-a continuat treaba, curăţind şi remobilând casa asta pe care o părăsise proprietarul. Vroiam să-i spun să nu-şi piardă vremea, dar ştiam că lui Nan îi vor cădea colţurile gurii, continuând să trudească.

* * *

Incapabil să ai grijă de tine în spital, străinii te asaltează: străini care te jupoaie de viu; străini care nu ajung să te îmbăieze cu atât de mult Eucerin încât să-ţi ţină mâncărimea în frâu; străini care insistă să-ţi spună dragule sau scumpule, când

asta e ultimul lucru din lume care eşti, drag sau scump; străini care cred că afişând un zâmbet de rigips pe feţele lor imposibile vor reuşi să te înveselească; străini care vorbesc cu tine ca şi cum creierul ţi-ar fi mai prăjit decât trupul; străini care vor să se simtă bine „făcând ceva pentru cei necăjiţi”; străini care pur şi simplu izbucnesc în lacrimi pentru că au ochi cu care să vadă; şi străini care vor să plângă dar nu reuşesc, fiindu-le astfel mai frică de ei înşişi decât de arsul de tine.

Când nu mai suportam televizorul număram găurile din plafonul perforat. Apoi mai număram o dată, să-mi verific rezultatul. Am memorat mişcarea vicleană a umbrelor apusului de soare prelingându-se pe pereţi. Am ajuns să ştiu dacă vreuna dintre asistente avea o zi bună sau rea după sunetul paşilor fiecăreia. Plictisul era colegul meu de pat, spurcându-mi aşternutul. Şerpoaica îmi sâsâia încontinuu la baza craniului, o ordinară. **VIN.** Eram copleşit de albul dominant şi mă sufocam în antiseptic. Aş fi vrut să mă strecor pe traiectul urinar şi să mă înec în urină.

Rău cum era, a fost şi mai rău când Nan mi-a explicat că la sfârşitul şederii mele în spital – care va mai dura mai multe luni de zile – voi fi plasat într-o locaţie intermediară pentru „reintegrarea” în societate. În cele din urmă, mi-a spus ea, voi fi în stare să mă descurc în mare parte în privinţa necesităţilor mele şi să locuiesc de unul singur.

Şaptesprezece ani după ce plecasem dintr-o instituţie a statului urma să-mi găsesc din nou locul într-o alta – dar cel puţin atunci când eram un copil lefter aveam toată viaţa înaintea mea. La treizeci şi cinci de ani eram terminat, un chibrit ars.

Aşa că îi ascultam pe doctori şi dădeam din cap aprobator atunci când îmi povesteau despre operaţii viitoare, dar ar fi putut foarte bine să-mi vorbească despre o viitoare călătorie pe fundul mării. Am semnat formularele de acceptare; am semnat documentele pentru vânzarea casei mele şi a tuturor celorlalte posesiuni. Cineva ars, aşa cum eram eu poate să coste pe uşor o

jumătate de milion de dolari pentru tratament şi poate ajunge fără prea mult efort la un milion.

Avocatul a venit să mă viziteze, vădit inconfortabil în halatul de vizitator. Spre deosebire de ceilalţi vizitatori el a optat şi pentru o botniţă de chirurg; ar fi caritabil să credem că era pentru protecţia mea, mai degrabă era pentru paranoia lui, teama că ar putea fi cumva contaminat. În orice caz, mi s-a părut potrivit: nu puteam să mă uit la faţa lui mascată fără să nu mă gândesc la un tâlhar venit să mă jefuiască.

A îngăimat câteva cuvinte despre cât de rău îi părea de accident, apoi, eliberat de această formalitate, s-a lansat într-o explicaţie amplă despre problemele grave cu care se confrunta compania mea de producţii cinematografice. Cauza primară o constituia neonorarea contractelor de a livra noi producţii pieţei de profil; filmările s-au suspendat din momentul în care n-am mai fost prezent să supervizez operaţiile curente, însă angajamentele de livrări fuseseră deja semnate înainte. Mi-a prezentat o serie de opţiuni, dar pentru că nu iniţiasem pe nimeni care să-mi preia atribuţiile în cazul incapacităţii mele, un singur scenariu era cu adevărat viabil: falimentul. Nu vroia să mă deranjeze încontinuu în această „perioadă dificilă” prin care treceam, mi-a explicat el, aşa că pregătise deja documentele care permiteau creditorilor să-mi preia şi să-mi valorifice bunurile. Fireşte, se asigurase ca onorariile de îndosariere a formularelor pentru faliment să fie plătite neîntârziat.

Pur şi simplu am semnat tot ce mi-a pus în faţă, ca să iasă omul cât mai rapid din salon. Nu mi-a scăpat ironia faptului că după ce făcusem toţi banii în negoţul cu piele, acum negociam toţi banii pentru piele. Actele semnate şi compania mea instantaneu defunctă, avocatul nu ştiu ce altceva să facă decât să mai spună încă o dată că îi părea rău, ca apoi să-şi ia tălpăşiţa din pavilion cât mai repede posibil.

Aşa se derula viaţa mea. Când doctorii mi-au spus că făceam progrese, am răspuns cu cea mai bună imitaţie de zâmbet. Asistentele erau mândre de mine şi de cum strângeam mingea medicinală cu mâna arsă. Credeau că o fac să-mi sporesc forţa,

dar nu vroiam decât să le fac să tacă. Mă oboseau tachinările lui Maddy, seriozitatea lui Beth şi optimismul lui Connie.

Zăceam răbdător în timp ce eram uns cu eucerin, fiecare şedinţă o caznă extenuantă. Mă rugam în vizuina minţii mele pentru oportunitatea de a dezerta. La un moment dat Nan a declarat cu nonşalanţă că rănile mele reprezentau nişte „provocări clasice" pentru un doctor ca ea. I-am atras atenţia că nu eram o problemă care trebuia rezolvată. S-a bâlbâit. „Nu asta vroiam să spun. Eu… eu, hm… Ai dreptate. Am greşit şi îmi pare sincer rău".

Am trăit un scurt sentiment victorios dar chestia ciudată e că eram total de acord cu ea: eram o problemă de rezolvat, deşi o vedeam dintr-un unghi opus. Ea îmi vedea bandajele ca pe un cocon larvar din care urma să purced într-o viaţă nouă, în timp ce eu le vedeam ca pe un giulgiu funerar.

Şerpoaica veninoasă din şira spinării îşi răsucea coada în maţele mele, rumegând afară din ea fraza **VIN ŞI NU-MI POŢI FACE NIMIC SĂ MĂ OPREŞTI.** Nici nu-mi mai păsa. Şarpele venea. Şi? Încă o problemă pe o listă nesfârşită. Dachau era faţa mea. Trupul meu reprezenta versiunea în carne şi oase a *Infernului* lui Dante, ameninţând în mod constant să se prăbuşească asupra sa. Mantia pielii mele drapată peste iadul găunos al sufletului meu nu mai putea suporta propria-i povară; integritatea mea fusese compromisă sub toate aspectele. Un doctor, auzind de pierderea penisului, m-a vizitat să-mi explice despre cele mai recente realizări în domeniul protezelor erectile, în cazul în care îmi voi dori o sulă reconstruită. Dacă înainte nu existau decât nişte tije cu balamale care îi permiteau penisului să stea ridicat ori să atârne moale, acum era posibil să-mi fie instalat un sistem sofisticat de pompare.

Acest gen de progrese tehnologice constituiau o slabă consolare pentru un bărbat admirat altădată pentru abilitatea de a menţine o erecţie pentru perioade aberant de lungi. Cum pot cădea cei mari.

Pur şi simplu mă voi reface într-atât încât să fiu externat şi într-un răstimp de douăzeci şi patru de ore de la ieşirea din spital voi fi mort. Asta era promisiunea făcută mie însumi, fiind singurul lucru care mă menţinea pe linia de plutire.

* * *

Sunt un ateu.

Nu cred că există un Dumnezeu care să mă pedepsească pentru auto-măcelărire.

Deoarece îmi lipseşte credinţa religioasă n-am considerat niciodată că accidentul meu a fost o pedeapsă pentru activităţile mele „imorale”. Ştiu *exact* de ce a avut loc accidentul. Pentru că eram drogat, am avut halucinaţii cu săgeţi venind spre mine. Ca să evit săgeţile imaginare am căzut cu maşina într-o prăpastie adevărată. Benzina din rezervor n-a făcut decât ceea ce face benzina, adică să ia foc atunci când intră în contact cu o scânteie. După ce flăcările mi-au înghiţi trupul, acesta a început să ardă conform legilor termodinamicii şi biologiei. Nu există sensuri mai profunde.

Înţeleg că unii oameni îl regăsesc pe Dumnezeu după un dezastru, deşi asta mi se pare şi mai ridicol decât a-L găsi în momentele de fericire. „Dumnezeu m-a altoit. *Trebuie* că mă iubeşte”. E ca şi cum nu ţi-ai dori o relaţie romantică înainte ca un membru al sexului opus să te pocnească peste mutră. „Supravieţuirea miraculoasă” de care beneficiasem nu-mi va schimba opinia conform căreia raiul e o idee concepută de om pentru a-l ajuta să accepte faptul că viaţa pe pământ e şi brutal de scurtă şi, paradoxal, mult prea lungă.

Însă în spiritul mărturisirilor totale ar trebui să revelez ceva ce mulţi teişti vor insista cum că *trebuie* să explice necredinţa mea în Dumnezeu. Ei vor argumenta să renunţ la ideea de rai pentru

că, dacă aş accepta-o, ar trebui să admit că sunt destinat iadului.

Pentru că am omorât pe cineva.

* * *

Un suspin suav descinde ca mătasea învolburată peste sufletul care îşi acceptă moartea ce va să vină. E o gură suavă de aer pogorâtă în turbulenţa vieţii de zi cu zi. Mătasea acestui sentiment freamătă – nu, „freamătă” e un cuvânt prea activ – mătasea se aşterne în jurul tău ca şi cum ar fi plutit spre pământ o veşnicie, găsindu-şi în sfârşit ţinta. Steagul înfrângerii a fost coborât fără milă, iar în această acţiune pierderea nu e atât de rea. Înfrângerea însăşi e înfrântă de îmbrăţişarea înfrângerii, iar moartea e înghiţită de victorie.

Sărutul şarpelui se pierde în amintire şi moartea te cuprinde drăgăstos, posesiv: e stăpânul care mângâie capul câinelui sau părintele care consolează copilul în lacrimi. Orele încep să se scurgă şi zilele abia dacă se deosebesc de nopţi, întunericul se umflă ca un superb tsunami tăcut, iar trupul tânjeşte după cântece de leagăn şi psalmii finali.

Pot afirma asta cu autoritate: nimic nu se compară cu decizia de a muri. Aveam un plan excelent, mă făcea să zâmbesc. Mă ajuta să plutesc mult mai lin decât o pernă de aer.

Eram un monstru neiubit. Nimeni nu-mi va jeli pierderea; pentru tot ceea ce conta cu adevărat eram deja terminat. Cine să-mi ducă lipsa – doctorii care pretindeau că le pasă? Nan făcea tot ce îi stătea în putinţă să spună exact ce se impunea, compunându-şi o faţă plină de speranţă, dar era îndeajuns de bună încât să nu mintă. Însă eu am minţit-o când m-am prefăcut că vreau să mă fac bine. Îmi perfectam planul, ajustându-l, aşa cum asistentele se ocupau de hidoşenia mea, mâinile lor

purecându-mi trupul asemeni unor graţioase insecte umblând prin fecale.

Suicidul nu e ceva ce vrei să ratezi. În special atunci când, asemenea mie, te confrunţi deja cu ideea de a-ţi petrece restul vieţii arătând ca o sarma stricată. Singura variantă de a ajunge mai rău ar fi să devii o legumă sau complet paralizat, ceea ce se poate întâmpla dacă nu calculezi cum trebuie. Aşa că daţi-mi voie să repet: suicidul nu e ceva ce vrei să ratezi.

Planul meu începea imediat după externare, fiindcă în pavilionul de arşi mă monitorizau mult prea atent. La căminul de reabilitare nu existau yale şi agenţi de pază. De ce-ar exista? Aceste locaşuri sunt concepute să-i repună pe oameni în societate, nu să-i izoleze de ea.

Încă mai aveam câteva mii de dolari puşi bine într-un cont bancar sub un nume fals; asta ar trebui să fie mai mult decât suficient. Plec de la căminul de reabilitare, şontâc-şontâc pe stradă, găsesc o bancă să scot banii. La un magazin de îmbrăcăminte cumpăr o ţoală cu glugă, să mă pot mişca nedetectat pe tărâmul muritorilor. După care va începe o vânătoare dintre cele mai interesante.

Cumpărarea unei puşti ar trebui să fie floare la ureche. Mă hotărâsem deja să-l contactez pe Tod „Gunoi” White, un borfaş meschin care ar vinde-o bucuros şi pe bunică-sa pentru un dolar în plus. Un profit gras pentru o puşcă julită o să pună un zâmbet greţos pe faţa lui ciupită de vărsat şi probabil va plusa şi cu câteva încărcătoare.

Celelalte puncte vor fi şi mai uşor de realizat. Lame de ras se găsesc la orice magazin. Funie găsesc la fero-metale. Pastile de somn la farmacie. Whisky la băuturi spirtoase.

După ce-mi voi fi procurat toate cele necesare, mă cazez într-un hotel. Ajuns în cameră înghit câteva antihistamine, dar nu pentru alergie. Mă instalez să vizionez câteva filme pe canalul porno, de dragul vremurilor de altădată. Cine ştie, poate nimeresc unul cu mine, ca recital de rămas bun.

În timp ce mă uit la film încarc puşca. Apoi fac laţul, atent la nod. Scopul nu e spânzurarea, ci ruperea gâtului: un nod mare şi puternic facilitează o fractură sigură. După ce voi fi construit un laţ splendid îl întorc de câteva ori pe toate feţele să-mi admir dibăcia şi să-l testez cu mândrie, pentru că ştiţi cât de mult le place bărbaţilor să se frece pe noduri.

Apoi păşesc pe balcon cu arma şi funia. Apus de soare. Trag pe nas aerul nopţii. Întind braţele să îmbrăţişez oraşul. Mă lovesc cu pumnii în piept de două ori. Simţindu-mă bărbat puternic leg bine funia de balustrada balconului. Las laţul să cadă, asigurându-mă că are lungimea necesară unei căderi frumoase înaintea unei scuturături bruşte, satisfăcătoare. Apoi trag funia înapoi, dorindu-mi să-i pot face acelaşi lucru şerpoaicei din şira spinării.

Desfac capacul cutiei cu pilule şi extrag cinci somnifere, înghiţindu-le cu un pahar de whisky. Un cocteil urmat de alte câteva la fel. E întotdeauna o plăcere să savurezi o băutură în timp ce priveşti cum apune soarele. În timp ce ingerez această băutură tonifiantă scot o lamă de ras din pachet şi tai jumătate din grosimea funiei. Această operaţiune presupune un procent variabil de ghicire educată, de a tăia funia suficient de mult pentru a nu se rupe imediat în urma impactului căderii mele. Vreau să mă ţină cel puţin până ajung la capătul laţului.

Îmi torn alt pahar de whisky şi înghit alte cinci somnifere. Există o raţiune pentru care am luat antihistamine: somniferele pot cauza vomismente atunci când sunt luate în exces, iar antihistaminele anulează acest efect, asigurând stabilitatea pilulelor în stomac. Destul de şmecher, nu? Următorul lucru e să-mi administrez doza săptămânală de morfină pentru a combate durerile, injectându-mi-o cu o singură înţepătură de seringă. Ca să completez acest cocteil toxic îl voi spăla cu restul somniferelor şi porţia finală de whisky. Cred că de-acum realizaţi cum se întrupează planul meu.

Trag laţul pe gât, cât pot de rapid pentru că am început să am vertijuri, băiete. Apoi scot altă lamă din pachet. Mă uit cum străluceşte în lumină, ca un semn cu ochiul al unui Dumnezeu

imaginar. Cu o singură pasă dibace îmi tai încheietura mâinii drepte, adânc, sigur, apoi încheietura mâinii stângi, de aceeaşi manieră. Asta e foarte important: mă tai de-a lungul venelor, nu de-a latul. Cei care îşi taie venele de-a latul fie nu vor să moară cu adevărat, fie sunt prea tembeli să ştie cum s-o facă.

Stau pe marginea balconului. Cu mâinile sângerânde ridic puşca încărcată şi bag ţeava în gură. Găsesc unghiul înclinat cu grijă, în aşa fel încât glontele să treacă prin cerul gurii în calota creierului. Avantajul unei carabine faţă de pistol e că nu prea contează cătarea. Cele o sută de alice se răspândesc instantaneu ca să-ţi despice afurisitul de cap. E un lucru minunat.

Corpul meu va fi poziţionat cu spatele spre oraş, aşa încât împuşcătura mă va catapulta peste balustrada balconului. Cum creierul meu va fi fost spulberat, voi cădea, iar căderea se va sfârşi abrupt când laţul îmi va rupe gâtul. O vreme voi rămâne atârnat acolo, picioarele bălăngănindu-se. De fapt cred că mă voi zbate spasmodic; greu de spus. Din încheieturile mâinilor va şiroi sângele iar craniul va fi o masă gri-păstoasă, ceva în genul celei mai groaznice picturi a lui Picasso. Ceea ce a mai rămas din creierul meu va duce lipsă de oxigen. Stomacul va fi plin de whisky şi somnifere. Venele mele vor vărsa sângele meu extaziat de morfină prin încheieturile spintecate ale mâinilor. Acum, dacă am tăiat-o exact cât trebuie, funia se va destrăma. Firele împletite se vor desprinde unele de celelalte şi în câteva minute se vor destrăma complet. Trupul meu se va prăbuşi douăzeci de etaje, pe trotuarul de dedesubt. Superb. Total. *Asta* e sinucidere, nu strigăt de ajutor.

Oricum, acesta era planul meu. Niciun bărbat nu şi-a mai aşteptat moartea cu mai multă nerăbdare ca mine, nu?

III

Acum daţi-mi voie să încep cu descrierea părului ei – pentru că, sincer, va fi imposibil să încep cu orice altceva. Părul ei era ca iedera tartareană care creşte pe timpul nopţii dintr-un loc atât de întunecat încât soarele nu este mai mult decât un zvon. Se revărsa sălbatic în cascade de bucle atât de fascinant întunecate încât păreau că îţi vor înghiţi mâna cu totul dacă erai îndeajuns de norocos încât să-ţi treci degetele prin ele. Părul ei era atât de bizar încât chiar şi acum, ani de zile mai târziu, mă simt forţat să compun aceste metafore ridicole pe care ştiu că le voi regreta dimineaţă.

Şi ochii ei mă vor forţa să mă umilesc. Ardeau ca inimile verzi ale iubiţilor geloşi care se acuză reciproc în miez de noapte. Nu, greşesc, nu erau verzi: erau albaştri. Valurile oceanului fremătau în jurul irisurilor ei ca o furtună neaşteptată, gata să-l răpească pe marinar, soţiei. Nu, aşteptaţi… poate că ochii ei *erau* verzi: ochi capricioşi, ca acele inele cu nestemate despre care se spune că îşi schimbă culoarea conform stării de spirit a cuiva.

A apărut în pavilionul de arşi îmbrăcată în halatul verde deschis al vizitatorilor, cu acei ochi indescifrabili şi cu părul nebun de încâlcit, iar eu aşteptam s-aud oftatul care se auzea inevitabil atunci când cineva dădea cu ochii de mine pentru prima oară. Aşteptam să-şi acopere gura cu mâna, şocată şi consternată. M-a dezamăgit, zâmbind doar.

„Ai ars. Din nou”.

În general îmi impun regula de a nu reacţiona la proclamaţii bizare emise de străini dar, sincer, în acest caz tăcerea mea avea de-a face cu faptul că nu vroiam să-mi audă vocea hârşâită, de veceu. Gâtlejul meu era pe cale de vindecare, dar urechea mea (cea care mai funcţiona) nu se obişnuise cu o calitate coruptă. Nu vroiam ca ea să cunoască decât vocea pe care o avusesem înainte, cea care putea convinge o femeie să-mi sară în pat.

Confruntată cu tăcerea mea, vorbi din nou. „Asta e a treia oară când ai ars”.

Mi-am făcut curaj şi am corectat-o. „Prima”.

O expresie de confuzie apăru pe faţa ei. „Poate că nu eşti tu”.

Se apropie de patul meu, ochii ei nedezlipindu-se de ai mei, şi trase perdelele groase de plastic din jurul nostru ca să ne asigure intimitatea. Se aplecă la câţiva centimetri de faţa mea, studiindu-mă. Nimeni nu mă mai privise astfel, nu înainte de a arde şi în mod cert nu de atunci încoace. Ochii ei, dansând între albastru şi verde, aveau cearcăne întunecate, ca şi cum n-ar fi dormit de săptămâni întregi. Când buzele ei aproape că mă atinseră, îmi şopti un cuvânt. „Engelthal”.

Nu există nicio îndoială, cititorule, că la un moment dat în viaţa ta şi tu ai fost faţă-n faţă cu o persoană nebună. Poţi detecta nebunia numaidecât, de regulă chiar înainte ca persoana să spună ceva, dar acest cuvânt lipsit de sens m-a convins. Dacă întâlneşti lunatici nu e un lucru atât de ieşit din comun, lumea abundă de ei; ceea ce mă interesa mai mult era reacţia mea. De regulă, când se întâmplă una ca asta, nu vrei decât să dispari. Dacă mergi pe stradă te uiţi în altă parte şi grăbeşti pasul, dar în pavilionul de arşi singura alternativă a mea era să apăs butonul soneriei pentru asistente. Dar n-am făcut-o. Singura mea reacţie la această situaţie posibil periculoasă a fost lipsa de reacţie. Aşadar, cine era mai puţin raţional, eu sau femeia cu părul sălbatec?

A făcut un pas înapoi. „Nu-ţi aminteşti”.

„Nu”. Indiferent ce credea că ar fi trebuit să-mi amintesc, în mod clar nu-mi aminteam.

„Ceea ce face totul mult mai interesant”, spuse ea. „Îţi dai seama că ei încearcă să-mi otrăvească inimile?”

„Nu”, am răspuns eu, însă eram interesat unde avea să ducă un asemenea comentariu. „Chiar aşa?”

„Da. Nu-i pot lăsa, pentru că am de completat penitenţa mea”. Privi în jur, ca şi cum i-ar fi fost teamă să nu fie auzită. „Cum ai ars de data asta?”

Puteam să formulez un număr de propoziţii scurte, în lanţ, atât timp cât nu uitam să fac pauze pentru respiraţie, aşa că i-am relatat câteva detalii despre accidentul meu – când, unde, cu cât timp în urmă. Apoi am întrebat-o cum o cheamă.

„Ştii cum mă cheamă”. Îşi ducea într-una mâna la piept ca şi cum s-ar fi aşteptat să găsească ceva acolo, ceva ce evident lipsea. Gesturile ei mi-au amintit cum îmi atingeam întotdeauna semnul din naştere.

„Ce faci cu mâna?” am întrebat-o.

„Mi-au luat colierul. Mi-au spus că poate fi folosit să-i facă rău cuiva”, răspunse ea „O fetiţă a murit aici de curând”.

M-am gândit la Thérèse. „Cum ai ştiut?”

„Oh, ştiu unele lucruri despre cei morţi” – râse ea – „dar presupun că suntem norocoşi”.

„Cum adică?”

„Am supravieţuit uneia de şapte ani. Am trăit mai mult ca ea de o sută de ori”. „Ce tot spui?”

„Am un câine pe care-l cheamă Bougatsa”. Degetele îi atârnau de-a lungul coapselor, tremurânde. „O să-i placă de tine”.

„Nu-mi plac câinii”.

„O să-ţi placă”.

„Nu le place lor de mine”.

„Oho. Pentru că eşti atât de dur şi rău, nu?”

Oare chiar râdea de un bolnav ars?

„Ce înseamnă numele lui?” am întrebat-o. „Bougatsa?”

„E o prăjitură grecească, iar câinele meu are exact culoarea aceea. Poate o să-l aduc în vizită”.

„Câinii n-au voie aici”. Respiraţie. „Chiar şi florile mă pot omorî”.

„Ha! Nu încerca să mă prosteşti. Ştii că există lucruri mult mai grave de care să-ţi fie frică”. Îşi puse uşor mâna pe pieptul meu, cu mare atenţie. M-am cutremurat, nu numai din cauza atingerii, dar şi a sclipirii din ochii ei. „Eşti foarte tentat să te omori şi n-am cum să-ţi bag de vină pentru asta. Dar există un loc şi un timp pentru astfel de lucruri, iar aici nu e locul acela”.

De ce să fi zis una ca asta? Trebuia să schimb subiectul. „Arăţi destul de bine pentru cineva care are şapte sute de ani”.

„Tu nu”, zise ea, măsurându-mi lungimea corpului din priviri. Era prima oară când cineva făcea o glumă pe seama arsurilor mele. „Atunci ce crezi că ar trebui să fac cu inimile mele?”

„Cred…” Am făcut o pauză, s-o fac să creadă că analizam atent subiectul, când de fapt mă pregăteam pentru lungimea propoziţiei următoare. „Cred că ar trebui să le înapoiezi proprietarilor de drept”.

Ochii ei s-au deschis larg, ca şi cum aş fi introdus o cheie într-o broască secretă, ceea ce m-a făcut să mă întreb dacă nu cumva apăsasem pe butonul greşit de pe claviatura nebuniei. Dar, la fel de rapid, privirea ei aprinsă a fost înlocuită de una plină de suspiciune. S-a mutat la un colţ al patului, unde a intonat ceva într-o altă limbă. *„Jube, Domine benedicere”.* Latină? A urmat o scurtă conversaţie, ea vorbind în aerul rarefiat, într-o limbă pe care n-o puteam înţelege, aşteptând răspunsuri pe care nu le puteam auzi. După ce prima conversaţie imaginară a luat sfârşit, s-a închinat adânc, apoi s-a dus la celălalt colţ de pat, unde a repetat reprezentaţia. Apoi la

al treilea colţ. Încheia fiecare conversaţie la fel cum o începuse – *„Jube, Domine benedicere”* – apoi s-a întors în poziţia iniţială, iar privirea bănuitoare dispăruse.

„Cei Trei Maeştri mi-au confirmat că eşti într-adevăr tu. Pentru tine am perfectat ultima mea inimă”.

Simplul act al rostirii acestui lucru i-a cauzat o mare emoţie lăuntrică. Arăta de parcă ar fi fost gata să izbucnească în lacrimi, zicând: „Am aşteptat atât de mult timp”.

Tocmai atunci Beth a tras perdelele. A părut şocată să vadă un vizitator după atât de multe săptămâni fără niciunul, dar surprinderea ei s-a transformat rapid în îngrijorare când a detectat scânteia de fericire dementă din ochii femeii. După care Beth a menţionat faptul că deşi vizitatoarea era îmbrăcată cu un halat, nu era nuanţa de verde a vizitatorilor, ci una mai deschisă, de pacient, şi că avea o brăţară de o culoare codificată, indicând un pacient de la psihiatrie. Beth, profesională ca întotdeauna, nu a abordat-o direct pe vizitatoarea mea, însă a refuzat să mă lase singur cu ea. A chemat numaidecât un brancardier, s-o „escorteze” pe femeie înapoi la pavilionul de psihiatrie.

Nu mă simţeam deloc ameninţat şi de fapt credeam că e drăguţ să am puţină nebunie injectată într-o atmosferă atât de opresiv sterilă. În cele câteva minute înainte de sosirea brancardierului, femeia şi cu mine am continuat să discutăm, calm, în timp ce Beth stătea într-un colţ îndepărtat, scrutându-ne vigilentă. Vizitatoarea mea mi-a şoptit în aşa fel încât să nu fie auzită. „Avem o cunoştinţă comună”.

„Mă îndoiesc”.

„N-ai văzut-o decât o singură dată, în mulţime. Nu poate vorbi”, zise ea, aplecându-se mai aproape, „dar ţi-a dat un indiciu”.

„Un indiciu?”

„‚Nu te-ai întrebat niciodată de unde provine cu adevărat cicatricea ta?’” Vizitatoarea a dus mâna spre piept, iar eu m-am gândit că avea de gând să-mi arate unde se găsea cicatricea pe corpul meu, însă ea încerca în van să-şi atingă colierul lipsă.

Cum putea femeia asta să ghicească exact cuvintele din biletul care îmi fusese înmânat la mitingul aviatic? Totuşi, sunt un om raţional – nu era vorba decât de o coincidenţă stranie, nimic mai mult. Ca s-o dovedesc am încercat o mică diversiune: „Întregul meu corp e o cicatrice”.

„Nu e vorba de arsurile tale. Cicatricea cu care te-ai născut, cea din dreptul inimii”.

În clipa aceea a sosit brancardierul, care a început s-o convingă pe femeie să plece, Beth ajutând şi ea, folosindu-se de corpul ei pentru a o împinge pe femeie spre uşă.

Vocea mea încă nu era îndeajuns de puternică, dar am ridicat-o cât am putut de mult. „Cum ai aflat?”

Femeia s-a întors spre mine, ignorând braţele care o trăgeau de coate. „Problema cu cei ca noi e că nu murim cum se cuvine”.

După aceea brancardierul a scos-o din salon.

* * *

Există o explicaţie logică pentru orice; de aceea a existat o explicaţie logică pentru faptul că femeia ştia de cicatricea mea.

Prima explicaţie: la plesneală.

A doua explicaţie: cineva îmi juca o farsă, un prieten, cineva care credea că era amuzant să trimită o actriţă jucând rolul unei femei nebune care ar fi avut cunoştinţe intime despre viaţa

mea. Problema cu această ipoteză e că n-am spus niciodată vreunui prieten despre femeia asiatică de pe aerodrom şi că nu mai aveam niciun prieten care să-mi joace farse.

A treia explicaţie: femeii acesteia îi plăceau filmele mele porno şi ştia de cicatricea de pe piept. Era un fapt bine documentat pe celuloid, nu m-am obosit niciodată să mi-o acopăr la machiaj. (Mult prea multă transpiraţie în arta mea.) Cu excepţia faptului că nu mă înregistrasem în spital cu numele porno, ci cu cel real şi dat fiind felul în care arătam ar fi fost imposibil să recunoşti bărbatul de altădată.

Explicaţia finală: femeia asta *iubea* filmele mele pornografice şi era o obsedată care aflase adresa companiei mele producătoare, acum defunctă. Cineva, probabil ordinarul de avocat, o informase despre accident, îndreptând-o spre pavilionul de arşi.

Dar dacă era o fană obsedată, de ce nu menţionase cariera mea? Iar dacă venise să caute actorul pe care îl vizionase, cum putea să fie atât de încântată văzând noua mea faţă? Şi, în fine, deşi mare parte a comportamentului femeii era ciudat, nu exista nimic în privinţa ei care să sugereze o dependenţă de filme porno. Aveţi încredere în mine, am văzut destui perverşi în viaţa mea ca să-i ginesc din prima în orice grup.

Presupun că ar fi trebuit doar s-o întreb când mă va vizita din nou, pentru că ştiam cumva că o va face. Când le-am informat pe asistente că voi aproba orice altă vizită a femeii de la psihiatrie, toate mi-au zâmbit foarte straniu. Cât de trist, trebuie să fi gândit ele, să aştept cu nerăbdare vizita unei femei demente. Dar asta nu m-a descurajat, chiar am rugat-o pe Beth să afle numele femeii. A refuzat s-o facă, aşa că am rugat-o pe Connie. Şi ea mi-a spus că ar fi fost împotriva politicii spitalului divulgarea unor detalii despre alt pacient. La asta i-am dat de înţeles că va fi „foarte, foarte urât” din partea ei dacă nu mă ajuta să aflu numele singurei persoane care mă vizitase după atâta amar de vreme. Cum vroia mai mult decât orice să arate compasiune, Connie s-a întors curând cu informaţia dorită.

Numele femeii era Marianne Engel.

* * *

Eram mai înalt înainte de accident. Focul mă comprimase ca pe o jumară în afumătoare. Odată fusesem la fel de suplu şi de adorabil ca un efeb din secolul trei, cu fesele pârguite ca nişte jumătăţi de pepene pentru care oamenii de afaceri japonezi ar plăti o mică avere. Pielea mea era la fel de moale şi de curată ca iaurtul neatins, stomacul meu era divizat în perniţe simetrice, iar braţele mele erau mătăsos musculoase. Dar faţa reprezenta blazonul meu. Aveam nişte pometi care s-ar fi simţit acasă în visele erotice ale lui Verlaine. Ochii mei erau negri şi suficient de profunzi pentru o expediţie de o zi. Un gay mi-a spus odată cât de mult i-ar fi plăcut să-şi odihnească pruna penisului pe buza fundului meu. I-am râs în faţă, dar în inima mea am considerat asta un compliment minunat.

După accident am încercat să renunţ la vanitate dar încă mă mai lupt cu ea. Îmi amintesc trecutul, când totul era perfect şi vântul îmi sălta părul în aşa fel încât arăta ca locul acela moale de la subsuoara aripii unei păsări. Îmi amintesc de momentele când femeile îşi întorceau capul pe stradă, să-mi zâmbească, întrebându-se cum ar fi să-mi posede frumuseţea, chiar şi numai pentru o clipă de strălucire.

Dacă acceptaţi descrierea bestiei care sunt acum, atunci ar trebui să acceptaţi şi descrierea frumuseţii care eram altădată. Iar de când o întâlnisem pe Marianne Engel resimţeam pierderea aceea – în special locul gol dintre picioare – mult mai acut.

* * *

Dar mi-a făcut onoarea să deschidă din nou uşa salonului zece zile mai târziu, apărând într-o mantie care părea să fie de cea mai bună calitate medievală. Să nu credeţi că glumesc pe seama voastră; chiar purta o asemenea mantie. Capişonul îi atârna deasupra feţei şi ochii îi străluceau acvamarin, în ai mei. A dus un deget la buze, avertizându-mă să nu scot vreun sunet, furişându-se spre mine. Îmi venea să râd, dar îmi dădeam seama că pentru ea era o chestiune serioasă. Imediat după ce a ajuns lângă mine a tras iarăşi perdelele, ca să avem intimitate. N-ar fi trebuit să-şi facă griji pentru că la ora aceea în pavilion nu mai erau decât alţi doi pacienţi, unul lipsind din salon, programat pentru exerciţii de reabilitare, iar celălalt sforăia.

Dincoace de bariera de plastic se simţea în siguranţă, lăsându-şi pe spate gluga – doar un pic, nu de tot – şi atunci am observat că cearcănele dispăruseră. Arăta mult mai în control decât prima oară şi mirosea puternic a tutun. Mă întrebam dacă reuşise să le evite pe asistente sau pur şi simplu o lăsaseră să intre. Dat fiind că nu purta nici de data asta halatul impus vizitatorilor mă făcea s-o suspectez că venise fără acceptul lor. Îşi ţinea mâinile pe colţurile glugii, ca şi cum trebuia să fie gata s-o tragă numaidecât înapoi pe frunte dacă circumstanţele ar fi impus-o.

„Nu vreau să ştie că sunt aici”.

„Doctorii?”

Marianne Engel dădu din cap. I-am spus că n-avea de ce să se teamă, erau oameni buni.

„Nu ştii prea multe despre doctori”. A dus mâna la gât şi a scos la iveală un şnur de piele cu un vârf de săgeată atârnând de el. „Uite, mi-am luat colierul înapoi”. L-a ridicat deasupra capului şi l-a ţinut deasupra pieptului meu, în aşa fel încât vârful de săgeată atârna ca o amuletă magică atrasă de inima mea. „Îmi dai voie?”

Nu înţelegeam ce doreşte, dar am dat din cap.

Marianne Engel şi-a plecat fruntea, slăbind strânsoarea colierului de piele în aşa fel încât vârful de săgeată să se odihnească pe pieptul meu. „Cum îl simţi?”

„Ca şi cum ar fi de-acolo”.

„Este”.

„Cum de-ai ştiut de cicatricea de pe pieptul meu?”

„Nu te grăbi. Explicarea unor astfel de lucruri cere timp”. Şi-a tras colierul de pe pieptul meu şi l-a pus la al ei. „Deocamdată pot să-ţi spun povestea unui dragon?”

* * *

„A fost odată ca niciodată un dragon ce se numea La Gargouille şi care trăia în Franţa aproape de râul Sena. La Gargouille era un dragon absolut obişnuit, cu solzi verzi, gât lung, gheare ascuţite şi aripi micuţe cu care nu se putea zbura, dar zbura totuşi. Asemenea celor mai mulţi dragoni putea scoate flăcări, putea împroşca galoane de apă şi smulge copacii cu pintenii.

Locuitorii oraşului din apropiere, Rouen, îl urau pe dragon şi trăiau cu frica lui. Dar ce puteau face? Era mult mai puternic decât ei, aşa că îi aduceau un sacrificiu anual în speranţa că îl vor mulţumi. La Gargouille prefera fetele virgine, ca de altfel toţi dragonii, dar localnicii preferau să-i ofere răufăcători. În orice caz, fiinţele acelea erau mâncate de vii, ceea ce crea o atmosferă generală îngrozitoare

Asta a continuat mai multe decenii. În fine, prin 600 d.Hr., un preot pe numele de Romanus a poposit în oraş. Auzise de La Gargouille şi vroia să-şi încerce norocul în a-l învinge pe dragon. Dacă oamenii vor construi o biserică, le-a propus Romanus, şi dacă fiecare locuitor accepta să fie botezat, atunci el îi va scăpa

de dragon. Oamenii, care nu erau proşti, au fost de părere că propunerea era una excelentă. Ce aveau de pierdut, în afara dragonului?

Aşa că Romanus s-a dus pe malul Senei, luând cu el un clopot, o biblie, o lumânare şi o cruce. A aprins lumânarea şi a aşezat-o pe pământ, apoi a deschis biblia, după care l-a strigat pe La Gargouille. Bestia a ieşit din peşteră fără să-i pese de nimic; în definitiv era un dragon, de ce să-i fie teamă de un simplu muritor? În cel mai bun caz un asemenea vizitator nu era mai mult decât nişte carne proaspătă.

În momentul în care a apărut dragonul, Romanus a sunat clopoţelul – ca şi cum ar fi anunţat moartea cuiva – apoi a început să rostească cu voce tare cuvintele Domnului.

Dragonul a slobozit câteva rotocoale de fum la auzul acestor sunete, ca şi cum l-ar fi amuzat, până când şi-a dat seama că nu mai putea scuipa flăcări dacă ar fi vrut s-o facă. Simţea o durere în plămâni, care, după câteva momente, au început să se dezumfle, secaţi de respiraţie.

Văzând că nu se putea descotorosi de preot cu o pală de foc, La Gargouille s-a năpustit spre el. Romanus a ridicat crucea şi a ţinut-o cu dârzenie înaintea bestiei, care a realizat atunci că nu mai putea înainta, ca şi cum o mână invizibilă l-ar fi împins înapoi. Indiferent în ce direcţie se întorcea creatura, preotul îi oglindea mişcarea, iar La Gargouille nu se putea nicicum apropia de persecutorul lui. Cu Biblia într-o mână şi Crucea în alta, Romanus continua să citească, însufleţit de credinţa pură; fiecare vers era ca o săgeată înfiptă sub solzii dragonului, fiecare paragraf o lance în coasta lui.

La Gargouille nu trecuse niciodată prin aşa ceva şi a bătut în retragere. S-a uitat într-o parte şi într-alta, dar Romanus se folosea de cruce pentru a împinge bestia îndărăt. După ce dragonul a fost blocat în peştera lui, preotul a continuat să citească versetele bibliei până când creatura s-a prăbuşit în genunchi înfrântă. În încheierea actului său, Romanus a închis

biblia şi a stins lumânarea; ceremonia se sfârşise, bestia era docilă.

Fără pic de putere în el, La Gargouille şi-a plecat creştetul, permiţându-i preotului să-i pună patrafirul după gât, Romanus servindu-se de cruce pentru a strânge mai bine această lesă, mânându-l în oraş pe dragonul înfrânt.

Singura metodă prin care poţi ucide un dragon e să-l arzi pe rug, toată lumea ştia asta, ceea ce s-a şi întâmplat. La Gargouille urla în agonie, dar pentru localnici urletele lui sunau ca o muzică frumoasă. Urletele au continuat până în ultimul moment, pentru că gâtul şi capul lui La Gargouille nu ardeau – iscusinţa dragonului de a scuipa flăcări îi călise aceste porţiuni împotriva căldurii dogoritoare. Dar în cele din urmă bestia a murit, iar localnicii au fost izbăviţi de acest mare blestem.

Oamenii aveau onoare, şi-au ţinut promisiunea. Fiecare dintre ei s-a botezat, apoi au construit o biserică. Scăfârlia ne-arsă a lui La Gargouille a fost înfiptă pe o turlă, servind în secolele care vor urma ca model originar pentru reprezentări artistice de himere şi garguie”.

* * *

Marianne Engel se implicase total în povestire, oferindu-mi oportunitatea de a o observa îndeaproape. Ochii ei, astăzi albaştri, încetaseră să se zbată reperând doctori. Mă priveau fix atât de intens, atât de direct, încât m-am simţit intimidat. Un sentiment senzual şi deconcertant.

Nu era ceea ce lumea consideră o frumuseţe clasică. Dinţii erau probabil prea mici pentru gura ei, dar întotdeauna am găsit microdentiţia destul de sexy. Presupun că sprâncenele ei ar fi putut fi considerate de unii bărbaţi mult prea stufoase dar, sincer să fiu, bărbaţii aceia sunt nişte idioţi. Singurul element

disputabil ar fi fost nasul ei, care nu era prea mare, însă în mod cert nu era delicat. O mică umflătură pe şaua nasului indica o fractură mai veche, dar eram de părere că asta îi conferea caracter. Se putea face caz şi de faptul că nările ei erau un pic prea dilatate, dar orice judecător rezonabil ar fi clasat acest caz.

Era oarecum palidă, ca şi cum n-ar fi ieşit prea des la soare. Părea mai degrabă subţirică decât corpolentă, deşi mantia făcea dificilă imaginarea liniilor ei. Era mai înaltă decât majoritatea femeilor, dar nu într-atât încât să frizeze anormalul. Agreabil de înaltă, s-ar fi putut spune. Ce vârstă avea? Greu de ghicit exact, dar arăta peste treizeci de ani.

Mult timp după ce încetase să mai vorbească, am realizat că încă mă uitam fix în ochii ei, iar ea îmi zâmbea, deloc ofensată, mulţumită. Am rostit primul lucru care mi-a trecut prin cap. „Ai inventat povestea asta?”

„Nu, e o legendă veche”, râse ea. „Nu am talentul de a inventa povestiri, dar cunosc istorie. Spre exemplu, ştiai că Jeanne d’Arc a fost arsă pe rug în Rouen, iar cenuşa i-a fost aruncată în Sena?”

„N-am ştiut”.

„Îmi face plăcere să cred că trupul ei încă face parte din apa Senei”.

Am discutat mai mult, despre o serie de lucruri. Apoi dr. Edwards, ai cărei paşi i-am recunoscut, a intrat în salon, la ora normală de vizite, şi a tras la o parte perdelele.

„Oh!” zise ea, surprinsă să vadă un vizitator. „Deranjez?”

Marianne Engel şi-a lăsat gluga pe frunte şi a zbughit-o cât a putut de repede, aproape împiedicându-se de perdelele de plastic când a trecut pe lângă dr. Edwards. Înainte să iasă, s-a întors spre mine, implorându-mă: „Nu spune nimic!”

* * *

În zilele care au urmat vizitei Mariannei Engel, Nan a început să folosească un dermatorn electric pentru a recolta noua mea piele bună şi a o realoca în zonele distruse. Mi-a spus că era un pas înainte în tratament, dar n-am simţit nicio diferenţă. Pielea sănătoasă încă mai conţinea nervi funcţionali, aşa că fiecare recoltare jupuia pur şi simplu învelişul corpului meu, lăsând în urmă porţiuni care erau răni deschise. Treceau aproximativ două săptămâni pentru ca fiecare zonă donatoare să se refacă înainte ca procedura să poată fi repetată. Îmi creştea o piele nouă doar ca să fie îndepărtată din nou; eram o fermă dermică, iar dermatornul era maşina de treierat.

După fiecare recoltare eram cocoloşit cu creme şi înfăşurat în bandaje largi. Câteva zile mai târziu una dintre asistente, de regulă Beth, schimba primul pansament de după procedură. Nan rămânea deoparte verificând procentajul grefei care aderase – „recolta” – şi urma o evaluare de ansamblu pentru a determina dacă procedura fusese un succes sau un eşec. O recoltă de optzeci şi cinci la sută era bună; orice cifră mai mică o făcea pe Nan să emită un plescăit cu limba. Mai puţin de şaizeci la sută însemna că va trebui să repete procedura de peticire.

Chiar şi atunci când pielea se lipea, absenţa glandelor uleioase în ţesutul transplantat cauza o uscare extremă. „Furnici sub piele” nu era doar imaginea clasică a senzaţiei, dar şi una insuficient de descriptivă. Termite tăietoare de lemn cu drujbe micuţe, poate; sau crabi scripcari cu corsete aspre şi încălţări din fibră de sticlă; sau o legiune de pui de şobolani arând cu pluguri minuscule de sârmă ghimpată. Gândaci de bucătărie subepidermici, în pas de step, în pantofi de fotbal cu crampoane şi cu pinteni de cowboy? Posibil.

* * *

Am aşteptat mai multe zile ca Marianne Engel să revină.

Mă gândeam prea mult la ea, iar gânditul răpea timpul care altfel ar fi fost alocat spaimei de descuamare sau încropirii planurilor de sinucidere. Când stomacul a început să mă doară m-am întrebat dacă nu cumva mi-era dor de ea, o femeie pe care abia dacă o cunoşteam. Tânjeam după ea? Sincer, nu ştiam, singura dată când simţisem exact ca acum era când secase orice sursă de cocaină din oraş.

Până la urmă s-a dovedit că senzaţia din stomac nu era una de dor. Intestinele nervoase au început curând să danseze flamenco în ritmul durerii fierbinţi. Maţele deveniseră nişte ardei iuţi pocnind în ritm de castaniete în anusul meu. Nan m-a înţepat cu degetul în abdomen, întrebându-mă dacă durea. I-am spus că era câmpul de lupte în războiul spaniol civil. Curând, mulţi alţi doctori au năvălit în camera mea, şiruri de uniforme albe care mă făceau să mă gândesc la Flanders Fields. M-au scanat, m-au radiografiat, murmurând remarci de genul „Interesant” şi „Hmmm”. (Indiferent cât ar fi de interesant un doctor n-ar trebui să spună niciodată „Interesant” sau „Hmmm” în prezenţa unui pacient.) Destul de curând murmurul colectiv al doctorilor a decis că sufăr de o pancreatită gravă cauzând moartea unei mari părţi a ţesutului pancreatic.

Necroza pancreatică e de două feluri: sterilă şi infectată. A mea era infectată. Fără operaţia de urgenţă existau mari şanse să nu supravieţuiesc. Aşa că doctorii mi-au spus că nu prea aveam de pierdut decât o porţiune considerabilă a pancreasului. De ce nu, am ridicat eu din umeri. La cinci ore de la diagnosticare eram transportat în sala de operaţie, unde un anestezist m-a pus să număr de la zece în jos. N-am ajuns decât la şase.

Pacienţii arşi nu pot fi anesteziaţi normal, iar ceea ce li se administrează în schimb – anestezia cu ketamină – cauzează deseori halucinaţii. În sfârşit, am avut şi eu o halucinaţie plăcută, bonificaţie neaşteptată dintr-o experienţă altfel oribilă.

Priveam oceanul, o englezoaică drăguţă la dreapta mea, ce poate fi mai plăcut pentru un ars decât să viseze apă?

* * *

Când m-am trezit am aflat că jumătate din pancreas îmi fusese extirpat. Pentru că tot era în vecinătate, chirurgul s-a debarasat şi de o mână de ţesut intestinal defect. Pariez că se gândea că din moment ce era acolo putea foarte bine să radă tot ce găsea. Bucăţică cu bucăţică deveneam gunoi medical. Cine ştie, poate într-o bună zi doctorii mă vor curăţa până la o inexistenţă perfectă.

Marianne Engel stătea pe un scaun într-un colţ al salonului, citind, îmbrăcată cu ceva neinteresant. După câteva momente de ajustare a ochilor mi-am dat seama că era un halat de vizitator. Când a văzut că eram treaz, a venit spre mine, coperta cărţii ei proclamând *Non Omnis Moriar.*

„De ce eşti aici?” Speram într-un răspuns care să-mi satisfacă orgoliul considerabil.

„Am venit să-ţi văd suferinţa”.

„Poftim?”

„Ti-o invidiez”.

Faceţi abstracţie de boala mintală: e imposibil pentru un ars să tolereze o persoană care declară că îi invidiază suferinţa. M-am forţat prin ceaţa anesteziculuisă retaliez cât mai furios. Nu-mi amintesc exact ce i-am spus, dar n-a fost prea plăcut.

Când a înţeles că vorbele ei mă ofensaseră, a încercat să-mi explice. „Invidiez orice suferinţă, pentru că suferinţa e necesară să devii frumos din punct de vedere spiritual. Te aduce mai aproape de Hristos. Cei care suferă sunt aleşii lui Dumnezeu”.

„Atunci de ce nu-ţi dai foc”, am răbufnit eu, „să vezi cât de frumoasă te faci?”

„Sunt mult prea slabă de înger”, a replicat ea, fără să pară că remarcase sarcasmul meu. „Nu mi-e teamă numai de flăcări, ci de a muri înainte ca suferinţa să fie completă”.

Drogul cerebral m-a tras din nou în întuneric. Eram bucuros că mă salva de această conversaţie.

* * *

Natura exactă a bolii de care suferea Marianne Engel încă îmi era neclară, dar atunci când a pomenit că „cei care suferă sunt aleşii lui Dumnezeu”, cel mai bun pronostic al meu a fost schizofrenia.

Schizofrenicii au adesea mari dificultăţi cu religia, iar unii doctori sunt de părere că e vorba de un aspect legat de vârstă: această afecţiune apare de cele mai multe ori între şaptesprezece şi douăzeci şi cinci de ani, o perioadă în care foarte mulţi se confruntă cu primele sentimente religioase. Schizofrenicii trec deseori prin perioade de luciditate exacerbată – sau pure stări halucinatorii, cum ar fi cele auditive – care îi poate face să creadă că au fost în mod explicit aleşi de Dumnezeu. Această situaţie e agravată şi de faptul că au deseori dificultăţi în a înţelege că simbolismul religiei e metaforic.

Creştinismul se bazează pe ideea conform căreia Isus a murit pentru păcatele întregii omeniri: Hristos a fost torturat şi crucificat pentru mântuirea noastră. Un schizofrenic, încercând să înţeleagă mitul, ar putea raţiona astfel: Isus e fiul preaiubit al lui Dumnezeu şi Isus a îndurat suferinţe incredibile, aşadar cei care îndură cel mai mult durerea sunt preaiubiţii lui Dumnezeu.

Există o lungă tradiţie a credincioşilor devotaţi care sunt convinşi că suferinţa îi aduce mai aproape de Mântuitor, însă o faţă umană e întotdeauna mai evocatoare decât teoria. Din această cauză permiteţi-mi să vă prezint viaţa lui Heinrich Seuse, mistic religios german. Născut în 1295, Seuse va deveni unul dintre cele mai importante personaje religioase ale timpului, cunoscut sub numele de Minnesänger – „cântăreţul iubirii curtenitoare” – din cauza calităţii poetice a scrierii lui.

Seuse a intrat în ordinul dominicanilor din Konstanz la vârsta de treisprezece ani şi, conform propriilor mărturii, era total neexcepţional în primii cinci ani de viaţă religioasă. Însă la optsprezece ani a trăit o bruscă iluminare – un sentiment de desfătare cerească atât de intens încât nu era sigur dacă sufletul lui nu se desprinsese de trup. A considerat acest eveniment atât de important, încât e tocmai episodul cu care va începe povestea vieţii lui, *Viaţa unui slujbaş.*

Unii eruditi susţin că *Viaţa unui slujbaş* este prima autobiografie în limba germană, în timp ce alţii argumentează că nu e deloc o autobiografie. Se pare că mare parte a volumului a fost scrisă de Elsbeth Stagel, o tânără femeie de la mănăstirea Toss, fiica spirituală preferată a lui Seuse. Se presupune că ea a consemnat multe alte conversaţii pentru a le folosi ca bază a *Vieţii,* fără ştirea lui Seuse, iar când acesta a descoperit ce făcuse, a ars parte din manuscris înainte ca un „mesaj de la Dumnezeu” să-l îndrume să păstreze ce rămăsese. Nimeni nu ştie cât de mult din *Viaţa* a fost scrisă de Stagel şi cât de Seuse.

Viaţa este o naraţiune fascinantă, furnizând detalii minunate despre viziunile recepţionate de Seuse de-a lungul vieţii: Dumnezeu i-a facilitat reprezentări ale Raiului, Iadului şi Purgatoriului, iar sufletele trecute în altă lume au apărut înaintea lui ca să-l aducă la zi cu situaţia vieţii de apoi. Marfă bună şi formidabil de dramatică! Dar cele mai uimitoare pasaje din *Viaţa* sunt descrierile lui Seuse – sau Stagel – privitoare la torturile auto-administrate.

Ca un susţinător al credinţei conform căreia confortul trupesc îl anemiază spiritual, Seuse susţinea că nu intrase într-o cameră

încălzită vreme de douăzeci şi cinci de ani şi că s-a abţinut de la a bea apă până când limba i-a crăpat de sete, luându-i apoi un an întreg să se lecuiască. Şi-a limitat consumul de hrană – mâncând doar o dată pe zi şi niciodată carne, peşte sau ouă – şi la un moment dat a avut o viziune în care pofta pentru un măr era mai puternică decât dorinţa unei înţelepciuni eterne, aşa că pentru a se pedepsi a rezistat doi ani fără să consume fructe. (Trebuie să ne întrebăm dacă e posibil ca pur şi simplu el să nu fi înţeles morala mitului, continuând să mănânce fructul real – spre deosebire de cel interzis.)

Pe porţiunea inferioară a corpului Seuse purta un articol de lenjerie intimă care conţinea o sută cincizeci de cuie de alamă ascuţite, îndreptate spre interior, spre piele. Pe porţiunea superioară a corpului purta un corset abraziv de castitate cu un lanţ de fier de care atârna o cruce de lemn de mărimea unei palme destinse ghintuită cu alte treizeci de cuie de alamă cu acest dispozitiv fixat între umeri fiecare mişcare – în special îngenuncherea pentru rugăciune – forţa cuiele să pătrundă în carne, după care îşi freca rănile cu oţet. Seuse a purtat crucea cu ţepe opt ani de zile înainte ca Dumnezeu să intervină într-una din viziunile lui, interzicându-i să continue.

Purta aceste articole pedepsitoare şi atunci când dormea – pe o uşă veche. Când se întindea jos îşi încătuşa mâinile cu brăţări din piele, pentru că dacă ar fi fost libere le-ar fi putut folosi să gonească şobolanii care îl ronţăiau în timpul nopţii. Uneori îşi desfăcea nodurile în somn, aşa că a început să poarte mănuşi de piele ghintuite cu cuişoare de alamă care îi sfâşiau pielea ca dată prin râzătoare. Seuse a rămas fidel acestor obiceiuri vreme de şaisprezece ani, până când o altă viziune a lui Dumnezeu l-a instruit să arunce aceşti companioni de somn într-un râu din apropiere.

În loc să-i aducă o mare relaxare, aceste intervenţii divine l-au necăjit foarte tare pe Seuse. Dacă o călugăriţă îl întreba ce face, Seuse îi răspundea că îi merge destul de prost pentru că a trecut o lună de când n-a mai cunoscut durerea şi se teme că Dumnezeu l-a uitat.

Acest gen de suferinţă fizică, a realizat Seuse, nu reprezenta decât începutul; nu asigura obţinerea unui semn palpabil al marii lui iubiri pentru Domnul. Pentru a remedia acest neajuns, într-o seară s-a despuiat de haine şi s-a folosit de un condei ascuţit să încrusteze literele *IHS* în carnea lui. (Dacă asta vă sună străin, nu vă faceţi griji: *IHS* reprezintă numele abreviat al lui Hristos în limba greacă.) Sângele ţâşnea din carnea sfâşiată dar el susţinea că de-abia dacă simţea durerea, atât de mare era extazul. Literele cicatrizate nu s-au resorbit niciodată, iar el a purtat pecetea rănii în secret până la sfârşitul vieţii; îl întărea în momentele de zbucium, pretindea el, să ştie că numele lui Hristos însuşi se mişca în ritmul bătăilor inimii lui.

Seuse a murit în 1366 după o viaţă lungă, care, se poate doar imagina, trebuie să-i fi părut chiar mai lungă decât în realitate.

Mi se pare interesant că Seuse a avut respectiva „iluminare” la optsprezece ani, atunci când schizofrenia se manifestă cel mai acut. Dacă eşti schizofrenic poţi sfârşi mult mai rău decât în viaţa religioasă din Germania secolului al paisprezecelea. În epoca misticismului viziunile tale nu vor fi temute, ci venerate. Dacă te snopeşti în bătaie, nu eşti autodistructiv, eşti un emul al lui Isus. Iar dacă auzi voci înseamnă că eşti în comunicare directă cu Dumnezeu.

Dar dincolo de toate acestea a existat un eveniment în viaţa lui Heinrich Seuse pe care îl găsesc în mod special interesant, deşi e ceva ce n-am reuşit niciodată să verific în documentările mele prin biblioteci.

Marianne Engel insista că odată ca niciodată îl întâlnise pe Seuse.

* * *

Când m-am trezit din nou, Marianne Engel dispăruse, dar îmi lăsase un cadou pe noptieră, un mic gargui de piatră.

Am întors micuţul monstru în mâinile mele. Lung de aproximativ doisprezece centimetri, garguiul arăta ca un colţunaş semiuman, copt în culoarea unui nor melancolic de ploaie. Burta i se revărsa peste picioarele încrucişate, coatele le ţinea sprijinite pe genunchi, iar bărbia i se odihnea pe mâinile cu câte trei degete. Din spate îi răsăreau aripi groase, mai degrabă pentru efect decât pentru zbor. Capul pătrăţos era cocoţat pe umerii căzuţi, ca un bolovan aşteptând să fie împins din vârful piscului. Avea nişte ochi enormi, bulbucaţi sub fruntea de neanderthalian, şi o gură cu dinţi inegali. Garguiul părea să încerce din răsputeri să se încrunte dar nu-i prea reuşea. Expresia lui era dulce şi tristă şi cumva prea umană, a unui nefericit care şi-a petrecut toată viaţă târându-se dintr-un mic accident într-altul până când efectul cumulativ l-a strivit sub povara cuvintelor pe care nu le mai putea rosti.

Condiţia mea fizică s-a ameliorat simţitor în zilele care au urmat operaţiei. Baliza de gunoi care era stomacul meu învăţa din nou să plutească, deşi nu mai putea duce o încărcătură plină ca altădată. Piciorul drept, cu genunchiul mutilat şi coapsa zdrobită, începuse şi el să se întremeze, iar doctorii mi-au promis că îmi vor scoate curând gipsul păianjenului mecanic. În fiecare zi părea să zac în patul scheletic tot mai puţin inept.

Nan mă palpa şi făcea mici adnotaţii pentru uz propriu pe foaia de observaţie. Rămăsese o profesionistă dar am început să-i spun tot mai des Nan, nu dr. Edwards. Nu ştiu dacă îi displăcea sau nu acest familiarism, dar nu mi-a cerut niciodată să încetez. Presupun că asta m-a încurajat, iar într-un moment de curiozitate am întrebat-o dacă era căsătorită. A ezitat, gândindu-se dacă să răspundă, iar în final a decis să n-o facă.

* * *

Locul din spatele patului schelet a rămas gol, cu excepţia vizitelor asistentelor şi a lui Nan. O zi fără Marianne a ajuns la două zile fără Marianne, la trei zile, cinci zile fără Marianne, până când au format o săptămână fără Marianne. Vroiam s-o întreb despre micul gargui, de ce mi-l dăduse, ce însemna.

Citeam mult, majoritatea mistere avocăţeşti care nu mă prea încântau. Aveam nevoie de ceva să le înlocuiască, aşa că am rugat-o pe Nan să-mi împrumute câteva tratate de psihologie anormală. „Trebuie să ai ceva despre schizofrenie, manie depresivă, tulburări bipolare, ceva în genul ăsta?”

„Nu e domeniul meu de expertiză”, mi-a replicat ea. „De altfel ar trebui să citeşti despre arsuri”.

Nan îmi adusese deja un număr de cărţi despre recuperarea în cazurile de arsuri, însă stăteau neatinse pe noptiera mea. Pur şi simplu nu le citeam *pentru că* ar fi trebuit să le citesc. Am căzut la pace cu ea: pentru fiecare carte de psihologie pe care mi-o aducea voi citi una dintre cărţile despre arşi. Nan a considerat acest lucru o victorie şi a insistat să citesc mai întâi una dintre cărţile aduse de ea.

După ce am citit-o, a apărut şi Gregor în salon, coapsele lui de catifea frecându-se la fel ca înainte, cu un text de psihologie în mână. Mi l-a înmânat spunându-mi că dr. Edwards îl rugase să mi-l aducă, făcea parte din colecţia privată a cabinetului lui.

„Locul ăsta nu te face să înnebuneşti de tot, nu-i aşa?” După felul în care se hlizea m-am întrebat dacă nu cumva se gândise la asta în timp ce se deplasa din secţia de psihiatrie. Când l-am întrebat dacă psihiatrilor le era permis să se refere la pacienţi ca la nişte nebuni, şi-a şters cu batista broboana de sudoare de pe frunte, dar nu mi-a răspuns. În schimb m-a întrebat de ce eram atât de interesat de schizofrenie şi de mania-depresivă.

„Nu te priveşte”, i-am spus.

Gregor a deschis gura să spună ceva, dar n-a făcut decât să zâmbească, bătându-l pe cap pe garguiul meu. „Îmi place ăsta”,

spuse el înainte de a străbate distanţa spre ieşire în mocasinii lui silenţioşi.

* * *

A doua zi o femeie asiatică foarte mică, la prima vedere arătând mai mult a păpuşă decât a persoană reală, a apărut în salonul meu.

Vă rog nu trageţi concluzia că aş încerca să impun stereotipul conform căruia toate femeile asiatice seamănă cu nişte păpuşi de porţelan. Nu e genul de păpuşă la care mă gândesc. Această femeie avea o faţă mare, un nas plat şi cel mai uimitor zâmbet. (Întotdeauna i-am urât pe cei care pot zâmbi până la urechi fără să arate stupid.) Obrajii ei erau ca nişte mere coapte, iar în combinaţie cu o cămaşă în dungi şi salopeta de blugi de sub halat creau efectul de ansamblu al unei Raggedy Ann orientale.

„Salut! Numele meu e Sayuri Mizumoto. Îmi pare bine să te cunosc”. Femeia îmi întinse mâna şi mi-o strânse viguros. Iar dacă nu voi nota de fiecare dată că ori de câte ori vorbea o făcea afişând un zâmbet larg, vă rog să consideraţi ca fiind de la sine înţeles de acum înainte.

„Ce fel de nume e Sayuri?”

„Unul frumos”, mi-a răspuns ea cu un vag accent australian. „Acum stai în fund”.

Am întrebat-o de ce se aştepta să fac ceea ce-mi cerea.

„Pentru că sunt noua terapeută fizică, iar tu vei sta în fund”.

„Nici nu ştii că…”

„Am vorbit cu dr. Edwards, iar tu poţi să stai!” Era o combinaţie stranie de veselie şi proclamaţie în modul în care îmi

spunea că *pot!* Şi-a pus mâinile sub spatele meu şi s-a opintit să m-ajute. Totodată m-a avertizat că probabil voi simţi un soi de ameţeală în momentul în care sângele va năvăli în capul meu, iar eu am protestat, nefiind sigur că era o idee prea bună.

„Sigur e”, se veseli ea. „Trei, doi, unu, start!”

Şi sus m-am dus; era destul de puternică pentru o păpuşă. Pe moment eram bine, mâinile ei ţinându-mă strâns. Apoi m-a lovit vertijul şi camera a început să se rotească foarte straniu. Sayuri mi-a pus o mână la ceafă, să nu-mi mai joace capul în toate părţile. „Eşti *minunat!* Uşurel”.

Când m-a lăsat din nou pe spate mi-a spus: „N-a fost prea rău, nu-i aşa?”

„Nu pe pizda mă-sii”.

„Şoc!” Şi-a ridicat mâna la gură, făţarnic oripilată. „Eşti exact cum mi-au spus. N-ai auzit că gura e uşa din faţă a tuturor nenorocirilor?”

* * *

Când am deschis ochii după somnul de după-amiază Marianne Engel era aplecată deasupra mea, perdelele trase. Pe scaunul de lângă pat atârna un halat de vizitator; îl purtase ca să intre în salon, aveam să aflu mai târziu, ca să-i facă pe plac asistentei care o surprinsese furişându-se, apoi şi l-a dat jos numaidecât. Era în haine civile: avea o bluză albă largă, cuprinsă de blugii decoloraţi şi de o curea compusă dintr-un şirag de discuri mici, argintii. Părul îi atârna liber, revărsându-i-se pe umeri, pe spate. Faţa ei era calmă şi ochii luminoşi – verzi, categoric verzi. Un dragon brodat se lăfăia pe piciorul drept.

În sfârşit, m-am convins că avusesem dreptate să presupun că Marianne Engel arăta bine. Dragonul părea să fie de aceeaşi

părere, pentru că se târa în sus, de la gleznă la şold, încolăcindu-se de jur împrejur, mângâindu-i coapsa. Fiecare solz era o paietă colorată; ochii bulbucaţi pietre false rubinii. Limba i se răsucea în afară biciuind-o jucăuş peste fese. „Îmi plac blugii tăi”, i-am spus eu. „Unde-ai fost zilele astea?”

„Am fost ocupată”, răspunse ea. „Pantalonii sunt un cadou”.

„Ocupată cu ce? De la cine?”

„Cu lucrul, dar pe urmă am fost un pic bolnavă”. Îşi trase un scaun lângă pat şi se aşeză. „Jack mi-a dat pantalonii”, „Îmi pare rău s-aud c-ai fost cam bolnavă. Cine-i Jack?” „Mă simt mai bine. Gelos?” „Îmi pare bine. Nu te-ascunzi de doctori astăzi?” „Nu. Gelos?”

„Pe Jack?” Am sâsâit a pagubă. „Deci vă înţelegeţi acum?”

„N-aş merge atât de departe. Nu vreau să vorbesc despre asta”.

„Despre doctori sau despre Jack?”

„Doctori”, răspunse ea. „Vrei să vorbim despre Jack?”

„Bineînţeles că nu. Viaţa ta privată e privată, corect?”

„Relaţia e complicată”.

„Cu Jack?”

„Cu doctorii”. Marianne Engel bătea darabana pe ochii rubinii ai dragonului de pe pantalon. „Dar dr. Edwards pare okay, sper”.

„Yeah. Deci ţi-ai revenit din boala aceea sau ce-a fost?”

„Epuizare, în mare parte”. Şi înclină capul într-o parte. „Spune-mi cum a fost cu accidentul”.

„Eram blană de prafuri şi-am sărit cu maşina-n prăpastie”.

„Ăl de papă foc, cacă scântei”.

Am făcut un semn spre statueta de pe noptieră. „Îmi place garguiul”.

„Nu-i gargui. E grotesc”.

„Tu spui stridie, eu spun scoică”.

„N-o să renunţ niciodată la scoici”, răspunse Marianne Engel, „dar acesta e un grotesc. Un gargui e o gură de apă”.

„Toată lumea le spune garguie la chestiile astea”.

„Toată lumea greşeşte”. Scoase o ţigară dintr-un pachet şi fără s-o aprindă o rulă între degetul mare şi arătător. „Garguiele pompează apa de pe zidurile catedralelor pentru ca fundaţiile să nu fie săpate de igrasie. Nemţii le spun *Wasserspeier.* Îţi aminteşti?

„Ce să-mi amintesc?”

„ ‚Scuipător de apă’. Asta e traducerea literală”. „Cum de ştii atât de multe despre ele?” „Groteşti sau limbi străine?” „Amândouă”.

„Groteştii sunt munca mea”, răspunse Marianne Engel. „Limbile sunt un hobby”.

„Ce vrei să spui că ‚munca’ ta sunt groteştii?”

„Îi sculptez”. Şi mi-a făcut un semn din cap spre monstrul pitic din mâna mea. „Eu l-am făcut”.

„Psihiatrului meu îi place”.

„Care psihiatru?”

„Dr. Hnatiuk”.

„E mai bun decât majoritatea lor”.

Eram puţin surprins. „Îl cunoşti?”

„Îi cunosc pe cei mai mulţi dintre ei”.

„Povesteşte-mi despre sculptură”.

„Am devenit interesată privindu-te pe tine”. Cealaltă mână a ei se juca acum cu salba şi cu vârful de săgeată.

„Eu nu sculptez”.

„Sculptai”.

„Nu, n-am sculptat niciodată”, am insistat eu. „Spune-mi de ce îţi place să sculptezi”.

„E o artă inversă. Sfârşeşti cu mai puţin decât cu ce-ai început”. Făcu o pauză. „Păcat că nu-ţi aduci aminte de sculptură, încă mai am ceva din ce-ai sculptat tu”.

„Ce?”

„Un *Morgengabe* al meu”. Marianne Engel mă privea intens, ca şi cum ar fi aşteptat ca o amintire inexistentă să-mi intre în minte. Când a văzut că niciuna nu era pe cale s-o facă, a dat din umeri şi s-a lăsat pe spate în scaunul ei. „Jack e managerul meu”.

O cunoştinţă pe plan profesional. Foarte bine. „Povesteşte-mi despre el”.

„Cred că te las să-ţi imaginezi în continuare”. Era clar că era bine dispusă astăzi. „Ce-ar fi să-ţi spun o poveste?”

„Despre ce de data asta?”

„Despre mine, bob cu bob…”

IV

Tot ce pot să-ţi spun e că data exactă a naşterii mele nu contează acum, dar după câte ştiu a fost cândva prin 1300. Nu mi-am cunoscut niciodată părinţii naturali, care m-au lăsat într-un coş în faţa mănăstirii Engelthal pe la mijlocul lunii aprilie, când aveam doar câteva zile. În mod normal un copil abandonat n-ar fi fost primit şi crescut acolo – în definitiv, Engelthal nu era un orfelinat – dar soarta a vrut ca eu să fiu găsită de sora Christina Ebner şi de părintele Friedrich Sunder chiar în dimineaţa în care discutaseră despre ce ar reprezenta un semn de la Dumnezeu.

Sora Christina intrase la mănăstire la vârsta de doisprezece ani, având primele viziuni doi ani mai târziu. Când m-a găsit avea deja peste douăzeci de ani, iar reputaţia ei mistică era deja asigurată. Părintele Sunder se apropia de cincizeci de ani, fiind capelan al regiunii şi servind de peste douăzeci de ani în calitate de confesor al călugăriţelor de la Engelthal. Însă cel mai important lucru de ştiut despre aceste fiinţe este natura lor intimă, pentru că dacă n-ar fi fost atât de simpatetice totul ar fi decurs mult mai diferit.

Existau două misive în coşul meu. Una era în latină, iar cealaltă în germană, însă amândouă aveau acelaşi mesaj. *Un copil destinat, al zecelea născut într-o familie onestă, oferită în dar Mântuitorului nostru Isus Hristos şi mănăstirii Engelthal. Faceţi cu ea după vrerea lui Dumnezeu.* Era lucru rar în acele vremuri să găseşti un om de rând care să poată scrie într-o limbă, cu atât mai puţin în două, aşa încât simpla existenţă a acestor misive venea în sprijinul ideii că eram într-adevăr dintr-o familie bună.

Din câte am înţeles sora Christina şi părintele Sunder au decis numaidecât că apariţia copilului în seara aceea dintre toate serile nu constituia o coincidenţă şi nu strica nici că sora Christina era ea însăşi un al zecelea copil. Când m-au dus la stareţă, aceasta a ezitat în faţa argumentelor lor combinate. Putea oare stareţa să ignore posibilitatea ca apariţia mea la

poarta mănăstirii să fi fost vrerea Celui de Sus? Când eşti confruntat cu mesajele Domnului e întotdeauna mai bine să greşeşti din prea multă precauţie. Acesta era sentimentul general printre surorile mănăstirii, deşi una dintre ele argumenta viguros împotriva păstrării mele. Aceasta era sora Gertrud, *armarius* – adică „scribul maestru” – la scriptoriul mănăstirii Engelthal. Ar fi bine să nu-i uiţi numele, ca de altfel şi numele asistentei ei, sora Agletrudis. Amândouă se vor dovedi foarte influente în viaţa mea, de regulă nu foarte benefic.

Engelthal era considerat unul dintre cele mai importante centre spirituale din Germania. Asta te-ar putea face să crezi că am avut o copilărie sinistră, dar nu-i adevărat. Călugăriţele m-au tratat bine, poate pentru că reprezentam o diversiune faţă de corvezile zilnice. Eram mereu fericită dacă făceam pe cineva să zâmbească, pentru că ori de câte ori îşi dădeau seama că zâmbeau făceau tot ce le stătea în putinţă să se abţină. Mă simţeam la fel şi când nesocoteam câte o regulă strictă.

Am fost întotdeauna cea mai apropiată de sora Christina şi de părintele Sunder, care au devenit un fel de tată şi mamă surogat, fapt reflectat în numele folosit pentru Sunder. Corect ar fi fost ca toţi să i se adreseze cu „părinte”, dar pentru că era atât de umil îi rugase pe ceilalţi să-i spună „frate”. Aşadar, pentru oricine altcineva era fratele Sunder, dar pentru mine a fost întotdeauna părintele. Mi-a permis asta, cred eu, pentru că vedeam o dimensiune a lui pe care nimeni altcineva n-o vedea – ah, cu excepţia fratelui Heinrich, cu care împărţea o căsuţă la liziera pădurii. În orice caz, auzeam hohotele de râs ale părintelui Sunder, când aproape toată lumea nu remarca decât seriozitate.

Toate celelalte călugăriţe veniseră la mănăstire după ce îşi petrecuseră copilăria în altă parte, dar eu am rostit primul cuvânt în prezenţa părintelui Sunder*. „Gott”.* Dumnezeu, ce introducere luminoasă în vorbire! Dat fiind acest lucru, cum putea ca faţă de mine să poarte aceeaşi mască a pietăţii pe care o afişa în prezenţa celorlalţi? Nu i-ar fi stat bine pe faţă atunci când se juca cu un bebeluş, iar când s-a gândit să-şi pună masca

şi pentru mine era prea târziu. Însă am înţeles, chiar şi când eram copilă, că trebuia să-şi conserve imaginea, iar secretul lui era în siguranţă în ceea ce mă privea.

Părintele Sunder purta întotdeauna un maiou aspru de castitate şi se certa încontinuu pe sine însuşi, apostrofându-se ca păcătos – în mare parte pentru „indiscreţiile tinereţii", oricare ar fi fost ele – rugându-se pentru clemenţă. Credea că fusese „poluat" de faptele comise înainte de a intra în viaţa religioasă. Nu răbufnea prea des în aceste tirade în prezenţa mea, dar atunci când o făcea, fratele Heinrich stătea tăcut într-un colţ al casei lor, dându-şi ochii peste cap.

Deşi se condamna pe sine, părintele Sunder n-a ezitat niciodată să-i ierte pe ceilalţi. Şi avea vocea aceea, cea mai dulce voce pe care ţi-o poţi imagina. Când vorbea nu puteai să nu-i simţi iubirea, dar şi pe cea dumnezeiască.

Sora Christina – nici nu ştiu de unde să încep. Era o femeie uimitoare. Se născuse într-o Vinere Mare, acesta fiind primul semn al binecuvântării care avea să-i marcheze întreaga viaţă. Lumea spunea că dintre toţi reprezentanţii lui Dumnezeu pe pământ ea se situa printre cele mai binecuvântate cincisprezece persoane. Copilă fiind, nu m-am îndoit o clipă că era adevărat şi doar mai târziu în viaţă m-am întrebat dacă un asemenea lucru putea fi măsurat. Viziunile surorii Christina şi talentul ei literar au adus faimă mănăstirii. Scria tot timpul, ajungând să producă două opere de artă – *Revelaţii* şi *Cartea surorilor de la Engelthal.* Aceste lucrări le-au inspirat şi pe alte călugăriţe să scrie. Spre exemplu, Gertrud, cea din scriptoriu, a scris *Viaţa surorii Gertrud la Engelthal,* cu ajutorul fratelui Heinrich şi al fratelui Cunrat, dar sincer vorbind n-am crezut niciodată că această carte era cu mult mai mult decât un efort de a-şi propaga propria legendă.

Gertrud avea straniul obicei de a sorbi neîncetat aerul. Era imposibil să nu observi şi la fel de imposibil să nu urăşti una ca asta. Se spunea că mama ei dăduse naştere la opt băieţi înaintea ei, toate naşterile fiind foarte dureroase, nu însă şi cea a Gertrudei. Poate te întrebi ce are asta de a face cu ceva, dar din start punea un semn de egalitate între Gertrud şi pruncul

Isus, deoarece naşterea Lui fusese deopotrivă faimoasă prin lipsa durerii – un travaliu la fel de imaculat precum conceperea Lui. Lumea spunea că Gertrud nu supsese niciodată la pieptul mamei; prefera să soarbă necontenit aerul ca şi cum ar fi extras dulceaţa divină direct din el. Eu am suspectat-o că sugea aerul încontinuu ca nimeni să nu-i uite povestea.

Dintre toate cărţile care au apărut în această perioadă de inspiraţie, cea pe care o iubesc cel mai mult este *Gnaden-vita lui Friedrich Sunder.* Ei da, o iubesc dar nu-mi place ce-au făcut cu ea. După moartea părintelui Sunder a fost cosmetizată în aşa fel încât să nu conţină, printre alte lucruri, nicio referinţă la persoana mea. Nu vanitatea mea a fost ofensată, eu am fost – sunt – ofensată de distrugerea intenţiei lui.

În fine, acestea erau personajele din jurul meu când eram mică. Singura dată când am întrebat-o pe sora Christina când mi se va permite să trăiesc în lumea de afară, mi-a spus că niciodată – ceea ce nu reprezenta un lucru care trebuie deplâns, trebuia celebrat. Dumnezeu fusese generos revelându-ne planul Lui încă de la naşterea mea, repartizându-mă numaidecât la Engelthal. Niciuneia dintre călugăriţe, nici măcar Christinei, nu i se permisese să-şi petreacă întreaga viaţă în slujba gloriei lui Dumnezeu. „Ce fetiţă norocoasă eşti”, mi-a spus ea, punând punct conversaţiei.

Toată lumea se aştepta ca atunci când voi fi mare mă voi dedica şi eu scrisului. Această aşteptare s-a amplificat după ce am început să vorbesc la o vârstă extrem de fragedă şi am învăţat limba latină la fel de rapid ca şi pe cea maternă. Evident că nu-mi aduc aminte, dar se spunea că aproape nu m-am sinchisit să rostesc cuvintele individuale înainte de a începe să vorbesc în propoziţii închegate. Trebuie să înţelegi că în acele zile se considera că, în realitate, copiii nu sunt decât nişte adulţi inadecvati. Natura unui copil nu era o entitate care putea fi dezvoltată, caracterul fiind stabilit la naştere; copilăria era o perioadă a revelaţiilor, nu a dezvoltării, aşa că atunci când abilităţile mele lingvistice au devenit manifeste ele au fost

considerate ca preexistente, plasate acolo de Dumnezeu, aşteptând doar să fie cunoscute.

Eram înamorată de toţi cei care veneau în vizită la Engelthal. Localnicii veneau pentru tratamente medicale la infirmeria noastră, fiind, aşadar, perfect corectă acceptarea lor. Nu doar din punctul de vedere al compasiunii, dar şi ca necesitate politică. Mănăstirea se extindea rapid pe măsură ce nobilii donau terenurile înconjurătoare, iar noi îi moşteneam şi pe chiriaşi. Mai venea şi alt gen de vizitatori, preoţi călători, care vroiau să vadă ce anume făcea ca Engelthal să producă asemenea viziuni excepţionale călugăriţelor, sau călători care pur şi simplu căutau adăpost peste noapte. Eram la fel de interesată de un ţăran bolnav ca de un nobil vizitator, pentru că amândoi furnizau povestiri despre lumea de afară.

Sora Christina mă răsfăţa când veneau vizitatori. Stăteam cuminte în colţul camerei, concentrându-mă intens asupra conversaţiei, perfectând arta de a fi ignorată. Gertrud dezaproba, bineînţeles, prezenţa mea, uitându-se de sus la mine. Începuse deja să-şi piardă vederea, fiind o mare corvoadă pentru ea menţinerea dispreţului în focus.

Gertrud vedea în aceşti vizitatori nişte intruşi în domeniul ei important, deoarece, ca armarius era de datoria ei să traducă uneori ce spuneau aceştia. Nu era foarte talentată – franceza şi italiana ei erau mai degrabă aproximative – însă poziţia ei îi impunea acest rol. Majoritatea vizitatorilor vorbea latina sau germana, însă mie îmi plăcea cel mai mult de cei care vorbeau limbi exotice. În timpul acestor conversaţii mi-am perfecţionat şi arta ascultării. Provocarea nu se limita doar la înţelegerea cuvintelor străine, presupunea şi însuşirea conceptelor străine. Spre exemplu, ştiam că papa Clement se mutase la Avignon – dar de ce? Şi unde era asta? Şi cum era acolo? Într-o seară am asistat la prima controversă. Un oaspete străin a îndrăznit să pună sub semnul întrebării onestitatea răposatului papă Bonifaciu, iar Gertrud a sărit ca arsă în apărarea Sfinţiei Sale. Pentru o fetiţă a reprezentat un moment şocant.

Îmi amintesc foarte distinct seara în care talentul meu a fost revelat. Printre noi se afla un vizitator străin, iar Gertrud, ca de obicei, se căznea cu traducerea. N-am înţeles niciodată care era problema, pentru că eu pricepeam tot ce spunea omul acela. Nu conta în ce limbă se vorbea, pur şi simplu înţelegeam. În această seară vizitatorul era un italian, un bătrân sărac şi nespălat. Oricine putea vedea că nu mai avea mult de trăit şi că încerca cu disperare să-şi facă înţeleasă situaţia. Gertrud şi-a ridicat braţele dezgustată, proclamând că accentul omului era prea vulgar să poată fi descifrat.

Poate era din cauză că bătrânul arăta atât de anemic sau poate din cauza hârâitului din piept. Poate era din cauză că le mulţumea călugăriţelor pentru fiecare lingură de păsat pe care o înghiţea, fără să scoată un singur cuvânt răutăcios, în ciuda faptului că nimeni nu-l înţelegea. Sau poate pentru că am simţit că dacă nimeni nu i-ar fi vorbit în seara aceea ar fi fost posibil ca nimeni să n-o mai facă vreodată. Indiferent de motiv, am rupt jurământul tăcerii şi am ieşit din ungherul meu. În dialectul italian al omului, l-am întrebat: „Cum te cheamă”.

A ridicat din lingură o privire plină de bucurie care i s-a răsfrânt pe toată faţa. „Paolo”, mi-a răspuns el, apoi m-a întrebat cum se face că ştiu limba lui. Nu ştiam cum sau de ce, i-am spus, pur şi simplu ştiu. I-am spus că îi ascultam pe toţi străinii şi după ce plecau aveam tot felul de conversaţii în limba lor, în mintea mea, înainte de a adormi. El a fost de părere că era un lucru minunat. Când l-am întrebat de unde era de loc, mi-a spus că îşi petrecuse aproape toată viaţa la Florenţa, însă se născuse în sudul îndepărtat, într-o regiune renumită pentru un limbaj popular, buruienos. Iar accentul lui, mi-a explicat el, era un amestec teribil al celor două locuri. A râs când a zis asta, iar râsul lui a speriat-o pe sora Christina din visare. Iar ea a început să mă bombardeze cu o serie de întrebări, care erau menite în egală măsură să-mi testeze talentul cât şi să obţină unele informaţii. Prin intermediul meu povestea bătrânului a devenit astfel cunoscută asistenţei.

Paolo îşi petrecuse întreaga viaţă căsătorit cu o femeie pe care o iubise nespus. Murise recent, iar el ştia că se va duce după ea curând. Din pricina asta călătorea acum, pentru că nu văzuse niciodată alte ţări în afară de-a lui şi nu vroia să moară total neştiutor despre lumea cea mare. Nu-i era frică de moarte, fusese un creştin adevărat şi se aştepta să primească răsplata finală. Ne-a întrebat dacă putea să se odihnească doar peste noapte la mănăstire, înainte de a-şi continua călătoria. Sora Christina i-a garantat această dorinţă, fiindcă avea puterea de a lua decizii în numele stareţei, iar Paolo i-a mulţumit pentru bunăvoinţa ei. Pentru prima oară în viaţa mea m-am simţit importantă.

Paolo a scos din sacul lui o carte şi mi-a întins-o. Era evident că vroia s-o primesc. „Nu voi mai avea nevoie de ea prea mult timp”.

Sora Christina s-a apropiat, refuzând cadoul în numele meu. „Spune-i că are atât de puţin încât nu-i putem lua şi ceea ce are. Dar mulţumeşte-i”. Am tradus, iar Paolo a dat din cap a înţelegere. Le-a mai mulţumit încă o dată călugăriţelor înainte de a se duce la patul care îi fusese oferit.

Sora Christina mi-a spus că va trebui ca a doua zi să mă prezint cu ea la stareţă, în chilia ei, după slujba de dimineaţă. Am întrebat-o dacă făcusem vreo nelegiuire pentru că vorbisem, dar sora Christina m-a asigurat că nu era cazul.

Când am ajuns acolo dimineaţa următoare, stareţa stătea la birou, sora Christina în spatele ei. Gertrud se afla într-o parte a încăperii, afişând un aer detaşat. Stareţa era o femeie bună, dar tot îmi era teamă de ea. Era atât de bătrână, cu obrajii aceia zbârciţi care îi atârnau asemenea unui câine de vânătoare.

„Înţeleg de la sora Christina că seara trecută ai avut o revelaţie”, a cârâit ea. „Copilă Marianne, nu există nicio raţiune ca tu să ştii limba italiană. Prin ce metodă ai obţinut această performanţă?”

Sora Christina a dat din cap, semn că n-aveam de ce mă teme, ceea ce mi-a dat curaj. „Când aud limbi străine, pur şi simplu le înţeleg”, i-am răspuns. „Nu ştiu de ce n-o poate face toată lumea”.

„Poţi face asta şi cu alte limbi, nu-i aşa? Este cu adevărat o revelaţie.”

„Dacă-mi permiteţi”, interveni Gertrud. Bătrâna a dat din cap. „Judecata voastră e corectă, stareţă. Ca întotdeauna. Totuşi, cred că ar fi prudent să ne întrebăm de unde provine o atare abilitate. Vă implor să fiţi atentă, pentru că ştim atât de puţin despre naşterea copilei. Ce fel de asigurare avem că acest talent e de la Dumnezeu şi nu de la… altă entitate?”

Nu eram în niciun fel capabilă s-o contrazic pe Gertrud apropo de această insinuare, dar din fericire sora Christina a făcut-o. „De unde anume crezi că vine acest talent, soră Gertrud?”

„Cel mai bine e ca astfel de nume să nu fie rostite de buzele noastre, dar ştiţi foarte bine că există unele forţe împotriva cărora sufletele virtuoase trebuie să fie vigilente. Nu vreau să spun că acesta *este* şi cazul de faţă, pur şi simplu vreau să subliniez că ar fi mai înţelept dacă vom lua în considerare toate posibilităţile”.

Stareţa a răspuns acuzaţiei. „Până când vom avea motive să credem altceva, vom considera că e vorba de o revelaţie de la Dumnezeu, nu de un truc al Duşmanului”.

Era evident că Gertrud vroia să mai adauge ceva dar se abţinu. „Da, stareţă. Fireşte”.

Stareţa a continuat. „Îţi propun să considerăm acest fenomen nu numai o revelaţie, dar şi o vocaţie. Oare vorbim cu toţii limbile pământului? Suntem cu toţii nişte traducători? Nu. Când recunoaştem un asemenea har e de datoria noastră să ne asigurăm că slujeşte onoarea lui Dumnezeu. Nu eşti de acord, soră Gertrud?”

„Sunt de acord că noi toţi, fiecare dintre noi, trebuie să facem tot ce putem ca să-L slujim”. Gertrud şi-a stors aceste cuvinte din gură precum stoarce un avar câteva monede din pungă.

„Mă bucură să aud că spui asta”, a continuat stareţa, „deoarece am hotărât că o vei lua pe această copilă în scriptoriu. E limpede că talentul ei se manifestă în domeniul limbilor străine, iar ucenicia ei trebuie să înceapă numaidecât”.

Mi-a căzut inima în stomac. Dacă aş fi putut prevedea că voi fi sortită tutelajului Gertrudei n-aş fi păşit niciodată afară din ungherul meu. Planul pe care stareţa îl socotea ca pe o „recompensă” a mea era de fapt cea mai aspră pedeapsă posibilă şi sunt sigură că dezgustul meu nu era întrecut decât de cel al Gertrudei. În fine, iată că eram solidare într-o convingere comună: că era vorba de o idee oribilă.

„Marianne nu e decât un copil”, a protestat Gertrud, „şi în mod cert nu e pregătită pentru aceste responsabilităţi. Cu toate că poate a demonstrat unele abilităţi rudimentare, sunt necesare alte însuşiri pentru o asemenea lucrare. Răbdarea, spre exemplu, şi atenţia pentru detaliu, pe care un copil nu are cum să le posede”.

„Dar şi le va însuşi”, i-a răspuns stareţa, „prin exemplul oferit de tine”.

„Aş îndrăzni să analizăm acest subiect în profunzime, înţeleg care e raţiunea, dar…”

Stareţa i-a tăiat-o scurt. „Mă bucur că înţelegi. N-ai vrea ca eu să mă împotrivesc dorinţei Domnului, nu-i aşa, soră Gertrud?”

„Bineînţeles că nu, maică stareţă”. Gertrud îşi ţinea mâinile la spate şi i-am auzit degetele înfigându-i-se adânc în ţesătura veşmântului. Sora Christina a ieşit în faţă, mi-a pus o mână pe umăr şi a întrebat dacă nu puteam avea – cu permisiunea stareţei – câteva clipe împreună. Stareţa a fost de acord, ieşind afară. Apoi Gertrud a urmat-o, după ce a sorbit aerul mânioasă

şi a făcut tot ce i-a stat în putinţă să nu trântească uşa la ieşire. Fără să izbutească.

Sora Christina mi s-a adresat astfel. „Ştiu că nu-ţi place foarte mult această idee, dar am credinţa că sora Gertrud e o femeie sfântă şi bună şi că vei învăţa mult de la ea. Deşi nu poţi înţelege acum, talentul tău e la fel de excepţional pe cât de intempestiv. E evident că Domnul are planuri măreţe în ceea ce te priveşte, iar conştiinţa nu-mi permite să le stau în cale. Trebuie să credem în aceste revelaţii şi să ne amintim că Domnul nu îngăduie accidente”.

Îţi poţi imagina cum interpretează un copil o asemenea explicaţie, chiar şi un copil crescut într-o mănăstire. Cum era posibil ca planul lui Dumnezeu să presupună o ucenicie sub îndrumarea Gertrudei? Am răcnit până când mi s-au aprins obrajii, iar lacrimile au început să se rostogolească pe obraji. Sora Christina mi-a îngăduit să mă descarc şi chiar a suportat loviturile mele copilăreşti. S-a ferit totuşi din calea loviturilor de picior, aşadar presupun că exista o limită a sacrificiului ei. Când am epuizat în sfârşit orice dram de energie prăbuşindu-mă la pământ, s-a aşezat lângă mine.

I-am spus că o urăsc, dar ştiam amândouă că nu-i adevărat. M-a mângâiat pe păr şi mi-a promis cu voce şoptită că totul avea să fie bine dacă nu-mi pierdeam încrederea în Dumnezeu. Apoi a scos ceva din pliurile veşmintelor, o carte pe care o ascunsese acolo.

„Când m-am dus să-l scol pe Paolo azi dimineaţă, am aflat că murise în somn. S-a stins fără durere, cred eu, iar expresia de pe faţa lui era una senină. Dar era foarte limpede că vroia să-ţi dea cartea asta ieri seară, aşa că îi îndeplinesc ultima dorinţă şi ţi-o dau acum”.

Sora Christina mi-a înmânat cartea italienească de rugăciuni, prima carte de care puteam spune că era numai a mea. După aceea m-a dus la scriptoriu, să mă dedic slujirii lui Dumnezeu şi voinţei Lui.

V

Eu cum aş putea prezenta cel mai bine viaţa medievală a Mariannei Engel, pe care pretindea că o trăise, când – fireşte – nu mai trăia în secolul paisprezece mai mult decât mine? Provocarea nu rezidă doar în absenţa inerentă a adevărului povestirii ei, dar şi în faptul că nu mai pot continua să scriu exclusiv în spiritul vocii mele: acum trebuie s-o accept şi pe a ei. Am încercat să recreez povestea mănăstirii Engelthal exact aşa cum mi-a relatat-o, iar dacă redarea vocii ei e uneori deficitară, vă rog să mă iertaţi. Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă.

Această poveste a adus în prim plan întrebarea privitoare la cât de nebună era Marianne Engel cu adevărat. Chiar credea că fusese educată într-o mănăstire medievală sau pur şi simplu încerca să bine dispună un pacient suferind de arsuri? Când am încercat s-o fac să admită că inventase totul m-a privit de parcă eu eram cel nebun şi, din moment ce vroiam să mă mai viziteze, n-am putut insista că nu ştia ce vorbeşte. În cele din urmă am decis s-o las să-şi spună povestea până când evenimentele o vor contrazice.

Nu eram singurul care meditam asupra insanităţii vizitatoarei mele. Dr. Edwards mi-a făcut o vizită cu scopul lipsit de ambiguitate de a descuraja vizitele viitoare ale acestei noi femei din viaţa mea. Conversaţia a debutat cu un avertisment legat de riscurile fizice cu care mă confruntam în prezenţa Mariannei Engel; pentru că se furişa în salon când asistentele nu erau atente şi pentru că desconsidera regulile legate de halatele vizitatorilor şi cine ştie ce microbi putea aduce cu ea? Am fost de acord cu acest argument, dar am replicat că în mod cert nu cauza niciun rău recuperării mele dacă exista ceva – *cineva* – pe care să-l aştept cu nerăbdare.

„Posibil, dar tu trebuie să te concentrezi pe recuperare, nu să ai de-a face cu…” Nan făcu o pauză ca să compună o frază politică, „… alte chestiuni care nu te vor ajuta să te întremezi”.

Era foarte promptă în a-mi spune de ce aveam nevoie.

„Fac asta de mult timp şi am văzut ce poate cauza extra stresul unui pacient”.

Am întrebat-o dacă îngrijorarea ei nu fusese stârnită de faptul că vizitatoarea mea era şi o pacientă ocazională a secţiei de psihiatrie, iar Nan mi-a confirmat că amănuntul în speţă nu era în favoarea Mariannei Engel. Însă a adăugat imediat că asta nu trebuia, nu putea fi folosit pentru a o împiedica pe Marianne Engel să vină la mine; fusese socotită competentă să funcţioneze în societate, aşa încât era competentă să vină şi în vizită la spital. Totuşi, înţelegeam foarte bine că Nan ar fi putut face uz de influenţa ei pentru ca vizitele respective să devină tot mai dificile.

„Îţi spun eu cum facem”, i-am propus, „dacă îi dai voie să vină voi lucra mult mai mult cu Sayuri”.

„Oricum ar trebui să faci asta”.

„Dar n-am s-o fac oricum”, i-am spus, „iar tu va trebui să te mulţumeşti cu ce primeşti”.

Cred că Nan s-a gândit că nu va putea obţine o înţelegere mai bună decât cea pe care i-o ofeream, pentru că a acceptat-o. Totuşi, nu s-a abţinut să nu adauge: „Asta nu înseamnă că trebuie să-mi placă”.

„Nu, nu trebuie”, am spus eu. „Nu trebuie decât s-o laşi în pace”.

* * *

N-a trecut mult după ultima întrevedere cu dr. Edwards şi a apărut Connie împreună cu un infirmier ca să mă transfere într-un salon privat, izolat de alţi pacienţi arşi. Am întrebat-o ce se întâmpla – în mod sigur era vorba de o eroare. Nu, m-a asigurat ea, trebuia să mă mut într-un salon privat, acestea erau

dispoziţiile dr. Edwards, deşi nici asistenta nu ştia de ce. A mai adăugat că ar trebui să mă bucur de intimitatea salonului privat, atât cât va dura, pentru că dacă se dovedea a fi o eroare urma să fie urgent corectată. Decât să mă mute din patul schelet, pur şi simplu l-au împins pe rotiţele lui, pe coridor, într-un salon mai mic, dar frumos şi gol.

Gol până în clipa în care a sosit Sayuri să-mi demonstreze un exerciţiu pe care vroia să-l execut zilnic. „Dr. Edwards mi-a spus că eşti hotărât să exersezi viguros”, mi-a spus ea, aşezând o planşetă de-a lungul patului, înclinată în sus, la capătul opus mie. Această planşetă avea un canal în care era plasată o bilă argintie de un kilogram. Trebuia să împing bila până când ajungea sus, apoi s-o susţin uşor în timp ce se rostogolea la bază. Repetir.

Obişnuiam să aduc cu mine sute de kilograme de echipament în fiecare dormitor de pe platourile de filmare, iar acum retrogradasem la împinsul unei bile pe o planşetă de lemn. Mai grav era că acest exerciţiu simplu îmi acapara toată concentrarea. Îmi vedeam faţa bandajată în argintiul bombat şi cu cât împingeam bila mai departe cu atât mai departe se deplasa reflexia mea. Sayuri mă lăuda pentru fiecare reuşită. „Perfect!” Când am terminat, a înhăţat bila aceea cu atât de multă uşurinţă de parcă ar fi fost – ei bine, de parcă ar fi fost o bilă de numai un kilogram. Această japoneză minusculă mă enerva pentru că era mai puternică decât mine, apoi mă enerva şi mai tare pentru că se înclina uşor în direcţia mea înainte de a părăsi salonul.

* * *

Când dr. Edwards a apărut din nou în dreptul patului am întrebat-o care era povestea cu salonul privat. Cum puteam clasifica o asemenea extravaganţă? Nu se punea problema unei

recompense pentru purtare bună sau pentru efortul tocmai depus şi de continuat.

Nan lucra la un studiu pe care spera să-l publice, susţinea ea, despre efectele saloanelor private versus cele comune, în tratarea pacienţilor arşi. Spera ca studiul cazului meu să furnizeze unele iluminări relative la pacienţii care sunt mutaţi în timpul tratamentului, iar o întâmplare fericită făcuse ca un astfel de salon să devină disponibil. Am întrebat-o dacă era posibil ca la un moment dat să fiu mutat înapoi în salonul comun, iar ea mi-a răspuns că încă nu era sigură.

Am asigurat-o că îmi va face plăcere să joc rolul cobaiului izolat cât de mult va dori, însă am adăugat: „Eşti sigură că asta e întreaga poveste?”

Se gândi o clipă, apoi decise să spună tot adevărul – ceea ce ghicisem deja: „E în regulă să primeşti în continuare vizitele lui Miss Engel, dar nu văd de ce i-am expune şi pe ceilalţi pacienţi”.

I-am spus că respectam interesul ei pentru binele altora, iar ea a dat din cap. Când a devenit limpede că niciunul dintre noi nu mai aveam nimic de spus, a dat a doua oară din cap, apoi a ieşit imediat din salon.

Vizitele Mariannei Engel erau mult mai agreabile acum, când eram doar noi doi, fără perdelele de plastic şi fără ca doctorii s-o mai oblige să poarte halatul protector. În parte, garderoba ei era acceptată şi pentru că starea mea se ameliorase şi necesitatea halatului nu mai era atât imperioasă, dar probabil mult mai important era că personalul medical se săturase să se mai certe cu ea. Marianne Engel era vizitatoarea pe care n-o acceptau unanim, dar pentru vizitele căreia mă luptasem, aşa că, presupun, deciseseră că eram singurul care îşi asuma vreun risc.

Având mai multă intimitate, conversaţiile mele cu Marianne Engel au devenit mai variate: cum se pregăteşte o lasagna vegetariană; ce manifestări de carnaval au loc în Hamburg; minunata melancolie a concertului pentru oboi în mi minor de Marcello; obiceiurile de campare ale indienilor de pe coasta de

est a Americii; de ce cântă oamenii în grupuri rock; care sunt meritele literaturii canadiene în comparaţie cu literatura rusă; cât de mult e conturată o personalitate de clima aspră de iarnă; istoria prostituţiei europene; de ce sunt bărbaţii fascinaţi de conceptul „Campionul mondial de box la categoria grea!”; conversaţiile posibile dintre un martor al lui Iehova şi un arheolog; şi cât de mult timp rămâne proaspătă în gură guma de mestecat. Anii mei de documentare în librării s-au dovedit folositori.

Am întrebat-o despre cei Trei Maeştri ai ei, tachinând-o, dacă acest gen de protectori ai călugăriţelor medievale era ceva comun. Mi-a răspuns foarte serios că nu erau atât de comuni şi că de fapt chiar Heinrich Seuse avea Trei Maeştri a căror încuviinţare o căuta (cu aceeaşi rugăciune latină pe care o folosea şi ea) atunci când dorea să vorbească.

Reacţia mea a fost una evidentă: „Ai tăi şi ai lui sunt aceiaşi?”

„Nu”. Primul maestru al lui Seuse, Sf. Dominic, fondator al Ordinului dominicanilor, permitea dreptul la vorbire doar în timpul şi spaţiile adecvate. Al doilea maestru, Sf. Arsenius, permitea conversaţia numai în eventualitatea în care nu promova ataşamentul faţă de lucruri materiale. Al treilea, Sf. Bernard de Clairvaux, îi permitea lui Seuse să vorbească numai dacă făcând una ca asta nu-i cauza tulburări emoţionale.

„Şi maeştrii tăi?”

Mi-a răspuns că ai ei erau Meister Eckhart, un teolog proeminent foarte activ în timpul tinereţii surorii Marianne; Mechthild von Magdeburg, liderul spiritual al beguinilor, ordinul care înfiinţase Engelthal; şi părintele Sunder, despre care vorbise.

Când conversaţia ajunse în sfârşit la subiectul carierei mele pornografice, nu semăna câtuşi de puţin cu un subiect exotic; nu era decât un alt subiect într-o lungă conversaţie care părea să includă totul. Totuşi, ea s-a arătat curioasă în legătură cu natura muncii mele, punându-mi multe întrebări la care am răspuns

cum m-am priceput mai bine. La final am întrebat-o dacă o deranja cumva cariera pe care o alesesem.

„Deloc”, răspunse ea, amintindu-mi că şi Sf. Augustin trăise o viaţă de desfrâu înainte de a-l implora pe Domnul prin faimoasa rugăminte: „fă-mă cast – dar nu chiar acum”.

Diferenţa, am susţinut eu, era că n-aveam de gând să devin o fiinţă religioasă ca rezultat al trecutului meu. Marianne Engel a ridicat din umeri, fără să se implice. Nu-mi dădeam seama dacă era de părere că greşeam şi că îl voi găsi pe Dumnezeu sau dacă pur şi simplu nu-i păsa. Prin felul în care evolua conversaţia a fost abordat şi subiectul castităţii, iar atunci am întrebat-o, oarecum nesigur, dacă ştia ce se întâmplase cu penisul meu în incendiu.

„Am fost informată de personalul medical”, răspunse ea, „că s-a pierdut”.

Aşadar, ştia, dar ce credea despre asta? „Şi…?”

„Şi e păcat”.

Da, într-adevăr, păcat. „Credeam că nu-ţi place să vorbeşti cu doctorii”.

„Era suficient de important ca să aflu ce e cu rănile tale încât să nu pot evita discuţia”.

Acesta a fost finalul discuţiei despre absenţa penisului meu; deja mult mai mult decât intenţionasem să spun.

De fiecare dată când venea în vizită, Marianne Engel era mult mai atent gătită decât înainte, înflorind într-o nouă femeie, încheieturile mâinilor ei zornăiau cu brăţările din întreaga lume: aztecă, maya, tonka toy, ojibwa. Pe degete avea inele de plastic, elefanţi galbeni numiţi Duke Elliphant şi Ellaphant Gerald. Tenişii ei erau bătuţi în paiete, care m-au făcut să mă gândesc la un stol zburdalnic de peşti tropicali. Când ieşea din salon să fumeze o ţigară, îşi prindea tivul rochiei violete ca pentru reverenţe. Am

întrebat-o ce cauzase schimbarea gustului vestimentar, iar ea mi-a spus că din moment ce toată lumea o credea nebună putea să se îmbrace conform rolului.

Interesant: acesta era primul comentariu plin de umor despre starea ei mentală. M-am gândit că putea reprezenta ocazia pe care o aşteptasem, aşa că am întrebat-o – remarcând că ea discutase deja despre arsurile mele cu doctoriţa – care fusese diagnosticul ei. A închis rapid subiectul susţinând că doctorii pur şi simplu nu înţelegeau şarmul ei special.

A căutat în rucsac şi a scos o cărticică legată în piele. Vroia să mi-o citească cu voce tare, mi-a spus ea. *Infernul,* de Dante. O alegere interesantă pentru pavilionul de arşi, am comentat eu, adăugând că în ciuda dragostei mele pentru literatură, acesta era un volum clasic pe care nu-l citisem niciodată.

Mi-a zâmbit de parcă ar fi ştiut ceva ce eu nu ştiam. Avea o presimţire foarte puternică, mi-a mai spus ea, că voi găsi povestirea nu doar pe placul meu, dar şi foarte familiară.

* * *

Marianne Engel îşi depăna povestea vieţii ei care debutase în secolul paisprezece. Acum, dacă ea a putut-o face, cititorul mă va scuza în mod sigur dacă voi furniza unele informaţii privitoare la viaţa lui Sayuri, informaţii de care nu dispuneam în acest punct al convalescenţei mele în spital. În apărarea saltului meu în derularea temporală a evenimentelor, voi consemna faptul că Miss Mizumoto mi-a spus toate aceste lucruri mai târziu în relaţia noastră – şi cel puţin povestea ei e adevărată.

Sayuri era al treilea copil, a doua fiică, a lui Tochiaki şi Ayako Mizumoto. Statutul ei era defavorizant încă de la naştere, fiindcă era abia a cincea persoană căreia îi venea rândul la îmbăiat în fiecare seară. E o tradiţie japoneză ca membrii familiei să facă

toţi baie într-o singură cadă cu apă şi cu toate că se clătesc înainte de a intra în cadă, apa se înnegreşte cu fiecare membru îmbăiat. Primul intră tatăl, apoi membrii de sex bărbătesc, de la cel mai mare la cel mai mic. Numai după aceea vine rândul femeilor, iarăşi de la cea mai în vârstă la cea mai tânără. Asta însemna că tatăl, fratele mai mare, mama şi sora mai mare, toţi se foloseau de apa din cadă înaintea lui Sayuri. De-a lungul întregii copilării a fost nevoită să se scalde în fiecare seară în mizeria acumulată a întregit familii.

Mariajul lui Toshiaki şi Ayako a fost produsul unei căsătorii aranjate. Chiar dacă nu era un mariaj debordând de iubire, cel puţin era funcţional, dovadă cei trei copii. Toshiaki lucra ore grele la birou, ore urmate de beţii şi karaoke; Ayako avea grijă de finanţele gospodăriei şi de bucate îndestulătoare pentru soţul care venea acasă băut şi răguşit. Se achitau de obligaţiile necesare pentru a fi catalogaţi ca o familie japoneză normală şi tot ceea ce doreau Toshiaki şi Ayako pentru copiii lor era ca aceştia să se achite de aceleaşi obligaţii.

Primul fiu, Ichiro – un nume care, incidental, înseamnă Primul fiu – a studiat la o universitate de prestigiu. De aceea a găsit un job bun, cu un salariu bun, la o companie bună imediat după absolvire; aşa merge treaba. De fapt, Ichiro nici n-a trebuit să se omoare prea tare cu materiile de studiu după ce a fost admis, pentru că simpla înrolare la o universitate de prestigiu era cel mai important lucru; învăţătura, mai puţin importantă. După ce a găsit un job bun a lucrat câţiva ani înainte să se însoare cu o fată bună dintr-o familie bună, la o vârstă bună. Coincidenţa face ca o vârstă bună pentru o fată japoneză este de a avea mai puţin de douăzeci şi cinci de ani, pentru că atunci devine o „prăjitură de crăciun”. Prăjiturile de Crăciun, toată lumea ştie, sunt preferabile înainte de douăzeci şi cinci, însă după aceea se acresc rapid, fiind puse pe raft. Vârsta soţiei lui Ichiro era de douăzeci şi trei de ani, aşa că încă mai avea înainte de a atinge data expirării. Toshiaki şi Ayako erau mulţumiţi; Ichiro va moşteni casa părintească şi va avea grijă de mormintele lor după moarte.

Sora lui Sayuri, Chinatsu – un nume minunat, însemnând O mie de veri – a frecventat şi ea cursurile unei universităţi bune, apoi a găsit un job ca funcţionară într-un birou şi s-a căsătorit la vârsta de douăzeci şi patru de ani şi jumătate. La ţanc. Şi-a părăsit jobul şi s-a dedicat creşterii copiilor. Şi de data asta părinţii au fost mulţumiţi.

După aceea a venit rândul celei mai tinere fiice, Sayuri, cea cam dificilă. (Numele ei înseamnă Micul Crin. În orice caz, japonezii sunt experţi în a da nume.)

Sayuri era cu câţiva ani mai tânără decât Chinatsu. Părinţii n-ar fi mers niciodată atât de departe încât s-o considere un accident, dar uneori le scăpa câte o remarcă în privinţa ei, cum că „n-ar fi fost planificată". Dacă ar fi presaţi, părinţii ar recunoaşte şi că lucrurile neprogramate pot deveni problematice, dar pe de altă parte, dacă doi copii au fost buni, atunci al treilea trebuie să fie cu o treime mai bun. Aşa că nu vom spune niciodată că părinţii lui Sayuri au regretat naşterea ei. Însă talentul matematic al lui Sayuri era îndeajuns de mare încât să-şi dea seama că unu plus doi sporeşte cantitatea cu jumătate, nu cu o treime.

Ichiro şi Chinatsu parcurseseră amândoi traseele tradiţionale şi făcuseră ceea ce era de aşteptat de la ei. Clişeul fusese ferm stabilit, împăturit frumos şi pus bine, ca un chimono de calitate; acest clişeu comportamental corect reprezenta de fapt o moştenire preţioasă transmisă genealogic familiei. Tot ceea ce trebuia să facă Sayuri pentru a continua perfecţiunea vieţii părinţilor era să urmeze exemplul fraţilor mai mari. Ceea ce, din păcate, era singurul lucru pe care nu vroia să-l facă. Dacă ar fi făcut-o, a cugetat ea, ar fi fost sortită să-şi petreacă nu numai copilăria, dar şi întreaga viaţă, în apa de baie murdară a familiei.

Problema era că Sayuri nu era foarte sigură de ceea ce *vroia* cu adevărat, aşa că şi-a ţinut gura şi a avut răbdare. Şi-a însuşit destul de conştiincios materiile de liceu, dar când părinţii nu erau atenţi îşi petrecea fiecare clipă liberă studiind engleza. Fără ca aceştia să ştie, o australiană pe numele de Maggie o medita marţi seara, când părinţii credeau că Sayuri participa la

antrenamentul de volei. Sayuri mergea la cinema în fiecare sâmbătă, nu de plăcere, ci ca să înveţe să vorbească engleza ca Jodie Foster, Susan Sarandon şi (din păcate) Woody Allen. Duminica după-amiază mergea la muzeul local să-i vâneze pe turiştii americani, iar când încolţea vreunul îl ruga să vorbească cinci minute cu ea ca să-şi practice engleza. Invariabil, turiştii erau de acord, pentru că cine putea refuza un entuziasm atât de simpatic? Între timp, Sayuri completa cereri pentru universităţile japoneze de prestigiu, fiind acceptată de una dintre ele. Părinţii s-au declarat fericiţi. De-acum încolo Sayuri nu mai trebuia decât să-şi ia diploma, să lucreze într-un birou câţiva ani şi să coboare de pe raft înainte de a împlini douăzeci şi cinci de ani.

Imediat după absolvirea liceului Sayuri a făcut o vizită la ambasada Australiei împreună cu Maggie pentru obţinerea unei vize de lucru. O săptămână mai târziu Sayuri le-a telefonat părinţilor de pe aeroportul din Sydney. Nu mai trebuie să vă spun că părinţii ei au fost nemulţumiţi, nu doar din cauza grabei şi acţiunilor ei lipsite de respect, dar şi pentru că nici nu avusese curajul să-şi ia rămas bun de la ei înainte de părăsi ţara.

În realitate nu lipsa de curaj îi dictase acţiunile lui Sayuri, ci un exces de curaj. Dacă ar fi încercat să rezoneze cu părinţii, n-ar fi lăsat-o niciodată să plece. Ar fi fost un argument pe care Sayuri nu l-ar fi putut câştiga, dar era un argument pe care nu vroia să-l piardă, aşa că făcuse tot ceea ce era necesar pentru a începe viaţa în termenii ei. La început părinţii lui Sayuri au crezut că glumeşte – nu era posibil să-i sune din Australia, nu-i aşa? Nu putea să vrea să rămână acolo, nu? Când au acceptat în sfârşit adevărul, au ameninţat-o, apoi au luat-o cu binişorul. Sayuri a închis telefonul, pentru că nimic nu s-ar fi schimbat dacă ar fi rămas pe fir.

A petrecut un an în Australia, schimbând un job cu altul: ospătăriţă, zugrav, culegătoare de fructe, ore de meditaţii în japoneză, etc. În tot acest timp tenul ei a devenit tot mai închis la culoare, iar engleza ei s-a perfecţionat. Cea mai mare problemă în ţările occidentale era că trebuia să meargă la cumpărături în magazinele pentru copii ca să-şi găsească haine

pe măsură, fiind micuţă chiar şi pentru o femeie japoneză. (De aceea va fi destinată să-şi petreacă viaţa în străinătate arătând ca o păpuşă pentru copii.) Sayuri îşi suna părinţii o dată pe lună – de fiecare dată de la alt telefon public – să le dea de ştire că era bine, ascultându-i politicoasă cum o implorau să se întoarcă. Uneori Ichiro ridica vocea lui de fratele cel mare pentru a întări argumentaţia. Sayuri ignora şi ordinele lui.

Când viza lui Sayuri a expirat, s-a întors în Japonia. Mama a izbucnit în lacrimi şi tatăl în ţipete, deşi o parte din el o admira pentru ce făcuse. Sayuri i-a informat că avea să urmeze cursurile unei universităţi americane pentru obţinerea unei diplome. În anul următor a avut trei joburi part-time, a luat examenele necesare pentru fluenţă în limba engleză şi a fost admisă la facultatea de terapie fizică a Universităţii Michigan. Când a venit din nou timpul să plece de-acasă, mama a mai plâns una bună, stil japonez. Însă tatăl ajunsese să accepte de-acum ideile ridicole ale celui mai mic dintre copiii lui. Când Toshiaki s-a oferit să contribuie cu o parte din suma necesară pentru studii, Sayuri l-a îmbrăţişat lung şi tare. Fiindcă el nu ştia exact cum să reacţioneze, a rămas cât putea de drept şi de nemişcat.

Sayuri şi-a luat diploma *cum laude,* acceptând o slujbă la spitalul în care la un moment dat mă va întâlni pe mine. Cu mult înainte de apariţia mea rambursase până la ultimul yen din suma oferită de tată pentru educaţia ei.

* * *

Dr. Hnatiuk venea la mine la fiecare câteva zile, să-mi aducă altă carte de psihologie. Începea să-mi placă de el. Nu-mi vine uşor să precizez clipa în care sentimentele mele s-au schimbat, fiindcă n-a existat acel moment al revelaţiei când aş fi exclamat: „Hei, veveriţoiul ăsta nu e chiar aşa de rău”. M-a cucerit treptat. Cel mai important lucru a fost că a încetat să se mai raporteze la

mine din perspectiva doctor-pacient; pur şi simplu permitea conversaţiei să decurgă în mod firesc. Mai era şi faptul că îi plăcea statueta garguiului dăruit de Marianne Engel, în timp ce Beth numise statueta „chestia aia mică şi oribilă”. Însă ceea ce m-a făcut să-l îndrăgesc pe Gregor a fost faptul că în ciuda exteriorului blajin era un bărbat pasional căruia îi păsa serios de slujba lui. Într-o după-amiază mi-a povestit pe larg despre cum avocaţii, în opinia lui, erau cei mai mari inamici ai tratamentelor psihiatrice din ultima jumătate de secol. Mi-a relatat cum aceştia se băteau pentru drepturile pacienţilor – ceea ce era bine – dar până la limita la care pacientul care îşi mânca propriile excremente nu mai putea fi reţinut pentru observaţii. „Lasă-i pe avocaţi să facă din căcat hrană bio”.

Pe măsură ce treceau săptămânile, o modificare a aspectului fizic a apărut şi în cazul lui Gregor. Îşi abandonase mocasinii cu ciucurei şi pantalonii reiaţi nepotriviţi, purtând acum haine care păreau să-i vină ca lumea. Chiar dacă nu puteau fi considerate tocmai „stilate”, erau cel puţin suportabile. Exersase la sală, aşa încât roşeaţa din obraji nu mai arăta ca şi cum ar fi urcat prea rapid scările şi începuse să mai piardă din osânza de la brâu.

Gregor nu mă întreba niciodată de ce citesc cărţi de psihologie, dar era gata să-mi răspundă la orice întrebare pe care i-o puneam despre schizofrenie. Deşi nu-i menţionasem numele în niciuna din discuţiile noastre, într-o zi mi-a scăpat remarca (nu tocmai accidentală) că eram interesat să mă documentez în acest sens fiindcă mă temeam că o prietenă de-a mea **NU E PRIETENA TA** ar putea suferi de această boală mentală. **NU E DECÂT O FEMEIE NEBUNĂ.**

„Ştiu”, zise Gregor. „Marianne Engel”.

Gregor părea mulţumit să-mi demonstreze că putea fi cu un pas înaintea mea, dar eu bănuiam că şi el fusese consultat atunci când dr. Edwards încercase să mă convingă să n-o încurajez pe femeia aceea să mă viziteze. De fapt Gregor o tratase de mai multe ori, mi-a mărturisit el, când era internată la psihiatrie, pentru că avea obiceiul de a „vorbi cu stafiile” în public. **VEZI?** L-am întrebat de ce nu-mi spusese asta mai

devreme. A citat jurământul lui Hipocrate, adăugând că nu va mai spune nimic în plus despre ea.

„Mai mult”, continuă el, „nu voi confirma şi nici nu voi nega diagnosticul de schizofrenie”.

Gregor mi-a mai declarat că nu divulgase nimănui conţinutul conversaţiilor noastre. Eu i-am spus că era liber să repete orice vroia pentru că nu eram pacientul lui. La asta mi-a replicat că încă ne aflam într-un spital unde eu eram pacient şi el doctor, aşa încât considera această situaţie suficientă pentru respectarea confidenţialităţii. I-am făcut atunci cunoscută opinia mea, conform căreia psihiatrii erau în general inutili şi că nu-mi păsa ce gândeau ei (cu referire la *el)* despre mine.

„Oh, e adevărat că mulţi dintre noi ar putea fi mai buni”, recunoscu Gregor, „dar avem şi noi momentele noastre de glorie. Spre exemplu, dintre multele defecte de personalitate pe care le ai îl pot diagnostica pe cel mai mare”.

„Şi care e acela?”

„Te crezi mai deştept decât oricine altcineva”.

* * *

Cu excepţia perioadelor când dispărea aproape o săptămână, Marianne Engel venea acum aproape în fiecare zi în pavilionul de arşi. A început să mă ajute cu exerciţiile fizice, ţinându-şi mâinile sub planşeul care se găsea sub laba piciorului meu intact, asigurând astfel rezistenţa necesară pentru că eu să pot pedala ca un biciclist c-un singur picior.

„Am vorbit cu dr. Edwards”, spuse ea. „Îmi dă voie să-ţi aduc de mâncare”.

Din moment ce discuta cu doctoriţa mea, am întrebat-o dacă îmi dădea permisiunea să discut cazul ei cu unul dintre doctorii care o trataseră. Mai exact, cu dr. Hnatiuk.

Mi-a răspuns că nu vroia să discut cazul ei cu nimeni, fiind ofensată chiar de întrebarea mea. Dintre toţi, eu ar fi trebuit să ştiu că nu era nebună.

Se aşternu un moment de tăcere jenantă între noi, până când Marianne Engel îl curmă spunând: „Paracelsus a inventat reţeta unei alifii pentru arşi, care includea untură de bour, viermi din ţeasta unui spânzurat şi porţiuni dintr-o mumie, întreaga combinaţie era rumenită în cuptor”. După aceea mi-a prezentat istoria grefelor de piele, de la începuturile hinduse până în prezent. Iar eu am desfăcut unul din bandajele de pe picior ca să-i arăt grefele mele curente, care includeau şi unele cu piele neagră. Pentru că se folosise plasă de recoltare pentru a tăia pielea într-o matrice ca s-o poată grefa pe o porţiune mai mare, iar rezultatul semăna cu o tablă de şah distorsionată.

„Dacă ai fi un rasist”, spuse ea, plimbându-şi degetele peste tabla de joc a trupului meu, „asta nu ţi-ar cădea prea bine”.

Degetele ei erau delicate, zăbovind pe teritoriul devastat. S-au plimbat peste bust spre gât, trecând peste curbura umerilor. „Cum e să porţi pielea unei alte persoane?”

„N-am un răspuns potrivit pentru asta”, am spus eu. „Doare”.

„Nu-ţi poţi aminti povestea lor? Nu simţi dragostea simţită de ei?”

Era dificil uneori să-ţi dai seama dacă Marianne Engel aştepta un răspuns sau doar mă tachina. „Vorbeşti serios?”

„Mă face să mă gândesc la noi”, continuă ea. „Mă face să vreau să fiu cusută de tine, ca piele”.

Mi-am dres glasul.

„Ştiai”, întrebă ea, „că şi trupul meu e însemnat?”

Aveam o idee vagă despre ce vorbea. Când purta tricouri era imposibil să nu observi tatuajele cu fraze latine care înfăşurau partea superioară a bicepşilor. Pe braţul drept era fraza *Certum est quia impossibile est.* Am întrebat-o ce semnifica, iar ea a tradus-o ca „E cert pentru că e imposibil”. Pe braţul drept era fraza *Quod me nutrit, me destruit.* Asta, mi-a spus ea, însemna „Ceea ce mă hrăneşte, mă distruge”.

„Nu înţeleg”, am mărturisit eu.

A râs. „Ei bine, asta numai pentru că încă nu m-ai văzut cum sculptez”.

Apoi Marianne Engel a făcut acest mic gest. Mi-a atins faţa.

E un fleac să-ţi atingă cineva faţa. Nu-i aşa? Dar mai gândiţi-vă din nou la bestiile arse şi neiubite din lume. Gândiţi-vă la persoanele a căror piele nu-şi poate aminti afecţiunea. Degetele ei se mişcau cu blândeţe peste dezastrul meu, cercetând sub bandaje resturile feţei. Degetele ei se deplasau afectuos peste obrajii bandajaţi, călătorind nerăbdător spre buze. S-au odihnit uşor acolo, doar pentru o clipă. Am închis pleoapele incinerate, mici cicatrice reconectând locurile unde cu săptămâni în urmă fuseseră cusute etanş. Inima îmi dansa stângace în caverna pieptului şi în tot acest timp toţi porii mei sigilaţi funcţionau în exces, fără să poată transpira.

„Cum simţi faţa mea?”

„Ca un deşert după furtună”.

Simţeam o dorinţă puternică să-i spun că eram chipeş înainte de accident, dar n-am făcut-o. Ce rost ar fi avut? Dar apoi am întins mâna mea bună să-i pipăi obrazul. Nu s-a tras înapoi: nu. Câtuşi de puţin.

„Se întâmplă lucruri minunate”, şopti Marianne Engel înainte de a se ridica, îndreptându-se spre colţurile salonului ca să discute cu cei trei maeştri invizibili. Era evident, chiar şi în latină,

că le cerea permisiunea să facă ceva. *„Jube, Domine benedicere”.*

Când s-a întors lângă patul meu zâmbetul ei indica faptul că cererea ei fusese aprobată „Vrei să-mi vezi şi celelalte tatuaje?”

Am încuviinţat, iar ea a început prin a-şi aranja claia de păr, trăgându-l pe spate în aşa fel încât să expună spatele gâtului. O cruce minusculă era desenată acolo, formată din împletirea a trei funii fără capăt. M-a rugat s-o ating. Am făcut-o. Mi-am trecut degetele peste lungime, apoi peste lăţimea ei; literalmente făcând semnul crucii pe pielea gâtului ei.

Şi-a scos pantofii. În jurul gleznei stângi avea tatuată salba cu mărgele de mătănii, în aşa fel în încât crucea să se odihnească pe podul piciorului. În acest fel, mi-a spus ea, era întotdeauna pregătită atunci când vroia să facă penitenţe. Dar zâmbea, fiind clar că nici ea nu lua în serios această declaraţie.

În clipa următoare şi-a dat jos pantalonii – ceva la care nu mă aşteptam, pentru că filmele mă condiţionaseră cumva că femeile se dezbracă întotdeauna de sus în jos. Nu purta chiloţi, aşa că a rămas doar în tricoul alb cu imaginea lui Beethoven, trăgând la măsea sub o masă. (Textul? „A noua lui Beethoven”.)

Un şarpe era tatuat pe întreaga lungime a piciorului drept, în acelaşi loc în care fusese brodat dragonul pe pantalonii ei. Se înfăşura în jurul ei exact aşa cum apare în reprezentările biblice, invariabil răsucit pe arborele cunoaşterii binelui şi răului. Marianne Engel stătea cu faţa spre mine şi vedeam trupul şarpelui apărând mai întâi în dreptul genunchiului, târându-se în sus şi răsucindu-se de două ori în jurul coapsei, capul în formă de caro ajungând să se odihnească pe pelvisul ei, orientat spre vagin.

Ochii ei erau fixaţi asupra mea. Şi-a scos tricoul Beethoven, deşi s-a luptat puţin ca să-l poată trage peste plete, până când a ajuns să stea în mijlocul încăperii complet goală, cu excepţia colierului cu vârful de săgeată din jurul gâtului.

Existaseră momente în pavilionul de arşi când simţisem spasmele dureroase ale excitării. Maddy făcuse tot ce-i stătea în putinţă să mă întărâte cu funduleţul ei săltăreţ, iar uneori chiar întorcea capul să vadă dacă avusese vreun efect asupra mea. Dar acum era prima oară când eram complet excitat sexual. Mintal, cel puţin; încă mai produceam hormonii care ajută sângele să producă erecţia, doar că acum nu avea în ce să mai năvălească sângele. Mi-am imaginat că era colectat acolo, făcând-mi prohabul să roşească.

Mai avea o cruce, mult mai mare decât cea de pe gât, una desenată pe stomacul ei. Avea o formă celtă, cele patru braţe întâlnindu-se într-o rotunjime centrală. Întregul desen era încadrat de un oval, mai lung vertical decât orizontal, acoperind zona de la vârful pelvisului la baza cutiei toracice. Trei litere mari de tipar – „IHS” – erau inscripţionate direct deasupra curbei superioare a ovalului.

Pe sânul stâng se vedea un tatuaj mare al Inimii Sacre, de un roşu aprins, încercuită de o coroană de spini. Inima era înghiţită de flăcările gălbui care ardeau în sus, spre umăr.

A venit în patul meu, să-i pot studia detaliile trupului bine caligrafiat şi m-a rugat să mângâi numele lui Hristos. M-am conformat, iar atunci porţiunea de sub mâna mea cea bună a tresărit, făcându-mi-se pielea găinii.

S-a întors în aşa fel încât să stea pe marginea patului cu spatele la mine. Aripi de înger se întindeau de pe coama umerilor până la fese, pe care se odihneau vârfurile ascuţite. Aripile ocupau întregul spate şi nu m-am putut abţine să nu-mi ridic mâna spre ele. Era ca şi cum aş fi avut dreptul să-i ating pielea, de parcă ar fi fost a mea. A durat un moment până când mi-am dat seama că nu era – nu putea fi – cazul, iar braţul meu s-a oprit în aer. A rămas acolo nesigur, până când Marianne Engel mi-a spus, fără să se întoarcă: „Vreau să mă mangâi”.

Aşa că am efectuat restul mişcării, degetele mele pipăind liniile penajului din cerneală. Erau o combinaţie de tuşe îndrăzneţe şi altele intens delicate, detaliate cu atâta artă încât

puteai jura că au volum. În momentul acela carnea de pe spatele ei începu să tremure, asemenea inimii mele.

După câteva clipe m-a privit sfioasă peste umăr. A zâmbit – emoţionată, surescitată – iar eu am suprimat contactul degetelor mele. S-a ridicat în picioare şi a început să se îmbrace la loc. Niciunul n-am scos un cuvânt. Când a terminat, a părăsit salonul.

* * *

Nu există studii irefutabile privitoare la termenul optim pentru înlăturarea gipsului în cazul celor arşi, iar atrofia muşchilor complică inevitabil situaţia. În final dr. Edwards a fost nevoită să-şi asculte instinctul în alegerea zilei îndepărtării păienjenişului mecanic de pe piciorul meu.

Înlăturarea acestuia a bucurat-o pe Sayuri, care de-abia aştepta să mă ridice din pat. Şi-a pocnit de două ori palmele cu un mare efect dramatic. „Eşti gata? Eşti *genki?* Era şi timpul!”

Maddy şi Beth erau prezente să dea o mână de ajutor, în halatele lor albastre şi cu nişte mănuşi mari, galbene. Mi-au masat muşchii câteva minute, înainte de a-mi pedala labele picioarelor ca să-mi diminueze amorţeala din picioare. Apoi fiecare asistentă şi-a petrecut câte un braţ pe după spatele meu, să mă ridice în picioare, ţinându-mă bine până mi-a trecut ameţeala. Treptat-treptat şi-au slăbit strânsoarea cu care mă ţineau, până când am fost în stare să-mi susţin propria greutate.

Pentru întâia oară de la accident încoace stăteam în picioare. Sayuri a numărat secundele care treceau, cu o voce mult prea tare – „… şase… şapte… opt!” – înainte ca picioarele mele să se transforme din spaghetti nefierte, în fierte. Într-o singură clipă sângele s-a scurs din trupul meu ca şi cum şi-ar fi reamintit

legile gravitaţiei. Bandajele picioarelor s-au înroşit, parcă ruşinate de ineficienţa lor; momentul meu de leşin sosise.

Femeile m-au întins înapoi în pat, lăudându-mă pentru efort. Când mintea mi s-a mai calmat după momentul de verticalitate am văzut că dr. Edwards stătea în tocul uşii, afişând un zâmbet de satisfacţie.

Înainte de această încercare aş fi declarat – în stilul meu macho de încrezut penibil – că rezultatul nu va conta prea mult. A sta în picioare era ceva prea stupid ca să fie măcar un joc de copii. Dacă-ţi permiteai să-ţi pese de statul în picioare, cine ştie de ce o să-ţi pese mai târziu? Deşi nu vroiam să mă simt bine în urma încurajărilor şi laudelor primite, toate îmi sunau ca adevărate. Femeile erau mândre de mine şi în ciuda voinţei mele m-am simţit şi eu mândru de mine.

În loc să nu-mi pese de această realizare, rânjeam ca un idiot. Am mulţumit fiecăreia în parte pentru ajutor, singurul meu regret fiind că Marianne Engel nu fusese aici să mă vadă.

* * *

Mă aşteptam să dorm bine în noaptea aceea, dar n-am reuşit. Odată cu somnul a venit şi veninul.

Noaptea am visat că Sayuri mă ridicase în picioare, ca apoi să-mi dea brusc drumul. Trupul meu prăbuşit s-a frânt; simţea şarpele din spinare retrăgându-se şi răsucindu-se. **CREZI CĂ POŢI STA DREPT DE UNUL SINGUR?** Nan arunca mici săgeţi, ca la jocul de darts, în masa neutralizată a corpului meu, în timp ce asistentele băteau cuba celebrând eşecul meu. Am privit sub patul-schelet. Se vedeau flăcări, o mie de lumânări. Vroiam să mă întind să le sting dar mă simţeam de parcă cineva mi-ar fi deconectat toţi muşchii din braţe, devenind doar o marionetă fără sfori. Flăcările se strâmbau furios la mine iar limbile lor

despicate şi dogoritoare lingeau cearceafurile patului-schelet, aprinzându-le ca pe giulgiul unui rug. Oasele se sfărâmau în jurul meu, scrâşnind furios precum un eşafod în colaps.

Personalul medical continua să râdă. Una dintre ele a anunţat cu o voce aspră, germană: „Alles brennt, wenn die Elamme nur heißgenug ist. Die Welt ist nihts als ein Schmeltzigel.” Se pare că în vise sunt la fel ca Marianne Engel în viaţa adevărată: poliglot. *Totul arde dacă flăcările sunt îndeajuns de fierbinţi. Lumea nu este altceva decât un creuzet.*

Eram blocat sub oasele mele în timp ce giulgiul continua să ardă. Feţele din flăcări continuau să zâmbească maliţios, limbile lor perfide lingând, lingând, lingând. **VIN ŞI NU POŢI FACE NIMIC SĂ MĂ ÎMPIEDICI.** Am auzit zbârnâitul săgeţilor. Le-am simţit cum îmi loveau mâinile şi le-am simţit cum îmi loveau picioarele.

Am visat mult, mult timp acest incendiu, iar atunci când în sfârşit s-a stins, m-am trezit, efectul de plutire creat de patul cu o saltea de aer creându-mi multe confuzii. Mi-au trebuit câteva momente înainte de a fi sigur de care parte a lucidităţii mă aflam.

* * *

I-am relatat Mariannei Engel succesul meu recent, că fusesem în stare să stau în picioare din prima încercare, şi succesul şi mai mare, de treisprezece secunde în a doua încercare. A încercat să-mi arate respectul cuvenit faţă de realizările mele, însă în mod evident atenţia ei era distrasă de altceva.

„Ce nu merge?”

„Hmm? Nu, nu, nimic nu mă preocupă”. Şi-a trecut degetele peste o umflătură vizibilă care crescuse zilnic, tot mai mare pe umărul meu. „Ce-i asta?”

„I se spune expansiune a ţesutului”.

I-am explicat că aveam sub piele un balonaş de silicon şi în fiecare zi doctorii injectau mai multă apă sărată în el. Pe măsură ce balonul se umfla pielea mea se întindea, exact ca atunci când cineva se îngraşă. În cele din urmă balonul era drenat, iar eu rămâneam cu o felie de piele în plus care putea fi transplantată de pe umăr în locaţia recipient, pe gât.

„Fascinant, mi-aş dori să fi putut face ceva în acest sensul pentru tine întâia oară”.

„Poftim?”

„Nimic”. Atinse din nou umflătura şi zâmbi. „Ştii că excrescenţa asta mă face să mă gândesc la ulceraţiile apărute în cazurile de ciumă medievală”.

„Poftim?”

„Am un prieten…” Cuvintele ei s-au frânt, pierzându-şi gândul în eter. A rămas vreme de câteva minute privind pierdută în spaţiu, însă în loc să stea nemişcată mâinile ei se zbăteau mai abitir decât atunci când gesticula cu o ţigară nea-prinsă sau când îşi pipăia colierul. Arătau ca şi cum ar fi vrut să deschidă şi să emită o poveste pe care ea o ascundea de mine.

În cele din urmă a făcut semn din cap spre noptiera mea. Pe ea se găsea un teanc de cărţi de psihologie în privinţa cărora făcuse întotdeauna un efort să nu-mi pună nicio întrebare. „Te documentezi despre mine”, spuse ea. „Ar trebui să închiriez unul dintre filmele tale porno ca să te înţeleg mai bine?”

Asta – gând pe care nu gândeam să i-l fi insuflat în vreun fel – era ceva ce speram că nu va face niciodată. Am rugat-o să-mi promită că nu va viziona niciunul dintre filmele mele.

„Ţi-am mai spus că nu-mi pasă”, zise ea. „Ţi-e ruşine?”

Am asigurat-o că nu-mi era ruşine; pur şi simplu nu vroiam să le vadă. Acesta era adevărul, dar nu integral: nu vroiam să le vadă pentru că nu vroiam să vadă cum arătasem şi să mă compare cu ce ajunsesem. Nu vroiam să-mi vadă frumuseţea, pielea smeadă, trupul vânjos, ca apoi să privească hidoşenia proptită pe patul din faţa ei. Îmi dădeam seama că eram iraţional şi că era natural ca ea să ştie că existase o vreme când nu eram ars, dar nu vroiam ca diferenţa să devină şi mai flagrantă pentru ea. Dacă mă putea accepta cum eram, poate era numai din cauză că n-avea un termen de comparaţie.

Marianne Engel s-a dus la fereastră, privind afară preţ de câteva momente, înainte de a se întoarce şi a declara: „Urăsc să te las aici, mi-aş dori să am grijă de tine mereu. Trebuie să înţelegi că nu mai am niciun control atunci când primesc instrucţiuni”.

Era una dintre acele rare ocazii când înţelegeam exact ceea ce se întâmpla în sinea ei: avea un secret pe care vroia să-l împărtăşească, dar ştia că era genul de secret pe care majoritatea oamenilor nu-l puteau înţelege. Era vital să-l rostească cu voce tare, dar îi era teamă că va suna absurd. Cum ar fi, spre exemplu, să încerci să explici cuiva că ai un şarpe viu în şira spinării.

„Când urmează să lucrez, dorm pe o lespede”, începu Marianne Engel, inspirând adânc, „cel puţin douăsprezece ore, dar de regulă mai mult. E pregătirea necesară. Când mă întind pe lespede, o simt. O simt *toată,* întreg interiorul. E… cald. Trupul meu se afundă în contururi şi atunci mă simt imponderabilă, ca şi cum aş pluti. Într-un fel – îmi pierd abilitatea de a mă mişca. Dar e minunat; e opusul amorţelii. E mai mult o luciditate, o superluciditate, aşa încât nu mă mai pot mişca pentru că sunt atât de copleşită”.

„Ce vrei să spui”, am întrebat-o, „când zici că simţi ce e înăuntrul lespezii?”

„Absorb visele pietrei, iar garguiele dinăuntru îmi spun ce trebuie să fac ca să le eliberez. Îşi revelează feţele şi îmi arată ce trebuie să elimin pentru a deveni din nou întregi. După ce obţin informaţiile necesare, încep lucrarea. Zile întregi se scurg înainte să-mi dau seama că n-am dormit şi abia dacă am mâncat ceva. E ca şi cum aş săpa adânc, încercând să salvez un supravieţuitor de sub avalanşa timpului care s-a comprimat vreme de eoni, începând brusc să alunece pe panta muntelui. Garguiele zac dintotdeauna în piatră, dar exact în momentul respectiv devine insuportabil pentru ele să mai rămână acolo. Au hibernat în iarna pietrei, iar dalta mea e primăvara. Dacă pot ciopli eliminând porţiunile necesare garguiele apar ca nişte flori dintr-o barieră de piatră. Sunt singura persoană care poate face asta pentru că le înţeleg limbile şi sunt singura care le poate oferi inimile necesare pentru a începe o nouă viaţă”.

A făcut o pauză şi părea să aştepte să spun ceva, orice – dar cum ar trebui să reacţionezi la acest gen de declaraţii? Pentru că vroia un răspuns prompt, iar eu vroiam ca ea să continue, i-am spus că părea un proces extrem de creativ.

„Nu, e tocmai opusul. Sunt vasul în care se toarnă apă şi dă pe dinafară. E un cerc, un cerc fluent între Dumnezeu şi garguie, şi eu, pentru că asta este Dumnezeu – un cerc al cărui centru e pretutindeni şi a cărui circumferinţă nu e nicăieri. Şi în timp ce sculptez, vocile garguielor devin tot mai tari şi mai puternice. Lucrez cât se poate de rapid pentru că vreau ca vocea să înceteze, dar continuă să mă îndemne, cerându-mi să le câştig libertatea. Vocea amuţeşte doar dacă am terminat, iar atunci sunt atât de obosită încât e rândul meu să dorm. De aceea dispar câteodată câte cinci sau şase zile. Atât de mult durează să eliberez un gargui şi apoi să mă refac. Nu depinde de mine când va fi gata un gargui şi nu pot refuza ce trebuie să fac pentru asta. Aşa că scuză-mi absenţele pentru că nu depind de mine”.

* * *

Okay, în regulă. Cel puţin acum ştiam ce făcea cu inimile multiple pe care credea că le are în piept. Erau pentru statuile sculptate.

Fusesem sigur că Marianne Engel era schizofrenică, dar în urma descrierii metodelor de lucru trebuia să iau acum în considerare posibilitatea ca ea să fie mai degrabă maniac-depresivă. Dovezile abundau în acest sens: când am cunoscut-o prima oară era extenuată şi îmbrăcată în negru; acum era luminoasă şi ca veşminte şi ca personalitate. Schizofrenicii tind să evite conversaţiile, uneori rămânând tăcuţi ore-n şir, însă Marianne Engel era diametral opusă. Apoi mai era natura muncii ei. Maniac-depresivii ajung faimoşi în domeniul artelor deoarece condiţia lor le asigură fervoarea necesară creării unor opere monumentale. Ceea ce, firește, era exact ceea ce făcea Marianne Engel: crea monumente. Dacă descrierea metodelor ei de a sculpta nu reprezenta un maniac în acţiune, atunci nu-mi imaginez ce altceva putea fi.

Dar în acelaşi timp existau şi multe aspecte în favoarea schizofreniei. Descria voci care proveneau din piatră şi care îi dădeau instrucţiuni. Se vedea ca o portavoce a divinităţii, iar opera ei ca un cerc al comunicării dintre Dumnezeu, garguie şi ea. Asta fără să mai pomenim „trecutul” de la Engelthal şi convingerea ei că *Infernul* era lectura nimerită pentru cei din pavilionul de arşi. Pe scurt, existau foarte puţine lucruri în viaţa ei care n-aveau de-a face cu creştinismul şi, aşa cum am văzut, schizofrenicii sunt deseori preocupaţi de religie.

Statistica poate susţine ambele afecţiuni. Schizofrenia tinde să-i afecteze mai mult pe bărbaţi decât pe femei, însă peste optzeci la sută dintre schizofrenici fumează excesiv, iar Marianne Engel ieşea în mod constant din pavilionul de arşi ca să-şi satisfacă dependenţa de nicotină. Şi în timp ce vorbea cu mine avea întotdeauna acea privire sticloasă care îi menţinea ochii fixaţi pe ai mei: ceea ce mi-a dat de gândit doar după ce am citit într-una din cărţile lui Gregor că schizofrenicii rareori clipesc.

Refuzul de a lua medicamente e comun ambelor afecţiuni dar din raţiuni diferite. Un maniac-depresiv va refuza medicamentele pentru că atunci când ajunge să fie surescitat e convins de imposibilitatea relaxării sau devine atât de dependent de această surescitare încât deprimarea nu reprezintă decât preţul care trebuie plătit. Pe de altă parte, schizofrenicii tind să refuze medicaţia pentru că sunt convinşi că vor fi otrăviţi – aserţiune făcută de Marianne Engel în mai multe rânduri.

Mulţi doctori sunt astăzi convinşi că cele două afecţiuni coexistă mult mai des decât sunt de regulă diagnosticate, aşa încât e posibil ca ambele diagnostice să fi fost corecte în acest caz.

În orele petrecute cercetând textele privitoare la sănătatea mentală, făcând efortul de a o înţelege mai bine, am ajuns să mă înţeleg şi pe mine mai bine – şi n-am fost întrutotul mulţumit cu cele aflate.

Măsurăm constant durerea ei în comparaţie cu a mea, spunându-mi că îi era imposibil să-mi înţeleagă suferinţele fizice în timp ce eu *înţelegeam* natura suferinţelor ei mentale. Şi în timp ce multe boli mintale sunt tratabile cu medicaţia adecvată, nu exista nicio pilulă care să mă facă normal. O stare de aiureală dreasă cu pastile se poate strecura neobservată prin mulţime, dar eu voi arăta mereu ca un deget ars din mâna umanităţii: ceea ce mă făcea să mă simt ca un învingător într-o competiţie care nu exista cu adevărat.

* * *

Marianne Engel a sosit a doua zi îmbrăcată într-o simplă rochie albă şi încălţată cu sandale cu barete subţiri, foarte uşor de confundat cu o femeie dintr-un sat mediteranean. A apărut cu două coşuri cu mâncare, unul alb şi altul albastru şi se vedea

că erau grele după felul în care le-a cărat în salon. Adusă de spate cum era, vârful de săgeată din colier se balansa în decolteul în formă de V ca pluta unei undiţe. „Mă ţin în sfârşit de cuvânt şi îţi aduc de mâncare”.

Voi lua un moment de respiro să explic de ce dr. Edwards permitea vizitatorilor să aducă de-ale gurii în pavilionul de arşi. În afara beneficiilor psihologice ale unui picnic (ceea ce era de fapt), exista şi unul fizic. Vindecarea mea era însoţită şi de o condiţie cunoscută sub numele de hipermetabolism: un organism care necesită în mod normal două mii de calorii pe zi poate consuma şapte mii în urma unui caz caracterizat de arsuri severe. În ciuda tubului naso-gastric livrând în mod constant substanţe hrănitoare în stomacul meu, tot nu primeam o cantitate suficientă de hrană, astfel încât mi se permitea, chiar eram încurajat, să consum alimente suplimentare.

Marianne Engel îmi mai adusese şi înainte câte o gustare, dar era evident că de data asta era vorba de o masă mult mai substanţială. A desfăcut coşurile – unul pentru cele calde, celălalt plin cu gheaţă pentru cele reci – şi a început să scoată mâncarea. A scos o foccacia rotundă, proaspăt ieşită din cuptor, mirosind încă a fum de lemne, apoi sticlele cu ulei de măsline şi oţet balsamic. A picurat o salbă de negru peste pata aurie, apoi a înmuiat o bucată de foccacia în lichidul bălţat. Şi a intonat rugăciunea familiară înainte de a ridica pâinea spre gura mea: *„Jube, Domine benedicere”.*

Mai adusese şi brânză: Camambert, Gouda, bleu, capră iraniană. M-a întrebat care era preferata mea, iar când am ales-o pe cea de capră mi-a zâmbit larg. Apoi a scos la iveală nişte lipii care arătau ca nişte clătite şi miroseau puternic. Clătitele cu gorgonzola nu sunt pentru oricine, mi-a explicat ea, dar spera să-mi placă. Mai avea şi nişte biluţe de pepene galben împachetate cu felii subţiri de prosciutto, portocaliul fructului clipind prin rozul cărnos.

A continuat să excaveze conţinuturile coşurilor. Măsline verzi şi grase, îndopate cu ardei roşu se odihneau destinse într-un bol galben. O farfurie cu roşii înmuiate în oţet negru şi bucăţele de

mozzarella albe ca neaua. Felii de piţa şi ceşcuţe pline cu hummus şi tzatziki. Stridii, crabi şi scoici Saint-Jaques înecaţi printr-o moarte minunată într-o mare marinară; mici felii de lămâie se odihneau pe marginea farfuriei ca nişte perniţe de salvamar aşteptând să fie aruncate peste bord. Cârnaţi de porc cu boabe de piper. Sărmăluţe în foi de viţă încercând în van să arate pompoase şi macho în costumaşele lor verzi, parfumate cu dulce vin roşu. Inele groase de calamari. Souvlaki împărtăşea frigăruile cu ceapa şi ardeiul glazurate cu unt. Mai era şi o pulpă de miel atât de bine rumenită încât cădea de pe os numai dacă te uitai la ea, gândindu-te la furculiţă, înconjurat de o mică familie fericită de cartofi copţi.

Rămăsesem blocat sub avalanşa culinară, incapabil să mă mişc, de teamă să nu răstorn vreo farfurie. „Nu există nicio şansă să mâncăm toate astea”.

„Nu contează dacă nu le terminăm”. A scos la iveală o sticlă din coşul rece. „Şi sunt sigură că asistentele vor fi fericite să ne ajute cu ce rămâne. N-o să mă spui că am băut alcool, nu-i aşa? Îmi place retsina pentru că poţi savura gustul de răşină din vin”.

Asistentele au început curând să roiască în jurul uşii ca un stol de pescăruşi flămânzi. Am simţit o ciudată mândrie virilă, de genul celeia pe care o încercăm atunci când suntem remarcaţi având întâlnire cu o femeie frumoasă. Asistentele chicoteau, făcând o serie de comentarii înainte de a se dispersa pentru vizitele lor. Marianne Engel ducea bucătură după bucătură la buzele mele. „Încearcă asta, o să-ţi placă la nebunie... Hai, încă una”.

Am făcut amândoi un efort hotărât, dar era predestinat să nu terminăm niciodată masa aceea. Când am renunţat, a scos la iveală un termos subţire de metal în care a turnat cafea grecească în două păhărele. Era atât de groasă încât i-au trebuit treizeci de secunde bune să o toarne. După care a servit desertul: o baclava atât de năclăită cu miere, încât dădea pe dinafară ca un stup caritabil. Îngheţată tricoloră, *gelato* verde-alb-roşu. Şi bineînţeles *bougatsa,* ca numele câinelui ei – o

plăcintă cu straturi de foitaj pufos peste o compoziţie maronie din cremă de zahăr ars.

„Vrei s-auzi o poveste?” întrebă Marianne Engel. „Are iubire adevărată, devoţiune frăţească şi săgeţi care îşi ating ţinta”.

„Tot despre tine?”

„Nu, despre bunul meu prieten Francesco Corsellini, un fierar”.

VI

Cum altfel să încep, decât să-ţi spun că dacă exista un lucru; pe care Graziana îl ştia în mod sigur, era faptul că iubitul ei Francesco era un om bun. Era fierar în oraşul lor natal, Florenţa, om muncitor dedicat meseriei, căutând mereu să toarne o potcoavă mai bună sau o sabie mai rezistentă. Uneori pierdea şirul orelor şi nu se oprea din muncă decât atunci când apărea Graziana în uşa atelierului, dându-i de înţeles că ar fi bine să dea mai puţină atenţie focului şi mai multă soţiei. Glumea cu el, spunându-i că trebuie să fi făcut ceva foarte rău într-o viaţă trecută dacă se pregătea atât de silitor pentru iad. El izbucnea în râs şi promitea să pună capăt numaidecât lucrului, iar atunci râdea şi Graziana. Ştia că iadul era ultimul loc în care putea sfârşi vreodată soţul ei.

Francesco nu avea să fie cunoscut niciodată drept „cel mai mare creator de săbii din întreaga Italie” sau „marele fierar al Florenţei”, dar asta nu-l deranja. Vroia să fie un neguţător bun, un fierar de nădejde, cu preţuri oneste, însă dorinţa lui adevărată era să fie un soţ minunat. Meşterea cadouri superbe pentru Graziana în atelierul de fierar – sfeşnice, cuţite şi cele mai uimitoare bijuterii. Întotdeauna a susţinut că cele mai mari realizări ca lucrător cu metale erau verighetele pe care le confecţionase pentru el şi Graziana. Într-o cameră a casei lor se găsea colecţia de jucării din metal pentru copilul pe care încercau să-l conceapă. Visa la ziua în care va deveni tatăl iubitor al copiilor ei.

Nu era o frumuseţe deosebită acest Francesco Corsellini, dar de altfel nici soţia lui. El era un pic prea păros pentru unele femei, iar braţele de fier se extindeau dintr-un trup făurit din prea multe paste şi bere. Graziana îi spunea L’Orsacchiotto – Ursul – şi îl împungea în stomac, iar Francesco reacţiona: „Am meritat asta. E doar un muşchi destins!”

Graziana avea părul des şi ochi negri, dar în rest nu era specială. Totuşi, atunci când Francesco i-a spus că era cea mai frumoasă femeie din întreaga Italie, ea l-a crezut. Se iubeau încă

de mici şi rareori trecea o zi în care el să nu-i mulţumească lui Dumnezeu pentru că ea era soţia lui.

Erau fericiţi. Ea era tandră. El era devotat. Ar mai fi ceva de adăugat?

Din nefericire, da.

Era în anul 1347 şi o nouă boală tocmai ajunsese din China aici, cea mai oribilă boală pe care o văzuse cineva. S-a răspândit din porturi la oraşe şi apoi la ţară, omorând oamenii aşa cum focul mistuie copacii. În oraşe clopotele răsunau fără încetare, pentru că se credea că sunetul acela va alunga molima. Multă lume era convinsă că mirosul morţilor răspândea boala, aşa încât umblau cu feţele acoperite de batiste parfumate. Tămâia ardea peste tot, amestecându-se cu duhoarea morţii…

Şi într-o după-amiază Graziana a simţit că are febră. S-a retras în dormitor pentru se odihni. Când s-a trezit seara a descoperit la inghinali o umflătură de mărimea unui ou şi tumefieri la subsuori. Ştia că Moartea Neagră o încolţise.

În bucătărie, Francesco pregătea de mâncare. Femeia i-a strigat să dispară numaidecât pentru că ea era bolnavă. *„Gavoccioli!”* a urlat ea. Buboaie. I-a cerut să se salveze pentru că toată lumea ştia că nu exista nici leac, nici speranţă. L-a implorat: „Pleacă! Pleacă acum!”

În bucătărie nu se auzea nicio mişcare. Graziana zăcea în pat, ascultând liniştea care acoperea distanţa între ea şi soţul ei. Apoi l-a auzit zăngănind cratiţe şi oale ca să înăbuşe sunetul hohotelor lui de plâns. Zgomotul a continuat câteva minute; apoi paşii lui Francesco s-au apropiat pe coridor, spre ea. A strigat şi l-a suduit, insistând ca el să rămână la distanţă, însă el a apărut în pragul uşii cu un castron cu paste şi cu vin.

„O să te simţi mai bine dacă mănânci, cât de puţin”, i-a spus Francesco. A intrat în cameră, a pus castronul jos şi s-a aşezat lângă ea. După care a încercat s-o sărute.

Graziana s-a smucit. Era prima oară în viaţa ei când vroia să-l refuze, dar Francesco s-a folosit de forţa lui de fierar pentru a o săruta şi a o face să-şi înghită toate protestele. După câteva secunde şi-a dat seama că era inutil şi l-a acceptat. Răul fusese făcut.

Au mâncat puţin în seara aceea, apoi s-au culcat. Prin fereastră luna se uita la ei. *„La luna è tenera”,* a zis Francesco. Luna e tandră. A închis ochii şi a ţinut-o şi mai strâns. Ultimul lucru pe care l-a văzut Graziana în noaptea aceea a fost faţa lui somnoroasă. Când s-a trezit, faţa lui a fost primul lucru pe care l-a văzut în noua zi. Avea febră mare, era lac de sudoare şi avea un puls galopant.

„Uite”, i-a spus el cu blândeţe, „ţi-au apărut pete negre pe piele”. Graziana a început să plângă, dar Francesco i-a zâmbit, mângâindu-i părul. „Nu plânge. N-avem timp pentru lacrimi. Să ne iubim cât încă mai putem”.

După-amiaza, Graziana s-a simţit cel mai rău. Trei zile au zăcut împreună. Timp de trei zile Graziana simţea că va muri de o moarte îngrozitoare în braţele lui, iar el îi povestea despre lebede şi miracole, şi iubiri mari. În a treia noapte a bolii ei Francesco s-a trezit din cauza respiraţiei ei torturate. Ea şi-a întors faţa spre el.

„Asta e”.

El i-a spus: „Te voi vedea curând”.

Francesco a sărutat-o pe Graziana pentru ultima oară, luându-i ultima răsuflare în pieptul lui. *„Ti amo”,* i-a spus ea. Te iubesc.

După ce ea s-a sfârşit, Francesco i-a tras verigheta de pe deget. De-acum şi el era grav bolnav, dar s-a ridicat din pat. De-abia dacă se mai putea ţine pe picioare, doborât de febră şi greaţă, însă şi-a croit drum spre fierărie. Mai avea un singur lucru de făcut.

A aprins focul şi a încins forja. A topit amândouă verighetele, a lui şi a ei, turnându-le într-o matriţă în formă de vârf de săgeată. Când vârful de săgeată a fost gata l-a ataşat unei tije. A privit lungimea săgeţii, asigurându-se că era la fel de dreaptă şi de adevărată ca orice altă săgeată făcută de el.

Francesco a dat jos arbaleta agăţată de perete. Aparţinuse tatălui, mare arcaş ucis în bătălie pe vremea când Francesco şi fratele lui Bernardo erau bebeluşi. Această arbaletă, care fusese returnată la Florenţa de un alt războinic, era singura posesiune pe care Francesco o avea de la tatăl lui. În afară de acest obiect nu prea avea multe amintiri despre bătrân.

S-a întors apoi în dormitor, lângă trupul Grazianei. A deschis fereastra şi a aşezat arbaleta afară. Se crăpase de ziuă şi atunci l-a strigat pe un băiat care trecea pe stradă să-i ducă un mesaj fratelui care locuia în altă zonă a oraşului. După o oră Bernardo stătea în faţa ferestrei dormitorului.

Francesco şi-a implorat fratele să nu se apropie, de teamă să nu se îmbolnăvească şi el. Francesco l-a mai rugat să-i facă o ultimă favoare.

„Orice doreşti”, a zis Bernardo. „Îţi voi îndeplini ultima dorinţă”.

După ce Francesco i-a împărtăşit dorinţa s-a aşezat pe pat cu faţa la fereastră. Printre hohote de plâns Bernardo a ridicat arbaleta şi a plasat săgeata în locaşul ei. A inspirat adânc, s-a proptit bine pe picioare şi i-a cerut spiritului tatălui său să-i călăuzească săgeata spre ţintă. Bernardo a slobozit coarda, lăsând săgeata să zboare. Lovitura a fost precisă şi moartea instantanee.

Francesco a căzut pe spate, în pat, lângă Graziana, cu vârful săgeţii făcut din verighetele lor înfipt temeinic în inimă. A murit îndrăgostit, la fel cum trăise.

VII

Eu sunt sigur că nimeni nu mă poate acuza vreodată cum c-aş fi excesiv de romantic, pentru că după ce Marianne Engel a sfârşit povestirea, primul lucru pe care l-am spus a fost: „Nu ţi se pare deprimant că au murit amândoi de ciumă?”

Vă las să vă imaginaţi singuri tonul vocii ei când mi-a răspuns că nu, nu găsea finalul poveştii de dragoste „deprimant”.

După ce a plecat am examinat povestea din mai multe unghiuri. Era don-quijotescă: vechea Italie, sacrificiu, devoţiune şi verighetele străbătând Inima Sufletului Soţului Adevărat. Din punct de vedere intelectual am ajuns la concluzia că tâlcul povestirii nu se referea probabil la faptul că perechea murise în urma unei boli oribile, ci că exista ceva mişcător în gesturile lui Francesco. Totuşi, dacă eu aş fi cel din bucătărie făcând macaroane, iar soţia ar fi început să zbiere din cauza unor umflături elefantine, aş fi zbughit-o pe uşa din spate înainte să poţi spune Jack Robinson.

* * *

Am aşteptat câteva zile ca Marianne Engel să se întoarcă, nerăbdător să-i raportez că după ce cugetasem bine am decis că Francesco nu era total imbecil. Vroiam să-i demonstrez că puteam creşte ca persoană, aşa cum se exprimă lumea în clişee de jargon psihologic, pentru că era necesar ca ea să fie ţinută la curent cu aceste evoluţii. Cum nu apărea, m-am întrebat dacă nu fusese convocată în serviciul garguielor sau dacă nu cumva era dezamăgită din cauza comentariilor mele lipsite de romantism. Apoi creierul meu de mărimea unei nuci a început să funcţioneze din nou. *Dezamăgită de ce?* Cum mi-aş fi putut imagina şi pentru o clipă că am putea forma un cuplu? **IDIOT.**

Beth a venit la patul meu cu un pachet despre care mi-a spus că fusese livrat printr-un curier. L-am desfăcut, găsind o notă pe o bucată de pergament maroniu. Scrisul părea executat cu o pană, cu secole în urmă, iar literele săltau cu un stil caligrafic care nu mai era predat în şcoli.

Dragule,

Voi lucra, în următoarele câteva zile.

Spiritul mă stăpâneşte din nou.

Garguiele ard de nerăbdare să pe nască.

Voi fi curând cu tine.

M.

Mi-a făcut plăcere să descopăr că nu absentase din cauza mea; motivul era pur şi simplu o altă şedinţă de sculptură.

La televizor rula o telenovelă. Edward avea din nou amnezie, iar sora demult pierdută a Pamelei tocmai se întorsese din expediţia ei de misionară în Africa. Am împins bila de exerciţiu pe planşetă, văzând cum faţa mea se dă de-a dura. Am pedalat cu picioarele. Mi-a fost recoltată altă bucată de piele. Morfina continua să picure. Şarpele continua să lingă la baza craniului meu. **VIN ŞI NU POŢI FACE NIMIC SĂ MĂ OPREŞTI.** Apoi altele: **CĂCĂNARULE, PLÂNGĂCIOS, DROGAT, DEMON, MONSTRU, DIAVOL, BESTIE, FIARĂ, BRUTĂ, SPIRIDUŞ, RATAT, NICI N-AI FOST, NICI NU VEI FI, NEIUBIT, DE NEIUBIT, NEOMULE.**

Oh, ce ştia curva de şerpoaică? Marianne Engel mă numise „Dragule.”

M-am gândit la Francesco trudind în atelierul de fierar. M-am gândit la Graziana mâncând pasta pe patul ei bubonic, doar atât cât să se simtă un pic mai bine. M-am gândit la iubiţii aceia în momentul morţii. Am încercat să-mi imaginez cum e să fii atât de total de devotat unei persoane încât să mori pentru ea; eu, căruia îi era suficient de greu să trăiască şi pentru el însuşi. După care am încercat să mă gândesc ce se va întâmpla când voi fi în sfârşit externat din pavilionul de arşi şi cum se va modifica relaţia mea cu Marianne Engel.

Spitalul era un mediu insular în care găseam excentricităţile ei colorate, dar unde nu aveau forţa reală să-mi afecteze viaţa zilnică într-un mod negativ. Eram protejat de regularitatea orarului meu, iar personalul o tolera pentru că mă luptasem pentru vizitele ei şi pentru că nu aveam alţi prieteni – poate cu excepţia lui Gregor. Cum nu o văzusem decât într-un mediu atât de limitat şi de limitant, trebuia să mă întreb: cât de departe ar merge ciudăţeniile Mariannei Engel în lumea reală?

Când vorbea despre multiplele inimi din pieptul ei sau de viaţa ei anterioară, de şapte sute de ani, asta constituia o frumoasă diversiune pentru monotonie. Uneori mă făcea să mă simt stingher, dar de cele mai multe ori îmi dădea un fel de fior secret, gândindu-mă că simţea o „conexiune magică” cu mine. Dar cum aş fi reacţionat dacă aş fi întâlnit-o înainte de accident? Nu încape nicio îndoială, aş fi desconsiderat-o cu o singură fluturare a mâinii, văzându-mi de drum. Doar o altă lunatică. În spital, fireşte, n-aş fi putut să-mi văd de drum.

Va veni o vreme când o voi putea face, dacă asta vroiam.

* * *

Monastica Marianne Engel apăruse ultima oară ca o copilă de la începutul secolului al paisprezecelea, fiind pe cale să-şi înceapă ucenicia în scriptoriul mănăstirii Engelthal. Acest gen de instituţii existase vreme de mai multe sute de ani, de când Charlemagne ordonase să fie înfiinţate oficii de caligrafie pentru copierea şi păstrarea operelor importante. La început, firește, documentele scrise erau destinate exclusiv păstrării Cuvântului Domnului.

Datoria scribului nu era una uşoară. El – sau, la Engelthal, ea – nu dispunea decât de instrumente simple: cuţite, călimări din corn, cretă, lame, bureţi, peniţe de plumb, liniare şi sule de împuns. Din grijă şi respect pentru cărţi, nu se aprindea nicio lumânare în scriptoriu. Dacă vremea se răcea, scribul nu putea nici să-şi încălzească mâinile. Valoarea cărţilor era atât de specială încât încăperile rezervate scrisului erau deseori situate în vârful unui turn de apărare, ferit de atacuri; cărţile însele conţineau inscripţii atrăgând atenţia asupra consecinţelor furturilor şi vandalismului. Un pasaj tipic putea indica faptul că hoţul unei cărţi se va îmbolnăvi, va cădea pradă unei mari febre, va fi tras pe roată *şi* spânzurat. Nu doar una dintre acestea, ci toate succesiv.

Era vorba de un trai riguros, dar scribul îşi putea aminti mereu că fiecare cuvânt copiat reprezenta atât un punct care va conta în favoarea lui la Judecata de Apoi, cât şi o armă împotriva Satanei. Însă Arh-inamicul nu e genul care să ia în şagă acest gen de afront fără să se răzbune, aşa că l-a trimis pe Titivillus, demonul patron al caligrafiei, să retalieze.

Titivillus era un mic ticălos parşiv. În ciuda celor mai bune intenţii ale scribului, munca în sine era repetitivă şi plictisitoare. Mintea colinda aiurea şi apăreau greşeli. Era datoria lui Titivillus să-şi umple sacul de o mie de ori pe zi cu erorile din manuscrise. Acestea erau cărate la Satană, fiind consemnate în Cartea Erorilor şi folosite împotriva scribului în ziua Judecăţii de Apoi. Astfel, munca de copiator aducea cu sine şi un risc pentru scrib: în timp ce cuvintele transcrise corect reprezentau note pozitive, cuvintele transcrise incorect reprezentau note negative.

Însă diversiunea diavolului s-a întors împotriva lui. Ştiind că Titivillus era activ, îi inspira pe scribi să producă transcripţii mult mai corecte. În cele din urmă Titivillus n-a mai fost în stare să-şi umple sacii, fiind retrogradat să mişune prin biserici, să consemneze numele femeilor care bârfeau în timpul slujbei.

În orice caz, formatul tipic folosit de un scrib medieval se numea gotic minuscul – foarte interesant, acelaşi format folosit de Marianne Engel în notele ei zilnice. Ceea ce nu dovedeşte nimic în mod necesar, dar va fi considerată o neglijenţă din partea mea dacă nu aş fi menţionat una ca asta.

* * *

Şase zile de când Marianne Engel trimisese biletul acela. Cinci zile de când cel mai recent petic de carne fusese mutat dintr-o parte a corpului meu într-alta. Patru zile de când stătusem în picioare treizeci şi şapte de secunde. Trei zile de la ultima mea conversaţie cu Gregor. Două zile de când stătusem în picioare patruzeci şi şase de secunde, susţinut de energetica Sayuri Mizumoto. O zi de când revenisem la a-mi petrece majoritatea timpului gândindu-mă la sinucidere.

Când a apărut Gregor mi-am dat seama că încă se ţinea de exerciţii la sală, dar îi rămăsese o guşă de osânză sub bărbie de care nu putea scăpa. Barbişonul proaspăt aranjat îl ajuta să-şi ascundă guşa, aşa că l-am complimentat pentru o înfăţişare îmbunătăţită şi l-am întrebat cine era femeia.

Mi-a răspuns rapid că nu era vorba de nicio femeie. Prea rapid, de fapt. Simţind că se cam dăduse de gol şi-a modificat strategia, încercând să schimbe vorba dibaci, dar n-a reuşit decât să apară şi mai vinovat.

E o trăsătură stranie dar constantă a celor care se consideră ei înşişi neatractivi. Arată stingheri dacă le sugerezi că ar putea

fi interesaţi în cineva; pentru că nu se consideră îndreptăţiţi să fie băgaţi în seamă, ei neagă şi posibilitatea de a îndrăzni să fie preocupaţi de alte persoane.

Încă nu eram destul de apropiaţi ca să-l iscodesc îndeaproape, aşa că atunci când Gregor a încercat să schimbe subiectul, l-am lăsat.

* * *

Sayuri a apărut foarte zburdalnică în salonul meu, vorbind în italice. *„Bună dimineaţa! Ai un moment ca să vorbim despre tratamentul tău?”*

I-am spus că nu am. Vocea mea era un tunet plat care cocheta cu muchiile metalice, asemenea unei tăvi plină de cuţite aruncate pe podea. Exact efectul pe care vroiam să-l obţin.

„Şoc!” exclamă Sayuri, acoperindu-şi gura cu mâna înainte de a mă asigura că râsul era cu adevărat cel mai bun medicament, apoi a început să-mi explice că se găsea acolo pentru a mă supune unei serii de teste legate de forţă şi dexteritate. Abilităţile corpului meu, mi-a explicat ea, „încă mai trebuie calibrate”, aşa încât urma să se folosească de un instrument numit goniometru pentru a-mi măsura gama de motilitate a încheieturilor. M-a apucat de braţe şi le-a îndoit la coate, notând rezultatele într-un carneţel. După care mi-a testat membrele inferioare, descoperind că genunchiul drept (cel care fusese atât de grav zdrobit) nu prea avea multe de oferit. Şi-a notat foarte conştiincioasă în carneţel şi acest lucru. „O mică problemă”.

În momentul următor, pentru a genera senzaţii în diverse porţiuni ale corpului meu, m-a împuns cu un afurisit de băţ. Oh, cum a râs; cât de comic eram.

Sayuri mi-a înmânat un creion pentru mâna sănătoasă, rugându-mă să scriu o frază în carnetul ei. Am scris, nesigur, *„Unde e ea?”* (E un alt exemplu al norocului stelar că focul îmi iertase mâna dreaptă, fiind născut stângaci.) Sayuri n-a dat nicio atenţie cuvintelor scrise de mine; era interesată doar de dexteritatea mea. Mi-a mutat creionul în mâna stângă, cea căreia îi lipsea un deget şi jumătate, şi m-a rugat să scriu altă propoziţie. Am reuşit să mâzgălesc cuvintele *Să te fut.* Sayuri a examinat producţia mea literară, comentând că cel puţin era lizibilă.

A încheiat prin a-mi spune că în curând voi intra într-un program de exerciţii, ceea ce era foarte incitant! „O să te punem pe picioare şi o să te vedem mergând mai repede decât îţi închipui!”

I-am spus că ştiam deja să merg, aşa că de ce ar fi asta atât de incitant?

Sayuri mi-a atras atenţia – de o manieră extrem de gentilă – că deşi ştiam să merg în vechiul meu trup, va trebui să învăţ să merg în noul meu trup. Când am întrebat-o dacă voi putea să merg din nou ca o persoană normală, mi-a explicat că poate priveam acest proces oarecum inadecvat şi că ar fi mai bine să mă concentrez asupra primilor paşi, nu a întregit călătorii.

„Ăsta e exact genul de înţelepciune orientală, de doi bani, de care n-am nevoie în viaţa mea”.

Presupun că doar în momentul acela a realizat că urmăream să mă cert, aşa că a făcut un pas mai aproape de mine. Mi-a spus că depindea de mai multe lucruri cât de bine voi putea merge în cele din urmă, dar în principal va depinde de voinţa mea. „Soarta ta e în mâinile tale”.

I-am spus că mă îndoiam să-i pese dacă progresam sau nu atât timp cât salariul ei era acelaşi.

„Nu-i drept”, replică Sayuri, oferindu-mi exact breşa pe care o speram. Am profitat de oportunitate ca să-i explic ce „nu-i

drept” cu adevărat. „Nu-i drept” că ea mergea acasă în seara aceea, să mănânce sushi şi să vizioneze *Godzilla* mai târziu, iar eu zăceam pe patul de spital cu un tub care sugea urina din mine. *Asta,* i-am atras atenţia, nu-i drept.

Sayuri şi-a dat seama că n-avea rost să continue discuţia cu mine, dar cu toate acestea a fost graţioasă. „Eşti speriat şi înţeleg. Ştiu că e dificil pentru că vrei să-ţi imaginezi sfârşitul, însă nu-ţi poţi imagina nici începutul. Dar totul va fi bine. Nu e nevoie decât de timp”.

La care am replicat: „Şterge privirea asta superioară de pe faţa ta, japocurvă”.

* * *

Marianne Engel a apărut lângă patul meu a doua zi, cu o coală mică de hârtie pe care mi-a pus-o în mână. „Învaţă asta”, îmi spuse ea, după care m-a chinuit cu cuvintele acelea până le-am memorat.

O oră mai târziu Sayuri Mizumoto a intrat în salonul meu, privind cumva de sus. I-a aruncat o privire Mariannei Engel, dar apoi ochii ei s-au fixat asupra ochilor mei. „Asistentele mi-au spus că vrei să mă vezi”.

Mi-am dat silinţa să fac o mică plecăciune în direcţia ei, deşi nu era uşor, fiind întins pe spate. Am început să rostesc cuvintele memorate: „Mizumoto san, kompaidawa hidoi kotoba o tsukatte hontouni gomenasai. Yurushite kudasai. (Ceea ce se traduce aproximativ cu *Îmi pare sincer rău că ţi-am adresat acele cuvinte oribile deunăzi. Te rog iartă-mă.)*

Era evident că o prinsesem cu garda jos. Răspunsul ei a fost: „Îţi accept scuzele. Cum ai învăţat cuvintele astea?”

„Ea e – prietena mea, Marianne. Ea m-a învăţat”. Ceea ce era adevărat, dar asta nu explica cum de ştia Marianne Engel japoneză. O întrebasem, fireşte, dar cu oră mai devreme refuzase să vorbească altceva în afara greşelilor mele de pronunţie. Şi nici nu înţelegeam cum, după şapte zile departe de spital, ştia că o insultasem pe Sayuri. Poate îi spusese una dintre asistente, sau dr. Edwards.

Era pură coincidenţă faptul că aceste femei se întâlneau pentru întâia oară. Marianne Engel a făcut un pas spre Sayuri, s-a înclinat adânc şi a spus: „„水元さま、会えて嬉しいです。リアンヌ・エンゲルです。”

Sayuri o privi cu ochi mari, plăcut surprinsă şi-i întoarse plecăciunea:„ „そうですか？ 初めまして。どうぞ宜しくお願いします。日本語ができるのですか”

Marianne Engel chicoti:„ „少し。北海道のラベンダー農場に

数年住んでいました。 あなたの名前は漢字で小さな百合になりますか?”

„ええ、そうです。” Sayuri zâmbi. „日本語が上手ですね。”

„いいえ、それほどでも。” Marianne Engel scutură din cap a dezaprobare. „あなたの名前は水の元という意味ですか?”

„ええ、そうです。”

Marianne Engel se înclină din nou. „あなたの名前は私の友人

にとって良い前兆ですね。 彼を宜しくお願いします。マナーの悪いのは許してあげて下さい。”

Sayuri îşi stăpâni un chicot cu mâna în dreptul buzelor.

„ええ、最善を尽します。”.

Sayuri părea foarte mulţumită că iată, comportamentul meu oribil de cu o zi înainte îi prilejuise o întâlnire atât de neaşteptată. S-a scuzat, zâmbind larg, apoi a părăsit salonul după o ultimă plecăciune în direcţia Mariannei.

Marianne Engel şi-a apropiat buzele de urechea mea, şoptindu-mi: „Nu vreau să mai aud vreodată că ai mai scuipat broaşte negre spre Mizumoto san. Vorbind cu gura unei bestii nu-ţi vei alina durerea. Trebuie să-ţi păstrezi inima deschisă, cu iubire şi să ai încredere în mine. Îţi promit că ne îndreptăm spre libertate, dar nu pot face asta de una singură”.

S-a îndepărtat de pat, a tras un scaun dintr-un colţ şi s-a aşezat cu multă determinare, afişând expresia obosită a unei soţii dezamăgite de rateurile soţului. Micul ei discurs ciudat m-a făcut să pun în cuvinte întrebarea pe care vroiam de mult să i-o pun, dar îmi fusese teamă s-o fac: „Ce vrei de la mine?”

„Nimic”, răspunse ea. „Nu vreau să faci absolut nimic pentru mine”.

„De ce?” am întrebat eu. „Şi ce înseamnă asta?”

„Numai nefăcând nimic vei reuşi cu adevărat să-ţi dovedeşti dragostea”.

„Nu înţeleg”.

„Vei înţelege”, spuse ea. „Îţi promit”.

Şi cu asta Marianne Engel a încetat să mai vorbească despre lucruri care urmau să se petreacă în viitor, întorcându-se la relatarea întâmplărilor din trecut. Nu credeam nimic din ce-mi povestea – cum aş fi putut? – dar cel puţin asta nu mă lăsa să mă simt stupid, cum o făcuse conversaţia.

VIII

Lucrul cel mai adevărat e că în timpul copilăriei mele la Engelthal cea mai mare provocare pentru mine era să vorbesc încet. Am înţeles că tăcerea făcea parte integrală din bunăstarea noastră spirituală, dar cu toate acestea am fost deseori certată pentru „exuberanţă excesivă”. Când de fapt nu făceam decât să mă comport cum se comportă orice copil.

Nu numai sunetul era amuţit la Engelthal, totul era. Toate aspectele vieţii noastre erau reglementate de Statutele Ordinului, un document atât de exhaustiv încât cuprindea cinci capitole întregi dedicate exclusiv îmbrăcămintei şi spălării. Nici clădirile noastre nu puteau exhiba eleganţă, de teamă că ne-ar fi putut târnosi sufletele. Trebuia să stăm în sala de mese, în aceeaşi ordine în care stăteam la cor. În timpul mesei se citeau texte religioase, aşa încât să primim hrana spirituală odată cu cea fizică. Ascultam pasaje din biblie şi foarte multe din Sf. Augustin, uneori din *Viaţa Sf. Dominic, Legenda Aurea* sau *Das St. Trudperter Hohelied.* Cel puţin aceste lecturi ne distrăgeau atenţia de la mâncarea care n-avea niciun gust – mirodeniile erau prohibite şi nu puteam să mâncăm carne decât cu permisiune specială, dată doar din motive de sănătate.

Când nu mă găseam în capela centrală pentru slujbă, îmi petreceam timpul în scriptoriu. Gertrud a fost foarte tranşantă de la bun început, dând de înţeles că nu-i convenea prezenţa mea. Însă din cauza poziţiei ei ca armarius ar fi fost cu totul nepotrivit să-şi exprime frustrările în mod direct. Pentru asta o avea pe subordonata ei, sora Agletrudis.

Agletrudis era o mică planetă dolofană care orbita în jurul lui Gertrud, starul cel mai important din scriptoriu; fiecare acţiune a ei era calculată să-şi mulţumească superioara, torturându-mă pe mine. Singurul ei scop în viaţă era să preia şefia scriptoriului după moartea Gertrudei. Ce eram eu, dacă nu un obstacol în calea ei?

Cu mult înaintea sosirii mele acolo, un considerent financiar a pătruns şi în scriptoriu. Editarea unor cărţi pentru cei bogaţi reprezenta o practică comună, deseori la schimb cu loturi de pământ după moartea lor. Gertrud, în ciuda mult trâmbiţatei sfinţenii a ei, nu se simţise niciodată ofensată de termenii economici ai acestui aranjament, însă îi displăcea ideea comercializării cărţilor dintr-o raţiune cu totul diferită: interfera cu folosirea scriptoriului pentru atingerea scopurilor ei. La începutul carierei Gertrud decisese că va produce o operă măreaţă care îi va perpetua legenda pe vecie: o versiune definitivă a Bibliei în limba germană. Deşi n-a declarat-o niciodată cu voce tare, sunt sigură că îşi imagina că aceasta va fi cunoscută sub numele de *Die Gertrud Bibel.*

Asta constituia problema fundamentală generată de prezenţa mea: eram o fată tânără – un adult incomplet – care îi va răpi timp preţios de la marea ei lucrare. Nu uit cuvintele lui Gertrud când m-a plasat sub tutelajul lui Agletrudis. „Stareţa pare să creadă că această copilă va reuşi să ne ofere ceva. Arată-i câteva principii ale meşteşugului, preferabil la cealaltă extremă a încăperii, dar n-are voie să pună mâna pe nimic. Degeţelele acelea grăsuţe nu merită mânuirea instrumentelor lui Dumnezeu. Şi mai presus de orice n-o lăsa să se apropie de biblia mea”.

Aşadar, la început nu mi se permitea decât să privesc. Poate vă imaginaţi că asta era incredibil de plictisitor pentru un copil, dar cum îmi petrecusem cea mai mare parte din viaţă culegând informaţii în timp ce stăteam cuminte într-un ungher, nici această experienţă nu era ceva nou pentru mine. Eram hipnotizată de modul în care penele de scris funcţionau ca extensii ale degetelor scribilor. Am învăţat care era reţeta pentru cerneală şi cum să adaug chinovar sau cinabru ca s-o obţin pe cea roşie. Le-am urmărit pe călugăriţe cum se foloseau de o lamă ca să-şi ascută vârfurile atunci când caligrafierea literelor ameninţa să-şi piardă acurateţea. Am ştiut instantaneu că mă aflam în locul potrivit.

Lucrurile pe care astăzi le considerăm ca normale erau extraordinare la vremea respectivă. Hârtia, spre exemplu. Nu o produceam noi, dar ne era livrată de un manufacturier local de pergament. După care trebuia să preparăm colile respective pentru a putea fi folosite. Călugăriţele le sortau potrivit calităţii, apoi le aranjau în funcţie de porţiunea lor mai poroasă sau mai fibroasă, aşa încât granulaţia paginilor să se potrivească atunci când deschideai cartea, odihnindu-se pe cotor, iar uneori Gertrud decreta că pergamentul trebuia să conţină şi puţină culoare, adăugată „doar pentru o tentă mai dramatică”. Un singur volum necesita pieile mai multor sute de animale. Cum să nu fie o fată fascinată de una ca asta?

O pot critica pe Gertrud de multe lucruri, dar nu pentru devoţiunea ei pentru meşteşug. Dacă opera în lucru era o traducere, discuţiile despre topica unei singure fraze durau uneori peste o oră. Majoritatea călugăriţelor din încăpere, în ciuda bombănelilor îndreptate împotriva atitudinii dictatoriale a Gertrudei, erau convinse că ea îndeplinea o misiune pentru care Dumnezeu o alesese anume. Călugăriţele nu au lăsat-o mai moale nici pe parcursul celor mai intense perioade de lucru la *Die Gertrud Bibel.*

Existau unii scribi care se întrebau ce autoritate superviza o traducere de o asemenea amploare şi dacă nu cumva lucrarea în cauză era un sacrilegiu, însă călugăriţele ştiau că nu era treaba lor să pună sub semnul întrebării munca unui scriptoriu – sau pur şi simplu le era teamă s-o facă. Aşa că nu se plângeau, se concentrau asupra rarelor pagini din biblie care primiseră aprobarea Gertrudei. Deşi fiecare avea dreptul la opinie, ea avea întotdeauna ultimul cuvânt.

Gertrud permitea numai celor mai talentaţi scribi să lucreze la varianta finală pe pergament fin. Îi bântuia pe toţi cei care lucrau, scuturând gâtul ei subţire ori de câte ori se temea că un cuvânt era greşit din punct de vedere ortografic sau dacă cerneala părea să păteze. Când ultimul punct era adăugat pe pagina ultimei propoziţii puteai vedea umerii Gertrudei relaxându-se şi puteai auzi aerul prizonier în plămânii ei

eliberându-se şuierând. După care sorbea zgomotos o altă gură de aer.

Aceste momente de relaxare nu durau niciodată prea mult. Gertrud ducea foaia la rubricator pentru a sublinia cu roşu numărul capitolelor şi versetelor, iar în acest timp ilustratorul făcea alte zeci de schiţe de probă pentru spaţiile albe ale paginilor. Când se luau deciziile finale, imaginea aleasă era plasată la locul potrivit.

Paginile complete erau magnifice. Gertrud petrecea o oră bună verificând şi reverificând fiecare pagină înainte de a o aproba şi a trece la următoarea pagină. Foaie după foaie cartea se întrupa, însă întotdeauna mai exista o altă comandă care trebuia îndeplinită. Ori de câte ori aveam un exces de cereri pentru cărţi ale nobilităţii, Gertrud privea nostalgic în direcţia primei iubiri. Dar şi ea trebuia să respecte ca oricine altcineva poruncile stareţei.

Cumva a ajuns la urechile stareţei că nu mi se dădea voie să particip la niciuna dintre lucrările din scriptoriu. Îmi imaginez că e posibil ca sora Christina să fi fost răspunzătoare pentru asta. Cu un mare oftat de resemnare, urmat de o explicaţie detaliată, Gertrud mi-a precizat că „în urma ordinelor stareţei sunt acum obligată să le dau voie mânuţelor tale prostuţe să practice caligrafia”. Mi-a înmânat un petic de pergament mai vechi, stricat din cauza greşelilor de copiere şi mi-a spus să încep exerciţiile.

M-am lăsat absorbită de asta. Lucram pe orice bucăţică decartată de pergament pe care o puteam găsi şi, pe măsură ce îndemânarea mea sporea, mi s-au dat pe mână, nu fără bombăneli, pene de scris mai bune şi mai multă libertate pentru a practica traducerile mele. Înţelegeam deja germana, latina, greaca şi aramaica, italiana cărţii de rugăciuni a lui Paolo şi puţină franceză. Citeam fiecare volum din scriptoriu la care aveam acces, iar progresele mele au devenit o sursă constantă de uimire pentru maici, deşi n-am primit niciodată vreun cuvânt de laudă din partea lui Gertrud. Pe sora Agletrudis o încânta de fiecare dată să descopere fiecare greşeală comisă de mine, iar

când luam câte o pauză călimările mele dispăreau în mod misterios, iar penele de scris mi se frângeau la fel de misterios. De fiecare dată când îi semnalam aceste „coincidenţe”, Gertrud zâmbea cu dispreţ, garantându-mi caracterul ireproşabil al maicii Agletrudis.

În cele din urmă Gertrud şi complicea ei n-au mai avut cum să-mi nege talentul. Devenisem cea mai versatilă traducătoare, fiind totodată cea mai rapidă şi mai precisă. Frustrarea resimţită de maica Agletrudis faţă de mine a evoluat dincolo de simpla detestare într-un sentiment de gelozie, simţindu-se chiar ameninţată de prezenţa mea, mai ales atunci când ochii Gertrudei s-au tulburat vizibil la gândul că aş putea fi într-adevăr benefică pentru *Die Gertrud Bibel.* Nu mai era o femeie tânără, iar dacă vroia să se asigure că biblia ei va fi completată în timpul vieţii trebuia să se grăbească. În final mi-a permis să-mi aduc şi eu contribuţia la acest proces.

Exista şi o viaţă în afara scriptoriului. Pe măsură ce creşteam descopeream locurile pe unde puteam să mă caţăr peste zidurile mănăstirii ca să pătrund în sfârşit în lumea de afară. Nu căutam să dau de necaz; doar vroiam să văd cum e acolo, afară. Fireşte, prima mea vizită a fost la căsuţa care aparţinea părintelui Sunder şi fratelui Heinrich. Când am apărut acolo prima oară, părintele Sunder şi-a arătat nemulţumirea faţă de faptele mele. M-a ameninţat că mă duce înapoi la mănăstire şi că mă va spune stareţei, în schimb am ajuns să bem o ceaşcă de suc. După care am mâncat ceva împreună. Şi n-a trecut mult până când ne-am dat seama că ar fi fost oarecum neplăcut să încerce să explice de ce nu mă dusese înapoi numaidecât. Aşa că după ce-am promis să nu mai vin altădată la ei, fratele Heinrich şi părintele Sunder m-au lăsat să mă furişez înapoi în mănăstire. Însă am revenit seara următoare. Din nou am fost certată, dar am sfârşit prin a consuma mai multe bucate şi mai multe pahare de suc. Acest model al promisiunilor încălcate şi al admonestărilor cu jumătate de inimă a continuat vreme de câteva săptămâni înainte de a renunţa definitiv la această faţadă.

De fiecare dată când ajungeam pe culmea de unde se zărea locuinţa lor, eram încântată. Cabana lor părea ca o a doua casă secretă pentru mine. În serile de vară ne jucam uneori de-a v-aţi ascunselea, printre copaci. Mă distram de minune, zgâindu-mă din desiş, ca la doi părinţi, la cei doi bărbaţi trecuţi de cincizeci de ani care pretindeau că nu mă pot găsi.

Engelthal nu era decât o comunitate restrânsă, aşa încât era inevitabil ca şi alţii să ştie de vizitele mele „sub acoperire”. Presupun că nimeni nu putea vedea ceva cu adevărat rău în ele şi deşi reprezentau un secret deschis printre călugăriţe, sunt ferm convinsă că surorile Gertrud, Agletrudis şi stareţa nu au aflat niciodată nimic. Dacă ar fi aflat, vizitele mele ar fi fost brusc interzise pentru a păstra aparenţele.

Stareţa a murit într-o noapte, când eu eram o adolescentă, fiind necesară alegerea unei noi stareţe cât mai curând posibil. Mănăstirile dominicane erau instituţii democratice; sora Christina, care tocmai termina *Cartea maicilor de la Engelthal* şi începea *Revelaţiile,* a fost aleasă cu un vot aproape unanim. Şi imediat şi-a asumat titlul de Maica Christina. Evident, eram mulţumită de această turnură, dar nu acelaşi lucru putea spune sora Agletrudis. Cât de rapid se întorsese totul împotriva ei în privinţa dorinţei de a deveni următoarea armarius. Nu numai că apăruse o copilă minune în scriptoriu, dar noua stareţă era de mult timp susţinătoarea cea mai înfocată a fetei. Când am depus jurământul formal pentru a mă alătura ordinului călugăriţelor, nu cu mult după alegerea Maicii Christina, asta trebuie să fi fost ultima picătură care a făcut-o pe sora Agletrudis să se revolte. În timp ce juram ascultare binecuvântatului Dominic, şi tuturor stareţelor până la moartea mea, simţeam ura pustiitoare din ochii ei.

Însă în ochii celorlalte călugăriţe am citit acceptare şi afecţiune. Lor trebuie să le fi părut că totul se întâmpla perfect în viaţa mea – dar eu nu mă simţeam aşa. Mă simţeam ca o intrusă în casa Domnului.

Fusesem educată într-o atmosferă de intensă sfinţenie, însă numai sfântă nu mă simţeam. Atât de multe dintre surori,

inclusiv Gertrud şi Agletrudis, aveau viziuni mistice, eu nu. Ceea ce a creat în mine un sentiment constant de inadecvare. Eram talentată la limbi străine, da, dar exact aşa resimţeam acest lucru, ca pe un talent, nu ca har sau revelaţie. Nu era doar lipsă de comunicare din partea lui Dumnezeu, ceea ce mă făcea să mă simt mai puţin admirabilă, ci şi faptul că celelalte călugăriţe păreau să fie sigure de calea aleasă, când în realitate existau atât de multe lucruri pe care nu le înţelegeam. Eram dezorientată în inima şi mintea mea; eram deficitară în privinţa certitudinilor pe care celelalte păreau să le aibă.

Maica Christina m-a asigurat că nu trebuia să-mi fac griji în privinţa absenţei viziunilor. Fiecare soră primeşte mesajul destinat ei numai atunci când e pregătită să-l primească, mi-a spus ea, nu era o chestiune de a-l invoca pe Domnul întru noi, ci de a ne purifica într-atât încât Domnul va voi să ne viziteze. Când i-am răspuns că nu ştiam ce altceva pot face pentru a deveni mai pură, maica stareţă m-a sfătuit să mă pregătesc pentru Veşnica Trinitate renunţând la creatura care adera la sufletul meu. Am dat din cap, ca să dau de înţeles că această explicaţie clarifica totul, dar în realitate mă lăsa la fel de confuză ca viţelul faţă-n faţă cu o poartă nouă.

Studiasem aceste idei toată viaţa mea, dar aşa au rămas. Idei, concepte. Generalităţi vagi pe care nu le puteam decoda. Maica stareţă trebuie să fi observat expresia feţei mele pentru că mi-a reamintit de inexplicabila mea abilitate cu limbile şi, deşi nu era vorba de o experienţă mistică, mă făcea să fiu unică. Era din ce în ce mai limpede, susţinea ea, că Dumnezeu avea un plan minunat pentru mine. Altfel de ce m-ar fi binecuvântat cu un astfel de dar? I-am promis că voi încerca să mă străduiesc şi mai mult, iar în sinea mea speram ca într-o bună zi să am aceeaşi încredere în mine pe care o avea ea.

La puţin timp după ce am trecut de douăzeci de ani l-am întâlnit pe Heinrich Seuse pentru prima şi ultima oară. Călătorea de la Straßburg la Köln, unde urma să studieze la *studium generale* cu Meister Eckhart. Deşi mănăstirea noastră nu se află tocmai în calea lui, el ne-a declarat că i-ar fi fost foarte greu să

renunţe la oportunitatea de a vizita Engelthal. Exact acestea au fost şi cuvintele lui.

Era evident că ştia ce trebuia să spună pentru a o încânta pe Maica Christina, însă Gertrud a avut cu totul altă reacţie. Din momentul în care a auzit că Seuse urma să studieze cu Eckhart, a refuzat să-l mai întâlnească.

Subiectul Eckhart era delicat. Cu toate că era un scriitor împlinit, versat în latină şi subiecte teologice, probabil era mai bine cunoscut, chiar *notoriu,* pentru predicile neobişnuite ţinute în germana populară. Când Eckhart vorbea despre similitudinea metafizică dintre natura lui Dumnezeu şi sufletul uman, ideile lui păreau să se rătăcească de pe calea cea dreaptă, nefiind o perioadă propice ca ideile să facă una ca asta. Exista deja multă nelinişte printre ordinele monastice şi clerici din cauza papei, care se mutase la Avignon.

Când întâlnisem texte din Eckhart în lecturile mele şi o întrebasem pe Gertrud despre el, reacţia ei fusese foarte severă. Deşi recunoştea că de fapt nu citise niciuna dintre scrierile lui, ea declara cu multă emfază că nici nu avea nevoie s-o facă. Auzise destule despre opiniile scârboase ale lui Eckhart, aşa că n-avea nevoie să se ducă la sursa scârboşeniei. Scuipa numele lui din gură ca pe un fruct putrezit. „Eckhart era un om cu un mare potenţial, dar şi-a permis să decadă într-o ruină. Va fi considerat un eretic, nu uita că ţi-am spus-o. El nici măcar nu ar admite că Dumnezeu e bun”.

Atitudinea lui Gertrud, destul de ciudat, era în favoarea mea. Din cauza refuzului ei de a se întâlni cu Seuse, eu am fost cea chemată să-i prezint scriptoriul. Am fost şocată de felul în care arăta. Era atât de firav încât aproape nu-mi venea să cred că oasele îi puteau susţine greutatea, aşa redusă cum era. Pielea lui era lipsită de culoare şi pistruiată, dar îi puteam vedea fiecare vinişoară de pe faţă, aproape de suprafaţă. Cearcănele negre de sub ochi îl făceau să arate de parcă n-ar fi dormit niciodată. Mâinile lui, acoperite cu bube pe care le jupuia în mod constant, arătau ca nişte mănuşi din carne, umplute cu oase foarte puţin sudate.

Descrierea mea îl face să apară macabru, dar adevărul era tocmai contrariul. Subţirimea pielii lui nu făcea decât să permită luminii sufletului să strălucească. Modul în care îşi răsucea degetele subţiri în timp ce vorbea m-a făcut să mă gândesc la nişte pomişori în bătaia vântului. Iar dacă arăta de parcă n-ar fi dormit, felul lui de a vorbi sugera că acest lucru era posibil doar pentru că recepta în mod continuu mesaje mult prea importante pentru a fi ignorate. Deşi era numai cu câţiva ani mai mare decât mine, tot ceea ce gândeam era că avea cunoştinţă de unele secrete pe care nu le voi afla nicicând.

L-am condus în scriptoriu, iar mai târziu pe pământurile din afara mănăstirii, aparţinând domeniului Engelthal. Când ne-am depărtat suficient de urechile care se găseau în fiecare ungher al mănăstirii, am adus vorba de Meister Eckhart, iar ochii lui Seuse au început să-i joace în orbite de parcă tocmai i-aş fi înmânat cheile raiului. A galopat prin tot ceea ce ştia despre cel care avea să-i fie curând maestru. Nu mai auzisem niciodată un asemenea amalgam de idei din gura cuiva. Iar vocea lui Seuse era împătimită cu o bucurie ecleziastică.

Am întrebat de ce susţinea sora Gertrud că Meister Eckhart n-ar recunoaşte că Dumnezeu e bun. Seuse mi-a explicat că poziţia lui Eckhart era aceea că orice lucru bun poate deveni mai bun şi orice lucru care devine mai bun poate deveni cel mai bun. La Dumnezeu nu ne putem referi ca „bun”, „mai bun” sau „cel mai bun”, pentru că El e deasupra tuturor celelalte. Dacă un om spune că Dumnezeu e înţelept, omul minte, pentru că oricine e înţelept poate deveni mai înţelept. Orice ar putea spune vreun om despre Dumnezeu e incorect, chiar şi numindu-L cu numele de Dumnezeu. Dumnezeu este o „inexistenţă superesenţială” şi o „Fiinţă transcendentă”, dincolo de orice cuvânt şi dincolo de orice înţeles. Cel mai bun lucru pe care îl poate face un om e să rămână mut. Pentru că ori de câte ori turuie despre Dumnezeu, el comite păcatul minciunii. Maestrul adevărat ştie că dacă ar avea un Dumnezeu pe care l-ar putea înţelege nu l-ar spune niciodată să fie Dumnezeu.

În după-amiaza aceea mintea mea s-a deschis în faţa unor noi posibilităţi, iar inima mea unor noi înţelesuri. Nu-mi puteam imagina de ce nu vroia Gertrud ca scrierile lui Eckhart să facă parte din colecţia noastră de cărţi. Ceea ce unii considerau eretism, mie îmi apărea ca o supoziţie rezonabilă despre natura lui Dumnezeu. După aceea am fost convinsă că lecturile tinereţii mele fuseseră limitate. Dacă tezelor lui Eckhart nu li se permiseseră să ajungă la urechile mele, ce altceva nu auzisem? Aşa cum spunea Seuse în după-amiaza aceea, cu o scăpărare scânteietoare în ochi, „Ceea ce e dureros îţi augmentează iubirea”.

Într-un acces de sinceritate i-am mărturisit lui Seuse că doream cu disperare să citesc ceva din Eckhart. Declaraţie care a generat un zâmbet uşor răutăcios pe buzele lui, dar nu au rostit nimic. M-am întrebat apoi dacă nu cumva fusese amuzat pentru că exprimasem o dorinţă aflată în contradicţie cu opinia mănăstirii, dar nu m-am mai gândit la asta până când ne-a părăsit, câteva zile mai târziu. Vroiam foarte mult să petrec mai multe zile cu el, dar Gertrud, probabil detectând acest lucru, se asigurase ca îndatoririle mele în scriptoriu să se dubleze.

Mi s-a permis să-mi iau rămas bun de la Seuse la poartă, când a pornit spre Köln. În momentul în care a fost absolut sigur că nu ne vedea cineva, mi-a strecurat în pliurile rochiei o cărţulie.

IX

Exact la ora la care scriam acele cuvinte, ele au început să mă bântuie. *Şterge zâmbetul ăla superior de pe faţa ta, japocurvă.* Întotdeauna sunt tentat să refac pânza de ieri cu pensula de astăzi, să acopăr regretele care mă copleşesc, dar sunt atât de disperat să elimin aceste cuvinte încât trebuie să le las acolo unde sunt.

Sayuri Mizumoto nu e o curvă şi n-avea un zâmbet dispreţuitor. Ar fi trebuit să fie evident. Am rostit acele cuvinte oribile pentru că eram furios pe Marianne Engel, care nu mă vizitase de o săptămână.

Sunt ruşinat de cum am tratat-o pe Sayuri şi mi-e teamă că dacă voi lăsa propoziţia aceea aici mă va face să arăt rasist. Cum altfel? Dar vă asigur că am ales un cuvânt ca „japocurvă” doar pentru că încercam să găsesc ceva care s-o facă pe Sayuri să se simtă vulnerabilă. Am folosit cuvântul nu pentru că *eu* aş crede că japonezii sunt inferiori, ci pentru ca *Sayuri* să se simtă inferioară, ca japoneză într-o cultură non-japoneză. (După ce am cunoscut-o mai bine am descoperit că nu are absolut niciun fel de complex de inferioritate de natură etnică.) Iar un cuvânt ca „japocurvă” nu sugerează doar rasism ci şi misoginism, însă adevărul e că majoritatea bărbaţilor îmi displace la fel de mult cum îmi displace majoritatea femeilor. Dacă recunosc ceva, e că sunt un mizantrop al drepturilor egale.

Sau mai degrabă eram. Cred că m-am schimbat din ziua în care am ofensat-o pe Sayuri. Deşi nu pretind că acum simt o mare iubire pentru toţi oamenii, pot declara destul de sigur că urăsc mai puţină lume decât obişnuiam. Poate asta apare ca o pretenţie anemică de maturizare personală, dar aceste lucruri ar trebui judecate mai degrabă după distanţa parcursă, decât după poziţia curentă.

* * *

Dr. Gregor Hnatiuk, într-un acces de furie îndreptăţită, era o figură care merita reţinută. A năvălit în salon pretinzând să-mi cer iertare de la Ms. Mizumoto. Se pare că era puţin dezinformat: auzise de insulta mea, dar nu despre regretele exprimate în japoneză. Dar a meritat să-i văd fruntea scăldată de sudoare în timp ce apăra onoarea unei frumoase lady.

Atunci am înţeles de cine era îndrăgostit.

I-am explicat că toate stricăciunile fuseseră reparate şi că în acest proces Sayuri găsise chiar o nouă prietenă cu care să vorbească în japoneză. Ceea ce l-a mai calmat puţin, dar tot a considerat necesar să arunce o ultimă răutate. „Într-o bună zi va trebui să înveţi că uşa din faţă a nenorocirilor tale e gura ta”.

„Da, Gregor, am mai auzit asta”, i-am spus. „De la Sayuri”.

Obrajii lui de veveriţă s-au înroşit. Era evident că doar auzind numele ei rostit cu voce tare era îndeajuns să-l dezechilibreze, iar felul în care s-a răsucit pe călcâie pentru a ieşi din salon mi-a confirmat toate suspiciunile.

S-a oprit brusc la uşă, s-a întors spre mine şi m-a întrebat: „Marianne poate vorbi japoneza?”

* * *

Ceea ce urmează e o traducere a conversaţiei dintre Marianne Engel şi Sayuri Mizumoto.

Marianne Engel: Ms. Mizumoto. Îmi pare bine să vă cunosc. Sunt Marianne Engel.

Sayuri Mizumoto: Adevărat? Şi mie îmi pare bine să vă cunosc. Vă rog să mă trataţi favorabil. Puteţi vorbi japoneza?

Marianne Engel: Puţin. Am trăit la o fermă de levănţică din Hokkaido vreme de mai mulţi ani. Pot să vă întreb dacă prenumele vostru e pictograma chinezească pentru „Crin mic?”

Sayuri Mizumoto: Da, aşa este. Japoneza voastră e foarte bună.

Marianne Engel: Nu, nu e. Iar numele de familie înseamnă „sursă de apă”, nu-i aşa?

Sayuri Mizumoto: Da, aşa este.

Marianne Engel: Numele vostru e de bun augur pentru prietenul meu. Vă rog să aveţi grijă de el. Vă rog să-i scuzaţi manierele proaste.

Sayuri Mizumoto: Bine, voi face tot ce-mi stă în putinţă.

Întrebare: Cum aş putea include o traducere a conversaţiei pe care n-am înţeles-o atunci când a avut loc pentru prima oară?

Răspuns: M-a ajutat Sayuri. Ea mă asigură că a rămas fidelă conversaţiei originale, dar n-am cum să ştiu că e aşa, decât să am încredere în ea. Şi am încredere, în mare măsură, deşi mi-e teamă că toată chestia asta e o masivă eroare de manuscris pe care Titvillus o va arunca în sacul pentru Satana ca s-o folosească împotriva mea în ziua Judecăţii de Apoi. Dar acesta este un risc pe care sunt dispus să mi-l asum.

Sunt mulţumit să raportez că vorbele mele dure n-au sabotat fatal ceea ce ajunsese să fie o prietenie. În multele ore petrecute împreună am aflat adevărul copilăriei lui Sayuri (sau cel puţin versiunea ei), aşa cum am prezentat-o mai devreme.

Dar ceea ce am învăţat mai presus de orice în anii care au trecut ar fi faptul că Sayuri Mizumoto este o femeie

excepţională. Ce alt cuvânt ar putea fi folosit pentru o femeie care a ajutat cu traducerea pentru o carte în care i se spune japocurvă?

* * *

Sayuri şi Marianne Engel au decis să colaboreze la programul meu de reabilitare. Dr. Edwards a avut unele rezerve în privinţa acestei idei, dar a acceptat după ce Sayuri i-a sugerat că un partener ar face programul mult mai uşor şi mai plăcut de suportat pentru mine.

Stătusem în picioare şi chiar făcusem câţiva paşi, dar Sayuri vroia să pot merge. Procesul nu era atât de simplu încât să sar din pat şi să şchiopătez pe coridor. Mi-a adus un scaun special care permitea picioarelor mele să atârne în timp ce ea stătea aplecată în faţa mea, pedalându-mi picioarele în cerc. Ea sau Marianne Engel îmi presau tălpile cu mâinile lor în aşa fel încât să imite rezistenţa solului, iar eu trebuia să împing împotriva acestei presiuni. Sună simplu; nu era.

La sfârşitul fiecărei sesiuni Sayuri mă făcea să stau în picioare cât mai multe secunde posibil. Nu era niciodată prea mult, dar ea striga: „Luptă! Luptă! Luptă!” ca să mă încurajeze. Când nu mai rezistam eram pus din nou în pat, apoi treceam în revistă progresul făcut în timpul zilei.

Uneori Marianne Engel mă ţinea de mână şi atunci întâmpinam dificultăţi în a mă concentra asupra celor spuse de Sayuri.

* * *

Marianne Engel a sosit îmbrăcată cu nişte haine atât de prăfuite încât am fost surprins că o lăsaseră să intre. Trebuie că se furişase pe lângă postul asistentelor, deşi nu ştiu dacă aşa ceva era posibil în timp ce căra cele două coşuri ale ei. Când s-a aplecat să le deşerte am zărit un norişor de praf degajat de genunchiul ei.

„M-am gândit la povestirea lui Francesco şi Graziana", am trâmbiţat eu, amintindu-mi că nu o informasem pe Marianne Engel despre progresele aspectelor idealiste ale personalităţii mele. „E plină de romantism".

A râs de mine în timp ce scotea sticlele de whisky din coşul rece. „Astea sunt pentru dr. Edwards, Mizumoto san şi toate asistentele. Aş prefera să nu mă minţi, dar poate te va satisface mai mult povestirea din această seară".

Am observat sângele coagulat în jurul unghiilor ei zdrelite, în timp ce scotea mâncarea din coş. Peşte şi cartofi prăjiţi, cârnaţi şi piure. Muşchi de vacă şi budincă Yorkshire. Sanvişuri micuţe: şuncă şi ou, brânză şi verdeaţă. Pateuri cu gem de căpşuni. Chifle. Bagels cu usturoi şi ceapă. Cremă de brânză cu ierburi. Brânză germană untoasă, elveţiană, olandeză, franţuzească afumată şi şvaiţer. Salată de castraveţi cu sos de iaurt într-un mic bol încântător decorat cu figurile lui Hansel şi Gretel. Cartofi roşii borţoşi, tăiaţi în patru ca să se vadă interiorul alb; sparanghel verde şi dolofan, unt topit; pântecul fecund al unei vinete gravide cu umplutură. Mai erau câteva felii grase de miel formând un monument obscen al artero-sclerozei. Şi o grămăjoară singuratică de varză murată care părea să fi fost adăugată în ultimul moment doar pentru că cineva se gândise că nu erau destule legume. Ouă prăjite, deşi cine naiba mănâncă ouă prăjite? Apoi o abruptă turnură culinară spre statele ruseşti: vareniki, (plăcintă în termeni populari) prinse în horă cu felii caramelizate de ceapă, şi holubtsi (sarmale de varză grase, cu orez) într-un sos de roşii acrişor.

Marianne Engel şi-a vârât un ou întreg în gură, de parcă n-ar mai fi mâncat de mai multe zile, devorându-l de o manieră care era aproape bestială. Cum putea cineva care era în halul ăsta de

flămândă să nu guste nimic în timp ce gătea? După ce şi-a potolit cea mai rea parte a foamei, mi-a anunţat că: „Povestea lui Vicky Wennington conţine mari furtuni, iubire alertă şi moarte în apă sărată!”

M-am cuibărit confortabil, nerăbdător s-o aud, luând încă o gură de holubtsi şi am aşteptat.

X

Deşi pare nefiresc, în acele timpuri, în societatea londoneză nu exista nimic mai important decât un nume de familie unanim venerat, iar Victoria D'Arbanville se născuse într-una dintre cele mai vechi şi mai respectate. Copilăria ei s-a compus dintr-o serie de lecţii pentru desăvârşirea educaţiei ei: a învăţat să vorbească franceza, italiana, germana, latina şi un pic de rusă; putea discuta despre teoriile lui Darwin, fără să facă vreo referire directă la relaţia dintre om şi maimuţă; şi putea cânta cele mai tari creaţii ale lui Monteverdi, deşi îl prefera pe Cavalli. Părinţilor le era egal ce fel de muzică prefera; nu vroiau decât ca ea să se mărite cu un gentleman, pentru că asta făceau femeile victoriene.

Victoria nu s-a îndoit nicio clipă că nu va fi aşa, până în ziua în care l-a întâlnit pe Tom Wennington. Nu un Thomas, omul acesta era, fiecare centimetru din el, un Tom. S-a întâmplat să participe amândoi la acelaşi dineu oficial, Tom fiind însoţit – într-un costum care nu-i venea bine – de un prieten din oraş. După servirea mesei, bărbaţii s-au retras în camera de zi, unde principalele subiecte de discuţie au fost parlamentul şi biblia. Tom nu avea prea multe de spus despre astea, deşi, dacă ar fi fost întrebat putea furniza opinii practice despre pământ. Era fermier până în măduva oaselor, ca de altfel toţi strămoşii lui.

Tom era un bărbat mai colţuros decât cei pe care îi cunoştea Victoria, dar nu putea ignora plăcerea pe care o resimţea ori de câte ori se întâlnea cu el, accidental dinadins în săptămânile care vor urma. Tom şi-a prelungit şederea la Londra cu o lună mai mult decât intenţionase iniţial; s-a lăsat în voia petrecerilor, a ceaiurilor şi a spectacolelor de operă, doar pentru a avea şansa s-o vadă cât mai des pe Victoria. În cele din urmă prietenul lui Tom, om generos şi cu stare, a ajuns să-şi epuizeze rezerva de costume împrumutate lui Tom. Iar Tom ştia foarte bine că ogoarele lui n-aveau să se însămânţeze singure, aşa că trebuia să ia o decizie – să meargă singur acasă sau să înfrunte lipiciul local. Ceea ce, apropo, era o frază învăţată de la Victoria.

Clanul D’Arbanville a fost oripilat când a sesizat pentru întâia oară interesul fiicei pentru acest, acest, acest – ţărănoi! Dar atunci era deja prea târziu. Victoria nu numai că o cita uneori pe Lady Macbeth, dar îşi canalizase eficienţa (dacă nu chiar intenţiile criminale) în planuri subversive. Cum devenise imediat evident că Tom nu înţelegea limbajul florilor, Victoria a aranjat o vizită privată la cea mai importantă fabrică de maşinării agricole cu aburi.

Tom navigase în lumea străină numită Londra numai pentru că era nebun după Victoria, dar nu uitase nicio clipă că ea n-avea nici cea mai mică noţiune despre viaţa lui. Însă această vizită îi demonstra că era doritoare să înveţe câte ceva despre agricultură. Întrebările puse de ea managerului fabricii i-au demonstrat că se documentase serios în privinţa maşinilor-unelte înainte de a pune piciorul în fabrică, iar *asta* l-a convins pe Tom că nu exista altă femeie pentru el.

Când Tom a cerut-o în căsătorie ea şi-a dat seama că zilele ei în saloanele de societate se sfârşiseră. Da, i-a răspuns ea imediat, fără să joace comedia ezitării. Se terminase cu Victoria, gata să înceapă o nouă viaţă, ca scumpa lui Vicky.

Obiecţiile părinţilor s-au înmuiat considerabil când au aflat cifra suprafeţei totale a pământurilor lui Tom, iar cei doi s-au căsătorit în cadrul unei ceremonii care s-a dovedit mult prea plină de pompă pentru gustul lui Tom. Vicky s-a mutat în casa aceea mare, de fermier, a stirpei Wennington, casă cu vedere spre ogoare dintr-o parte a casei şi spre Marea Nordului din cealaltă parte. Era o locaţie destul de stranie pentru o casă, dar stră-străbunica lui Tom insistase să aibă vedere „exact asupra locului în care pământul se sfârşeşte şi se prăbuşeşte în mare”.

Vicky îl certa pe Tom când uita să se bărbierească, iar Tom o tachina pe Vicky că poartă tocuri prea înalte pentru o nevastă de fermier, dar în sinea lui era încântat de asprimea tuleielor lui şi de felul în care cizmele acelea de oraş făceau să-i salte fesele femeii. Mirosul sudorii lui îi făcea ei pielea ca de găină, iar o adiere a parfumului ei îl făcea să-şi şteargă ceafa cu batista lui atât de pătată. La Londra trupul ei fusese un instrument

silenţios, dar la ferma lor, Vicky era conectată direct la elementele naturii. Făcea un foc mare ca să încălzească căldările uriaşe pentru baia de seară a lui Tom. Înteţea focul în sobă cu foalele, zâmbind, transpirând şi imaginându-şi cum se va simţi bărbatul sub atingerea ei. În timpul acestor băi nocturne Vicky a ajuns să-şi îndrăgească mâinile pentru întâia oară în viaţă. A uitat toate lecţiile de pian în timp ce freca mizeria de pe trupul bărbatului ei.

La ora recoltei Vicky a rămas grea. S-a îngrăşat peste iarnă şi a născut primăvara. Vicky l-a botezat pe băiat Alexander; Tom îi spunea Al. Aerul de ţară era mai dulce ca înainte.

Stăteau pe stânca lor dimineaţa, cu copilul în braţe, şi îi priveau pe pescari venind şi plecând. Au făcut asta deseori în timpul căsătoriei lor şi lucrurile nu s-au schimbat nici în prima vară a copilului. Tom închidea ochii şi se gândea că şi el era legănat de acele valuri. Când fusese mai tânăr cochetase cu ideea înrolării în marina regală, dar o abandonase după moartea tatălui, moştenind ferma.

Totuşi, Tom avea o barcă mică şi obişnuia să iasă duminicile în larg. Într-o astfel de zi de început de noiembrie, la fel ca multe altele, a rugat-o pe Vicky să meargă cu el. Recolta fusese recent strânsă şi acum îşi puteau permite să-şi ia o zi liberă doar pentru ei. Ea i-a spus că nu se simţea prea bine şi vroia să stea cu copilul. „Dar du-te”, i-a spus ea. „Distrează-te”.

De pe culme, Vicky, cu copilul în braţe, l-a privit pe Tom cârmindu-şi barca spre ocean, devenind tot mai mic şi mai mic până când a dispărut. Şi-a strâns haina mai tare şi i-a tras copilului pătura până sub bărbie. Începuse să bată un vânt tăios; a umplut-o de frig şi atunci s-a grăbit să se întoarcă în casă. *E noiembrie,* gândi ea, *e normal să bată vântul.*

Odată cu frigul, vântul a adus furtuna, foarte brusc, foarte violentă. În casă, Vicky adormise, să-i treacă durerea de cap, cu copilaşul la piept. S-a întors şi pe-o parte şi pe alta până când s-au trezit speriaţi de un fulger sălbatic care a brăzdat ogoarele. Vicky a sărit în picioare ca arsă, iar Alexander a izbucnit în

lacrimi. S-a îmbrăcat în grabă şi a ieşit în dreptul stâncii, lăsând copilul în seama slujnicei.

Vicky a scrutat orizontul în căutarea bărcii bărbatului. Nu se vedea nimic în afara clocotului apei furioase şi cenuşii.

Curând, unul dintre argaţi a venit s-o aducă pe Vicky înapoi în casă, de teamă ca nu cumva vântul s-o împingă peste coama stâncilor. Jos de tot se vedeau pietrele şi bolovanii care puteau sfârteca o persoană. După ce Vicky a ajuns înăuntru argaţii au încercat s-o liniştească. „Mr. Wennington e un marinar bun. O să găsească adăpost într-un golf şi va aştepta la adăpost să treacă furtuna. Se va întoarce după aceea”. Vicky a dat din cap distrată, dorind să-i creadă.

Furtuna a fost cea mai grozavă din câte îşi aminteau cei în viaţă, revărsându-se cu furie timp de trei zile. Vicky se ostenea zilnic dinspre casă spre stânci, unde rămânea până când unul dintre argaţi o aducea cu forţa înapoi acasă, spunându-i că Alexander plânge şi are nevoie de atenţie.

În cele din urmă furtuna s-a potolit. Cerurile întunecate s-au spart, iar razele soarelui s-au revărsat printre crăpăturile din nori. Vicky şi-a reluat locul în dreptul stâncilor şi a rămas acolo toată ziulica, aşteptându-şi bărbatul să se întoarcă. Dar el n-a apărut.

A doua zi a organizat un grup de salvare. Tom era iubit de lume şi toate ambarcaţiunile disponibile au străbătut în sus şi-n jos coasta oceanului în căutarea lui.

Nici urmă de Tom. Nici urmă de nimic. Doar lunga, singuratica întindere de apă. Ca şi cum oceanul ar fi şters orice urmă a existenţei lui. După trei zile de căutare, cu părere de rău, pescarii au pus capăt eforturilor. Aveau familiile lor de hrănit. I-au promis lui Vicky că vor continua să fie atenţi dacă apărea ceva.

Ea nu vroia – nu putea – să renunţe atât de uşor. A angajat un marinar cu barcă cu tot şi au petrecut amândoi alte şase

săptămâni în căutarea soţului. Vicky s-a familiarizat cu fiecare ciot de stâncă de pe ţărm. Însă pe la mijlocul lui decembrie crivăţul i-a izgonit pe ea şi pe cel angajat de ea, de pe faţa oceanului. Era timpul să se întoarcă din căutarea celui pierdut, pentru îngrijirea celor în viaţă. Copilul Alexander avea nevoie de mama lui.

Argaţii şi-au continuat îndatoririle, dar le era greu fără îndrumarea lui Tom. Erau mulţumiţi că recolta fusese strânsă înainte de furtună. Crăciunul a trecut ca o sărbătoare ciudată, fără brad şi fără gâscă la cuptor. Anul care începuse atât de promiţător, cu naşterea lui Alexander primăvara, se sfârşea cu atâta tristeţe.

Treptat, Vicky şi-a reluat viaţa de zi cu zi, dar a continuat să se îmbrace cu haine negre. Localnicii îi spuneau Văduva Wennington. A primit unele oferte decente pentru fermă, dar era hotărâtă să n-o vândă. Nu se simţea îndreptăţită să înstrăineze pământul care aparţinuse familiei lui Tom de mai multe generaţii şi nu vroia să renunţe la căminul unde iubise şi fusese iubită atât de mult. În plus, nu se mai putea întoarce la viaţa de societate londoneză. Avea prea mult negru sub unghii.

Dar mai mult decât orice, pământul acesta avea să fie tot ceea ce Alexander va şti despre tatăl său. Acest pământ era chiar Tom. În timpul acelei prime ierni în singurătate, Vicky a studiat rostul muncilor agricole, învăţând cât mai mult posibil, de dragul soţului dispărut şi al fiului sugaci. Trebuia să facă ceva, orice, ca să minimizeze jalea răpirii nedrepte a lui Tom de către apele mării. Însă în fiecare dimineaţă, la răsărit de soare, Vicky zăbovea o oră la marginea stâncilor. „Tom a murit”, spuneau localnicii. „De ce nu poate accepta una ca asta? Sărmana!”

Odată cu venirea primăverii, Vicky a mobilizat toate operaţiunile. La început lucrătorii au ezitat să-i urmeze comanda, dar când a devenit evident că ştia ce face, au încetat să mai bombăne. Au decis că banii de la Wennington erau la fel de buni din mâna lui Vicky pe cât fuseseră din mâna lui Tom. Ea s-a străduit mult să-şi dovedească priceperea şi cu toate că

recolta n-a fost la fel de bună ca cea din urmă cu un an, a fost totuşi destul de bună. Când s-a împlinit anul de la dispariţia lui Tom, Vicky a renunţat la straiele de văduvă, însă a continuat să viziteze coama stâncoasă în fiecare dimineaţă. Nu era ceva ce ar fi putut explica altcuiva, dar chiar credea că refluxul putea duce cu el dragostea ei, înapoi la Tom.

De-a lungul anilor ferma a prosperat. Vicky a ajuns cunoscută ca o fermieră redutabilă şi o femeie de afaceri abilă. Avea cei mai buni lucrători, pentru că plătea cel mai bine. Plătea cel mai mult pentru că întotdeauna producea cel mai mult. În cele din urmă a ajuns să cumpere proprietăţile fermierilor vecini, cu un preţ cinstit, iar atunci când aducea noi pământuri sub manageriatul el, producţia la hectar creştea invariabil.

Timp de douăzeci şi doi de ani a muncit Vicky fără zăbavă. A devenit cea mai mare latifundiară din regiune, iar Alexander a devenit un tânăr sănătos, puternic la trup, spirit şi valori morale. Apoi într-o bună zi a întâlnit o femeie tânără, deşteaptă şi energică dintr-un oraş vecin. S-a îndrăgostit, a cerut-o în căsătorie, iar ea a acceptat. Vicky ştia că fiul ei va fi fericit.

Timp de douăzeci şi doi de ani îşi petrecuse câte o oră în fiecare dimineaţă privind de sus, de pe stânci, degetele strâmbe şi ademenitoare ale spumei valurilor. Trei sute şaizeci şi cinci de zile pe an. Toată lumea ştia că îşi aştepta bărbatul. Opt mii de zile. Ploaie, vânt, burniţă, zăpadă, soare; nu conta pentru Văduva Wennington. Opt mii de ore. Nici măcar o dată nu şi-a părăsit postul de comandă singuratic de pe coama lumii, unde pământul cădea în mare.

În toamna de după căsătoria lui Alexander au avut parte de o furtună teribilă. A fost de fapt cea mai grozavă furtună de când avusese loc cea care îl luase pe Tom. Destul de straniu, s-a întâmplat în acelaşi weekend, la început de noiembrie, cel în care îl pierduse pe omul ei. Vântul sufla furios, însă nici măcar o furtună de o asemenea magnitudine n-o putea ţine pe Vicky departe de stânci. Adevărul e că cel mai mult îi plăceau zilele furtunoase, pentru că o făceau să se simtă mai aproape de soţul dispărut. Vicky stătea acolo cu braţele întinse, îmbrăţişând

ploaia care îi biciuia pielea. Îi şoptea numele: „Tom, Tom, Tom, Tom…” Părul îi zbura în toate direcţiile, apoi striga către furtună. „Te iubesc, te iubesc, te iubesc. Te voi iubi mereu”.

Alexander o privea din casă, fascinat şi consternat. Acceptase ritualul mamei pentru că nu cunoscuse viaţa fără el, dar de data asta era diferit. De regulă era tăcută şi contemplativă; în ziua aceea se zgâlţâia de parcă ar fi fost marioneta furtunii. Alexander alergă afară s-o înfrunte. „Mamă! Nu te-am rugat niciodată până acum să încetezi. Trebuie să vii în casă, e periculos ce faci!”

Vicky i-a strigat din mijlocul furtunii: „Nu!”

Alexander era revoltat împotriva vântului. Împotriva mamei. „Nu contează cât de mult priveşti”.

Vicky a scuturat din cap. „Fireşte că da, contează”.

Alexander şi-a ridicat gulerul mantalei de ploaie. I-a strigat mamei de sub capişonul galben de cauciuc: „Nimeni nu se îndoieşte de iubirea ta”.

Vicky şi-a întors capul de la fiu spre mare. Vorbi încet, prea încet pentru ca el s-o audă. „Nu vreau decât să-mi amintesc de el”.

Rafalele de ploaie săpaseră mici şanţuri în jurul picioarelor ei. Pământul începuse să se clatine, iar Alexander a simţit că se deplasează. Între ei apăruse o crăpătură: douăzeci şi doi de ani de stat în acelaşi loc subminase fundaţia piscului. Speriat, Alexander a întins mâinile spre mama lui, cu ochii măriţi de groază. I-a strigat să-l prindă de mână. Vicky şi-a întins mâna spre fiul ei, dar chiar înainte să-l prindă de mână, s-a oprit. Teama a părăsit-o şi a zâmbit. A lăsat să-i cadă mâna înapoi.

„Pentru numele lui Dumnezeu, mamă!”

Alexander n-a reuşit să mai spună altceva. Vântul şi ploaia hăuleau, rafalele de tunete şi fulgere răbufneau peste tot, dar el

n-o văzuse niciodată atât de calmă pe mama lui, atât de frumoasă. Era ca şi cum îşi aşteptase rândul, iar acum, în sfârşit, sosise. Pământul s-a surpat sub ea, iar el şi-a privit mama dispărând pe coama frântă a stâncii...

Trupul ei n-a fost găsit niciodată. Toţi sătenii erau de părere că în sfârşit se întorsese la scumpul ei Tom, sub valurile de marmara.

XI

Imediat după aceea, în dimineaţa următoare povestirii lui Vicky, lângă patul meu, pe o măsuţă, am găsit un crin de sticlă. Nu-mi explicam cum ajunsese acolo, mai ales că Marianne Engel plecase de la spital cu mult înainte ca eu să adorm. Când le-am întrebat pe asistente dacă vreuna dintre ele adusese crinul de sticlă, s-au jurat toate că nu făcuseră una ca asta. Mai mult, Maddy a susţinut cu fermitate că nimeni nu trecuse de postul asistentelor în timpul nopţii. Ceea ce însemna fie că asistentele minţeau, fie că Marianne Engel se furişase înapoi învăluită în întuneric.

A doua întrebare despre crinul de sticlă era: ce reprezenta el?

De ce, s-ar putea să vă întrebaţi, consider c-ar avea vreun înţeles? Unele lucruri, printre ele şi obiectele din sticlă, sunt pur şi simplu plăcute vederii. (Şi oare mai trebuie să vă amintesc faptul că florile adevărate nu erau permise în pavilionul de arşi?) Totuşi, eu cred că *avea* un înţeles; cu cât petreceam mai mult timp cu Marianne Engel, cu atât deveneam mai sigur că toate lucrurile sunt inexplicabil conectate.

„Ei bine”, zise dr. Edwards, „puţin mister nu e întotdeauna un lucru rău. Te forţează să ai credinţă”.

„Nu-mi spune că eşti religioasă, Nan. Nu cred că aş putea suporta una ca asta”.

„Religiozitatea mea, sau absenţa ei, nu te privesc. Tu ai viaţa ta, ca marele festin din timpul nopţii, iar eu am viaţa mea”. Detectam o urmă de – gelozie, furie, dispreţ? ce? – în vocea ei.

Era ciudat ca Nan să deteste o masă pe care chiar ea o autorizase. Oportunist ca întotdeauna, am văzut în asta şansa de a-i pune o întrebare care mă sâcâia: da, ştiam că hipermetabolismul îmi impunea consumul unei cantităţi excesive de calorii, dar care era motivul *real* pentru care o autorizase pe Marianne Engel să-mi aducă de mâncare?

„Toată lumea trebuie să mănânce”, răspunse Nan simplu.

Răspunsul ei, firește, nu era un răspuns. Așa că am întrebat-o încă o dată. Nan, așa cum obișnuia uneori, a făcut o pauză, ca să cântărească avantajele împotriva dezavantajelor spunerii adevărului. Îmi plăcea când făcea asta. Consecventă cu ea însăși, nu m-a mințit. „Am permis aceste mese din mai multe considerente. Întâi de toate, e *bine* să consumi cât mai multă hrană. Am făcut-o și pentru asistente, pentru că ești o persoană mult mai agreabilă după vizitele lui Ms. Engel. Dar mai presus de orice am permis asta pentru că n-am întâlnit niciodată pe cineva care să aibă nevoie de un prieten, cu atâta disperare ca tine”.

Nan trebuie să se fi simțit bine descărcându-se de povară. Am întrebat-o ce credea despre Marianne Engel, ajutându-mă cu terapia fizică, iar ea a recunoscut exact ceea ce suspectasem, că nu-i surâdea foarte mult.

„Ți-e teamă să nu ajung prea dependent de ea”, am spus eu, „și că mă va dezamăgi”.

„Pe tine nu te îngrijorează?”

„Ba da”, am răspuns eu.

Din moment ce Nan alesese să-mi spună adevărul, cel puțin puteam să-i răspund la fel.

* * *

Totul părea să progreseze mai mult sau mai puțin exact de cum ar fi trebuit. Acum, când efectiv doream să mă fac mai bine și funcționam în acest sens, simțeam că devin mai puternic. **EȘTI SIGUR?** Însă pregătirea pentru lumea reală includea atât mentalul cât și fizicul.

Maddy m-a aşezat într-un cărucior cu rotile şi m-a împins afară din salon şi într-o încăpere cu alţi pacienţi arşi. Un bărbat în cămaşă şi cravată stătea pe un podium: Lance Whitmore era un fost pacient care supravieţuise unor arsuri aproape (dar nu chiar) la fel de grave ca ale mele. Rănile lui erau mai puţin vizibile – doar partea dreaptă a fălcii şi a gâtului îl dădeau de gol că fusese ars – dar ne-a spus că prezenta o cicatrizare keloidă extensivă pe bust, pe care ne-ar fi putut-o arăta la finalul conferinţei, dacă vom dori să vedem la ce ne putem aştepta după câţiva ani de recuperare. Nu eram interesat; mi-era de ajuns prin ce treceam în prezent.

Prezenţa lui Lance trebuia să fie atât un prilej de inspiraţie cât şi unul informativ. Fusese externat cu trei ani în urmă şi se simţea în stare să împărtăşească unele ponturi ale tranziţiei de succes, după tipicul vorbitorilor de la AA.

„Căutaţi cuvântul *insultă* în dicţionar”, începu Lance, „şi veţi găsi un număr de definiţii. În sens medical, cuvântul se referă la un afront adus corpului de către o forţă exterioară, care, în cazul nostru, este focul. Desigur, există şi sensul mult mai comun, şi o să aveţi parte de destul de multe insulte – intenţionate sau nu – după ce veţi pleca de aici. Oamenii nu prea ştiu cum să se raporteze la noi”.

Cuvântarea lui Lance a decurs după cum era de aşteptat: a vorbit despre „provocările” şi „oportunităţile” cu care se confruntase şi despre ceea ce făcuse pentru a-şi redobândi viaţa de dinainte. La sfârşit a dat cuvântul celor prezenţi.

Prima întrebare a venit de la o femeie care se scărpinase pe toată durata cuvântării. Vroia să ştie dacă „afurisitele de porţiuni donatoare” vor cauza întotdeauna la fel de „afurisit de multă” mâncărime.

„Mâncărimea va trece în cele din urmă. Promit”. S-a auzit un murmur general de uşurare în întreaga sală. Chiar şi eu, care jurasem să nu mă exprim în vreun fel, am scos un oftat recunoscător. „Din nefericire nu puteţi face nimic decât să

răbdaţi, dar am găsit întotdeauna alinare în a-mi aminti ceea ce a spus odată Winston Churchill”.

„ ‚Nu ne vom preda niciodată’?” sugeră femeia cu mâncărime.

„Ei bine, da”, râse Lance, „dar eu mă gândeam la, Dacă tot treceţi prin flăcările iadului… continuaţi să treceţi’.”

Un alt pacient întrebă: „Cum e când ieşi în public?”

„E foarte greu, în special prima şi a doua oară. Majoritatea oamenilor pretind că nu vă văd, dar şuşotesc. Unii vă vor râde în faţă, de regulă tinerii. E interesant că lumea pare să creadă că dacă eşti ars înseamnă c-ai făcut ceva s-o meriţi. Mâna destinului, nu? Focul ca semn al justiţiei divine. E dificil pentru oameni să se confrunte cu ceva atât de ilogic ca noi – arşi, dar vii – aşa că trebuie să fi greşit cu ceva, altfel vor trebui să accepte că li se poate întâmpla şi lor”. Aici făcu o pauză. „Care dintre cei de faţă cred că arsurile lor sunt o formă de pedeapsă?”

Ne-am uitat unii la alţii înainte ca un pacient să ridice mâna timid, urmat de un al doilea. N-aveam de gând să ridic mâna, indiferent cât de mult ar fi aşteptat Lance.

„E absolut normal”, ne asigură el. *„De ce eu?* Am pus întrebarea asta în fiecare zi, dar n-am primit niciun răspuns. Aveam o viaţă bună. Mergeam la biserică, îmi plăteam taxele, în weekend participam voluntar la un club de băieţi. Eram, şi sunt, o persoană bună. *Aşa că – de ce – eu?”* Pauză. „Nu există o raţiune. Un moment de ghinion, cu consecinţe pentru tot restul vieţii”.

Alt pacient a întrebat: „Întreabă oamenii despre arsurile tale?”

„Copiii, pentru că ei încă n-au învăţat să aibă tact. Şi unii adulţi întreabă, dar ca să fiu sincer nu-mi displace. Fiecare persoană întâlnită pentru tot restul vieţii tale se va întreba despre asta, aşa că uneori e bine s-o clarifici de la bun început, ca să treci la alte lucruri”.

S-a mai ridicat o mână timidă „Şi cum e cu sexul?”

„Îmi place”. Felul în care Lance a servit replica a fost răsplătit cu unele hohote de râs şi presupun că ţinuse această cuvântare îndeajuns de des încât să-şi sincronizeze perfect răspunsurile cu întrebările care i se puneau de fiecare dată. „Va fi diferit pentru fiecare. Pielea voastră a jucat un rol destul de uimitor în toată această experienţă, nu-i aşa? E cel mai mare organ al corpului, cu o suprafaţă de aproximativ trei metri pătraţi, adică multe posibilităţi pentru plăcere. Dar acum am pierdut şi multe terminaţii nervoase, iar asta chiar e nasol”.

Pacientul care pusese această întrebare a oftat cu năduf, dar Lance a ridicat mâna, să indice că încă mai avea câteva lucruri de adăugat. „Pielea e linia de demarcaţie dintre oameni, unde te sfârşeşti tu şi alţii încep să fie. Dar în sex totul se schimbă. Dacă pielea e un gard care desparte lumea, sexul e poarta care îţi deschide trupul unei alte persoane”.

Niciodată nu voi mai dispune de această opţiune, cu nimeni. Nu cu Marianne Engel.

Lance şi-a dres vocea. „Sunt norocos: soţia a rămas cu mine. De fapt arsurile ne-au apropiat mai mult, emoţional vorbind, iar asta s-a tradus şi în activitatea noastră sexuală. M-a forţat să devin un iubit mai bun, fiindcă am fost nevoit să devin, hm, mai creativ. Asta e tot ce pot spune”.

„Care a fost cea mai grea parte, după externare?”

„Asta-i o întrebare dificilă, dar cred că e vorba de a purta un înveliş presurizat douăzeci şi trei de ore pe zi. E remarcabil, să ştiţi, pentru limitarea cicatrizării, dar – Isuse! – e ca şi cum ai fi îngropat de viu. De-abia aştepţi să faci baie, chiar dacă doare, doar ca să scapi de afurisenia aceea”. Lance mă privi în ochi un moment şi am avut sentimentul că vorbea dinadins pentru mine. „Am purtat învelişul acesta primele zece luni după externare, dar pentru unii dintre voi va fi chiar mai mult”.

Apoi a continuat: „Numai după ce ieşiţi de aici veţi realiza că o arsură durează pentru totdeauna. E un eveniment continuu, unul care se reinventează mereu. Veţi plonja din momentele de exaltare incredibile, când eşti doar bucuros să fi în viaţă, în acele clipe de deprimare când doreşti să fi murit. Şi exact atunci când începi să crezi că ai acceptat cine eşti, lucrurile se schimbă. Pentru că cine eşti, nu e ceva permanent”.

Lance arăta puţin jenat, ca şi cum ar fi călcat într-o zonă în care nu vroia să fie. Şi-a plimbat privirea peste întreaga încăpere, făcând contact cu toţi ochii pentru câteva momente înainte de a purcede spre marele final. „Tratamentul modern al arsurilor e incredibil şi doctorii sunt uimitori, iar eu sunt foarte recunoscător să fiu în viaţă. Însă niciuna dintre acestea nu e suficient. Pielea ta era emblema identităţii tale, imaginea pe care ai prezentat-o lumii. Dar n-a fost niciodată ceea ce *eşti* cu adevărat. Faptul că ai ars nu te face mai puţin – sau mai mult – uman. Doar te face ars. Aşadar, eşti în poziţia unică de a înţelege ceea ce majoritatea oamenilor nu vor înţelege niciodată, că pielea e veşmântul, nu esenţa unei persoane. Societatea se complace în clişeul că frumuseţea nu e mai adâncă decât epiderma, dar cine înţelege acest lucru mai bine ca noi?

„Nu peste foarte mult timp”, spuse Lance, „veţi ieşi pe picioare de aici şi va trebui să decideţi cum veţi trăi restul vieţii. Veţi fi definiţi prin ceea ce văd alţi oameni în voi sau de esenţa sufletului vostru?”

DOUĂ ALEGERI FOARTE MESCHINE.

* * *

Gregor mi-a adus un asortiment de bunătăţi pentru a-mi ura Halloween fericit. Pentru că suntem bărbaţi, n-a menţionat conversaţia noastră anterioară, iar dulciurile au reprezentat felul

lui de a-mi spune că ar trebui să continuăm relaţia de dinainte de cearta noastră. Dacă n-am fi fost într-un spital sunt sigur că ar fi adus un pachet cu şase beri.

Seara aceea s-a dovedit a fi un pas înainte pentru prietenia noastră. Gregor mi-a relatat o poveste relativ jenantă despre cel mai oribil Halloween al lui, când se costumase – într-o încercare neinspirată de a impresiona o studentă la medicină pe care o plăcea – ca un ficat uman. S-a străduit peste poate ca să facă un costum cât mai realist, inclusiv un furtun de plastic care trebuia să aproximeze un tub hepatic pe care l-a conectat la o pungă de vodcă ascunsă în lobul stâng al organului. Planul lui era să poată suge câte o gură pe parcursul serii, ori de câte ori se simţea prea intimidat de femeia aceea. (Poate pentru prima oară în istorie, un bărbat a filtrat alcool din ficat pentru a-l introduce în organism.) Din nefericire, timiditatea lui era atât de mare încât foarte curând s-a îmbătat criţă. În finalul seratei, Gregor şi studenta s-au pomenit în studioul unui artist care trăia din imitaţii ale picturilor lui Jackson Pollock. Povestea s-a terminat cu Gregor plătindu-i artistului mai multe sute de dolari după ce vomitase pe una dintre pânze, deşi nu ştiu cum ar fi putut produce vreo diferenţă operei.

Am încercat să-l egalez pe Gregor cu cea mai jenantă poveste a mea de Crăciun, o încercare eşuată de a seduce un spiriduş de la Mall, care avea ca soţ un Moş umflat cu steroizi. Gregor a contraatacat cu propria lui poveste de sărbători, când a împuşcat-o pe maică-sa cu un pistol cu alice de cauciuc, pe care îl primise după luni de zile de jurăminte că prima lui grijă va fi precauţia. În final am căzut cumva de acord să ne istorisim cea mai jenantă poveste a copilăriei noastre, fie ea de sărbători sau nu. Am început primul.

Ca tânăr băiat normal am descoperit că era plăcut să-mi frec penisul, dar cum la vremea respectivă trăiam cu drogata mea mătuşă şi cu drogatul meu unchi, n-aveam cu cine să discut despre descoperirea mea biologică.

Aveam o vagă bănuială, trăgând cu urechea la adulţii fumători de prafuri, că existau chestii de genul bolilor venerice. În mod

sigur nu erai interesat să contractezi una din astea, pentru că i se puteau întâmpla lucruri urâte cârceluşului tău dacă te procopseai cu ea. (Mătuşa Debi, când n-a mai fost în stare să evite referinţele la penisul meu, întotdeauna îi spunea cârcel.) Mai ştiam că bolile venerice se transmiteau prin fluidele care rezultau din actele sexuale. M-aş fi putut documenta, dar le ştiam prea bine pe bibliotecare, ca să nu risc să fiu prins răsfoind acest gen de cărţi. În plus, era destul de clar: din moment ce existau boli venerice în ejaculare, iar acum eram capabil să ejaculez, ar fi trebuit să fiu atent, să nu mă infectez pe mine însumi. Aşa că am trecut în revistă opţiunile.

Puteam să nu mă mai masturbez. Dar era atât de plăcut.

Puteam să-mi acopăr stomacul cu un prosop ca să capturez fluidul ofensator. Însă prosoapele erau prea mari ca să le poţi ascunde şi prea dificil de curăţat discret.

Puteam să mă masturbez într-o şosetă. Dar toate şosetele mele erau din bumbac foarte poros, iar secreţia ameninţa să pătrundă prin porii pielii mele.

Puteam să mă masturbez într-o pungă de sanviş cu fermoar. Da: nu numai că această metodă era sigură din punct de vedere medical, dar oferea şi un nivel neobişnuit de convenienţă. Era limpede, asta era varianta optimă.

Curând mi-a crescut sub pat o colecţie generoasă de pungi, dar nu le puteam decarta cu gunoiul menajer – dacă le descoperea cineva sau vreun câine curios ajungea să le înşire pe gazonul din faţa casei? Aşa am decis că cea mai bună opţiune era să le plasez în tomberonul altei familii; cu cât mai departe de rulota noastră cu atât mai bine.

Locaţia ideală ar fi fost zona bogată a oraşului, departe de parcul cu rulote, atât ca distanţă cât şi ca statut social. Ceea ce nu socotisem e că bogătanii reacţionează suspicios când băieţii tineri dau târcoale containerelor lor de gunoi. N-a trecut mult şi a sosit o maşină de poliţie, iar eu m-am pomenit în faţa a doi

ofiţeri mătăhăloşi, încercând să le explic rostul acţiunilor mele suspecte.

Am încercat cu disperare să nu divulg natura misiunii mele, dar poliţiştii mi-au ordonat să le înmânez plasa pe care o aveam în posesie. I-am implorat să mă lase să plec, spunându-le că n-aveam nimic altceva în plasă decât „prânzul meu”. După ce mi-au luat plasa cu forţa, au găsit patruzeci de pacheţele conţinând o substanţă albă necunoscută şi au dorit să ştie ce fel de narcotic lichid anume traficam.

Fiindu-mi teamă că mă vor interoga la secţia locală de poliţie în timp ce ar fi făcut o analiză chimică a fluidului lăptos, am mărturisit că băteam străzile cu pungile cu fermoar pline cu propria spermă.

La început poliţiştii nu m-au crezut, dar cum detaliile povestirii mele deveneau abundente, au rămas blocaţi – până când au început să râdă. Nu mai trebuie să adaug că n-am fost încântat de reacţia lor faţă de criza mea personală. După ce amuzamentul lor s-a consumat, poliţiştii au depozitat gunoiul în cel mai apropiat container şi m-au dus cu maşina acasă.

În spiritul acestei proaspete comuniuni virile dintre noi, Gregor s-a lăudat că avea o poveste egală cu a mea, dacă nu mai grozavă.

Ca băiat, Gregor era la fel de needucat, deşi trebuie să-i acord note mari pentru că nu crezuse niciodată că s-ar fi putut infecta vreodată cu vreun virus transmis sexual de el însuşi. Când a descoperit auto-plăcerea, gândurile lui s-au derulat cam aşa: *Dacă masturbarea e atât de plăcută cu pumnul uscat, cum ar fi dacă aş folosi ceva care să aproximeze cât mai fidel un vagin?*

Aşa a început Gregor să experimenteze. A încercat cu săpun lichid când făcea duş până când a descoperit crunta realitate a iritărilor cu săpun. Următoarea încercare a implicat crema de mâini, care a funcţionat destul de bine până când tatăl său a început să pună întrebări relative la interesul excesiv al băiatului pentru supleţea pielii. În cele din urmă Gregor, care avea o

minte creativă şi o bucătărie cu un bol încărcat de fructe, a început să speculeze asupra posibilităţilor oferite de cojile de banană. Nu proiectase natura cojile acelea în mod expres să adăpostească un cilindru cărnos?

Coaja avea nefericita tendinţă de a se rupe în timpul actului, dar fără să se dea bătut, Gregor a decis să consolideze această fragilitate naturală cu bandă adezivă. Ceea ce a funcţionat perfect, dar acum se confrunta cu aceeaşi problemă care mă blocase şi pe mine: decartarea probelor incriminatorii.

S-a hotărât să arunce rămăşiţele în veceu, dar a patra coajă a făcut să se înfunde canalizarea. Când tatăl lui Gregor a descoperit că veceul era înfundat, era normal să pună mâna pe pompa de desfundat. Gregor s-a ascuns în camera lui, rugându-se febril lui Dumnezeu să expedieze cojile spre canal, nu înapoi. *Dacă mă ajuţi, Doamne, nu mă voi mai masturba niciodată în coaja vreunui fruct.* Cum tatăl lui Gregor n-a fost în stare să desfunde veceul, a fost chemat instalatorul local cu şarpe de sârmă şi potenţial pentru dezastru.

Dumnezeu i-a onorat rugăciunile lui Gregor. Fructul incriminat s-a dus într-adevăr la fund, iar singurul comentariu al instalatorului a fost că mama lui Gregor ar putea considera adăugarea unei cantităţi mai mari de fibre la dieta familiei. Gregor şi-a respectat cuvântul dat lui Dumnezeu, abandonând pentru totdeauna abuzul fructelor – sau cel puţin aşa m-a asigurat, lângă patul meu de spital.

Râdeam amândoi şi ne-am promis să păstrăm secretul celuilalt, când Marianne Engel a intrat în salon înfăşurată în bandaje de mumie, ochii ei albaştri/verzi lucind de sub benzile albe de pe faţă, părul ei negru revărsându-se în cascade pe spatele ei. În mod evident nu se aştepta să întâlnească un psihiatru în salonul meu, cu atât mai puţin unul care o tratase în trecut. A făcut-o să încremenească locului, ca şi cum trei mii (sau şapte sute) de ani de rigor mortis s-ar fi materializat dintr-o dată. Gregor, recunoscându-i părul şi ochii inconfundabili, a vorbit primul. „Marianne, mă bucur să te văd. Cum o duci?”

„Sunt bine”. Cuvintele i-au ieşit retezate. Poate îi era teamă ca nu cumva costumul acela s-o bage înapoi la balamuc, pentru că a bântui prin pavilionul de arşi bandajată din cap până-n picioare era în cel mai bun caz un capriciu, iar în cel mai rău o glumă proastă.

Într-un efort de a o ajuta să se relaxeze, Gregor a spus: „Halloween e sărbătoarea mea preferată, chiar peste Crăciun. Costumul tău e minunat”. Apoi a făcut pauză, să-i dea o şansă să răspundă, dar ea n-a făcut-o, aşa că el a continuat: „Să ştii că e foarte fascinant pentru psihiatri. A avea ocazia să vezi costumul fiecăruia e ca şi cum te-ai uita pe gaura cheii la cele mai intime fantezii. Eu o să mă costumez ca asasin bolşevic”.

Marianne Engel trăgea nervoasă de bandajele răsucite în jurul taliei. Dacă a văzut că încercările lui de a face conversaţie fuseseră în van, Gregor s-a scuzat politicos şi a ieşit pe uşă.

Ea s-a relaxat după plecarea lui, îndopându-mă cu batoane de ciocolată şi spunându-mi poveşti cu stafii – cele tradiţionale, nu cele în care evoluau cunoştinţele ei personale. Mi-a relatat faimoasa poveste a celor doi puşti care după ce au auzit anunţul radiofonic despre un evadat cu cârlig la mâna ciungă, scăpat din azilul de nebuni din apropiere, se grăbesc s-ajungă acasă, unde găsesc un cârlig agăţat de uşa de la intrare; apoi povestea unei tinere autostopiste pe care şoferul o duce până acasă, ea îşi uită haina în maşină, iar când şoferul trece din nou pe-acolo peste câteva zile, să-i lase haina, află cu stupoare că autostopista murise cu zece ani mai devreme pe aceeaşi porţiune de drum unde făcuse stopul; povestea unui om care stă la masa din bucătărie concentrat asupra unui puzzle, care, atunci când începe să se întrupeze revelează imaginea lui, stând la masa din bucătărie, lucrând la un puzzle, ultima piesă revelând o faţă hidoasă care-l priveşte pe fereastră; povestea unei tinere babysitter care primeşte o serie de apeluri telefonice din ce în ce mai tulburătoare, alertând-o în privinţa pericolului care îl paşte pe copilul de care are grijă, iar când o sună pe operatoare, rugând-o să identifice provenienţa telefoanelor, i se spune că provin chiar din casa în care se află; şi aşa mai departe.

În timp ce vorbea, Marianne îşi acoperise capul cu un cearşaf, luminându-şi faţa, de dedesubt, cu o lanternă pe care o împrumutase de la asistente. Era atât de bizară încât deveni fermecătoare. A rămas cu mult peste orele de vizită – asistentele încetaseră demult să mai respecte regulile în cazul Mariannei Engel – iar la miezul nopţii a părut deranjată că nu exista un ceasornic cu pendulă, care să bată de douăsprezece (sau poate de treisprezece) ori.

Ultimul lucru pe care l-a spus înainte de a pleca în primele ore ale dimineţii a fost: „Aşteaptă să vezi cum va fi de Halloween anul viitor. O să dăm o petrecere pe cinste…”

* * *

Recoltarea porţiunilor de piele avea loc mai rar. Operaţiile încă îmi acaparau agenda, ceea ce era de aşteptat, însă reveriile suicidale aproape că dispăruseră, devenind elevul model al lui Sayuri. Aş putea minţi, afirmând că asta se datora caracterului meu puternic sau pentru că eram hotărât să-mi respect promisiunea făcută lui Nan. Aş putea minţi afirmând că o făceam pentru mine. Aş putea minţi afirmând că o făceam pentru că văzusem luminiţa de la capătul celălalt. Însă în mare parte o făceam pentru a o impresiona pe Marianne Engel.

CE DRĂGUŢ. Şerpoaica mea îşi răsuci coada şi limba, mângâindu-mă delicat la ambele capete. **MĂ ÎNTREB, CUM VA FI CÂND VEI PĂRĂSI SPITALUL?**

Am progresat, făcând câţiva paşi de fiecare dată, ajutându-mă de un cadru de aluminiu. Mă simţeam caraghios, dar Sayuri m-a asigurat că voi trece curând la un set de cârje care se mulau pe antebraţ.

Un lucru care mă ajuta enorm era o pereche de pantofi ortopedici creaţi special pentru mine. Prima pereche îmi cauzase

dureri în picioare, aşa că experţii au construit o altă pereche, eliminând neajunsurile. Însă cel mai mare avantaj al acestor pantofi era mai degrabă unul mental decât unul fizic. Pantofii reprezintă marele egalizator pentru cel fără degete la picioare: sunt ca nişte camuflaje de piele care permit şi picioarelor mutilate să pară normale.

Trebuia să recunosc că Sayuri ştia exact ceea ce făcea. La început, exerciţiile mele se axau în principal pe dezmorţire în speranţa recâştigării unei game ample de mişcări. După aceea am trecut la coliere elastice Thera-Band, folosite pentru rezistenţă, înainte de a adopta un program simplu de tras la fiare. Greutăţile au crescut în fiecare săptămână, iar uneori chiar o rugam pe Sayuri să execut exerciţii suplimentare faţă de programul standard.

Acum, pentru că puteam face câţiva paşi departe de pat, îmi târam picioarele până la toaletă ori de câte ori aveam nevoie să mă uşurez. Poate vă imaginaţi că acesta era un pas înainte pe calea independenţei de sine, dar a constituit o lovitură psihologică atunci când am constatat că nu mai puteam face pipi stând în picioare. Am găsit această situaţie nerezonabil de emasculată.

* * *

Mă apropiam de împlinirea a opt luni de spitalizare, venea Crăciunul. Marianne Engel a făcut tot ce i-a stat în putinţă, atârnând cununiţe de brad, punând Händel şi lamentându-se că nu i se permite să aprindă lumânări de Advent în pavilionul de arşi.

În seara de şase decembrie Marianne Engel mi-a pus pantofii ortopedici pe poliţa de la geam, explicându-mi că în seara aceea Moş Nicolae lăsa dulciuri în încălţările copiilor. Când i-am spus că noi nu practicasem niciodată această tradiţie în parcul cu rulote,

mi-a reamintit că lumea nu începea şi nu se sfârşea cu experienţele mele personale. Destul de corect. Când am remarcat că nu mai eram un copil, mi-a făcut semn să tac. „În ochii lui Dumnezeu, toţi suntem copii”.

Când Connie mi-a dat jos pantofii, a doua zi dimineaţa – Ce naiba caută *ăştia* aici – i-a găsit îndopaţi cu bancnote de o sută de dolari.

A fost un incident care m-a mişcat, mai mult decât m-aş fi aşteptat. Reacţia mea nu avea atât de mult de-a face cu darul pecuniar în sine, ci cu gândul pe care Marianne Engel îl inoculase situaţiei mele. Sărbătorile mă puneau într-o dilemă: cum aş putea plăti pentru cadourile de Crăciun? Cu toate că era adevărat că dispuneam de o mică sumă de bani ascunsă într-un cont de bancă sub un nume fals, n-aveam acces la el. Probabil n-aş fi fost niciodată în stare să retrag vreun ban din cont, nici după externare, pentru că pe actul de identitate fals, folosit pentru a deschide acel cont la bancă, exista o fotografie care nu mai corespundea feţei mele.

Marianne Engel realizase de ce aveam nevoie şi în loc să mă forţeze să cer bani sau să renunţ la cadouri găsise o modalitate de a mi-i da într-un mod fermecător. Un dar! De la Moş Nicolae! Şi astfel dilema mea era rezolvată. Aproape. Încă mai trebuia să găsesc un mijloc de a lua cadourile de la magazin şi a le aduce în salonul meu, dar aveam un plan pentru asta.

L-am rugat pe Gregor să treacă pe la mine la sfârşitul uneia dintre şedinţele mele de exerciţii fizice cu Sayuri. Când erau amândoi prezenţi, am început: „Simţiţi-vă liberi să spuneţi nu, dar amândoi m-aţi putea ajuta. Sper să faceţi nişte cumpărături pentru mine”.

Gregor m-a întrebat de ce aveam nevoie de amândoi. Pentru că vroiam să fac un cadou fiecăruia, le-am explicat eu, şi nu puteam să-i rog să-şi cumpere propriul cadou. Sayuri va trebui să cumpere un cadou pentru Gregor, iar Gregor pentru Sayuri. Celelalte cadouri le puteau cumpăra împreună.

„Nicio problemă”, spuse Sayuri. „Sunt *moartă* după cumpărături de Crăciun”.

Auzind una ca asta, Gregor a fost şi el de acord. Le-am înmânat fiecăruia un plic care includea lista lucrurilor pe care vroiam să le cumpere, din partea mea, unul pentru celălalt. În timp ce ieşeau din salon, Gregor mi-a aruncat o privire scurtă, pe faţa lui desluşindu-se un mic zâmbet ciudat.

* * *

Marianne Engel încă nu terminase de citit *Infernul* pentru mine. În parte mergea atât de încet pentru că nu citea niciodată prea mult într-o singură şedinţă, preferând să savureze frumuseţea scriiturii, dar şi pentru că aluneca mereu în italiană. N-am avut niciodată inima s-o întrerup când se întâmpla una ca asta, pentru că era mult prea acaparată de povestire, în plus, italiana suna minunat din gura ei. La finalul unui cânt eram nevoit să-i spun că nu înţelesesem nimic, iar a doua zi trebuia să repete secţiunea, de regulă reuşind s-o facă în engleză.

Voltaire scrisese că Dante era un nebun care avusese parte de mulţi comentatori şi a cărui reputaţie va continua să crească, în mare parte pentru că nimeni nu citeşte *Commedia.* Sunt de părere că atât de puţină lume citeşte Dante deoarece nimeni nu are de ce s-o facă. În Occident *Infernul* reprezintă ideea fiecărui om despre iad; ca literatură, numai Biblia e impregnată atât de adânc în conştiinţa socială colectivă.

„Ştiai”, întrebă Marianne Engel, „că iadul lui Dante se inspiră din *Fluxul luminos al Trinităţii,* de Mechthild von Magdeburg?”

„Unul dintre cei Trei Maeştri ai tăi, nu?”

„Da”, răspunse ea.

Am recunoscut, deloc surprinzător, că ştiam foarte puţine lucruri (de fapt: nimic) despre această femeie, aşa că Marianne Engel a binevoit să mă educe. Mechthild se născuse în Saxonia cu puţin înainte de secolul treisprezece, iar în copilărie se bucurase de vizitele zilnice ale unui personaj care nu era nici mai mult, nici mai puţin decât Duhul Sfânt. La douăzeci de ani a devenit beguină la Magdeburg, ducând o viaţă plină de devoţiune, rugăciune şi mortificare; foarte interesant e că pe măsură ce sporea severitatea autoflagelării, viziunile ei se înteţeau proporţional. Când le-a descris unui confesor, acesta a devenit convins de originea lor divină şi a obligat-o să le aştearnă în scris.

Das fließende Licht der Gottheit, aşa cum e cunoscută capodopera ei în germană, a influenţat nenumăraţi scriitori care i-au urmat, inclusiv Meister Eckhart şi Christina Ebner. Totodată era foarte limpede că Dante Alighieri a citit traducerea latină, mulţi eruditi fiind convinşi că se folosise de ierarhia vieţii de apoi a lui Mechthild, ca fundament conceptual pentru *Divina Comedie:* Raiul sus, Purgatoriul imediat dedesubt şi Iadul, jos. În chiar abisul iadului Mechthildei, Satana e înlănţuit de propriile păcate, în timp ce angoasa, pestilenta şi ruina se scurg din inima şi gura în flăcări. Ceea ce e suspicios de similar cu Satana lui Dante, o bestie cu trei feţe încarcerată într-un bloc de gheaţă, în cel mai josnic centru al iadului, mursecând un trio trivial de păcătoşi (Iuda, Cassius şi Brutus) al căror puroi se scurge din cele trei guri pentru întreaga eternitate.

„Există şi cei care cred", spuse Marianne Engel, „că ‚Matilda' pe care Dante o întâlneşte în *Purgatoriu* e de fapt Mechthild".

„Asta crezi şi tu?"

„Cred", răspunse ea cu un zâmbet vag, „că în opera lui, Dante s-a exprimat deseori prin intermediul celor care l-au influenţat".

În timp ce îmi citea despre călătoria lui Dante, am găsit povestea profund familiară şi m-a fascinat în ciuda (sau din cauza?) pavilionului de arşi în care mă aflam. Era ceva reconfortant în faptul că Marianne Engel mi-o citea şi în felul în

care îşi înnoda degetele cu ale mele în timp ce citea. M-am minunat de combinaţia mâinilor noastre magnifice şi macabre, dorind ca naraţiunea rostită de ea să nu se sfârşească vreodată – poate pentru că îmi era teamă că atunci când se va sfârşi nu mă va mai călăuzi, ţinându-mă de mână, prin propriul meu iad.

Când i-am expus Mariannei Engel teoria mea conform căreia nimeni nu are nevoie să citească *Infernul* pentru a cunoaşte această reprezentare a iadului, ea m-a corectat rapid. „Deşi poate fi adevărat pentru majoritatea oamenilor, tu ştii asta atât de bine pentru că ţi-am citit traducerea mea germană.

„Oh-ooh”. Nu realizasem asta. „Când ai tradus-o?”

„Presupun că la aproximativ zece sau douăzeci de ani după ce Dante a scris-o. Mi-a luat o vreme. Sunt destul de sigură că am fost prima traducătoare a *Infernului,* dar nu poţi fi niciodată absolut sigur de aceste lucruri”.

„Şi când mi-ai citit-o?” am întrebat eu.

„Când te refăceai după ce-ai ars prima oară”.

* * *

Infernul a fost publicată pentru întâia oară în 1314 d.Cr. Dacă Marianne Engel a terminat traducerea ei douăzeci de ani mai târziu, atunci data aproximativă ar fi fost 1334. Dată fiind afirmaţia ei anterioară, cum că s-ar fi născut în anul 1300, asta ar însemna că avea peste treizeci de ani la vremea respectivă.

În timp ce detaliez aceste cifre nu uit cât e de ridicol şi că aşa ceva nu se putea întâmpla cu adevărat. Nu fac decât să precizez că lucruri imposibile se întâmplau la date posibile. Asta găsesc eu destul de uimitor despre starea ei mentală: declaraţiile sălbatice erau susţinute de o consistenţă internă.

Pentru că nu trăisem în Evul Mediu am fost nevoit să mă documentez serios pe parcursul scrierii acestei cărţi pentru a verifica cele declarate de ea sau ceea ce îmi aminteam că declarase legat de evenimente reale. Partea interesantă e că toate evenimentele relatate de ea s-ar fi *putut* întâmpla exact aşa cum le prezenta, dacă n-ar fi vorbit despre aceste evenimente antice la persoana întâi.

În ciuda faptului că se afla sub controlul Bisericii, Engelthal *era* o instituţie democratică a cărei stareţă a fost aleasă prin vot. Toate activităţile zilnice *erau* detaliate în Regulile Constituirii. Descrierile Mariannei Engel privitoare la arhitectură, rugăciuni, cărţi studiate şi ritualurile de servire a mesei *erau* corecte. Christina Ebner *era* în mănăstirea aceea şi scrisese *Cartea surorilor la Engelthal* şi *Revelaţii.* Friedrich Sunder *era* un preot local, confesor al călugăriţelor şi chiar a scris *Gnaden-vita.* Exista şi o carte numită *Viaţa surorii Gertrud la Engelthal,* scrisă cu ajutorul fratelui Heinrich şi al lui Cunrat Fridrich.

Deşi nu există vreun document care să ateste vizita lui Heinrich Seuse la Engelthal, nu există nicio cale de a demonstra că nu fusese acolo. Dacă a venit la începutul anilor 1320, aşa cum susţinea Marianne Engel, asta se întâmpla atunci când călătorea de la Straßburg la Köln pentru a studia sub Meister Eckhart. Dar atunci cum am putea afirma că n-ar fi vizitat mănăstirea, care era socotită de foarte multă lume cel mai important centru al misticismului german?

Totuşi. Indiferent cât de perfect îşi construise înşiruirea de date sau cât de amănunţit studiase personajele religioase germane, Marianne Engel era fie o schizofrenică, fie o maniac-depresivă, fie ambele. Nu pot uita una ca asta. Crearea şi manipularea universurilor imaginare e apanajul unor astfel de personaje: nu e vorba doar de acţiunile, dar şi de cine sunt aceste persoane cu adevărat. Plus că existau unele discrepanţe flagrante în relatările Mariannei Engel; spre exemplu, nu există nicio semnalare a vreunei surori Marianne în niciuna dintre scrierile cunoscute de la Engelthal şi nici vreo menţionare a aşa zisei *Die Gertrud Bible,* iar eu am încercat să mă folosesc de

aceste omisiuni pentru a o forţa pe Marianne Engel să recunoască că povestea ei nu era adevărată.

„Eşti atent, nu-i aşa?” spuse ea. „Nu-ţi fă griji, există un motiv pentru care nu poţi găsi informaţii despre mine şi despre Biblia lui Gertrud. O să ajungem şi acolo, promit”.

* * *

Colindătorii urărilor de bine au venit să ne cânte despre nopţile tăcute, nopţile sfinte. Un Moş Sally Ann ne-a adus prăjituri şi cărţi. Pe holuri au apărut decoraţiunile de sezon.

Cât de straniu era să aştepţi cu nerăbdare sărbătorile de iarnă. De regulă uram Crăciunul; întotdeauna îmi lăsase un gust amar, unul înrudit cu un cozonac mucegăit. (Prin asta, apropo, nu înţeleg o fată bătrână japoneză.) În copilărie am trecut printr-o succesiune de Crăciunuri, când soţii Grace cheltuiau banii meniţi iniţial pentru cadourile mele pe metamfetamine; adult fiind, Crăciunul însemna să fut o femeie care purta o pălărie roşie de fetru.

Continuam exerciţiile fizice, cu intervenţiile medicale regulate, dar cel mai interesant eveniment avea să fie o întâlnire a femeilor importante din viaţa mea: Nan, Sayuri şi Marianne Engel. N-aveam nici cea mai mică idee despre agenda acestei întâlniri şi, destul de straniu, nimeni nu vroia să-mi spună nimic. În micuţa mea inimă egocentrică mi-am închipuit că ar putea fi vorba de o petrecere surpriză în cinstea mea. Nimic mai eronat.

Sayuri a sosit prima. Am menţionat înainte că ea părea să-şi poarte corpul minuscul în spatele unui zâmbet gigantic, dar în ziua respectivă numai corpul ei era prezent. Când am întrebat-o dacă totul era okay, mi-a răspuns deloc convingător, că era. Fără să presez prea mult subiectul am întrebat dacă îi cumpărase cadoul lui Gregor. Mi-a spus că da şi cel puţin în

această privinţă am crezut-o. Aveam de gând să-i mai pun şi alte întrebări, când Marianne Engel şi Nan au intrat în salon ca nişte cai de curse, luptându-se pentru o poziţie mai bună. Marianne Engel s-a uitat direct la mine, declarând: „Când pleci de aici, vii la mine”.

„Nu te grăbi”, zise Nan, tăioasă, înainte de a-şi îndrepta atenţia asupra mea. „După cum ştii, probabil vei fi externat în câteva luni...”

„...şi atunci o să vii să locuieşti acasă la mine”. Impulsivitatea din vocea Mariannei Engel trăda faptul că nu credea în necesitatea acestei întrevederi multiple.

„Calmează-te”, zise Nan, ridicând mâna şi aruncându-i Mariannei Engel o privire exasperată. „Nu tu decizi una ca asta”.

„Nu are altundeva unde să meargă”.

Nan o contrazise: „Am aranjat deja un loc la Phoenix Hall”.

„Dar el nu vrea să meargă acolo”. Ceea ce era adevărat, nu vroiam, dar dr. Edwards mi-l recomandase de mai multă vreme, pentru personalul foarte calificat, pentru programele de plasament la locul de muncă şi pentru aprovizionarea medicală corespunzătoare. În plus, acolo dispuneau de consilieri terapeuţi, fără să mai punem la socoteală prezenţa altor pacienţi arşi confruntându-se cu aceleaşi provocări ca mine.

„Eu colaborez cu pacienţii de la Phoenix”, spuse Sayuri, „aşa că dacă mergi acolo putem continua exerciţiile fizice”.

„Te angajez eu”, spuse Marianne Engel. „Banii nu sunt o problemă. Poţi să le faci şi la mine acasă”.

Această propunere o făcu pe Sayuri să arunce o privire stânjenită în direcţia dr. Edwards. „Nu ştiu care e politica spitalului în această privinţă”.

Nan îi spuse că dincolo de politica spitalului, Phoenix Hall avea o echipă de profesionişti, *toţi* gata să-şi ofere serviciile de

experţi în domeniu. Marianne Engel a repetat că ea îmi va furniza toate cele necesare. „Dacă Mizumoto san e prea ocupată, vom angaja pe altcineva. Dar noi o preferăm pe ea pentru că ne place de ea”.

S-a întors spre mine pentru a mă privi direct în ochi, întrebându-mă în sfârşit ceea ce vroiam să mă întrebe. „Vrei să mergi la Phoenix Hall?”

„Nu”.

„Vrei să vii la mine?”

„Da”.

Marianne Engel s-a întors la dr. Edwards, spunând: „Iată. N-avem ce discuta”.

Poate ar fi fost mai prudent dacă aş fi pretins că am nevoie de mai mult timp să mă hotărăsc. În definitiv, tocmai o alesesem pe Marianne Engel în detrimentul doctoriţei care orchestrase recuperarea mea de luni de zile cu atâta pricepere. Răspunsul meu grăbit era, în cel mai bun caz, ilogic.

Însă dacă exista un singur lucru în privinţa căruia eram sigur, era că toţi cei din salon aveau cele mai bune intenţii. Nu ştiusem că Marianne Engel şi Nan se dondăneau de mai multe săptămâni în legătură cu viitoarea mea locuinţă; cum le vedeam pe amândouă zilnic asta nu era posibil decât dacă se înţeleseseră să nu se dea de gol, pentru ca nivelul meu de stres să fie menţinut la cel mai mic nivel posibil.

„Încă mai e suficient timp să ia o decizie informată”, spuse Nan, indicând că discuţia respectivă nu era nici pe departe încheiată. Nimănui nu i-a scăpat cât de ritos spusese *informată.*

* * *

Existau aspecte practice pe care nu le puteam ignora în legătură cu eventualitatea mutării mele la Marianne Engel. Unul dintre ele era că deşi avea mulţi bani, probabil nu-i dădea mâna să mă ţină.

Cazarea unui pacient ars e incredibil de costisitoare. În afara costului pentru tratament – onorariul lui Sayuri, proviziile medicale, echipamentul pentru exerciţii – mai era şi costul traiului regulat. Hrană. Îmbrăcăminte. Distracţie. Utilităţi. Ar fi trebuit să achite nu numai preţul traiului meu ca pacient, dar şi pe cel de persoană fizică. Deşi poate că existau programe finanţate de stat sau de organizaţii caritabile care să contribuie la îngrijirea mea, mă îndoiam că Marianne Engel ar fi făcut cerere pentru acest gen de asistenţă socială; având în vedere personalitatea pe care o avea, mă aşteptam ca mândria, birocraţia şi viaţa ei privată s-o oprească chiar şi să se documenteze în acest sens. Susţinea că dispunea de resursele necesare pentru a mă întreţine, dar mi-era greu să cred una ca asta – un pantof plin cu bancnote de o sută de dolari nu era suficient să mă convingă de bogăţia ei. Nu era această presupusă bunăstare financiară una dintre fanteziile ei, ca majoritatea celorlalte aspecte ale vieţii ei? Trebuia să cred că într-adevăr îşi economisise bănuţii vreme de şapte sute de ani?

Convieţuirea cu ea nu era chestionabilă doar din punct de vedere fiscal, era şi suspectă din punct de vedere moral. Cum fundamentul ofertei îl constituia credinţa că „ultima inimă” a ei era pentru mine, în mod cert aş fi profitat, sub false pretenţii, de o femeie derutată. În calitate de om întreg la minte, nu numai că ştiam cum stăteau lucrurile, dar eram şi obligat să acţionez în virtutea faptului că ştiam care era de fapt situaţia. Şi oricare ar fi fost situaţia, de ce m-aş pune în poziţia de a depinde de o femeie bolnavă mintal pe care abia dacă o cunoşteam? Deşi circumstanţele mele se modificaseră şi eram mai puţin apt din punct de vedere fizic decât înainte, mă descurcasem de unul singur încă din adolescenţă. Chiar şi înainte: pentru că tutorii mei, soţii Grace, fuseseră competenţi doar în privinţa tutelei drogurilor lor. În ultimă instanţă, mă descurcasem de unul singur de la vârsta de şase ani.

Aşadar, greşisem acceptând oferta Mariannei Engel, iar Nan avea dreptate. Va trebui să mă răzgândesc şi să adopt decizia rezonabilă de a mă muta la Phoenix Hall.

Când Gregor a trecut pe la mine în după-amiaza aceea, să-mi lase cadoul pentru Sayuri, m-a felicitat pentru decizia de a mă muta la Marianne Engel. Când l-am informat că mă răzgândisem, a dat înapoi şi mi-a spus că era decizia logică. „Cred că progresele tale au fost fantastice sub îndrumarea dr. Edwards. Am o mare stimă pentru ea”.

Îl cunoşteam destul de bine pe Gregor ca să-mi dau seama că nu spunea tot ce gândea. Acesta era şi cazul prezent. „Dar…?”

Gregor privi spre stânga, apoi spre dreapta, să se asigure că nu era nimeni în preajmă care să-l audă. „Dar chiar şi maimuţele cad din copaci”.

N-aveam idee ce vroia să spună, aşa că Gregor mi-a explicat: *Chiar şi experţii fac greşeli.* „Cu toate că dr. Edwards e doctoriţa ta, una foarte bună, nu cred că ar trebui să subestimezi nici efectul Mariannei asupra recuperării tale. Te vizitează zilnic, te ajută cu exerciţiile şi e evident că ţine mult la tine. Dumnezeu ştie de ce. Dar nu-ţi spun nimic ce nu ştii”.

EL CREDE CĂ PRIETENA TA SMINTITĂ E SERIOASĂ ÎN PRIVINŢA TA.

Ţine-ţi gura, scârbă.

L-am corectat pe Gregor. „E puţin sărită”.

„N-ai decât să nu recunoşti”, zise el, „dar e evident”.

FOARTE DRĂGUŢ.

N-aveam de gând să încerc să-i dovedesc ce credeam. Nu eram în stare. „Tu ce-ai face?”

„Aş fi şi eu îngrijorat să locuiesc la Marianne”, zise el, „dar nici tu nu eşti nu ştiu ce partidă. Dacă vă suportaţi, cred că ar trebui s-o faci”.

„Chiar dacă îi place de mine – şi nu spun că nu-i place – nu sunt foarte sigur ce simt pentru ea”. Pauză. „Nu ştiu”.

„Dacă nu-i accepţi invitaţia eşti cel mai mare idiot pe care l-am cunoscut”, zise Gregor. „Deplâng faptul că eşti un mincinos penibil”.

Când zaci îndeajuns de mult timp pe un pat de spital, ajungi să iniţiezi un catalog mental al tuturor contactelor umane. L-am atins pe Gregor pe dosul mâinii, prima atingere dintre noi, şi am zis: „Mersi că mi-ai adus cadoul lui Sayuri”.

UN MOMENT ÎNDUIOŞĂTOR…

Am sunat-o pe asistentă să-mi aducă mai multă morfină.

…ÎNTRE DOI FRAIERI.

* * *

În dimineaţa zilei de Crăciun, Marianne Engel a apărut în salonul meu cu un sac de cadouri şi cu o geantă diplomat argintie pe care a vârât-o numaidecât sub patul meu. Am petrecut câteva ore discutând, aşa cum făceam adesea, despre totul/nimic, în timp ce mă îndopa cu mandarine şi marţipan. Ca de obicei, ieşea în pauzele ei regulate să fumeze câte o ţigară, dar am observat că atunci când se întorcea nu era însoţită uneori de mirosul proaspăt de fum care dă de gol un fumător. Când am întrebat-o ce altceva mai făcuse, a scuturat din cap a negare. Însă zâmbetul o trăda.

Imediat după amiază au sosit Sayuri şi Gregor, urmaţi de Connie, care tocmai ieşise din tură. Dr. Edwards nu lucra

niciodată în ziua de Crăciun, iar Maddy şi Beth îşi luaseră liber să sărbătorească în familie. Cum nu lipsea nimeni, Marianne a scos la iveală sacul ei şi aşa am început să schimbăm cadouri.

Asistentele făcuseră o chetă ca să-mi cumpere nişte cărţi cu subiecte faţă de care manifestasem un interes recent, cum ar fi funcţionarea internă a mănăstirilor medievale germane şi scrierile lui Heinrich Seuse şi Meister Eckhart.

„Nu e simplu să cumperi ceva pentru tine, asta-i sigur. A trebuit să merg la trei librării diferite”, spuse Connie. Îndată ce şi-a dat seama că asta putea suna ca un reproş, a adăugat grăbită: „Nu că m-ar fi deranjat, desigur!”

Gregor mi-a oferit un set de coli şi cele necesare scrisului, deoarece îi mărturisisem că în ultimele săptămâni mă îndeletniceam cu unele însemnări, iar Sayuri mi-a dat îngheţată cu levănţică, pe care am împărţit-o bucuros cu toţi ceilalţi. Lui Marianne Engel se pare că i-a plăcut cel mai mult îngheţata, fiind încântată că limba i se colorase în mov.

Asistentelor le-am dat CD-uri cu interpreţii preferaţi. Desigur, nu erau daruri special personale, dar nu ştiam prea multe despre viaţa lor dinafara spitalului. Lui Sayuri i-am dat cadoul pe care îl rugasem pe Gregor să-l cumpere din partea mea: două bilete la un festival de film Akira Kurosawa ce avea loc nu peste mult timp.

„Mi-a venit ideea atunci când Dr. Hnatiuk mi-a spus de festival. Şi lui îi place Kurosawa, să ştii”.

Marianne Engel mi-a aruncat o privire cu sprânceana ridicată acuzator, pentru că numai subtil nu sunt.

Apoi a urmat darul lui Gregor, cumpărat de Sayuri: cupoane pentru o cină în doi la un restaurant rusesc cu numele extrem de neoriginal de La Rasputin. Am întrebat-o pe Sayuri dacă mâncase vreodată mâncare rusească, iar ea mi-a spus că nu. Acum eu am fost cel care am ridicat sprânceana în direcţia lui Gregor. Când mi-au mulţumit pentru daruri, am bolborosit:

„Crăciunul n-ar fi Crăciun fără fututele de cadouri”. Nimeni n-a părut să înţeleagă despre ce vorbeam, ceea ce dovedeşte că mai multă lume ar trebui să citească Louisa May Alcott.

Apoi a fost rândul lui Marianne Engel să ne dea cadouri. Asistentele au primit tichete de o zi la o sală de fitness, pe care Connie le-a pus deoparte, împreună cu CD-urile. Sayuri a primit un elaborat templu budist din sticlă, iar Gregor o pereche de sfeşnice din fier forjat. Au fost cu toţii impresionaţi de calitatea acestor obiecte lucrate de mână, iar Marianne Engel a trâmbiţat că darurile erau realizările a doi prieteni.

În ceea ce ne privea pe Marianne Engel şi pe mine, convenisem deja să schimbăm daruri mai târziu, în intimitate. Şi poate am fost singurul care observat că şi Sayuri şi Gregor ajunseseră la aceeaşi înţelegere.

După o vreme, Gregor ne-a întrebat: „Sunteţi gata să trecem la numărul următor?” Toată lumea a întors privirile spre Marianne Engel, care a încuviinţat. Crăciunul e într-adevăr un sezon al miracolelor, dacă personalul medical a ajuns să se uite la un schizofrenic pentru aprobare. Sayuri m-a aşezat într-un cărucior cu rotile şi Gregor m-a împins de-a lungul coridorului, iar când am întrebat unde mergem nimeni nu mi-a dat un răspuns direct. Curând am realizat că ne îndreptam spre sala de mese. Poate avea loc acolo un fel de sărbătoare de Crăciun, cu un Moş plătit şi colindători voluntari, deşi faptul că n-auzisem nimic despre asta mi s-a părut ciudat. După atâtea luni de spitalizare foarte puţine lucruri scăpau spiritului meu de observaţie.

Când uşile sălii de mese s-au deschis larg, am fost copleşit de mirosul tuturor felurilor de mâncare din lume. În dreptul peretelui din fund o mică armată de catering era ocupată cu aprovizionarea mai multor mese încărcate cu bunătăţi. Treizeci sau patruzeci de persoane colcăiau în încăpere sub ghirlandele de hârtie roşie creponată care atârnau din tavan şi câţiva pacienţi au gesticulat în direcţia noastră. La început am crezut că se minunau cu toţii de felul în care arătam, dar atunci când chelnerii i-au făcut cu mâna lui Marianne Engel am realizat că ea

era centrul atenţiei, nu eu. Pacienţii s-au apropiat agale de noi, unul câte unul: un bătrân care tuşea, o femeie cu părul creţ şi bandaje pe braţe, un băiat chipeş şi şchiop. În ariergardă venea o copilă pre-puberă fără păr pe cap, un buchet de baloane şi o grupă de rude aplaudând.

Toată lumea îi mulţumea Mariannei Engel pentru ceea ce făcuse; în acest moment tot nu ştiam ce anume. După ce Gregor m-a împins în dreptul bufetului şi m-a ajutat să mă ridic din cărucior, mi-a explicat că ea fusese cea care aranjase şi finanţase întreaga petrecere. Ceea ce, conform tendinţei ei curente de a nu manifesta niciun fel de reticenţă, nu era ceva uşor de făcut. Chiar dacă experimentasem cinele abundente aduse de ea în salonul meu, abia dacă aveam habar de ceea ce ne aştepta aici.

Curcan, şuncă, friptură de gâscă, pui, chiftele, capră curry, bour, căprioară, pârjoale, crap (crap? cine mănâncă crap?), cod, haddock, lutefish, scoici, mezeluri, zece feluri de cârnaţi, ochiuri, supă din coadă de vacă, supe de carne, supă de ceapă, mai multă brânză decât poate visa un uger de vacă, iahnie de fasole, mâncare de mazăre, ceapă, murături, păstârnac, morcovi, cartofi, cartofi dulci, cartofi şi mai dulci, varză, morcovi, pătrunjel, dovlecei, dovleac, orez alb, orez basmati, orez integral, orez sălbatic, orez alb, antipaste, pâine, păsat, chifle, covrigi, pateuri cu brânză, salată verde, salată Cezar, salată cu fasole, salată cu paste, salată jeleu, salată cu frişca şi măr, spaghete, fettuccini, macaroane, rigatoni, cannelloni, tortellini, gulglielmo marconi, (doar verificam dacă mai citiţi) banane, mere, portocale, ananas, căpşuni, afine, nuci şi alune asortate, plăcintă cu carne, budincă de Crăciun, pâine de Crăciun, prăjiturele cu nucă de cocos, plăcintă cu nucă, ciocolată, buşteni de ciocolată, broaşte de ciocolată, Bertie Bott’s Flavour Beans, fondante, zahăr, mirodenii, totul foarte frumos, prăjitura epifanie, chec, cozonac, omuleţi de turtă dulce, torta Vigilia di Natale, gustări, melci, codiţe de căţeluşi, punci cu merişor, lapte de pasăre, lapte, must, suc de mere, suc de portocale, sucuri, cafea, ceai, suc de tomate, de roşii, şi apă plată.

Toată lumea din spital trebuie să-şi fi umplut farfuriile o dată, de două ori, de trei ori, iar Marianne Engel fermeca fiecare invitat cu graţia şi excentricitatea ei. Nu strica nici că era costumată ca spiriduş şi arăta extraordinar de drăguţă. Muzica răsuna şi oamenii discutau plini de veselie, fiecare participând pătruns de spiritul evenimentului. Pacienţi care altfel nu s-ar fi întâlnit niciodată conversau acum pe îndelete, comparând probabil boli. Accesele de tuse erau acoperite de hohotele de râs şi s-au auzit chiar şi câteva ţipete de plăcere ale unor copii, fiecare primind câte un cadou de sub pomul de Crăciun din plastic. Se pare că Marianne Engel nu obţinuse permisiunea pentru montarea unui pom de pin adevărat, dar unul artificial era mai mult decât suficient. Dacă florile pot ucide un om, gândiţi-vă ce le-ar putea face un conifer.

În această după-amiază Marianne Engel era o celebritate în spital, deoarece se răspândise ştirea că prietena mea era cea care organizase totul. Un bătrânel cu un zâmbet larg a venit să stea de vorbă cu mine, aşa că am fost şocat s-aud că soţia lui de şaizeci de ani murise recent. Când i-am spus că-mi pare rău să aud una ca asta, a dat din cap şi m-a prins cu mâna de umăr. „Nu-ţi irosi simpatia pe mine, băiete. Am dus-o al naibii de bine, să ştii. Când găseşti o femeie ca asta, nu te întrebi ce-ai făcut s-o meriţi. Tot ce poţi să speri e să nu-i vină mintea la cap şi să se răzgândească”.

În timpul petrecerii am avut un ciudat sentiment de uşurare. Încă de prima oară când ne întâlnisem Marianne Engel a manifestat o afecţiune atât de iraţională faţă de mine încât mă aşteptam să dispară la fel de abrupt cum apăruse. Relaţiile se destramă, asta e natura lor. Am fost cu toţii martori miilor de cazuri de acest gen, chiar şi al acelor cupluri care fuseseră convinse că „vor învinge”.

Am cunoscut odată o femeie căreia îi plăcea să-şi imagineze lubirea sub înfăţişarea unui câine robust, unul care fuge întotdeauna după băţul care i-a fost aruncat, aducându-l înapoi mereu, cu urechile fluturând de fericire. Complet loial, complet necondiţionat. Iar eu am râs de ea fiindcă şi unul ca mine ştia că

iubirea nu e aşa. Iubirea e un lucru delicat care trebuie izolat şi protejat. Iubirea nu e robustă şi nu e obstinată. Iubirea se poate prăbuşi sub câteva vorbe aspre sau poate fi îndepărtată de câteva acţiuni nedelicate. Iubirea nu e deloc un câine credincios; iubirea e mai degrabă ca un lemur şoricel pigmeu.

Da, *exact* asta este iubirea: o creatură mică şi nervoasă, cu ochii permanent holbaţi de frică. Pentru cei care nu-şi pot imagina foarte bine cum arată un lemur şoricel pigmeu, închipuiţi-vă nişte miniaturi Don Knotts sau Steve Buscemi în haine de blană. Închipuiţi-vă cel mai drăguţ animal posibil, după ce l-aţi stors aşa de tare că toată umplutura i s-a urcat într-un cap excesiv de mare, ochii fiindu-i atât de beliţi încât ar putea da pe dinafară. Lemurul arată atât de vulnerabil încât nu poţi să nu te temi că un prădător va apărea dintr-o clipă într-alta să-l înşface.

Iubirea pe care mi-o purta Marianne Engel părea încolţită dintr-o premisă atât de anemică, încât îmi închipuiam că se va nărui în momentul în care vom păşi dincolo de poarta spitalului. Cum ar putea o iubire fondată pe un trecut ficţional să supravieţuiască într-un viitor real? Era imposibil. Acest gen de iubire era făcut să fie înşfăcat şi zdrobit între fălcile vieţii adevărate.

De asta mă temeam, însă această zi de Crăciun îmi demonstra că iubirea Mariannei Engel nu era anemică. Era viguroasă, era musculară, era masivă. Credeam că nu va putea umple decât salonul meu din pavilionul de arşi, dar ea umplea întregul spital. Mult mai important era că nu-mi era rezervată exclusiv; era împărtăşită generos cu necunoscuţi – oameni despre care nu credea că sunt prieteni din secolul al paisprezecelea.

Toată viaţa mea am auzit poveşti ridicole despre iubire: cu cât dai mai mult, cu atât ai mai mult. Asta întotdeauna mi-a făcut impresia violării principiilor matematice fundamentale, nimic mai mult. Însă privind-o pe Marianne Engel împărtăşindu-şi iubirea atât de generos, s-a trezit în mine cea mai stranie senzaţie romantică: opusul geloziei.

M-a alinat faptul că iubirea era condiţia naturală a sufletului ei şi nu o aberaţie plăsmuită din fantezii. Iubirea ei nu era un lemur, un animal botezat aşa pentru că exploratorii portughezi din Madagascar remarcaseră nişte ochi mari şi luminoşi privindu-i din pădure atunci când se aşezau în jurul unui foc de tabără. Convinşi că aceşti ochi aparţineau unor spirite ale camarazilor decedaţi au botezat animalele cu un cuvânt latin care înseamnă „spiritele morţilor”.

* * *

După ce ultimul copan de curcan a fost devorat, Marianne Engel a mulţumit fiecăruia dintre cei care serviseră masa şi le-a înmânat plicuri conţinând „doar ceva în plus pentru munca din timpul sărbătorilor”. În timp ce mă împingea în cărucior, înapoi în salonul meu, mi-a spus că era cea mai frumoasă zi de Crăciun pe care o avusese vreodată. I-am atras atenţia că era o declaraţie uriaşă, dat fiind faptul că sărbătorise şapte sute de toate.

După ce m-a ajutat să mă bag în pat, Marianne Engel s-a aşezat şi ea, foarte satisfăcută. I-am spus că petrecerea trebuie s-o fi costat o avere; a închis subiectul cu un gest al mâinii, apoi a tras de sub pat geanta argintie. „Deschide-o”.

Geanta era burduşită cu fişicuri de bancnote de cincizeci şi de o sută. În zilele mele de pornografie şi consum de droguri văzusem ocazional unele grămezi de cash, dar niciodată ca asta. Am jonglat în scăfârlie cu cifrele încercând să aproximez cât de cât suma din geantă. Era dificil de calculat – eram încă prea şocat de banii *fizici* – aşa că Marianne m-a salvat. „Două sute de mii”.

Două sute de mii de dolari. Pe care îi lăsase sub pat toată ziua. Pe care oricine ar fi putut-o şparli. I-am spus că e fraieră; a râs şi mi-a răspuns că împotriva prostiei şi zeii se împotrivesc în

van. Dar serios, a întrebat ea, cine ar căuta sub un pat de spital în ziua de Crăciun o geantă cu bani?

„Credeai că nu-mi pot permite să te întreţin”. A spus asta ca şi cum n-ar fi existat vreo o posibilitate să greşească. Nu greşea. Când am dat din cap, a adăugat: „Acum sunt gata pentru cadoul meu”.

În săptămânile premergătoare trecusem în revistă zeci de versiuni ale aceleiaşi mici cuvântări, asemeni unui licean plănuind s-o invite pe fata preferată la dans, dar acum, când sosise clipa aceea, m-am simţit nesigur. Timiditate. Jenă. Vroiam să fiu fermecător, dar exact ca acel licean, îmi înghiţisem limba. Era prea târziu să dau bir cu fugiţii şi ştiam că darurile mele – trei la număr – erau prea personale. Prea stupide. Orele mele de zbucium fuseseră degeaba: ce fel de himere mă convinseseră să recurg la aceste cadouri? Le va considera copilăreşti; mă va crede prea direct, sau nu îndeajuns de direct, îmi doream ca fulgerul să lovească salonul, să străpungă noptiera în care darurile mele erau ascunse într-un sertar.

Scrisesem trei poeme pentru ea. Şerpoaica din şira spinării a râs de pura aroganţă a eforturilor mele.

Toată viaţa am scris versuri, dar nu le-am arătat niciodată cuiva. Mă ascundeam când scriam şi mă ascundeam eu însumi în scrierile pe care le ţineam ascunse – numai un om incapabil să se adapteze la lumea reală ar crea o alta în care să se ascundă. Uneori, când realizez că nu aş putea renunţa la scris chiar dacă aş vrea, un val îngheţat de iritare mă trece pe spate, de parcă un alt bărbat ar sta, prea aproape de mine, la pisoarul unei toalete publice.

Uneori simt că există ceva profund nebărbătesc în scrierile mele, dar poezia e cea mai rea. Când eram crispat din cauza atacurilor de paranoia cauzate de cocaină îmi ardeam jurnalele şi priveam cum paginile cuprinse de flăcări se desprindeau unele de celelalte pe rând, flăcările scuipând în aer mici fulgi cenuşii. În timp ce cuvintele mele sure urcau spre ceruri, mă mulţumea gândul că eul meu interior era încă o dată în siguranţă: o

întreagă echipă a celor mai experţi criminalişti FBI n-ar fi putut reface emoţiile mele. Frumuseţea păstrării celor mai adevărate emoţii ascunse în scris consta în faptul că le puteam incinera în orice moment.

Convingând o femeie să-mi cadă la pat nu era deloc periculos pentru că vorbele mele dispăreau odată cu vaporii respiraţiei rostite: compunând un poem pentru o femeie era similar cu elaborarea armei pe care o putea folosi mai târziu împotriva mea. Oferind cuiva scrierile tale însemna că acestea vor persista în univers pe vecie, gata în orice moment să se întoarcă sub formă de răzbunare.

Aşa că o dădusem în bară. Era ziua de Crăciun, eram blocat în patul-schelet, îi datoram un cadou Mariannei Engel şi nu aveam niciun dar de rezervă. Doar nişte mâzgăliturii care întunecau puritatea paginilor albe. Cuvintele mele erau ca nişte hieroglife egiptene înainte de descoperirea pietrei Rosetta; cuvintele mele erau nişte soldaţi răniţi, şchiopătând spre casă, puştile sterpe după o bătălie pierdută; cuvintele mele erau nişte peşti muribunzi, zbătându-se isteric la deschiderea năvodului, când prada se revarsă pe punte ca un munte, eşuând în încercarea de a deveni o prerie.

Cuvintele mele erau, sunt, nedemne de Marianne Engel.

Dar n-aveam ce face, aşa că am întins mâna spre sertar şi – **FRAIERE** – am pus capăt palidei mele imitaţii de curaj imaginar. Am scos afară trei coli de hârtie, am închis ochii şi am întins poemele în direcţia Mariannei Engel, sperând că nu vor putrezi în mâinile mele.

„Citeşte-mi-le”, spuse ea.

Am protestat, că nu eram în stare. Erau poeme, iar vocea mea era rezultatul unor răscruci nefaste. Un dulău din iad îmi pustiise gâtlejul lăsând în urmă o chitară spartă cu corzi ruginite. Vocea mea era – este – maiestuos nepotrivită pentru poezie.

„Citeşte-mi-le”.

Asta era acum zece ani. Aveţi cartea asta în mâinile voastre, aşa încât e evident că mi-am învins teama de a dona cuvinte scrise. Însă cele trei poeme pe care i le-am citit Mariannei Engel în acea zi de Crăciun nu vor fi incluse în paginile acestei naraţiuni. Aveţi deja suficiente probe incriminatorii împotriva mea.

Când am terminat, s-a cuibărit în patul meu. „A fost minunat. Mulţumesc. Acum îţi voi spune cum ne-am întâlnit întâia oară, de-a fir a păr…”

XII

N-a trecut mult după ce am început să citesc scrierile lui Meister Eckhart şi ceva s-a schimbat în gândirea mea. Nu era o schimbare uriaşă, dar era suficientă şi am început în sfârşit să înţeleg un pic din ceea ce spunea Mama Christina referitor la eliminarea creaturii sufletului meu, în efortul de a mă apropia de Trinitate. Dar am păstrat cartea în secret pentru că unele călugăriţe, ca Gertrud, nici nu vroiau să ia în considerare ideile lui mai radicale. Şi cu toate că Eckhart era cel care juca rolul de catalizator, altcineva a contribuit la accelerarea spiritului meu rebel. Când una dintre călugăriţele mai în vârstă a decedat, Gertrud mi-a încredinţat îndatoririle decedatei, care includeau şi negocierile cu negustorul de pergamente.

Omul acesta era un individ mai dintr-o bucată decât cei cu care fusesem obişnuită, aşa încât m-a surprins faptul că am ajuns să ne înţelegem atât de bine. Primul lucru pe care mi l-a cerut a fost să mă rog pentru el. Mi-a explicat că fosta călugăriţă îl ajutase în acest sens, iar asta a fost prima mea lecţie despre cum o mână spală pe alta. Dacă eram de acord, atunci el oferea mănăstirii o ieftinire. A recunoscut că păcătuise, dar a adăugat cu un zâmbet şiret că „nu într-atât de rău încât să-mi permit să cumpăr indulgenţe”.

Îi plăcea să vorbească despre toate cele şi m-a impresionat cu priceperea lui în chestiuni politice, dar probabil numai datorită faptului că nu realizam că, de fapt, criticile lui erau tipice pentru cele vehiculate în oricare tavernă la sfârşitul zilei. Pe parcursul negocierilor noastre lunare am aflat multe despre Germania din afara zidurilor mănăstirii. Papa Ioan era angajat într-un conflict cu Ludovic de Bavaria. Izbucneau tot timpul războaie, iar baronii locali ajunseseră să tocmească trupe de mercenari cunoscute sub numele de condotta; lingvista din mine şi-a dat seama că era un cuvânt împrumutat din italiană. Moartea era vândută pentru profit, fără pic de ideologie sau credinţă, iar asta îmi întorcea stomacul pe dos. Nu înţelegeam cum pot face oamenii astfel de lucruri, dar negustorul de pergament dădea din umeri asigurându-mă că era ceva ce se întâmpla pretutindeni.

În scriptoriu, Gertrud ne ţinea să lucrăm până seara târziu la *Die Gertrud Bibel,* iar eforturile ne erau răsplătite. În ciuda atenţiei ei pătimaşe pentru detaliu şi a tuturor celorlalte îndatoriri ale noastre, mi-am dat seama că nu mai rămăseseră decât câţiva ani de lucru. Era bătrână, dar ştiam că se va forţa să reziste. Pe cât de pioasă pretindea că este, s-ar fi certat cu Hristos însuşi dacă ar fi avut îndrăzneala s-o cheme la El, înainte ca misiunea ei să-şi găsească împlinirea dorită.

Era târziu într-o noapte, o noapte ca oricare alta, când una dintre călugăriţe a venit în scriptoriu să ne anunţe şoptit de sosirea a doi bărbaţi, unul dintre ei acoperit cu arsuri atât de severe încât arăta de parcă „s-ar fi luptat cu Duşmanul!”. Totul suna foarte interesant, dar aveam de lucru.

A doua zi dimineaţa sora Mathildis, una dintre asistentele medicale ale mănăstirii, m-a trezit în timp ce dormeam în chilia mea, spunându-mi că era necesară prezenţa mea la infirmerie. Ordinele Maicii Christina. Am aruncat pelerina pe mine şi împreună am traversat grădina capelei, timp în care ea m-a informat că împreună cu alte călugăriţe din infirmerie – surorile Elisabeth şi Constantia – îl oblojiseră peste noapte pe cel ars. Toată lumea era surprinsă că rezistase atât de mult.

Maica Christina ne-a întâmpinat la uşa infirmeriei, înăuntru, părintele Sunder şi călugăriţele-asistente se îngrijeau de un bărbat întins sub un cearşaf alb. Într-un colţ al încăperii se prăbuşise un soldat ostenit, încă înveşmântat în straie de bătălie. Când m-a văzut a sărit în picioare şi m-a întrebat: „Poţi să-l ajuţi?”

„Soră Marianne, acesta e Brandeis, cel care ni l-a adus pe bărbatul ars. Noi am consultat toate textele medicale pe care le avem – Mama Christina arătă printr-o înclinare a capului spre cărţile deschise de pe masă – dar nu conţin informaţiile necesare pentru îngrijirea acestor răni”.

Eram descumpănită, nu ştiam ce vroia de la mine. „V-aţi gândit la spitalul Spiritul Sfânt, din Mainz? Am auzit că e unul dintre cele mai bune”.

Părintele Sunder a făcut un pas înainte. „Ne-am gândit, firește, dar e mult prea slăbit să riscăm să-l transportăm acolo. Tot ce se poate face trebuie făcut aici”.

„Dacă cineva cunoaşte întreg conţinutul scriptoriului, tu eşti aceea”, zise Mama Christina. Iar dintr-un reflex politic adăugă: „Şi sora Gertrud, firește. Dar ea are atâtea lucruri importante pe cap, dată fiind poziţia ei, aşa încât te rog pe tine să scotoceşti biblioteca, să afli orice informaţie folositoare care poate fi găsită”.

Două lucruri deveniseră imediat clare. Întâi de toate, această măsură era luată în primul rând pentru a-l calma pe Brandeis: existau foarte puţine şanse ca vreuna dintre cărţile noastre să conţină informaţii folositoare. În al doilea rând, Mama Christina n-avea încredere că sora Gertrud îşi va devota atenţia necesară unei astfel de cercetări. Deşi existau puţine şanse să găsesc ceva, un pic de speranţă e mai bună decât deloc, iar stareţa, aparent, decisese că viaţa unui om era mai importantă decât mândria Gertrudei. Ceea ce, trebuie să recunosc, m-a încântat. Dar nu se cuvenea să mă manifest ca atare, aşa încât am făcut o plecăciune umilă, declarând că îmi făcea plăcere s-o slujesc pe stareţă întru Domnul. Singura mea rugăminte era să mi se dea voie să inspectez rănile soldatului, să ştiu ce remedii să caut.

Apropiindu-mă de masă ţi-am văzut faţa pentru prima oară. Era arsă atunci, la fel ca acum, deşi puţin mai sever, iar pe piept aveai o baltă de sânge care răzbătuse prin cearşaful alb. Nu m-am putut abţine să nu mă gândesc la un trandafir roşu înflorind de sub zăpadă. Chiar şi în clipa aceea am ştiut că era un gând necuviincios. Părintele Sunder i-a aruncat o privire stareţei, care a dat din cap a încuviinţare, iar el a tras încet cearşaful de pe tine. Puteam auzi fâsâitul uşor al ţesăturii îmbibate de sânge desprinzându-se de trupul tău.

Reacţia mea m-a surprins. Mai mult decât orice, eram fascinată, în mod cert nu simţeam vreo repulsie. În timp ce toţi cei prezenţi, inclusiv soldatul Brandeis, au făcut un pas înapoi, eu am făcut un pas înainte.

Pielea era incinerată, firește, iar trupul tău producea mai mult lichid decât puteau absorbi bandajele. Am cerut un tampon să șterg excesul de fluide. Negru și roșu, și cenușiu supurau amestecate, dar în timp ce ștergeam reziduul incinerat am făcut o descoperire uimitoare. Era o porțiune rectangulară de carne nearsă pe pieptul tău. În stânga, chiar deasupra inimii, apărând într-un contrast total cu pielea distrusă de jur împrejur. Direct în centrul ei se vedea o singură rană, o spintecătură făcută de un obiect ascuțit. L-am întrebat pe Brandeis ce era cu rana asta, iar el mi-a răspuns că era punctul de intrare al unei săgeți care te nimerise. A mai adăugat că săgeata nu intrase adânc, dar focul fusese cel care cauzase cele mai mari stricăciuni.

L-am rugat să-mi spună exact cum se întâmplase. Fața lui Brandeis s-a albit, pentru că relatase deja întreaga poveste asistentelor și ultimul lucru pe care vroia să-l facă era s-o ia de la început. Dar și-a ținut firea și a început să vorbească.

Tu și Brandeis făceați parte dintr-o condotta, ca arcași mercenari, iar când a zis asta soldatul și-a ținut privirea ațintită spre podea, ca și cum i-ar fi fost rușine să-și mărturisească îndeletnicirea într-un așezământ al Domnului. Avusese loc o bătălie cu o zi înainte. La un moment dat erați unul lângă celălalt, cu arbaletele voastre, iar în momentul următor ai fost lovit de o săgeată în flăcări. Brandeis a reacționat rapid, dar focul se răspândise deja. Pentru că săgeata era înfiptă direct în pieptul tău nu te putea întoarce pe burtă, să stingă flăcările, așa că a rupt săgeata lângă vârful înfipt. Spunând asta, Brandeis a făcut o pauză și a întins palmele să-mi arate arsurile lui destul de grave. Îți smulsese hainele aprinse, dar era prea târziu. Nenorocirea se întâmplase.

A stat lângă tine cât a ținut bătălia, doborându-i cu arbaleta pe atacatorii care îndrăzneau să se apropie prea mult. În final trupele voastre au învins și lupta a încetat. Când inamicii s-au retras, ceilalți soldați au început să cerceteze carnajul, căutând supraviețuitori.

Existau reguli pe înțelesul tuturor. Dacă dădeau peste un dușman rănit, era numaidecât executat. Dacă unul dintre ai

voştri era rănit şi putea fi tratat, i se acorda tratamentul necesar. Dar dacă unul dintre ai voştri era rănit dincolo de orice speranţă, era şi el ucis. Ceea ce era considerat atât un act de compasiune, cât şi unul de economie. Nu se cuvenea ca un bărbat bun să moară de o moarte chinuitoare şi nu era practic să iroseşti resurse preţioase pentru a ţine în viaţă un soldat fără viitor.

Când tu şi Brandeis aţi fost descoperiţi de camarazii voştri, s-a ajuns repede la un consens general. Erai mult prea sfârşit, trebuia să-ţi curme suferinţa. Şi pe-a lor.

Un tânăr războinic pe numele de Kuonrat a făcut un pas înainte oferind braţul care să-ţi aplice lovitura fatală de sabie, dar nu te gândi niciun moment că era un gest de compasiune. Kuonrat era un bărbat ambiţios şi însetat de sânge, cu o brumă de conştiinţă; se gândea deja la cel mai înalt rang, iar moartea ta ar fi însemnat pur şi simplu înlăturarea unuia din vechea gardă a celor care îi blocau ascensiunea la poziţia de condotier, de comandant al trupei.

Dar la ora aceea comandantul era Herwald, iar de el te lega o lungă istorie. De fapt, el fusese cel care te recrutase când nu erai decât un adolescent. Erai unul dintre veteranii trupei şi de-a lungul anilor ajunsese să te respecte enorm. Nu s-a grăbit să ordone executarea ta, dar ştia că responsabilitatea unui asemenea act nu putea fi lăsată în seama unuia precum Kuonrat. Aşa că Herwald i-a oferit-o lui Brandeis, cel mai bun prieten al tău. Dacă Brandeis ar fi refuzat, Herwald ar fi făcut-o el însuşi.

Brandeis nici n-a vrut s-audă de uciderea ta. S-a ridicat în picioare, scoţând sabia din teacă. „Îl voi doborî pe oricare îndrăzneşte să se-apropie de noi. Prietenul meu nu va fi căsăpit ca un cal şchiop”.

De ce nu te-ar fi putut duce undeva să te îngrijească chiar el, Brandeis? Motivul rezidă în mottoul condottei. Odată soldat, rămâneai soldat, pe viaţă. Aşa era, aşa este şi aşa va fi, în veci pururi. Un soldat trebuia să ştie că putea conta pe omul de lângă

el, că nu erau posibile dezertările în timpuri de restrişte. Pentru a impune această regulă, oricine ar fi încercat să fugă era vânat şi ucis cu brutalitate, fără excepţie. Dacă lui Brandeis i s-ar fi permis să plece ca să aibă grijă de tine, cineva putea încerca, mai târziu, să obţină acelaşi privilegiu?

Aşadar, Brandeis stătea lângă tine cu sabia ridicată împotriva întregii trupe şi împotriva tradiţiei care nu putea fi nesocotită. Era un act de un curaj incredibil şi de o stupiditate la fel de mare. Dar, probabil, ceilalţi soldaţi nutreau un fel de respect reţinut celui care îşi risca viaţa pentru un prieten. Impasul nu putea fi rezolvat decât dacă Brandeis se dovedea în stare să ofere o soluţie viabilă, ceea ce, uimitor, a reuşit să facă.

Brandeis ştia cât de aproape era mănăstirea Engelthal de locul în care avusese loc bătălia şi cunoştea reputaţia mănăstirii, ca o locaţie în care miracolele se produceau în mod curent. Brandeis s-a jurat pe onoarea lui că se va alătura trupei înainte de următoarea bătălie, dacă i se dădea voie să te aducă la mănăstire. S-a exprimat – din moment ce toată lumea era convinsă că oricum vei muri – că cel puţin trebuia să ţi se permită să mori sub protecţia Domnului.

Herwald a acceptat propunerea lui Brandeis, excepţie rară din partea lui. Din punct de vedere personal şi politic era o decizie înţeleaptă. Le comunica soldaţilor loiali că vor fi răsplătiţi, iar în acelaşi timp îl scutea de ordinul execuţiei unui vechi prieten. Şi nimeni nu-l putea învinui că ar fi permis unui soldat valid să părăsească trupa, deoarece Brandeis promisese că se va întoarce.

Kuonrat cel Ambiţios ştia foarte bine că nu putea să-l atace pe Herwald pe faţă atunci când dădea dovadă de atât de multă bunăvoinţă, dar nu s-a abţinut să nu şoptească oricui îşi pleca urechea la el că, de fapt, asta era a doua oară când regula de fier a condottei fusese nesocotită. „Nu-şi aminteşte nimeni de arcaşul italian, Benedetto? L-am lăsat să ne scape fără să trimitem soldaţii pe urmele lui. Herwald ne-a trădat din nou cu neputinţa lui. Cât vom mai permite să continue tot aşa?”

Puţini mercenari l-au auzit spunând aceste vorbe. Cei mai mulţi au fost de acord că, după ani de zile de stagiu militar, ar trebui să ţi se permită să mori cât mai aproape de Dumnezeu, în grija maicilor de la Engelthal.

Când Brandeis a sfârşit de povestit, şi-a frecat faţa epuizată de oboseală. E posibil să fi văzut o lacrimă, însă e la fel de posibil şi să fi fost doar o broboană de sudoare. Şi aşa ai ajuns la mănăstire. Aşa ai ajuns la mine.

Povestea lui Brandeis îi captivase pe toţi cei prezenţi, chiar şi pe cei care o auziseră înainte. În cele din urmă părintele Sunder a rupt tăcerea, elogiindu-l pe mercenar pentru că acţionase cum se cuvine. Mama Christina a declarat că nu era de acord cu mercenarii, dar recunoştea iubirea frăţească atunci când o vedea. L-a asigurat încă o dată pe Brandeis că vom face tot ce putem, iar călugăriţele-asistente au încuviinţat la unison. Erau numai cuvinte frumoase, desigur, însă pe fiecare faţă din încăpere se citea aceeaşi expresie de milă. Toată lumea credea că vei muri.

Eu nu: vroiam să-mi plimb degetele peste rănile tale; vroiam sângele tău pe mine. Unde toţi ceilalţi vedeau un muribund, eu vedeam un om care aştepta învierea. M-am gândit la rănile lui Hristos şi la ora Lui finală.

Brandeis s-a îndreptat de spate, felul în care reacţionează bărbaţii când cred că asta le va conferi o forţă mai mare decât cea pe care o posedă în realitate. S-a înclinat cu dificultate, declarându-ne că trebuia să onoreze promisiunea de a se întoarce la trupă. Avea încredere în forţele lui, a mai adăugat el, şi în bunătatea Domnului. Ajuns la uşă a mai privit o dată peste umăr, uitându-se la tine pentru ultima oară.

După plecarea lui Brandeis am petrecut întreaga zi cercetând atent toate volumele din scriptoriu, încercând să găsesc ceva care să-mi fie de ajutor în tratamentul tău. Dar oricât de urgentă era misiunea mea, îmi venea greu să mă concentrez. Încercam să mi te imaginez în luptă, însă n-am reuşit. Brandeis păruse prea îngrijorat de soarta ta ca să fie şi el un ucigaş, iar expresia

calmă de pe faţa ta, aşa cum zăceai pe masă, mă bântuia hipnotic. Nu o realizam atunci, dar erai într-o stare de şoc. În momentul respectiv mi se părea că spiritul tău scăpase de sub carapacea trupului. Călugăriţă fiind, am găsit acest lucru profund deconcertant. Nu m-a ajutat să focalizez nici faptul că nu-l întrebasem pe Brandeis de ce nu era arsă porţiunea rectangulară de deasupra inimii tale, chiar în mijlocul unor stricăciuni atât de severe pe restul bustului.

Cărţile noastre nu conţineau niciun remediu pentru arsurile tale teribile. Niciun con de lumină pătrunzând prin fereastră nu ilumina vreun pasaj relevant şi nici vântul nu şuiera printr-un oberlicht, deschizând paginile vreunei cărţi la paragraful salvator. În seara aceea m-am simţit obligată să mă întorc la infirmerie doar ca să le informez pe călugăriţele-asistente că nu făcusem absolut niciun progres.

Scena era vădit diferită de cea văzută mai devreme. Urlai deja cu o furie cum nu mai auzisem în viaţa mea. Anii mei de tăcere monastică mă făcuseră incapabilă să-mi imaginez că un corp uman poate produce astfel de zgomote. Călugăriţele încercau să te ţină nemişcat, dar era o bătălie pierdută. Sora Elisabeth a fost mai mult decât bucuroasă să-mi cedeze locul. Erai scăldat în fluidele rebele ale trupului, iar ochii îţi zvâcneau dintr-o parte într-alta, de parcă ai fi urmărit un demon pe care numai tu îl vedeai. Mi-am pus mâinile în jurul capului tău, dar n-ai încetat să te zvârcoleşti. Ţi-am mângâiat părul şi ţi-am adresat cuvinte alinătoare, în timp ce celelalte au turnat apă peste tine. Fiecare jet rece îţi provoca un alt spasm al trupului. Am pus şi eu mâna pe o cană şi am făcut tot ce mi-a stat în putinţă să-ţi forţez lichidul pe gât. Când în sfârşit ai deschis gura să accepţi asta, ochii tăi s-au zbătut pentru un moment înainte de a rămâne complet nemişcaţi.

A trecut un minut de tăcere sinistră şi vedeam, după felul în care o faţă o privea pe cealaltă, că toate erau sigure că muriseşi. Asistentele şi-au permis anevoie să stea jos, epuizate.

Apoi ai tresărit violent, suspinând, iar ochii ţi-au fost inundaţi de teroare, ca şi când ai fi văzut tot ceea ce era de ştiut despre

moarte. Ai început să strigi din nou, aşa că te-am pălmuit peste faţă, forţându-te să-ţi vii în fire, dar ochii tăi au început din nou să penduleze în căutarea acelui demon. Te-am strâns cât de viguros am îndrăznit şi mi-am apropiat faţa la câţiva centimetri de a ta, ţipând cât am putut de tare. Când în sfârşit ai fost în stare să te concentrezi asupra mea, teama a părut să-şi ia zborul de la tine.

A mă uita în ochii tăi era mai degrabă un soi de recunoaştere decât orice altceva. Ne-am studiat reciproc. Nu ştiu câte momente au trecut. Încercai să spui ceva, dar era atât de anemic încât am crezut că doar îmi imaginam vocea cuiva. Mi-am apropiat urechea de gura ta. Celelalte călugăriţe au făcut câţiva paşi înapoi şi te-am auzit rostind câteva cuvinte cu o voce distorsionată.

„Inima mea… Încuiată… Cheia”.

După care ai închis ochii, alunecând la loc, în inconştienţă.

N-aveam nici cea mai mică idee ce vroiai să spui cu aceste cuvinte, dar mi-au întărit cumva credinţa că eram menită să te ajut. Nu este natura niciunei călugăriţe să accepte ideea că inima unui bărbat e zăvorâtă, în special inima celui care se găseşte pe pragul raiului – sau, deşi n-am vrut s-o recunosc faţă de mine, al iadului. Trebuie să fii realist în privinţa destinaţiei finale a unui mercenar.

Am stat cu tine toată noapte, spălând fluidele mizere care supurau pe pieptul tău. Eram atentă, atât cât îmi stătea în putinţă şi, cu toate acestea, carnea ta încă se mai zbătea sub atingerea mea. Oricât de dificil ar fi fost să fiu martoră la durerea ta, eram sigură – pentru prima oară în viaţa mea – că Engelthal era *exact* locul potrivit pentru mine. Absenţa viziunilor mele mistice, lipsa mea de înţelegere pentru trinitatea eternă, toate acestea erau acum complet neimportante.

A doua zi dimineaţa, întorcându-mă spre chilia mea, am întâlnit-o pe Gertrud. M-a întrebat, cu vocea ei fals-dulce, când aş putea „găsi câteva clipe departe de acel ucigaş” pentru a-mi

relua munca în scriptoriu şi a continua lucrarea întru Domnul. Am informat-o că stareţa îmi ceruse în mod direct să mă ocup de pacientul ars, responsabilitatea mea de căpătâi în momentul acela. În acelaşi timp am adăugat că Mama Christina era de părere că sunt exclusiv calificată să obţin informaţiile relevante în scriptoriu. Am putut vedea furia care a traversat faţa Gertrudei, dar numai pentru o clipă.

Când şi-a recâştigat calmul, Gertrud mi-a spus: „E foarte frumos din partea Mamei Christina să aloce aceste resurse întru ajutorarea unui om. Însă eu cred că ar fi mai înţelept să ne amintim că numai Dumnezeu îl poate ajuta pe acest soldat. Nu stă în puterea unui copil bastard, abandonat la poarta mănăstirii”.

Acestea erau de departe cele mai aspre cuvinte pe care mi le adresase vreodată. Eram şocată, dar am asigurat-o că avea perfectă dreptate, firește. Totuşi, am adăugat eu, trebuia să mă ierte pentru că vroiam să-mi spun rugăciunea şi să dorm puţin, în cazul în care Dumnezeu va onora un copil bastard ca mine cu puterea de a ajuta un om la nevoie.

Când m-am întors la infirmerie mai târziu în aceeaşi zi, am aflat că îţi mersese foarte rău în absenţa mea. Deliraseşi incoerent, zvârcolindu-te violent. Mama Christina şi părintele Sunder erau acolo, consultându-se cu asistentele, însă nimeni nu ştia ce să mai facă.

Pe nepusă masă, ai ridicat un braţ şi ai arătat spre mine. Toată bolboroseala ta confuză a dispărut şi ai rostit cu voce tare: „Aceea”.

Toată lumea a rămas înmărmurită. Cu excepţia câtorva cuvinte pe care numai eu le auzisem, asta era prima oară când vorbeai. A urmat o pauză dramatică înainte de a adăuga: „Am avut o viziune”.

Călugăriţele au scos un strigăt de uimire, iar Mama Christina a înălţat numaidecât o rugăciune de îndrumare. Un soldat care avea o viziune: Engelthal era cu adevărat un locaş mistic şi

minunat! Dar eu nu te-am crezut. Erai în mănăstire de prea puţin timp, am gândit eu, dar cumva ţi-ai dat seama că singura monedă valabilă era revelaţia divină.

Mama Christina a făcut un pas înainte. „Ce fel de viziune?”

Ai arătat din nou spre mine, şoptind: „Dumnezeu mi-a spus că ea mă va tămădui”.

Mama Christina l-a strâns de braţ pe părintele Sunder. „Eşti sigur?”

Ai dat din cap aproape imperceptibil, închizând ochii, exact aşa cum făceau călugăriţele pentru a arăta cât de profund erau adâncite în contemplare.

Călugăriţele şi-au împreunat mâinile pătrunse de o teamă sfântă şi au îngenuncheat pioase, în timp ce Părintele Sunder şi Mama Christina s-au retras într-un colţ să se sfătuiască. Puţin după aceea, Mama Christina mi-a luat mâinile între ale ei. „E foarte ciudat, soră Marianne, dar trebuie să-l credem pe cuvânt. N-am spus eu dintotdeauna că există ceva în tine ce nu vede nimeni?”

Poate că Mama Christina, binecuvântă fie ea, anticipa un nou capitol minunat în cronica mănăstirii Engelthal. Cine eram eu s-o dezamăgesc? Am încuviinţat, deşi mantia de tămăduitoare aleasă era o povară grea pentru o călugăriţă deloc excepţională ca mine, dar pe care vroiam s-o port de dragul mănăstirii. În spatele Mamei Christina, se pare că tu căzuseşi din nou în inconştienţă, dar se mai zărea o urmă a zâmbetului pe buzele tale.

După această revelaţie celelalte călugăriţe mi-au acordat un spaţiu generos pentru tratamentul tău. Nu încape nicio îndoială, nu vroiau ca greşelile lor pământeşti să degradeze remediul divin. Ţi-am curăţat rănile cu apă rece şi ţi-am schimbat bandajele, dar am îndepărtat şi carnea moartă, procedură care a provocat protestele celorlalte, până când le-am reamintit de viziunea ta. Poate n-aveau tăria să suporte aşa ceva sau poate

credeau că n-aveam dreptul să violăm trupul creat de Domnul, însă indiferent de motiv ieşeau cu toate din cameră ori de câte ori le-o ceream.

De ce am decis eu că a tăia carnea rea era procedura corectă nu voi şti niciodată. Încă de la naştere se înrădăcinase în mine ideea că răul trebuia separat de bine, aşa că poate nu făceam decât să aplic această idee în cel mai literal sens posibil. Şi de ce m-ai lăsat să-ţi crestez pielea, iarăşi nu ştiu, dar m-ai lăsat. Ai urlat, ţi-ai pierdut şi ţi-ai recâştigat cunoştinţa, dar nu mi-ai spus nici măcar o dată să nu mă folosesc de cuţit. Am fost uimită de curajul tău.

În prima săptămână delirai constant. În a şaptea zi febra a scăzut, iar tu ai revenit în sfârşit în lume. Îţi tamponam sudoarea de pe frunte când ţi-ai înălţat privirea şi ai început să cânţi cu o voce stinsă.

Dû bist mîn, ich bin dîn:

des soit dû gewis sîn;

dû bist beslozzen în mînem herzen,

verlorn ist daz slüzzelîn:

dû muost och immer darinne sîn.

Nu mai conta că aveai accese de tuse în timp ce cântai. Simplul fapt că provenea din gâtul unui om pe cale de recuperare era mult mai frumos decât oricare cântec pe care îl auzisem vreodată ridicându-se din vocile călugăriţelor proslăvind gloria Domnului.

Ştirea trezirii tale s-a răspândit în toată mănăstirea. „Un adevărat miracol a fost înfăptuit de mâinile surorii Marianne!” Credeam că bunul simţ va prevala, dar nu te poţi opune unei

mănăstiri de călugăriţe exaltate. Până şi Gertrud şi Agletrudis au încetat să mai şoptească în urechea Maicii Christina că ar fi trebuit să-mi reiau îndatoririle în scriptoriu, cum ar fi dorit ele.

XIII

„Ce spunea cântecul acela?”

„Cât de straniu e că nu-ţi mai aminteşti limba maternă”, se minună Marianne Engel. Eşti a mea, sunt al tău; de asta trebuie să fii sigură. Ai fost ferecată-n inima mea, iar cheia-i pierdută; înăuntru, acolo pururi trebuie să stai. E o baladă tradiţională, de dragoste.

„De ce asta, anume?” am întrebat.

„Erai un războinic, nu un menestrel. Poate era singurul cântec pe care-l ştiai”.

Am vorbit îndelung – mai mult ea, explicându-mi tradiţia acelor *Minnelieder* – cântece medievale de dragoste – până când a sosit ora plecării pentru ea. După ce şi-a strâns lucrurile m-a rugat să închid ochii.

Când i-am închis, mi-a vârât pe mână un fir subţire de piele, de care atârna o monedă ca medalion. „Numele corect e ‚înger’. Au fost produse în Anglia secolului şaisprezece. Dă-mi voie să ţi-l ofer cadou”.

Pe o faţetă a monedei era imaginea unui personaj ucigând dragonul; Marianne Engel mi-a explicat istoria ei. „E arhanghelul Mihail, din Revelaţii. ‚Şi a fost război în Ceruri: Mihail şi îngerii au luptat împotriva dragonului… Şi marele dragon a fost izgonit’.”

„Mersi”, am spus eu.

„Când va sosi momentul, vei şti ce să faci cu moneda asta”.

Acest gen de comentarii din partea Mariannei Engel, lipsite de sens în cel mai rău caz sau criptice în cel mai bun caz, erau atât de comune încât am încetat să mai întreb ce sens aveau. Încercările ei de a explica aceste remarci duceau de regulă la întreruperea conversaţiei şi, în final, nu reuşea niciodată să le explice cu adevărat.

Marianne Engel m-a informat că nu va mai putea reveni decât după Anul Nou, pentru că avea un subsol plin de lucrări restante. În timp ce se îndrepta spre uşă a mângâiat geanta burduşită cu cele două sute de mii de dolari. „Nu uita, vii să locuieşti la mine”.

* * *

CREZI CĂ O SĂ-ŢI GOLEASCĂ PUNGA DE DREN?

M-am concentrat asupra goliciunii salonului. N-avem voie să-i permit torţionarei mele reptile să reuşească în eforturile de a mă tortura.

MĂ ÎNTREB DACĂ VA ADUCE ACASĂ BĂRBAŢI CU PENISURI?

Cel mai folositor rol al vechiului meu obicei de a consuma droguri era abilitatea de a reuşi obnubilarea unor zile întregi. Îmi era dor de acea disoluţie pe care o pot asigura uneori cocaina şi alcoolul.

FEMEILE AU NEVOI PE CARE TU NU LE POŢI SATISFACE.

În salon a intrat Dr. Edwards, purtând un pulover de un roşu aprins, ca de sărbători. N-o văzusem niciodată decât în halat alb. „Am auzit că a fost o petrecere pe cinste”.

Eram bucuros s-o văd pe Nan, pentru că apariţia ei însemna că şerpoaica dispărea pentru o vreme. „Păcat că n-ai fost şi tu acolo”.

Îmi verifica fişa medicală. „Poate la anul”.

„Ai fost implicată în vreun fel în petrecerea asta?” am întrebat eu. „Cred că au fost necesare tone de formulare. Cereri legalizate, stipulări, chestii de genul ăsta”.

„Spitalul era obligat să adopte o poziţie”, recunoscu Nan, „şi să pretindă garanţii legate de o serie de aspecte. Ce s-ar fi întâmplat dacă cineva ar fi contractat o indigestie?”

„Nu mi-o imaginez pe Marianne îngropându-se într-o mare de hârtii”.

„Am funcţionat ca persoană de legătură între ea şi Consiliul de administraţie”, spuse Nan, „dar numai pentru că eram convinsă că va fi bine pentru toţi pacienţii. Nu doar pentru tine”.

„Mersi. Ştiu că nu-ţi place foarte mult de ea”.

Dr. Edwards se îndreptă de spate, aproape imperceptibil. „Cred că e o persoană minunată”.

„Doar în calitate de asistentă personală ai dubii”.

„Nu contează foarte mult ceea ce cred eu”.

„Sigur, contează”, am spus eu. „Îmi place puloverul. Mergi undeva?”

A privit în jos, ca şi cum ar fi uitat că era îmbrăcată cu el, dar nu era decât o pantomimă nereuşită. „Aş prefera ca viaţa mea personală să rămână personală”.

„Foarte frumos”, am zis eu. „De ce te-ai făcut doctoriţă?”

„E o întrebare personală”.

„Nu”, am corectat-o eu, „e despre profesia ta”.

Şi-a înclinat capul într-o parte. „Din acelaşi motiv pentru care o face fiecare. Să-mi ajut semenii”.

„Iar eu credeam că unii doctori o fac pentru bani”, am zis eu. „Dar de ce pavilionul de arşi? Există locuri mai uşoare”.

„Îmi place aici”.

„De ce?”

„Când oamenii se externează de aici, există o…” Nan făcu o pauză, gândindu-se la cea mai bună alegere de cuvinte. „Când eram stagiară mi se spusese să-i consider decedaţi pe toţi cei aduşi aici. E un truc, sigur, pentru că mulţi pacienţi arşi mor în primele zile. Dar dacă consideri mort un pacient atunci când e internat, iar apoi reuşeşte cumva să supravieţuiască…”

„E o modalitate de a crede că nu faci decât să salvezi oameni şi că nu-ţi moare niciunul”, am spus eu. „Ţine?”

„Uneori urăsc locul ăsta”.

„Şi eu”. Vroiam să mă întind s-o prind de mână, dar ştiam că nu era bine. În schimb, am zis: „Cred că eşti un doctor excelent”.

„Sunt egoistă. Vreau să mă simt doar aşa cum mă simt atunci când văd un pacient care pleacă de-aici pe picioare”. Şi-a ridicat privirea, aţintind-o din nou asupra mea. „Ţi-a spus vreodată cineva că inima ta s-a oprit de două ori în timpul intervenţiilor chirurgicale de urgenţă?”

„Nu. Probabil că nu greşesc presupunând c-a început să bată din nou”.

„Nu se întâmplă întotdeauna”.

„Voi locui la Marianne”.

„Tot ce vreau e să nu faci greşeli, după ce-ai progresat atât de mult”.

„Dacă nu mă duc la ea, n-am idee de ce mi-ai salvat viaţa”.

Nan reflectă asupra acestui enunţ, luându-i câteva clipe înainte de vorbi din nou. „Nu pot salva viaţa nimănui. Tot ce pot face e să-i ajut pe unii să nu moară înainte de a le sosi clipa, şi nici asta n-o pot face prea des”.

„Ei bine”, am zis eu, „sunt încă aici”.

„Da, aşa e”. S-a întins şi mi-a luat mâna în a ei, doar pentru moment. Apoi s-a îndreptat spre uşă, dar odată acolo s-a răsucit spre mine, adăugând, aproape impulsiv: „Mă întâlnesc cu fostul meu soţ la un pahar de coniac. De aceea port puloverul ăsta”.

„Nu ştiam că ai fost căsătorită”.

„Am fost, şi acum nu mai sunt”, zise ea plimbându-şi degetele pe clanţa uşii, apăsând-o de câteva ori. „Soţul meu e un om bun, dar nu ne potriveam. Se întâmplă”.

* * *

După Anul Nou Marianne Engel şi-a înteţit participarea la şedinţele mele de terapie fizică. Eram educat în arta spălatului pe dinţi, a încheierii nasturilor de la cămaşă şi a folosirii diverselor ustensile, practicând aceste AZV – activităţi zilnice de viaţă – pentru ziua în care voi fi externat. Ori de câte ori mă foloseam de mâna bună pentru a mă achita de astfel de corvezi, Sayuri mă admonesta. Deşi îmi era mai uşor pe termen scurt, continuând în acest fel îi permiteam mâinii stângi să se atrofieze. Chiar şi aceste activităţi simple erau socotite „exerciţii”.

Eram programat şi pentru o şedinţă de îmbăiere, încă un lucru pe care trebuia să-l învăţ de la început şi m-am simţit extrem de inconfortabil la gândul că Marianne Engel va fi prezentă la această lecţie. Deşi mă ajutase în majoritatea aspectelor recuperării mele, ea nu participase atunci când mi-au fost scoase toate bandajele. Ştia că penisul meu dispăruse; dar *nu văzuse.* Când mă voi fi mutat în casa ei, ea va fi cea care urma să mă ajute să fac baie şi în mod evident acest lucru ar fi fost imposibil cu hainele pe mine. Totuşi, încă nu eram gata ca ea să fie martora acestei absenţe specifice fizicului meu.

S-a ajuns la un compromis. Deşi Sayuri era de părere ca Marianne Engel să fie implicată în această practică încă de la început, am stabilit ca primele băi să se facă fără ea, în timp ce mie mi se acorda un răgaz mai mare să mă obişnuiesc cu ideea asta.

* * *

Gregor era extatic: despre seara lui cu Akira Kurosawa şi Sayuri Mizumoto.

M-a regalat cu povestiri despre ceea ce cumpăraseră de la bufetul cinematografului (popcorn + batoane de lemn-dulce); cum lui Sayuri nu-i plăcea lemnul-dulce (aparent o chestie culturală, fiindcă majoritatea japonezilor cred că are un gust de medicamente chinezeşti); cum degetele lor s-au atins accidental scormonind simultan în punga de popcorn; cum s-au ţinut de mână după ce n-a mai fost popcorn; cum singurul lucru la care se putea gândi erau rămăşiţele de unt de pe degete; cum se ruga ca ea să nu creadă că grăsimea era transpiraţie; cum şi-a şters degetele pe pantaloni ca să n-o ofenseze cu mâinile unsuroase; cum tot restul serii au rămas patru urme de degete unsuroase pe pantalonii lui; cum era sigur că ea va interpreta acele urme ca pe o indicaţie dezgustătoare a obiceiurilor lui de igienă personală; şi aşa mai departe. Totul fusese foarte simpatic. Gregor mi-a povestit absolut tot, în afară de titlul filmului, care, presupun, se dovedise aspectul cel mai puţin important al serii.

La final Sayuri acceptase să cineze cu Gregor seara următoare la La Rasputin.

* * *

Marianne Engel mi-a împins căruciorul cu rotile într-o încăpere spaţioasă unde aştepta un grup mare de rezidenţi. Sayuri m-a prezentat fiecăruia dintre ei, punându-le o întrebare aparent inocentă: „Care e jobul meu?”

Rezidenţii s-au uitat unul la celălalt, mirosind o şmecherie. Un tânăr din spate a afirmat, evident, că Sayuri se ocupa cu terapia fizică. Zâmbetul ei întotdeauna larg se lărgi şi mai mult, scuturând din cap a negaţie. „Astăzi sunt croitoreasă. Aceste măsurători sunt extrem de importante, pentru că vom croi un costum care va fi purtat douăzeci şi patru de ore pe zi, timp de un an de zile”.

A scos banda de măsurat şi a întrebat cine vrea s-o ajute. Doi rezidenţi au făcut un pas înainte şi curând au început să măsoare fâşii de material pe trupul meu, ca acelea folosite pentru costumele de presiune, mulate pe contururile anatomice. Le-a luat mai mult decât mă aşteptam, în principal pentru că erau atât de nesiguri de ei. Sayuri răspundea răbdătoare la toate întrebările şi a devenit evident că nu era doar un dascăl bun, dar îi făcea şi plăcere să-i instruiască pe alţii. Când măsurătorile au luat sfârşit, radia de satisfacţie, anunţând că ceea ce urma – executarea primei imprimări pentru o mască de plexiglas, pe care voi fi nevoit s-o port – constituia o provocare mult mai mare.

„Cea mai mare parte a intervenţiilor chirurgicale craniene au fost deja efectuate, iar tumefierea feţei a dispărut, aşa încât rolul principal al acestei măşti e de a diminua cicatrizarea. Ce anume vom face mai întâi?”

„O imprimare negativă a feţei”, răspunse unul dintre studenţi.

„Nu”, spuse Sayuri, ţinând în mână un aparat de fotografiat. „Mai întâi facem fotografii pentru referinţă, pentru când vom modela interiorul măştii. Cum vreţi să poarte masca un an de zile dacă nu se potriveşte întocmai?”

Sayuri a făcut ea însăşi fotografiile, din toate unghiurile posibile, pentru a captura fiecare nuanţă a feţei mele. Îmi displăcea faptul că întocmea un dosar permanent al felului în care arătam. Când a lăsat aparatul din mână, le-a spus: *„Acum* e momentul să executăm prima impresiune. Ce vom face mai întâi?”

Cel puţin unul dintre studenţi citise capitolul corect din manual. „Turnăm GelTrate pe faţa lui, apoi îl spoim cu ghips”.

„Excelent. Acum poţi să ne dai o mână de ajutor”. Şi zicând asta, Sayuri a tras un cearşaf de pe o masă din apropiere; dedesubt se găseau toate materialele necesare acestei operaţiuni. Mici cercuri de material au fost plasate pe ochii mei şi nişte tuburi subţiri mi-a fost vârâte în nări, să pot respira. Studenţii au stors GelTrate în palme, apoi au început să-l întindă pe faţa mea. „E vorba de acelaşi material folosit pentru mulajele dentare. E bine de reţinut, pentru că nimănui nu-i place chestia asta. Mare grijă cum o întindeţi”.

Degetele stagiarului erau ezitante în comparaţie cu ale lui Sayuri, dar cu toate astea ea l-a lăudat, apoi i-a rugat şi pe alţi stagiari să „se apropie să vadă cum e”. Senzaţia de a fi atins de atât de multe mâini era copleşitoare. Sayuri continua să le explice în timp ce lucrau: „E important să obţinem forma naturală a capului, a pometţilor, în jurul ochilor… Nu uitaţi să fiţi grijulii, cu blândeţe…”

După GelTrate a urmat o atelă pentru gât, ca să stau nemişcat în timp ce stagiarii aplicau materialul moale. Sayuri îi instruia care erau unghiurile optime, corectând uneori câte o greşeală, dar, în general, atenţionându-i să aibă mare grijă. „Nu e vorba doar de piele, e piele arsă. Nu uitaţi asta”.

După ce tot materialul a fost aplicat corespunzător, a trebuit să aşteptăm să se întărească. Sayuri s-a folosit de acest răgaz să răspundă întrebărilor privitoare la recuperarea mea. Cu capul acoperit de GelTrate, nu eram în stare să adaug nimic conversaţiei. În şoaptă, să nu-i deranjeze pe studenţi, Marianne

Engel mi-a propus să-mi citească ultimul cânt din *Infernul.* Propunerea m-a încântat; vroiam să-i aud vocea în întuneric.

Aşa a început:

„Aşa înaintează stindardele Iadului Rege”,

îmi spuse Maestrul. „Spre noi. Priveşte înainte:

oare-i poţi distinge miezul carapacei îngheţate?”

Satana, Regele Iadului, prizonierul unei carapace de gheaţă în chiar măruntaiele *Infernului:* ce imagine potrivită, m-am gândit eu în timp ce zăceam împachetat în propria carapace de tencuială. Maestrul lui Dante era Virgiliu, călăuzindu-l mereu înainte, în timp ce călăuza mea era Marianne Engel. De două ori a dat-o pe italiană, realizând asta şi râzând înainte de a reveni la engleză. În fundal se auzeau vocile înăbuşite ale studenţilor, continuând să înveţe despre dificultăţile tratamentului pentru arşi. Când Sayuri a decis că era timpul să îndepărteze masca am simţit degetele cojind tencuiala. Exact în momentul în care am revenit la lumina încăperii, Marianne Engel îmi citea ultimul rând din Dante în urechea mea cea bună:

…Şi am păşit din nou sub Stele.

* * *

„Nu purta decât cămăşi de bumbac, cu mânecă scurtă”, îmi spuse dr. Edwards, „şi lasă-le în maşina de spălat să le clătească

de câteva ori doar cu apă. Reziduul de detergent e oribil pentru pielea încă nevindecată”.

Eram programat pentru externare. Făcusem progrese atât de mari încât mă lăsau să plec la jumătatea lunii februarie, cu aproape două luni mai devreme decât se aşteptaseră. Nan mi-a arătat manualul gros, cu instrucţiuni de reabilitare, din mâinile lui Marianne Engel. „Cada trebuie sterilizată înaintea fiecărei îmbăieri, soluţiile chimice turnate în apă. Lista de soluţii chimice e în manual. Îţi dăm noi o cantitate suficientă pentru prima săptămână, dar pe urmă va trebui să le cumperi. Mai e acolo şi o listă cu săpunurile compatibile. Nu uita să te dai cu unguent după baie, înainte de bandajare. Costumul de presiune va fi gata în aproximativ o lună, iar până atunci continui cu bandaje. Iar dacă foloseai colonie sau after shave înainte de accident, acum sunt absolut interzise.”

„Altceva?” întrebă Marianne Engel.

Nan s-a gândit un moment. „Fii atentă la insecte. O înţepătură poate genera o infecţie urâtă. Nu sunt insecte în casa ta, nu-i aşa?”

„Bineînţeles că nu”, spuse Marianne Engel înainte de a adăuga, „dar un prieten a fost înţepat odată de o viespe şi am crezut că a murit. A fost oribil”.

A urmat o pauză în conversaţie, atât dr. Edwards cât şi eu încercând să ne dăm seama despre ce vorbea Marianne Engel. Ne-am uitat unul la celălalt şi am ajuns la înţelegerea tacită că era inutil să întrebăm la ce se referea, aşa încât Nan pur şi simplu a remarcat că şocul anafilactic e foarte probabil în astfel de cazuri, după care a revenit la instrucţiunile privitoare la îngrijirea mea. Mi-a reamintit că trebuia să fiu foarte atent cu porţiunile intime afectate cât şi cu cele vizibile. Pielea e organul care reglează temperatura corpului, iar corpul meu pierduse mare parte din această abilitate. Din cauza dereglărilor porilor şi glandelor sudoripare, creierul meu va fi confruntat cu probleme severe de supervizare a funcţiilor nervoase şi endocrine. Teoretic vorbind, corpul meu se putea revolta, prăjindu-se din

interior spre exterior; dacă nu eram atent puteam deveni un caz de combustie umană.

„Noi am menţinut o temperatură optimă în salonul tău”, spuse dr. Edwards, „dar probabil va trebui să te joci puţin cu instalaţia de aer condiţionat ca să vezi ce anume îţi prieşte. Ai aer condiţionat, Marianne?”

„O să-l instalez cât mai curând”.

„Foarte bine. Întrebări?”

Am întrebat-o ce cantitate de morfină îmi furniza spitalul. (Eram sigur că după externare şerpoaica nu se va strecura afară din coloana mea.)

„Pentru o lună”, răspunse Nan, „dar ai grijă. Puţină durere e preferabilă unei vieţi de drogat. E limpede?”

„Fireşte”, am zis eu. Dar eram **ÎNSETAT** gândindu-mă la viitoarea mea doză delicioasă.

După ce toate instrucţiunile pentru tratament s-au sfârşit, am fost aşezat într-un cărucior cu rotile, conform politicii spitalului, iar Nan m-a împins până la ieşire. Marianne Engel nici măcar n-a protestat, ca ea să mă împingă; probabil se gândea că dr. Edwards dorea s-o facă pentru pacienţii ei, ca un ritual de despărţire.

La poartă m-am ridicat în picioare, iar Nan mi-a livrat ultimul avertisment. „Oamenii cred că atunci când un pacient ars pleacă acasă cea mai rea parte s-a terminat. De fapt ceea ce se întâmplă e că pierzi sistemul de suport medical al spitalului. Dar noi suntem aici, aşa că nu ezita să ne vizitezi dacă ai nevoie de ceva”.

Spre deosebire de Howard, nu dispuneam de un contingent de prieteni, rude şi foste logodnice care să mă petreacă. Dar n-aveam de ce să mă plâng; spre deosebire de Thérèse, mă externam în carne şi oase. Personalul spitalului şi Marianne

Engel au purces la un schimb emoţional de „Mulţumesc”-uri şi „Baftă”. Connie m-a îmbrăţişat, Beth mi-a scuturat mâna zdravăn şi, deşi Maddy nu era prezentă, sunt sigur că dac-ar fi fost şi-ar fi scuturat fundul la fel de zdravăn. Sayuri mi-a promis că va veni curând să reluăm antrenamentele de mers şi s-a scuzat pentru absenţa lui Gregor. O urgenţă cu un pacient de-al lui, mi-a explicat ea.

Mă aşteptam ca Nan să-mi întindă mâna, dar n-a făcut-o. A îmbrăţişat-o pe Marianne Engel, spunându-i să aibă grijă de mine. Apoi m-a sărutat pe obraz şi mi-a spus să am şi eu grijă de Marianne Engel.

* * *

Schizofrenicii au voie să conducă? Se pare că da. Marianne Engel avea o maşină solidă, din anii ’70, adică ultimul vehicul pe care mi l-aş fi imaginat pentru ea; pentru că era perfectă. Ba chiar s-a lăudat că aparţinuse câştigătoarei concursului de frumuseţe Boneta Medicală, 1967.

NICI NU POŢI FI ÎNTR-0 MAŞINĂ CU EA…

În momentele premergătoare internării mele în spital eram descarcerat din resturile unei maşini incinerate. Iată-mă acum, imediat după externare, într-o maşină. Ştiam că nu puteam merge pe jos, dar mi-ar fi plăcut un alt mijloc de transport.

…FĂRĂ SĂ TE ÎNTREBI DACĂ ARE VOIE SĂ CONDUCĂ.

Motorul s-a ambalat ca un urs ţâfnos trezit c-un căscat din hibernare. Vechiul casetofon era stricat, iar ca să se amuze pe sine Marianne Engel cânta cu voce tare. La început din gura ei a zburat Edith Piaf, ca o superbă rândunică rănită; după acea şi-a cântat „Pe curând”, compoziţia lui Leonard Cohen.

La semafor a oprit lângă un cuplu aflat într-o veche camionetă Ford. Femeia din dreapta şoferului m-a văzut – eram în continuare bandajat până la primirea veşmintelor de presiune – ceea ce i-a provocat un mic strigăt chinuit înainte de a-şi întoarce capul, în încercarea de a pretinde că reacţia ei n-avusese loc.

Femeia se uitase la noi şi crezuse că Marianne Engel era cea normală.

NICIUNUL DINTRE VOI NU E NORMAL.

Era ceva ce urma să se întâmple mereu, iar eu ar fi trebuit să fiu pregătit. Dar nu eram. Nu ştiam cum să-i dau de cap.

XIV

Acum ştiu că n-ar fi trebuit să fiu surprins că prima clădire pe care am văzut-o când am cotit pe Lemuria Drive era o biserică. Sf. Romanus de Condat avea o structură impunătoare încercând să arate mai respectabilă decât era. Nu c-ar fi arătat rău, ci că pur şi simplu se terminaseră banii de întreţinere. Vopseaua se cojea, cărămizile erau ciobite, iar crăpăturile geamurilor erau acoperite cu bandă albă adezivă. În dreptul gangului de ciment care ducea spre intrare se găsea un anunţ proclamând cu litere negre pe plasticul alb, că părintele Shanahan invita toată lumea la slujba de duminică. În spatele Sf. Romanus era un cimitir decrepit, cu şiruri după şiruri de lespezi cenuşii care răzbăteau din pământ ca nişte tablete alka-seltzer căzute în dungă. Iarba cafenie aducea a păr netăiat, iar florile comemorative putrezeau pe loturi. Câteva dintre pietrele de mormânt reprezentau îngeri purtându-şi răposaţii spre ceruri. Am întrebat-o pe Marianne Engel dacă sculptase vreunul dintre ei. Nu, mi-a spus ea, nu se ocupa cu aşa ceva.

Casa ei, aflată pe o stradă din imediata apropiere de Sf. Romanus, era mai degrabă o fortăreaţă: construită din blocuri mari de piatră, părea în stare să reziste unui asediu al hunilor. A văzut şi ea că eram impresionat până la stupefacţie de soliditatea clădirii şi mi-a explicat că nu-şi putea imagina să locuiască într-o clădire care n-ar fi rezistat trecerii timpului.

În timp ce mă ajuta să ies din maşină am întrebat-o dacă o deranjase vreodată faptul că trăia lângă un cimitir. N-a făcut decât să dea din umeri, spunându-mi să fiu atent la pavajul de pe alee, pentru că unele pavele erau dislocate. O jenă de pom, contorsionat, se ridica deasupra unei roabe care-i servea drept ghiveci, roata din faţă dispărând în pământ. Mai era şi o cutie de scrisori care permitea scrisorilor să fie introduse prin gura căscată a unui dragon.

Într-o aripă a clădirii se vedeau două uşi masive de stejar montate pe balamale mari de oţel, deschizându-se spre atelierul ei de la subsol, anume instalate pentru a putea primi blocuri

mari de piatră. „Mare parte a renovărilor le-am putut scădea din plata totală a impozitului. Cel puţin asta mi-a spus Jack”. **N-AI UITAT DE JACK, NU-I AŞA?**

Un câine de un cafeniu lăptos veni alergând din curtea din spate, faimosul Bougatsa. Marianne Engel se aplecă să-i maseze capul mare şi tâmp, cu urechile îndoite pleşuv. „Boogie!” N-a fost necesar decât un moment pentru a mă convinge că acest patruped confirma tot ceea ce îmi displăcea la câini. Era obtuz cum numai un câine poate fi, limba retardată vâslind dintr-o parte într-alta, căpăţâna lui rotindu-se ca o dansatoare hawaiiană de plastic, pe bordul maşinii unui codoş.

PUN PARIU CĂ JACK E UN TIP NORMAL, CU MULTE LUCRURI DE OFERIT.

„Ce-ar fi să-i cântăm omului acesta drăguţ un cântec?” Marianne Engel produse un geamăt cum numai un fumător înrăit poate scoate, iar Bougatsa i se alătură, încercând s-o imite. Ştiam deja că ea cânta bine, încât era limpede că scotea sunetele alea doar ca să se joace cu câinele. Urechile mele nu erau decât nişte cioturi cărnoase, asemănătoare caiselor uscate, răsărind din capul meu ca dintr-un pumn strâns. Urechea dreaptă era aproape surdă, dar cea stângă rămăsese îndeajuns de sensibilă pentru a realiza cât de jalnic sunau cei doi. Unduirea porţiunii superioare a capetelor lor îmi sugera că-şi imaginau notele înalte plutind deasupra lor, aşteptând doar să fie atinse. Dar treceau pe lângă ele. Nu-i de mirare că Marianne Engel locuia lângă un cimitir: cine altcineva în afara celor răposaţi ar fi suportat-o?

CA O MESERIE. Târfă reptiliană. CA UN VIITOR.

În timp ce ei hăuleau, m-am familiarizat cu ciudăţeniile casei. Pervazurile geamurilor erau din lemn masiv, iar ferestrele aveau geamuri atât de groase încât o minge de baseball rătăcită ar fi ricoşat din ele. Blocurile de piatră arătau de parcă nişte bărbaţi burtoşi cu braţe păroase le-ar fi aburcat unul câte unul, pironindu-le apoi cu baroasele lor uriaşe. Tentacule verzi de iederă se căţărau spre cel mai izbitor aspect al întregii

construcţii: monstruozităţile sculptate care se întindeau de-a lungul jgheaburilor de scurgere, de pe acoperiş. Ca s-o fac pe Marianne Engel să pună capăt schelălăitului i-am atras atenţia că nu existau prea multe garguie pe reşedinţele private.

„Dac-ar exista, aş fi bogată. Sunt o reclamă bună, au publicat şi un articol în ziar despre asta. Ca să nu mai spun că am o colecţie atât de mare de mici creaturi, că nu ştiu ce să fac cu ele”.

Creaturile priveau de sus, ochii lor supradimensionaţi holbându-se la mine indiferent cât de mici erau paşii pe care îi făceam la dreapta sau la stânga. Trupurile lor contorsionate mă hipnotizau – bustul unui om dispărea într-o coadă de peşte fără să-l transforme într-o sirenă masculină; un bust de maimuţă se încovoia de pe coapsa unui cal; capul unui taur răsărea din trupul unui leu înaripat. Un şarpe creştea dintr-un liliac. O faţă de femeie scuipa un snop de broaşte furioase. În fiecare dintre creaturi coexistau bestii disparate; era dificil de determinat unde se terminau unele şi unde începeau altele, şi era imposibil de ghicit care dintre bestii – sau cel puţin care segmente ale căror bestii – erau cele bune şi care cele rele.

„Avem nevoie de ele acolo sus”, spuse Marianne Engel.

„De ce?”

„Să ţină la distanţă spiritele malefice”. Mă luă de mână ca să mă conducă spre uşa de la intrare. Am întrebat-o de ce n-avea un şanţ cu apă înconjurător şi un pod mobil. Nu permiteau legile de zonare urbană, mi-a explicat ea.

Mă aşteptam ca în interior să găsesc numai tronuri şi tapiserii de catifea, dar n-am dat decât peste un vast spaţiu gol. Coloane pătrate de lemn susţineau tavanul, iar podeaua era formată din scânduri late. Şi-a lăsat haina pe un cuier de lângă intrare şi observând interesul pe care îl manifestam faţă de lemnărie, spuse: „Stâlpii sunt de cedru şi bârnele din brad”.

A început turul casei din camera de zi, care era de un roşu aprins. Avea un şemineu superb, cu un arabesc de îngeri şi demoni în jurul gurii de piatră. Mai erau două fotolii, cu un preş între ele, ca şi cum i-ar fi aşteptat pe regenţi să se aşeze şi să poarte conversaţii serioase.

Pe pereţii sufrageriei atârnau tablouri mari, picturi cu mari pete de culoare deasupra unor forme unduitoare. Erau mult mai abstracte decât m-aş fi aşteptat; dacă cineva m-ar fi rugat să ghicesc, aş fi spus că trebuie să aibă picturi cu subiecte religioase. Nu era cazul. Mai era şi o masă mare de stejar cu un aranjament de flori liliachii proaspete, în centru, şi sfeşnice de argint de o parte şi de alta. „Francesco le-a turnat. Ori de câte ori vezi obiecte de metal în casa asta poţi fi sigur că el le-a făcut”. Am dat din cap: Sigur, de ce nu? Nu erau cele mai multe case mobilate de stafii italiene?

În bucătărie se găsea o mare sobă argintie, un frigider antic şi o serie de oale de cupru atârnând din tavan. Borcane cu paste făinoase şi mirodenii stăteau frumos aliniate pe rafturi, iar zugrăveala de un galben de floarea soarelui menţinea încăperea neîncetat optimistă. Fiecare lucru era la locul lui, singura urmă de deranj reprezentând-o o scrumieră dând pe dinafară. Casa ei iarăşi mă surprindea: nu scrumiera, ordinea.

Biroul ei era dominat de un birou masiv de lemn, care, susţinea ea, aparţinuse regelui Spaniei. Am dat iarăşi din cap: Sigur, de ce nu? Stafiile italiene nu pot face totul. În spatele biroului se găsea un scaun foarte solid, iar în dreapta o sofa de piele, care arăta de parcă l-ar fi aşteptat pe unul dintre pacienţii doctorului Freud.

Rafturile pline de cărţi, grele cu volume serioase, acopereau trei pereţi. Spenser, Milton, Donne, Blake şi venerabilul Bede îi reprezentau pe englezi. Autorii germani îi includeau pe Hartmann von Aue, Wolfram von Eschembach, Ulrich von Türheim, Walther von der Vogelweide şi Patrick Süskind. Printre cărţile ruseşti se numărau *Viaţa arhipreotului Avvakum, Demonul* lui Mihail Lermontov şi *Suflete moarte* de Nicolai Gogol. Spania contribuia cu capodoperele Sfintei Teresa de Avila:

Interiorul castelului şi *Calea perfecţiunii.* Grecii n-aveau de gând să se lase uitaţi: Homer, Platon, Aristotel, Euripide şi Sofocle ocupau cea mai mare parte a raftului de jos, ca şi cum ar fi decis cu mult timp în urmă că rafturile unei biblioteci ar fi incomplete dacă nu s-ar sprijini atâtea altele pe umerii lor. Mai exista o jumătate de perete acoperită de volume în latină, dar singurele care mi-au atras atenţia au fost *Visul lui Scipio* de Cicero şi *Metamorfozele* lui Ovidiu. Arătând puţin nelalocul lor, dar nedorind să fie lăsate în afara scenei mondiale, se găseau o serie de cărţi din Asia. Nu deosebeam caracterele chinezeşti de cele japoneze şi deseori nici titlurile traduse în engleză nu trădau locul de baştină al volumului. În fine, existau exemplarele textelor religioase majore: Biblia, Talmudul, Qur'anul, cele patru Vede, şi aşa mai departe.

Lucrul cel mai izbitor despre întreaga colecţie e că existau câte două exemplare, unul lângă celălalt, ale fiecărei cărţi străine: originalul şi traducerea engleză. Fireşte că am iscodit-o pe Marianne Engel în privinţa asta.

„Versiunile englezeşti sunt pentru tine", spuse ea. „Astfel, putem discuta despre ele".

„Şi originalele?"

„De ce-aş citi traduceri?"

Marianne Engel căută printre cărţi, scoţând la iveală două care nu erau publicate profesional, ci scrise de mână pe hârtie groasă şi legate neregulat. Caligrafia era chiar a ei, iar textul, din fericire, în engleză, nu germană. *Revelaţiile* Christinei Ebner şi *Gnaden-vita lui Friedrich Sunder.*

„M-am gândit că poate vrei să le citeşti", spuse ea, „aşa că le-am tradus".

Mai exista un articol interesant pe raftul de cărţi: un mic înger de piatră ale cărui aripi atingeau bolta cerească. Am întrebat dacă ea îl sculptase, dar întrebarea mea atât de inocentă păru s-o rănească. A clipit de câteva ori, ca şi cum s-ar fi abţinut să

plângă, ţuguindu-şi buzele în efortul de a-şi calma tremuratul buzei inferioare. „Tu l-ai sculptat pentru mine”, spuse ea cu o voce spartă. „Era *Morgengabe* a mea”.

Aşa s-a terminat turul parterului. Atelierul ei era la subsol, dar n-aveam putere în picioare să cobor. Prima zi din afara spitalului fusese îndeajuns de lungă şi adevărul e că libertatea era copleşitoare. Devenisem obişnuit să cunosc fiecare centimetru al mediului meu înconjurător şi fiecare minut al orarului, însă acum eram confruntat cu nenumărate senzaţii noi. Am petrecut restul după-amiezii în camera de zi, discutând, dar ea nu părea să poată pune la loc zâmbetul care fusese şters de întrebarea mea despre îngerul de piatră.

ASTA NU VA DURA. SĂ ŞTII. Şarpele îşi răsuci coada prin intestinele mele. O VEI STRIVI CU INSENSIBILITATEA TA.

La începutul serii am urcat pe scări la etaj, Marianne Engel venind în spatele meu să se asigure că nu mă duc de-a berbeleacul. Mi-era poftă de o înţepătură cu morfină care să amuţească şerpoaica. Aveam de ales între două camere: una era cea rezervată oaspeţilor, deja aranjată, cealaltă, un colţ de mansardă chiar sub acoperiş, cu vedere spre cimitirul din spatele bisericii Sf. Romanus. Mariannei Engel îi era teamă că forma ciudată a camerei, sub colţul acela de acoperiş, era prea opresivă după lunile petrecute în spital, dar mie mi-a plăcut instantaneu. „E ca o clopotniţă. E perfectă”.

M-a răsfăţat cu o injecţie de morfină, mai dulce decât prima ploaie în deşert, iar şerpoaica s-a târât tăcută în gaura ei. Credeam că voi dormi neîntors până a doua zi dimineaţa, dar n-a fost să fie. Era februarie şi încă nu se încălzise afară, dar înăuntru era ridicol de cald. Probabil efectul era parţial psihologic, din cauza stresului de a dormi într-un loc nou, pentru prima oară în zece luni.

Pielea mea, privată de o respiraţie liberă, s-a revoltat în noaptea fierbinte, iar eu am visat lagăre de concentrare, cuptoare umane şi oameni scheletici. Foamea îi transforma în

ceva mult prea filiform pentru a fi umani. Ochii lor se bulbucau acuzator; mă hăituiau cu ochii lor. Cineva spuse în germană: „Elles brennt, wenn die Elamme nur heißgenug ist. Die Welt ist nichts als ein Schmelztiegel". *Totul arde dacă flacăra e îndeajuns de fierbinte. Lumea nu e decât un creuzet.* Era aceeaşi frază pe care o auzisem în coşmarul din spital despre patul-schelet înghiţit de un giulgiu de flăcări.

M-am trezit brusc în fund dintre cearceafurile subţiri, dorind să transpir. Am auzit şarpele repetând **HOLOCAUST, HOLOCAUST, HOLOCAUST, HOLOCAUST.** Cuvântul, am aflat, înseamnă literalmente „incinerând totul". Clopotniţa mă prăjea; dr. Edwards avusese dreptate, aveam nevoie de aer condiţionat. **VIN ŞI NU POŢI FACE NIMIC SĂ MĂ OPREŞTI.** Nu puteam nega faptul că şarpele era persistent; era ca un martor al lui Iehova vieţuind în coloana mea. **VIN ŞI NU POŢI FACE NIMIC SĂ MĂ OPREŞTI.**

Am aruncat o privire cărţii lui Friedrich Sunder, *Gnaden-vita* (care înseamnă „Viaţă de compasiune") de pe noptiera mea; dar n-aveam stare pentru citit, mai ales ceva atât de solicitant. M-am ridicat pe nişte picioare necooperante şi cu puţină muncă de convingere am reuşit să le îndrept în direcţia dormitorului principal, din care – spre surpriza mea – Marianne Engel era absentă. Am ascultat casa întreagă. De undeva, de jos, se auzeau frânturi înfundate de muzică clasică, pe care n-am recunoscut-o, dar care, nu ştiu de ce, m-a făcut să mă gândesc la nişte lucrători pe câmp. Am coborât anevoie cele două seturi de scări, din clopotniţă la parter, apoi de la parter la atelierul din subsol.

Erau o sută de lumânări, o sută de puncte de foc în încăpere. Nu mi-a plăcut asta. Râuri luxuriante de ceară roşie se revărsau din sfeşnicele de metal; mici stropi punctau dalele de piatră ale pardoselii, ca un firmament răsturnat de stele rubinii. Puteam distinge uşile mari de stejar într-o parte a încăperii şi o masă de lucru de proporţii considerabile, de cealaltă parte. Sculele atârnând de cârlige se întindeau de-a lungul peretelui şi un filtru de cafea se vedea pe un raft, lângă un casetofon din care se

auzea muzica. O perie de măturat se sprijinea pe perete lângă o grămadă de fragmente de piatră măturate în pripă. Dar astea erau detaliile neimportante.

Peste tot se găseau monştri neterminaţi. De regulă era vorba de jumătăţile inferioare ale statuilor groteşti care rămăseseră nefinalizate, ca şi cum mafia spiriduşilor i-ar fi încălţat cu proverbialii pantofi de ciment. O sălbatică creatură marină se ajuta de mâinile cu degete împieliţate ca să iasă afară din oceanul de granit. Bustul unei maimuţe îngrozite răzbătea dintr-un leu ale cărui picioare încă nu erau sculptate. Un cap de pasăre era proţăpit pe umerii unei fiinţe umane, dar sub pieptul acesteia nu era decât marmură neatinsă. Lumina tremurândă a lumânărilor nu făcea decât să amplifice trăsăturile, exagerate oricum, ale creaturilor.

Atelierul era o simfonie a incompletitudinii, cu creaturile groteşti surprinse între existenţă şi inexistenţă. Era greu de spus dacă erau extatice sau melancolice, înfricoşate sau neînfricate, însufleţite sau neînsufleţite; poate că nici ele însele nu ştiau încă. Nu era suficientă lumină ca să decizi dacă erau frumoase sau dezgustătoare. Şi în mijlocul garguielor brute, Marianne Engel dormea pe o imensă lespede de piatră, goală, cu excepţia colierului al cărui vârf de săgeată, lăfăindu-se în adâncitura dintre sâni, se mişca încet în sus şi-n jos în ritmul respiraţiei. Era acasă, pe nudul ei dansând lumini şi umbre, părul răsucit în jurul trupului ca nişte aripi de funie neagră. Adera la roca ei asemenea muşchiului verde aşteptând să absoarbă ploaia, iar eu nu-mi puteam dezlipi ochii de pe trupul ei magnific. Nu vroiam să mă zgâiesc; nu reuşeam să mă rup de-acolo.

Eram conştient că invadam ceva intens personal; ceva din scena aceea denota mai multă vulnerabilitate decât nuditatea ei. Aveam senzaţia că întrerupeam o conversaţie intimă şi ştiam că ar fi trebuit să plec numaidecât.

Am urcat la parter şi m-am hotărât să dorm în birou pentru că era mai răcoare decât în clopotniţă. Am întins nişte prosoape pe sofaua de piele pentru că încă mai năpârleam, apoi m-am întins. Mi-am administrat o altă doză generoasă de morfină, pentru că

otrava unora e lăpticul cald al altora. În noaptea aceea n-am mai avut parte de vise ale holocaustului.

* * *

Când m-am trezit am dat cu ochii de Marianne Engel, într-un halat alb, stând aplecată deasupra mea. Am discutat câteva minute înainte să mă ducă la baie, unde cada fusese deja pregătită, cu toate substanţele chimice adăugate, iar un termometru atârna de marginea căzii. „Dezbracă-te”.

Reuşisem să evit exerciţiile de îmbăiere la spital în prezenţa ei, graţie unei combinaţii de noroc şi diversiune, însă norocul mă părăsise. Binefăcătoarea mea îmi cerea acum să-mi vadă corpul expus, aşa că am jucat singura carte rămasă: i-am spus că goliciunea mea în faţa ei mă va face să mă simt jenat şi am întrebat-o dacă poate înţelege asta. Mi-a spus că poate, ceea ce nu schimba faptul că era nevoie să fac baie. I-am spus că trebuia să-mi respecte intimitatea. A râs şi mi-a relatat un vis extrem de viu pe care-l avusese în timpul nopţii, când stăteam în mijlocul atelierului privindu-i trupul nud.

Mi-era greu să mai dau înapoi. Singura alternativă era să închei un nou pact: eram de acord să-mi facă baie dacă mă pricopsea mai întâi cu o doză. Compromis acceptat. Curând stăteam dezbrăcat, ca şi cum aş fi fost făcut dintr-un fel de plastilină care nu se aşezase cum trebuie în mulaj, în timp ce ea cerceta trupul meu abominabil căutând o venă flămândă după morfină.

Pregăti acul, plasă vârful unde ar fi trebuit să intre, apoi mă întrebă: „E bine aici?” **TE POATE PĂTRUNDE…** Am încuviinţat. Acul a penetrat iar eu nu mă gândeam la morfina care venea; mă gândeam doar **…DAR TU N-O POŢI PĂTRUNDE.** că trebuia să nu-mi mişc braţul drept.

„În cadă”, spuse ea. Dar nu eram în stare să intru fără să mişc braţul drept. Aşa că stăteam acolo camuflând golul dintre coapse.

„Te voi ajuta să faci baie în fiecare zi”, spuse ea cu blândeţe. „Va fi dificil să continui s-o ascunzi”.

Nu e nimic de-ascuns, am gândit eu.

„Ştiu deja că lipseşte”.

N-am spus nimic.

„Credeai că o să fiu oripilată”, continuă Marianne Engel, „sau că sentimentele mele se vor altera?”

În sfârşit am deschis gura. „Da”.

„Greşeşti”.

Am lăsat mâna la o parte, ca şi cum aş fi aşteptat ca reacţia ei să-i dovedească vorbele mincinoase, vroiam să aibă un recul la vederea cicatricei închise, unde se poate imagina că fusesem tăiat şi penisul împins înăuntru, apoi cusută tăietura. Vroiam să sară înapoi la vederea scrotului singuratic, care arăta ca un ghemotoc de gunoaie rostogolit de vânt pe o stradă pustie a unui oraş abandonat.

Dar nu s-a tras înapoi; în schimb, a îngenuncheat în faţa trupului meu nud, aplecându-se spre mine. Capul ei era acum la înălţimea şliţului meu, mijindu-şi ochii pentru a studia liniuţele neclare ale firelor care fuseseră demult scoase, locul acela unde se trăsese fermoarul peste fostul meu penis. Şi-a ridicat mâna, apoi a tras-o înapoi, dar nu din repulsie: părea să acţioneze în virtutea instinctului că trupul meu era la dispoziţia ei să-l pipăie, înainte de a realiza că nu exista, cel puţin nu în secolul acesta. Aşa că şi-a ridicat privirea spre mine, cerându-şi permisiunea s-o facă.

Mi-am dres glasul, o dată, de două ori, apoi am dat încet din cap.

Marianne Engel a ridicat din nou mâna, iar de data asta vârfurile degetelor ei parcurseră pustietatea mea crâmpoţită. Nu-i simţeam deloc atingerea, pentru că ţesuturile cicatrizate erau prea dense, prea totale; ştiam doar că vârfurile degetelor ei sunt acolo pentru că le vedeam acolo.

„Termină acum”, i-am spus eu.

„Doare?”

„Nu”. Mi-am dres glasul a treia oară. „N-ai văzut destul?”

N-A VĂZUT NIMIC.

Şi-a retras mâna şi s-a ridicat în picioare. Mă privea direct în ochi cu ochii ei, astăzi verzi, făcând ceea ce făceau deseori, mă tulburau. „Nu vreau să te simţi inconfortabil”.

„Dar mă faci” am spus eu. „Uneori”.

„Chiar crezi”, întrebă ea, „că te-am iubit vreodată pentru corpul tău?”

„Nu cred…” A patra, a cincea oară; glasul meu afurisit. „Bănuiesc că nu”. Şi ca să-i demonstrez că nu ziceam doar aşa, am intrat în cadă fără să mai obiectez.

Era o cadă enormă, cu labe de leu în loc de picioare, şi curând Marianne Engel a început să mă spele vârtos ca să îndepărteze straturile exterioare de piele moartă. Era un proces dureros, aşa că mi-a distras atenţia – demonstrând că era gata să ducă discuţia noastră mai departe – întrebându-mă de ce aveam dificultăţi atât de mari cu somnul. I-am explicat că era din cauza căldurii prea mari, cauzându-mi vise urâte. Apoi am întrebat-o de ce zăcuse pe lespede. „Instrucţiuni?”

„Credeam că e gata un gargui”, recunoscu ea, „dar m-am înşelat”.

„Mi-ai spus odată că sculptezi cât mai repede posibil ca să scoţi din piatră un grotesc, dar subsolul e plin de lucrări doar pe jumătate gata”.

„Uneori nu ajungem decât la jumătate de drum înainte de a realiza că nu suntem gata. Aşa că luăm o mică pauză”. Apoi a luat apă în palmele ţinute căuş, să mă spele pe cap. „Când mă vor anunţa din nou, îi termin”.

„Dar dacă”, am întrebat eu, „ai refuza să-i sculptezi când te anunţă?”

„N-aş putea face una ca asta. Sculptatul meu îl mulţumeşte pe Dumnezeu”.

„Şi cum ştii asta?”

Atunci a apăsat mai tare cu buretele într-o regiune a pielii mele care nu vroia să cedeze. „Pentru că Dumnezeu mi-a dat urechi să pot auzi vocile pietrei”.

„Cum anume se întâmplă asta?”

S-a poticnit în vorbe; cu tot talentul ei pentru limbi, n-a putut articula foarte exact ceea ce vroia să spună.

„Nu fac decât să mă golesc. Altădată obişnuiam să devin anxioasă în aşteptarea instrucţiunilor venite de la Dumnezeu, aşa încât nu mai eram în stare să le recepţionez. Acum mă golesc de tot şi de toate, iar atunci garguiele pot discuta foarte simplu cu mine. Dacă nu sunt goală şi vin cu propriile mele idei, acestea sunt întotdeauna eronate. Vezi tu, e mult mai uşor pentru garguie, pentru că ele se tot golesc de un milion de ani. În stâncă fiind, El le-a pătruns şi le-a informat. După care garguiele mă informează despre planul lui Dumnezeu pentru noi toţi. Trebuie” – aici făcu o pauză de cinci secunde bune – „trebuie să mă golesc de potenţe, pentru a mă apropia cât mai mult de actul pur. Dar numai Dumnezeu este act pur”.

Nu voi pretinde că am înţeles asta perfect, dar iată care e cea mai bună interpretare a mea: Dumnezeu acţiona asupra „garguielor îngropate” (înţelegând prin asta garguiele încorporate în piatra ancestrală) informându-le în privinţa formelor pe care trebuia să şi le asume. La rândul lor, garguiele îngropate acţionau asupra Mariannei Engel, instruind-o cum să primească aceste forme. După aceea Marianne Engel devenea un agent al acţiunii, cioplind în piatră. În acest fel le permitea garguielor să primească formele pe care Dumnezeu le concepuse pentru ele. În consecinţă, garguiele, de-acum dezgropate (sculpturile finisate), reprezentau o realizare a lui Dumnezeu. Nu erau creaţiile Mariannei Engel, pentru că nu ea era sculptorul, ci Dumnezeu. Ea nu era decât instrumentul din mâna Lui.

În tot acest timp în care îmi explica, continua să mă frece tare pe corp. Când a terminat, puteam vedea solzii pielii mele plutind în apa din baie.

* * *

N-a trecut mult până când a sosit un grup de muncitori pentru a instala aerul condiţionat, iar după aceea m-am trezit dormind confortabil în clopotniţă. Am asamblat câteva rafturi în cameră – unul pentru cărţi şi unul pentru micul gargui şi crinul de sticlă primiţi în spital. Într-un colţ se găsea un birou, pe care l-am înzestrat cu setul de birotică dăruit de Gregor. În alt colţ se aflau televizorul şi video-ul cumpărate de Marianne Engel, pentru mine, în ciuda aversiunii ei faţă de aceste articole moderne.

Scena din subsol nu s-a repetat curând după aceea, iar noi am ajuns să stabilim rapid o practică uzuală. Când mă trezeam dimineaţa, prima dată îmi făcea injecţia, apoi mă spăla să-mi îndepărteze pielea moartă. După aceea urmau o serie de exerciţii prescrise de Sayuri. După-amiaza aveam program de somn, iar în acest timp Marianne Engel ieşea la cumpărături

pentru proviziile necesare recuperării sau îl scotea pe Bougatsa la plimbare. Seara devreme mă trezeam, jucam cărţi sau beam o cafea şi discutam amândoi. Uneori, dacă era ocupată cu alte treburi, îl sunam pe Gregor şi petreceam câteva minute la telefon. Mi-am dat seama că îmi era dor de vizitele pe care mi le făcea la spital şi de regulă încheiam convorbirea telefonică promiţându-ne să ne vedem cât mai curând. Dar nu era uşor, fiindcă programul lui era foarte încărcat şi, probabil, fiecare moment liber şi-l petrecea cu Sayuri.

În încheierea majorităţii serilor Marianne Engel mergea la culcare înainte să mi se facă somn, aşa că citeam până târziu din scrierile lui Friedrich Sunder sau ale Mamei Christina.

Gnaden-vita era fascinantă, deşi, din raţiuni care îmi erau neclare, scriitura includea momente de răsturnări ale sexului autorului. Sunder scria corect din punct de vedere masculin şi brusc – oops! – devenea femeie. Aceste greşeli puteau fi inserate de femeile-editor de după moartea lui Friedrich sau de diversele copiste ale manuscrisului de-a lungul anilor, poate chiar de Marianne Engel atunci când tradusese lucrarea în engleză. (Imaginaţi-vă satisfacţia din ochii lui Titivillus!) Dar mă îndoiam de eventualitatea acestei ultime variante, deoarece atributele feminine apăreau dincolo de simplele greşeli tipografice: ele constituiau o parte integrantă a conţinutului.

Un exemplu în mod special izbitor este cel al căsătoriei părintelui Sunder cu Hristos. Ideea unei asemenea uniuni apărea – minţii mele moderne – ca stranie, deşi se pare că „mariajul” cu Hristos era un eveniment destul de frecvent în cazul bărbaţilor aflaţi în poziţii similare cu cea a lui Friedrich. Dar chiar acceptând această ipoteză, nu putem face abstracţie de natura exagerat de erotică a ilustrării comuniunii maritale. Căsătoria era consfinţită pe un pat decorat cu aranjamente florale, în mijlocul unei curţi, vizionată de multe personaje din rai, inclusiv de Maica Precistă. Sunder scrie că Hristos îl strânge în braţe şi îl sărută, şi îşi satisfac reciproc plăcerile. (Aţi citit corect.) După ce Hristos a terminat cu Friedrich, le spune îngerilor să-şi ia instrumentele şi să cânte cu aceeaşi plăcere cu care El tocmai l-

a încântat pe iubitul soţ. Isus ajunge chiar să susţină că datorită acestei consumări a uniunii maritale o multitudine de suflete au fost eliberate din Purgatoriu, ceea ce subliniază faptul că noaptea nunţii a fost cu adevărat memorabilă.

Mă bătea gândul că Marianne Engel indusese acest pasaj în traducere doar ca să-mi joace o farsă. Pentru că – hai să fim serioşi! – acest episod *nu putea* exista cu adevărat în textul original al Părintelui Sunder, nu-i aşa? Dar între timp am cercetat şi alte surse şi am găsit că episodul e valid.

Oricât ar fi de interesant acest amănunt, mult mai interesant mi se pare că în *Gnaden-vita* nu există nicio menţiune la adresa surorii Marianne, cea care fusese abandonată ca bebeluş la poarta mănăstirii Engelthal. Când i-am atras atenţia asupra acestui aspect, Marianne Engel m-a asigurat că omisiunea referinţelor la adresa ei în cartea lui Sunder va fi explicită după ce ea va fi terminat de relatat povestea vieţii noastre anterioare.

* * *

„Ştiu că nu-ţi place să ieşi în lume”, mi-a spus ea, „dar hai să ieşim acum, sub mantia nopţii”.

Am rezistat la început, dar eram prea curios să aflu unde ar putea sfârşi o excursie la miezul nopţii cu Marianne Engel (şi Bougatsa). N-a trecut mult şi ne găseam cu toţii în maşina ei, mergând spre o plajă unde nu mă sinchisisem vreodată să mă opresc. Mă întrebam dacă va mai fi cineva acolo şi am decis că probabil era exclus, într-o noapte rece, de la sfârşit de februarie. Însă n-am avut dreptate. Faleza era presărată cu mici focuri de tabără în jurul cărora stăteau adolescenţi care beau bere. Grupurile erau echidistante în întuneric, permiţând fiecăruia un gard de anonimat. Îmi plăcea asta.

Marianne Engel a întins o pătură. Vroiam să-mi scot pantofii, pentru că erau plini cu nisip, dar chiar şi în întuneric mă simţeam jenat din cauza degetelor lipsă de la picioare. Mi-a spus că i-ar fi făcut plăcere să pot merge să înot cu ea sau cel puţin să intru în apă până la genunchi, dar n-avea nici cea mai mică idee cum s-ar fi comportat pielea mea la contactul cu apa sărată. Eu credeam că va fi plăcut. Oricum, nu conta, pentru că nu învăţasem să înot când eram copil. „E păcat”, zise ea. „Iubesc apa”.

Mi-am lăsat capul în poala ei, iar ea mi-a povestit despre marele lup pe numele Sköll care fugăreşte toată ziua soarele, încercând să-l mănânce. Se spune că la Ragnarök, cu ocazia bătăliei care va avea loc la sfârşitul lumii, Sköll va reuşi în sfârşit să-şi înhaţe prada, devorând soarele, în timp ce fratele lui, Hati, va păpa luna, iar stelele vor dispărea de pe cer. Apoi Marianne Engel mi-a povestit despre cutremurele teribile care vor distruge pământul în timp ce Miðgarðsormur, Şarpele Midgard, îşi răsuceşte trupul imens în ocean, dând naştere la valuri uriaşe, devastatoare. Toţi zeii vor fi implicaţi într-un război teribil şi în cele din urmă focul va pustii din toate direcţiile. Lumea, mi-a spus Marianne Engel, va arde în întregime, înainte ca rămăşiţele ei incinerate să se cufunde în mare. „Cel puţin asta crede prietenul meu Siguror”.

Apoi a sărit de pe pătură şi a început să se dezbrace. „Acum mă duc să înot”.

Deşi, de regulă, îi acceptam idiosincraziile am fost şocat de acest anunţ. Era evident şi iminent periculos, iar eu am protestat pentru că era mult prea rece afară.

„E în regulă”, insistă ea. „Lumea o face tot timpul, să ştii, la cluburile gen Baia urşilor polari”.

Auzisem de astfel de evenimente – când oamenii sar în oceanul îngheţat timp de câteva minute, de regulă pentru cauze caritabile – dar ştiam că erau monitorizaţi de zeci de voluntari, fără să mai vorbim de doctori. Oricare dintre cei o sută de

participanţi putea scoate afară un înotător la necaz, dar aici ea ar fi fost singură.

„Îmi place că eşti îngrijorat în privinţa mea”, spuse ea, „dar am făcut-o de mai multe ori”.

„Daa?” am testat-o eu. „Când? Unde?”

„Finlanda. Deseori”.

Finlanda. Asta nu înseamnă că e o idee bună astăzi”. *Nu ne aflam în Finlanda.*

„Eşti drăguţ. Nu stau decât câteva minute şi nu voi înota mai departe de unde picioarele mele pot atinge fundul apei”. Se dezbrăcase deja, hainele îi erau adunate într-o grămăjoară pe plajă, iar eu am rugat-o încă o dată să n-o facă. „Numai câteva minute. Şi nu în apă adâncă”.

SUNT SIGURĂ CĂ O SĂ FIE BINE.

„Chiar mă mişcă îngrijorarea ta”, adăugă ea, „dar nu e cazul”.

S-a îndreptat calmă spre ocean. Luna arunca o lumină fracturată peste valuri. N-a făcut nicio pauză, nu tremura, nu se stropea, nu-şi turna apă din căuşul palmei pe stomac, să se aclimatizeze cu frigul. Nu, a păşit până când apa i-a ajuns la piept, apoi s-a înclinat înainte **IAT-O CUM SE DUCE** în apă.

Pe plajă i-am auzit pe unii dintre adolescenţi râzând despre cât de stupid putea fi cineva ca să înoate în această perioadă **FOARTE RECE** a anului. Am urmărit dâra care se forma în spatele ei în timp ce se îndepărta de mine, dar paralel cu ţărmul. Cel puţin îşi respecta promisiunea de a nu avansa în apa mai adâncă. I-am urmărit înaintarea, şchiopătând pe ţărm, să nu se mărească distanţa între noi, în cazul în care se va fi confruntat cu vreun pericol. **SPUNE „BYE-BYE”.** Să-i chem pe adolescenţi în ajutor, presupun; de la accident încoace nu cred că exista vreo şansă ca trupul meu să poată rezista oceanului îngheţat.

Spinteca suprafaţa netedă; era limpede că se pricepea la asta şi cu toate că fuma, forma corpul ei era viguroasă graţie muncii fizice a sculptatului. Din când în când arunca o privire către mal, spre mine. Cred că am văzut-o zâmbind, dar era prea departe de mine ca să fiu sigur. Am strâns nervos în mână colierul cu moneda cu îngerul de la gât, până când am văzut-o că se întoarce înotând spre locul în care intrase în apă.

Când a ieşit pe mal – spre uşurarea mea, numai la câteva minute după ce plecase – a păşit la fel cum intrase. Nu s-a grăbit afară şi nici nu s-a scuturat să-şi reducă umezeala. A ieşit calm şi s-a îndreptat spre mine, tremurând puţin din cauza răcorii nocturne, deşi mai puţin decât mi-aş fi imaginat.

„Ştii care a fost cea mai tare parte a băii ăsteia?”

„Nu”.

„Să ştiu că m-aştepţi pe mal”. S-a folosit de un prosop ca să-şi stoarcă apa din păr – deloc uşor, credeţi-mă – înainte de a se îmbrăca cu hainele pe care i le întindeam cu atâta nerăbdare, şi-a aprins o ţigară şi mi-a zis că era timpul să-mi spună o altă poveste.

De fiecare dată când făcea o pauză, poate ca să adauge mai multă dramă naraţiunii, eram îngrijorat că asta putea semnala instalarea întârziată a hipotermiei, nimic nu era foarte clar.

XV

Refăcut, după ce trecuseşi de cele mai grele momente, starea ta se ameliora cu fiece zi. Încă mai era mult până se putea vorbi de vindecare, dar nu mai eram îngrijorată că vei muri, de fiecare dată când ieşeam din încăpere.

La început mi-ai spus că nu vroiai să vorbeşti despre viaţa ta. Nu eram sigură dacă asta era din cauză că ţi-era ruşine de toţi anii petrecuţi ca mercenar sau pentru că ultima bătălie îţi provoca prea multă suferinţă, ca să te gândeşti la ea. Dar din moment ce nu puteam vorbi despre viaţa ta, am discutat despre a mea. Păreai fascinat de ea, de *mine,* ceea ce îmi venea greu să înţeleg. Ce putea fi atât de interesant despre viaţa într-o mănăstire? Însă ochii tăi s-au luminat când ţi-am povestit despre îndatoririle mele în scriptoriu şi, foarte surescitat, ai cerut să ţi se-aducă hainele. Le-am scos din dulapul în care le pusesem. Deşi erau mai mult nişte zdrenţe, călugăriţele nu aruncaseră ceva ce nu le aparţinea.

Săgeata spintecase pieptul tunicii tale şi mare parte din materialul înconjurător arsese, dar am simţit ceva greu şi rectangular în buzunarul interior. Ai scos afară acest obiect, care era înfăşurat într-o cârpă. Săgeata ruptă rămăsese înfiptă în el, vârful abia dacă răzbătea în partea cealaltă. Ai întors obiectul de câteva ori în mâinile tale, uimit că acest scut accidental împiedicase săgeata să-ţi intre mai adânc în piept. După ce-ai scos afară vârful săgeţii mi l-ai pus în palmă, spunându-mi să fac ce poftesc cu el.

Nici n-a fost nevoie să mă gândesc prea mult; am ştiut imediat ce urma să fac.

„Ce anume?”

„O să ţi-l dau înapoi”, ţi-am spus eu, „după ce îl voi fi rugat pe Părintele Sunder să-l binecuvânteze. Apoi pieptul tău îl va putea accepta ca pavăză, nu ca pe un pericol”.

„Aştept cu nerăbdare ziua aceea”, ai spus tu, înmânându-mi apoi obiectul rectangular. „Am primit-o de la un om mort”.

Am desfăcut pachetul, scoţând la iveală o carte scrisă de mână, cu marginile incinerate, care mi-au lăsat urme de cărbune pe vârfurile degetelor. Cum era posibil, m-am minunat, ca această carte să nu fi fost devorată de flăcări?

Ţi-am aşezat-o pe piept, conturul ei aliniindu-se perfect cu arsurile tale. Petecul de piele nears corespundea exact locului în care cartea fusese ţintuită de săgeată, ceea ce explică existenţa acelei tăieturi minuscule din mijlocul careului nears.

Am răsfoit cartea, observând că spintecătura paginilor devenea tot mai mică spre sfârşit, iar atunci te-am întrebat despre omul acela mort. Mi-ai răspuns: „Aveam doi italieni în trupa noastră. Unul dintre ei a fost ucis în luptă, un om bun pe numele de Niccolo. Cartea era a lui”.

Nu era neobişnuit pentru o condotta să recruteze străini, cu condiţia să fie special înzestraţi. Trupa ta de mercenari încorpora arcaşi italieni şi de fapt aşa a ajuns să se numească o condotta; era cuvântul italian pentru o trupă de mercenari, iar soldaţilor pur şi simplu le plăcea cum suna.

Italienii erau printre cei mai iscusiţi arcaşi pe care i-ai văzut vreodată şi colaborau bine cu tine şi cu Brandeis. Nu vorbeai prea multă italiană, dar atât Benedetto – celălalt italian – cât şi Niccolo se descurcau anevoie în germană, iar pe parcursul anilor petrecuţi împreună aţi ajuns să vă respectaţi reciproc ca bărbaţi. Aveaţi atât de multă încredere între voi încât aţi reuşit chiar să vă mărturisiţi că bătăliile vă epuizau.

Când a murit Niccolo, Benedetto şi-a zis că se săturase. Din moment ce risca în fiecare zi să moară pe câmpul de luptă, de ce n-ar fi riscat o dezertare. Teama de a nu fi hăituit de potera condottei a fost în cele din urmă anihilată de teama de a rămâne. În loc să dispară pur şi simplu, fără să spună ceva cuiva, Benedetto v-a oferit ţie şi lui Brandeis oportunitatea de a vă alătura lui.

Aţi luat în considerare această propunere, dar în final aţi decis împotriva ei. Herwald putea permite unui străin să dispară, dar dacă trei arcaşi cu arbalete s-ar fi evaporat în acelaşi timp, represaliile ar fi fost inevitabile şi înspăimântătoare. Însă, mult mai important, nici tu nici Brandeis nu puteaţi să fiţi la fel de înverşunaţi ca Benedetto. Adevărul era că voi încă vă temeaţi mai mult de cei din trupa voastră decât de inamic. Totuşi, amândoi îl admiraţi pe Benedetto şi vă simţeaţi obligaţi să-l ajutaţi, parţial din prietenie, parţial din surescitarea imaginată a riscului asumat.

Benedetto simţea că se cuvenea să ducă orice ar fi putut lua cu el pentru soţia lui Niccolo şi cei doi fii ai lor. „Băieţii trebuie să aibă ceva ce a aparţinut tatălui lor atunci când vor fi mari”. Aşa că în toiul nopţii toţi trei aţi etalat efectele mortului, examinându-le. Era vorba de o pungă de bani, de hainele şi cizmele lui, o carte şi arbaleta. Benedetto a ales punga cu monede pentru a le înmâna soţiei, şi arbaleta, despre care credea că ar fi reprezentat un dar pe măsură pentru fiii unui războinic.

Deşi n-aveai neapărat nevoie de cartea aceea, i-ai pus nişte bani în mână lui Benedetto, ca s-o răscumperi. „Fără tată, familia lui are mai multă nevoie de bani decât de nişte cuvinte”.

Benedetto a fost de acord, declarând că nu ştia de ce prietenul lui avusese asupra lui această carte. „Se pare că a fost scrisă de un mare poet din Florenţa, dar întotdeauna am glumit pe seama lui Niccolo din cauza cărţii. Ce să facă nişte bărbaţi ca noi cu poezia?”

A doua zi dimineaţa tu şi Brandeis a trebuit să vă prefaceţi la fel de surprinşi ca toţi ceilalţi, că Benedetto dispăruse. Kuonrat cel Ambiţios s-a făcut alb ca varul şi a cerut să fie organizată numaidecât o expediţie de anvergură pentru a „găsi şi ucide trădătorul!” Herwald a fost mult mai rezonabil. El a hotărât că numai o mică ceată va fi trimisă în căutarea lui Benedetto, şi asta doar pentru o perioadă limitată de timp.

Herwald a raţionat astfel: „Italianul se va întoarce în ţara lui de baştină. Lăsaţi-l să meargă. Nu e german; nu e unul de-ai noştri. Dar nu cred că asta înseamnă o schimbare a legii noastre. Dacă un camarad german fuge, nu ne vom opri până când nu va fi găsit şi ucis. Chiar dacă ne va lua ani de zile s-o facem”.

Cuvântarea a mulţumit trupa, majoritatea oştenilor fiind împotriva străinilor în mijlocul lor. Pentru ei era suficient că ambii italieni se duseseră, indiferent de circumstanţe. Kuonrat cel Ambiţios a rămas furios din cauza dispariţiei lui Benedetto, dar reînnoirea ameninţărilor cu moartea pentru dezertorii germani i-a adus un zâmbet pe faţă. Totuşi, a considerat că era ocazia ideală pentru începerea unei campanii calomnioase. „Bătrânul Herwald s-a înmuiat”.

În acest moment te-ai oprit brusc din povestire, plecându-ţi privirea spre podeaua infirmeriei de la Engelthal cu atâta sfială încât a trebuit să te întreb ce se întâmplase.

„Această carte”, ai spus tu, „e ceva straniu cu ea. Când am văzut-o pentru prima oară mi s-a părut că mă strigă. Ca şi cum ar fi vrut s-o iau eu”.

„Nu-i foarte straniu. Eu încerc mereu acest sentiment faţă de cărţi”.

„Dar, soră Marianne”, ai mărturisit tu, „nu ştiu să citesc”.

Nu ştiu de ce credeai că m-aş fi aşteptat la altceva. Eram foarte conştientă că talentul meu de a citi era mai degrabă excepţia, nu regula. Dacă n-ai fi luat cartea, am remarcat eu, săgeata ţi-ar fi străpuns inima şi te-ar fi ucis. „În mod sigur ai găsit cartea asta mult mai valoroasă”, ţi-am spus eu, „decât oricine altcineva care o va citi vreodată”.

Ştiai, sau în orice caz presupuneai că era scrisă în italiană, nu în germană. Ţi-am confirmat acest lucru, adăugând că aş putea-o traduce. Ai fost impresionat peste poate, pentru că nu cunoşteai pe nimeni care putea citi într-o limbă, cu atât mai

puţin în două. Ţi-am promis că o voi cerceta îndeaproape după ce mă voi retrage în chilia mea, apoi îţi voi spune despre ce e vorba. Asta te-a satisfăcut, dar mai vroiai să-mi ceri o favoare.

„Te rog spune o rugăciune pentru sufletul prietenului meu răposat, Niccolo, şi pentru soţia şi copiii lui. Şi una pentru Brandeis. Aş face-o eu însumi dar ruga mea nu e atât de preţioasă ca a ta”.

Te-am asigurat că rugăciunile fiecărei persoane sunt preţioase, dacă erau rostite cu o inimă curată, dar în mod cert voi face ceea ce îmi cereai.

Chiar în seara aceea am început traducerea. Cartea asta conţinea o mulţime de imagini religioase, aşa încât cartea de rugăciuni a lui Paolo mi-a fost de mare ajutor, dar părea să fie scrisă într-un dialect popular pe care l-am găsit foarte provocator. Era evident de la bun început că scrierea se deosebea radical de orice altceva ce citisem înainte. Era o altă carte care trebuia păstrată în secret pentru a nu cădea sub ochii celorlalte călugăriţe. *Inferno,* proclama coperta, de Dante Alighieri.

Deşi e limpede că acest Dante era un om profund religios, e la fel de limpede că avea foarte puţină consideraţie pentru practicile zilnice ale Bisericii. Am rămas cu gura căscată când am ajuns la pasajul despre secţiunea iadului care adăpostea papii eretici. Unul dintre papi era Bonifaciu, care activase în timpul vieţii mele. Gertrud şi Mama Christina vorbiseră foarte elogios despre el.

Noaptea traduceam cu patimă, iar ziua te îngrijeam. Când călugăriţele-infirmiere ieşeau pentru rugăciunile lor, îţi citeam ceea ce terminasem peste noapte. Aveam senzaţia că împărtăşeam ceva nepermis, minunat de nepermis. Povestea asta ne transporta pe fiecare dintre noi într-un loc diferit. Limbajul frust şi imaginile dure mă apropiau de lumea ta, dar ideile religioase te familiarizau cu viaţa mea spirituală. Cumva, ne întâlneam la jumătatea drumului.

Întotdeauna mi se spusese că îl puteam găsi pe Dumnezeu peste tot în jurul meu, în orice aspect al creaţiei, dar nu-L întâlnisem niciodată cu adevărat. Mi se spusese că dacă nu-L găseam trebuia să mă rog pentru *mai multă* călăuzire sau să mă purific într-atât încât El însuşi să mi se înfăţişeze. Aşa că închipuie-ţi cât de surprinsă am fost când am început să întrezăresc un înţeles mai profund al Divinităţii prin intermediul vocii lui Dante şi după o viaţă de imersiune în universul paradisiac l-am văzut pe Dumnezeu numai după ce m-am confruntat cu viziunea iadului.

Momentele noastre de intimitate nu erau niciodată suficient de lungi. Celelalte surori se întorceau, iar noi schimbam subiectul conversaţiei spre alte universuri decât cel al cărţii. Cu timpul te-ai mai înmuiat privitor la hotărârea de a nu vorbi despre viaţa ta în condotta. Am găsit fascinant tot ce mi-ai spus, inclusiv împrejurarea în care ai intrat în rândurile mercenarilor.

Copil fiind, întotdeauna ţi-ai închipuit că vei călca pe urmele tatălui în breasla zidarilor. Ţi-ai făcut ucenicia sub îndrumarea lui şi viaţa ta părea programată, până în primii ani ai adolescenţei, când tatăl tău a suferit un atac în timp ce căra un pietroi, iar mama ta a murit la scurt timp după aceea, de o boală pe care nimeni n-o putea numi, cu atât mai puţin trata.

Peste noapte, dintr-un copil de familie bună, ai devenit orfan. Primăria ţi-a rechiziţionat casa şi cum n-aveai alte rude ai deprins traiul pe stradă. Mici hoţii nu-ţi apăreau ca fiind un păcat prea mare când n-aveai altă opţiune.

Într-o zi ai încercat să furi nişte mărunţiş din punga lui Herwald, care venise la oraş pentru a face provizii. Când te-a prins, a fost mult mai impresionat de tupeul tău, decât furios pentru ofensa suportată. Ţi-a propus un post în trupă, iar tu n-ai văzut niciun motiv să nu-l accepţi. Îţi oferea o viaţă plină de nerv şi, pe scurt, nu-ţi imaginai o oportunitate mai mare.

Ideea de a te înrola în condotta a fost una foarte proastă, sau cel puţin aşa se părea. Lupta pentru putere între papă şi împăratul Ludovic i-a aruncat pe toţi prinţii, din ţară, în confuzie.

Când forţele militare germane au ajuns să fie epuizate, nobilii au început să-şi organizeze armate proprii. Situaţia asta era atât de complicată încât deseori nu reuşeau să deosebească aliaţii de inamici şi singura certitudine era aceea că exista întotdeauna ceva de făcut pentru o trupă de mercenari. Când te-am întrebat de partea cui te-ai situat – papa Ioan sau împăratul – mi-ai răspuns că în momentul în care cineva alegea o tabără a ostilităţilor, o alegea, de obicei, pe cea care nu trebuia. „Întreaga istorie e povestea unui om care încearcă să ia ceva de la alt om, ceva ce, de regulă, nu aparţine niciunuia dintre ei”.

Această atitudine explica de ce reuşeai să trăieşti de pe o zi pe alta cu arbaleta în mână. Era pur şi simplu o chestiune de pragmatism, iar eu, în mod cert, nu mai întâlnisem pe cineva care să discute *cu mine* la modul în care o făceai tu. Uram faptul că mă surescita, dar aşa era. Întotdeauna mă gândisem la soldaţi ca la nişte ucigaşi negânditori şi nimic mai mult, dar tu ai distrus acea imagine. Probabil ajunsesem un pic snoabă, petrecându-mi întreaga viaţă în mijlocul cărţilor, dar acum trebuia să recunosc că ştiai multe lucruri de care eu n-aveam cunoştinţă.

Carnea de pe pieptul tău se contracta pe măsură ce se vindeca. Mi-ai spus s-o crestez ca să se poată extinde. N-am vrut s-o fac, fiind foarte dureros pentru mine să-ţi văd agonia provocată de cuţitul din mâinile mele. Era o senzaţie diferită de cea a retezării cărnii moarte, din primele zile, când fusesem în stare să mă disociez de emoţiile mele.

Dar tu ai insistat. Mi-ai spus că simţeai că o astfel de procedură era necesară, simţeai din felul în care te dureau braţele atunci când le ridicai. Aşa că la fiecare câteva zile îţi îndesai un căluş în gură iar eu făceam alte crestături pe pieptul tău ca să-ţi destind acea contractură. Era oribil şi trebuia să mă uit în altă parte, dar îţi auzeam gemetele înfundate. N-aveai nicio idee cât de mult îţi admiram curajul. Procedura asta părea să dea rezultate: în cele din urmă ai fost în stare să ieşi din infirmerie pentru mici plimbări, iar uneori mâinile noastre se atingeau accidental.

Zvonuri inevitabile au început să circule la Engelthal. Călugăriţele care se întorceau de la rugăciune întrerupseseră povestea *Infernului* de prea multe ori ca să nu-şi dea seama că împărtăşeam un secret. Şi nimeni nu se putea înşela că exista ceva mai mult decât o simplă relaţie între soră şi pacient după modul în care ne priveam unul pe celălalt. Timpul petrecut împreună nu mai putea fi explicat ca simplu tratament medical.

Eram sigură că Gertrud şi Agletrudis se găseau în spatele acestor poveşti. „Mercenarul o corupe pe dulcea noastră soră Marianne”. Presupun că era chiar adevărat, fiindcă deprindeam posibilitatea de a iubi mai mult decât numai pe Dumnezeu. De fapt îmi dădeam seama că era *mai bine* să iubeşti mai mult decât numai pe Dumnezeu.

Trebuia să se întâmple. Mama Christina a hotărât să te îndepărteze, dar pentru că nu erai pe deplin vindecat, te-a trimis să stai cu Părintele Sunder şi fratele Heinrich. „Ca să-ţi înlesneşti trecerea înapoi în lume”, a declarat ea. „Toate aranjamentele au fost făcute”.

Nu aveam nimic de spus, pentru că îmi juruisem întreaga viaţă serviciului în slujba stareţei. Aşa că ţi-ai strâns puţinele lucruri şi ne-ai mulţumit tuturor, celorlalte surori şi mie, pentru îngrijirile noastre pline de bunătate. Ţi-ai luat rămas bun cu atâta răceală încât am suferit, dar cred că războinicii adevăraţi ştiu în ce bătălii să nu lupte. Cum ai bate din palme ai fost luat din viaţa mea şi pus în grija altora. Mi-am spus că era mai bine aşa şi eram hotărâtă să fac totul pentru a crede una ca asta.

Trebuia să mergem înainte. Dumnezeu nu-mi hărăzise talentul literar ca să pot traduce nişte poeţi italieni blasfemiatori, aşa că am închis *Infernul* în cufărul meu. Mi-am spus că sentimentele mele faţă de tine nu erau altceva decât un test, pentru a-mi putea înfrânge nostalgiile păcătoşti şi a-L servi mai bine pe Dumnezeu. Mi-am spus toate rugăciunile şi am lucrat până seara târziu în scriptoriu, concentrându-mă asupra *Bibliei lui Gertrud.* Gertrud începuse să se gândească la designul copertei, întrebându-se uneori cu voce tare dacă nu cumva nişte pietre

preţioase ar fi fost prea mult. Am asigurat-o că nu era nimic extravagant în a-L onora pe Dumnezeu.

Asta a durat vreo săptămână, apoi m-am dumirit. Nu puteam ţine *Infernul* închis în cufăr pentru că de fapt nu era al meu. Era corect să ţi-l înapoiez. Tot aşa cum călugăriţele n-avuseseră dreptul să-ţi distrugă hainele, nici eu nu puteam să păstrez cartea. Ar fi reprezentat un soi de furt şi ştiam că Domnul nu vroia să fiu o hoaţă.

M-am hotărât să mă furişez până la Părintele Sunder, de ce n-aş fi făcut-o? Fusesem toată viaţa în vizită la el după miezul nopţii, aşa că de ce-ar sta lucrurile altfel doar pentru că erai tu acolo? Dacă evitam să-mi respect obiceiurile însemna că permiteam prezenţei tale să-mi altereze viaţa – exact ceea ce stareţa încercase să prevină. Asta era. Singura cale de a nu te lăsa să-mi influenţezi viaţa era de a mă furişa în casa în care locuiai.

Părintele Sunder mi-a deschis uşa şi mi-a făcut semn spre locul în care stăteai. „Omul ăsta”, mi-a spus el, „şi-a petrecut toată săptămâna încercând să nu-ţi pomenească numele”.

În obrajii tăi era mai multă culoare decât ultima oară când te văzusem, iar când te-ai ridicat în picioare am observat că te mişcai mult mai liber. Curând vei fi fost îndeajuns de întremat încât să poţi pleca, am gândit eu, iar în clipa aceea inima mea aproape că încetase să bată. M-am întors spre părintele Sunder şi l-am întrebat panicată: „Şi eu ce mă fac?”

El l-a privit pe fratele Heinrich şi atunci şi-au transmis ceva, un semn, o amintire, înainte de a se întoarce spre mine, spunându-mi cu o voce caldă: „Soră Marianne, vei pleca de la Engelthal, fireşte”.

De când îl ştiam Părintele Sunder predicase împotriva păcatelor tinereţii lui, iar acum mă îndemna să fug de la mănăstire şi să intru în aceeaşi lume păcătoasă? Era ultimul lucru la care m-aş fi aşteptat, aşa că am şoptit, mult prea încet ca să m-auzi, „De ce?”

„Eram cu mama Christina în seara în care te-am găsit la poartă,” mi-a răspuns Părintele Sunder, tot cu un glas şoptit, „şi am fost de părere că apariţia ta era un semn de la Dumnezeu. Eram convins că Domnul are planuri mari pentru tine şi continui să cred asta. Dar nu mai sunt atât de convins că aceste planuri sunt hărăzite să fie îndeplinite la Engelthal.

Nu era suficient, aşa că l-am rugat să-mi explice în amănunt.

„Când a apărut omul acesta, eram din nou prezent. Am văzut în ce stare era şi ar fi trebuit să moară – dar n-a murit. Nimeni nu se poate îndoi că tu eşti cauza. Iar eu nu pot să nu gândesc că drumul tău în viaţă cu el nu s-a sfârşit, fiind un drum deasupra căruia Domnul vă zâmbeşte”.

„Dar nesocotirea jurămintelor mele ar fi un păcat”.

„Nu cred”, mi-a şoptit Părintele Sunder, „într-un Dumnezeu care consideră iubirea un păcat”.

Cuvintele acelea reprezentau exact permisiunea de care aveam nevoie, dar n-am avut cuvinte să-i mulţumesc. Doar mi-am aruncat braţele în jurul lui şi l-am strâns atât de tare încât a trebuit să mă implore să slăbesc strânsoarea.

M-am întors în chilia mea şi mi-am adunat puţinele lucruri personale. Câteva rochii, cele mai bune încălţări şi cartea de rugăciuni a lui Paolo: n-aveam nimic altceva de valoare. A început să plouă când am pornit din nou spre Părintele Sunder, prin grădina mănăstirii. Aşa cum era obiceiul fiecărei călugăriţe atunci când traversa aleea mănăstirii, am recitat *Miserere* pentru sufletele călugăriţelor moarte, însă gândurile mele erau îndreptate spre viitor, făcându-mă să tremur de teamă şi de nerăbdare. Ploaia era bună, am gândit eu, ca şi cum s-ar fi pogorât să spele mănăstirea în urma mea.

„Se pare că ţi-ai făcut bagajul, soră Marianne”. Era vocea lui Agletrudis. „Cel puţin ţi-ai luat rămas bun de la stareţă?”

Era o palmă imaculată. Nu-mi păsa ce-ar fi putut gândi despre mine Agletrudis sau Gertrud, dar adânc, în inima mea, simţeam că o trădasem pe Mama Christina. Dar ce i-aş fi putut spune? N-aş fi ştiut cum să îndur durerea din ochii ei. Crezuse întotdeauna în mine, chiar şi atunci când eu nu credeam, şi n-ar fi anticipat niciodată lipsa mea de loialitate.

Am plecat de lângă Agletrudis fără să-i răspund, iar ea m-a strigat. „Nu-ţi fă griji din cauza Maicii Christina. O să mă asigur să nu te uite niciodată”.

Aproape că m-am întors s-o întreb ce vroia să spună cu asta, dar la ce bun? Aşa că am continuat să merg. Ştiam că Agletrudis nu va suna alarma din cauza plecării mele. Era în interesul ei să mă lase să plec fără scandal, să-şi recapete poziţia de viitoare armarius.

Când ajungeam la casa Părintelui Sunder, le alungasem din minte pe Gertrud şi pe Agletrudis. Însă chipul Maicii Christina stăruia în amintirea mea. Fratele Heinrich ne-a pus câte ceva de-ale gurii la pachet, iar Părintele Sunder, deşi se apropia de vârsta de şaptezeci de ani, a insistat să ne însoţească o bucată de drum. Am protestat, din cauza ploii, dar el pur şi simplu şi-a tras pelerina pe el şi a ieşit cu noi.

În timp ce mergeam, Părintele Sunder între noi, gândurile mele nu erau preocupate de ceea ce urma să vină, ci de cele lăsate în urmă. În ciuda cuvintelor frumoase ale Părintelui Sunder, nu se putea nega faptul că era un păcat din partea mea să nesocotesc sfânta comuniune. Am încercat să raţionalizez acest fapt şi după mari sforţări am reuşit chiar să ajung la un argument care avea multă logică.

Dintre toate călugăriţele de la Engelthal, eram singura care nu luase decizia de a alege această viaţă. Chiar dacă soseau acolo ca tinere fete, ele cunoscuseră viaţa din afara zidurilor mănăstirii; trăiseră în lumea seculară şi aveau cunoştinţă de cele renunţate atunci când intrau la mănăstire. Eu nu avusesem niciodată această oportunitate. Aşa că dacă părăseam Engelthal cu tine şi mă voi fi întors mai târziu, viaţa religioasă ar fi fost

mult mai preţioasă. În final ar fi fost opţiunea mea şi nu a părinţilor care mă abandonaseră la poartă: pentru a afla dacă destinul meu era cel al vieţii mănăstireşti, *trebuia* s-o părăsesc.

După ce parcursesem circa o leghe, ai început să oboseşti. Era de înţeles, fiindcă rănile tale fuseseră foarte grave şi nu avuseseşi parte decât de o activitate limitată după accident, însă erai hotărât să nu dai dovadă, pe cât posibil, de niciun fel de slăbiciune – fie să te convingi pe tine că totul era în regulă, fie să mă convingi pe mine. Nu eram foarte sigură. Părintele Sunder a fost primul care s-a oprit, prea ostenit să meargă mai departe la vârsta lui. Te-a prins de braţ şi te-a atenţionat să mă iubeşti cu adevărat, apoi m-a tras deoparte ca să putem vorbi în intimitate.

A scos un colier pe care îl avea în mantaua lui şi mi l-a îndesat în mână. Medalionul era chiar vârful săgeţii care fusese scos din *Infernul* şi mi-a spus: „Am făcut ceea ce mi-ai cerut, soră Marianne, l-am binecuvântat”.

Am încercat să-i mulţumesc, dar a ridicat mâna. „Mai am ceva pentru tine”. Şi atunci a mai scos din pluvială nişte hârtii. „Mama Christina nu e nici oarbă, nici proastă. Nu s-a gândit că vei pleca în mod sigur, dar a ştiut că exista această posibilitate. M-a rugat să păstrez aceste înscrisuri, dacă va fi cazul”.

Mi-a înmânat cele două misive lăsate de părinţii mei la poarta mănăstirii. Iată, în latină şi germană, slovele care mă însoţiseră la Engelthal. Un copil destinat, al zecelea născut într-o familie onestă, oferit în dar Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi mănăstirii Engelthal. Faceţi cu ea după vrerea lui Dumnezeu.

Numai atunci am izbucnit în lacrimile pe care mi le înfrânasem din momentul în care luasem această decizie. Într-un acces de îndoială l-am întrebat pe Părintele Sunder dacă făceam bine ce făceam.

„Marianne, copilă preaiubită”, a spus el, „cred că dacă nu-ţi vei asculta inima în această chestiune o vei regreta o veşnicie”.

XVI

Tonifiat după o amiază liberă, în timp ce Marianne Engel era plecată la cumpărături, m-am decis să mi-o petrec citind *Gnaden-vita.* Eram în bucătărie, când am auzit pe cineva intrând pe uşa de la intrare a fortăreţei, apoi nişte paşi care semănau cu cei ai unei mame-rinocer căutându-şi puii.

„Marianne?" O voce de femeie a slobozit acele silabe ca din puşcă, golind trei cartuşe. Când a apărut în cadrul uşii de la bucătărie, s-a tras înapoi, în mod vădit din cauza înfăţişării mele. *„Tu eşti* el? Dulce Isuse! E mai rău decât credeam".

Scundă, dar scundă ca Napoleon: genul de scundă care se iţea întotdeauna în vârful picioarelor ca să arate mai înaltă. Grasă, dar grasă ca un balon de apă; cu o carne deloc flască, ci rotundă, ca şi cum ar fi căutat un loc să explodeze. Vârsta, cincizeci? Greu de spus, dar pe-acolo. N-avea riduri; faţa ei era prea sferică. Păr scurt, prea mult ruj pe obraz; un costum de business şi o cămaşă cu gulere largi, răsfrânte pe dinafară; pantofi bine lustruiţi; mâinile la şold. Ochii erau provocatori, ca şi cum m-ar fi invitat să-i trag o directă în bărbie. „Halal dezordine", spuse ea. „Tu cine eşti?"

„Jack", răspunse ea. Mă aflam în sfârşit în prezenţa persoanei de care mă temeam, doar ca să aflu că era o femeie. Cu greu: Jack Meredith era mai degrabă o caricatură de femeie care vroia să fie bărbat.

„Agentul Mariannei, nu?"

„N-o să vezi în veci vreun cent din banii ei".

Şi-a turnat cu o singură mână o ceaşcă de cafea, iar cu cealaltă mână nu înceta să m-arate cu degetul. „Zice că poţi sta aici?" Se pare că Jack ştia răspunsul, pentru că nu mi-a dat timp să răspund. „Cum o să aibă grijă de tine? Spune-mi cum, hm?"

„N-am nevoie să aibă grijă de mine", i-am spus eu, „şi nu-mi pasă de banii ei".

„Atunci ce? Sex?” A scuipat cuvântul ăsta cu îndeajuns de mult dispreţ, ca să-mi dea de înţeles că sexul nu era decât o chestie urâtă între două trupuri.

„Nici n-am penis”.

„Mulţumescu-Ţi Doamne pentru asta”. Şi-a fript buza cu prima sorbitură de cafea. „Cui nu-i place-o raţă?!”

A înşfăcat o mână de şerveţele să-şi şteargă bărbia de cafea, apoi m-a fixat cu o combinaţie de dispreţ şi curiozitate. „Ce-ai păţit, la urma urmelor?”

„Am ars”.

„Păi asta văd şi eu, crezi că-s proastă?”

A făcut un ghemotoc din şerveţele şi l-a aruncat în coşul de gunoi. A ratat, apoi, furioasă, a făcut câţiva paşi ca să ridice ghemotocul, aruncându-l în coş. „Ars, hm? Mare ruşine”.

„Întotdeauna intri aşa în casă?”

„Intru în casa asta de când strecurai tu băuturică la reuniunile din liceu”, lătră Jack, „şi nu-mi place de niciun fel că stai aici. Ai o ţigară?”

„Nu fumez”.

Pe poliţă a găsit un pachet lăsat de Marianne. „Probabil e-o idee bună, în halul în care eşti”.

„Deci tu eşti agentul Mariannei?” Încă tot nu-mi spusese cine era.

„Nu numai atât, băiete, aşa că atenţie cum te porţi”, spuse Jack inhalând adânc, iar acum arăta cu ţigara spre mine în cea mai acuzatoare manieră posibilă. „Chestia asta, cum i-om spune, şederea ta aici, e o idee de căcat. O s-o conving eu să renunţe la ea, monstru mic ce eşti”.

Probabil aţi ghicit că îmi plăcea la nebunie de Jack Meredith. Un lucru e sigur, vorbea suficient de tare încât să nu trebuiască s-o rog să repete ce spune. Mai mult chiar, mă fascina circumferinţa ei extra largă: era asemenea unui curcan antropomorfizat îndopat, distribuit ca personaj principal într-un roman de Raymond Chandler. Însă ceea ce apreciam cel mai mult la ea era că se debarasase total de simpatia arătată îndeobşte unui ars ca mine. Am mai petrecut câteva momente zgâindu-ne unul la altul peste masă. Şi-a rulat ţigara între degetul mare şi arătător înainte de a spune: „La ce crezi că te holbezi, gândac prăjit?”

* * *

Câteva zile mai târziu, Marianne Engel şi cu mine stăteam pe veranda din spatele casei, aşteptând livrarea unei noi comenzi de lespezi de piatră, şi mi-a spus că o instruise pe Jack să-mi procure o carte de credit. Când i-am spus că nu-mi imaginam ca Jack să fi fost prea bucuroasă în privinţa asta, Marianne Engel mi-a replicat: „Va face cum i s-a spus. Jack latră mult, nu muşcă”.

ŞTIU CE PUTEM FACE CU O CARTE DE CREDIT.

Conversaţia noastră a mai continuat o vreme, ca apoi să-i pun o întrebare legată de ultima parte a povestirii noastre: vroiam să ştiu ce anume era o „pluvială”. Marianne Engel mi-a explicat că era un tip de manta de ploaie pe care o purtau preoţii, decorată cu scene din Noul Testament. Am întrebat-o dacă pluviala părintelui Sunder avea vreo astfel de imagine pe ea. Mi-a confirmat că avea. „Şi îţi voi spune ce era”, spuse ea după o pauză nostimă, „mai târziu în povestire”.

Când a sosit camionul, a bătut din palme ca un copil la carnaval, sprintând spre uşa de la subsol pe care a deschis-o cu o cheie introdusă într-o broască mare. A scos şinele cu rotile

care permiteau introducerea blocurilor de piatră în casă. Văzând pietroaiele acelea dispărând prin deschizătura de la subsol m-a făcut să mă gândesc la un enoriaş flămând, primindu-şi porţia de comuniune. Ea stătea deoparte, implorându-i pe muncitori să fie blânzi cu prietenii ei. Muncitorii se uitau la ea ca la o nebună, continuând să-şi facă treaba. Imediat ce-au plecat s-a dezbrăcat de toate hainele şi a aprins lumânările. După aceea a dat drumul unei înregistrări cu cânturi gregoriene şi s-a întins pe una dintre lespezile primite, căzând într-un somn adânc până a doua zi dimineaţa.

A apărut în dormitorul meu zâmbind fericită şi proclamând că primise instrucţiuni minunate, dar că va aştepta până după baia mea să se apuce de lucru. În timp ce mă freca mi-am dat seama că nu prea avea chef de asta – degetele ei tânjeau după piatră, nu după carne – dar simţea că era de datoria ei s-o facă. Imediat ce a terminat cu mine a zbughit-o la subsol. M-am instalat în camera de zi, în secţiunea mediană a casei, încercând să citesc, dar eram prea distras de ritmul dălţilor ei. M-am mutat în clopotniţă, să mă ocup de alte lucruri – casete, cărţi, să-l întărât pe Bougatsa c-un prosop legat de sfoară – dar după câteva ore curiozitatea atinsese cote mult prea mari. Am crăpat uşa de la subsol şi am păşit tiptil pe trepte ca s-o spionez pe Marianne Engel.

N-ar fi trebuit să-mi fac griji că putea socoti nedorită prezenţa mea, pentru că lucra cu atâta concentrare încât nu părea să mă observe. Spre surprinderea mea sculpta goală puşcă; era cumva neliniştitor s-o vezi manevrând atât de rapid scule ascuţite de metal. Aceste instrumente zburau furios în jurul ei, dar mâinile ei păreau atât de sigure încât am rămas hipnotizat de dansul metalului, pietrei şi cărnii.

A spune că Marianne Engel „sculpta” nu e suficient: era cu mult mai mult decât atât. Mângâia piatra, până când piatra nu mai rezista şi îl preda pe grotescul dinăuntru. Marianne Engel convingea garguiele să iasă afară din cavernele de piatră. *Le iubea afară din încremenire.*

Pe parcursul multor ore, când nu m-a văzut, am ajuns să fiu uimit de energia ei. Încă mai lucra când m-am dus la culcare, continuând tot restul nopţii. A ţinut-o aşa şi a doua zi, apoi toată noaptea. În total a lucrat şaptezeci de ore, consumând galoane de cafea, fumând sute de ţigări. Era exact cum spusese că lucrează – cioplind nonstop zile-n şir – dar n-o crezusem întrutotul. Fusesem convins că era o exagerare lăudăroasă a disciplinei ei artistice. Dar nu era deloc aşa. Scepticii vor fi înclinaţi să creadă că aştepta mai întâi să merg la culcare înainte să tragă şi ea un somnic, însă ciocăneala continua să mă trezească din somn. În prima dimineaţă s-a rupt de la lucru într-atât încât să mă spele, dar se vedea – o simţeam – că o făcea împotriva voinţei ei. Se vedea o nerăbdare în ochii ei, o frenezie abia reţinută, în timp ce îşi plimba buretele peste pielea mea.

Când a atins aproximativ şaizeci de ore de lucru m-a rugat să comand două pizza, mari, vegetariene. În mod obişnuit n-avea nicio reţinere să mănânce carne, dar voi afla curând că atunci când sculpta aşa, refuza carnea cu îndârjire. „Fără carne! Fără animale!” După ce am ajuns cu pizzele la subsol s-a dus în trei colţuri ale încăperii pentru a cere dezlegare celor Trei Maeştri ai ei – *„Jube, Domine benedicere”* – şi n-a catadicsit să mănânce până n-a primit aprobarea lor. Şi a rămas uimitor de nemişcată în mijlocul fragmentelor de piatră, mâncând ca o fiară, aproape fără să bage de seamă că eram şi eu acolo. Un fir de brânză atârna din gura ei până în dreptul sfârcului stâng, iar eu vroiam să-l desfiinţez ca pe membrul unui comando de mozzarella pogorând peste sânii aceia frumoşi. Lumina lumânărilor captura luciul de cretă al trupului ei, iar şiroaiele de transpiraţie formau afluenţii, brăzdând praful de piatră care-i acoperea aripile de înger. Combinaţia de tatuaje şi ţinută extatică o făceau să arate parţial Hildegard von Bingen, parţial yakuza.

De-a lungul orelor, din aparatul ei stereofonic s-au revărsat operele lui Cari Orff; *Simfonia fantastică* a lui Berlioz; cele nouă simfonii ale lui Beethoven; Poe (cântăreţul, nu scriitorul); primul album al Millei Jovovich; The Doors cu toate cântecele lor; înregistrările lui Robert Johnson; *Plăceri uşoare,* Big Brother şi Holding Company (de patru ori la rând); şi diverse lucrări cu

Bessie Smith, Howlin' Wolf şi Son House. Pe măsură ce orele treceau muzica se auzea tot mai tare, iar preferinţele ei pentru vocile cântăreţilor tot mai guturale. Chiar şi cu auzul meu deficitar, spre final trebuia să mă retrag, cu dopuri în urechi, spre clopotniţă.

Când a terminat, de-abia dacă se mai putea ţine pe picioare. Monstrul finalizat avea cap de om cu coarne, pe trup de dragon îngenuncheat, iar ea i-a sărutat buzele de piatră înainte de a se târî pe scări, în sus, ca să se prăbuşească în patul ei, acoperită de praf şi sudoare.

* * *

„Ei bine, mania depresivă e destul de des întâlnită la artişti", spuse Gregor, care stătea în faţa mea la masă, turnând câte un păhărel din sticla de bourbon pe care o adusese pentru amândoi. Soarele cobora spre asfinţit, iar noi stăteam pe veranda din spatele casei. Marianne Engel încă mai dormea, recuperând după eforturile depuse. După ce a reiterat că n-avea cum să se refere la niciun amănunt legat de tratamentele anterioare, Gregor mi-a spus că îmi va răspunde bucuros la întrebări de ordin general.

„După ce-am citit toate cărţile acelea", i-am spus eu, „am decis că simptomele ei sunt mai degrabă specifice schizofreniei decât maniei depresive".

„Da, poate. Ar putea fi amândouă", răspunse Gregor, „sau niciuna. Nu ştiu. Poate e vorba de o tulburare obsesiv-compulsivă. A spus ea vreodată că trebuie să termine o mare parte a sculpturilor într-o singură şedinţă?"

„Crede că se supune instrucţiunilor lui Dumnezeu. Crede că nu face decât să ofere creaturilor inimile suplimentare din pieptul ei".

„Păi, asta-i cam ciudat”, zise Gregor, luând o gură de bourbon. „Hei, bună marfă. Mă depăşeşte ce nu-i în regulă cu Marianne”.

„N-ar trebui să te pricepi la situaţiile astea?”

Gregor a dat din umeri. „Ceea ce nu ştiu ar putea umple o magazie. Ia vreun medicament?”

„Nu. Urăşte pastilele chiar mai mult decât urăşte doctorii. Nu trebuie să te simţi vizat”.

L-am întrebat dacă putea fi forţată printr-un soi de dispoziţie legală să-şi ia medicamentele. Gregor mi-a explicat că numai un tutore putea solicita o astfel de măsură. I-am spus că aflasem recent că Jack era gardianul ei, ca de altfel şi managerul ei, dar Gregor mi-a explicat că un gardian avea jurisdicţie doar asupra posesiunilor pacientului, nu şi a deciziilor personale. Nimeni nu poate forţa un pacient să se interneze, cu excepţia unui judecător, mi-a spus Gregor, şi atunci doar pentru câteva zile. Aici am intervenit, spunând că nu vroiam ca Marianne Engel să fie încarcerată, pur şi simplu doream ca ea să-şi ia medicamentele. Gregor mi-a spus că tot ce puteam face era s-o rog frumos. După care m-a întrebat dacă am putea să nu mai vorbim despre afecţiunile ei; deşi simţea că încă nu trecuse dincolo de graniţa confidenţialităţii doctor-pacient, îşi făcea griji că se apropia periculos de mult.

Am schimbat subiectul. L-am întrebat cum se descurca cu Sayuri, iar el mi-a spus că se vedeau tot mai des. De fapt aveau întâlnire chiar în seara aceea. După care m-a mustrat pentru că întotdeauna vroiam să vorbim despre viaţa lui amoroasă, în timp ce eu nu contribuiam cu niciun detaliu. Am izbucnit în râs – *Care viaţă amoroasă?* – dar mi-a întors-o numaidecât. „Nu păcăleşti pe nimeni”.

A urmat o pauză în conversaţia noastră, dar a fost o pauză bună. Gregor a mai luat o gură de bourbon şi amândoi am privit asfinţitul. „O seară frumoasă”, spuse el.

„M-a atins”, am aruncat eu.

Asta l-a prins pe Gregor nepregătit. „Cum adică?”

„Prima oară când mi-a făcut baie şi mi-a văzut… prohabul” – Gregor ştia, graţie poziţiei lui în spital, despre amputarea mea – „şi l-a inspectat. Şi-a trecut degetele peste cicatrice”.

„Şi ce-a spus?”

„Că starea trupului meu nu e relevantă pentru ea”.

„Ai crezut-o?” întrebă el.

„Nu ştiu”. Am clătărit bourbonul în pahar. „Sigur că e relevant. S-a dus ce era acolo.”

Gregor s-a încruntat. „Sunt dezamăgit”.

Acum mă prinsese pe mine nepregătit. „De ce?”

„De răspunsul tău”, replică el. „Pentru că eu o cred, şi-ar trebui s-o crezi şi tu”.

Altă pauză în conversaţie, dar de data asta n-am respectat-o. „E o seară frumoasă, nu-i aşa?”

A dat din cap. N-am mai menţionat că marca de bourbon pe care o cumpărase Gregor era identică celei pe care o vărsasem în poală, costându-mă penisul în discuţie. Intenţia lui Gregor, când adusese acest cadou, fusese una bună, aşa că ce rost ar fi avut să risc, să-l fac să se simtă vinovat din cauza asta?

Mă aşteptam ca bourbonul să aibă gustul unor amintiri neplăcute; în schimb avea gustul unei băuturi alcoolice de calitate. Şi era o senzaţie plăcută; dar în mod ciudat, Marianne Engel susţinea că morfina şi alcoolul constituiau o combinaţie nocivă, însă cred că Gregor căutase să-mi reveleze dimensiunea lui nonconformistă dându-mi voie să savurez un pahar sau două.

* * *

Câteva zile mai târziu, după ce îşi revenise, am întrebat-o pe Marianne Engel de ce muzica se auzea tot mai tare pe durata şedinţelor ei de sculptat. Mi-a reamintit că garguiele deveneau din ce în ce mai stridente pe măsură ce ea avansa cu lucrul, iar atunci dădea sonorul din ce în ce mai tare ca să le acopere strigătele. Mi-a explicat că în momentul în care cioplea surplusul de piatră pentru a ajunge la forma grotescului, singura modalitate de a şti dacă atinsese conturul monstrului era de a tăia în el. Dacă grotescul urla de durere, Marianne Engel ştia că tăiase îndeajuns de adânc.

Am întrebat-o dacă nu-i era teamă că ar putea acoperi cu sonorul şi instrucţiunile lui Dumnezeu. A râs şi m-a asigurat că în întreaga lume nu exista o muzică îndeajuns de tare încât să acopere sunetele comenzilor Lui.

* * *

Una dintre nemulţumirile celor care supravieţuiesc arsurilor grave e că numai un sigur costum de presiune e acoperit de asigurare, în ciuda faptului că aceste veşminte costă mii de dolari şi trebuie purtate aproximativ douăzeci şi trei de ore din douăzeci şi patru. Pe durata celeilalte ore pacientul e spălat, iar dacă îngrijitorul e deja ocupat cu spălarea pacientului, cum ar putea el sau ea să cureţe şi costumul de presiune în acelaşi timp? De aceea e esenţial să ai cel puţin două. „Dar la ce cost!” strigă companiile de asigurări în timp ce îţi refuză cererea. Mai mult, chiar şi cu o îngrijire exemplară, un costum de presiune nu rezistă decât aproximativ trei luni.

Companiile de asigurări nu reprezentau o problemă pentru mine, deoarece costurile mele erau acoperite integral de Marianne Engel. Dar trebuia să mă întreb, făcând abstracţie de geanta diplomat de sub patul-schelet, cum îşi putea permite ea

una ca asta? Mă asigura mereu că proeminenţa ei ca sculptor o răsplătea generos şi nu exista nimic altceva pentru care ar fi preferat să-şi cheltuiască banii. Nu eram sigur de asta, dar chiar dacă aş fi încercat să o contrazic, ce argumente aş fi avut? Să-mi lase cicatricele neoblojite?

Costumul de presiune şi masca au fost în sfârşit gata pe la mijlocul lunii martie. Când Sayuri mi le-a înmânat mi-am dat seama imediat cât de multă muncă necesitaseră. Masca fusese şlefuită în aşa fel încât să se muleze confortabil pe conturul feţei mele. Sayuri chiar mi-a atras atenţia la cât de grijulii fuseseră studenţii cu porţiunile în care cicatricele mele erau mai bombate decât suprafaţa pielii, ajustând plasticul în consecinţă.

„Va trebui să te foloseşti şi de asta”. Sayuri mi-a întins un dispozitiv cu arc. Modul în care faţa mea arsese m-a lăsat în mod special susceptibil la comisuri – ţesut cicatrizat în colţurile gurii – care dacă nu erau tratate urmau să-mi îngreuieze vorbirea şi mâncatul pe viitor. După ce mi-am potrivit corect retractorul în gură, mi-am pus şi masca pe faţă. Trebuia să rămână acolo tot timpul, cu excepţia îmbăierii, chiar şi în timp ce dormeam. Am întrebat-o pe Marianne Engel cum arătam (în tot acest timp descoperind că retractorul făcea ca vocea mea colţoasă să sune şi mai rău), iar ea mi-a spus că semănăm cu cineva care avea să trăiască mulţi ani de-acum înainte.

M-am privit în oglindă. Ca şi cum topografia feţei mele plină de cicatrice n-ar fi fost suficientă, acum era teşită de plasticul transparent. Porţiunile care în mod normal arătau roşii se albiseră sub presiune, iar retractorul îmi lărgea gura într-o grimasă grotescă. Fiecare imperfecţiune era amplificată, arătam ca fiul bastard al lui Hannibal Lecter şi al Fantomei de la Operă.

Sayuri m-a asigurat că o primă reacţie negativă era normală, pentru că toţi pacienţii arşi – inclusiv eu, deşi mi se spusese cu totul altceva – îşi închipuie că masca le va ascunde faţa. Dar n-o ascundea. Nu mă proteja şi nu mă ajuta să mă adaptez; era o lamelă de microscop la care lumea se putea zgâi mai bine.

Sayuri mi-a explicat ordinea corectă în care trebuia să îmbrac costumul de presiune şi i-a arătat lui Marianne Engel cum să strângă curelele de la spate. În timp ce ele erau ocupate cu aspectele tehnice, eu am rămas să mă obişnuiesc cu noua senzaţie, care era ca şi cum te-ai fi strecurat în pumnul strâns al unui zeu. *Nu-i decât un material,* mi-am spus. *Nu e cine sunt eu.* Cu toate astea am simţit furnicături reci pe spinare.

E O SENZAŢIE BUNĂ, NU-I AŞA? CA ŞI CUM AI FI ÎNGROPAT DE VIU. Şarpelui îi plăcea să râdă de mine. VIN.

* * *

Am găsit-o pe Marianne Engel aşteptându-mă în sufragerie, purtând un chimono de mătase verzuie. Pe chimono era brodată impecabil o scenă cu doi îndrăgostiţi sub un cireş înflorit de lângă un râu doldora cu crapi. Pe cerul înstelat al chimonoului o lună plină privea spre cei doi îndrăgostiţi ca şi cum n-ar fi fost numai sursa lor de lumină, dar şi protectoarea iubirii lor.

M-a întrebat dacă mi-e foame. I-am spus că da. M-am hazardat şi am ghicit că meniul era japonez.

„So desu ne. Cât de perspicace eşti”, spuse ea cu o uşoară înclinare. Râul chimonoului a dispărut în eşarfa albastră din jurul brâului, prinsă cu o fundă obi la spate. „Tocmai citeam Makura no Soshi”.

„Daa, am văzut-o în biblioteca ta. Pernă-ceva, nu?”

„Cartea de pernă a lui Sei Sh-onagon.. E un faimos text japonez, secolul zece, primul roman scris vreodată. Sau cel puţin asta se spune, dar cine poate şti cu certitudine? M-am gândit că ar trebui să fac ceva cu ea. O să fii surprins câte cărţi japoneze mari n-au o traducere latină decentă”.

„Nu, n-o să fiu”.

Marianne Engel s-a retras în bucătărie cu paşi mici, înţepaţi, pentru că mersese într-atât de departe încât să se încalţe cu o pereche de *geta,* şlapi japonezi tradiţionali, de lemn. S-a întors cu mai multe tăvi multicolore de sushi: peşte alb (şi portocaliu, şi argintiu) pe un strat compact de orez; icre roşii globulare lăfăindu-se pe foi de iarbă de mare; şi raci înlănţuiţi, de parcă s-ar fi îmbrăţişat disperaţi în momentele de final pe pământ. Mai erau inarizushi, cuburi de orez împachetate în felii subţiri de tofu auriu. Gyoza, găluşte cu carne de vită sau porc, scăldate într-un sos picant. Yakitori, felii de pui şi vită pe frigărui de lemn. Apoi onigiri, colţunaşi de orez împachetaţi cu iarbă de mare; fiecare dintre ele, mi-a explicat ea, conţinând ceva diferit, ceva delicios: prune, icre, pui, ton sau crevete.

Ne-am curăţat mâinile cu *o-shibori,* şervete fierbinţi, apoi ea şi-a împreunat palmele, rostind *„Itadakimas!”* (binecuvântare japoneză înainte de masă), apoi a adăugat şi mult mai familiara invocaţie latină.

Mi-a demonstrat modul corect de a mesteca supa miso cu beţigaşele japoneze, susţinând că pastele ramen trebuie sorbite zgomotos, pentru că asta nu numai că le răcoreşte, dar le face şi mai gustoase. În timp ce ea bea sake, a insistat ca eu să mă limitez la ceaiul oolong; pur şi simplu nu vroia să renunţe la ideea aceea stupidă că alcoolul şi morfina nu trebuie combinate. De fiecare dată când ceaşca mea era mai puţin de jumătate plină mi-o umplea, gest urmat de o mică, dar respectuoasă reverenţă. În clipa în care am introdus beţişoarele în bolul meu cu orez, arătând ca doi copăcei răsărind dintr-o culme înzăpezită, mi le-a tras numaidecât afară. „E o lipsă de respect pentru cei morţi”.

Când masa a ajuns în sfârşit la final şi-a frecat palmele cu veselie. „În seara asta îţi voi spune povestea unei alte femei numite Sei, deşi s-a născut numai la câteva sute de ani după scrierea *Cartea de pernă.* Sper să-ţi fie pe plac”.

XVII

Era cu mult timp în urmă, când în Japonia antică s-a născut o fată cu numele de Sei, fiica unui sticlar numit Yakichi. La început tatăl fusese dezamăgit pentru că nu avusese parte de un fiu, dar dezamăgirea i-a dispărut în momentul în care a luat-o în braţe. Din acea clipă, el i-a fost devotat ei, iar ea lui.

Yakichi a urmărit cu mândrie evoluţia lui Sei, dintr-o copilă energică într-o tânără femeie inteligentă. Că era frumoasă, nici nu se mai spune, iar în trăsăturile ei fine Yakichi putea distinge pleoapele şi pomeţii soţiei răposate. Mama copilei murise când Sei era mică, ceea ce i-a apropiat şi mai mult pe tată şi fiică.

La vârsta majoratului Sei s-a hotărât să calce pe urmele tatălui. Yakichi a simţit o mare bucurie auzind una ca asta şi fericirea lui era acum împlinită: iată că meşteşugul nu va muri odată cu el. Sei a adoptat titlul de Ucenica Sticlarului, demonstrând un potenţial remarcabil şi o mare precocitate. Avea o mână delicată şi, mult mai important, îşi putea imagina obiectul înainte de a fi suflat. Tehnica poate fi oricând învăţată, Yakichi ştia asta, dar Sei se născuse cu harul viziunii. Putea vedea frumuseţe acolo unde alţii nu vedeau decât aerul străveziu.

Sei a studiat bine sub tutela părintelui, învăţând cum să încingă focul şi cât de tare să sufle. A învăţat să descifreze strălucirea caldă a sticlei fierbinţi. S-a străduit din răsputeri să dobândească înţelesul respiraţiei ei; fiindcă ştia că suflul ei putea crea o lume. S-a imaginat pe sine suflând viaţă în sticlă şi cu fiecare săptămână care trecea, Sei se apropia tot mai mult de însufleţirea obiectelor minunate pe care le putea plăsmui în imaginaţie.

Yakichi a început s-o aducă pe Sei la târgul de sfârşit de săptămână, unde avea un stand pentru a putea vinde creaţiile lor. Bărbaţii au început să roiască. Pretindeau că vor să examineze obiectele de sticlă, dar în realitate, firește, veneau s-o admire pe încântătoarea tânără femeie. „Cât de mult semeni

şi tu cu sticla”, nu s-a putut stăpâni să-i spună un bătrân, tulind-o apoi ca un crab pe plajă, când şi-a dat seama că acele cuvinte rostite cu voce tare tocmai îi scăpaseră de pe buze.

Curând standul lor vindea tot ce expunea înainte de ora prânzului. Aproape toate obiectele erau cumpărate de bărbaţi – chiar şi darurile pentru soţii – doar pentru că vroiau să posede un container cu răsuflarea lui Sei.

Yakichi era mulţumit. Afacerea mergea mai bine ca niciodată, banii erau buni, iar Sei devenea o minunată suflătoare de sticlă. Dar cu tot acest succes, Yakichi îşi dorea un soţ pentru fiica lui. Deşi era un tată protector, el vroia ca ea să cunoască viaţa în plenitudinea ei şi, credea el, o căsătorie „profitabilă” ar fi fost benefică pentru perpetuarea stirpei.

Aşa se face că Yakichi i-a examinat pe bărbaţii care vizitau standul lor. Erau artizani, latifundiari, pescari şi fermieri, soldaţi şi samurai. În mod sigur, a gândit el zâmbind, nu era penurie de pretendenţi. În definitiv, Sei era frumoasă, talentată, sănătoasă, plăcută ca personalitate şi loială. Va fi o soţie pe cinste şi o mamă bună, oricine vedea asta, şi nu va fi greu de aranjat o căsătorie avantajoasă.

Când Yakichi a abordat-o pe fiica lui pentru a-i sugera acest lucru, ea a fost profund surprinsă. „Ştiu că e o tradiţie”, i-a spus ea printre lacrimi, „dar n-am crezut niciodată că-mi vei cere una ca asta. Mă voi mărita din dragoste, şi numai din dragoste”.

Forţa convingerii fiicei lui l-a descumpănit pe Yakichi, pentru că nu se împotrivise vreodată dorinţelor lui. Căsătoria era menită să îmbunătăţească poziţia unei familii, gândea bătrânul; căsătoria nu era contractată din iubire. Însă Sei insista şi, fiindcă Yakichi o adora, s-a lăsat convins. Totuşi, îşi făcea griji, pentru că nu exista cineva în inima fetei.

Dar, aşa cum se întâmplă adesea în asemenea cazuri, Sei a întâlnit curând un tânăr de care s-a îndrăgostit nebuneşte. La început Yakichi a fost nemulţumit, pentru că Sei îl alesese pe

Heisaku, un simplu băiat de la ţară, fără bani şi fără viitor. Dar băiatul avea o inimă bună şi pură. Aşa că, poate...

Yakichi şi-a amintit de soţia lui decedată. Deşi în cazul lor fusese vorba de o căsătorie aranjată, au avut noroc, iar Sei a fost concepută din dragoste. Însufleţit de amintirea sorţii lui norocoase, Yakichi a ajuns la concluzia că nu putea dori o soartă mai puţin darnică pentru fiica lui. Şi atunci i-a binecuvântat pe Sei şi pe Heisaku.

Toate astea se întâmplau când unul dintre articolele mai inspirate produse de Sei – o floare de sticlă – i-a fost oferită unui daimyo, nobil feudal local, de către unul dintre slujitorii săi. Acest nobil era temut şi urât din cauza naturii lui brutale. N-avea el timp pentru flori de sticlă, întrebând furios care era noima unui astfel de flecuşteţ.

Slujitorul, căutând întotdeauna să obţină un favor în plus, i-a spus: „Credeam că v-ar plăcea să ştiţi, stăpâne, că această floare de sticlă a fost creată de cea mai frumoasă fată din ţară.” Urechile nobilului s-au ridicat curioase, iar slujitorul a adăugat imediat: „Şi e nemăritată”. Slujitorul, vezi tu, trăsese cu urechea şi-l auzise recent pe daimyo împărtăşind dorinţa de a avea copii, spunând că numai cea mai frumoasă şi mai iscusită femeie ar fi pe placul lui.

Nobilul a încropit numaidecât un plan de acţiune. A trimis un mesaj conform căruia avea de gând să comande o mare statuie de sticlă şi auzise că Sei şi tatăl ei erau cei mai iscusiţi sticlari din toată Japonia. Din această cauză, susţinea mesajul, îi convoca pe cei doi la curtea lui.

Daimyo nu era mai interesat în comanda unei statui de sticlă decât ar fi fost interesat în comanda unei scări spre lună. Era interesat în a stăpâni cât mai multe castele, pământuri şi orezării. Şi o femeie frumoasă. Da, asta îl interesa foarte mult. Dar Sei şi Yakichi nu ştiau nimic despre acest lucru şi erau foarte surescitaţi. Îşi imaginau că putea fi vorba de prima din multe alte comenzi ale nobilului – pe scurt, realizarea viselor lor. Aşa

se face că tatăl şi fiica au încărcat cele trebuincioase în căruţă şi au pornit spre castelul nobilului.

Au fost primiţi la curtea cea mare a nobilului, unde acesta îi aştepta, iar sprâncenele lui s-au arcuit la vederea fetei. Privirea lui o urmărea peste tot în incintă; Sei o resimţea ca pe nişte gândaci umblând pe pielea ei. Şi-a dat seama numaidecât că nu era un om bun, stând acolo şi jucându-se necontenit cu floarea de sticlă în degetele lui grosolane. Dar nu sentimentele ei contau acum, şi-a spus ea, ci să facă cea mai bună prezentare posibilă.

Sei şi tatăl ei i-au prezentat nobilului cele mai frumoase realizări ale lor, descriindu-le în detaliu. Ea i-a arătat paharele fumurii de sake şi cupele grele de vin. I-a arătat farfuriile şi căluţii jucărie şi clopoţeii care produceau cele mai pure note muzicale la cea mai mică adiere a vântului. Când tatăl şi fiica au încheiat prezentarea, înaintea nobilului era expus un curcubeu de sticlă.

Daimyo a fost impresionat, desigur, însă de artist, nu de arta ei. Sei era cea mai atrăgătoare fată pe care o văzuse vreodată. A bătut din palme zgomotos în timp ce Sei şi Yakichi se înclinau în faţa lui. „M-am hotărât”, a anunţat el.

Tatăl şi fiica şi-au ţinut răsuflarea, ceea ce era foarte neobişnuit pentru suflătorii de sticlă. Au aşteptat plini de speranţă, dar cuvintele auzite n-au fost cele dorite. În timp ce se juca cu floarea de sticlă, daimyo a spus: „Sei e sortită să-mi fie soţie şi mamă a copiilor mei. Ar trebui să radieze de bucurie datorită acestei fericite ocazii”.

Sei ştia că se afla în faţa unui bărbat foarte puternic şi că va fi foarte dificil să i se împotrivească. Cu toate acestea, nu s-a putut abţine. „Dar eu iubesc un altul”.

Yakichi şi-a cerut numaidecât iertare pentru nesocotinţa fiicei. Dar când i s-a poruncit să spună adevărul, el a adeverit spusele fetei. Daimyo s-a făcut alb de furie, iar floarea de sticlă a explodat atunci când mâna i s-a strâns involuntar într-un pumn.

Cine putea concura cu un nobil? A cerut să i se spună cine era acel „altul”.

„Nu e decât un băiat de la ţară, dar iubirea mea pentru el e neţărmurită”, a declarat ea răspicat.

„Care e numele lui?” a întrebat daimyo.

Lui Sei îi era teamă că dacă i-l va spune, Heisaku va fi hăituit şi omorât. A privit în jos pentru o clipă, apoi şi-a ridicat privirea pentru a o înfrunta pe cea a nobilului. „Numele unui simplu băiat de la ţară nu are nicio importanţă pentru un daimyo”.

Nobilul a rămas stupefiat de curajul fetei. Apoi a izbucnit în hohote de râs asurzitoare, pline de trufie. „Băiat de ţară? Îndrăzneşti să alegi un băiat de la ţară în locul meu? Îndrăzneşti să nu-i dai numele în vileag?” Nobilul şi-a coborât privirea spre mâna lui, văzând că sângera unde fusese tăiată de floarea de sticlă spartă. Sângele l-a calmat, pentru că i-a reamintit cine era.

„Nu te vei mărita cu acest ţărănoi”, a declarat el, categoric, „dar va trebui să-mi mulţumeşti pentru că te-am salvat de la o astfel de viaţă cu el. Te vei mărita cu mine”.

Sei i s-a adresat la fel de categoric. „Nu mă voi căsători cu măria voastră. Mă voi căsători cu băiatul de la ţară sau nu mă voi căsători cu nimeni”.

Răspunsul nobilului a fost rapid şi nemilos. „Foarte bine. Mărită-te. Mărită-te cu acest ţărănoi, iar eu îl voi executa pe tatăl tău. Dar dacă te măriţi cu mine, tatăl tău va trăi”.

Sei a rămas înmărmurită, pentru că nu se gândise vreodată ca va putea fi pusă într-o astfel de poziţie. Niciodată nu-şi imaginase că ar putea exista un om ca acela. Nobilul a continuat: „Peste o săptămână te vei întoarce în această curte şi vei rosti un singur cuvânt. ‚Da’ înseamnă că te vei mărita cu mine şi că tatăl tău va trăi. ‚Nu’ înseamnă că mă refuzi, iar tatăl tău va muri. Un singur cuvânt. Gândeşte-te bine, Sei”. Şi zicând

aceste cuvinte, nobilul a aruncat cioburile florii la picioarele ei şi a părăsit curtea.

Tatăl şi fiică au fost lăsaţi liberi, să cugete asupra răspunsului. N-aveau unde se ascunde; nu puteau încărca tot avutul lor ca să se mute în altă parte, pentru că ar fi fost găsiţi oriunde ar fi mers. Yakichi a implorat-o pe Sei să spună nu. El era bătrân, nu mai avea decât puţini ani de trăit, s-a gândit el, dar ea avea toată viaţa înainte. Tatăl era pregătit să moară ca fiica lui să nu fie condamnată la o viaţă nefericită.

Sei nici n-a vrut s-audă de una ca asta. A refuzat să ia o hotărâre care ducea la uciderea tatălui. Cu toate astea, ştia ce irosire nefericită va fi viaţa ei cu acel brutal daimyo.

În noaptea aceea Sei n-a reuşit să doarmă. S-a întors pe o parte şi pe alta în patul ei, analizând problema din toate unghiurile, însă nu părea să existe nicio cale de ieşire. Apoi, nu cu mult timp înainte de a se crăpa de ziuă, a sosit şi clipa inspirată, iar atunci a ştiut ce avea de făcut. Când s-a trezit, Yakichi nu şi-a găsit fiica acasă, în locul ei aflându-se un înscris prin care îi dădea de ştire că se va întoarce într-o săptămână pentru a se prezenta în faţa nobilului.

Mai întâi, Sei s-a dus la Heisaku să-i spună cum stau lucrurile. I-a declarat băiatului că el era singura ei iubire, dar nu va mai putea discuta niciodată cu el. Ultimele cuvinte pe care i le-a adresat au fost: „Dacă asculţi vântul foarte atent, vei fi în stare să mă auzi şoptindu-ţi dragostea pentru tine”. Apoi s-a făcut nevăzută.

Au trecut mai multe zile, iar Yakichi a început să se gândească la posibilitatea că fiica lui să fi fugit în lume. Deşi îl întrista ideea că nu va avea ocazia să-şi ia rămas bun, se consola cu gândul că cel puţin ea îşi va trăi viaţa. După o săptămână, tatăl s-a înfăţişat înaintea nobilului pentru a-l anunţa că era bucuros să-şi jertfească viaţa pentru fiica lui.

Daimyo era pe punctul de a porunci executarea tatălui, când în curte au intrat două femei chiluge, îmbrăcate în rochii

sărăcăcioase. Chiar şi lui Yakichi i-a trebuit un moment ca să-şi dea seama că femeia mai tânără era Sei. De data asta a izbucnit în lacrimi, pentru că Sei reapăruse pentru a se mărita cu acest om îngrozitor.

„Ce se întâmplă?” a întrebat nobilul. „De ce te-ai ras în cap? Cine e cealaltă femeie?”

Dar nici Sei nici femeia mai în vârstă n-au scos un cuvânt.

„Ce e neobrăzarea asta?” a răcnit nobilul. „Îţi poruncesc să vorbeşti!”

Cu toate acestea, Sei şi cealaltă femeie au rămas mute.

„Care e răspunsul tău? Vrei să fii soţia mea şi să cruţi viaţa tatălui tău? Sau îl voi ucide pentru egoismul tău? Răspunde – da sau nu, te măriţi cu mine?”

Nici de data asta Sei sau femeia mai vârstnică n-au scos vreun cuvânt.

Daimyo a scuipat pământul din faţa lui. „Executaţi-l pe bătrân!” a poruncit el. Dar Sei a ridicat mâna, oprindu-i pe cei doi oşteni care vroiau să-l ia pe tatăl ei. S-a apropiat de daimyo şi i-a întins o hârtie.

El i-a făcut semn unui curtean să preia hârtia, ca şi cum ar fi fost sub demnitatea lui să o primească personal, răcnind: „Citeşte-o cu voce tare, ca toată lumea să audă slovele acestei fete lipsite de respect!”

Curteanul a aruncat o privire înscrisului, dregându-şi vocea. Nu vroia să citească ceea ce scria acolo. Dar n-avea de ales:

În urmă cu o săptămână mi-aţi cerut să devin soţia voastră. Cuvântul da ar fi parafat uniunea noastră, iar cuvântul nu ar fi dus la moartea tatălui meu. Nu voi rosti niciun cuvânt pentru că acum sunt *mugon no gyo no ama- san.*

Ultimele cuvinte s-au poticnit în gâtlejul curteanului. Ştia că acestea îl vor nemulţumi pe daimyo, pentru că *mugon no gyo* însemna „disciplina tăcerii totale”, iar *ama-san* însemna „călugăriţă”.

Curteanul şi-a dres din nou vocea şi a continuat să citească:

M-am juruit tăcerii şi sărăciei şi m-am ras pe cap pentru a-mi arăta devoţiunea. M-am mutat în templul de pe cel mai înalt munte din regiune. Aici mă simt cel mai aproape de Buddha. Nu mă pot mărita cu domnia voastră pentru că sunt deja căsătorită cu Universul. Nu pot rosti răspunsul la întrebarea voastră, pentru că jurămintele mele nu o permit. De aceea, fără vreun răspuns, va trebui să-l eliberaţi pe tatăl meu, iar eu mă voi întoarce la templul de pe munte pentru a-mi petrece viaţa de supuşenie.

Daimyo a rămas împietrit. Deşi era un om puternic, era conştient de faptul că nu-l putea nesocoti pe Marele Buddha. A cumpănit câteva clipe, apoi a răspuns celor auzite.

„Trebuie să te laud pentru supuşenia ta”, i-a spus el. „Nici nu mă gândesc să te împiedic să te întorci la templu. Te rog s-o faci”

Ea a plecat capul, să ascundă zâmbetul care ar fi putut trăda senzaţia de a fi repurtat victoria.

„Dar înainte de a-ţi da voie să pleci”, a continuat nobilul, „îţi cer să adevereşti încă o dată promisiunea ta de tăcere eternă”.

Sei s-a înclinat încă o dată pentru a confirma ce i se ceruse. „Bine”, a continuat nobilul, „pentru că dacă vei mai vorbi *vreodată,* îţi promit că viaţa tatălui tău va fi curmată, iar tu vei deveni soţia mea. Iar dacă băiatul tău de la ţară te va vizita

vreodată la templu, îi voi omorî şi pe el, şi pe tatăl tău, iar tu vei fi soţia mea. E limpede?”

Daimyo a lăsat să treacă un moment, ca proclamaţia lui să-şi facă efectul. „Am cuvântul tău, Sfântul Legământ, că nu vei mai vorbi niciodată şi nu-l vei mai întâlni pe băiatul de ţară?”

Sei a rămas nemişcată o clipă, apoi a dat din cap. Daimyo a declarat: „Sunt mulţumit”.

Pe când ieşea din castel, Sei l-a zărit pe Heisaku ascuns după grinzile de lemn. Cât de mult o iubea ca să rişte un gest atât de nebunesc. Heisaku privea de sus cu cei mai trişti ochi, pentru că acum înţelegea cu adevărat gravitatea situaţiei. Sei i-a întors privirea şi a mimat din gură fraza *Aishiteru,* „Te iubesc”. Respiraţia ei de suflătoare în sticlă a purtat aceste cuvinte la urechile băiatului, fiind exact aşa cum promisese Sei: dacă asculta foarte atent, îi putea auzi şoaptele purtate de vânt.

Yakichi şi Sei au fost escortaţi de soldaţi la templul de pe munte. Tatăl ei şi-a luat rămas bun, dar Sei, fireşte, n-a putut spune nimic. A plâns cu lacrimi tăcute, iar Yakichi i-a promis că-i va trimite un dar cât mai curând posibil. Apoi a plecat.

Curând a sosit şi darul promis: un set complet de unelte pentru a sufla sticlă. Celelalte *ama-san* au fost foarte fericite să-i permită acest lux, pentru că ele erau profund devotate frumuseţii şi considerau arta lui Sei ca pe o altă cale de a-l servi pe Buddha. În plus, obiectele obţinute vor constitui şi o sursă de venit, menită să ajute la satisfacerea necesităţilor modeste ale acestor călugăriţe. Chiar şi ele ştiau că deşi sărăcia este o virtute, e teribil de nesuferită.

Lui Sei i s-a dat voie să convertească o încăpere goală a templului, lucrând în fiecare zi pentru a crea tot soiul de obiecte, de la servicii de masă la creaţii artistice. Zilele au devenit săptămâni şi săptămânile au devenit luni de zile. Creaţiile ei au devenit tot mai frumoase pe măsură ce îşi perfecta meşteşugul. Şi în tot acest timp migălea la o statuie înfăţişându-l pe Heisaku.

Sei lucra la statuie ori de câte ori simţea nevoia să vorbească, ca pe o modalitate de a-şi articula iubirea. Ceea ce înseamnă că lucra zilnic la statuie. O crea drăgăstos, câte o porţiune minusculă după alta. A început cu arcul tălpii piciorului drept. A urmat călcâiul. Apoi degetele de la picioare. Cu fiecare adaos – gleznă, tibie, peroneu, genunchi – şoptea în timp ce sufla fiecare detaliu. *Aishiteru.* Cuvântul a fost capturat de clăbucul de sticlă. *Aishiteru.* „Te iubesc”.

La mile distanţă, Heisaku simţea aceste cuvinte în urechea lui. Îi pătrundeau prin şira spinării în drum spre inimă. Se oprea din arat, întorcându-şi ochii spre muntele îndepărtat. Aşa a continuat ani de zile. De fiecare dată când Sei simţea nevoia să-şi exprime iubirea, sufla o nouă porţiune a statuii, înglobându-şi suflarea şoptită în coapsa lui Heisaku, în degetul mare de la mână, în umăr, în ureche… *Aishiteru, aishiteru, aishiteru.*

Când statuia băiatului de la ţară a fost terminată, iubirea ei nu încetase. Aşa că a început să-i creeze un fundal, începând cu un câmp de crini de sticlă în care să poată sta statuia. Mai târziu, după ce crinii au fost realizaţi, a trebuit să găsească altceva. *Poate,* gândea ea, *voi face un copac sub care să stea iubitul meu… Doar execuţia frunzelor îmi va da destul de lucru pentru a-mi face viaţa suportabilă.*

Şi aşa se scurgea viaţa ei până într-o dimineaţă, una ca oricare alta, când Sei se spăla în râul de munte. Apa rece îi făcea bine, dar în timp ce se spăla pe păr a simţit o durere acută, fulgerătoare. Înainte să poată reacţiona în vreun fel, braţele ei au început să-i amorţească.

Fusese înţepată de mai multe ori de insecte, dar acum era prima oară când era înţepată de o specie rară de viespi şi, aşa cum a vrut soarta, a suferit o reacţie alergică severă. Gâtlejul i s-a contractat, întregul corp refuzând să răspundă la vreo comandă, incapabilă să mai facă vreo mişcare. Trupul ei paralizat a fost dus de apă la vale, până când s-a oprit sub o piatră. A zăcut acolo două ore, apa rece ca gheaţa a râului insinuându-se în fiecare colţişor al trupului.

În cele din urmă o altă *ama-san* a descoperit-o pe Sei şi a târât-o afară din apă. Ochii lui Sei nu reacţionau în niciun fel, iar apa rece îi scăzuse într-atât de mult pulsul încât devenise aproape nedetectabil. Au fost chemate şi alte *ama-san,* dar niciuna n-a reuşit să distingă vreun semn vital şi, în ciuda jurămintelor de tăcere absolută, un cor de plânsete a spart nemişcarea aerului acelei dimineţi.

Paralizia lui Sei era totală, dar putea vedea absolut totul, până în momentul în care călugăriţele i-au închis pleoapele, crezând că murise. Chiar şi după ce s-a mai încălzit puţin, veninul o imobiliza total. Vreme de trei zile călugăriţele *ama-san* s-au rugat tăcute în prezenţa ei. Yakichi a fost anunţat şi a venit să-şi îngroape fiica, cea care se sacrificase ca el să poată trăi.

A apărut şi daimyo, să se asigure că nu era o farsă. Auzise că Sei urma să fie înmormântată, ceea ce îl făcuse suspicios, fiindcă era un fapt binecunoscut că budiştii erau incineraţi după deces, ca flăcările să le purifice sufletul. Dacă rămânea trupul, sufletul ar fi continuat să tânjească după existenţa pe pământ, simţindu-se nelalocul lui în Ceruri. Însă în testamentul ei, Sei specifica în scris că dorea să fie înmormântată, fiindcă vroia să facă parte pe vecie din pământul pe care Heisaku nu va conteni să-l are.

Yakichi l-a adus cu el şi pe Heisaku, dar l-a prezentat ca pe noul ucenic sticlar. Teama de daimyo făcuse necesară această minciună. Cine ştie de ce-ar fi fost în stare acesta dacă şi-ar fi dat seama că ucenicul era de fapt tânărul care îi furase afecţiunea lui Sei?

Daimyo a fost cel care a aşezat capacul pe sicriu, pentru a se convinge că Sei era într-adevăr înăuntru. Nu putea să se mişte, dar Sei îi auzea vocea aceea oribilă: „Da, sunt mulţumit. E cu adevărat moartă”. Sei se considera norocoasă că pleoapele îi fuseseră închise, altfel ar fi fost îngrozitor ca ultima imagine să fi fost a feţei bărbatului acela dezgustător.

Se-auzea sunetul funiilor scrâşnind în timp ce coborau sicriul în groapă, trupul ei sortit pământului. Yakichi a aruncat prima

lopată de ţărână în groapă, iar Heisaku pe a doua. În tot acest timp Sei auzea bulgării de ţărână lovind capacul sicriului.

Apoi s-a petrecut o minune. Simţea cum i se subţiază otrava în vene şi trupul ei prinde să se dezmorţească. A reuşit să-şi deschidă ochii, dar nu vedea decât întunecimea. Putea să-şi mişte degetele de la mâini şi de la picioare, dar nu-şi revenise îndeajuns încât să-şi poată ridica braţele sau picioarele, aşa că n-avea cum izbi capacul sicriului. Dar ştia că dacă urla, cei de deasupra ar fi auzit-o. Simţea cum îi revenea treptat puterea glasului şi se simţi însufleţită la gândul că nu va muri. Nu trebuia decât să strige…

Apoi Sei îşi aminti jurământul. Va deveni soţia nobilului dacă va rosti numai un cuvânt ca să se salveze. Tatăl ei va fi executat, Heisaku la fel. Daimyo era chiar acolo, lângă ei, aşa că nu va putea nega faptul că îşi călcase cuvântul dat. Nu va putea nega nici că Heisaku o vizitase la templu.

În consecinţă, Sei a rămas tăcută, lăsând să fie înmormântată de vie. Auzea cum pământul era aruncat în groapă, zgomotul tot mai înfundat cu fiecare lopată aruncată deasupra ei. Când nu s-a mai auzit nimic, a ştiut că groapa era plină, iar ea era una cu pământul.

La suprafaţă, Yakichi şi Heisaku jeleau soarta nedreaptă a vieţii lui Sei. Sacrificase atât de mult pentru a-i proteja pe cei dragi şi iată răsplata. În ceea ce-l priveşte pe daimyo, acestuia nu-i păsa câtuşi de puţin de femeia care tocmai fusese îngropată sub ochii lui; pur şi simplu era mulţumit că nu-l păcălise încă o dată.

Cum nu mai fusese în vizită la templu şi nici nu credea că va mai veni vreodată, nobilul s-a gândit să exploreze lăcaşul sfânt înainte de a se întoarce la castel. *Călugăriţele ama-san* au încercat din răsputeri să-l strunească pe o alee lăturalnică, departe de atelierul lui Sei, dar fără să izbândească. Când şi-a făcut intrarea în incinta acestuia, a rămas înmărmurit la vederea asemănării leite cu noul „ucenic” al lui Yakichi, stând în mijlocul unui câmp de crini. Daimyo nu era un om prost: a înţeles

numaidecât că se afla în faţa statuii ţărănoiului pe care Sei îl iubise atât de mult, aşa că a înţeles şi că băiatul care se prezentase ca ucenic era de fapt marea dragoste a lui Sei.

Lumina se revărsa prin ferestrele templului luminând statuia. Frumuseţea deosebită a acesteia, grija cu care fusese realizat fiecare detaliu, totul părea să-l batjocorească pe daimyo. A pus mâna pe un băţ care se găsea pe masa de lucru, jurând că mai întâi va distruge statuia, apoi îl va distruge pe băiat. S-a avântat spre statuie lovind cu băţul acela de parcă ar fi fost o coasă, croindu-şi drum printre crinii de sticlă care înconjurau statuia. Lovitura dată a fost una năprasnică, spărgând din prima zeci de crini.

S-a auzit o bubuitură grozavă, petalele şi tulpinile de sticlă explodând peste tot, purtate de un masiv val zgomotos. Toate şoaptele de iubire îndesate de Sei în crinii ei au răbufnit simultan. Forţa lor era atât de mare încât cioburile de sticlă zburau în toate părţile, din toate părţile, ca pe aripile uraganului. L-au ciopârţit pe daimyo din cap până-n picioare, desfigurându-l fără să mai poată fi recunoscut. Tunetul era atât de puternic, încât l-a asurzit, iar părul i-a albit instantaneu.

Bubuitura aceea a răzbit din atelier răspândindu-se pe cerul întregii Japonii. L-au auzit oamenii fiecărui colţ al ţării, iar mai târziu au căzut cu toţii de acord că fusese cel mai frumos sunet pe care-l auziseră vreodată. Suna ca iubirea pură.

Daimyo a supravieţuit, dar pe jumătate schilod, acoperit de cicatrice, înfrânt. Mânia şi gelozia îl desfiinţaseră. Şi-a pierdut orice putere de intimidare şi n-a mai încercat niciodată să le facă vreun rău lui Heisaku şi Yakichi.

În ceea ce-i privea pe Heisaku şi Yakichi, aceştia au urcat statuia în car şi-au cărat-o în satul lor. Heisaku s-a mutat în casa bătrânului, ca fiul pe care nu-l avusese, ajungând să lege o mare prietenie. De-acum erau uniţi prin iubirea femeii, de amândoi pierdută.

Pentru tot restul vieţii lor, statuia de sticlă a rămas în mijlocul casei. Îl făcea pe Heisaku să se simtă oarecum stânjenit să-şi vadă zilnic sosia, dar ea juca un rol formidabil. Când îi copleşea jalea pentru pierderea lui Sei, Heisaku şi Yakichi spărgeau o mică secţiune a statuii – vârful unui deget, o buclă de păr, petala vreunui crin supravieţuitor.

Din fiecare por de sticlă şoptea vocea lui Sei, alinându-le durerea. *Aishiteru, aishiteru, aishiteru.*

XVIII

Deşi era evident că Marianne Engel cunoştea răspunsul, a făcut mare caz din a mă întreba în ce zi ne aflam. „Vinerea Mare”, am răspuns eu.

„Vino cu mine”. Ne-am urcat în maşina ei şi n-a trecut o jumătate de oră înainte să realizez exact încotro ne îndreptam: spre colinele unde mă prăbuşisem cu maşina. Când am ajuns acolo n-am observat nimic care să indice că avusese loc un accident. Copacii nu mai arătau ca şi cum ar fi adăpostit o trupă compactă de mercenari trimişi să mă distrugă. Stâlpii de lemn fuseseră înlocuiţi, ancoraţi cu noi cabluri de oţel, acum îndeajuns de patinate pentru a nu se mai deosebi de rest. Nu se vedeau urme de pneuri sau de pământ răscolit; nu era decât o altă curbă. Când am întrebat-o cum de ştia locul exact, Marianne Engel s-a mulţumit să zâmbească, lăsându-l pe Bougatsa să sară afară de pe bancheta din spate. A început să alerge de colo-acolo, surescitat, iar ea a fost nevoită să-l certe când s-a apropiat periculos de mult de marginea drumului.

A scos un mic sac de piele din portbagaj, apoi m-a luat de mână conducându-mă spre graniţa dintre drum şi prăpastie. Aici am descoperit primul indiciu că accidentul meu avusese loc cu adevărat. Încă se mai vedea o mică porţiune incinerată pe fundul văii, un mic cerc negru nu foarte diferit de punctul pe care îl veţi întâlni la finalul acestei fraze, chiar lângă râuleţul care îmi salvase viaţa.

Motoriştii goneau pe lângă noi, fără îndoială, întrebându-se la ce ne uitam. „Hai să coborâm”, mi-a spus ea, ghidându-mă pe lângă stâlpii de lemn. Bougatsa a fugit înaintea noastră, foarte fericit, descoperind o cărăruie spre fundul văii pe care puteam coborî, iar pe un versant a ochit un petic roşu de plastic, o bucăţică ruptă din unul dintre stopurile maşinii mele. Maşina mea. Mi s-a strâns stomacul.

În timp ce coboram se vedeau sute de scobituri în peretele stâncos în care mi-aş fi putut înfige pantofii ortopedici, dar îmi

era greu să-mi păstrez echilibrul. Am încercat să-mi dirijez picioarele să reacţioneze la fel ca înainte de accident, dar n-a fost posibil: genunchiul meu reconstruit era mult prea anemic. Când i-am spus Mariannei Engel că nu puteam ajunge jos, a refuzat s-o creadă. S-a postat exact în faţa mea, proptindu-şi picioarele în contra pantei, aşa încât să-mi pot plasa mâinile pe spatele ei. Asta mi-a conferit suficientă rezistenţă pentru a ajunge în vale şi să nu mă mai vait că nu-mi stă în putinţă.

Când am trecut prin dreptul porţiunii incinerate am observat iţindu-se ici-acolo mici smocuri de iarbă, care tocmai încolţiseră. *Într-o bună zi totul va fi iarăşi verde şi sănătos,* am gândit eu.

„Ce e?” m-a întrebat ea.

„Nimic”, am spus eu. „Nu m-am aşteptat niciodată să mă-ntorc aici, asta-i tot”.

„E bine să te întorci la locurile suferinţei”.

„Greşeşti”. Îmi aminteam totul: explozia parbrizului; trunchiul volanului zburând pe lângă mine; sâsâitul motorului muribund; roţile învârtindu-se pentru ultima oară; flama albăstruie spintecând aerul deasupra capotei; felul în care arătau flăcările când au pâlpâit vii pentru prima oară; mirosul părului meu arzând; şi carnea mea începând să sfârâie şi să pocnească: îmi aminteam tot ceea ce mă transformase dintr-un bărbat, în ceea ce am devenit.

„Nu contează dacă eşti de acord sau nu. Nu poţi rămâne întreg ignorându-ţi nenorocirile”. Marianne Engel şi-a desfăcut sacul, a scos un sfeşnic de fier, despre care pretindea că fusese turnat de Francesco, apoi a înfipt o lumânare în orificiul lacom. Mi-a întins o cutie de chibrituri, rugându-mă s-o aprind. „Dar e la fel de important să sărbătoreşti acest an pe care l-ai trăit”.

Am remarcat că de fapt nu e o aniversare de un an: deşi era adevărat că accidentul avusese loc în Vinerea Mare, această sărbătoare avea loc la o dată diferită în fiecare an.

„N-ar trebui să te raportezi la timp în termeni atât de literali”, mi-a spus Marianne Engel, sărutându-mi faţa de plexiglas. „Ce contează o zi în vastitatea eternităţii?”

„Credeam că fiecare zi contează”, am spus eu. „În special cea în care aproape că ai murit”.

Ar fi sunat mult mai dramatic dacă exact în acel moment Bougatsa n-ar fi sărit în aerul din spatele nostru, hăpăind sălbatic la vreo cine ştie ce insectă bâzâindu-i în jurul capului.

„Dar n-ai murit”, spuse Marianne Engel. „Spune-mi, ai avut o viaţă bună înainte de accident?”

„Nu tocmai”.

„Atunci luând-o iarăşi de la-nceput ar trebui să fie un dar bine primit”.

Credea sincer că începeam o viaţă nouă şi presupun că aşa era: dar nu întrutotul, şi am simţit o înţepătură de ruşine pentru ceea ce făceam cu banii cash primiţi de la ea prin cardul de credit deschis de Jack.

* * *

Câteva zile mai târziu Marianne Engel era plecată din fortăreaţă, plimbându-se cu Bougatsa, când am decis să dau curs unei misiuni secrete. M-am îmbrăcat cu o manta lungă şi cenuşie de ploaie peste costumul de presiune şi, deşi n-aveam voie s-o fac, mi-am scos masca şi retractorul din gură. Mi-am pus o pălărie şi ochelari de soare, mi-am ridicat gulerul cu mâinile înmănuşate ca cele ale unui infractor, apoi m-am privit în oglindă să surprind caricatura unui pervers sexual întorcându-mi privirea. Presupun că arătam perfect, luând în considerare locul unde mă duceam.

„Cel mai apropiat magazin porno”. Vocea mea, ambalându-se ca un motor înecat, l-a făcut pe şoferul de taxi să mă măsoare atent prin oglinda retrovizoare. Părea să ezite în a lua cursa cu omul invizibil, dar îndoielile lui s-au spulberat în momentul în care i-am fluturat cardul. Şoferul a demarat şi am trecut prin faţa bisericii Sf. Romanus, unde părintele Shanahan schimba anunţul marcat de plasticul alb: „A Fost Vinerea Voastră Atât De Mare Precum Ar Fi Trebuit Să Fie?”

Când am ajuns la Triple-XXX Velvet Palace l-am rugat pe şofer să aştepte. A dat din cap; mă văzuse şchiopătând înainte de a intra în maşină şi ştia că nu puteam fugi foarte tare. Intrând în magazin era ca şi cum m-aş fi întors acasă. Adiau mirosurile familiare de latex, piele şi vaselină. La dreapta mea era expusă o colecţie de sonde anale şi de sule gigantice de gumă, iar în dreapta mea o serie de uniforme de slujnicuţe franţuzeşti şi de şcolăriţe japoneze. Revistele porno tapetau pereţii, dar eu eram interesat de casetele video din spate. Trecând în revistă titlurile am dat peste unul de-al meu: *Doctorul Os Mare, presupun.* (Întotdeauna l-am considerat ca pe unul dintre cele mai amuzante titluri ale mele.) Am aşezat-o în faţa funcţionarului ochelarist cu început de chelie. „Excelentă alegere”, a confirmat el cu o voce lipsită de entuziasm..

Înapoi în clopotniţă, am introdus caseta în aparatul video. Ecranul televizorului s-a luminat cald, după care a apărut sigla vechii mele companii de producţie. Intriga, ca în multe filme porno, lăsa oarecum de dorit; chiar şi pentru mine – scenarist, actor, regizor şi producător – era cam neclară. Filmul debutează cu o femeie, Annie, care se prezintă la un consult medical. Când întâmpină greutăţi în a se echipa cu o robă de spital, o roagă pe asistentă s-o ajute şi, cum se întâmplă deseori, se încinge o partidă de amor lesbian. Doctorul (eu) descinde întâmplător în timpul acestor convoluţii şi fără niciun fel de reticenţe faţă de violarea eticii medicale sau contractarea unor boli venerice decide că tratamentul cuvenit pentru Annie e sexul anal neprotejat.

M-am gândit la ziua în care am filmat aceste secvenţe. Compania de catering era Sun Lee’s Chinese Take-out, din josul străzii, iar livrarea mâncării a întârziat. Boyce Burgess era operatorul şi Irdman Dickson sunetistul, dar în ciuda faptului că filmam la unu după-amiaza, Irdman era criţă. Ca regizor, ar fi trebuit să-l admonestez, dacă n-aş fi fost tapetat cu cocaină. De fapt, dacă te uiţi atent la film poţi remarca o linguriţă de aur atârnând de lanţul de aur pendulând afară din halatul meu de doctor în timp ce o pompez pe Annie de la spate, pe masa de consultaţie. Din cauza aburelii, sunetul lui Irdman era foarte prost şi în unele faze complet ininteligibil. Ocazional răzbate câte o replică: ceva în genul prelevării temperaturii lui Annie cu „termometrul meu mare şi gros”. Probabil e mai bine că mare parte din dialog s-a pierdut.

Secvenţa de început e, regretabil, cea mai deşteaptă din film. Din acest moment povestea devine din ce în ce mai ridicolă. Una dintre iubitele mele e psihiatră, perorând necontenit despre ostilitatea mea faţă de femei în timp ce o altoiesc, între timp Annie devine o ipohondră/nimfomană convinsă că alergia ei generată de pisici e cel mai bine tratată cu doze generoase de penis.

Toate astea ar fi nişte aspecte execrabile, cu excepţia felului în care arătam. Părul meu sălta la fiecare nouă zvâcnire a pelvisului, iar pielea mea lucea superb în timp ce sudoarea şiroia de pe gât, pe piept. Muşchii braţelor mele se arcuiau în timp ce o articulam pe severa amantă stupidă, scoţând-o afară şi băgând-o la loc. Zâmbetul meu se contura tot mai puternic în colţurile gurii mele fără retractor, iar expresia feţei devenea tot mai tensionată cu cât mă apropiam mai mult de orgasm.

A trebuit să închid aparatul: mi se făcea rău uitându-mă la băiatul princiar care fusesem în comparaţie cu epava prezentă. Mi se făcea rău să mă uit la sudoarea de pe pielea mea netedă, capturată pe veci de celuloid. Eu, cal care nu mai putea transpira. Aşa trebuie să se fi simţit şi Fred Astaire la bătrâneţe, când nu mai putea dansa? Secvenţele filmate ale unei tinereţi

atletice devin tiranice la o vârstă înaintată; acest gen de secvenţe l-au năpăstuit şi pe Fred Astaire, şi pe mine.

Când am apăsat pe butonul de ejectare, caseta a ieşit huruind ca o limbă scoasă în direcţia mea. Am luat-o şi am coborât în faţa şemineului din camera de zi, unde am aşezat-o pe o grămăjoară de ziare rupte. Le-am aprins cu un chibrit, privind cum flăcările sar să înghită caseta.

Fusese ultima oară când vizionasem unul dintre vechile mele filme.

* * *

Sayuri venea de două ori pe săptămână, zâmbind neîncetat în timp ce mă supunea unor exerciţii din ce în ce mai dificile. Rezultatele nu puteau fi ignorate: corpul meu începea să se debaraseze de contractura muşchilor, transformându-se tot mai mult dintr-un semn de întrebare într-unul de exclamaţie. Accentul pus pe terapie urmărea să contracareze tendinţa corpului de a alege calea minimei rezistenţe folosindu-se de cei mai puternici muşchi în defavoarea celor corecţi. Sayuri se concentra în a mă struni să asimilez tehnicile adecvate şi se deplasa cu mine menţinând câte o mână pe fiecare parte a trunchiului meu, forţându-mă să ţin capul sus. Mi-a corectat şi pendularea braţelor, ducând la o îmbunătăţire a echilibrului meu, amintindu-mi necontenit să plasez o greutate egală pe ambele picioare. Ceea ce era în mod special dificil când urcam şi coboram scările.

Odată asimilate fundamentele cinetice, ne-am axat pe plimbări mai lungi şi pe o viteză sporită. Bougatsa ne implora să-l luăm şi pe el, alergând şi lătrând în jurul nostru. Sayuri îi arunca mingea să fugă după ea, dar o făcea în principal ca să-şi îndrepte atenţia cuvenită asupra mea. Când ne întorceam acasă, treceam pe aparatele de exerciţii pe care Marianne Engel le

cumpărase pentru mine. Aveam o bancă pentru tras de fiare, un aparat de vâslire şi o bicicletă staţionară pentru exerciţiile de condiţionare fizică. Sayuri avea grijă să le încorporeze distinct în programul meu de recuperare.

Întotdeauna îmi verifica îmbrăcămintea în timpul vizitelor ei şi uneori găsea câte ceva ce necesita modificări. Pe măsură ce cicatricele de pe faţă se vindecau graţie presiunii constante, masca trebuia ajustată. Sayuri o pilea în mod corespunzător iar în unele ocazii chiar o ducea înapoi la spital pentru a o remodela. O dată mi-a adus-o şi era greşit modificată; când i-am arătat acest lucru, Sayuri a murmurat ca pentru ea în japoneză: *„Saru mo ki kara ochiru.”* Când am întrebat-o ce spusese, mi-a spus că „ ‚Până şi maimuţele cad din copaci’. Asta înseamnă…”

Am întrerupt-o. „…că până şi experţii comit erori. Da, am mai auzit asta”.

Când m-a întrebat unde, i-am spus să-l întrebe pe iubitul ei. Trebuie să recunosc, nu cred că am întâlnit vreodată pe cineva care să roşească atât de adorabil ca Sayuri.

* * *

Un aspect al povestirii medievale mă deranjase mai mult decât oricare altul: afirmaţia conform căreia Gertrud trudea la o versiune germană a Bibliei. Asta se întâmpla, nu uitaţi, cu două secole înainte ca Martin Luther să înceapă lucrul la faimoasa lui traducere. Biserica a dezaprobat vehement opera lui Luther, aşadar cum e posibil să o fi acceptat pe cea a surorii Gertrud?

Am abordat acest subiect la fel de tenace ca întotdeauna, iar prima surpriză furnizată de cercetările mele a fost descoperirea că la ora la care apărea *Die Luther Bibel* existau deja alte traduceri biblice germane, cea a lui Luther nefiind decât prima transpusă în spiritul limbii populare germane. Versiunile

anterioare fuseseră nişte traduceri literale, realizate în idiomuri perimate, în consecinţă ilizibile pentru cei care nu puteau parcurge sursele latine.

Cea mai timpurie versiune a bibliei a fost traducerea gotică a lui Ulfilas din secolul patru, precedând latina vulgară cu câteva decenii. Un om remarcabil, Ulfilas a fost nevoit să inventeze un întreg alfabet pentru a face posibilă această traducere, creând în acest fel mare parte a vocabularului contemporan al limbii germane creştine. Nu mai există în prezent decât un fragment scris de mână al acestei biblii, numită Codex Argenteus sau Biblia argintie, la biblioteca Universităţii din Uppsala. După aceea mai avem şi un manuscris din secolul nouă, la Fulda, care conţine traduceri în germana veche a primelor patru cărţi ale Noului Testament, şi o referire la o traducere biblică mai amplă, însă neautorizată, din 1260, aproximativ. Unele pasaje din biblie, cum ar fi Tatăl Nostru, existaseră demult în germană, dar nu dispunem de probe solide că cineva ar fi produs o biblie germană completă la ora la care se spune că Gertrud trudea la versiunea ei – deşi la scurt timp după aceea, în 1350, a fost semnalat un Nou Testament integral, care ar fi apărut în Augsburg.

Până aici, toate bune: se pare că era momentul potrivit ca la începutul secolului paisprezece cineva să abordeze un astfel de proiect, aşa că de ce nu sora Gertrud de la Engelthal?

De fapt există mai multe motive, dar probabil niciunul nu e la fel de semnificativ ca intensa pietate a Gertrudei – sau cel puţin eforturile ei de a părea pioasă. N-ar fi dorit să acţioneze sub nicio formă într-o activitate care putea fi percepută ca un sacrilegiu şi foarte puţine lucruri erau mai eretice decât editarea unor traduceri biblice neautorizate. Înainte de a se angrena într-o misiune atât de extraordinară, Gertrud ar fi avut nevoie de permisiunea unei autorităţi superioare, iar o atare aprobare ar fi fost aproape imposibil de obţinut. Dar tocmai aici e miezul problemei – „aproape imposibil” nu e acelaşi lucru cu „imposibil”.

Stareţa de la Engelthal era o femeie în vârstă; să fi fost posibil ca senilitatea s-o împingă să aprobe o traducere pe care orice administrator sănătos la cap ar fi interzis-o? S-au întâmplat şi lucruri mai ciudate în lume. Însă această ipoteză ar presupune că aprobarea ar fi venit din interiorul mănăstirii Engelthal, ceea ce nu e neapărat cazul. Sau poate a trecut dincolo de porţile mănăstirii pentru a găsi un oficial al Bisericii care avea propria agendă; trebuie să ne amintim că Biserica era de-acum faimoasă prin păienjenişul generator de conflicte politice. E posibil ca un superior să fi autorizat traducerea Gertrudei ca parte componentă a unei scheme mai largi, iar Gertrud ar fi putut ignora bucuroasă poziţia ei de pion, atât timp cât i se permitea să lucreze la proiectul propus. Ar fi fost vorba de un aranjament dubios, dar e întotdeauna mai uşor să eludezi regulile jocului atunci când eşti încurajat s-o faci de către nişte suspuşi.

Toate acestea sunt speculaţii, fireşte. De ce-ar fi considerat Gertrud că poate avansa cu proiectul ei e o întrebare fără un răspuns clar, dar aş putea propune o altă posibilitate: poate am subestimat dorinţa ei de a rămâne în posteritate. Vanitatea se erijează în egală măsură ca o mare motivatoare, cât şi ca o mare diversionistă, iar ideea de a lăsa în urmă o moştenire perenă poate stârni şi pe cea mai prudentă persoană să acţioneze iresponsabil. E posibil ca ea să se fi convins pe sine însăşi că nu greşea cu nimic dacă nu beneficia de o aprobare deplină. În definitiv, traducea din latina vulgata, iar încrederea ei fermă în excelenţa traducerii personale era posibil s-o fi forţat să rişte, ca în final biblia ei să fie mult prea valoroasă pentru a merita o pedeapsă. Ne-am putea imagina cum ar fi raţionat ea, că însăşi existenţa acestei *Die Gertrud Bibel* va scuza geneza secretă a ediţiei şi, în timp ce această operă era pe cale de a fi terminată, spre finalul vieţii Gertrudei, e posibil să-şi fi asumat orice risc. Ce i-ar fi putut face autorităţile unei femei bătrâne care nutrea convingerea că locul ei în Ceruri era deja rezervat?

Când în cele din urmă am întrebat-o pe Marianne Engel din a cui autoritate se lucra la traducerea *Die Gertrud Bibel,* speram să primesc fie un răspuns categoric, fie o contrazicere clară care

să infirme povestea asta o dată pentru totdeauna. Dar răspunsul ei n-a fost nici, nici.

„Eram atât de tânără încât nu m-am gândit niciodată să întreb. Dar ea era întotdeauna foarte misterioasă în privinţa asta şi niciuneia dintre călugăriţe nu i se permitea să vorbească despre traducere în afara scriptoriului”.

„Nu s-ar fi revoltat”, am întrebat eu, „dacă ar fi crezut că făceau ceva ce nu se cuvenea?”

„Poate vor trebui să dea socoteală în Ceruri pentru ce-au făcut”, spuse ea, „dar cred că mai degrabă le era frică de Gertrud şi de Agletrudis aici, pe pământ”.

Marianne Engel părea mulţumită de faptul că analizam cu atâta atenţie aceste aspecte ale povestirii ei, ceea ce a făcut-o să mă întrebe dacă doream să aud continuarea.

„Fireşte”, am spus eu, chiar doream.

XIX

Ei da, în urma mea lăsam singura viaţă pe care o cunoscusem până atunci, iar înaintea mea se aşternea o viaţă pe care nici nu mi-o puteam imagina. În timp ce mergeam, am privit peste umăr uitându-mă cum dispărea în noapte silueta părintelui Sunder. Existase în viaţa mea de când mă ştiam, iar acum nu mai era prezent. Numai atunci am realizat că nici tu, nici eu, n-aveam vreo idee încotro ne îndreptam.

Tu mergeai în frunte, pretinzând că ştiai ce faci, mărind distanţa între noi şi Engelthal. Mă îndoiesc că îţi făceai griji în privinţa unei eventuale potere de călugăriţe trimisă pe urmele noastre; probabil te preocupa mai mult ideea că aş fi putut să mă pierd cu firea şi să mă întorc din drum. Aşa încât continuai să mergi înainte în ciuda faptului că încă mai sufereai din cauza arsurilor, iar eu trebuia să fac eforturi uriaşe să ţin pasul cu tine. Picioarele îmi alunecau în noroi, dar eram hotărâtă să demonstrez că puteam face faţă oricărui ritm impus de tine. Presupun că era important pentru mine, fiindcă nu ştiam dacă era adevărat că pot face faţă.

Îmi dădeam seama că bătăliile te căliseră într-atât încât să ignori corpul fizic şi să mergi înainte din pură voinţă. Te asistasem în eforturile tale de recuperare, dar ştiam că cel de acum era cu mult peste ceea ce avuseseşi de pătimit la Engelthal şi eram uimită de capacitatea ta de a îndura – până când, fără veste, ai capotat.

Picioarele ţi-au alunecat în noroi şi ai căzut grămadă. Ai încercat să sari imediat în picioare, dar n-ai reuşit: în momentul în care ai reuşit să te ridici, ţi-ai pierdut din nou echilibrul. De data asta, în timp ce cădeai, ai încercat să te propteşti cu braţele, dar pielea contractată de pe piept te-a făcut să urli de durere. Ţi-ai tras instinctiv braţele şi ai căzut cu faţa în noroi.

Am sărit să te-ajut, dar prima ta reacţie a fost să mă împingi deoparte. Apoi, probabil dându-ţi seama că trebuia să ne ajutăm reciproc dacă urma să mergem mai departe, m-ai lăsat să te-

ajut să te ridici. Ai spus, încercând să glumeşti: „Cred că diavolul m-a trântit”.

După câteva momente ţi-ai revenit într-atât încât să ne adăpostim sub un copac. Am rămas acolo, acoperiţi cu noroi, în timp ce continua să plouă. Ne-am lipit unul de celălalt, să ne încălzim, aflându-mă mai aproape ca niciodată de un alt trup, cu atât mai mult de cel al unui bărbat, dar nu semăna cu nimic din ce mi-aş fi imaginat. Ştiam că în cele din urmă va sosi şi această clipă, dar mă aşteptam să fie incitant şi terifiant, însă n-am simţit decât o teamă anxioasă, că poate făcusem o greşeală plecând de la Engelthal.

Acesta era începutul vieţii noastre împreună: într-o ploaie îngheţată, incapabili să mergem mai departe, aşteptând dimineaţa şi poate – *poate* – atunci vom avea parte de puţină căldură a soarelui. Era posibil, am gândit eu, ca acesta să fie un semn, că ar trebui să mă întorc. Aş fi putut ajunge la Engelthal înainte să observe cineva că plecasem, ca apoi să mă prefac bolnavă în chilia mea. Într-o zi sau două îmi puteam relua îndatoririle, iar viaţa ar fi fost exact ca întotdeauna.

Dar nu. Agletrudis n-ar fi permis ca acţiunile mele să rămână neraportate, iar eu nu puteam abandona un om bolnav pe marginea drumului, în special unul faţă de care nutream o atât de mare responsabilitate. Totuşi, nu puteam să nu mă gândesc la calmul care domnea în mănăstire şi la locul meu de acolo. Mă simţeam acasă în scriptoriu, printre cărţi. Însă aici, sub un copac, în timpul unei furtuni, cu un bărbat pe care îl cunoşteam foarte puţin, dar de care îmi legasem viitorul: cum putea să fie ăsta sensul vieţii mele?

Şi nu era nimic de făcut, decât să aşteptăm trecerea nopţii.

Când s-a crăpat de ziuă, una posomorâtă, ploaia s-a domolit, dar n-a încetat. Am pornit din nou la drum, dar pretinsa ta vigoare dispăruse. Fiecare încercare de a păşi era o caznă şi fiecare pas reuşit, un mic triumf. Eram la dreapta ta pentru fiecare dintre aceste mici victorii, ţinându-mi braţele în jurul tău, îngrijorată că dacă vei cădea din nou, nu te vei ridica.

Apoi, pentru întâia oară, ne-a surâs şi nouă norocul, sub forma unui căruţ de fermier. Calul tropăia spre noi, iar tu i-ai făcut semn omului să oprească. L-ai întrebat încotro mergea – răspunsul a fost Nürnberg, la piaţă – dar când l-ai rugat să ne ia şi pe noi, omul ne-a spus că n-are cum. Nu mai era loc de porci, ne-a arătat el spre încărcătura lui.

„Cât costă două animale?" l-ai întrebat tu.

Fermierul ţi-a spus preţul, iar tu ai scos monedele cu valoarea indicată şi i le-ai dat, apoi te-ai urcat foarte încet în căruţă. Ai încercat să ridici un grăsun, dar n-ai fost în stare, aşa că mi-ai făcut semn să urc şi eu, iar forţa noastră combinată a fost suficientă. În momentul în care copitele porcului au atins pământul, animalul a şi luat-o guiţând la goană spre pădure, ca pe urmă să descărcăm un al doilea porc, cu acelaşi rezultat. Te-ai întors spre vizitiul înmărmurit şi i-ai spus: „Acum e loc şi pentru noi".

Fermierul a recunoscut morocănos că poate aveai dreptate. Se vedea că nu era foarte bucuros de compania oamenilor, dar trebuie să-şi fi dat seama că nu l-ai fi lăsat să plece fără noi. Din moment ce banii erau deja la el, era mai uşor să fie de acord, decât să se certe.

Porcii s-au vânzolit tot drumul, îmbrâncindu-ne, inspectându-ne curioşi cu râturile lor. La început am încercat să-i împing de lângă noi, dar eforturile mele nu-şi aveau rostul pentru că n-aveau cum să se dea mai încolo. Dacă reuşeam să-l fac pe vreunul să se mişte, altul îi lua locul. Au guiţat neîncetat, dar asta era nimic pe lângă miros, iar până am ajuns la intrarea în Nürnberg eram convinsă că Dumnezeu se folosise de excrementul porcilor pentru a-Şi face cunoscut mesajul.

Fermierul ne-a lăsat în dreptul unui han unde cred c-avea pică pe hangiu. În mod cert alcătuiam o privelişte ciudată, şi mirositoare, în timp ce încercam să negociem închirierea unei odăi. Hangiul ezita să ne primească, neavând nici cea mai mică idee ce să înţeleagă din alăturarea unui bărbat ars şi a unei călugăriţe, un cuplu care călătorise cu nişte animale de casă şi

intenţionau să împartă o cameră. Dar tu i-ai împins câteva monede în plus, iar eu m-am oferit să rostesc câteva cuvinte de binecuvântare pentru el, asigurându-l că în ciuda înfăţişării mele, Dumnezeu îmi va auzi rugăciunile fără părtinire. Cu inima îndoită, ne-a găsit o odaie în spate de tot, departe de a lui, însă nu ne primea decât dacă mai întâi ne spălam în râul din apropiere, cu haine cu tot.

Nu era decât un pat în încăpere, iar asta mă obliga să mă gândesc la ceea ce încercasem cu disperare să nu fac. În mod evident existase ceva implicit sexual între noi pe durata conversaţiilor de la Engelthal. Ştiam că nu fugisem în lume ca să fiu sora ta, dar nu ştiam absolut nimic despre ce se întâmplă între o femeie şi un bărbat. Expresia feţei mele trebuie să fi fost evidentă. Te-ai dus în mijlocul camerei şi-ai aşternut pe jos nişte haine, zicând că erai obişnuit să dormi pe jos după toţi acei ani petrecuţi ca mercenar. Nu te-ai uitat la mine în timp ce m-am despuiat de straiele ude ca să intru în pat şi întotdeauna îmi voi aminti clipa aceea de generozitate.

Cu toate că eram frântă, nu puteam dormi. Poate mi-ai auzit picioarele foindu-se sau poate mi-ai desluşit respiraţia care nu se relaxa. Indiferent de motiv, după câteva minute ai vorbit. „Marianne?”

Aproape că mi-era teamă să răspund, dar am făcut-o. „Da”.

„Poate n-am început cu dreptul, dar oricum e un început”, ai spus tu. „Îţi promit că o să fie tot mai bine. În noaptea asta, dormi, şi nu uita că eşti în siguranţă”.

Cuvintele acelea m-au liniştit cum nu-ţi imaginezi, iar ca răspuns am făcut singurul lucru pe care-l puteam face. Ţi-am dat colierul cu vârful de săgeată – lipsindu-mi curajul de a ţi-l pune eu însămi la gât – spunându-ţi că părintele Sunder îl binecuvântase să te aibă-n pază.

„Atunci îl voi purta mereu, cu mândrie”, ai spus tu, „şi-ţi mulţumesc”.

Am dormit amândoi până a doua zi dimineaţa şi ne-am gândit să mai stăm încă o noapte la han să ne refacem înainte de porni din nou la drum. Încă mai trebuia să stabilim destinaţia, dar chiar şi asta mă speria, pentru că aveam libertatea să alegem ce urma să se întâmple în viaţa noastră. Libertatea de alegere era ceva de care nici tu nu mai avuseseşi parte de când te-ai înrolat în condotta, iar pentru mine era ceva cu totul inedit.

Hangiul ne-a pregătit cina şi am rămas uimită că mâncarea gătită putea să fie atât de gustoasă. Nu uita, călugăriţele întotdeauna îşi măsurau cucernicia prin gustul fad al mâncării. În timp ce mâneam, noi doi am discutat. Amândoi vroiam să ajungem într-un loc mai mare, să ne amestecăm în mulţime cât mai mult posibil, din raţiuni evidente. Cele mai mari oraşe ale regiunii erau Nürnberg şi Mainz. În Mainz se construia foarte mult, în mare parte biserici, aşa că asta era în avantajul nostru. Singura ta calificare, în afară de cea de arcaş, fusese de zidar în piatră, aşa că asta aveai de gând acum să încerci ca să câştigi un ban. Nu putea fi uşor, nu mai făcuseşi munca asta de peste un deceniu şi încă trebuia să te mai refaci de pe urma arsurilor, dar nu prea erau alte opţiuni. Mai aveai câţiva bani rămaşi din solda ta de mercenar, iar fratele Heinrich îmi îndesase câteva monede în palmă înainte să plecăm, aşa că ne puteam descurca o vreme.

Mai era un motiv pentru care am ales să mergem la Mainz: un straniu echilibru între laic şi religios. Cetăţenii îşi câştigaseră dreptul de a alege guvernanţii şi de a administra propriile afaceri, în loc de a lăsa Biserica s-o facă pentru ei. Deşi poziţia mea la Engelthal nu fusese una deosebit de importantă, m-aş fi simţit mult mai în largul meu dacă locuiam într-un oraş care păstra o certă autonomie faţă de Biserică. Nürnberg era prea aproape de Engelthal, atât din punct de vedere geografic, cât şi istoric – în ultimă instanţă, Adelheit Rotter plecase din Nürnberg pentru a păstori ordinul beguinilor întru zidirea acelei mănăstiri.

După ce ne-am hotărât să mergem la Mainz, trebuia să şi ajungem acolo. Nu mai puteam călători în straiele mele de călugăriţă, pentru că mă simţeam ca o mincinoasă. Deşi nu

ştiam cum ar fi trebuit să mă definesc, ştiam că nu mai eram o călugăriţă. Am găsit un loc unde se vindeau haine ale vremii, iar asta a fost o altă lecţie pentru mine. Am încercat o jachetă cu mâneci largi, genul de veşminte despre care mi se spusese că sunt „ferestrele iadului”, pentru că îi ispiteau pe bărbaţi să-şi vâre şi ei mâinile înăuntru. Nu erau pentru mine. În final m-am oprit asupra unei perechi de ciorapi lungi împletiţi şi a unei tunici simple. Mi-am împachetat hainele de călugăriţă în sac, nu vroiam să le arunc. Chiar dacă aş fi vrut, nu le puteam arunca la gunoi.

Am intrat în Mainz pe poarta de est, care se deschidea spre Rin. Nici nu poţi crede cât de fascinant a fost pentru mine. Pe stradă oamenii strigau cât îi ţinea gura! Ştiu că asta nu pare cine ştie ce, dar nu uita că trăisem toată viaţa într-o mănăstire. Ne-am strecurat prin mulţimea din dreptul chioşcurilor cu mâncare şi ne-am ferit de beţivii care ieşeau împleticindu-se din taverne. Nici măcar o singură persoană nu se înclina în direcţia mea, aşa cum le era obiceiul când eram îmbrăcată în vechile straie. Nu eram decât un alt cetăţean.

Ne-am orientat spre cartierele mai sărace din oraş, în căutarea celei mai ieftine locuinţe posibile. În cele din urmă am găsit un loc decent în cartierul evreiesc, în spatele unei prăvălii deţinută de un cuplu mai în vârstă. Erau un pic descumpăniţi că doream să locuim acolo, pentru că femeii nu i-a luat prea mult să-şi dea seama că eram creştină. Am asigurat-o că nu aveam de gând să convertesc pe nimeni, iar asta a fost de ajuns. Cred că sinceritatea noastră era evidentă şi puteau vedea că nu eram altceva decât o pereche de îndrăgostiţi anxioşi. Dacă eram sau nu, asta e altă poveste – în mod cert eu nu eram sigură – dar aşa i-am făcut impresia gazdei noastre. Am plătit pentru câteva luni în avans, iar ei ne-au oferit nişte pâine în semn de bună primire.

Ne-a luat ceva timp să explorăm oraşul, iar tu încă nu erai gata să te-arunci imediat în căutare de lucru. Mi-am ţinut pumnii strânşi toată săptămâna aceea de început, sperând că ne va plăcea oraşul şi, mult mai important, că va continua să ne placă unul de celălalt. Mainz nu se întindea decât pe un kilometru sau

doi, nefiind deloc un oraş mare, dar cred că număra douăzeci de mii de locuitori. Destul de mare pentru acele timpuri. Exista un centru pentru vizitatori şi o piaţă în partea de nord-est a oraşului, iar prima oară când am mers acolo avea loc un festival foarte plin de viaţă. În aceeaşi zonă se găsea şi primăria, ca de altfel şi un spital dedicat Sfântului Spirit, cel la care făcusem referinţă când ai ars prima oară. În partea de vest era o livadă şi o fermă de porci în grija călugărilor antoniţi. Nu se ştie de ce, aceştia credeau că producţia de porci reprezenta complementul perfect îngrijirii celor bolnavi.

Numărul denominaţiilor religioase din Mainz era remarcabil în sine. Se găseau acolo franciscani, augustini, teutoni, cartusieni şi magdaleni şi... nu mai ştiu, prea multe ca să le ţin minte. Dar eu eram cea mai interesată în beguini, care în esenţă erau călugăriţe, fără nicio ordine formală. Dată fiind situaţia mea, îţi poţi imagina că simţeam un fel de înrudire cu ele – nu erau total de partea Bisericii, dar nici de a lumii laice. Păreau să mişune peste tot pe străzi, iar asta m-a însufleţit oarecum. Deşi evadasem de la Engelthal, n-aveam de gând să dezertez de la Dumnezeu.

Catedrala Sf. Martin se înălţa deasupra tuturor celorlalte biserici din oraş. Fusese construită sub oblăduirea arhiepiscopului Willigis prin anul 1000, pentru că acesta avea nevoie de un edificiu impunător după ce dobândise dreptul de a încorona regii germani la Mainz. Dar în ziua de dinaintea binecuvântării oficiale, Sf. Martin a luat foc. Se pare că a şi dobândit un gust pentru flăcări pentru că, până la data la care am ajuns noi acolo, mai arsese de două ori. Întotdeauna am fost de părere că există un soi de justiţie în asta. Arsă de trei ori, resuscitată de trei ori.

Sf. Martin era un lucru de o mare frumuseţe. Avea porţi de bronz şi o sculptură de mare efect reprezentând Crucificarea, şi vitralii superbe care inundau naosul cu nişte culori uimitoare, în zilele însorite. Avea un balcon principal pentru corul bisericii, dincolo de transept, şi un balcon secundar pentru cor în estul clădirii. Înăuntru se aflau mormintele unor arhiepiscopi –

Siegfried von Epstein, cred, şi Peter von Aspelt. În anii în care am locuit în Mainz a fost adăugat şi mormântul arhiepiscopului von Buchek. Nu puteai intra acolo fără să simţi imensa presiune a istoriei.

După ce am terminat explorarea oraşului, te-ai axat pe căutarea unei slujbe. Ştiai că va trebui să începi de jos de tot, dar erai sigur că etica ta în muncă îţi va asigura o evoluţie pozitivă. Te trezeai în fiecare dimineaţă devreme, vizitai toate bisericile în curs de construire şi în fiecare zi te respingeau. După care treceai pe la casele particulare care se construiau, pe la clădirile comerciale şi drumurile în devenire, dar în toate aceste locuri continuau să te refuze. Ai devenit atât de bine cunoscut în acele zone ca un personaj ciudat încât indiferent ce făceai nimeni nu-ţi oferea de lucru.

Prima problemă era că refuzai să minţi. Când şefii de echipă te întrebau ce fel de experienţă aveai, le spuneai imediat că nu mai lucraseşi de foarte mult timp în domeniu. Când te întrebau ce făcuseşi între timp, le spuneai că fuseseşi militar. Dacă insistau să le spui ce *tip* de militar, rămâneai tăcut. Dar motivul principal pentru care erai de fiecare dată refuzat erau arsurile tale. Nu erau nici pe departe atât de extinse ca acum, dar încearcă să-ţi imaginezi superstiţiile acelor timpuri. Cine putea şti în ce anume fusese implicat un om ars, mai ales dacă nu furniza detalii? În ceva sinistru, fără îndoială.

În fiecare seară îţi târâi picioarele înapoi acasă, dar zăboveai un moment înainte de a intra pe uşă. Îţi netezeai hainele, apoi îţi încleştai pumnul şi îţi pocneai încheieturile de la degete înainte de a forţa un zâmbet pe faţa ta. Ştiu asta pentru că obişnuiam să te urmăresc printr-o ferestruică. Înainte ca tu să intri în casă, îmi reluam locul obişnuit, aşa că n-ai ştiut niciodată că te văzusem.

Necazurile în a mă adapta la noua mea viaţă erau diferite. Mă simţeam asuprită de libertate. Fără un orar fix şi fără un program de rugăciuni, mergeam la bisericile din oraş de una singură, dar era altceva să mă rog atunci când nu eram nevoită s-o fac. Am început să mă învăţ să gătesc, ceva ce nu făcusem

niciodată la mănăstire. Mă limitam la legume şi la fructe proaspete, gândindu-mă că n-aveam cum să dau greş, până când, după câteva săptămâni, mi-ai dat de înţeles că ai aprecia ceva mai „substanţial”. Asta însemna mâncare caldă, presupunând şi ceva carne. Prea arsă, prea crudă, amestecată impropriu, am reuşit să distrug aproape orice puneam la foc. Tu zâmbeai binevoitor, acceptând eforturile mele, ascunzând resturi de mâncare prin buzunare şi spunându-mi că devin tot mai pricepută. Şi mai multă generozitate din partea ta. În cele din urmă, gazda, care nu mai suporta mirosul ce răzbătea din bucătăria noastră, mi-a dezvăluit îndeajuns de multe secrete încât să mă descurc.

Dar a face de mâncare era simplu în comparaţie cu rolul de iubită. Dumnezeule, ce terifiant! Şi de data asta ai fost răbdător, în mod cert mult mai mult decât m-aş fi aşteptat. Poate că în parte asta s-a datorat şi arsurilor tale; în unele nopţi nu suportai să fii atins, din cauza arsurilor. Nu erai un inocent şi ar fi fost o dovadă de naivitate din partea mea să cred una ca asta, dar nu te-ai scuzat niciodată că ai fi cunoscut alte femei până la mine. Existase o perioadă înainte de a ne cunoaşte şi exista perioada de după aceea, asta era tot. Tot aşa cum eu lăsasem o viaţă în urma mea, trebuia să accept că ai făcut acelaşi lucru. În general nu era foarte dificil, deşi uneori trebuia să mă lupt cu geloziile mele secrete, când nu erai de faţă.

Exista un avantaj în faptul că erai experimentat în arena dragostei fizice. Destul de straniu era că mă aflam în faţa aceleiaşi situaţii cu care mă confruntasem toată viaţa, eşuând, aceea de a perfecta iubirea spirituală. Niciodată n-a trebuit să am iniţiativa, doar să beneficiez de experienţa altora. M-ai iniţiat într-o senzualitate despre care n-aveam nici cea mai mică idee că o posed. Am descoperit că eu... Uită-te la mine, au trecut atâţia ani şi încă mai roşesc. Încă tot nu pot vorbi despre asta. Hai să mă limitez la a spune că toată viaţa trăisem fidelă jurămintelor mele de castitate, dar după câteva luni cu tine am realizat că viaţa aceea o puteam numi cu greu viaţă.

În orice caz, m-am adaptat la traiul dinafară mănăstirii, încă mai mergeam la Sf. Martin, dar în curând am început să mă rog mai mult pentru sănătatea ta şi pentru succesul în găsirea unei slujbe, ceea ce înseamnă că mă rugam mai degrabă pentru ceea ce vroiam eu decât pentru vrerea lui Dumnezeu. La ieşirea din biserică mă pomeneam discutând cu beguinele pe stradă, împrietenindu-mă cu câteva dintre ele.

În principiu, Biserica era de părere că amatorii erau neaveniţi în treburile lui Dumnezeu, dar nu aşa mi se înfăţişau mie lucrurile. Beguinele propovăduiau pe străzi, respectându-şi cu sfinţenie jurămintele de a trăi în sărăcie; erau un contrast izbitor faţă de biserici, deoarece acum descopeream că majoritatea preoţilor erau necalificaţi, chiar corupţi. Beguinele trăiau din ce câştigau prin vânzarea unor mici obiecte de artizanat şi din munca în spitale, un venit suplimentar la donaţiile oamenilor, nu prin impunerea unor taxe obligatorii. În fiecare seară se întorceau la adăpostul lor, pentru ca dimineaţa să înceapă din nou întregul proces, iar sinceritatea lor era mai presus de orice îndoială. N-a trecut mult să ajung să mă dumiresc că motivul principal pentru care Biserica se opunea beguinelor era acela că aceste amatoare o puneau într-o lumină nefavorabilă.

Beguinele nu prea ştiau ce să creadă despre mine. Puteam discuta pe îndelete despre Biblie şi citeam atât în germană cât şi în latină. Îi studiasem pe toţi învăţaţii şi eruditii în materie de Biblie. Ştiam despre Mechtild von Magdeburg, un mistic de mare importanţă pentru beguine, fiindu-mi familiară opera ei de căpătâi, *Lumina curgătoare a Trinităţii.* Ştiam toate aceste lucruri dar nu le spuneam – nu puteam – cum şi de ce. Eram impresionantă, dar confuză. Însă ceea ce le interesa pe ele erau cunoştinţele mele extinse în arta editării unei cărţi. Ştiam mai mult chiar decât experţii lor, cei care produceau bibliile înmânate pe stradă săracilor.

Se apropia iarna; tu încă nu găsiseşi de lucru, iar respingerile repetate începeau să te marcheze. Diriginţii de şantier deveneau tot mai ostili faţă de tine din cauza vizitelor repetate şi în fiecare seară te trăgeai tot mai greu spre casă. Ai început să te huleşti

pentru inabilitatea de a „face ceea ce orice bărbat serios ar trebui să fie în stare să facă”. Învăţam încă o lecţie despre lumea dinafară, lecţia mândriei masculine. Vroiam să te-ajut, dar orice sugestie de-a mea era răsplătită cu furie. Nu mi-era deloc mai uşor să ştiu că de fapt erai furios pe tine, nu pe mine.

Aşa că am luat două decizii, fără să-ţi spun ceva despre vreuna. Prima era de a-mi oferi serviciile beguinelor. Nu ca membră, ci ca lucrătoare independentă.

Producţia lor de biblii pentru săraci nu era un lucru complicat, doar nişte matriţe de lemn pentru tipărirea textului şi ilustraţiei, dar am găsit-o totuşi impresionantă. Atât de puţină lume ştia să citească încât ilustraţiile reprezentau singura modalitate de a prezenta maselor povestirile religioase. Povestirile Noului Testament erau plasate una lângă cealaltă, aşa încât cititorul să poată contempla conexiunile dintre ele: în loc să-şi subestimeze cititorii, beguinele încercau să-i angajeze în actul de cugetare. Totuşi, ştiam că puteam îmbunătăţi calitatea scrierii şi aş fi sugerat unele combinaţii de scene biblice mai eficiente. Beguinele n-au fost foarte convinse, aşa că le-am furnizat nişte probe, iar ele au fost nevoite să-mi recunoască priceperea. Totuşi, când au continuat să fie sceptice în privinţa includerii unei străine în comunitatea lor, m-am decis că era timpul să le povestesc despre viaţa mea la Engelthal.

Când au aflat una ca asta, nu-şi mai dădeau ghes să mă primească în mijlocul lor. N-au recunoscut-o cu voce tare, fireşte, dar cred că se gândeau că dacă erau mai aproape de mine poate se lipea şi de ele puţin din sacrul Engelthal. Deşi nu mă puteau plăti, mă răsplăteau cu pâine şi gulii. Asta a uşurat cumva situaţia, pentru că atunci când te întorceai acasă de la vânătoarea de slujbe, puteam să-ţi mărturisesc sincer că mâncarea provenea din donaţii caritabile. Nu trebuia să-ţi spun că eu câştigam din munca mea, iar tu nu.

Al doilea lucru pe care l-am făcut, nu ţi l-am spus niciodată până acum. Te rog să nu uiţi că se întâmpla cu mult timp în urmă, sper să mă ierţi.

Te-ai trezit într-o dimineaţă şi te-ai pregătit pentru periplul tău zilnic, în căutarea unui job. Te-am întrebat într-o doară ce biserici vei vizita, iar tu mi-ai spus că vei începe cu Sf. Christoph înainte de a merge la Sărmanul Clares şi apoi la Sf. Quintin. Unde vei merge pe urmă, de asta nu mai erai foarte sigur. După ce-ai ieşit pe uşă, târându-ţi picioarele, m-am îmbrăcat cu straiele mele de călugăriţă pentru prima oară de când plecasem de la Engelthal. Şi m-am îndreptat spre Sf. Quintin, ştiind că îţi va lua o vreme până să ajungi acolo.

„Va fi o biserică frumoasă”, i-am spus managerului construcţiei. „Naosul pare relativ scurt, iar culoarele sunt înalte. E un efect interesant”.

Mi-a mulţumit, dar ştia foarte bine că nu eram acolo să discutăm despre arhitectură. Politicos – cine vrea să insulte o călugăriţă? – m-a întrebat care era scopul real al vizitei mele. Venisem pentru un prieten, i-am spus eu, un om care avea nevoie să muncească. Un bărbat acoperit de arsuri. Managerul şi-a dat ochii peste cap şi mi-a răspuns că da, un astfel de om venea în fiecare afurisită de zi, să-l scuz pentru limbaj, dar aveau destui muncitori. Mai mult, felul în care arăta omul acela îi neliniştea pe ceilalţi muncitori.

M-am folosit de cea mai suavă voce a mea, cea pe care o dezvoltasem numai ca să-l vorbesc lui Dumnezeu. „Dar în mod sigur un om nu poate fi judecat numai după felul în care arată. Ştiu foarte bine că acest bărbat are o inimă mare şi o experienţă specială ca zidar în piatră”.

Managerul mi-a răspuns din nou foarte politicos că istoria ta de zidar fusese întreruptă timp de mai mulţi ani, când ai fost un fel de soldat, chiar mercenar, dacă nu se înşela.

Nici n-am confirmat, nici n-am negat presupunerea managerului, dar i-am sugerat, destul de criptic: „Există soldaţi care luptă în numele lui Dumnezeu, bărbaţi ale căror acţiuni sunt necesare, dar care nu sunt etalate în public. Aşa că mă întreb din nou, pentru construirea unei biserici atât de frumoase ca aceasta, chiar nu există un alt post de muncitor? Chiar şi

pentru unul cu goluri în vechime? Eu, personal, pot garanta pentru caracterul acestui om”.

M-a măsurat din cap până-n picioare, întrebându-mă de unde anume veneam. I-am spus că de la Engelthal, fără să precizez dacă mai eram o călugăriţă activă sau nu. Nu mi-am dat seama dacă omul a fost impresionat sau nu. În mod evident auzise de Engelthal, pentru că a dat din cap. Mi-a spus că va vedea ce putea face, dar nu avea cum să-mi promită nimic sigur.

„Mulţumesc pentru ascultare. Dar dacă i se va găsi vreo ocazie, vă rog să nu-i spuneţi că am fost pe aici. E un om mândru şi ar fi mai bine dacă ar crede că persistenţa lui a dat roade”. M-am înclinat şi, pentru a marca importanţa momentului, i-am spus că mă voi ruga pentru el.

După ce m-am schimbat din uniforma de călugăriţă, m-am dus direct la Sf. Martin. Nu ca să mă rog pentru omul acela, cum spusesem, ci pentru mine. Diversiunea mea în haine bisericeşti mă îmbolnăvise. Când am plecat de la catedrală n-aveam nici cea mai mică senzaţie că aş fi fost iertată. Mă rugasem pentru un semn, dar nu se arăta niciunul.

Până în seara aceea, când ai intrat pe uşă ostenit, dar zâmbitor, acoperit cu pulbere de piatră. „Unul dintre manageri m-a angajat astăzi”.

Au trecut săptămâni şi ai făcut o impresie favorabilă la locul de construcţie. Când s-a terminat de lucru la Sf. Quintin, managerul te-a recomandat celor de la Sf. Stephan. A mers aşa până la venirea iernii, plecând de la o biserică la alta. Ţi-ai creat o mică reputaţie şi ţi-ai făcut câţiva prieteni, fiind fericit s-aduci zilnic acasă câte un pumn de monede. Încălzeam apă şi umpleam o găleată mare ca să te pot spăla. Încă mai aveai răni şi contracturi, iar eu îţi masam trupul până dispăreau toate nodurile. Era o muncă grea pentru orice bărbat, dar din cauza rănilor, era de două ori mai greu pentru tine. Cu toate astea deveneai tot mai puternic pe zi ce trecea. Te hrăneam cu ceea ce ne puteam permite, de regulă gulii şi pâine neagră, felii

ieftine de carne şi orice altceva câştigam în secret de la beguine.

Dispuneam întotdeauna de suficient de mulţi bani ca să plătim chiria. Gazda noastră a continuat să mă înveţe cum să gătesc şi mi-a făcut cunoştinţă cu unele prietene de-ale ei. Le-a luat ceva timp să mă accepte, pentru că relaţiile cu creştinii fuseseră dintotdeauna complicate pentru evreii din Mainz – circulau tot felul de povestiri despre masacrele comise de cruciaţii lui Emich şi despre cum arhiepiscopul încercase la un moment dat să-i izgonească pe toţi evreii din oraş. Dar cum trebuia să trăiască şi să se ocupe de afaceri, le era imposibil să nu aibă de-a face cu tot soiul de oameni. Presupun că au ajuns la concluzia că din moment ce nu îi presam cu religia mea, puteau să mă accepte ca individ.

Aşadar, acum aveam şi unele cunoştinţe în rândul evreilor, pe lângă asociatele beguine, iar tu îi cunoşteai pe muncitorii de la construcţiile din oraş. Am încetat să mă mai rog pentru un semn care să-mi confirme că luasem o decizie corectă plecând de la Engelthal. Ştiam că luasem decizia corectă.

Primăvara, un zidar cu care erai mai apropiat ţi-a făcut o propunere neaşteptată. Ţi-a spus că era „sătul să mai instruiesc tot felul de copii proşti” şi că îşi dorea tovărăşia unui bărbat. Dacă nu te-ar fi deranjat un salariu mai mic, putea să înainteze o petiţie la breasla zidarilor pentru a-i aproba, în mod excepţional, numirea ta ca ucenic. Te-a avertizat că nu va fi uşor şi că ţi se va reduce salariul curent, dar că, în final, vei primi documentele necesare de muncitor calificat. N-am discutat decât câteva minute înainte de a decide că era o ofertă cu care puteai să nu te mai întâlneşti niciodată. Au existat unele dificultăţi în a-i convinge pe mai marii breslei, dar până la urmă au fost de acord şi aşa ai ajuns cel mai vârstnic ucenic din Mainz.

Te-ai dedicat lucrului, mergând dis de dimineaţă şi plecând seara târziu. Ai făcut tot ce ţi se cerea, nu te plângeai niciodată şi erai foarte atent în privinţa instrucţiunilor primite. N-a stricat nici faptul că aveai un talent natural în a lucra în piatră. Lecţiile

învăţate de la tatăl tău nu-şi pierduseră valoarea de-a lungul anilor.

Credinţa într-un viitor mai bun e un har formidabil. Deşi nu dispuneam de banii necesari, am început să discutăm despre eventualitatea obţinerii unei locuinţe mai bune, la un moment dat. „Poate o căsuţă”. Era ceva care ne permitea să visăm, iar visul era necesar pentru că pierderea unei părţi din venit ne afecta toate aspectele vieţii, cel mai important fiind cel al dietei noastre. Fără „donaţiile” de la beguine nu ne-am fi descurcat niciodată.

Deşi burţile noastre erau goale, ne plimbam prin oraş şi arătam spre casele în care ne vom muta. Într-o bună zi.

„Şi când o vom face”, ai spus tu, „te voi ruga să-mi faci onoarea de a deveni soţia mea, M…”

XX

Iarăşi sosise un moment în care trecutul nostru lua o pauză. Când m-am rugat să aflu dacă ne căsătorisem, Marianne Engel mi-a spus: „Aşteaptă şi vei vedea”.

* * *

M-am întors de mai multe ori la spital pentru unele operaţii plastice. De-acum acestea erau mai degrabă cosmetice: încercări de a mă face doar s-arăt mai bine, nu să funcţionez mai bine. Am întrebat-o pe Nan cât va mai dura ieşirea mea la suprafaţă, iar ea mi-a spus că nu ştia. Am întrebat-o în ce măsură voi arăta mai bine în final şi mi-a spus că depindea de la pacient la pacient.

Întotdeauna am trăit cu sentimentul că indiferent cât de mult îi păsa Mariannei Engel de mine, absenţele mele de la fortăreaţă erau nişte pauze binevenite, timp în care putea lucra neîntrerupt. Mi se întâmpla adesea să iau un taxi după câteva zile de stat în spital şi s-o găsesc zăcând pe pat istovită, acoperită de pulberea de piatră, iar când aruncam o privire în atelier, un nou monstru se zgâia la mine. După care verificam bolurile de apă şi mâncare pe care le lăsasem pentru Bougatsa înainte să plec şi întotdeauna le găseam goale; îl suspectam că devorează totul din clipa în care ieşeam pe uşă, dar nu puteam face nimic în privinţa asta. În concluzie, excursiile mele la spital erau benefice, pentru că dacă ea sculpta mai mult în absenţa mea, însemna că aveam mai mult timp împreună la întoarcere.

Dar mai erau şi perioadele în care ea sculpta şi eu nu eram la spital, dar de-acum mă descurcam mai bine în a avea grijă de mine – şi de ea. Deşi încă reuşea să se rupă de munca ei îndeajuns de mult încât să-mi facă baie, mi-am dat seama că nu-i convenea: cu cât era mai avansată statuia, cu atât mai abitir

îmi freca trupul. Când termina se retrăgea la subsol, iar după aceea eu îi duceam de mâncare. „Ştii ceva, ai putea să sculptezi mai bine – şi *mai rapid* – dacă ai mânca ceva din când în când”.

„Nu e vorba doar de a moşi garguiul afară. E vorba şi de acordarea spiritului meu”.

„Cum adică?”

„Lumea îşi răsfaţă trupul cu mâncare şi confort material”, spuse ea. „Lucruri care îţi satisfac carnea, dar sunt duşmanii spiritului. Abstinenţa e hamul care îi oferă spiritului o şansă în plus în lupta eternă cu trupul”.

Era un alt argument cu o logică stranie; adică alt argument pe care eram destinat să-l pierd. Aşa că îi goleam scrumierele, îi umpleam sticlele cu apă şi-i lăsam un platou cu fructe feliate pe care ştiam că-l voi găsi neatins când voi coborî din nou la subsol.

Stările extatice ale Mariannei Engel se stingeau întotdeauna după câteva zile. Îşi cerea iertare pentru absenţele ei, dar ştiam că nu prea aveam de ce să mă plâng, pentru că de regulă n-avea decât una – cel mult două – accese de acest gen pe lună. Şi era remunerată generos, cu sume care acopereau şi cheltuielile mele, restul timpului alocându-mi-l mie: oricine e căsătorit cu cineva care are un job de la nouă la cinci mi-ar spune să nu mă mai smiorcăi.

În plus, fiecare nouă şedinţă de lucru a ei reprezenta pentru mine oportunitatea perfectă de a suna vechi cunoştinţe sau de a aranja livrarea unor cantităţi suplimentare de morfină, pe care o plăteam cu avansurile de cash obţinute prin cardul meu de credit.

* * *

Ceilalţi cumpărători din supermarket încercau să nu se uite la noi, dar fără succes. Marianne Engel i-a făcut cu mâna unei bunicuţe rămasă cu gura căscată, care apoi a tulit-o ca şi cum ar fi fost prinsă comiţând ceva imoral, dar tot nu s-a abţinut să nu ne mai arunce o privire, uitându-se peste umăr.

Intelectual vorbind, înţelegeam fascinaţia celorlalţi faţă de persoana mea, însă din punct de vedere emoţional uram chestia asta. Anonimatul meu era compromis pe vecie, pentru că acum eram evident, în cel mai literal sens al cuvântului. Faptul că trupul meu se ascundea în spatele plexiglasului şi al costumului de presiune nu mă făcea decât şi mai izbitor. Ca în orice film horror de bună calitate, ceea ce îţi imaginezi e mult mai înspăimântător decât ceea ce vezi cu adevărat.

Am auzit o mămică de pe culoarul opt spunându-i copilului să nu se mai zgâiască. Băiatul, de cinci sau şase ani, s-a înşurubat în spatele piciorului pavăză al mamei, însă ochii lui nu m-au slăbit nicio clipă. Mama mi-a spus: „Îmi pare rău. E doar, hmm, curios şi ah, prea prietenos…”

„N-ar trebui să vă cereţi iertare pentru asta! Nu poţi fi *prea* prietenos!” Marianne Engel s-a aplecat să-l privească pe micuţ direct în ochi. „Eşti drăguţ. Cum te cheamă?”

„Billy”.

„De la William?”

„Da”.

„E un nume frumos”.

Marianne Engel a dat din cap în direcţia mea. „William, crezi că prietenul meu e de speriat?”

„Un pic”, şopti Billy.

„Nu-i chiar aşa de rău, de fapt, după ce ajungi să-l cunoşti.”

Mă întrebam pe cine făcea Marianne Engel să se simtă mai inconfortabil – pe Billy, pe mama lui Billy sau pe mine – iar eu i-am spus că ar trebui să mergem. Uitasem efectul pe care croncănitul meu îl avea asupra celor care mă auzeau pentru prima oară. După ce Billy a încetat să se mai ascundă, m-a întrebat cu un amestec de curiozitate şi admiraţie: „Ce-ai păţit?”

Maică-sa l-a certat, explicându-i că întrebarea nu era politicoasă. Am ignorat atenţionarea cu o fluturare a mâinii, dar Marianne Engel a întrebat-o dacă nu era puţin curioasă despre acelaşi lucru. Mama lui Billy a jonglat o gură întreagă de cuvinte până când au căzut două afară. „Da, sigur…”

„Sigur că sunteţi. Uitaţi-vă la el! William nu face decât să pună întrebarea pe care toată lume o gândeşte”. Marianne Engel l-a ciufulit pe băiat în glumă, să ştie că nu era criticat.

„Nu merge decât la grădiniţă”, spuse mama lui.

„Am ars într-un incendiu”. Nu vroiam decât să pun capăt conversaţiei, ca să ne vedem de treabă, dar Billy mai avea o întrebare: *„Te-a durut?”*

„Da”. Mi-am înfrânat dorinţa naturală de a-l avertiza să nu se joace cu chibriturile. „Am stat mult timp în spital”.

„Wow”, zise Billy, „trebuie că eşti foarte bucuros c-ai ieşit de-acolo”.

Mama l-a tras pe băiat de mână îndeajuns de tare ca el să n-o poată ignora. „Chiar trebuie să plecăm”. Şi n-a mai privit înapoi, dar Billy s-a întors şi mi-a făcut cu mâna în timp ce ea îl trăgea spre capătul celălalt al intervalului.

Când am ieşit din supermarket, Marianne Engel şi-a deşertat tot mărunţişul în mâinile întinse ale unor cerşetori care dădeau târcoale afară. În tot acest timp îmi vorbea despre statuile ei din atelier, terminate doar pe jumătate, pentru că, se pare, cei Trei Maeştri ai ei o informaseră recent că trebuie să le termine în întregime.

Mă ţineam destul de bine până când am ajuns la maşină, dar în timp ce intram m-am lovit, jupuindu-mi o mare porţiune din pielea arsă în uşa din dreapta. Trupul a reacţionat imediat la greşeala mea emiţând spasme dureroase care ricoşau dintr-un centru nervos într-altul, aşa încât şerpoaica din şira spinării a început să mă muşte la baza craniului de parcă ar fi fost un şoarece de câmp, gata să-l înghită cu totul. **SĂ TE FUT. SĂ TE FUT. SĂ TE FUT.** Mâinile mele au început să tremure din cauza unei subite sete de morfină şi am implorat-o pe Marianne Engel să-mi administreze o injecţie cât mai curând posibil. S-a folosit de toate cele necesare din trusa mea (nu plecam niciodată de-acasă fără ea) şi a înfipt o seringă-n mine.

Morfina e ca un fanatic religios aflat în misiune; cercetează orice parte a corpului care ar putea fi convertită, oferindu-ţi vise de lapte şi miere care să-ţi curgă domol prin vene. Şarpele s-a poticnit în sirop, încetinindu-şi mişcările, dar ştiam că se va întoarce. Şarpele întotdeauna se-ntoarce.

Când a fost ultima oară că sângele meu a fost eliberat de contaminante? Când aveam douăzeci de ani, bănuiesc.

* * *

Marianne Engel se fâţâia zile întregi prin toată casa cu câte o cafea şi o ţigară în mâini, muştruluindu-se că nu era în stare să-şi clarifice instrumentul fizic, pentru a putea primi instrucţiuni noi. În cele din urmă a acceptat că era de fapt de datoria ei să termine statuile incomplete acumulate în atelier. „Se pare că nu pot amâna la nesfârşit. Asta-mi spun Maeştrii”.

Când lucra la aceste statui neterminate nu era posedată de acea daimonică energie ca atunci când începea o statuie nouă. Venea sus să mă ajute cu exerciţiile fizice sau să-l ia pe Bougatsa la plimbare. Când mă spăla dimineaţa nu mă simţeam ca un intrus în munca ei adevărată. Diferenţa, mi-a explicat, nu

o făcea ea, ci groteştii. După ce se oprise deja pe parcursul decopertării lor, ei înţelegeau că vor avea parte de mai mult timp decât crezuseră iniţial. „Au învăţat că orice le-aş face tot de piatră or să rămână. Înţeleg atunci că nu trebuie să urle la mine ca să obţină ce vor”.

De-a lungul câtorva săptămâni a terminat câteva exemplare care lânceziseră mai mult. Capul de pasăre stând pe umeri de om, toată porţiunea inferioară rămânând neatinsă, a primit un bust masculin şi membrele posterioare ale unei capre. Sălbăticiunea marină neterminată care se zbătea să iasă dintr-un ocean de granit a căpătat şi restul trupului, cum s-a întrupat de altfel şi spuma coamei valurilor. Au apărut apoi camioanele trimise să transporte aceste statui la galeria lui Jack pentru a fi vândute, pentru că ţigările şi costumele de presiune nu se puteau plăti singure.

Am fost puţin surprins când, după câteva săptămâni, Marianne Engel m-a invitat s-o însoţesc în atelier, singurul spaţiu din casă care era fără echivoc al ei. S-a învârtit de colo-colo o vreme, fără să spună nimic, fără să se uite la mine, încercând din răsputeri să se comporte firesc. Era un contrast enorm faţă de ocaziile în care o văzusem cufundată în extazul creaţiei. A pus mâna pe o mătură şi a măturat câteva aşchii de piatră într-un colţ, apoi nu s-a mai abţinut: „Sper că nu eşti supărat pe mine”.

S-a oprit în faţa unui bloc de piatră acoperit cu un cearşaf alb. Nu-mi atrăsese atenţia în mod special; dintre toate excentricităţile ei, a acoperi o statuie înainte de a fi terminată părea un act pozitiv. Puteam distinge cumva o siluetă umană sub contururile cearşafului, făcându-mă să mă gândesc la un copil costumat ca o stafie de Halloween. Când a tras cearceaful de pe ea, mi-a spus: „Te-am început pe tine”.

Era o statuie pe jumătate terminată, reprezentând persoana mea. Nu, nu jumătate – mult mai exact, doar conturul corpului meu. Niciun detaliu nu era realizat, dar era greu să nu recunoşti perimetrul vag al fiinţei mele; adusă de spate; şira spinări cu serpentina ei; capul arăta corect, cu dimensiunile lui, aiurea în

comparaţie cu restul corpului. Era ca şi cum m-aş fi privit în oglindă, dimineaţa, înainte ca ochii mei să se deschidă cu adevărat. M-am bâlbâit zicând că nu eram supărat că „mă făcea”, doar confuz. *De ce?*

„Dumnezeu lucrează prin mine”, spuse ea, foarte serioasă, înainte de a izbucni în râs, ca să-mi dau seama că glumea. Am râs şi eu, dar fără să par prea convingător.

„Vreau să-mi pozezi, dar gândeşte-te bine înainte să-mi promiţi”, spuse ea, arătând spre garguiele pe jumătate terminate din jurul ei. „Nu vreau să ai aceeaşi soartă ca celelalte”.

Am dat din cap – semn că mă voi gândi, nu că eram de acord – apoi am urcat scările la parter. Mă concentram să urc cât mai firesc, dar când am privit înapoi peste umăr la silueta de piatră, n-am putut să nu mă gândesc că, într-adevăr, trebuia să-mi corectez postura.

* * *

Jack a dat buzna pe uşa de la intrare, căznindu-se sub povara unei plante luxuriante, pe care a trântit-o într-un colţ al camerei de zi. „Ultima dată când am fost aici am văzut că nu e nicio plantă. Chiar nu-i nimic viu pe-aici?” Jack mi-a aruncat o privire, adăugând: „Dumnezeule mare, nu arăţi deloc mai bine, aşa-i?” Apoi şi-a îndreptat rapid privirea spre Marianne Engel, care urmărise amuzată intrarea agentei. „Iar tu ai nişte cumpărători privaţi, interesaţi în lucrări originale. Care nu sunt înnebuniţi de nimic din galerie şi vor să ştie dacă lucrezi la ceva nou. Le-am spus că *întotdeauna* lucrezi la ceva nou”.

„Case frumoase?” întrebă Marianne Engel.

„Da, totdeauna au case frumoase”, suspină Jack. „Întotdeauna îţi găsesc case frumoase, iar bestiile tale micuţe sunt bine îngrijite. Deşi nu sunt decât nişte chestii de piatră. Ştiai asta, nu? Oh, şi Princeton trebuie reparat puţin”.

Marianne Engel a scuturat din cap. „Nu-s interesată să călătoresc în momentul ăsta”.

„Sigur. Prea ocupată să-l îngrijeşti pe, Prăjitu’, aici”, spuse Jack. „Cristoase, Marianne, e vorba de-un cec gras, iar tu o să-l laşi să-ţi scape. Când arta se-ntâlneşte cu filantropia e clar că iese o bulealã”.

Marianne Engel a îmbrăţişat-o cu drag, spunându-i câteva cuvinte în apărarea mea, dar mai mult s-a distrat pe seama supărării lui Jack. Ceea ce a înfuriat-o şi mai mult pe Jack. „Ţii minte când l-ai adus acasă pe Bougatsa?” a întrebat ea. „Şi el era un maidanez”.

* * *

În presupusa noastră viaţă anterioară i-aş fi dat Mariannei Engel un înger de piatră pe care îl sculptasem – cel care stătea pe raftul bibliotecii ei – iar în această viaţă ea îmi dăduse un grotesc de piatră sculptat de ea. Simetria e mai degrabă reversul joburilor noastre: în acele vremuri, ea fusese cea care se ocupase de cărţi, iar eu cel care lucrase cu piatră.

Această observaţie e academică, presupun, dar reacţia mea la ideea ei de a mă sculpta era total viscerală. E flatant atunci când un artist vrea să te facă, desigur, dar în acelaşi timp mă simţeam jenat, contemplând eventualitatea ca hidoşenia mea să fie permanent capturată. Pentru întâia oară am înţeles teama pe care o au sălbaticii, că sufletul lor va fi furat de camerele de luat vederi odată cu imaginile lor.

„Şi ce s-ar întâmpla?” am întrebat. „Ce-ar trebui să fac?”

„N-ar trebui să faci nimic”, răspunse ea. „Nu trebuie decât să stai acolo”.

Replica ei m-a făcut să mă gândesc la conversaţia avută după ce mă forţase să-i cer iertare lui Sayuri, când îmi spusese să „nu faci nimic”, pentru a-mi dovedi iubirea mea faţă de ea. Nu înţelesesem ce vrea să spună, dar *acesta* era felul în care vorbea, cum aş fi putut-o refuza? „Okay, o să stau”.

„Va fi o schimbare binevenită, să mă inspir din viaţă”, spuse ea. „În sfârşit voi *pune* forma *în* piatră, în loc de a o *scoate* din ea”.

A început să-şi scoată hainele, iar eu am întrebat-o ce face. Întotdeauna sculpta nudă, mi-a spus ea, şi n-avea de gând să schimbe ceva; aveam vreo problemă cu asta? I-am spus că nu, dar nu eram chiar sigur. Exista ceva în privinţa trupului ei dezbrăcat care mă afecta pe mine, fostul actor porno şi prodigios seducător de femei, într-un fel pe care nu-l puteam înţelege. Exista ceva atât de crud şi de dezarmant în nuditatea ei…

Dar nu-i puteam spune ce să facă în casa ei. Imediat după ce se dezbrăcase, mi-a dat jos costumul de presiune, plimbându-şi mâinile peste cutele arsurilor mele, ca şi cum degetele ei ar fi memorat un traseu. „Îmi place că cicatricele tale sunt atât de roşii. Ştiai că garguiele erau pictate altădată în culori vii, ca trăsăturile lor să iasă mai bine în evidenţă?”

S-a dus atunci la una dintre creaturile ei, plimbându-şi degetele pe ea, exact aşa cum mă atinsese pe mine câteva momente mai devreme. Privind-o cum îşi mişca mâinile, mi-am imaginat un râu care curge atât de perfect peste o piatră, mii de ani. Mi-a atras atenţia asupra liniilor sculptate sub ochii uneia dintre bestii. „Vezi cum sunt cioplite trăsăturile pentru a evidenţia umbrele, pentru a crea profunzime? Enoriaşii care privesc spre garguiele mele nu pot distinge aceste detalii”.

„Atunci de ce le mai faci?”

„Noi lucrăm şi pentru ochii lui Dumnezeu”.

Faptul de „a fi sculptat” mă făcea să mă simt mult mai despuiat decât oricare film porno, iar această primă şedinţă ca model a devenit suportabilă doar datorită scurtimii ei. N-aveam voie să-mi dau jos costumul de presiune decât vreme de cincisprezece minute, limită pe care Marianne Engels a respectat-o întotdeauna. Nu conta că munca progresa foarte încet; eram încrezător că vom avea ani de zile pentru a mă completa.

La sfârşitul fiecărei şedinţe îmi arăta progresul făcut, apoi discutam despre ceea ce ne preocupa în acel moment al vieţii. Într-una dintre aceste ocazii, în timp ce îşi stingea ţigara, a remarcat foarte dezinvoltă: „Nu uita că se apropie petrecerea de Halloween”.

Era prima oară când auzeam de asta, i-am spus eu.

„Nu, nu-i adevărat”, spuse ea. „Anul trecut, în pavilionul de arşi, mi-ai promis că mergem, îţi aminteşti?”

„Asta a fost cu mult timp în urmă”.

„Un an nu e cu mult timp în urmă, dar hai să facem un târg. Eşti de acord să mergem dacă îţi spun altă poveste?”

„Despre ce?” am întrebat eu.

„Cred că o să-ţi placă mult asta”, spuse ea. „E despre Siguror, prietenul meu, un viking frumos ca un Apolo”.

XXI

Undeva în lume, Islanda secolului nouă era printre cele mai groaznice locaţii în care un băiat se putea pomeni orfan. Părinţii lui Sigurðr Sigurðsson ajunseseră aici cu primul val de imigranţi nordici şi au fost de părere că ţinutul acela era de o frumuseţe stranie, foarte potrivit întemeierii unei familii. Dar când Sigurðr avea doar nouă ani, tatăl său a dispărut pe o banchiză de gheaţă şi nu mult după aceea, mama lui s-a dus la culcare fără să se mai trezească. Băiatul a preluat pământurile familiei, hotărât să-şi găsească un drum în viaţă: era mult prea tânăr şi curând s-a pomenit câştigându-şi traiul din vânarea balenelor moarte eşuate pe ţărmul mării.

Adevărul e că nu era o ocupaţie de lepădat: carnea era folosită pentru hrană, osânza pentru lămpi, iar oasele pentru un număr de obiecte de gospodărie. Cu toate aceste lucruri Sigurðr putea face negoţ pentru a se întreţine. Totuşi, simţea că ceva lipsea în existenţa lui; chiar copil fiind îşi dădea seama că nu-şi putea întemeia viaţa din carcase de mortăciuni, el jinduia să devină puternic şi curajos.

Aşa că atunci când nu măcelărea balenele eşuate pe plajă, Sigurðr plonja. De pe stânca fiordului, cu întregul ocean întinzându-se în faţa lui, se dedica unui moment în care lumea din jur părea să dispară. Picioarele îl propulsau în aer, după care urma o clipă de imponderabilitate, când bătălia dintre mare şi cer încheia un scurt armistiţiu, iar Sigurðr îşi imagina – doar pentru această clipă minunată – că plutea în zbor aproape de Valhalla.

Dar în final marea câştiga mereu, iar băiatul spinteca aerul ca un cuţit aruncat. Apa se învolbura să-l întâmpine, iar în momentul în care tăia suprafaţa transparentă simţea că s-a întors acasă. Se cufunda vertiginos, căutând fundul apei înainte de a ieşi din ocean, cu sentimentul că fusese purificat. Dar sentimentul acesta nu dura mult.

Când se juca cu alţi băieţi, pentru că încă mai avea puţin timp şi pentru asta, simţea că e cu un pas în urma lor. Îi plăcea să se ia la trântă sau să concureze cu ceilalţi, chiar îi plăcea când apărea câte o picătură de sânge într-o întrecere sportivă, dar apoi a venit vremea când tinerii bărbaţi au găsit tinere femei cu care să se ia la trântă. Sigurðr, săracul Sigurðr, se mulţumea să se lupte doar cu băieţi şi curând, lumea a început să se întrebe de ce nu dădea semne că ar fi nutrit şi cel mai mic interes în a-şi găsi o nevastă.

Sigurðr a ales să-şi petreacă serile într-o tavernă locală, în încercarea de a-şi dovedi bărbăţia, dar oricât ar fi încercat să-şi ţină ochii pe sânii ospătăriţelor, privirea lui aluneca invariabil pe degetele păroase ale barmanului. De-acolo ochii îi zăboveau pe curba cruntă a feselor lui Höðbroddr şi apoi, întotdeauna, se stabileau asupra unui bărbat un pic mai mare, pe numele de Einarr Einarsson.

Einarr era un bloc de granit deghizat în carne şi oase, cu un piept masiv şi antebraţe groase care puteau îmblânzi un bărbat – sau cel puţin asta-i plăcea lui Sigurðr să-şi imagineze. Ochii lui Einarr îi aminteau lui Sigurðr de apa rece ca gheaţa în care plonja el de pe stânci, iar pletele lui roşii erau ca flăcările pasiunii din inima tânărului. Einarr era de meserie dulgher, dar mai era şi viking.

Cei doi se cunoşteau din vedere, oarecum inevitabil, dat fiind numărul mic de locuitori, dar avuseseră puţine contacte până în seara în care Sigurðr a găsit curajul de a i se adresa celuilalt. Şi-a umflat pieptul mai tare decât de obicei, a coborât timbrul vocii şi a izbucnit în cel mai masculin hohot de râs al lui. Totuşi, lui Einarr nu i-a luat prea mult timp să înţeleagă că în faţa lui nu stătea un bărbat, ci un băiat pierdut.

Exista ceva în privinţa lui Sigurðr atât de jalnic şi totodată atât de plin de speranţă, ceva care îl impresiona pe Einarr în ciuda instinctelor lui. Ştia că băiatul îşi pierduse părinţii şi îl văzuse cutreierând ţărmul cu saci cu carne de balene moarte. În loc să-l desconsidere pe băiat, îl asculta ce-avea de spus, iar când Sigurðr spunea lucruri jenante – şi erau destule – Einarr pur şi

simplu încuviinţa. Nu vedea de ce-ar fi insultat pe cineva a cărui viaţă era şi aşa destul de dificilă.

Seara aceea în bar a fost prima dintre multe altele. Relaţia era una ciudată, dar cumva pozitivă, pentru că Einarr aprecia un aspect anume al caracterului lui Sigurðr, care le lipsea celorlalţi vikingi, cunoscuţi de-ai lui. Tânărul bărbat, deşi nu foarte inteligent, avea momente când visa la lucruri mai bune. Sigurðr nu vroia să distrugă, vroia să creeze – dar nu ştia cum. Pomenea deseori cât de minunat trebuie să fi fost pentru Einarr să construiască lucruri din lemn. Deşi Einarr se mulţumea să mormăie, în sinea lui era de acord – *era* bine ceea ce făcea ca să-şi câştige traiul – şi totodată credea că, poate, băiatul acesta ar fi putut s-o ducă mai bine dacă ar fi beneficiat de puţină îndrumare.

Curând Einarr i-a propus lui Sigurðr să-l ajute în atelierul de dulgherie, iar oferta a fost acceptată cu entuziasm. Nu va fi vorba de o ucenicie, per se, pentru că nu exista nici indiciu că Sigurðr se va dedica în cele din urmă acestei meserii, dar putea fi o modalitate utilă de a-şi umple ziua. Inima lui Sigurðr bătea mult mai rapid decât de obicei atunci când a ajuns la casa lui Einarr.

Casa era una tipică pentru stilul islandez, una lunguiaţă, construită din materialele aflate la îndemână. Din piatra dură se clădise fundaţia, totul în jurul unor stâlpi de lemn, iar zidurile fuseseră consolidate cu halci de glie îndesate pe armături din crengi de mesteacăn. Einarr se mândrea de un aspect al casei mai puţin comun: într-un colţ al ei săpase un şanţ care dădea pe sub zid într-un râuleţ apropiat. În acest fel nu era necesar să ieşi afară ca s-aduci apă curată, tot ce trebuia era să ridici o scândură din podea şi să pescuieşti o căldare de apă.

Fiecare locşor din casă era ticsit de lemne: unele native Islandei, altele importate din Norvegia, iar altele lustruite de valuri, de pe ţărmuri. Toate trebuiau păstrate înăuntru ca să se usuce îndeajuns de mult pentru a fi lucrate. Pe pereţi atârnau zeci de fiare, pile, raşpele, cuţite şi răzuitoare, apoi rafturile care adăposteau uleiurile folosite pentru finisarea obiectelor de lemn.

Aproape toate laviţele, rafturile şi chiar uneltele de agricultură erau sculptate după un design complicat. Sigurðr şi-a trecut degetele peste şănţuleţele delicate ale unui astfel de obiect, un leagăn aflat lângă perete. Din toate cele patru colţuri ale leagănului se ridicau patru laţuri, fiecare reprezentând un gât de dragon cu un cap care se mula perfect în palma părintelui, aşa încât copilul putea fi legănat să adoarmă.

„E pentru băiatul meu, Bragi”.

Sigurðr ştia că Einarr era tată şi că era însurat. N-avea nevoie să i se aducă aminte de aceste lucruri. „E bine”, a replicat el, apoi a arătat spre un butoi plin ochi cu cilindri subţiri de lemn. „Ce sunt astea?”

Einarr a scos unul afară, l-a ţinut în faţa ochilor, privindu-l în lungime, apoi i-l înmâna celuilalt.

„Nu sunt foarte iscusit cu arcul, dar ca să meşteresc un canal drept şi perfect e altă poveste”.

„Einarr se laudă, nu?”

O femeie, ţinând la piept un sugaci pe care îl alăpta, intrase în casă neauzită. Ochii ei erau de un albastru chiar mai luminos decât al lui Einarr, iar părul ei, dat peste cap şi legat la spate cu o eşarfă colorată, avea şuviţe de un blond strălucitor, spălate cu leşie.

„Trebuie că eşti Sigurðr. E bine să te cunosc, în sfârşit”.

„Ea e Svanhildr”, spuse Einarr. „Ancora mea”.

„Ah, cea care te ţine-n frâu?” întrebă soţia.

„Nu”, răspunse bărbatul, „cea care mă trage-n jos”.

Svanhildr l-a pocnit peste umăr, iar Einarr a întins propria-i mână – nu ca s-o pocnească la loc, ci ca să ţină copilul să nu cadă.

„Cel mic şi norocos”, spuse Einarr, „e Bragi”.

Svanhildr i-a dat copilul soţului, ajustându-şi salba din jurul gâtului, pe care erau înşirate mici obiecte preţioase, după care şi-a legat mai strâns şorţul peste rochie. Lanţul de chei de la brâul ei a zornăit la unison cu multele odoare din salbă, aşa încât fiecare mişcare pe care o făcea era una melodioasă. L-a mai plesnit o dată pe soţ, la fel de muzical, înainte de a lua înapoi copilul în braţe. După expresia feţei se vedea că era o femeie mulţumită de viaţa ei.

Bărbatul şi băiatul au lucrat toată după-amiaza – în mare parte Einarr demonstrându-i la ce serveau uneltele lui – înainte ca Sigurðr să se întoarcă la el, după ce refuzase invitaţia lui Svanhildr de a rămâne la cină.

A doua azi, când Svanhildr i-a deschis uşa, Sigurðr i-a înmânat un sac. „Am adus rechin”, spuse el.

„Foarte drăguţ din partea ta”, spuse ea, exagerând politicos greutatea sacului. „Îl pun la fermentat şi o să-l mâncăm împreună când e gata”.

După pauza care a urmat, Sigurðr a adăugat: „E bine să găseşti balene moarte, dar şi rechinii-s folositori”.

„Da. Haide înăuntru”. Femeia a dat cu piciorul unei bucăţi de lemn. „Asta e, trebuie să-ţi faci drum printre buşteni pe-aici. Uneori am impresia că locuiesc în pădure”.

Bărbaţii au mai petrecut o zi împreună; de data asta au vorbit despre întreţinerea corectă a sculelor. Când Svanhildr l-a invitat din nou la masă, Sigurðr a acceptat. Le-a servit o tocană de pui cu iarbă de mare şi în timp ce bărbaţii mâncau, ea l-a legănat pe Bragi în leagănul cu dragoni până când a adormit.

Au stat în jurul focului din vatră până noaptea târziu, fumul ieşind prin coşul din tavan. Svanhildr a încălzit un ceaun de bere, iar când cupele bărbaţilor se goleau până la fundul mâlos de drojdie, le umplea din nou, din ceaun. Când Sigurðr a lăudat

gustul minunat al berii, Svanhildr i-a spus că secretul reţetei consta în combinaţia de ienupăr şi mirt. „Se spune deseori că fericirea omului depinde de calitatea hranei sale”, i-a explicat ea, „dar în cazul lui Einarr mai mult de calitatea băuturii lui”.

Einarr a mormăit apreciativ, sorbind încă o gură.

În noaptea aceea, în timp ce mergea spre casă, Sigurðr şi-a frecat degetele, distrat cum era, de bucata de piele de rechin pe care nu i-o dăduse lui Einarr. O tăiase din creasta rechinului, ştiind că poate fi folosită ca un şmirghel fin, dar cumva nu găsise momentul potrivit să i-o dea. Când a ajuns la căsuţa lui dărăpănată, degetele lui erau atât de amorţite, încât nici n-a observat că erau pline de sânge.

În după-amiezile care au urmat Sigurðr a descoperit că deşi nu prea avea talent pentru dulgherie, se pricepea destul de bine la vopsele. Pisa pigmenţii – negru din cărbune, alb din oase, roşu din ocru – şi le adăuga obiectelor finite. Sigurðr era de trei ori fericit: noul meşteşug pe care-l învăţa; culorile în sine; şi zâmbetul de pe faţa lui Einarr.

Şi Einarr era mulţumit. Nu numai că vopselele lui Sigurðr sporeau calitatea obiectelor lui, dar tânărul era o companie plăcută – nu tocmai un prieten, dar în mod cert nu un simplu tovarăş de muncă. Ca formă de recunoaştere a acestui fapt, Einarr i-a oferit într-o zi un pachet destul de lung, învelit într-o pânză de sac şi legat cu un şnur de piele. Înăuntru se găsea o sabie cu un mâner foarte bine sculptat, în formă de dragon. „Ar fi mai bine să ai o lamă serioasă”, i-a spus Einarr, „nu cuţitul ăla de peşte pe care-l ai acum”.

Sigurðr a dat din cap, pentru că nu ştia ce altceva să facă. După moartea părinţilor, acesta era primul dar din partea cuiva.

„Ce zici”, întrebă Einarr, „ţi-ar plăcea să-nveţi s-o foloseşti?”

Einarr a început prin a corecta punctele slabe ale tehnicii lui Sigurðr, iar învăţăcelul i-a adoptat rapid sugestiile. Einarr a fost impresionat. „Corpul tău ştie de la natură cum să se mişte, ceea

ce e bine. Sunt multe lucruri care pot fi învăţate, dar instinctul de a ataca nu e unul dintre ele”.

Sigurðr şi-a privit picioarele. Nu vroia ca Einarr să-i vadă roşeaţa pe care complimentul acela îl stârnise pe faţa lui.

„Va trebui să poarte un nume”, spuse Einarr. „I-aş spune Sigurðrsnautr. Că dacă va trebui vreodată să-ţi înfigi lama într-un om, nu va fi un cadou pe care îl va uita prea curând”.

Când Sigurðr s-a întors acasă în seara aceea a întors sabia pe toate părţile. Îi plăcea numele acela – „Darul lui Sigurðr”. A înnodat foarte grijuliu capetele şnurului de piele cu care fusese legat pachetul, apoi şi l-a pus la gât. Începând din ziua aceea nu s-a mai despărţit el, dar s-a asigurat întotdeauna ca şnurul să fie bine ascuns sub tunică. Nu era nevoie să-l expună; era îndeajuns să ştie că fusese în degetele lui Einarr, iar acum îi atingea în mod constant pielea. Doar gândindu-se la asta i se făcea pielea găinii, la fel cum i se întâmpla uneori când îl mângâia câte o rafală de vânt nordic.

A sosit şi ziua inevitabilă când Einarr a plecat pe mare pentru o serie de raiduri ale vikingilor, iar Sigurðr se aştepta ca acest lucru să-l arunce din nou în singurătate. Dar Svanhildr l-a invitat pentru plăcinte şi bere în fiecare dimineaţă şi – spre propria lui surpriză – Sigurðr a continuat să se arate. Bragi creştea, adăugând curând un cuvânt nou la vocabularul lui tot mai mare. Ştia *mamă* şi *tată* şi *lemn,* dar într-o zi l-a privit pe omul care avea gura plină de plăcintă şi zise: „Sig, sig”.

Deşi Einarr confecţionase toate lădiţele şi dulăpioarele pentru provizii, Svanhildr era cea care le controla cu lanţul ei de chei. O gospodărie vikingă nu putea rezista fără o socoteală chibzuită în timpul iernilor brutale, iar Sigurðr a ajuns să-i aprecieze truda. Cunoştea toate metodele de conservare a cărnii – afumată, sărată, murată şi multe altele – aşa încât soţul ei să nu se sature de aceleaşi mâncăruri. La o vreme, Sigurðr s-a pomenit ajutând-o după micul dejun, tăind carnea felii în timp ce ea prepara baiţurile în care s-o frăgezească.

Nici măcar o dată, pe durata absenţei soţului ei, Svanhildr n-a menţionat teama că acesta nu s-ar mai întoarce – dar când s-a auzit că a sosit corabia, Svanhildr a alergat pe ţărm, sărind în braţele întinse ale lui Einarr. L-a îmbrăţişat cu mult foc, apoi i-a tras doi pumni în gură, după care i-a sărutat sângele de pe buze. Sigurðr nu era foarte sigur, dar i s-a părut că atunci când Svanhildr retrăsese pumnul, Einarr i-a oferit bărbia pentru alte lovituri care aveau să vină.

Sigurðr a ajutat cu căratul prăzii la casa vikingului, fiind uimit de cantitatea bunurilor aduse: metale preţioase şi pungi cu monede, bijuterii, unelte prădate din ateliere străine şi butelcile de vin care nu se spărseseră la întoarcerea acasă. Dar cu toate astea, era limpede că Svanhildr aştepta încă ceva. Atunci Einarr a scos odorul acela bătut cu nestemate pe care-l smulsese de pe coperta unei ediţii a Evangheliei dintr-o mănăstire englezească şi i l-a dat lui Svanhildr. Ea l-a admirat câteva momente, înainte de a-l adăuga salbei ei preţioase, iar Sigurðr a înţeles în sfârşit de unde provenea marea varietate a talismanelor ei. De pretutindeni.

Au băut bere şi vin până noaptea târziu, când Sigurðr, prea beat să se împleticească pe drum, a adormit pe una din laviţele care se aflau de-a lungul peretelui. A zăcut acolo până s-a trezit la auzul unei lupte – sau cel puţin asta crezuse în primele momente de buimăceală, după care şi-a dat seama că ceea ce auzea era cum se împreunau cei doi soţi.

Einarr o vămuia cu brutalitate pe soţia lui pe la spate, trăgând de coapsele ei. Se părea că Svanhildr căuta cu disperare să scape, şi nu prea: făcea parte din jocul lor. După ce în sfârşit a reuşit să se elibereze, Einarr a prins-o de picioarele care se zbăteau, întorcând-o pe partea cealaltă. Când a pătruns-o de sus, ea şi-a înfipt unghiile în spatele lui, crestând linii de sânge în carnea lui. L-a muşcat de gât atât de tare încât el a trebuit s-o apuce de coamă ca să-i tragă capul înapoi. A lătrat de durere, apoi a rânjit cu răutate, spunându-i soţului că mirosea ca un peşte stricat şi futea ca o fată. Cu o voce cavernoasă, Einarr i-a spus că n-o să poată merge prea bine dimineaţa.

I-a luat mult timp lui Sigurðr s-adoarmă la loc.

Când s-a trezit din nou, era clar că Einarr – cu urme de dinţi în jurul gâtului – se spălase de duhoarea trupului în cel mai apropiat puţ cu apă fierbinte. Bragi alerga de jur împrejur, familiarizându-se din nou cu tatăl lui, în timp ce Svanhildr – cu vânătăi de sus până jos pe ambele braţe – implorându-l pe băiat să vorbească mai încet, îi descâlcea cu multă răbdare părul lui Einarr cu ajutorul unui pieptăn din os de balenă. Din când în când, îl cuprindea în braţe pe la spate, şoptindu-i: *„Ég elska þig. Ég elska þig. Ég elska þig.” Te iubesc. Te iubesc. Te iubesc.*

Când Sigurðr a căscat exagerat de zgomotos pentru a le semnala că era treaz, Svanhildr a sărit de lângă soţ ca să aducă o căldare cu apă proaspătă pentru ca oaspetele lor să se poată spăla. Chiar înainte ca ea să se întoarcă, Bragi s-a aruncat în braţele lui Sigurðr. De-acum vocabularul lui se îmbogăţise, aşa că a ţipat cu bucurie: „Unchiul Sig!”

N-a trecut mult după aceea şi Einarr, pentru a doua oară, i-a făcut o propunere care îi va schimba viaţa lui Sigurðr: de data asta, de a se alătura echipajului viking. Einarr i-a explicat că era foarte plictisitor în călătoriile îndelungate, fiindu-i dor de casă; poate compania unui prieten îi va uşura suferinţa.

Oferta nu era lipsită de tentaţie, fiindcă lui Sigurðr îi fusese deseori teamă că nu era îndeajuns de bărbat. Dimineaţa sărea în apă şi vâna animale moarte; după-amiaza muncea ca ajutor de dulgher; când se simţea singur o ajuta pe nevasta altuia la treburile domestice. Sigurðr nu promisese decât să se gândească la ofertă, dar ştia deja că o va accepta, iar faptul că îl numise prieten nu fusese lipsit de importanţă.

Sigurðr s-a pomenit curând judecat de către vikingi. Au existat unele împotriviri – zvonurile conform cărora Sigurðr era *fuðflogi,* un bărbat care dă bir cu fugiţii atunci când se confruntă cu ocazia de a mulţumi sexual o femeie – dar nimeni n-a vrut să-l jignească pe Einarr. Când existenţa ta depinde de o corabie lungă, nu e indicat să-l superi pe dulgherul şef. Mai mult, vikingii nu credeau că era ceva nefiresc ca cineva să nutrească

sentimente homosexuale, atâta timp cât acela era agresorul. Bărbatul care se supunea altuia pentru sex ar putea-o face şi în alte împrejurări, cum ar fi bătăliile, însă nu exista nicio dovadă că Sigurðr s-ar fi predat vreodată unui alt bărbat, doar indicii că nu i-ar fi displăcut s-o facă. După câteva teste ale forţei lui şi îndemânării cu arme, a fost acceptat pentru o expediţie de încercare de-a lungul ţărmului Angliei.

Corabia era un lucru impunător, cu paveze din piele de bou şi pânze de lemn, iar la pupa veghea un cap sculptat de peşte fioros. Navigau călăuzindu-se după soare şi stele, vikingii întinşi pe cuferele goale care urmau să fie doldora la întoarcere. Era limpede că erau membrii unui echipaj viking care se bucura la gândul luptei ce va să vină. Se pregăteau pentru asedii cântând, lovindu-se unii pe alţii peste faţă, sau crestându-şi pielea ca să ascută setea fierului pentru sânge. Unii se imaginau posedaţi de spirite animale şi sporeau acest sentiment ingurgitând cantităţi mari de *berserkjasveppur* – ciuperci bolunde – înainte de a atinge ţărmul Angliei.

Einarr l-a sfătuit pe Sigurðr să nu-şi facă probleme. El consumase ciuperci în primul său raid, dar nu făcuseră decât să-l dezorienteze. Însă, i-a mărturisit el, se servea uneori de ele în atelier, când îi lipsea inspiraţia să poată ciopli obiectele de lemn. După câteva ciuperci, i-a spus el, era mai uşor să vezi formele şi imaginile care îi scapă omului în condiţii normale.

Sigurðr a descoperit curând că lupta nu era lucru greu, fiind o simplă misiune de a-i învinge pe englezi; în mare parte aceştia doar le înmânau prada, din dorinţa de a scăpa cât mai rapid, în special călugării. Raidul a fost un mare succes, iar Sigurðr, cu ajutorul lui Einarr, s-a descurcat bine. A fost invitat pentru un al doilea raid, apoi un al treilea, iar după aceea a devenit un membru regulat al echipajului. Pentru prima oară în viaţa lui Sigurðr simţea că aparţine şi el unui loc. După ce că n-avusese nicio familie, acum avea două – a lui Einarr şi a frăţiei semenilor – iar acum era încredinţat că noua virilitate dobândită îi va asigura la sfârşitul vieţii intrarea în Valhalla.

Şi viaţa a continuat aşa ani de zile. În intervalele dintre raiduri, Sigurðr şi Einarr se antrenau cu armele lor şi îşi consolidau parteneriatul în meşteşugirea lemnului. Cioplitul lui Einarr a devenit şi mai imaginativ, poate din cauza berii pe care o sorbea cu o regularitate sporită sau a ciupercilor pe care le consuma atunci când simţea nevoia acută a inspiraţiei. La fel a progresat şi iscusinţa lui Sigurðr cu vopselele. Bărbaţii petreceau majoritatea zilelor împreună şi în fiecare nouă zi se plăceau reciproc mai mult decât în ziua precedentă.

Era inevitabil, desigur, ca Sigurðr să se îndrăgostească de Einarr. Nu mai era doar prima infatuare carnală, era ceva mai profund şi mai adevărat şi mai bun. Era la fel de inevitabil ca Einarr să-şi dea seama, dar el devenise expert în a pretinde că nu observă ocheadele ocazionale. Aşa se raportau ei la situaţia asta: purtându-se ca şi cum n-ar fi existat. Nimic bun nu s-ar fi întâmplat dacă ar fi discutat despre acest subiect, aşa că n-o făceau, situaţie care atârna între ei ca o noapte lungă neurmată de un răsărit.

În ceea ce-o privea pe Svanhildr, şi dragostea ei pentru Einarr creştea cu fiecare an care trecea; însă surescitarea vieţii de viking a dat naştere realităţii dure a absenţelor lui, ea devenind ţâfnoasă în săptămânile premergătoare fiecărei noi expediţii de jaf. Răbufnea ori de câte ori Einarr îi cerea o nouă cupă cu bere aburită de rece, îi certa pe zei fără vreun motiv aparent şi chiar a izbucnit în lacrimi atunci când Bragi s-a zgâriat la genunchi jucându-se cu o sabie-jucărie.

Când Einarr nu mai răbda, o prindea de umeri şi-o scutura până când îi spunea ce-o roade.

„Necazul eşti *tu”,* spuse ea. „Şi expediţiile tale, când eu sunt grea cu copil”.

Un zâmbet a înflorit atunci pe faţa lui Einarr.

„Încetează! N-ar trebui să mai fiu însărcinată”, se lamenta ea. „Sunt bătrână”.

„Dar nu prea bătrână”, spuse Einarr. „După cum se vede”.

În seara de dinaintea plecării bărbaţilor, Svanhildr le-a dat de mâncare afumătură de porc, stropită cu ultima ei producţie de bere, dar ea aproape că n-a scos o vorbă. A doua zi dimineaţa nu l-a însoţit pe Einarr pe ţărm. Doar l-a plesnit peste gură la ieşire, ca rămas bun.

Raidurile au decurs ca de obicei. Reputaţia vikingilor era aproape suficientă pentru a câştiga toate bătăliile, înainte ca vreunul să scoată sabia din teacă, iar la ora la care se apropiau de ţinta finală, corabia lor era doldora cu pradă. Poate că deveniseră atât de încrezători încât erau mai puţin pregătiţi decât de obicei. Satul englezesc fusese atacat de multe ori fără să întâmpine vreo rezistenţă, dar recent sătenii învăţaseră unele metode de apărare, în încercarea de a redobândi un sens al mândriei. Nu se aşteptau să-i înfrângă pe vikingi, însă doreau cu disperare să doboare câţiva atacatori.

În momentul în care vikingii au năvălit afară din corabie, pe nisip, pe cer a apărut o neaşteptată ploaie de săgeţi. Sigurðr avea ochi foarte buni; a ochit o săgeată care era în mod special primejdioasă. S-a pregătit să se mute din calea ei, dar atunci şi-a dat seama că dacă se mişca, săgeata îl va lovi pe cel din spatele lui.

Einarr.

Aşa că nu s-a mişcat.

Săgeata a pătruns prin platoşa de piele, iar Sigurðr a căzut la pământ scoţând un strigă ascuţit, degetele lui încleştându-se în jurul săgeţii.

După surpriza iniţială vikingii au recâştigat rapid controlul, iar satul a căzut în mâinile atacatorilor, ca întotdeauna. Dar bătălia nu i-a mai implicat pe Einarr Einarrsson şi pe Sigurðr Sigurâsson, rămaşi pe plajă. Săgeata se înfipsese adânc în pieptul lui Sigurðr şi nu putea fi trasă afară fără să-i rupă carnea din jur.

Sigurðr ştia asta. Îi era frică, dar şi-a făcut curaj, chiar dacă simţea cum i se împăienjenesc ochii, precum gheaţa pe vâslele părăsite. „Einarr?”

„Da”.

„Mor”.

„Nu mori”.

„Nu mă uita”.

„Cum aş putea uita un om”, răspunse Einarr, „atât de prost încât să creadă că moare din cauza unei răni în carne?”

„Einarr?”

„Ce e?”

„Trebuie să-ţi spun ceva”.

„Eşti cam vorbăreţ pentru cineva care moare”.

„Nu”, insistă Sigurðr. *„Ég elska—”*

Einarr îl întrerupse. „Toată sporovăială asta te face să arăţi ca o femeie. Păstrează-ţi forţele”.

Expresia feţei lui Einarr i-a dat de înţeles lui Sigurðr că discuţia se încheiase, aşa că a închis ochii, lăsându-şi prietenul să-l care înapoi pe corabie. Acolo Einarr i-a tăiat carnea din jurul săgeţii, iar Sigurðr urla în agonie la fiecare tăietură. Când şanţul a fost îndeajuns de larg, Einarr s-a folosit de un cleşte să smulgă vârful de săgeată, apoi i l-a arătat lui Sigurðr, care abia dacă mai era conştient, să poată vedea fibrele cărnoase care atârnau de el.

„Svan trebuie că te-a hrănit bine”, spuse Einarr. „E multă osânză în jurul inimii tale”.

Pe toată durata întoarcerii acasă Einarr l-a oblojit şi i-a cercetat rana să nu se infecteze şi chiar dacă nu se vindeca, cel puţin nu se înrăutăţea. Aproape înainte să-şi dea seama, Sigurðr s-a trezit având-o în faţă pe Svanhildr cu un bol de supă de ceapă şi praz.

„Aşa caldă o să-ţi facă bine”, spuse ea.

„Trebuie să plec. Nu e bine ca un om bolnav să stea în casa unei femei gravide”.

Ea părea amuzată. „Faci parte din familie şi nu vreau să mai aud vorbe din astea”.

„Dar bebeluşul.

„Bea asta. Dac-o să simt miros de ceapă-n rana ta, o să ştiu că ai vreo stricăciune în măruntaie”.

În zilele care au urmat, Einarr şi Bragi s-au rugat zeiţei tămăduirii, iar Svanhildr a continuat să-i oblojească rănile lui Sigurðr. În schimbul unui cufăr mai de soi al lui Einarr, vraciul local a binecuvântat un număr de rune din oase de balenă, presărându-le în jurul laviţei pe care dormea Sigurðr.

Părea să aibă efect; rana lui Sigurðr nu mirosea a ceapă. Primul lucru pe care l-a făcut atunci când a devenit limpede că va trăi a fost să meargă în atelier şi să facă o gaură într-una dintre runele tămăduitoare. Apoi i-a dat-o lui Svanhildr.

„Aş fi onorat”, spuse el, „dacă ai adăuga şi asta salbei tale preţioase. Nu trebuie s-o faci, dar…”

Ea i-a scurtat vorba aruncându-şi braţele în jurul lui, consimţind bucuroasă.

Recuperarea n-a fost uşoară. Sigurðr avea dificultăţi în a ridica braţele, iar uneori îl săgetau nişte spasme dureroase atunci când se aştepta mai puţin, dar curând i s-a urât să mai bolească. I s-a alăturat lui Einarr pentru cel mai recent proiect, o barcă menită să-l ducă pe Bragi la pescuit prin golfuri. Era hotărât să

picteze fiecare centimetru al ei; astfel de decoraţiuni nu erau nicidecum necesare, dar îi făcea bine să ţină iarăşi pensula în mână. Lucrul s-a lungit mult prea mult, însă Einarr nu s-a plâns nici măcar o dată de încetineala prietenului său.

Sarcina lui Svanhildr progresa fără nicio dificultate, în ciuda vârstei ei înaintate pentru o asemenea aventură. Când au apucat-o durerile facerii, Bragi a dat fuga după moaşă, iar bărbaţii au rămas s-o îmbărbăteze. Un alt băiat, sănătos şi frumos, pe numele de Friðleifr, s-a alăturat curând familiei.

Când a devenit limpede că fătul va supravieţui, bărbaţii s-au hotărât să bea în cinstea sorţii milostive. Chiar şi Bragi a avut voie să stea până târziu şi să dea peste cap mai multe cupe de bere tare; din moment ce avea acum un frăţior pe care să-l îngrijească, tatăl era de părere că venise timpul să înceapă să bea ca un bărbat.

Încăperea era luminată de focul din vatră şi de lămpile cu osânză, iar Einarr a izbucnit în râs când băiatul lui – de-acum, a observat el cu mândrie, băiatul lui *mai mare* – s-a dus împleticindu-se să se culce pe laviţa lui. „Încă nu chiar bărbat”, l-a tachinat el, în timp ce Sigurðr i-a strigat că berea îi va pune păr pe piept. Sau cel puţin păr pe limbă, a doua zi dimineaţa.

După câteva minute băiatul sforăia, iar Einarr, mulţumit că şi soţia, şi noul copil dormeau în siguranţă, s-a retras în atelier. Apoi s-a întors cu un săculeţ mic pe care i l-a aruncat lui Sigurðr; înăuntru erau câteva ciuperci uscate. „Acum vom sărbători cu adevărat. Zeii zâmbesc deasupra noastră”.

Fiecare a mâncat câte două *berserkjasveppur* – lui Sigurðr nu i-a plăcut textura acestora, dar nu era omul care să-şi refuze prietenul – înainte ca Einarr să deşerte restul ciupercilor într-un bol pus la focul din vatră. „Vom fierbe restul. N-are un gust prea bun, dar efectul…”

În timp ce sorbeau din licoare noaptea târziu, Einarr încerca să descrie frumuseţea liniilor liber curgătoare care pluteau în jurul lui, iar Sigurðr se pomenea râzând la fiecare nouă încercare

a lui Einarr. De câteva ori Svanhildr şi-a ridicat capul nedumerită la exclamaţiile lui Sigurðr, dar a adormit la loc fără să scoată o vorbă. Bărbaţii au băut până au golit bolul, apoi au ciugulit resturile îmbibate de pe fund.

„A fost bine că i-ai dat lui Svan runa pentru salbă”, spuse Einarr poticnindu-se. „Mi-ar fi plăcut să mă fi gândit eu la asta”.

„A avut grijă de mine”, spuse Sigurðr. „Şi tu ai avut”.

„Era timpul să aibă ceva de la tine în jurul gâtului”.

„O iubesc”, spuse Sigurðr.

„Ştiu.

„Bragi”, adăugă Sigurðr. „Şi pe Bragi îl iubesc”.

„Am şi eu ceva pentru tine”. Einarr s-a mai retras încă o dată în atelier, iar de data asta s-a întors cu vârful de săgeată care pătrunsese în trupul lui Sigurðr. S-a aşezat jos, mai aproape de Sigurðr decât înainte. „Dă-mi salba ta”.

„N-am ştiut…” murmură Sigurðr. Nu credeam c-ai văzut-o”.

„Am ştiut de la bun început, dar mi-am amintit de ea când am tăiat ăsta” – ridică vârful de săgeată – „din pieptul tău”.

Sigurðr i-a înmânat şnurul de piele, iar când l-a avut între degete, Einarr l-a întors pe toate părţile, spunând: „Arată exact ca în ziua în care l-am împachetat pe Sigurðrsnautr cu el”.

Sigurðr privea fix la focul din vatră, nefiind în stare să se uite în ochii prietenului, în timp ce Einarr vâra vârful de săgeată pe salbă. Apoi i-a întins-o înapoi lui Sigurðr.

Sigurðr intenţionase s-o ia, dar s-a răzgândit, în schimb plecă uşor capul. Einarr a ezitat un moment, apoi a pus salba pe gâtul lui Sigurðr. Sigurðr i-a simţit mâna atingându-i părul, poate chiar ceafa. După toţi aceşti ani în care îşi imaginase degetele lui Einarr în locul acela, în sfârşit, acolo erau.

A urmat o pauză, privindu-se amândoi în ochi.

Sigurðr s-a aplecat un pic, iar Einarr nu s-a tras înapoi. Erau foarte aproape unul de celălalt. Sigurðr şi-a dres glasul, simţind un nod în gât, cu gustul de bere şi ciuperci fierte, iar vocea i s-a spart când a slobozit cuvintele pentru care aşteptase atâţia ani să le rostească. *„Ég elska þig.”*

Einarr a mijit puţin ochii, dar altfel expresia lui nu s-a schimbat.

Sigurðr s-a aplecat un pic mai mult, dar Einarr tot nu s-a tras. Aşa că Sigurðr a eliminat distanţa rămasă, potrivindu-şi gura pe a lui Einarr într-un sărut.

Einarr n-a reacţionat. Sigurðr a luat-o ca pe o acceptare şi l-a sărutat mai cu foc.

Atunci Sigurðr a perceput că Einarr se trage înapoi, după care a urmat o lovitură grozavă într-o parte a capului. Lovitura l-a aruncat de pe laviţă, iar când şi-a ridicat privirea, n-a apucat decât să-l vadă pe Einarr sărind spre el, lovind cu piciorul. Şutul l-a izbit pe Sigurðr exact între coaste, golindu-i aerul din plămâni. Folosindu-se de mâna pentru duel l-a pocnit pe Sigurðr în plex, după care au urmat alte lovituri. Atacul nu era coordonat, multă furie şi puţină strategie, majoritatea loviturilor ratând ţinta.

Sigurðr încerca să se retragă, dar Einarr l-a izbit cu umărul în piept, trimiţându-l pe Sigurðr de-a berbeleacul, dărâmând o lampă. Apoi a încercat să se folosească de inerţia mişcării ca să se rostogolească afară din casă, dar Einarr a tăbărât pe el cu o ploaie de pumni sălbatici. Atât de mulţi, atât de fulgerători, peste tot – în falca lui Sigurðr, în umăr, în gât şi în cel mai sensibil loc de pe piept, unde se înfipsese săgeata. De-abia dacă putea respira, atât din cauza violenţei atacului, cât şi a surprizei atacului.

Bebeluşul. Friðleifr urla acum în leagănul lui cu dragoni, simţind că ceva teribil de rău se întâmpla în lumea în care abia

intra. Svanhildr sărise în picioare şi îi striga soţului să înceteze, iar Bragi căzuse de pe laviţa lui, fiind zăpăcit atât din cauza bătăii, cât şi a berii care încă îi mai curgea prin vene. Nu-şi putea controla cum trebuie picioarele, iar podeaua se mişca asemenea punţii unei corăbii pe timp de furtună.

Cu Einarr nu se putea înţelege nimeni, n-auzea ce i se striga. Indiferent ce-l făceau să vadă demonii din *berserkjasveppur,* se lupta cu ei de parcă ar fi fost singurele lucruri reale din încăpere.

Sigurðr nu se apăra cu convingerea care ar fi fost de aşteptat. Rănile îi limitau abilitatea fizică, e adevărat, dar era mai mult decât atât: când l-a văzut pe Bragi împleticindu-se şi a auzit ţipetele lui Svanhildr, pur şi simplu i-a pierit orice voinţă. Îşi dădea seama, poate nu total conştient, dar fără îndoială foarte intens, că acest moment de slăbiciune fusese ca o trădare a celor apropiaţi, a familiei care îl primise ca pe un băiat confuz şi îi oferise o viaţă de bărbat. Într-un singur moment de poftă carnală Sigurðr dărâmase baricada tacită pe care el şi Einarr o construiseră vreme de un deceniu.

Aşadar, Sigurðr şi-a lăsat trupul moale; permiţându-i lui Einarr să reclădească baricada cu lovituri de pumni şi de picioare.

Când Svanhildr l-a văzut pe Sigurðr că se dă bătut, s-a temut pentru viaţa lui şi s-a abătut din calea care ducea spre leagănul copilului. L-a prins pe Einarr de mâna dreaptă, pregătită pentru o nouă lovitură, iar soţul a lovit automat cu stânga. A curentat-o puternic, expediind-o pe Svanhildr cât era de lungă cu capul direct într-o grămadă de lemne.

Bragi ştia că ar fi fost primejdios să-şi înfrunte tatăl, făţiş; un băiat care încă mânuia săbii-jucării nu era un adversar pe măsura unui viking. Bătaia administrată unchiului Sig îl înspăimânta, dar Bragi vedea şi un pericol mai mare: uleiul de balenă se vărsase din lampa răsturnată, aprinzând o căpiţă de rumeguş, iar flăcările se întindeau acum peste tot.

Bragi a început să strige că ia foc odaia, dar nici asta n-a fost suficient să-l potolească pe tatăl lui. Pumnii lui Einarr, la fel de

imprecişi, dar neostoiţi, continuau să se reverse pe trupul lui Sigurðr, iar pe faţa atacatorului nu se vedea decât o turbare înspăimântătoare.

Laviţele de-a lungul pereţilor luaseră foc, iar flăcările ajunseseră la ramurile de mesteacăn care ieşeau din zid. Nu se mai putea opri infernul şi – mai rău, după cum vedea Bragi – o cuprindeau pe mama care zăcea nemişcată unde căzuse. Îi curgea sânge de pe frunte, în ochii care nu mai erau deschişi.

Bragi şi-a scuturat mama, dar fără ca ea să reacţioneze în vreun fel. Când şi-a dat seama că n-o putea trezi, şi-a înfipt mâinile în subsuorii ei, proptindu-se pe picioare. A tras cu toată puterea, dar încă era prea beat şi prea mic şi nu putea decât s-o smucească puţin câte puţin. Totuşi, o va scoate afară. Trebuia.

În timp ce Bragi o târa pe Svanhildr spre uşă, Einarr îşi continua atacul nemilos. Sigurðr n-ar mai fi putut riposta chiar dacă ar fi vrut: avea faţa plină de sânge, multe coaste i se frânseră, iar picioarele zvâcneau neputincioase la fiecare şut încasat. Totuşi, a reuşit să scuipe câteva cuvinte prin dinţii sparţi.

„Arde, Einarr”, bolborosi el. „Nevasta! Bragi!”

A repetat aceste cuvinte până când în sfârşit şi-au atins ţinta. Einarr a încetat să-l mai lovească, privind în jur nedumerit, ca un om care nu ştie unde e când se trezeşte din somn. A văzut că Bragi era la ieşirea din casa aceea lunguiaţă, cu Svanhildr, dar nu mai putea înainta, blocat de o barieră de flăcări.

S-a aruncat spre ei şi i-a dat un picior uşii care ardea. L-a înhăţat pe Bragi, azvârlindu-l afară, dar n-a reuşit acelaşi lucru cu Svanhildr – greutatea ei, leşinată, făcea acest lucru imposibil – aşa că a aburcat-o pe umeri şi a lăsat capul jos. Singura cale afară era prin foc; poate sufereau câteva arsuri, dar vor trăi.

Sigurðr, zăcând spulberat pe podea, i-a zărit pe Einarr şi pe Svanhildr dispărând prin cortina de flăcări, ştiind că nu va putea niciodată să li se alăture. Nu se vedea mişcându-se câţiva

centimetri, ca să nu mai vorbim de distanţa necesară să scape, gândindu-se: *Deci aşa se termină. În flăcări.*

Focul pocnea în jurul lui ca nişte hohote de râs, iar el era convins că va fi ultimul sunet auzit vreodată. După care a auzit un bebeluş plângând.

Marginile tunicii lui Sigurðr luaseră foc şi îşi simţea pielea pârjolită ca şi cum începea să sfârâie. Cu degetele fracturate, a stins flăcările acelea; şi-a ars mâinile în timp ce făcea asta, dar nu le mai simţea şi oricum nu mai conta. Sângele i se prelingea din colţurile ochilor pe barbă, dar s-a şters, începând să se târască în direcţia bocetelor lui Friðleifr.

Afară, la lumina casei în flăcări, Svanhildr îşi recăpătase cunoştinţa, strângându-l isterică pe Bragi. Când şi-a dat seama că Friðleifr nu era cu ei, şi-a aruncat braţele spre cer, izbucnind în lacrimi. A încercat să plonjeze spre casă, dar Bragi a ţintuit-o locului; nu-şi putea lăsa mama să se avânte în infernul din care, evident, n-ar mai fi putut scăpa.

Einarr, care îşi venise în fire, s-a năpustit şi el spre casa în flăcări. Inima îl îndemna să intre, dar cele mai elementare instincte nu-i permiteau una ca asta. Incapabil să facă ceva, incapabil să se mişte spre foc sau departe de foc, a căzut în genunchi, îngropându-şi faţa în mâini. Svanhildr a continuat să strige spre casa lunguiaţă mistuită de flăcări, iar Bragi a continuat s-o ţină locului, până când a devenit clar că furia ei nu era îndreptată spre casă. Băiatul i-a dat drumul mamei, iar ea s-a repezit la Einarr, lovindu-l cu mâinile şi cu picioarele până când s-a prăbuşit sfârşită lângă el.

Einarr n-a ridicat nici măcar o dată mâna la Svanhildr înainte ca ea să se prăbuşească, iar atunci a ridicat-o încercând s-o liniştească. În momentul în care mâna lui a atins-o, ea s-a scuturat eliberându-se, iar el n-a mai încercat.

A doua zi dimineaţa casa era un pic mai mult decât o grămadă de cărbuni fumegând printre pietrele fundaţiei. Apăruse mai multă lume – ţărani, vikingi, neguţători – punând

mâna la degajarea ruinei. Einarr numai asta nu vroia să facă, dar n-avea de ales.

S-a îndreptat spre locul în care stătuse leagănul cu dragoni ultima oară, dar nu mai era acolo: nu mai era decât o grămăjoară de beţe arse şi un laţ cu cap de dragon care nu pierise incinerat cu celelalte lucruri.

S-a auzit un strigăt dinspre unul dintre căutători: găsise trupul lui Sigurðr. Nu era acolo unde avusese loc bătaia, ci la mai multe lungimi depărtare. Arsese atât de rău încât Einarr nici nu şi-a recunoscut prietenul; avea forma unui corp uman, dar se topise pe oase.

Priveliştea l-a îmbolnăvit pe Einarr, dar locaţia l-a nedumerit, în loc să se fi îndreptat spre uşă, Sigurðr se trăsese în colţul casei pe sub care trecea şanţul cu apă. Asta ar fi fost de înţeles dacă deschiderea ar fi fost îndeajuns de largă pentru a-i permite să scape pe acolo – dar era mult prea mică. Sigurðr nici măcar nu dăduse scândura la o parte; zăcea deasupra ei.

Atunci s-a auzit un zgomot.

Einarr şi oamenii din jurul trupului incinerat s-au uitat unii la alţii, ca şi cum ar fi vrut să se asigure că nu erau nebuni, că într-adevăr se auzeau nişte sunete dinspre mort.

Firave. Un smiorcăit.

Dedesubt. Zgomotul venea de sub scândură.

Doi bărbaţi au dat la o parte rămăşiţele lui Sigurðr, din craniu răbufnind o pală de cenuşă, iar Einarr a început să spargă scândurile podelei. Erau arse, dar nu de tot; era clar că trupul lui Sigurðr jucase rolul de scut împotriva flăcărilor. După ce scândurile au fost îndepărtate, Einarr a văzut că acolo, în apa curgătoare, înfăşurat în păturica lui, strâns legat cu salba cu vârful de săgeată care aparţinuse lui Sigurðr, se afla cel nou-născut. Bebeluşul Friðleifr tremura de frig, pe jumătate în apă, dar viu.

Einarr şi-a pescuit fiul, ţinându-l mai strâns ca niciodată.

În zilele care au urmat Einarr şi Bragi şi-au petrecut tot timpul pe malul fiordului preferat al lui Sigurðr, săpând o groapă enormă. Când a fost suficient de mare, au cerut ajutorul echipajului viking, să care barca lui Bragi – cea pe care Sigurðr o pictase atât de minunat – la locul mormântului. În timp ce era coborâtă în groapă, unii vikingi îşi şopteau în barbă că Sigurðr nu fusese un războinic atât de important încât să merite ca sicriu o barcă atât de frumoasă, dar niciunul n-a îndrăznit să rostească asta cu voce tare. Le-au îngăduit lui Einarr şi familiei lui să-şi ia rămas bun de la bărbatul care le salvase copilul.

Lângă trupul lui Sigurðr, în barcă, puseseră mai multe obiecte: cupa lui preferată şi butoiul de bere al familiei, amândouă salvate din cenuşă; pensulele şi pigmenţii de vopsele; Sigurðrsnautr şi singurul dragon nears al leagănului lui Friðleifr. După aceea Svanhildr şi-a scos salba de la gât, aşezând-o pe pieptul distrus al lui Sigurðr, şi a păstrat doar runa tămăduitoare pe care i-o dăduse el.

Svanhildr şi Einarr s-au gândit să pună în mormânt şi vârful de săgeată, dar în ultima clipă s-au răzgândit. Va fi al lui Friðleifr, un talisman care să-l protejeze pe copil până va creşte mare.

Einarr a umplut groapa el însuşi. Bragi şi Svanhildr, bebeluşul ţinut strâns în braţele ei, au rămas cu el în timp ce a trudit toată noaptea. Tocmai atunci când soarele răsărea, ultima lopată de ţărână a fost presărată pe mormânt, iar Einarr s-a întins pe jos, epuizat, privind oceanul, soarele înălţându-se ca ochiul acuzator al lui Óðinn. Băiatul Bragi adormise, iar Einarr, nemaiputând să păstreze cruntul adevăr doar pentru el, i-a mărturisit lui Svanhildr cum începuse bătaia.

Când a terminat de povestit, Svanhildr l-a atins pe soţul ei pentru prima oară de când arsese casa. Nu putea să-i ofere niciun cuvânt de iertăciune, dar i-a luat mâna într-a ei.

„Nu ştiu de ce-am făcut-o”, spuse Einarr, lacrimile rostogolindu-i-se pe obraji. „L-am iubit”.

Au stat aşa mult timp, fără să scoată o vorbă, Einarr plângând, până când Svanhildr a vorbit. „Friðleifr e un nume bun”, spuse ea, „dar poate nu la fel de bun ca Sigurðr”.

Einarr i-a strâns mâna, dând din cap, apoi a izbucnit în noi hohote de plâns.

„Aşa se cuvine, să nu uităm niciodată”, spuse Svanhildr, privind faţa adormită a bebeluşului salvat de la pieptul ei. „Începând din această zi copilul acesta va purta numele prietenului nostru. Se cuvine aşa…”

XXII

Bine e să treci neobservat ca supravieţuitor al unui incendiu, ceea ce nu e uşor în cel mai bun caz, dar infinit mai greu e să te afli într-un magazin de stofe în compania unei femei c-un păr sălbatic, ducând la piept baloturi întregi de material alb pentru a măsura cantitatea necesară croielii robelor de înger ale bărbatului.

Când a sosit momentul plăţii, am păşit între Marianne Engel şi casier, oferind cardul meu de credit. E curios sentimentul de independenţă pe care-l inspiră un asemenea gest, deşi suma era acoperită în ultimă instanţă de unul dintre conturile ei. Totuşi, iluzia mă satisfăcea.

După ce am procurat toate cele necesare confecţionării costumării dorite, am avut de îndeplinit o misiune destul de stranie la o bancă locală. Marianne Engel vroia să-mi adauge numele pe lista de acces a cutiei ei de trezorerie, iar banca avea nevoie de o semnătură pentru a completa cererea respectivă. Când am întrebat-o de ce doreşte acest lucru, mi-a răspuns simplu că era bine să fie, pentru că numai Dumnezeu ştie ce va aduce viitorul. Am întrebat dacă avea de gând să-mi dea o cheie pentru cutie. Nu, mi-a răspuns ea, nu încă. Cine altcineva mai era pe listă? Nimeni.

Ne-am dus la o cafenea să bem un latte fără spumă, stând la masă afară, timp în care Marianne Engel m-a educat în privinţa versiunii islandeze a iadului. Se pare că nu e un loc al focului, ci al gheţii: în timp ce noi zicem că e „fierbinte ca iadul”, islandezii spun *helkuldi,* „rece ca iadul”. Ceea ce e logic: după ce şi-au petrecut întreaga viaţă opresaţi de climatul friguros, cum s-ar putea teme de orice altceva decât de versiunea eternă a aceluiaşi lucru? Pentru cei arşi, pot spune că ideea aceasta e deosebit de atractivă deoarece subminează noţiunea iudeo-creştină conform căreia suferinţa eternă trebuie să fie cea furnizată de foc.

Că iadul e croit pentru fiecare în parte nu reprezintă o idee inedită. E vorba de fapt de unul dintre cele mai mari triumfuri artistice ale *Infernului* dantesc: pedeapsa fiecărui păcătos e pe măsura păcatului. Sufletele Carnalului, cele care în timpul vieţii s-au lăsat în voia rafalelor pustiitoare ale patimii, sunt damnate în moarte să fie purtate de vântul unei furtuni fără sfârşit. Sufletele Simoniacilor, care în timpul vieţii l-au ofensat pe Dumnezeu abuzând de privilegiile oficiilor sfinte, sunt damnate să ardă cu capul în jos în vasele de botezare cuprinse de flăcări. Sufletele linguşitorilor îşi petrec eternitatea îngropate în excremente, ca un memento al murdăriilor rostite pe Pământ.

M-a făcut să mă-ntreb care ar fi pentru mine versiunea iadului – dacă aş fi crezut într-un astfel de lucru. Voi fi damnat să ard pe vecie blocat în maşina mea? Sau iadul ar fi o sesiune fără de sfârşit, pe masa de deshămare? Sau descoperirea că atunci când voi fi în sfârşit capabil să iubesc, va fi deja prea târziu?

În timp ce contemplam aceste posibilităţi, am zărit un membru al frăţiei mele secrete. Era un sentiment ciudat, fiind prima oară când dădeam cu ochii în public de un alt supravieţuitor ars, chiar unul pe care îl cunoşteam: Lance Whitmore, cel care ţinuse conferinţa motivaţională la spital. A venit direct spre noi şi m-a întrebat dacă ne întâlnisem înainte. Nu-l puteam învinui că nu mă recunoştea, pentru că nu numai contururile feţei mele se modificaseră prin vindecare, dar erau şi ascunse după masca de plastic.

„Îmi pare bine să văd unul de-ai noştri la lumina zilei”, spuse el. „Nu că am fi nişte stafii, dar suntem destul de dibaci în a nu ne lăsa văzuţi”.

Am discutat despre fleacuri aproximativ zece minute şi se părea că pe Lance nu-l deranja defel, că atrăgeam priviri curioase din partea majorităţii celor care treceau pe lângă noi. Nu mă îndoiesc că observase asta, dar am admirat modul în care pretindea că nu-l deranja.

* * *

Eram într-o robă albă, iar aripile mele erau confecţionate din nişte ciorapi traşi peste umeraşe, tivite cu o folie argintie. Marianne Engel mi-a ajustat haloul (tije de curăţat pipa vopsite auriu) înainte de a-mi sufleca mâneca angelică pentru a-mi administra o injecţie de morfină, care a curs prin mine ca un lapte bătut, de bunătate umană. Bougatsa alerga în jurul nostru, ronţăindu-ne călcâiele, şi m-am întrebat cum anume procesa creierul unui câine o astfel de scenă.

Şi ea era îmbrăcată într-o robă – sau mai exact, o rochie care atârna şi se încreţea atât de liber încât arăta ca o robă. Părul ei era cumva chiar mai sălbatic decât de obicei, în ciuda faptului că era legat cu o bentiţă în jurul tâmplelor, înnodată ca o fundă pe frunte. O coamă amplă de material scăpa buclelor ei revărsându-i-se în cascadă pe spate. A strâns tot acest exces de material în jurul cotului, lăsându-l să-i drapeze antebraţul la modul în care un ospătar ar ţine un şervet. În cealaltă mână ţinea o lampă de modă veche, fără ulei, iar în jurul gleznei stângi – cea tatuată cu şiragul de mătănii – purta o coroniţă de frunze. Mi-a spus că reprezenta o coroană de lauri, care trebuia să fie cât mai aproape de sol, pentru că una adevărată i-ar fi stânjenit mişcările pe ringul de dans. Am întrebat-o cine era.

„Una dintre Virginele Zvăpăiate”, răspunse ea.

Petrecerea avea loc la cel mai vechi şi mai scump hotel din oraş. Un portar cu joben ne-a deschis portiera taxiului şi a luat-o pe Marianne Engel de mână. S-a înclinat profund în faţa mea, apoi m-a privit întrebător, ca şi cum ar fi încercat să înţeleagă cum putea fi atât de convingător machiajul meu de personaj ars. „Se poate spune că sunteţi Lucifer, *sir?”* „Poftim?”

„Singurul înger căzut de care am cunoştinţă, *sir”.* S-a înclinat scurt. „Excelent. Pot să adaug că şi vocea e o găselniţă potrivită?”

Când am intrat în holul hotelului, Marianne Engel m-a luat de braţ. Luminile erau pe jumătate stinse, iar din tavan se revărsau ghirlande întunecate. Pânze de păianjen atârnau în toate colţurile încăperii şi zeci de pisici negre patrulau prin local. (M-am întrebat de unde aveau atât de multe; jefuiseră un adăpost de animale de companie?) Oaspeţii se strângeau în sala de banchet. O jumătate de duzină de schelete se mişcau libere, legănându-şi oasele vopsite cu alb pe combinezoanele negre. Marie Antoinette, purtând o perucă pudrată şi un decolteu adânc, discuta cu Lady Godiva, al cărei păr blond cădea peste roba sângerie. Un poliţist canadian sorbea dintr-un pahar de whisky, stând la taclale cu Al Capone. O femeie costumată ca o gigantică regină-morcov, jucându-se cu un sceptru vegetal, stătea lângă prietenul iepure. Un Albert Einstein beat argumenta cu un Jim Morisson treaz, iar într-un ungher îndepărtat, doi diavoli îşi comparau cozile. Un ospătar a plutit pe lângă noi cu o tavă de argint, iar Marianne Engel a subtilizat un pahar cu martini, sorbind o gură înainte să mă sărute pe obrazul măştii.

Am găsit o masă acoperită cu o faţă de masă roşie ca sângele, cu o lumânare înfiptă în mijlocul unei colecţii de ochi de sticlă. Stăteam împreună cu alţii: la dreapta Mariannei Engel se găsea un bărbat costumat ca răţoi de plastic, iar la stânga mea se găsea o poliţistă sexy.

N-a trecut mult până mi-am dat seama că de-acum înainte Halloween va fi sărbătoarea mea preferată. Când poliţista m-a complimentat pentru costum, am inventat o poveste despre cum „în viaţa adevărată” eram profesor de engleză la un liceu local. După ce Marianne Engel a dat peste cap al treilea martini – interesant, pentru că rareori bea alcool – m-a târât pe ring. Ştia că în secret doream să dansez cu ea; nu exersam atât de asiduu cu Sayuri doar ca să-mi petrec restul vieţii ca o floare artificială.

Orchestra intona un vals şi Marianne Engel s-a înălţat cât era de înaltă, cuprinzându-mă cu braţele ei de cioplitoare în piatră. Mă privea direct în ochi şi pentru o fracţiune de secundă m-am simţit de parcă însăşi marea năvălea în întâmpinarea mea. Nu ştiu cât am rămas nemişcaţi înainte de a ne avânta în ritmul

muzicii. Nu trebuia decât s-o urmez; părea să aibă un simţ intuitiv privitor la forţa trupului meu. Nici măcar o dată n-a trebuit să-mi fac griji că îmi voi forţa genunchiul anemic dincolo de limitele lui în timp ce ne roteam în cercuri minunate, printre perechile de Romeo şi Julieta, pe lângă cele de Esmeralda şi Quasimodo, în jurul lui Uma şi Travolta. Ochii Mariannei Engel erau aţintiţi direct asupra mea în orice moment, iar ceilalţi dansatori din încăpere s-au topit într-un vârtej al culorilor neimportante din fundal.

A ţinut aşa, nici nu ştiu cât timp, şi ar fi continuat şi mai mult dacă privirea nu mi-ar fi fost atrasă, din coada ochiului, de cel mai interesant cuplu. La început am crezut că mintea îmi juca o festă şi mi-am spus că cei doi n-aveau cum să fie cu adevărat acolo. Au dispărut când Marianne m-a învârtit într-un semicerc, fiind foarte sigur că vor fi dispărut cu totul la următoarea rotire. Dar nu dispăruseră.

De data asta nu mai puteam nega existenţa cuplului: era femeia japoneză în straie religioase, al cărei cap ras contrasta puternic cu părul roşu al vikingului cu care dansa. Era atât de graţioasă, iar el atât de deşirat, încât aveai impresia că priveşti o vrabie călătorind pe coarnele unui taur. Femeia ţinea gura închisă cu multă determinare, în timp ce teaca unei săbii bălăngănea aiurea la şoldul bărbatului, iar când ea şi-a ajustat poziţia braţului la mijlocul lui, din cutele mânecii i-au căzut câteva grăunţe de ţărână.

Marianne Engel m-a învârtit încă o dată şi până când ne-am rotit în poziţia iniţială, cuplul dispăruse. „I-ai văzut?” „Pe cine?” întrebă ea.

Tocmai atunci am dat cu ochii de un alt cuplu. De data asta femeia purta straie victoriene, însă practice, nu din cele recomandate pentru dans, ci pentru munca la câmp. Nu era genul de costum care să nu atragă o a doua privire, la un bal mascat – doar că era ud leoarcă: picura apă din el, băltind sub picioarele femeii. Bărbatul arăta jovial, în ciuda femeii ude din braţele lui, şi părea să nu-i pese de niciun fel. Purta un smoching de piele, avea braţe lungi şi o burtă mare. Ea zâmbea politicos în

timp ce discutau, dar continua să privească peste umărul lui, ca şi cum s-ar fi uitat la altcineva. Eram îndeajuns de aproape ca s-aud că el vorbea în italiană, iar ea îi răspundea în engleză. „Tom? Nu ştiu zău…”

Marianne Engel a încercat să mă învârtă din nou, dar m-am eliberat. Mi-am luat ochii de pe cuplu doar pentru o clipă, suficient de lungă pentru ca ei să dispară. Am cercetat foarte atent mulţimea din jur ca să disting o urmă de-a lor, dar n-am văzut nimic.

M-am întors la locul în care rochia victoriană lăsase să se scurgă apa din ea. Dar pardoseala era uscată. Am cercetat locul în care ţărâna căzuse din mâneca femeii japoneze. Dar pardoseala era curată. Eram în genunchi măturând pardoseala cu mâinile, iar ceilalţi dansatori se despărţeau în dreptul meu de parcă eram nebun. M-am târât de jur împrejur, căutând o urmă, fără să găsesc nimic. Marianne Engel s-a aplecat, şoptindu-mi în ureche: „Ce cauţi?”

„I-ai văzut şi tu, nu-i aşa?”

„Nu ştiu despre ce vorbeşti”.

„Stafiile!”

„Oh, stafiile”, spuse ea, chicotind. „Nu trebuie să te fixezi pe ele, să ştii. E ca şi cum ai încerca să prinzi de coadă ţipari alunecoşi. Exact atunci când crezi că i-ai prins, îţi scapă”.

Am rămas acolo alte câteva ore, dar mi-am petrecut tot timpul căutând fantome. Ştiam că văzusem un lucru imposibil: nu era o festă a mintii mele. Le văzusem. **EŞTI LA FEL DE NEBUN CA EA.** Să te fut, şarpe. O să te îmbib cu atâta morfină de-o să vrei să năpârleşti prematur.

Când am ajuns acasă, Marianne Engel mi-a făcut un ceai, în încercarea de a mă calma. Cum asta n-a avut efect, a continuat să-mi istorisească povestea iubirii noastre. Poate, urmând să

aflu dacă ne căsătorisem sau nu, mi-a spus ea, mă voi simţi mai bine, iar.

XXIII

Iar eu trebuie să recunosc, înainte de a mă cere în căsătorie, nu mă gândisem în mod serios că se putea întâmpla vreodată. E adevărat, avusesem unele fantezii în această privinţă, dar tocmai rupsesem un set de jurăminte pe viaţă şi eram nesigură dacă mai vroiam altele. O parte din mine se temea că te voi trăda la fel cum o trădasem pe Mama Christina, aşa că dacă tu n-ai mai menţionat nimic despre căsătorie m-am gândit că vorbiseşi în van. Cum vorbesc bărbaţii când se simt romantici. Adevărul e că nu mă deranja, pentru că viaţa mea era deja mult mai bogată decât mi-aş fi imaginat vreodată. Lucram pentru beguine, contribuind cu îmbunătăţiri în fiecare aspect al editării cărţilor şi n-a trecut mult până când faptul că fusesem educată în scriptoriu la Engelthal a ajuns la urechea unor cetăţeni prosperi.

Un lucru nu se schimbă niciodată. Cei bogaţi vor să se laude cu ceea ce au şi alţii n-au. În acele zile, ce-ar fi fost mai valoros decât cărţile? Cineva putea expune nu numai bogăţie, ci şi bun gust şi o inteligenţă ieşită din comun. Totuşi, am fost luată total prin surprindere când o femeie nobilă m-a contactat pentru a-mi propune o comandă, aceea de a edita manuscrisul lui Rudolf, *Der gute Gerhard,* pentru ziua de naştere a soţului ei. Am refuzat-o, gândindu-mă că te voi insulta dacă ţi-aş fi dat impresia că era necesar să contribui la venitul gospodăriei noastre. Dar mai există un lucru care nu se schimbă niciodată în privinţa celor bogaţi: ei cred că cei săraci au întotdeauna un preţ. Adevărul e că au dreptate. Femeia aceea a menţionat o cifră care depăşea suma pe care o câştigai tu într-un an. Am început prin a refuza, dar… ei bine, aveam nevoie de banii aceia, aşa că am cerut un răgaz să mă gândesc mai bine.

Nu ştiam cum să abordez subiectul. Fusesem amândoi de acord că ucenicia ta va da roade pe termen lung, dar salariul tău era atât de mic încât nu aduceai acasă o sumă îndeajuns de mare care să acopere cheltuielile noastre de bază. Cei care ne dăduseră locuinţa în chirie erau conştienţi de situaţia noastră, deşi nici ei nu erau bogaţi, aşa că ne-au redus o parte din chirie.

A fost singura soluţie pentru a putea continua cu stilul nostru de viaţă, dar asta te-a făcut să te simţi că i-ai dezamăgit pe ei şi pe mine.

Zile întregi am umblat prin casă, începând să rostesc propoziţii pe care nu le terminam. Mă tot întrebai care e problema, iar eu răspundeam mereu, „Nimic”. În cele din urmă n-ai mai suportat şi m-ai obligat să-ţi spun ce mă preocupă. De fapt nu era decât o diversiune din partea mea, cruţându-mi responsabilitatea şi forţându-te să-mi smulgi o mărturisire. Ţi-am spus că vroiam să lucrez din nou la editarea unor cărţi şi am pomenit oferta nobilei. Ţi-am spus-o ca şi cum mi-ai face o favoare dacă mă vei lăsa să accept comanda.

Ai reacţionat mai bine decât mă aşteptam, fiind de acord că dacă asta mă făcea să mă simt mai bine atunci ar trebui s-o fac. Felul tău de a te împăca cu ideea asta, deşi n-ai spus nimic cu voce tare, era că puteam accepta comanda atât timp cât pretindeam amândoi că era vorba mai mult de un hobby. Dar niciunul dintre noi n-a trecut cu vederea felul în care pleoapele tale s-au ridicat pline de uimire atunci când ţi-am spus cât de mulţi bani mi se oferiseră.

Nobila mi-a dat numaidecât un mic avans. Mic pentru ea, uriaş pentru noi. Mi-au trebuit câteva zile înainte de a găsi curajul să cheltuiesc o parte din ei, ştiind că în momentul în care o voi face, mă voi angaja trup şi suflet întru onorarea comenzii. Când am dat prima monedă vânzătorului de pergament, aproape că am simţit un sentiment de uşurare, şi m-am pus pe muncă.

Am dus la bun sfârşit editarea acelei cărţi, iar nobila părea mulţumită de rezultat. Nu sunt sigură dacă ea a fost cea care m-a recomandat prietenilor ei sau dacă ei au încercat să mă contacteze prin alte relaţii, dar asta n-are nicio importanţă. Cumva, m-au găsit.

Exista o penurie serioasă de editori în Mainz, iar faptul că veneam de la Engelthal îmi asigura un anume prestigiu. Nimeni nu crede că oraşul lui poate produce artişti adevăraţi, dar

majoritatea oamenilor cred că în alte locuri, aceştia cad din pomi ca nişte fructe coapte. Însă mult mai important e că toată lumea era de acord că manuscrisele cele mai valoroase proveneau din scriptoriile religioase, aşa că, dacă o femeie nobilă nu-şi putea edita cartea într-o mănăstire, eu constituiam cea mai bună alternativă. Simţea o plăcere specială să poată trâmbiţa sus şi tare că deţinea un manuscris conceput de o călugăriţă de la Engelthal – omiţând să menţioneze că această călugăriţă nu mai făcea parte *din* ordinul respectiv.

N-a trecut mult timp până am ajuns să am mai multe oferte decât timp, iar atunci au început să apeleze la mită. Când am pomenit în treacăt cât de mult îmi plăcea să gătesc, o nobilă mi-a propus numaidecât o selecţie de cărnuri calitatea întâi, dacă acceptam să pun comanda ei în vârful teancului. Am acceptat şi am aflat curând cât de rapid circulă bârfa în cercurile înalte. N-a trecut mult şi mi-au fost oferite tot felul de delicatese, aşa că peste noapte ovăzul şi orzul au înlocuit meiul din dieta noastră. Primeam orice fel de fructe erau în sezon – cireşe, prune, mere, pere şi ienupăr – ca de altfel şi articole de lux ca ghimbir şi cuişoare, muştar şi fenicul, zahăr şi migdale. N-ai idee ce-au însemnat aceste lucruri. Când nu copiam sau nu traduceam încercam reţete noi; simţeam că recuperam perioada în care nu avusesem acces la alte mâncăruri. Gazda noastră m-a ajutat să le gătesc fiindcă şi pentru ea era un lux să folosească condimente exotice, iar pe mine m-a pufnit râsul pentru că deveneam o păcătoasă gastronomică. În definitiv, nu l-a plasat Dante, pe un nobil din Siena, în iad pentru că descoperise „folosinţele costisitoare ale cuişoarelor?”

N-a trecut mult şi trăiam ca Dumnezeu în Franţa. Iar uşa noastră era mereu deschisă pentru cunoscuţi, cu o oală de fiertură pe foc în mod constant şi curând am ajuns cel mai popular cuplu din cartier. Chiar şi prietenele beguine au început să treacă pe la noi, deşi întotdeauna pretindeau că dispreţuiesc bucatele sofisticate. Le aminteam că juraseră să fie caritabile, dar faptul că mă jigneau nu era foarte caritabil din partea lor. Pretindeau că îmi fac o favoare mâncând ceea ce găteam, şi aşa

am ajuns să realizez că până şi beguinele se dedau la bârfă în faţa unei farfurii pline.

Chiar femeile evreice veneau în vizită şi am fost uimită să aflu că multe dintre ele erau implicate în afaceri, preluând afacerea familiei mai ales dacă muriseră bărbaţii. Sinceră să fiu, asta m-a inspirat. Când am devenit prea ocupată ca să pot accepta noi comenzi de manuscrise, una dintre aceste femei mi-a sugerat pentru prima oară că poate ar trebui să angajez nişte muncitori şi să intru în afaceri.

De-acum mândria ta rănită fusese alinată de banii primiţi. Mi-ai spus că pot face ce-mi place, aşa că m-am decis să-mi extind activităţile. De ce nu? În scriptoriu învăţasem cum mai multe persoane puteau colabora pentru a edita o carte, aşa că aveam experienţa de a trata cu neguţătorii şi pricepeam fiecare aspect al producţiei. Cu cât mă gândeam mai mult la asta, cu atât deveneam mai convinsă că o pot face.

Întâi de toate am găsit un negustor de pergamente care-mi convenea: i-am câştigat respectul când i-am arătat cum îşi putea îmbunătăţi soluţia în care băiţuia pieile de animale. După ce a trecut peste şocul că o femeie l-ar putea învăţa ceva, relaţia noastră a înflorit. Am încheiat un contract: să-mi livreze lunar hârtie cu un discount, dacă făceam o comandă en gros. Cu ocazia fiecărei livrări stăteam cu un bol de fiertură în faţă ca să stabilim ce cantitate de pergament aveam nevoie luna viitoare. Am devenit buni prieteni, iar el a ajuns să aprecieze mâncarea gătită de mine la fel de mult ca afacerile pe care le făceam împreună.

După aceea am descoperit un ilustrator, ale cărui sensibilităţi se mulau pe ale mele. Negocierile cu el au fost foarte lejere, pentru că era tânăr şi trecea printr-o pasă proastă. În fiecare lună îi livram mai multe pagini folio pe care urma să le ilumineze cu miniaturi. Totodată îl foloseam ca rubricator. Ceea ce înseamnă că aveam o persoană în minus de manageriat. Aranjamentul acesta funcţiona perfect pentru amândoi; pentru prima oară în viaţă îşi câştiga traiul din arta lui. Era atât de recunoscător încât a păstrat aceleaşi preţuri rezonabile pentru

mine, chiar şi atunci când a devenit cunoscut şi alţi editori se băteau să-l angajeze.

Mai erau şi alţi lucrători, majoritatea scribi liber profesionişti, dar nu vreau să te plictisesc cu detalii. Cel mai bun lucru despre această afacere era ceva ce nu luasem niciodată în considerare: brusc, îmi cădeau în mână tot felul de cărţi. Când am fost contractată să produc ediţii ale *Eneidei* lui Virgil şi *Visul lui Scipio* de Cicero, clientul furniza textele împrumutate din care trebuia să lucrez. Mai târziu am primit şi poveşti romanţate – *Parzifal,* de Wolfram, *Iwein,* de Hartmann şi *Tristan,* de Gottfried. Seara le aduceam în dormitor ca să-ţi citesc din ele. Acestea au fost unele dintre cele mai fericite ore din viaţa noastră, pentru că nu exista nimic altceva care să-mi placă atât de mult, ca atunci când ţineam în poală o carte, capul tău odihnindu-se pe umărul meu. Am încercat să te învăţ să citeşti, dar n-ai avut niciodată răbdare. În plus, ai zis că oricum îţi place mai mult când îţi citesc eu.

Cu timpul am petrecut mai mult timp povăţuind alţi scribi şi ocupându-mă mai puţin de cules eu însămi, până când am realizat că am suficient de multă energie pentru a mă putea concentra asupra traducerii mele din Dante. Fusesem obligată s-o abandonez când am ajuns prima oară la Mainz, pentru că n-aveam materialele necesare pentru scris, iar după ce am făcut rost de ele, n-aveam timpul necesar. Acum le-aveam pe amândouă, înţelegând în sfârşit ce simţise Gertrud despre Biblia ei. Mă preocupa fiecare cuvânt în parte, să mă asigur că traducerea era capodopera mea, iar atunci de ce m-aş fi grăbit? Tu şi cu mine aveam toată viaţa înainte.

În cele din urmă stagiul tău de ucenicie s-a încheiat şi ai primit documentele oficiale de meseriaş autonom. În mod normal, după aceea ar fi trebuit să urmeze *Wanderjahre,* perioada în care să călătoreşti din oraş în oraş, studiind cu diverşi maeştri, dar tu nu intenţionai să pleci niciunde. Puteai găsi de lucru în Mainz, unde majoritatea zidarilor în piatră te ştiau deja, iar tu ştiai foarte bine de ce nu vroiai să călătoreşti.

Nimeni n-ar fi avut nimic de obiectat împotriva unuia care era cel mai vechi meseriaş ucenic cunoscut celor din oraş.

Aveam atât de multă fericire în viaţa noastră încât rareori vorbeam despre singurul lucru care nu funcţiona. Poate simţeam că n-aveam dreptul să ne plângem sau poate că pur şi simplu nu vroiam să curmăm norocul care dăduse peste noi, pentru că deşi încercasem să procreăm, eu nu reuşeam să rămân gravidă. Undeva în mintea mea eram mereu îngrijorată de concluzia la care ai fi putut ajunge, că de fapt nu eram partenera potrivită, aşa că nici nu-ţi închipui câtă uşurare am simţit când, în primul moment după ce-ai primit documentele de meseriaş, m-ai înştiinţat că vrei să te însori cu mine.

Am hotărât că ceremonia va fi una restrânsă, dar în momentul în care s-a aflat, toată lumea vroia să fie invitată. Îmi place să cred că era din cauza popularităţii noastre, dar e mult mai probabil că se anticipa o nuntă cu un festin extravagant. Eu am furnizat alimentele necesare, graţie generozităţii multor bacşişuri în natură, şi curând m-am pomenit cu o legiune de ajutoare în bucătărie. Când locuinţa noastră s-a dovedit prea mică, operaţiunile pregătitoare s-au extins şi în casele învecinate. Gazda noastră a supervizat întreaga operaţiune, chiar şi beguinele s-au oferit s-ajute, deşi erau nişte bucătărese îngrozitoare.

Singurul meu regret era că nu-i puteam invita pe Mama Christina, pe Părintele Sunder şi pe fratele Heinrich. M-am gândit să le dau de ştire celor de la Engelthal, dar ştiam că erau obligaţi să refuze o astfel de invitaţie, aşa că n-am vrut să-i pun în această postură. M-am consolat cu gândul că ar fi fost prezenţi dacă era cumva posibil. Iar singurul tău regret a fost că n-aveai cum să-l inviţi pe Brandeis.

Nici măcar nu ştiai dacă prietenul tău mai era în viaţă. Mai rău, nu te puteai duce să-l cauţi fără să dai în vileag faptul că ai supravieţuit arsurilor şi astfel te-ai lepădat de condotta, a cărei singură lege era că nimeni nu scapă liber. N-ai reuşit niciodată să te ierţi pentru faptul că Brandeis făcuse posibilă eliberarea ta, în timp ce el fusese nevoit să se întoarcă la condotta. Încă mai

existau nopţi în care te trezeai din coşmarurile iscate de vechile bătălii.

Am avut noroc în ziua în care ne-am căsătorit: vremea a fost minunată. Zidarii în piatră se învârteau printre editori, evreii printre creştini şi toată lumea, chiar şi beguinele, a mâncat până s-a săturat. Aproape toţi oaspeţii s-au împleticit spre casă pe picioare nesigure, aşa că am rămas doar noi doi, să ne petrecem prima noapte ca soţ şi soţie.

Când ne-am trezit, a doua zi dimineaţa, mi-ai oferit un mic înger de piatră sculptat de tine. Acesta era acel *Morgengabe* al meu – darul meu matinal, un semn al legitimităţii căsătoriei noastre. Legitimitatea noastră. Întotdeauna am crezut că va fi neimportantă pentru mine această recunoaştere ritualică a iubirii pe care o consideram deja adevărată, dar nu m-am abţinut să nu vărs lacrimi de fericire.

Ai găsit curând o slujbă regulată, iar latura fizică a acesteia îţi convenea. Sănătatea ta era constant bună şi îţi plăcea mult să lucrezi cu piatra. Eu editam cărţi, mă ocupam de lucrătorii mei şi continuam să lucrez la *Inferno.* Discutam frecvent despre mutatul într-o casă mai mare, dar n-am ajuns s-o facem. Ne plăcea unde eram, ne plăcea de prietenii noştri şi poate, cumva, faptul că stăteam în cartierul evreiesc al oraşului ne convenea, pentru că şi noi eram nişte outsideri. Poate că o casă mai mare nu era decât un vis pe care îl creasem ca să ne menţină în formă. Nu mai era decât un lucru care ar fi putut să ne facă şi mai fericiţi – apoi l-am obţinut şi pe acela.

După câţiva ani fără succes, am rămas în sfârşit gravidă. Cel mai fericit moment din viaţa mea a fost acela în care ţi-am spus asta pentru întâia oară, surprinzând expresia de pe chipul tău. N-a existat o secundă de teamă sau de îndoială, doar un sentiment de minunată anticipare. Te-ai grăbit să le comunici vestea prietenilor zidari, apoi te-ai întors să mă strângi în braţe, vorbind despre diversele avantaje ale unei fiice faţă de un fiu sau de ale unui fiu faţă de o fiică.

La puţin timp după aceea, ne aflam într-o piaţă când un grup de tineri au început să se certe cu un vânzător despre o presupusă înşelăciune. Erau îmbrăcaţi în haine murdare şi manifestau acea aroganţă trufaşă pe care numai cei tineri o posedă. Lângă ei, un om mai în vârstă privea toate astea cu expresia celui care văzuse o asemenea scenă de sute de ori, se săturase de ea, dar ştia că nu se putea face nimic altceva decât să lase ca episodul acela stupid să se deruleze până la capăt, de la sine.

Credeam că îl văzusem înainte, dar nu găseam numele care să se potrivească cu chipul lui. Te-am luat de braţ şi ţi l-am arătat, întrebându-te dacă îl recunoşti. Ţi-a căzut din mână plasa cu legume, iar sângele ţi s-a scurs de pe faţă. Când în sfârşit ai reuşit să vorbeşti, abia dacă i-ai putut rosti numele până la capăt.

XXIV

Refăcută, pe întâi noiembrie, deşi se trezise mahmură după cheful de Halloween, Marianne Engel s-a dus glonţ la subsol. În următoarele două zile ultima statuie terminată pe jumătate – leul/maimuţă înspăimântată – a primit perechea de picioare pe care să poată sta. Când a terminat sculptura, Marianne Engel s-a întins pe o altă lespede, dormind douăsprezece ore înainte de a se arunca din nou într-un nou grotesc. În tot acest timp eram sus, singur cu amintirea stafiilor dansatoare pe care nu le-aş fi putut vedea.

Noul ei spiriduş (o faţă umană pe un trup malformat de pasăre) i-a luat şaptezeci şi patru de ore pentru a-l termina înainte de a veni sus să spele praful de pe ea şi să se îndoape cu ce se găsea în frigider. Mă aşteptam, ca de obicei, să se retragă în dormitorul ei şi să se odihnească, dar s-a întors imediat la subsol ca să se întindă pe un alt bloc de rocă. După ce a absorbit visele de piatră, a petrecut alte şaptezeci şi două de ore în mrejele noului pretendent. Când a terminat, ieşise la iveală un broscoi plin de negi, cu un cioc croncănitor de vultur.

S-a dus la culcare pentru un somn binemeritat, dar după zece ore Marianne Engel se întorcea în bucătărie ca să bea o oală de cafea şi să mănânce o livră de slănină. (Când nu sculpta efectiv avea voie să mănânce carne.) În momentul în care farfuria era goală s-a îndreptat spre scările de la subsol. „Altul mă cheamă”. Când am întrebat-o cum va fi în stare să doarmă pe piatră după atâta cafea, mi-a spus că nu era necesar să doarmă. „Ăsta vorbea deja cu mine în timp ce lucram la broscoi”.

Deşi nu era decât a doua săptămână din noiembrie, Marianne începea deja să sculpteze al treilea grotesc al lunii. Creşterea productivităţii era destul de îngrijorătoare, dar mai era vorba şi de o schimbare a intensităţii: se arunca în muncă cu o frenezie care depăşea şi cele mai toride sesiuni la care fusesem martor. Sudoarea curgea pe trupul ei lăsând în urmă cărărui prin pulberea de piatră, iar atunci trebuia să deschidă uşile masive de stejar ca să pătrundă aerul rece de toamnă. Nu stingea

niciodată sutele de lumânări roşii care o înconjurau, iar halourile de foc ale acestora reacţionau la adierile vântului ca lanurile de grâu care unduiesc în mirişte. Cu toate sculele acelea plutind în jurul ei, nu m-am putut abţine să nu mă gândesc la un agricultor mânuind coasa la ora recoltei, în efortul disperat de a termina înainte de sosirea iernii.

* * *

După ce a terminat cea de-a treia statuie, Marianne Engel s-a apucat numaidecât de următoarea.

Ciocănitul devenise atât de insistent încât aerul din casă părea gol, ori de câte ori lăsa sculele jos. Uneori, asta – larma, nu rarele tăceri – chiar mă gonea afară din casă. Nu mergeam niciodată foarte departe, de regulă mă ascundeam după colţul fortăreţei, să-i privesc pe enoriaşii care intrau la Sf. Romanus. Părintele Shanahan stătea pe treptele de la intrare, dându-le voios mâna la ieşire, poftindu-i să revină săptămâna următoare. Toţi promiteau că o vor face, iar majoritatea chiar reveneau.

Shanahan părea un tip destul de sincer, ca preot, deşi trebuie să recunosc că mi-e greu să fiu un observator imparţial, întotdeauna am simţit o fascinaţie/aversiune faţă de clerici: pentru că dispreţuiesc instituţiile pe care le reprezintă, vreau să-i dispreţuiesc şi pe oamenii lor. Însă deseori descopăr că nu-l pot urî pe om, ci doar haina lui.

Îmi imaginez că impulsul natural al cititorului e de a presupune că ateismul meu fusese cultivat din cauza experienţelor dure de viaţă: pierderea rudelor de sânge în copilărie, cariera în pornografie, dependenţa de droguri, accidentul în care mă pârlisem serios. Presupunerea ar fi incorectă.

Nu există nicio raţiune logică să crezi în Dumnezeu. Există raţiuni emoţionale, desigur, dar nu pot crede că nimic e ceva doar pentru că îmi asigură un sentiment liniştitor. Nu pot gândi într-un Dumnezeu mai mult decât aş crede într-un maimuţoi invizibil care trăieşte în fundul meu; însă aş crede în amândoi dacă existenţa lor ar fi dovedită ştiinţific. Acesta e miezul problemei pentru ateişti: e imposibil să dovedeşti inexistenţa unui lucru şi în ciuda acestui fapt teiştii ne obligă să facem tocmai asta. „Absenţa unei probe nu este dovada unei absenţe”, declară ei cu aroganţă. Ei bine, e-adevărat. Dar n-ar fi nevoie decât de un crucifix în flăcări apărând pe cer, **NU E NICI UN MAIMUŢOI ÎN FUNDUL TĂU?** văzut de toată lumea în acelaşi timp, **CE ZICI DE ŞARPELE DIN ŞIRA SPINĂRII?** ca să mă convingă de existenţa lui Dumnezeu.

* * *

Marianne Engel a ieşit în capul scărilor să mă roage să-i aduc nişte cafea instant. Mi s-a părut o cerere ciudată, dat fiind că la subsol avea un filtru de cafea, dar din moment ce banii ei ţineau gospodăria pe picioare, n-aveam cum s-o refuz.

Imediat ce-am apărut mi-a smuls borcanul din mână, a luat linguriţa şi s-a întors în atelierul de la subsol. M-am gândit câteva clipe, spunându-mi că nu putea să… apoi m-am uitat la ea din capul scărilor şi-am văzut că de fapt putea.

Printre fumurile trase din ţigară lua câte o gură de ness, mestecând cristalele acelea ca un jucător de baseball molfăind tabac, după care se clătea cu o cană mare de cafea filtru.

* * *

S-a auzit soneria de la intrare.

Dacă eşti un om normal, când sună soneria, deschizi uşa; dar pentru mine e mult mai complicat. E un test de voinţă. Dacă vizitatorul e vreo copilă care vinde prăjiturele pentru clubul lor de cercetaşe? Dacă mă vede, face pe ea şi leşină? Cum aş putea explica existenţa unei cercetaşe urinate şi inconştiente la uşa mea de la intrare? Pentru cineva care arată ca mine, asta ar însemna o invitaţie adresată celorlalţi locuitori ai oraşului să-şi aprindă torţele şi să mă fugărească până la vechea moară de vânt.

M-am hotărât să risc şi să răspund provocării, chiar dacă era o cercetaşă minoră. Când am deschis uşa am dat cu ochii de un bărbat între două vârste şi o femeie, probabil soţia lui, îmbrăcaţi frumos. Femeia s-a tras înapoi de parcă ar fi fost Nosferatu, faţă în faţă cu soarele. (Din când în când găsesc că e plăcut să distribui pe altcineva în rolul monstrului.) Bărbatul a păşit instinctiv în faţa soţiei vampirice, apărând-o cu braţul ridicat. Buzele femeii i-au dezgolit dinţii.

„Da?”

„Eu, ah – noi”, se bâlbâii bărbatul eroic, nesigur cum să mă abordeze, în timp ce femeia se făcea tot mai mică. Bărbatul, făcându-şi curaj, zise: „Vroiam să vizităm biserica! Asta-i tot!” Iar în cazul în care eram la fel de prost pe cât eram de ars, a arătat cu degetul mare în direcţia Sf. Romanus. „Am văzut că e – ah, ah, – închis, după care am văzut casa asta cu, ştiţi, toate garguiele şi alte chestii la fel cum are şi biserica şi – ni se părea firesc să presupunem că poate această casă e, ah, ah, ah, afiliată cu biserica. Sau ceva în genul acesta”. Omul făcu o pauză. „Este?”

„Nu”.

* * *

Marianne Engel făcea ceva nou cu sculpturile ei: le decora pe fiecare cu câte un număr. Prima era 27, următoarea 26, a treia 25; în prezent lucra la numărul 24.

Când am întrebat-o despre asta, mi-a spus: „Cei trei maeştri ai mei mi-au comunicat recent că nu mai am decât douăzeci şi şapte de inimi. Asta e numărătoarea inversă.

* * *

Am aşteptat până i-am văzut ieşind din biserică pe participanţii la studiul bibliei de joi seara, ai părintelui Shanahan. Era momentul în care m-am îndreptat spre Sf. Romanus, să mă plâng din cauza enoriaşilor care confundaseră fortăreaţa cu cine ştie ce sediu creştin auxiliar.

Am mers până în faţa scărilor bisericii, m-am uitat în stânga şi în dreapta, apoi am intrat. Paşii mei răsunau cu ecou, dar Shanahan – stând în mijlocul stranelor, privind spre vitralii – nu părea să mă observe. Părea să contemple profund reprezentarea lui Hristos pe crucifix. Era straniu să vezi pe cineva uitându-se la aşa ceva noaptea, pentru că nu pătrundea lumina necesară care să se reverse şi să-l facă pe Isus să arate strălucitor şi superior.

Nu şi-a dat seama de prezenţa mea înainte de a vorbi, oferindu-i proverbialul cent pentru gândurile sale. Vocea mea îngrozitoare l-a speriat, cum de altfel a făcut-o şi faţa mea, când s-a întors, dar şi-a recâştigat prompt seninătatea. Cu un hohot scurt mi-a spus că de data asta era posibil să-mi ofere contravaloarea integrală pentru centul oferit.

„E straniu cum te poţi uita la vitraliul acesta în fiecare zi” – spuse el, indicându-l pe Hristos – „şi găseşti de fiecare dată ceva

nou. Cele patru braţe ale crucii reprezintă cele patru elemente ale Pământului, desigur, dar iată cum e răstignit Hristos, cu braţele deschise şi picioarele împreunate. Formează un triunghi, iar trei e numărul lui Dumnezeu. Sfânta Treime. Trei zile de înviere. Raiul, iadul şi purgatoriul, înţelegi ce vreau să spun". Deci patru se întâlneşte cu trei, pământul cu cerul. Ceea ce e perfect, bineînţeles, nu e Isus deopotrivă fiul lui Dumnezeu şi al Omului?"

Şi-a potrivit ochelarii, chicotind. „Mi-e teamă că m-ai prins într-un moment de visare. Cu ce te pot ajuta?" „Locuiesc vizavi". „Da, te-am mai văzut". „Sunt ateu".

„Ei bine, Dumnezeu crede în tine", spuse el. „Pot să-ţi ofer o ceaşcă de ceai?"

Mi-a indicat drumul spre încăperea din spatele amvonului şi nu ştiu de ce, dar am decis să-l urmez. Două scaune se găseau în faţa biroului, în mod evident pentru cuplurile care credeau că un cuvânt înţelept i-ar putea ajuta în căsătoria nefericită. Pe birou, în afara bibliei, se mai găsea o fotografie a lui cu braţul pe după umerii unui alt bărbat. Lângă ei stătea o femeie, destul de drăguţă, şi un adolescent care părea să fie copilul lor. Capul femeii era înclinat spre soţul ei, dar privirea îi era concentrată asupra părintelui Shanahan, care arăta cumva inconfortabil cu gulerul lui alb. Când l-am întrebat dacă aceştia erau fratele şi cumnata lui, Shanahan a părut surprins că i-am ghicit atât de rapid. „Semănăm atât de mult, eu şi fratele meu?"

„Soţia lui e o femeie atrăgătoare", am spus eu.

Părintele Shanahan şi-a dres glasul în timp ce turna apă într-un ceainic electric. „Da. Dar la fel e şi Marianne".

„Ai întâlnit-o?"

„Cunoaşte Biblia, chiar mai bine decât mine, dar întotdeauna declină invitaţiile mele de a participa la slujbă. Spune că problema cu majoritatea creştinilor e că vin la biserică o dată pe săptămână şi se roagă să se facă voinţa lui Dumnezeu – iar când

se face, ei se plâng”. Preotul a aşezat două ceşti pe birou, ca de altfel şi o cănuţă cu lapte. „Nu pot spune că sunt cu totul în dezacord cu ea”.

A luat loc în faţa mea, ajustându-şi din nou ochelarii, deşi îi stăteau corect. Mă aşteptam să discute politicos despre lucruri neimportante, aşa că am rămas surprins când m-a întrebat: „E posibil să-ţi scoţi masca pe durata conversaţiei noastre?”

Prin felul în care m-a întrebat era limpede că nu fusese intimidat de masca mea, ci era pur şi simplu curios cum arătam. I-am explicat că recuperarea mea făcea necesară purtarea ei, permanent. A dat din cap înţelegător, dar am remarcat o undă de dezamăgire în expresia lui. I-am spus că aş putea-o da jos doar pentru un moment, dacă ţinea neapărat să vadă ce era dincolo de ea. A dat iarăşi din cap, că da, ar vrea s-o dau jos.

Când am dat-o, s-a aplecat să se uite mai bine. S-a scărpinat după ureche, mutându-se dintr-o parte într-alta ca să mă inspecteze din toate unghiurile. Când a terminat, l-am întrebat: „Arăt aşa cum sperai?”

„Nu ştiam la ce să m-aştept. Înainte de a intra la seminar cochetasem cu ideea de a studia medicina. Încă mai sunt abonat la câteva reviste de profil”.

Momentul deciziei în ceea ce privea cariera a survenit, mi-a explicat el în timp ce turna ceai, când a aflat că doctorii de la urgenţă erau învăţaţi să considere deja decedate victimele atacurilor de inimă. E o metodă de a te raporta la situaţia în cauză: dacă pacientul supravieţuieşte, atunci doctorul poate nutri credinţa că a salvat un suflet, dar dacă pacientul „rămâne” mort, doctorul va şti că n-a făcut nimic greşit.

„Însă numai Dumnezeu are putere asupra vieţii şi morţii”, spuse părintele Shanahan. „În timp ce doctorul poate prelungi viaţa fizică a omului, un preot îl poate ajuta să obţină o viaţă veşnică”.

„Chiar crezi chestia asta?”

„E o sarcină de serviciu”.

„Lasă-mă să te întreb ceva. E posibil să crezi în suflete, fără să crezi în Dumnezeu?”

„Pentru unii e posibil”, spuse Shanahan, sorbind din ceaşcă. „Dar nu pentru mine”.

* * *

Numărul 24 era terminat. Numărul 23 era terminat. Numărul 22 era terminat. Era ultima săptămână din noiembrie şi Marianne Engel s-a întors în sfârşit sus. Se pare că atinsese limitele a cât de mult poate să funcţioneze un corp fără o masă adevărată sau fără confortul unui pat adevărat.

Nu sunt un bucătar grozav, dar am forţat-o să mănânce şi m-am asigurat că masa respectivă era plină de calorii. Deşi era în mod evident epuizată, toată cofeina şi nicotina o aduseseră într-o stare de extenuare maniacală. Se fâţâia pe scaun, ochii îi erau neclari şi scăpa frecvent tacâmurile din mână. Când a terminat de mâncat a încercat să se ridice în picioare dar a realizat că era incapabilă din punct de vedere fizic. „Poţi să m-ajuţi?”

Am făcut uz de antrenamentele pentru urcatul corect al scărilor şi mi-am dat toată silinţa s-o sprijin din spate, aproape împingând-o în sus pe trepte. Când am ajuns în baie am dat drumul la apă, iar ea s-a lungit în cadă. N-avea niciun sens să pun dopul înainte de a-i îndepărta stratul exterior de mizerie, aşa că am ajutat-o să se spele cu apă pe tot corpul. Când a fost îndeajuns de curată pentru a face baie ca lumea, am umplut cada.

Am stat lângă ea, masându-i pielea. Sub ochi avea nişte cearcăne uriaşe. I-am spălat bucăţelele de piatră din părul gros şi încâlcit, care atârna acum ca nişte viţe pe care cineva uitase

să le ude. Cea mai drastică schimbare era greutatea pe care o pierduse: în mod cert cinci kilograme, poate zece. Nu-i stătea bine pentru că se întâmplase prea rapid, exact cum era mai rău. M-am jurat că o voi face să mănânce mai bine, mai mult. Zilnic.

Spălatul a revigorat-o suficient de mult încât să meargă singură în dormitor. În momentul în care era în aşternut, m-am întors să plec, gândindu-mă că va adormi instantaneu. M-a surprins când m-a chemat înapoi.

„Mainz. Piaţa. Vrei să ştii cine?”

XXV

Era cel care, până în momentul acela, nici nu mai eram siguri că trăieşte. I-ai rostit numele de parcă încercai să te convingi că într-adevăr îl vedeai, după atât de mulţi ani. „Brandeis”.

Avea unele cicatrice noi şi mult mai mult argintiu în păr, trăgând un picior care nu fusese ţeapăn când l-am văzut prima oară la Engelthal. Dar în general arăta istovit. Mercenarii mai tineri continuau să-l hărţuiască pe vânzător, iar faţa lui Brandeis trăda o expresie care combina dezgustul cu lipsa completă a surprizei.

M-ai tras la umbra unui chioşc. Majoritatea soldaţilor erau noi şi nu te cunoşteau, dar nu puteai fi complet sigur, nu cu genul acesta de oameni. Ai ajuns cu ani în urmă la concluzia că singurul motiv pentru care dispariţia ta nu fusese investigată era că toată lumea, inclusiv Brandeis, credeau că arsurile te omorâseră.

Că doreai cu disperare să-i vorbeşti, nici nu mai trebuie spus. Nu puteai – *nu vroiai* – să-ţi scape o asemenea oportunitate, dar problema era cum să-l abordezi pe Brandeis fără a fi văzut. Când tinerii au început să-l împingă pe vânzător, ai crezut că te vei putea furişa în mijlocul acelei vânzoleli. Am fost total împotriva acestei idei, deşi nu ştiam cum să te opresc. Dar chiar în momentul în care ai făcut un pas, un alt bărbat a intrat în joc, şi întreaga natură a episodului s-a modificat. Imediat, tinerii soldaţi l-au lăsat în pace pe vânzător, ca şi cum ar fi fost prea speriaţi să facă vreun pas fără permisiune.

Primul lucru pe care l-am observat la acest om a fost inteligenţa crudă din ochii lui. Păreau să sclipească cu o patimă pentru violenţă, de parcă ar fi crezut că haosul există doar pentru a profita de el.

„Cine e?” te-am întrebat.

Mi-ai răspuns cu o voce rece. „Kuonrat cel Ambiţios”.

După modul în care ceilalţi se supuneau individului era foarte clar că acest Kuonrat era acum comandantul trupei. Cu doar câteva cuvinte şi vârful săbiei la gâtul vânzătorului, s-a găsit o soluţie. Mercenarii au luat ce-au poftit, iar vânzătorului i s-a permis să-şi păstreze viaţa.

Kuonrat era ultima persoană căreia doreai să i te înfăţişezi, însă eu nu eram constrânsă de un astfel de obstacol. Înainte să mă poţi opri am păşit la lumină, îndreptându-mă spre grupul acela. Ştiam că nu mă vei putea însoţi: arătându-te mă puneai într-un pericol mai mare decât dacă m-ai fi lăsat în pace. M-am descheiat la gât, ducându-mă direct la Brandeis.

Era un risc calculat. Kuonrat nu mă văzuse niciodată, iar Brandeis era foarte puţin probabil să mă recunoască, trecuseră mulţi ani şi nu purtam straie de călugăriţă. Am imitat cât am putut de bine o prostituată, fiind foarte limpede că eram interesată de Brandeis. Era un act destul de temerar, dacă ţinem cont de faptul că deşi nu se vedea încă, eram însărcinată cu copilul tău. Câţiva soldaţi au chiuit când m-am aplecat să-i şoptesc lui Brandeis în ureche – comunicându-i preţul, credeau ei. I-am şoptit două lucruri: numele tău şi faptul că eram călugăriţa care avusese grijă de tine la Engelthal.

Brandeis s-a tras, mijind ochii pentru a se concentra asupra feţei mele şi a răscoli amintirile de la mănăstire. După ce şi-a recâştigat stăpânirea de sine le-a spus celorlalţi că se vor revedea mai târziu, dând de înţeles că va urma o după-amiază de desfrâu. Chiar şi Kuonrat a încuviinţat asta, spunându-mi: „Poate vii şi pentru restul trupei când eşti gata cu el”.

Ideea asta mi-a întors stomacul pe dos, dar am râs, articulând un „poate” în timp ce îl trăgeam pe Brandeis după mine. Ar fi fost prea riscant să vă reîntâlniţi în public, aşa că l-am dus acasă la noi, unde ştiam că ne vei aştepta. Lui Brandeis nu i-a venit să creadă că erai în viaţă. „Credeam – eram atât de sigur – m-am întors o dată la Engelthal, dar nu mi-au spus nimic…”

I-am oferit cea mai bună bere a noastră şi m-am apucat de gătit. Vroiam să fac o impresie bună, vroiam ca Brandeis să

vadă cât de bine te îngrijeam. I-ai povestit tot ceea ce se întâmplase de-a lungul anilor, iar el a rămas uimit că ai reuşit să ai o astfel de viaţă.

Când a venit rândul lui să vorbească, Brandeis ţi-a povestit cum se schimbaseră rânduielile în condotta. Cum se înrăutăţiseră. Herwald fusese rănit mortal în bătălie, iar Kuonrat i-a pus capăt zilelor înfigându-şi sabia în gâtul veteranului. Nu fusese un act de milă; Kuonrat îşi clamase dreptul la conducerea condottei. Când a întrebat dacă era cineva care îndrăznea să i se opună, nimeni n-a făcut-o.

Kuonrat îi încorpora numai pe cei mai fioroşi recruţi. Instinctele lor războinice erau autentice, însă noii soldaţi erau stupizi şi lipsiţi de onoare. E drept, ucideau mai mulţi duşmani, dar şi ei *erau* ucişi într-un număr mai mare. Atacau cu pasiune, nu cu inteligenţă, iar Kuonrat îi asmuţea ca pe o haită de câini turbaţi. Dacă mureau, ţara era plină de contingente nelimitate de flăcăi dornici să-şi dovedească bărbăţia. Ar fi fost o pierdere de timp din partea lui Kuonrat să-şi facă griji din pricina unei surse practic inepuizabile. În plus, ştia din proprie experienţă că cei care rămâneau prea mult timp în cadrul trupei ajungeau să fie tentaţi de putere.

În ciuda metodelor lui, nu i se putea reproşa nimic lui Kuonrat în privinţa rezultatelor. Condotta devenise faimoasă pentru cruzimea lipsită de scrupule şi capacitatea de a înfrânge forţe mai numeroase, graţie brutalităţii. Succesul îl încurajase, începând să pună sub semnul întrebării întregul proces al angajării trupei de mercenari. De ce, se întreba el, să aibă nobilii posesia pământului dacă mijlocul de apărare era condotta lui? Banii nu-i mai erau suficienţi. Kuonrat vroia mai multă putere. Era pregătit să încorporeze unele teritorii pentru el însuşi.

Anii petrecuţi sub Kuonrat îi sporiseră dorinţa lui Brandeis de a părăsi condotta, dar dezertarea devenise şi mai puţin imaginabilă. Funcţiona aceeaşi regulă dintotdeauna, adică odată ce făceai parte din trupă, era pe viaţă, dar acum mai exista un impediment. Kuonrat n-a uitat niciodată cum i se împotrivise Brandeis atunci când ai fost rănit pe câmpul de luptă; căuta

mereu un pretext pentru a se răzbuna. Dacă Brandeis ar fi fugit vreodată, Kuonrat ar fi trimis cei mai abili cercetaşi după el, bărbaţi a căror determinare era egalată doar de cruzimea lor.

În ciuda tuturor însuşirilor lui oribile, Kuonrat nu era prost. Ştia că nu-l putea ataca pe Brandeis fără provocare, pentru că din trupă încă mai făcea parte un număr de veterani care îl respectau pe Brandeis, atât ca arcaş, cât şi ca om. Şi astfel, Brandeis era lăsat în pace. Dar ameninţarea plutea tot timpul deasupra lui.

Era atât de straniu să te văd în compania unui vechi prieten, împreună cu care ai înfruntat moartea de atâtea ori pe câmpul de bătălie. Brandeis împărtăşise cu tine o viaţă pe care n-am înţeles-o niciodată. Exista un soi de apropiere stranie în felul în care amândoi încercaţi să apăreţi nişte duri, dar nu vă puteaţi stăpâni întrutotul afecţiunea din glas. Îmi dădeam seama că erai nostalgic după zilele din trecut – nu bătăliile, camaraderia. E ciudat ce-şi aminteşte cineva din trecut; din seara aceea un singur moment rămâne treaz în amintire. În timpul mesei Brandeis a ridicat mâna într-un gest aproape imperceptibil, dar tu ai ştiut, să-i dai apa. Era o mişcare pe care trebuie s-o fi repetat de o mie de ori în timpul meselor din jurul focului de tabără şi care nu fusese uitată în toţi acei ani în care nu mai fuseseră împreună. Însă niciunul dintre voi n-a părut să remarce asta.

La finalul serii s-a aşternut o tăcere apăsătoare. N-aţi făcut decât să vă uitaţi unul la celălalt, poate timp de un minut, până când Brandeis a zis cu voce tare: „Nu mai pot continua să trăiesc aşa”.

„O să te ajut cum pot mai bine”, ai spus tu.

Dar nu putea evada în seara aceea. Dacă Brandeis ar fi dispărut, mercenarii ar fi ştiut cum s-o găsească pe „prostituata” cu care fusese văzut ultima oară. Am stabilit ca el să se întoarcă la condotta şi să se poarte ca şi cum şi-ar fi făcut poftele cu mine. Trupa îşi va petrece alte câteva zile în oraş, după care se

va îndrepta spre noul angajament. După ce va fi trecut o lună şi zilele din Mainz vor fi o amintire veche, numai atunci va evada.

Dacă totul mergea bine, nimeni n-ar fi avut de suferit. Brandeis n-avea rude în Mainz, niciun fel de legătură cu oraşul. Cine îşi va reaminti de după-amiaza lui de sex petrecută cu o lună mai devreme? Planul era temeinic.

La ieşire, v-aţi oprit amândoi ca doi bărbaţi puternici, cu pieptul umflat. Te-a lovit peste umăr, iar tu i-ai tras un pumn în braţ. Eu l-am îmbrăţişat şi i-am promis că mă voi ruga pentru siguranţa lui. Brandeis a spus că era o idee bună şi m-a felicitat încă o dată pentru sarcina mea. Când mi-a luat mâinile într-ale lui i-am simţit ţesutul cicatricelor din palme şi numai atunci mi-am amintit că îi arseseră în timp ce îţi scotea din piept săgeata care ardea. În timp ce dispărea în noapte eram intens conştientă de cât de mult îi datoram amândoi.

Luna care a urmat s-a scurs anevoie. Am discutat despre Brandeis, dar niciodată mai mult de câteva cuvinte o dată, aproape la fel de mult cât evitasem înainte să vorbim despre dorinţa noastră de a avea un copil, ca şi cum ne-ar fi fost teamă că o să ne-aducă ghinion dacă vorbeam de asta. Cinci săptămâni. „Crezi că…?” am întrebat eu. „Va veni când va veni”, mi-ai răspuns tu.

Şase săptămâni, nici urmă de Brandeis. Nu puteam să nu-mi fac griji, în timp ce vomitam dimineaţa din cauza sarcinii mele. „Va veni când va veni”, repetai tu. Am trecut prin episoade oribile de îngrijorare pentru siguranţa lui – şi a noastră, după ce va fi venit. Mă asigurai mereu că totul va fi bine, iar eu încercam din răsputeri să te cred.

Şapte săptămâni. Eram acasă, lucram la un manuscris, stând lângă fereastră, când o siluetă într-o mantie amplă a apărut târându-şi picioarele pe stradă. Am recunoscut piciorul acela ţeapăn şi am ştiut instantaneu că era Brandeis, deşi nu i se vedea faţa. Mantia lui era acoperită de zăpada care începuse să cadă de la începutul după-amiezii, fiind o zi perfectă în care să umbli bine încotoşmănat. Nimeni nu s-ar fi mirat că cineva

încerca să se protejeze împotriva gerului. L-am lăsat să intre, când nu trecea nimeni pe stradă.

A înghiţit o supă fierbinte şi mi-a povestit cum călătorise timp de opt zile, mergând în cerc, pe căi lăturalnice, evitând oraşele. În loc să cumpere alimente, omora mici animale, aşa încât să nu existe niciun negustor care să-şi amintească de el. Era sigur că nu-l urmărise nimeni. Totuşi, nu te-am înştiinţat la locul tău de muncă, lăsându-te să te întorci acasă la ora obişnuită. Era important să facem ca totul să arate cât se poate de normal.

Primele câteva zile urmau să fie cele mai periculoase. Kuonrat avea să-şi trimită cei mai buni cercetaşi pe urmele lui Brandeis imediat ce vor fi aflat că dispăruse. Amândoi priveaţi mereu pe fereastră, o arbaletă permanent la îndemână. Brandeis adusese două cu el, a lui şi o alta furată pentru tine.

Stăteaţi treji pe rând, iar Brandeis nici n-a îndrăznit să-şi despacheteze raniţa. Ai pregătit una pentru tine şi m-ai sfătuit să fac acelaşi lucru. Toată această situaţie era foarte traumatizantă, mult mai mult decât mi-aş fi închipuit. Dacă ceva mergea prost – nu că ar fi mers, desigur – eram responsabilă nu numai pentru mine însămi, dar şi pentru copilul nostru nenăscut. Am declarat că nu înţelegeam cum era posibil ca Brandeis să fie urmărit şi găsit într-o ţară atât de mare. Când am zis asta, v-aţi uitat unul la celălalt fără să spuneţi nimic. Ceea ce spunea totul.

Dar nu s-a întâmplat nimic. Au trecut săptămâni şi n-a apărut nimeni. Aţi început să dormiţi amândoi nopţile, deşi numai după ce aţi agăţat o salbă cu clopoţei deasupra uşii. În cele din urmă aţi hotărât că Brandeis putea fi în siguranţă dacă ar fi ieşit din casă. Cu gluga trasă pe cap, desigur.

Nicio siluetă suspectă n-a descins din fundal, aşa că după o altă săptămână Brandeis a început să te însoţească la şantierele de construcţii. Muncea din greu şi lua prânzul cu tine, dar altfel stătea în banca lui. Nimeni nu punea prea multe întrebări; pentru colegii tăi nu era decât un alt muncitor necalificat. N-a trecut mult şi am decis ca el să aibă propria cameră, pentru că

se trezea în toiul nopţii cu crampe la picior. Puţină intimitate ar fi fost bună pentru toată lumea.

Aveam atât de mulţi prieteni încât a găsi o locuinţă era simplu, doar la câteva străzi dincolo de cartierul evreiesc. Am insistat să-i plătesc garanţia cu bani din afacerea mea şi toate astea fiind puse la punct am decis ca în sfârşit să sărbătorim cum se cuvine. Voi doi nu eraţi total convinşi că dezertarea *fusese* un succes, dar eraţi de acord să consideraţi că *părea* a fi un succes. A urmat un mare festin, iar tu erai foarte fericit, pentru că finalmente simţeai că ţi-ai plătit datoria faţă de el.

Eram sănătoasă şi hainele începeau să-mi fie mici, sarcina progresând normal. Chiar a existat un moment în timpul acestei mese festive când bebeluşul a lovit cu piciorul, iar tu ai insistat ca Brandeis să-şi pună o mână pe pântecul meu. A ezitat, dar când l-am asigurat că mi-ar face plăcere s-o facă, a apăsat foarte grijuliu cu mâna pe burta mea. Când a simţit mişcarea, şi-a tras mâna, privindu-mă uimit, cu ochii larg deschişi.

„Asta ţi se datorează ţie”, i-ai spus lui Brandeis. „Viaţa asta ţi se datorează pentru c-ai salvat-o pe a mea”.

În cinstea acestui eveniment am ridicat cu toţii cupele, ca o recunoaştere a faptului că toţi trei scăpasem de vieţile noastre anterioare pentru o alta mai bună.

Dar nimeni n-ar trebui să-şi împartă blana ursului înainte ca ursul să fie ucis. Chiar a doua zi, când Brandeis îşi aduna ultimele lucruri de la noi, una dintre beguine a venit în fugă, intrând pe uşa noastră. Ştiam că nu putea fi un semn bun, nu mai văzusem pe vreuna alergând. Şi-a pus mâinile pe genunchi, abia trăgându-şi sufletul, înainte de a reuşi să ne spună printre gâfâieli că un mic grup de bărbaţi – „nişte sălbatici, după cum arată” – puseseră tot felul de întrebări despre un bărbat care corespundea descrierii lui Brandeis.

Se pare că Mainz nu era atât de mare pe cât îmi închipuisem. În ciuda tuturor precauţiilor de a-l ţine pe vizitator ascuns, chiar şi beguinele ştiau că omul stătuse la noi. Spre lauda lor, şi-au

dat seama că nu era bine să ofere această informaţie unor străini, dar nu era decât o chestiune de timp înainte ca vreunul să vorbească, fără să se gândească la consecinţe. Brandeis a întrebat câteva lucruri despre „sălbatici”, iar răspunsul beguinei i-a spulberat orice îndoială. Acei oameni erau categoric cercetaşi trimişi de condotta. Nici astăzi nu realizez cum au reuşit să-l găsească, dar asta nu contează. Singurul lucru care conta atunci era că în Mainz nu mai eram în siguranţă.

Brandeis s-a oferit să dispară de unul singur, lăsând în urmă indicii atât de evidente încât cercetaşii să fie obligaţi să ne evite pe noi. „Nu mă caută decât pe mine. Voi aveţi o viaţă frumoasă, aşa că nu…”

Nici nu l-ai lăsat să-şi termine fraza. Onoarea nu-ţi dădea voie. I-ai spus că urmăritorii ne vor găsi indiferent ce vom face, iar când îl vor găsi – nu dacă, ci când – era foarte posibil ca unul dintre ei să te recunoască. Ce lovitură ar fi însemnat pentru ei, trimişi să găsească un dezertor, şi să se întoarcă cu doi. Le va fi garantat o mare favoare din partea lui Kuonrat, iar mesajul ar fi fost limpede: chiar şi un soldat care reuşise să scape cu ani de zile în urmă, fiind considerat mort, a fost în cele din urmă capturat.

Tu şi cu Brandeis aţi argumentat împotriva venirii mele – pentru că eram mult prea înaintată cu sarcina, pentru că v-aş fi încetinit fuga, pentru că voiajul ar fi fost nefast copilului. V-am contrazis, cel mai mare pericol pentru mine era să rămân în Mainz, unde urmăritorii mă vor găsi şi vor face totul pentru a obţine informaţiile necesare. În cele din urmă, am zis eu, nu mai conta care erau obiecţiile voastre. V-am spus că nu voi rămâne în urmă şi dacă nu vroiaţi să mă luaţi cu voi, eu oricum voi pleca. Da, gravidă, dar încă eram capabilă să călătoresc, iar eu îi datoram la fel de mult lui Brandeis. În fine, dacă eu şi cu tine ne rătăceam, unde ne vom reîntâlni? Viaţa noastră în Mainz era de-acum compromisă şi nu ne vom putea întoarce. Am argumentat că tocmai din *cauza* faptului că eram gravidă trebuia să stau cu tine, nu să risc o separare permanentă.

Asta a anulat orice alte opţiuni, iar eu eram avantajată de faptul că n-aveam timp de discuţii. Aşa că am strâns câteva lucruri, doar pe cele mai valoroase, pregătindu-ne să plecăm cât mai curând posibil.

Am luat cu mine *Infernul* şi cartea de rugăciuni a lui Paolo, iar când nu te uitai, am vârât şi îngerul *Morgengabe* în sacul meu. N-ai fi fost de acord cu greutatea moartă, dar îmi era prea drag să-l las. Am luat cu mine şi uniforma de călugăriţă, ştiind că, la nevoie, poate servi ca deghizare utilă. Am luat cu noi şi banii puşi deoparte pentru casa pe care n-o cumpărasem, iar tu şi Brandeis v-aţi dus să cumpăraţi trei cai. Am vândut mirodeniile şi cărţile celor care le vroiau, deşi într-un timp atât de scurt n-am luat mai nimic pe ele. La câteva ore după sosirea beguinei ieşeam afară din Mainz. Aveam cu mine sacul meu, în timp ce voi doi luaserăţi doar arbaletele şi hainele de pe voi. Viaţa pe care o construiam de ani de zile dispăruse, într-o clipită.

Nu eram cea mai desăvârşită amazoană nici în condiţii normale, iar faptul că eram însărcinată nu mă ajuta deloc să călăresc mai bine. Chiar după ce-am ieşit din oraş ai încercat să mă convingi s-o iau într-o altă direcţie. Trei seturi de urme de cai mergând în aceeaşi direcţie erau mai uşor de urmărit decât două seturi în direcţii diferite, susţineai tu. Am refuzat să mă supun, spunând că cel mai bun lucru pe care-l puteam face era să punem o distanţă cât mai mare între noi şi urmăritori.

Am călărit până când caii au obosit prea tare ca să continue. Mă durea spatele, mă săgeta prin şira spinării cu fiecare nou pas al calului, iar stomacul mă omora. Dar refuzam să mă plâng, fiindcă eram cu tine.

Am găsit un han mic şi m-aţi trimis să mă tocmesc cu hangiul, pentru că, cu cât voi doi eraţi mai puţin văzuţi, cu atât mai bine. Înainte de a merge la culcare în acea primă noapte, am întrebat încotro ne îndreptam. Brandeis mi-a spus: „E mai bine să n-avem o destinaţie. Dacă vom şti încotro mergem, urmăritorii vor şti şi ei”. N-am înţeles cum putea fi adevărat, dar eram prea obosită ca să argumentez.

În zilele care au urmat călăream cât ne ţineau puterile, după care luam o cameră, fără ca vreunul dintre noi să se aventureze afară din ea, decât atunci când mergeam după mâncare. N-a trecut mult până când călătoria a început să mă afecteze. Mă dureau sânii, crampele din picioare erau tot mai serioase şi muşchii din jurul coastelor păreau că sunt gata-gata să se rupă. Ştiam că deveneam o povară, încetinindu-vă, ceea ce constituia un motiv constant pentru gâlcevile noastre. Mi-ai spus că opririle frecvente pentru ca eu să urinez nu numai că ne încetineau, dar făcea ca urmele noastre să fie mai uşor de observat. Chiar m-ai ameninţat că mă abandonezi, dar, bineînţeles, nu te-a lăsat inima s-o faci.

În oraşe circulam pe uliţe lăturalnice, iar în sălbăticie ne forţam caii să treacă prin pâraiele îngheţate şi peste culmi pietroase. Nu le plăcea asta deloc, mie chiar mai puţin. Caii nu puteau ţine ritmul dorit de noi; prea multă alergătură şi prea puţină odihnă. Când erau epuizaţi îi schimbam cu alţii odihniţi. Urmăritorii trebuie să fi făcut la fel, altfel ar fi rămas de căruţă.

Cu toate că priveam în mod constant peste umăr n-am văzut nici urmă de cercetaş. Vroiam să cred că i-am pierdut. Sincer să-ţi spun, nu văd cum ar fi putut să stea pe urmele noastre, cu toate trucurile la care recurgeam în timp ce călăream. Dar în acelaşi timp, era adevărat că îl găsiseră pe Brandeis în Mainz. N-aveam nicio idee despre iscusinţa lor, dar voi doi convieţuiserăţi cu acest gen de oameni, aşa că eram nevoită să am încredere în teama ta. Ne împingeai înainte într-un ritm infernal.

Fiecare zi îmi sporea îngrijorarea relativă la efectul posibil al călătoriei asupra copilului nostru – putea să cauzeze o naştere nefirească? Trebuia să mă conving neîncetat, oră după oră, că a scăpa de urmăritori merita orice risc. În rarele momente în care nu-mi făceam griji în privinţa copilului, îmi consolidam determinarea amintindu-mi cum, după ce plecasem de la Engelthal, ne-ai asigurat locurile în căruţa cu porci. Încercam să mă conving că situaţia curentă nu reprezenta decât un alt obstacol în viaţa noastră care trebuia depăşit şi, cel puţin de data asta, nu mai eram obligaţi să suportăm duhoarea porcilor.

Dar după aproximativ o săptămână nu mai puteam continua: tu şi cu Brandeis vă ţineaţi bine, dar eu v-am implorat să ne odihnim. Parcursesem atât de multe mile încât în mod sigur eram în siguranţă dacă ne odihneam o zi. Ai fost de acord. Nu pentru că eram în siguranţă, ci pentru că era timpul să facem un plan. Nu mă interesa de ce ne opream. Vroiam o pauză indiferent de motiv.

Călătorisem în cerc pentru a-i deruta pe urmăritori şi ca rezultat nu ajunsesem foarte departe de locul de plecare. Ne găseam acum aproape de Nürnberg, ceea ce constituia un avantaj, pentru că şi în eventualitatea în care urmăritorii reuşiseră să ţină aproape pe urmele noastre, oraşul în sine era îndeajuns de mare pentru a ne putea ascunde câteva ore în plus.

Am găsit un han, iar voi doi v-aţi aşezat la o masă să discutaţi următoarea mişcare. Poate era bine să mergem spre nord, la Hamburg, sau poate era mai sigur să mergem spre est, în Bohemia şi Carinthia. Aţi pomenit şi de Italia. Cunoşteai câteva fraze rudimentare învăţate de la arcaşii italieni, iar eu puteam servi ca traducătoare pentru rest. După un an sau doi ne-am fi putut întoarce în Germania. Era puţin probabil ca urmăritorii noştri să ghicească această destinaţie şi chiar dacă o făceau, Kuonrat ar fi fost pus în situaţia de a disloca resurse semnificative pe termen lung pentru continuarea urmăririi într-o ţară străină.

Repaosul nostru la Nürnberg trebuia să dureze numai o zi, însă trupul meu n-a colaborat. Timp de trei zile am acuzat dureri mult prea mari pentru a continua călătoria. Inima mea bătea nebuneşte şi simţeam că mă sufoc. Aş fi vrut să dorm, dar mintea mea continua să macine gânduri mult după ce închideam ochii. Sarcina mea se revoltase şi în cele din urmă, împotriva voinţei mele, a trebuit să recunosc că aveai dreptate: eram prea slăbită ca să pot continua. Am decis să fiu plasată în grija Bisericii. Mi-ai lăsat un pumn de monede, îndeajuns de multe pentru a plăti pentru îngrijirea mea pe durata sarcinii, iar atunci când aveai să fii convins că vei fi scăpat, urma să te

întorci după mine. Planul era stabilit; îmi mai dădeai încă o zi de somn înainte de a-l pune în aplicare. Te-am întrebat încotro vei merge după ce ne vom despărţi, dar n-ai vrut să-mi spui nici măcar atât. „E mai bine să nu cunoşti destinaţia…” Am plâns în noaptea aceea, încercând să dorm, în timp ce tu mă mângâiai pe păr, asigurându-mă că totul va fi bine.

Dar soarta a avut o opinie diferită. În mijlocul nopţii s-au auzit o serie de lovituri asurzitoare în uşa noastră, cutremurând mobilierul cu care tu o baricadaseşi, iar atunci am ştiut numaidecât că fuseserăm descoperiţi. Singura scăpare era pe fereastră, deşi ne aflam la etaj, aproximativ cinci metri de pământ.

M-am luptat să mă ridic din pat, dar n-am reuşit, iar tu a trebuit să mă tragi de braţe. În timp ce-mi trăgeam sufletul, Brandeis a strâns bagajele noastre; tu ai scos capul pe fereastră ca să vezi dacă nu cumva era cineva afară, ridicând mâna ca o avertizare de a nu ne mişca. „Arbaleta”, ai ordonat tu.

Brandeis a luat o arbaletă şi a armat-o cu săgeată pe ţeava. După ce a fixat-o pe coardă, ţi-a înmânat arma, iar tu ai scos bustul pe fereastră. S-a auzit şuieratul săgeţii şi izbitura lovirii unei ţinte solide. Ai ridicat din nou braţul, indicând că avem cale liberă, apoi ai ieşit primul pe fereastră. Nu era ca şi cum ai fi fost lipsit de maniere, dar cineva trebuia să mă prindă acolo jos. În spate auzeam o secure făcând uşa ţăndări.

În pofida iminenţei atacului, am înlemnit în faţa ferestrei. Distanţa era prea mare, prea riscantă pentru bebeluş. Brandeis stătea între mine şi uşă, strigându-mi să sar. Dar am rămas imobilizată, privindu-te pe tine acolo jos, cu braţele deschise, până când am auzit vocea lui Brandeis în spatele meu – „Marianne, îmi pare rău” – şi atunci m-a împins prin fereastra deschisă.

Am plonjat cu braţele strânse în jurul pântecului, iar tu ai amortizat forţa căderii mele lăsându-te pe spate în zăpadă, după ce m-ai prins. Am auzit strigăte deasupra; câteva momente mai târziu Brandeis a sărit pe fereastră.

Era ceva straniu în felul în care a căzut, dar atenţia mea era acaparată de cercetaşul mort de peste drum. Faţa îi era înfiptă într-o baltă de zăpadă murdară, gâtul răsucit într-un unghi ciudat din cauza săgeţii care ieşea din el. Pe urmă am realizat că zăpada nu era murdară, ci roşie din cauza micilor gheizere cu sânge, care încă îi mai ţâşnea din gât.

M-ai tras în direcţia cailor şi curând m-am pomenit că goneam pe străzile Nürnbergului. Tu şi Brandeis, fiecare de o parte şi de alta a mea, îmi dirijaţi calul, determinându-mi direcţia. Între oboseală şi şocul atacului, nu prea mai eram bună de nimic.

Priveam aburii fornăiţi de calul meu în timp ce alerga, în tot acest timp gândindu-mă la bărbatul din zăpadă care nu mai avea suflare. Mă obseda modul în care murise, modul în care îl uciseseşi fără să gândeşti, fără incertitudini. Te privisem când ai slobozit săgeata, dar nu-mi trecuse prin minte că ţinta ar fi putut fi o fiinţă umană. Gura îţi era încleştată, ochii mijiţi, iar degetul n-a ezitat. Ai supt o gură mică de aer înainte s-apeşi pe trăgaci, dar nu ca să-ţi calmezi sufletul, doar mâinile. Totul se întâmplase în – cât? O secundă? Mai puţin? Oare numai atât îţi ia să omori un om?

De-abia dacă ieşisem din oraş, când am văzut armăsarul lui Brandeis cabrându-se. Nu era ca şi cum calul l-ar fi aruncat jos; mai degrabă Brandeis căzuse într-o parte. Animalul a scos un nechezat confuz, răsucindu-se, ca şi cum şi-ar fi pierdut orientarea fără călăreţ. Peste tot sânge, pe zăpadă, pe pulpa calului, pe piciorul lui Brandeis. Pantalonul era spintecat în porţiunea superioară a coapsei, văzându-se o gaură enormă, pielea jupuită ca un rânjet demonic, scuipând sânge. Era alb la faţă, buzele îi tremurau. „Unul dintre ei a aruncat o toporişca. M-a lovit când săream pe fereastră. Îmi pare rău”.

I-am pus mâna la frunte, era rece şi umedă. Nu ştiu cum reuşise să stea pe cal atât de mult. I-ai spălat rana cu o mână de zăpadă, iar în jurul rănii aburinde s-a format o clisă trandafirie. Mi-a cerut ceva ca să-i legi piciorul, aşa că am scos primul lucru pe care am pus mâna în sac. Rochia de călugăriţă. Ar fi trebuit să găsesc altceva, dar cred că eram în şoc, plus că era aşezată

deasupra celorlalte lucruri. Ai rupt-o fâşii, legându-i piciorul deasupra rănii.

Ai gonit calul lui Brandeis în direcţia opusă, sperând că poate va funcţiona ca o diversiune, apoi l-ai cules pe Brandeis din zăpadă. Mi-ai reamintit că urmăritorii erau pe urmele noastre, iar acum trebuie să fi fost furioşi, după care l-ai tras pe Brandeis pe cal, în spatele tău. I-ai petrecut braţele în jurul tău şi i-ai legat mâinile în faţă. „Nu suntem departe de Engelthal. Chiar şi mercenarii respectă casa lui Dumnezeu”.

Stomacul mi s-a strâns ca un nod, pentru că dintre toate locurile din lume Engelthal era ultimul pe care l-aş fi vizitat acum. Dar înţelegeam cât de gravă era situaţia şi mi-am înghiţit toate protestele. Brandeis avea nevoie urgent de îngrijiri, aşa că ne-am îndreptat spre mănăstire.

Atârna în spatele tău ca o sperietoare împăiată pe cale de a fi plantată. Calul tău se zbătea sub dubla povară şi nu puteam avansa prea rapid, deşi îl forţai cât se putea. Am abandonat potecile lăturalnice şi am luat-o pe cea mai directă cale, pentru că trecuse vremea când ne feream. Nu puteam să ne oprim ca să avem grijă de rana lui Brandeis, iar eu trebuia să mă lupt cu inima mea care bătea năvalnic. În timp ce călăream te-am întrebat ceea ce nu mă mai puteam abţine să n-o fac. „Cum ai putut să tragi în omul acela? Prin gât?”

„Ochisem pieptul lui”. Erai atât de detaşat în felul în care ai spus-o încât era foarte limpede din tonul vocii tale că discuţia se încheiase.

Când am început să recunosc peisajul te-am îndrumat pe cele mai bune poteci. La poarta mănăstirii am descălecat anevoie şi am bătut cu pumnii. Era mult mai logic ca eu să implor ajutorul necesar, plus că ar fi durat prea mult să-l dezlegăm pe Brandeis de tine.

Sora Constantia a deschis poarta, faţa ei fiind numaidecât cuprinsă de confuzie. „Soră Marianne?”

I-am explicat situaţia, iar ea continua să se uite la tine, dându-şi seama că erai soldatul ars de care se îngrijise cu ani înainte. Când sora Constantia şi-a găsit în sfârşit glasul, a spus: „Fireşte... e firesc să vă las să intraţi... dar asta nu-i deloc firesc”. Ochii ei erau aţintiţi, spre ruşinea mea, asupra burţii umflate.

Nu-i înţelegeam ezitarea. Indiferent de ce se zvonise despre dispariţia mea, aveam nevoie de ajutor, altfel Brandeis ar fi murit. Am arătat spre el, s-o fac să înţeleagă. Am văzut din expresia surorii Constantia că observase toate acele cârpe sângerii legate de picioarele lui, sfâşiate din uniforma mea de călugăriţă.

„Dacă nu ne poţi lăsa să intrăm”, am implorat-o eu, „înştiinţeaz-o pe Mama Christina. Ea nu-l va lăsa pe omul acesta să moară”.

„Stareţa e la Nürnberg şi nu se va întoarce curând. Sora Agletrudis e răspunzătoare în absenţa ei. O aduc pe ea”. Înainte de a se reîntoarce în incinta mănăstirii, sora Constantia a mai adăugat ceva. „Dar ea nu te-a iertat niciodată pentru violarea scriptoriului”.

N-aveam nici cea mai mică idee ce vroia să spună sora Constantia, dar ştiam că voi afla, de îndată ce Agletrudis se va înfăţişa.

XXVI

În noiembrie, odată cu completarea statuii numărul 21, a ajuns la suma totală de şapte statui.

Statuile 20 şi 19 au fost terminate în prima săptămână a lunii decembrie. Statuia 18 a apărut în a doua săptămână. Perioadele de pregătire ale Mariannei Engel, întinsă pe lespezile de piatră, deveniseră mai lungi, însă patul ei a rămas nevizitat după noaptea în care mi-a povestit despre Brandeis. Viaţa noastră consta acum din trei acţiuni. Ea sculpta şi uita, eu priveam.

O priveam ignorându-l pe Bougatsa; uita să mă îmbăieze. O priveam dând la o parte fiecare farfurie de mâncare pe care i-o preparam; a uitat să pună un dar în pantofii mei de pe poliţa ferestrei, de Moş Nicolae. Am privit-o fumând o sută de ţigări pe zi; uita să schimbe discul din stereo. Am privit-o devorând borcane de ness; uita să-şi spele sângele de pe degete. Vedeam cum i se împuţina carnea de pe trup, am privit-o cum i se scofâlceau obrajii, i-am privit ochii devenind tot mai negri; uita cum să înşire cuvintele într-o propoziţie coerentă.

EŞTI *Nu sunt* ***NEFOLOSITOR.***

Am implorat-o să facă o pauză, dar ea insista că nu mai are timp. Nu erau acum doar statuile, ci şi cei Trei Maeştri care o îmboldeau să lucreze mai rapid.

I-am chemat pe Gregor şi pe Sayuri pentru că nu ştiam ce altceva să fac. Ei au încercat să discute raţional cu ea, dar era ca şi cum ar fi vorbit cu pereţii. Nici nu sunt sigur dacă Marianne Engel realiza că erau în aceeaşi cameră cu ea. Când am încercat să obţin ajutorul lui Jack, ea a deturnat conversaţia spre cât de mult o afecta această situaţie. „Nu mai am spaţiu în galeria mea, iar ea continuă să-mi trimită toate statuile astea. Şi nu se vând precum darurile de Crăciun, să ştii”. Am trântit telefonul şi m-am dus direct la setul meu cu morfină, să mă consolez.

A trebuit să angajez muncitori, să mute surplusul de statui de la subsol în curtea din spate. Personal, am fost împotrivă, sperând că un atelier înghesuit o va forţa pe Marianne Engel să înceteze, dar ea a insistat să le scot. Când am protestat a început să urle la mine într-o limbă pe care n-o înţelegeam, aşa că m-am conformat. Era evident că urma să se întâmple ceva îngrozitor.

„Nu poţi continua să lucrezi în stilul ăsta”.

„Monştrii sunt prodigii divine”.

„Eşti plină de sânge. Lasă-mă să-ţi fac baie”.

„Sângele vieţii”.

„De ce nu mănânci ceva?” am încercat s-o conving. „Te ofileşti văzând cu ochii”.

„Devin nimicnicie pură. E minunat”.

„Dacă te îmbolnăveşti n-o să poţi să-i ajuţi pe groteşti”.

„Dacă mă îmbolnăvesc, voi exulta, pentru că Dumnezeu mă pomeneşte”.

Refuza să urce ca să se spele sau să doarmă, aşa că veneam eu cu o găleată de apă caldă şi săpun. Dacă nu mergea la baie, aduceam baia la ea.

Buretele trecea peste coastele ei ca o maşină peste denivelări. Un lichid cenuşiu se scurgea de pe trupul ei, căzând pe pardoseala atelierului, dând naştere la tot felul de forme din cauza prafului. Bougatsa plescăia într-un colţ. Când am întors-o pe dungă s-o spăl pe spate, aripile de înger tatuate păreau să se înfunde în pielea flacidă.

* * *

Jack nu făcea nimic să m-ajute, dar n-avea cum să nu fie conştientă de frenezia sculptatului, galeria ei fiind inundată cu sculpturi. Cu cât se prelungea lipsa de ajutor a lui Jack, pe care eu refuzam să i-l cer, cu atât mai puternice erau resentimentele mele. Când n-am mai rezistat, am dat buzna în galerie şi fără s-o salut i-am cerut să facă ceva.

„Ce vrei de la *mine?”* m-a întrebat Jack. „Ei îi pasă mai mult de tine decât i-a păsat vreodată de mine, iar tu n-ai nicio putere s-o faci să înceteze. Aşa că încearcă s-o faci să mănânce şi să bea apă şi aşteaptă să capoteze”.

„Asta-i tot?” am reacţionat eu. „Te bucuri de comisioanele tale grase şi asta-i tot ce propui?”

„Doamne, ce puţoi eşti”. Şi Jack m-a înţepat cu pixul în umăr. „Îşi ia medicamentele?”

I-am explicat că încercasem să i le amestec cu ness, dar îşi dăduse seama de şmecherie. A urcat în clopotniţă şi a aruncat borcanul pe lângă capul meu, zdrobindu-l de perete. „Ştii ce greu e să culegi cristalele de cafea din bibliotecă?”

Jack a dat din cap. „Singura dată când am încercat s-o păcălesc să-şi ia medicamentele n-a mai vorbit cu mine trei luni. Credea că fac parte dintr-o conspiraţie împotriva ei”.

M-am calmat când am auzit că Jack încercase acelaşi truc. Am pus capăt conversaţiei cu o civilitate moderată, iar Jack a promis să treacă pe la fortăreaţă în seara aceea.

A adus alimentele pe care Marianne Engel le putea inspecta convingându-se că nu erau contaminate cu medicamente – pâine, fructe, brânză şi altele – şi a încercat s-o antreneze într-o conversaţie. N-a mers. Marianne Engel era furioasă pe noi pentru că o întrerupsesem; stătea acolo rupând pâinea în bucăţele pe care le arunca printre pietrele de pe jos, apoi a dat drumul la stereo atât de tare încât ne-a alungat de-acolo. Când

urcam scările am auzit-o vorbind cu ea însăşi foarte aprins, în latină.

Deşi nu realizasem absolut nimic, efortul ne secătuise. Jack şi cu mine am stat tăcuţi în camera de zi vreme de un sfert de oră, şi abia dacă ne-am ridicat privirea de la pământ. În sfârşit am realizat că nu se punea problema ca lui Jack să nu-i pese, ci pur şi simplu – pentru că mai fusese în această situaţie înainte – ştia că nu era nimic de făcut. Totuşi, la plecare, Jack mi-a spus: „Voi reveni mâine”.

Dimineaţa am găsit-o pe Marianne Engel întinsă pe noua statuie terminată, 17. Mi-am petrecut braţul pe după ea, iar ea n-a avut puterea să se smulgă din strânsoarea mea, în ciuda eforturilor susţinute. „Nu, trebuie să mă pregătesc pentru următoarea”. Era serioasă, dar pur şi simplu n-a reuşit să-mi reziste, iar eu am ajutat-o să urce scările.

Încă o dată am spălat-o de praful, sudoarea şi sângele de pe corp, în timp ce capul ei se legăna pe marginea de porţelan a căzii, de parcă ar fi fost o marionetă, al cărei păpuşar era în pauză. Continua să-mi spună, în timp ce o spălam şi chiar atunci când o aşezam în pat, că trebuie să se întoarcă în atelier. Dar la câteva secunde după ce a aterizat în aşternut, a adormit buştean.

* * *

Marianne Engel încă nu se trezise când Jack a sosit în seara aceea. Fiind singur cu Ms. Meredith, am deschis o nouă sticlă de bourbon.

Jack mi-a povestit despre clienţii amatori de garguie. Numele erau impresionante: oameni de afaceri proeminenţi, şefi de state, cunoscuţi iubitori de artă, ca de altfel şi o pleiadă de vedete din show business. Am recunoscut un număr de

muzicieni de top şi o serie de actori de primă mărime de la Hollywood, ca de altfel şi un scriitor recunoscut aproape universal, ca regele genului horror. Un regizor, cunoscut pentru filmele lui de o mare poezie despre străini, cumpărase cel puţin o jumătate de duzină de sculpturi. (Cu moţul lui de păr negru şi faţa trasă ar fi putut fi uşor confundat cu un anemic frate vitreg al Mariannei Engel.) Deşi nu eram surprins să descopăr că un număr de biserici îi cumpăra garguiele, mi s-a părut uimitor cât de multe universităţi importante se numărau printre clienţii majori ai sculpturilor ei.

Jack a mâncat mare parte din mâncarea chinezească pe care o comandasem, spălând-o generos cu pahare de bourbon. Şi-a şters sosul din jurul gurii cu dosul mânecii şi m-a întrebat dacă penisul meu fusese într-adevăr incinerat. Când i-am confirmat că fusese, şi-a cerut scuze pentru gluma de mai devreme. I-am acceptat scuzele cu toată graţia de care eram capabil, iar ea a devenit un pic lacrimogenă în acest moment; descoperеam că alcoolul – aşa cum se întâmplă adesea şi cu cei mai virili băutori – tindea s-o facă sentimentală. Când am întrebat-o pe Jack dacă plănuia ceva de Crăciun, mi-a răspuns povestindu-mi în esenţă povestea vieţii ei.

Rămăsese gravidă în adolescenţă şi dăduse naştere unui băiat, Ted, care acum avea treizeci de ani. Jack s-a căsătorit cu tatăl lui Ted, care s-a dovedit a fi un tip violent, permanent beat, iar ea a stat cu el doar pentru că nu prea avea de ales. A reuşit să termine liceul, dar facultatea era o cauză pierdută. Când Jack a rămas gravidă a doua oară, soţul ei a găsit-o vinovată că încerca să-i distrugă viaţa: „Iar ai rămas borţoasă, deşi n-avem bani. Târfă!” Ted, în vârstă de şase ani la ora aceea, l-a văzut pe tatăl lui bătându-şi mama însărcinată, cel puţin o dată pe săptămână, pe perioada sarcinii.

Într-o seară, când Jack era în a şaptea lună, bărbatul i-a administrat o bătaie soră cu moartea. Când bărbatului i s-a rupt filmul, beat fiind, Jack a împachetat câteva plase cu haine şi l-a echipat pe micuţul Ted. L-a scos pe băiat în faţa uşii, apoi s-a întors în dormitor cu o tigaie cu care l-a bătucit bine peste cap

pe soţul adormit. Jack susţinea că făcuse asta ca să se asigure că nu se va scula s-o urmărească, dar eu o suspectez că o făcuse mai degrabă pentru că îi căzuse ei bine. A cercetat zile întregi ziarul local ca să vadă dacă nu-l omorâse. Cum n-a apărut niciun anunţ de acest gen, s-a simţit în mare măsură eliberată, dar şi uşor dezamăgită.

„După ce mi-am părăsit bărbatul, mi-era uneori teamă că mă pândeşte în dreptul spitalului în care era internată mama mea. Suferea de schizofrenie”, spuse Jack. „Dar nu l-am mai văzut vreodată pe ticălos. Presupun că nu era îndeajuns de motivat încât să mă hărţuiască”.

Era o revelaţie faptul că mama lui Jack fusese schizofrenică. Exista, aşadar, o conexiune cu Marianne Engel. Sigur că da.

„O iubeam pe mama şi trebuia s-o vizitez cât mai des, mai ales că nimeni altcineva n-o făcea. Tata murise demult. Nu cred că suportam s-o văd înnebunind pe femeia pe care el o iubise”.

Am remarcat printr-un comentariu scurt că viaţa ei trebuie să fi fost dificilă.

„Al dracului de dificilă. Toţi bărbaţii din viaţa mea au fost aşa nişte căcănari încât, în timp ce Ted era mic”, se confesa Jack, „îmi doream în secret s-ajungă gay”.

„Şi?”

„N-am avut norocu’ ăsta”, mormăi ea, turnându-şi alt pahar de bourbon.

„Nu trebuie să-ţi pierzi speranţa”, am zis eu, încercând să fiu folositor.

„Daa, ce-o fi o fi”, aprobă ea, după care a mai luat o gură sănătoasă de licoare. „Oricum, viaţa a fost destul de grea, dar ne-am descurcat. Am născut-o pe Tammie, copila din burta mea atunci când mi-am părăsit bărbatul. M-am angajat ca ospătăriţă. Am ajuns bucătăreasă, apoi asistenta managerului. Restaurant

mic şi soios, dar ce puteam face? Un avocat m-a găsit după moartea tatălui meu, comunicându-mi că-mi lăsase ceva bani moştenire. „Deci ticălosul a fost bun şi el de ceva până la urmă”, zise Jack, ridicând paharul spre cer. „Ştiam că nu pot creşte doi copii cu ce câştigam la restaurant, aşa că m-am folosit de o parte din banii ăia să mă înscriu la un curs seral de contabilitate. Am primit note destul de bune şi-am reuşit să găsesc o funcţie obscură, dar la o companie decentă”.

„Dar asta încă e departe de a deveni patroana unei galerii de artă”, am remarcat eu, „şi agenta Mariannei”.

„Nu atât de departe cât ţi se pare. Am vizitat-o în continuare pe mama la spital, iar într-o bună zi am observat un nou pacient, o fată tânără. Drăguţă, mă-nţelegi, stând singură la o masă. Desenând. Era diferită de celelalte. Poate din cauza părului şi a ochilor”.

„Marianne”, am zis eu.

„Bravo”, spuse Jack. „Doar că atunci n-o chema aşa. Era doar o anonimă pe care poliţia o pescuise de pe stradă. Marianne Engel, aşa i-a rugat pe doctori să-i spună într-o zi”.

Marianne Engel nu era numele ei adevărat. Surpriza realizării acestui lucru pentru mine a provocat o expresie arogantă pe faţa lui Jack. Îi făcea plăcere că încă mai existau unele detalii despre prietena noastră comună pe care ea le cunoştea, iar eu nu.

„Asistenta mi-a spus că o găsiseră fără niciun act de identitate asupra ei, iar amprentele n-au dat niciun rezultat. Nu vroia sau nu putea să le spună nimic despre trecutul ei. Poate că părinţii ei erau morţi sau poate o abandonaseră, cine ştie? Oricum, după câteva vizite m-am gândit s-o salut. Era timidă atunci. Când am rugat-o să-mi arate desenele ei, n-a vrut. Dar o rugam mereu şi după câteva alte vizite mi le-a arătat. M-au dat gata. Mă aşteptam la nişte mâzgăleli incoerente, când acolo erau nişte bestii fantastice, nişte monştri, toţi foarte urâţi, dar aveau ceva fragil în ei. Ceva ce îi făcea să li se perceapă viaţa în ochi”.

Jack a făcut o pauză. O priveam printre crăpăturile măştii mele de plexiglas şi pentru o secundă m-am temut să nu adauge că exista ceva sensibil şi în ochii mei. Dar n-a făcut decât să ia o altă gură de bourbon, continuând să povestească. „Mi-a spus că nu era tocmai o desenatoare. Zicea că era o sculptoriţă, iar creaturile alea aşteptau să fie eliberate din piatră”.

„Aşa deci”, am spus eu, „chiar şi ca adolescentă…”

„Da, chiar şi ca adolescentă”, confirmă Jack. „Cred că m-a fascinat ideea asta, dar nu ştiam niciun rahat despre artă. Cred că nici acum nu prea ştiu. Dar ceva ştiu – că există ceva unic în viziunea ei. Mi-a plăcut şi s-a dovedit că le-a plăcut şi multor altora. Dar în acele zile doar scuturam din cap, pentru că ce naiba puteam să fac eu în privinţa asta? Pe măsură ce treceau lunile veneam s-o vizitez pe mama, iar Marianne îmi arăta desenele şi nu ştiu… pur şi simplu m-am ataşat de ea. Presupun că mi-a fost milă de ea. Era atât de tânără şi poate am înţeles ce însemna să fi blocat într-un loc în care nu ţi-e bine. Azilul era locul potrivit pentru mama, fără doar şi poate, dar nu era potrivit pentru Marianne.”

„Şi ce s-a întâmplat?”

„Doctorii s-au tot jucat cu diverse medicamente până când au găsit combinaţia care a funcţionat, iar starea ei s-a echilibrat. Marianne poate funcţiona, să ştii asta, atunci când îşi ia medicamentele. Dar ea a crezut dintotdeauna că nu sunt decât otravă pentru inimile ei”. Jack făcu o pauză. „Daa, nici fantezia asta nu-i nimic nou. O dată chiar am aranjat să i se facă o radiografie, ca să vadă că n-are decât o singură inimă, dar ea tot nu mă crede”.

„Dar cum…?”

„Ajung şi-acolo, dacă-ţi ţii gura”, iar Jack împunse aerul în direcţia mea cu beţigaşele chinezeşti, şi o bucăţică de pui kung pao prinsă între ele. „După ce doctorii au pus-o pe roate, au repartizat-o într-un grup ambulatoriu, apoi ea şi-a găsit un job într-o cafenea. Spălând vase, poţi să crezi? Când am auzit una

ca asta i-am făcut o vizită şi am găsit-o cu braţele până la cot în apă murdară şi singurul lucru la care mă puteam gândi erau desenele acelea formidabile. Între timp îşi făcuse primul tatuaj, una dintre frazele acelea latineşti de pe braţul ei. Când am întrebat-o de ce-a făcut-o, mi-a spus că din moment ce nu-şi permitea să sculpteze în piatră, se putea folosi de trupul ei ca pânză. Toate tatuajele pe care le are şi le-a făcut când n-a putut sculpta dintr-un motiv sau altul. În fine, am spus eu, ce mama mă-sii. Dacă fata vrea aşa de mult să sculpteze, o s-o ajut. Aşa c-am finanţat un curs la seral, deşi tot ce-aveam erau puţinii bani rămaşi după moartea tatii, iar asta se-ntâmpla când aveam doi copii acasă. Complet stupid, nu?"

Era stupid, dar în acelaşi timp am gândit (deşi în mod cert n-am spus-o cu voce tare) că era minunat. Jack a luat o altă ţigară a Mariannei Engel – pentru că Jack nu fuma, cum îmi spusese de mai multe ori – după care a continuat cu povestea ei. Ori de câte ori ajungea într-un moment dramatic înţepa aerul din jur cu ţigara, ca şi cum ar fi încercat să spargă nişte balonaşe invizibile.

„Instructorul mi-a spus că Marianne era cel mai talentat student pe care-l avusese vreodată, iar ea chiar s-a dedicat dălţii. Când n-am mai fost în stare să m-arăt cu cash pentru lecţii, omul i-a spus Mariannei să vină oricum la cursuri. I-a zis că într-o zi se va lăuda cu faptul că a fost cândva profesorul ei. Aşa c-am luat altă decizie stupidă şi i-am propus Mariannei să devin agentul ei. Ea a fost de-acord chiar şi după ce i-am atras atenţia că nu ştiam absolut nimic despre cum ar trebui să vând opere de artă. Dar ştiam destul despre cum să-i procur un set de scule cât de cât decent, pe care l-am găsit la o lichidare de stoc, noroc chior, plus nişte piatră. Acest prim bloc de piatră era de o calitate oribilă, ieftină, practic se sfărâma sub daltă, dar ea a reuşit cumva să scoată garguiul de-acolo şi n-arată deloc rău. Iar acum am statuia asta şi va trebui s-o vând înainte de a-mi permite să cumpăr un al doilea bloc de piatră, aşa că împrumut o camionetă veche şi mă deplasez la diverse galerii cu statuia asta mare în spatele maşinii. În final găsesc pe cineva care e de acord s-o expună, dar numai dacă-şi trage un comision ordinar

de mare, dar n-avem de-ales, aşa că zic da, batem palma. Când în fine se vinde, dacă poţi crede o belea ca asta, mă pomenesc c-am pierdut bani. Toată tărăşenia durează luni de zile şi Marianne Engel se tatuează nonstop, înnebunind fără piatră. Dar în cele din urmă vindem o altă statuie, apoi o alta şi dintr-o dată avem ceva cash flow şi totul merge ca uns".

Era fascinant s-aud istorioare despre Marianne Engel care nu includeau mănăstiri medievale. M-a făcut să-mi dau seama cât de complet mă lăsasem absorbit de basmele ei.

„Când a început să producă pe scară rulantă, statuile nu mai pridideau. A fost prima oară când am înţeles că poate ajunge aşa, pricepi? Prima oară când a muncit până la colaps", spuse Jack, ridicându-şi ochii spre camera lui Marianne Engel. „Era mai tânără şi mai puternică, şi-am crezut că nu era decât flacăra tinereţii. Pasiunea primei creaţii. Nu-mi închipuiam că va fi aşa vreme de – cât a trecut de-acum? Peste douăzeci şi ceva de ani".

„Trebuie că-i merge bine", am spus eu, „mă refer la casă şi la toate cele..."

„Daa, financiar, sigur. Marianne e cea mai bună din lume la ce face şi nu zic asta doar aşa. După cinci ani am înfiinţat galeria. După zece ani am luat casa asta. Banii jos, nicio ipotecă".

„Cum ai devenit tutorele ei?"

„Pur şi simplu s-a-ntâmplat pe parcurs", răspunse Jack. „Nah, sula, a fost nevoie de multă hârţogărie şi de o mie de înfăţişări la tribunal. Dar nu uita că ea n-are familie, cel puţin eu nu ştiu s-aibă vreo rudă. Nu mi-a spus niciodată nimic despre viaţa ei dinainte de a ne cunoaşte şi, sincer vorbind, nici nu ştiu dacă mai ştie ceva de viaţa ei, de dinainte".

„Jacqueline", am zis eu, „nu mi-ai răspuns la întrebarea iniţială".

„Nu-mi spune aşa, futu-i, şi nici nu-mi amintesc întrebarea ta stupidă”.

„Dacă faci ceva de Crăciun”.

„Nu, mama a murit cu vreo zece ani în urmă, iar copiii nu mai vorbesc cu mine”, spuse Jack, luându-şi haina şi adăugând că era timpul să plece. Ajunsă la uşă, a mai spus: „Nu-ţi închipui că de-acum suntem amici. Dacă era după mine, tu tot n-ai fi avut parte de cardul ăla de credit”.

„Am înţeles”, am confirmat eu. „Sper să nu sune prea rău, dar de fapt îmi pare bine că Marianne a avut colapsul ăsta. Cel puţin acum va trebui să facă o pauză”.

Jack s-a strâmbat. „Încă nu s-a terminat”.

* * *

Când s-a trezit, Marianne Engel mi-a dovedit că Jack avusese dreptate. A înfulecat un mic dejun uriaş, apoi a coborât în pivniţă, unde a petrecut următoarele patru zile. Toate mişcările ei erau greoaie, ca şi cum cineva ar fi filmat-o lucrând, apoi ar fi proiectat filmul cu încetinitorul. Pur şi simplu n-avea energia de a lucra mai rapid.

DACĂ I-AI STRECURA PUŢINĂ MORFINĂ? *Ce?* AR ADORMI.

Pe douăzeci decembrie Sayuri a venit pentru ultima şedinţă de exerciţii înainte de sărbători. Am încercat amândoi să ignorăm ţăc-ţăc-ţăcăneala uneltelor letargice ale Mariannei Engel.

„Gregor mi-a spus că vei merge să-i cunoşti părinţii”, am zis eu. „Mare pas”.

„N-a mai făcut asta înainte”, spuse Sayuri, „nu le-a mai prezentat nicio fată”.

„Şi cum te simţi?”

„Nu e nicio dramă pentru mine, dar sunt un pic emoţionată pentru el. El crede că n-a fost niciodată prea bun pentru ai lui”

„Crede că îi vei dezamăgi?” am întrebat, într-o doară.

„E mai îngrijorat să nu considere că *el* nu-i îndeajuns de bun pentru mine”. Sayuri a sporit setările de rezistenţă pe bicicleta mea staţionară, implorându-mă să lupt, lupt, *lupt!* „E ridicol”.

„Deci crezi că plănuieşte să…?” I-am atins degetul de verighetă, pe care nu era niciun inel.

„Nu”, răspunse Sayuri rapid. Şi-a retras mâna, dar se vedea pe faţa ei că nu i-ar fi displăcut ideea. „Nu vrea decât să-i cunosc oraşul natal”.

A intervenit o schimbare în sunetul care venea dinspre subsol – nu se mai auzea ciocănitul încet ca de metronom. Cum locuiam de atâta timp împreună, ştiam că nu era posibil ca Marianne Engel să fi terminat statuia la care lucra. „Ar trebui să văd ce face”.

MORFINA E BUNĂ. *Nu pentru ea.*

N-am văzut-o când am început să cobor scările de la subsol. Am strigat-o, dar nu mi-a răspuns. Jumătate de ţigară ardea în scrumieră. Apoi am zărit-o în spatele unui gargui în mare parte terminat, cu braţele răsfirate în unghiuri nefireşti. Degetele îi erau pe jumătate încleştate în jurul ciocanului; dalta ricoşase ceva mai departe.

Când am ajuns lângă ea am văzut că îşi pierduse cunoştinţa, având o tăietură zdravănă pe frunte. M-am gândit că se întâmplase din pricina căzăturii, lovindu-se de piatră în momentul în care leşinase.

* * *

Spitalul a internat-o pe Marianne Engel pentru patru nopţi. I-au cusut rana de la cap şi i-au administrat o perfuzie cu electroliţi pentru a-i combate deshidratarea. Norocul a fost că era mult prea epuizată pentru a se înfuria că o dădusem în grija doctorilor inamici. Am plecat de lângă ea doar ca să merg acasă, să dorm. L-am lăsat pe Bougatsa să stea în pat cu mine, deşi Nan ar fi făcut o criză de nervi din cauza iritării pe care părul de câine o poate pricinui pielii arse. **NICI MĂCAR NU POŢI AVEA GRIJĂ DE TINE.** Dimineaţa mă întorceam numaidecât la spital. **CUM POŢI AVEA GRIJĂ DE EA?**

Marianne Engel a fost externată în ajunul Crăciunului. De fapt doctorii au fost de părere ca ea să rămână în continuare în spital, dar au lăsat-o să plece cu ocazia sărbătorilor. Când am ajuns acasă a vrut să mănânce marţipan, nimic altceva, dar am convins-o să mănânce şi nişte mandarine. Am adus televizorul din clopotniţă în dormitorul ei şi am vizionat amândoi *It's a Wonderful Life,* pentru că asta fac oamenii normali în ajunul Crăciunului. După ce filmul s-a sfârşit, a insistat să rămân în pat cu ea, pentru că vroia să se trezească în ziua de Crăciun cu mine alături.

Zăceam în pat, în costumul meu de presiune lipit de goliciunea ei firavă, conştient că ar fi trebuit să mă bucur de apropierea noastră. Dar nu mă bucuram; cugetam asupra motivului pentru care trupul ei mă afecta atât de mult. Petrecusem mare parte din viaţa adultă în compania femeilor nude – era jobul meu în timpul zilei şi hobbyul meu în timpul nopţii – dar cu Marianne Engel întotdeauna părea altfel. *Era* altfel.

Există mai multe explicaţii posibile pentru disconfortul meu. Poate că trupul ei avea un efect mai mare decât cel al altor femei deoarece chiar ţineam la ea. Poate că, pentru prima oară

în viaţa mea, ca rezultat al penectomiei, nu mă puteam elibera de trupul unei femei posedându-l. Poate că sentimentul meu era pur feromonal. Toate aceste teorii sunt plauzibile şi poate, într-o oarecare măsură, sunt chiar valide, dar în acel ajun de Crăciun, întins lângă ea şi incapabil să adorm, am ajuns la o concluzie. Motivul principal, cred eu, pentru care trupul ei îl încânta atât de mult pe al meu e acesta: trupul ei mă afecta nu numai pentru că era uman, dar şi ca o entitate care se apropia de cea a amintirilor şi stafiilor.

Prima dată când i-am văzut trupul, întreg, fusese în pavilionul de arşi, când se dezbrăcase să-mi arate tatuajele. Priveliştea ei mă excitase şi mă intimidase, iar când îmi plimbasem degetele pe penajul aripilor de înger trupul ei tremura, iar asta îmi cutremurase inima. La ora respectivă n-am înţeles de ce am simţit ceea ce simţisem, dar în multele săptămâni care au trecut am ajuns să cred că asta se întâmplase pentru că degetele mele nu reacţionaseră ca şi cum i-ar fi atins trupul pentru prima oară, ci ca atunci când s-ar fi întors la o locaţie familiară. N-am înţeles acest lucru până când n-am văzut cum, atunci când mi-a făcut pentru întâia oară baie la fortăreaţă, Marianne Engel mi-a atins trupul ca şi cum ar fi fost al ei. Şi-a mişcat braţul la fel cum îi atinsesem eu spatele înaripat. Era ca şi cum carnea celuilalt era deja antamată, iar mâna i-ar fi aparţinut stăpânului demult absent şi care se reîntorsese. Când am atins-o atunci prima oară, nu am simţit că ar fi fost prima oară când am atins-o.

Acum, lângă ea în pat, în Ajunul Crăciunului, trupul ei exercita acelaşi efect asupra mea. Când m-am întins lângă ea era ca şi cum aş fi făcut-o de mii de ori înainte. Aşa încât nu mă simţeam de parcă aş fi stat lângă o persoană, ci lângă amintirea unei persoane, iar în acelaşi timp amintirea aceea se transforma în ceva tot mai puţin material. Trupul ei era mult prea uman în decrepitudinea lui, dar în acelaşi timp îmi făcea impresia unei entităţi transformându-se într-o stafie, ca şi cum subţirimea trupului ei ar fi trecut în ceva tot mai puţin solid. Mi-am plimbat degetele peste denivelările coastelor ei şi am urmărit culmea stingheră a pelvisului dominându-i pântecul. Trupul ei, a cărui carne şi amintire creaseră dintotdeauna confuzie şi surescitare,

părea să-mi aparţină încă, dar în acelaşi timp părea să dispară. Nu doar că pierdea din substanţă în timp ce lucra; ca şi cum nu numai garguiele ar fi fost forma unei arte inverse, ci şi artistul însuşi, îndepărtându-se cu toţii spre ceva ce era în acelaşi timp mai puţin şi mai mult decât materialul din care originaseră.

Aşadar iată de ce trupul ei – carne, amintire şi stafie – mă dezarma.

M-am trezit înaintea ei, după ce, în sfârşit, căzusem într-un somn scurt şi agitat. I-am adus ouăle pe o tavă şi mi-am făcut curaj să-i dau cadoul acelui an. Din nou ceva scris, ca şi cum n-aş fi învăţat lecţia necesară din poemele anului trecut. Scrisesem din memorie povestirile relatate de ea despre cei patru prieteni fantomatici ai ei – „Fierarul cel bun”, „Femeia de pe ţărm”, „Ucenicul sticlarului”, şi „Darul lui Siguror” – legate între coperte. Pe prima copertă era titlul *Povestirile îndrăgostiţilor, narate de Marianne Engel.*

„E cadoul perfect. Nu numai pentru mine, ci şi pentru Sigurðr. Pentru un viking, cel mai îngrozitor iad e să fie dat uitării”. Mi-a luat mâna în a ei şi mi-a cerut iertare. Sculptatul intens din săptămânile trecute o acaparaseră total şi, în consecinţă, neglijase să-mi facă darul cuvenit.

„Dar ce-ar fi”, îmi zise, „dacă ţi-aş explica ce-a vrut să spună sora Constantia referitor la scriptoriul mănăstirii atunci când a afirmat că-l violasem?”

XXVII

Nu sunt foarte sigură, dar cred că se crăpa de ziuă în momentul în care Agletrudis a apărut la poarta mănăstirii Engelthal, iar pe faţa ei răsărise un zâmbet păstos, al satisfacţiei pricinuite de nenorocirile altuia, ce părea imposibil să se potrivească pe faţa unei călugăriţe. A dat din cap în direcţia ta, stând pe cal, cu trupul însângerat al lui Brandeis legat de tine, după care a zis: „Văd că ţi-ai adus amantul”.

N-aveam cum să-mi arăt indignarea dacă vroiam să fim primiţi. Trebuia să apelez la ceea ce era bun în ea; în definitiv era dedicată slujirii lui Dumnezeu. „Avem nevoie de un refugiu. Fără ajutorul tău, vom muri”.

„Ah”, spuse Agletrudis, dând din cap şi împreunându-şi mâinile la spate. „Vasăzică spiritul tău aventurier a găsit ce căuta, dacă nu şi mai mult”. Asemenea surorii Constantia, Agletrudis îmi examina stomacul bombat.

Mi-am calmat vocea. „Îţi imaginezi că nu ne-a fost – nu mi-a fost – uşor să venim aici”. Şi mâinile mele erau la spate, pentru că nu vroiam ca Agletrudis să vadă că erau făcute pumni. „N-avem unde altundeva să mergem”.

Agletrudis a încercat să-şi compună o expresie compătimitoare, dar zâmbetul ei s-a transformat într-unul urât. „Asta ne pune într-o situaţie foarte interesantă. Ordinul nostru e unul al milei şi suntem educate să găsim iertare pentru oricare păcătos. Cu toate astea, dificultatea rezidă în faptul că majoritatea surorilor te includ într-o categorie care o depăşeşte pe cea de simplă păcătoasă”.

Asta m-a frapat, ca o reacţie exagerată faţă de faptul că fugisem de la Engelthal. „Când am plecat n-am avut niciun moment intenţia de a-mi manifesta lipsa de respect faţă de mănăstire sau de Dumnezeu”.

„Sau faţă de Mama Christina, sunt sigură”. Agletrudis nu-şi pierduse abilitatea de a lovi în cel mai sensibil loc posibil. „Dacă ai fi dispărut, pur şi simplu, e foarte posibil ca nimeni să nu fi obiectat la a-ţi oferi o mână de ajutor acum. Dar din cauza acţiunilor tale, în noaptea aceea sora Gertrud a murit de inimă rea”.

Lui Gertrud nu i-ar fi păsat de niciun fel de plecarea mea, doar dacă absenţa mea ar fi încetinit munca la biblia ei. „Despre ce vorbeşti?”

„N-are rost să tăgăduieşti sor – oh, scuză-mă. *Marianne.* Îţi aminteşti că te-am văzut în noaptea aceea ieşind din scriptoriu? Eu îmi amintesc, şi-mi mai amintesc că a doua zi dimineaţa, sărmana soră Gertrud şi-a găsit întreaga operă în cenuşă. Fiecare capitol, fiecare vers”. Agletrudis a făcut o pauză, suspinând dramatic. „Cum ai putut să-i incendiezi Biblia?”

Era suspinul care explica totul. Ea arsese *Die Gertrud Bibel* în noaptea plecării mele, dând vina pe mine. Astfel devenisem sora care distrusese munca de-o viaţă a Gertrudei, călugăriţa care dăduse Cuvântul lui Dumnezeu pulberii şi fugise ca să devină amanta unui asasin.

Ochii lui Agletrudis ardeau exuberant. „Mama Christina a poruncit ca numele tău să fie scos din toate cronicile, iar după moartea Părintelui Sunder – sper că ştiai c-a murit, nu? – am eliminat numele tău şi din scrierile lui”.

Întotdeauna o considerasem pe Agletrudis doar un fel de lacheu al Gertrudei, inferioară în arta înşelăciunii. Cât de rapid se poate schimba cineva. Era o revelaţie să pot înţelege într-o secundă maliţia de care era în stare Agletrudis. Odată cu dispariţia mea trebuie să-şi fi recâştigat poziţia de moştenitoare a scriptoriului. Dar asta nu era suficient pentru ea. Trebuia să-mi distrugă numele pentru totdeauna, iar pentru a realiza acest lucru fusese dispusă să sacrifice visul de-o viaţă al mentorului ei.

Nu sunt mândră de faptul că nu mi-am putut controla pumnii. Dreapta mea a izbit umărul lui Agletrudis, primul pumn pe care-l

dădusem vreodată cuiva. Vroisem s-o pocnesc în cap, dar se pare că furia mi-a afectat precizia. Al doilea şi al treilea însă au fost mai precişi, în ciuda sarcinii mele, aterizând în falcă şi în piept. A căzut pe spate, deşi nu sunt sigură cât de mult din pricina forţei loviturilor şi cât din cauza surprizei. Când s-a ridicat în picioare, mi-a rânjit cu dinţii năclăiţi de sânge.

„Nu mă voi înjosi să lovesc o curvă gravidă”, mi-a zis Agletrudis, „dar n-o să uit să-i transmit salutările tale Maicii Christina”.

N-avea niciun sens să rămânem, fiind clar acum că nu vom fi primiţi în mănăstire, iar urmăritorii se apropiau în mod sigur. M-am forţat să încalec, iar tu m-ai lăsat să galopez o vreme, ca să mă liniştesc, înainte de a mă întreba ce se întâmplase. Ţi-am spus că nu ştiu. Ai pomenit de cabana părintelui Sunder. Ţi-am spus că murise. M-ai întrebat dacă fratele Heinrich murise. Nu ştiam. Mi-ai spus că n-aveam alte soluţii, iar casa lor era acum unica noastră destinaţie.

Fratele Heinrich a fost şocat să ne vadă la intrare după toţi acei ani, dar nici măcar n-a ezitat. Ne-a deschis uşa cât se putea de larg şi n-am să uit asta niciodată. L-ai dus pe Brandeis în patul acela micuţ, care fusese al tău în timpul recuperării tale.

Fratele Heinrich arăta de parcă viaţa îi supsese aproape toată suflarea din plămâni. Ne-a ajutat să-l oblojim pe Brandeis, făcând tot ce-i stătea în puteri să-l ţină locului în timp ce tu i-ai spălat rana. Când Brandeis a încetat să se mai zbuciume, epuizat, fratele Heinrich a fost acela – nici tu, nici eu – care l-a mângâiat pe păr cu blândeţe, deşi nu-l întâlnise până atunci. Când Brandeis a căzut într-un somn greu, fratele Heinrich ne-a spus că va pregăti ceva de-ale gurii. „Am atât de puţini oaspeţi, lăsaţi-mă să vă invit…”

Am insistat să-l ajut, iar faptul că acum ştiam să gătesc l-a amuzat pe fratele Heinrich. Când m-a felicitat pentru priceperea mea am găsit în sfârşit curajul să-mi exprim condoleanţele pentru moartea Părintelui Sunder. Fratele Heinrich a dat din cap în timp ce toca legumele. „A trăit o viaţă frumoasă şi a murit în

timp ce dormea, aşa că n-avem de ce să ne pară rău. A avut parte de o slujbă încântătoare şi toate călugăriţele au fost de părere că diavolul s-a bucurat de moartea lui. Nu pentru că Duşmanul ar fi câştigat încă un suflet, ci pentru că Friedrich nu mai putea să-l rănească prin rugăciunile lui".

În glasul lui se simţea un tremurat semnificativ. *Friedrich,* spusese el. Nu *fratele Sunder,* aşa cum i se adresa întotdeauna în timpul vieţii. În faţa mea, cel puţin. A încercat să zâmbească, dar n-a reuşit până la capăt, iar atunci am înţeles de ce arăta atât de bătrân. Fratele Heinrich îşi aştepta rândul.

„Ştiai că şi sora Gertrud a murit? Se pare că inima ei a cedat după ce..." şi vocea lui Heinrich se stinse. Vroia să spună, fireşte, după arderea bibliei. „Marianne, când au fost găsite rămăşiţele arse, sora Gertrud a realizat că biblia nu va fi terminată în timpul vieţii ei. Nu era niciun secret, antipatia dintre voi două, dar să ştii că niciodată n-am crezut că ai făcut-o tu. Şi nici Friedrich. A murit fiind sigur de inocenţa ta".

În momentul acela am simţit o crampă în stomac, iar mâinile mele s-au coborât instinctiv spre copil. Nu-l puteam privi în ochi pe fratele Heinrich, gândindu-mă că va da vina pe păcatul meu de a părăsi Engelthal, pentru situaţia în care ne găseam acum. Însă iată ce mi-a spus: „Friedrich ar fi fost foarte mulţumit că eşti însărcinată. A ştiut întotdeauna că dragostea ta e curată".

Exact acolo, în mijlocul bucătăriei, m-au copleşit cele câteva săptămâni de prigoană. Pierderea vieţii pe care tu şi eu am construit-o în Mainz, descoperirea că fusesem acuzată de o crimă oribilă şi vestea morţii Părintelui Sunder. Zâmbetul lui Agletrudis la poarta mănăstirii, jucând rolul stareţei. Sarcina mea, care mă îngrijora în fiecare moment al fiecărei zile. De când părăsisem Nürnbergul, funcţionam graţie voinţei şi energiei nervoase, dar în clipa aceea s-a scurs din mine toată vigoarea care mai rămăsese. Am izbucnit în lacrimile pe care mi le interzisesem. Am leşinat, trupul meu prăbuşindu-se în braţele bătrânului.

Era atât de bine să fiu din nou ţinută în braţe, pur şi simplu ţinută, iar cineva să-mi vorbească cu bunătate. Tu fuseseşi atât de ocupat luptând pentru vieţile noastre, mânând caii şi plănuind mişcarea următoare, încât n-aveai timp să-mi alini emoţiile. Fratele Heinrich mă mângâia pe păr, exact aşa cum o făcuse cu Brandeis, apoi m-a aşezat în patul meu. M-a acoperit cu pături şi mi-a spus exact ceea ce vroiam să aud: că totul avea să fie bine.

Au trecut câteva zile şi n-am avut de ales decât să rămânem acolo unde eram. Speram să-i fi păcălit cumva pe urmăritori, dar tu mi-ai spus că în mod cert n-o făcusem. Spuneai, cu o siguranţă absolută, că după moartea unuia dintre ei ceilalţi se regrupaseră, încercând să înţeleagă ce resurse aveam la îndemână.

I-am curăţat foarte conştiincios rana lui Brandeis, sperând să se vindece, dar sperasem prea mult. S-a infectat, iar el a căzut pradă unei febre grozave, delirând. Ai mai văzut astfel de cazuri pe câmpul de luptă şi ştiai ce-aveai de făcut. Fratele Heinrich îl ţinea pe Brandeis de umeri, eu îl ţineam de picioare, iar tu te-ai folosit de un cuţit de vânătoare să retezi o bucată din coapsa prietenului tău. Când totul s-a terminat, hainele noastre erau pătate de sânge şi în găleată zăcea o bucată moartă de carne. Când m-am uitat la coapsa lui Brandeis m-au încercat în esenţă două emoţii: ruşine faţă de teama mea că rana mi-ar putea infecta şi ataca pruncul, şi vinovăţie pentru existenţa rănii. Dacă n-aş fi ezitat în faţa ferestrei hanului, Brandeis ar fi putut sări înainte ca toporişca să-l atingă.

Fratele Heinrich a fost cel care i-a văzut primul pe cei doi bărbaţi călare. Au rămas la o distanţă prudentă de casă, dincolo de culmea pe care mă jucam când eram mică, dar nu exista nicio îndoială, ne spionau. Erau urmăritorii noştri, fireşte. Când te-am întrebat de ce nu vin la noi, mi-ai spus: „Ei ştiu că avem arbalete pe care le putem folosi, aşa că aşteaptă ajutoare”.

Era puţin probabil ca mercenarii să-ţi cunoască identitatea, pentru că n-avuseseră ocazia să te vadă prea bine. Chiar dacă ar fi avut-o, nu cred că te-ar fi recunoscut – nu numai că erai ars,

dar e foarte posibil că se alăturaseră condottei după plecarea ta. N-aveau cum să ştie cine eram eu, indiferent cât de vechi erau în trupă, dar în mod sigur pricepeau că trebuie să fi avut un motiv serios ca să ne oprim aici. Ştiau oare de rănile lui Brandeis? Mai mult ca sigur, pentru că trebuie să fi observat zăpada pătată de sânge de pe marginea drumului de la Nürnberg. Oare ghiciseră că sunt gravidă, sub mantia mea de iarnă? Probabil că nu. Dar indiferent de întrebările pe care le-aveau în privinţa noastră, eu aveam una şi mai mare în privinţa lor: ce se va întâmpla când vor veni şi ceilalţi mercenari?

Am avut nişte controverse uriaşe. Fratele Heinrich era de părere că ar fi trebuit să iasă în calitatea lui de persoană religioasă şi să încerce să se înţeleagă cu ei. Ai râs când ai auzit una ca asta. Brandeis, într-un moment de luciditate, a fost de părere că era de datoria lui să se supună sorţii, ca un bărbat ce era, pentru că asta era singura noastră şansă de a fi cruţaţi. Ar fi trebuit ca noi să fugim, să ne trăim viaţa, în timp ce el i-ar fi distras călărind în direcţia opusă. Dar, firește, nu-l puteam lăsa să se sinucidă în acest mod. Tu vroiai să rămânem şi să luptăm cu ei, atunci şi acolo, dar cine se putea bate în afară de tine? Nu o femeie gravidă, fostă călugăriţă. Nici Brandeis, delirant cum era. Nici Heinrich, un om bătrân. În esenţă, ceea ce spuneai era să te fi bătut tu singur cu ei. Dar de fapt ideea ta era că dacă vei fi reuşit să-i omori pe cei doi mercenari, cel puţin Heinrich şi cu mine puteam scăpa înainte de sosirea celorlalţi. Vei pleca împreună cu Brandeis în direcţia opusă, fie că el era în stare s-o facă sau nu. Asta, susţineai tu, era de departe cea mai bună opţiune a noastră. Nu puteam sta şi aştepta moartea, care în mod cert avea să vină la noi.

În final, niciunul dintre aceste argumente n-a contat. Când toţi ceilalţi dormeam, iar tu ar fi trebuit să stai de veghe, ţi-ai luat arbaleta şi te-ai furişat în noapte. Nici n-am ştiut că fuseseşi plecat până n-ai venit să ne trezeşti.

„Sunt morţi”, ne-ai spus tu. „Se crapă curând de ziuă şi alţii vor veni curând, aşa că va trebui să ne grăbim.”

Auzind că i-ai ucis, nu mi-am putut stăpâni emoţiile, ca atunci când fugeam din Nürnberg. Însă de data asta naivitatea mea te-a înfuriat. „Nu înţelegi ce se întâmplă dacă ne prind? Ne vor ucide pe mine şi pe Brandeis, iar pe tine te vor folosi ca pe jucăria lor până când îţi vei dori să mori. Sarcina ta nu va face nicio diferenţă. Te vor silui, iar dacă eşti norocoasă viaţa se va scurge din tine înainte ca spiritul s-o facă. Aşa că nu sta acolo judecându-mă şi gândindu-te că n-am pic de respect pentru viaţă. Fac tot ce pot să le salvez pe ale noastre”.

În cele din urmă am acceptat că nu pot rămâne cu tine dacă vreau să-mi protejez copilul. Despărţirea noastră era inevitabilă. Mă voi întoarce la Mainz şi mă voi ascunde la beguine până la întoarcerea ta. Îl vei lua pe Brandeis în direcţia opusă. Cu cei mai buni cercetaşi ai lor deja morţi, poate aveaţi o şansă în plus să scăpaţi.

Fratele Heinrich se va duce la Engelthal, pentru că în mod sigur îl vor primi dacă merge fără mine. I-am mulţumit din toată inima, l-am sărutat pe frunte şi i-am spus că mă voi ruga ca mercenarii să nu-i distrugă casa când vor sosi.

„Nu-ţi irosi rugăciunile pentru un fleac ca acesta, soră Marianne”, mi-a spus el. „Nu-i decât o clădire. Eu locuiesc în Casa lui Dumnezeu”.

„Copilul nostru”, i-am spus, „îţi va datora viaţa. Dacă e băiat, îl vom boteza Heinrich”.

„Mă vei onora şi mai mult”, mi-a spus bătrânul preot, „dacă îl vei boteza Friedrich”.

I-am promis că aşa voi face. Vremea se strica, aşa că poate norocul trecea în sfârşit de partea noastră: de când plecasem din Mainz ne rugam ca furtuna să ne acopere urmele. Fratele Heinrich şi-a luat pluviala Părintelui Sunder peste haina de iarnă, ca protecţie suplimentară împotriva viscolului. S-a afundat în zăpadă, îndepărtându-se de noi cu paşi nesiguri şi în câteva minute a dispărut. Ultima imagine a lui a fost cea a spatelui

pelerinei Părintelui Sunder, Mihai şi îngerii luptându-se cu dragonul, din Revelaţii, imagine care se topea în albul zăpezii.

Arbaleta lui Brandeis nu ne era de niciun folos, aşa că mi-ai pus-o mie în braţe, deşi am protestat. Mi-ai spus că nu trebuia să trag cu ea, dar *trebuia* s-o iau, dacă va fi cazul, şi nu mi-ai dat voie să plec fără ea. Am acceptat numai pentru că erai atât de neînduplecat.

Mi-ai ţinut o lecţie rapidă de armare şi reglare a piedicii. „Propteşti instrumentul pe umăr, uite aşa, şi iată, aşa ocheşti ţinta. Echilibrezi arma calmându-ţi respiraţia. Inspiri, expiri, inspiri, expiri. Egal. Ţinteşti. Ai încredere în săgeată. Respiri. Dai drumul săgeţii”.

Ai pus arbaleta în teaca de pe coapsa calului şi mi-ai descheiat haina de iarnă ca să-ţi poţi aşeza o mână pe stomacul meu umflat. Cu cealaltă mână mi-ai pus colierul cu vârful de săgeată în jurul gâtului. „E pentru protecţie, ai mai multă nevoie decât am eu. Poţi să mi-l dai înapoi când ne vom întâlni din nou, pentru că îţi promit că dragostea noastră nu se va sfârşi aşa”.

Apoi mi-ai lovit calul s-o ia din loc. M-am uitat o dată peste umăr, la tine, privindu-mă cum mă depărtez, înainte de a-mi îndrepta toată atenţia asupra potecilor care să mă călăuzească pe mine şi copilul nostru nenăscut, departe de primejdie.

Zăpada dansa în faţa mea. Am încercat să-mi imaginez ce se va întâmpla cu tine în continuare. Câţi mercenari vor veni pe urmele tale? O duzină? Două duzini? Presupun că asta depindea de angajamentul lor, dacă luptau sau nu pentru vreun nobil, undeva. Sau să-şi fi adus Kuonrat toţi soldaţii ca să vadă ce păţeau dezertorii? Mă întrebam ce şanse aveai cu adevărat să scapi viu şi nevătămat. Văzusem cât de iscusit erai cu arbaleta, dar dacă erau prea mulţi… Cum puteai scăpa de un trecut care era atât de determinat în a te face să plăteşti? Vântul s-a înteţit şi albul viscolit mă orbea. Frigul mă pătrundea prin haine până la oase.

Nu puteam. Nu puteam reuşi fără tine. Fusesem nebună să cred că te puteam părăsi chiar acum când aveam mai multă nevoie de tine. Călătorisem deja vreo jumătate de oră când am făcut cale-ntoarsă, mânând calul în direcţia din care venisem. Mă rugam doar să n-ajung prea târziu.

Era deja greu să găsesc drumul înapoi, dar cunoşteam toate potecile care duceau la casa lui Heinrich. Totuşi, chiar şi când am ajuns la vreo sută de paşi depărtare tot nu puteam vedea nimic din cauza zăpezii viscolite. Dar apoi am auzit voci de bărbaţi purtate spre mine de vânt şi-am ştiut că în ora în care lipsisem, apăruse condotta. Singura întrebare era dacă tu şi Brandeis aţi reuşit să scăpaţi înainte de venirea mercenarilor.

Am mânat calul spre culmea de deasupra casei, în desişul în care mă ascundeam când eram mică. Nici nu m-am gândit că ar putea fi vreun soldat acolo; norocul a făcut să fiu singură. Am strunit calul lângă o ramură joasă de copac de care l-am legat, apoi m-am poziţionat în aşa fel încât să pot urmări ce se întâmpla în vale. Ştiam că din cauza viscolului existau puţine şanse să mă vadă cineva.

Aproape imediat am văzut ceea ce mă temeam cel mai mult: nu reuşiseşi să scapi, iar soldaţii te scoteau afară din casă. O voce distinctă a spintecat zgomotul furtunii. Era Kuonrat cel Ambiţios, bucurându-se de norocul său. „Nu un dezertor, ci doi! Doi!”

Soldaţii îţi ţineau mâinile la spate şi te-au îmbrâncit în genunchi. Kuonrat a făcut un pas înainte, apucându-te de bărbie şi ridicându-ţi capul în aşa fel încât ochii tăi i-au întâlnit pe ai lui. Încă râdea, arătând de parcă ar fi încercat să se convingă că norocul lui *era* într-adevăr fabulos. O stafie eliberată din cel mai îndepărtat cotlon al memoriei lui. O stafie de care se putea folosi pentru servi o lecţie celor vii.

Ce puteam face? M-am gândit că puteam scoate arbaletă, să încep să trag. Din cauza viscolului, soldaţii n-ar fi fost în stare să vadă de unde vin săgeţile, decât după ce era prea târziu. Dar la ce bun? Erau cel puţin două duzini de mercenari, ucigaşi plătiţi,

iar eu nu trăsesem în viaţa mea cu arbaleta. Aş fi fost norocoasă să pot doborî şi numai unul dintre ei. Dar, m-am gândit eu, în eventualitatea reuşitei unei lovituri cu adevărat bune, ce-ar fi dacă l-aş doborî pe Kuonrat? Se va împrăştia trupa, văzându-şi comandantul mort?

Sigur că nu. Erau profesionişti, iar eu ştiam că n-aveam în mine sânge să omor pe cineva, fie el şi Kuonrat.

Era nevoie de mai mulţi soldaţi să te poată ţine la pământ, dar Brandeis era atât de slăbit încât doi soldaţi au trebuit să-l ţină în picioare. Când i-au dat drumul a căzut în genunchi, iar Kuonrat l-a întrebat: „Ce ai de spus?”

Vântul aspru bătea direct spre mine, peste ei, purtându-le vorbele în ascunzişul meu. Dacă a fost vorba de noroc sau ghinion faptul că puteam auzi fiecare cuvânt, nu sunt sigură, dar în momentul acela eram recunoscătoare că nu trebuie să mă furişez mai aproape.

Brandeis a adoptat rolul păcătosului mizerabil, cerşind iertare, iar vântul i-a purtat vorbele spre mine. „Merit orice moarte alegi. Fă-o cât de oribilă doreşti. Foloseşte-mă ca exemplu, aşa cum trebuie să fiu. Reneg decizia mea de a fugi din condotta. Eram asemenea unui copil înfricoşat. Nu-ţi cer decât să mă pedepseşti pe mine, şi numai pe mine.”

„E întotdeauna interesant să auzi târgurile propuse de cei care n-au nimic de oferit”, spuse Kuonrat, generând multe hohote de râs.

Brandeis a refuzat să permită acestor hohote să denigreze ultimele lui acţiuni pe pământ. Călăul stătea chiar în faţa lui, dar nici măcar o dată nu s-a rugat Brandeis pentru propria-i viaţă. Nu, în ultimele lui clipe s-a rugat cu multă patimă ca viaţa celui mai bun prieten să fie cruţată.

Brandeis a insista supra faptului că atunci când fugise din condotta fusese decizia lui exclusivă – dar când *tu* ai plecat, nu fusese deloc decizia ta. Fusese voia lui Dumnezeu ca tu să fii

doborât în luptă, dar nu ucis. Fusese vrerea lui Dumnezeu ca bătălia să aibă loc în apropiere de Engelthal, iar tu să fii dus acolo. Fusese vrerea lui Dumnezeu ca tu să te poţi vindeca de pe urma unor răni care ar fi trebuit să-ţi curme viaţa. Nu exista dovadă mai mare că Dumnezeu vroia să trăieşti, susţinea el, decât faptul că erai în viaţă.

Brandeis a arătat în direcţia ta. „Această viaţă e voinţa lui Dumnezeu, aşa că uită pedeapsa lui şi dubleaz-o pe-a mea. Ştiu că eşti un comandant înţelept şi drept, Kuonrat, şi ştiu că nu vrei să te răzvrăteşti împotriva lui Dumnezeu”.

Era o stratagemă deşteaptă să repete mereu că supravieţuirea ta era vrerea lui Dumnezeu. Dacă exista ceva care să-ţi suspende execuţia, atunci acest ceva ar fi fost credinţa lui Kuonrat că uciderea ta ar nesocoti intenţiile lui Dumnezeu. Era limpede că n-avea niciun respect pentru om, dar poate că Dumnezeu era o altă poveste.

Furtuna revărsa o mare cantitate de zăpadă peste peisaj. Brandeis şi-a întors capul instinctiv, să-şi ferească ochii, iar atunci am zărit o sclipire argintie, ca o extensie a braţului lui Kuonrat. Un şuvoi roşu a împroşcat zăpada, iar capul lui Brandeis a zburat câţiva paşi înainte ca gravitaţia să-l aducă pe pământ.

Kuonrat şi-a şters sabia, oţelul păstrând aburul căldurii sângelui. „Voinţa lui Dumnezeu nu contează. Numai a mea contează”.

S-a întors spre tine, râzând, în faţa ochilor tăi şocaţi, spunându-ţi că pentru tine rezervase ceva mult mai bun. Ceva nici pe departe atât de puţin dureros sau de milos de rapid. În definitiv, dispariţia ta durase mult mai mult decât cea a lui Brandeis.

Kuonrat şi-a strâns mercenarii şi le-a transmis ordinele lui. O treime dintre ei trebuia să cutreiere pădurea în căutare de uscături şi nuiele. Altă treime era trimisă în casa lui Heinrich să ridice orice articol de valoare – hrană, bani, straie – pe care

trupa le putea folosi sau negocia. Restul soldaţilor trebuia să te pregătească.

Soldaţii te-au tras de lângă trupul lui Brandeis. Sângele încă se mai scurgea din gâtlejul lui, contribuind la marea pată roşie din zăpadă. Mercenarii te-au împins spre cabană, cu spatele la zid. Te-au lovit cu picioarele în glezne până când ţi le-au răşchirat, ţintuindu-te de faţadă, apoi ţi-au depărtat braţele de aceeaşi manieră. Când te-ai împotrivit, te-au lovit şi te-au scuipat în faţă, râzând de parcă era cea mai tare glumă.

Un soldat, unul mai mare decât ceilalţi, păşea spre tine ţinând în mână un topor. Mi-am simţit inima-n gât, pentru că eram sigură că venea să te dezmembreze. Dar n-a fost aşa. Ceilalţi soldaţi, cei care te ţineau de braţe, ţi-au dezlipit degetele din pumnii strânşi până când palmele au fost întinse şi expuse. Un soldat ţinea ceva perpendicular pe mâna ta dreaptă. Soldatul mai mare a întors toporul invers, iar atunci am realizat că acel ceva era un cui. S-a folosit de partea plată a dosului de topor ca să-ţi bată cuiul prin carnea palmei. Chiar şi de la depărtarea la care mă aflam ţi-am auzit mâna pârâind ca un gât frânt de găină. Ai răcnit şi ţi-ai tras mâna, încercând s-o desprinzi de perete, dar era ţintuită puternic. Apoi au repetat figura cu mâna stângă, alt cui bătut prin palma deschisă, alţi stropi de sânge pe perete. Umerii tăi se scuturau nevolnici şi venele de la gât arătau de parcă ar fi fost gata să explodeze.

După aceea soldaţii au încercat să te prindă de picioare, dar tu dădeai din ele cu sălbăticie din cauza durerii îngrozitoare. Aşa că omul cu toporul a întors la loc muchea ascuţită şi te-a lovit cu sete chiar deasupra genunchiului, unde ligamentele se întâlnesc cu osul. Coapsa ta s-a contractat, dar gamba atârna acum inutilă, ca şi cum ar fi fost legată de o sfoară secţionată pe jumătate. Soldaţii au făcut din nou haz, o altă glumă bună, în timp ce mâinile tale continuau să sângereze mânjind peretele.

Te-au prins de glezne, acum fiindu-le ridicol de uşor, şi ţi-au bătut picioarele în cuie, capsate de perete la aproximativ zece centimetri de nivelul zăpezii. Sunetul oaselor trosnind în picioarele tale, oasele acelea atât de subţiri, era un sunet

îngrozitor, iar sângele, sângele era peste tot. Parcă levitai, atârnând de mâini; arătai deja ca o stafie plutind la suprafaţa casei. Vroiau ca trupul tău să atârne, pentru că aşa era mult mai dureros. Le plăcea la nebunie că de fapt cuiele din palme nu-ţi puteau susţine greutatea, aşa că au bătut alte cuie în antebraţele tale, să nu cazi grămadă. Sângele se scurgea din trupul tău, iar Brandeis zăcea decapitat în zăpadă, pata aceea devenind tot mai mare, mai roşie, aburul ridicându-se din ea. Am luat arbaleta de pe oblânc şi am făcut un pas spre scena ororii, dorind să alerg spre tine, dar m-a tras înapoi cordonul ombilical al pruncului nostru nenăscut, realizând că nu puteam face nimic. Arbaleta atârna atât de nefolositoare la dreapta mea, iar inima îmi bătea atât de tare încât eram sigură că mercenarii o puteau auzi, în ciuda furtunii. Exista o parte din mine care plângea şi n-o puteam controla, dar exista o parte care chiar vroia să fie prinsă, să moară, pentru că la ce îmi mai servea mie viaţa acum? Dar nu m-a auzit nimeni, vântul purtându-mi bocetele în depărtări, iar ei fiind prea ocupaţi să râdă, râdeau la unison cu picuratul sângelui tău, iar eu nu puteam face nimic fără să pun capăt vieţii copilului nostru.

Mercenarii care fuseseră trimişi după vreascuri s-au întors, iar Kuonrat le-a indicat spaţiul de sub picioarele tale. Au încropit o grămadă de lemne uscate până la jumătatea gambelor tale. Ştiam ce avea să urmeze. Vântul şi rafalele de zăpadă făceau dificilă aprinderea focului, dar mercenarii erau obişnuiţi să vieţuiască în sălbăticie, aşa că s-au postat pavăză contra vântului. N-a trecut mult şi s-a aprins o scânteie, iar nuielele au început să mocnească, apoi a ieşit fum, şi-am auzit cum pocneau luând foc, amintindu-mi de pocnetul oaselor din mâinile şi picioarele tale. Flăcări firave pâlpâiau tot mai aproape de degetele tale de la picioare, dar nu mai aveai cum să le ridici şi, oricum, erau bătute în cuie. Atunci Kuonrat le-a comandat arcaşilor să-şi ia arcurile, să-şi aprindă săgeţile în flăcările focului. Arcaşii s-au conformat, iar când vârfurile săgeţilor s-au aprins, soldaţii s-au aliniat în semicerc, cu arcurile îndreptate spre tine. Kuonrat le-a spus să nu te omoare, trebuia să ţintească cât mai aproape posibil de trupul tău, acesta era jocul lui, pentru a aprinde peretele ca tu să arzi încet din toate părţile,

nu numai de jos în sus. Apoi lui Kuonrat i-a venit o idee mai bună, dând alte instrucţiuni arcaşilor, aşa încât aveau voie să te nimerească, dar nu în punctele vitale – era în regulă să-ţi străpungă mâinile şi picioarele, dar nu capul şi pieptul – iar în vocea lui se distingea multă bucurie, multă mândrie pentru inteligenţa lui, timp în care arcaşii au ridicat arcurile începând să numească cu voce tare porţiunile vizate ale trupului tău – „Mâna stângă!" „Piciorul drept!" „Coapsa!" – şi erau buni ţintaşi, de regulă nimereau în locurile menţionate. Când una dintre săgeţi îşi atingea ţinta, toată lumea aclama, iar atunci când rata, toţi huiduiau, ca într-un joc de carnaval, şi flăcările de sub tine erau tot mai mari, altele izbucnind în jur cu fiecare nouă săgeată înfiptă în perete.

Peste râsetele şi chiotele de fericire ale mercenarilor, Kuonrat ţi-a adresat ultima salutare: „Totul arde dacă flăcările sunt îndeajuns de fierbinţi. Lumea nu e decât un creuzet".

Şi atunci am ştiut ce trebuie să fac.

Am băgat mâna în buzunar şi am găsit colierul. Am strâns în mână vârful de săgeată binecuvântat de părintele Sunder şi m-am rugat să am putere.

Am ridicat arbaleta. Am încercat să-mi amintesc lecţia pe care mi-ai dat-o. *Totul e respiraţia,* spuseseşi tu, *echilibrezi instrumentul calmându-ţi respiraţia. Inspiri, expiri, calm, inspiri, expiri, ţinteşti.* Am verificat încă o dată dacă săgeata era bine armată. Ştiam că voi avea doar o singură lovitură, prima şi ultima lovitură de arbaletă din viaţa mea. *Totul e respiraţia, încrede-te în săgeată. Calm.*

L-am rugat pe Domnul să-mi conducă săgeata precis şi adevărat, direct în inima ta, prin viscol şi condotta.

XXVIII

Sigur e că între Crăciun şi Valentine’s Day Marianne Engel a încetat să mai sculpteze. Doar într-o singură după-amiază, de la sfârşitul lunii ianuarie, a coborât la subsol ca să completeze garguiul lăsat neterminat atunci când leşinase, fiind internată în spital. După onorarea acestei mici datorii, rapid şi fără nicio dramă, s-a concentrat în continuare asupra recuperării – şi s-a apucat din nou de gătit tot felul de mâncăruri.

De când fusesem externat din spital, numai o singură dată pregătise un festin extravagant: mâncarea japoneză din seara povestirii cu Sei. Dar în această perioadă, tot a treia sau a patra zi mergea la cumpărături înainte de a dispărea ore bune în bucătărie. De fiecare dată când ieşea de acolo se arăta cu un set de delicatese din altă regiune a lumii.

Printre cele mai notabile mese s-a numărat cea cu specific senegalez, o rară incursiune în afara Asiei sau Europei. Pentru gustări am avut chifteluţe din miez de fasole şi banane prăjite, după care a urmat o supă de orez cu lapte dulce, numită sombi. Felurile principale: poulet Yassa, carne de pui marinată peste noapte, apoi fiartă înăbuşit cu ceapă într-un sos de lămâie cu usturoi şi muştar; ceebu jen, peşte în sos tomat cu legume şi orez, mâncarea naţională a Senegalului; mafé, mâncare cu carne şi sos de arahide, care poate fi preparată cu pui, miel sau vacă – aşa că, fireşte, ea a gătit toate cele trei versiuni; şi o fiertură de peşte cu crevete şi banane verzi. Pentru desert a servit Cinq Centimes, prăjiturele cu alune „cinci centime”, populare în pieţele locale, şi ngalax, o fiertură dulce cu lapte şi couscous de mei. Pe durata mesei am sorbit sucuri de mango, bissap şi fructe de baobab, înainte de a încheia cu ceai. Şi oricât am savurat festinurile pregătite de Marianne Engel, cel mai mare beneficiu a constat în faptul că aripile îngerului ei tatuat au început să se bombeze graţie caloriilor consumate.

Lucrurile păreau să meargă bine pentru toată lumea, cel puţin în secolul acesta: Marianne începea să se însănătoşească; Sayuri vorbea despre marele succes al vizitei ei la părinţii lui Gregor;

iar Gregor mi-a mărturisit la o ceaşcă de cafea că era aproape sigur că Sayuri îl plăcea. Până şi Bougatsa era fericit, putea să meargă din nou în plimbările zilnice cu stăpâna lui.

Deseori, la miezul nopţii, eu şi Marianne Engel făceam o plimbare la ocean. În ciuda orei şi a frigului tăios, pe plajă se găseau de obicei câţiva adolescenţi, bând bere şi sărutându-se. Marianne Engel aprindea focuri de tabără, supraveghindu-le atentă în timp ce se catapultau fulgii de cenuşă spre cer, şi mă hrănea cu bucate din coşurile de picnic pe care le căram întotdeauna cu noi, deseori compuse din rămăşiţele bufetului internaţional preparat cu o zi înainte. Aprindea focurile dintr-un efort de a-mi diminua teama de ele; mi-a spus că trebuia să ajung la un soi de raport cu elementele naturii universului. Pentru că n-aveau cum să dispară.

Nu puteam să privesc aceste focuri fără emoţie, dar surprinzător era că mă gândeam mai puţin la propria mea soartă din maşina cu accidentul decât la cea a omonimului meu în flăcări, bătut în cuie de perete. Am implorat-o pe Marianne Engel să continue povestea, dar ea m-a sfătuit să am răbdare, pomenind alt nonsens de genul ce contează o zi în marea eternităţii, în schimb mi-a relatat alte povestiri, despre care ştiam că nu erau adevărate, mituri despre Geneză şi Apocalipsă, dar nu m-a deranjat. Dacă ea credea în ele, mi-era îndeajuns.

După care îşi arunca privirea spre ocean, îşi întindea picioarele în direcţia lui şi se lamenta că nu era suficient de cald încă, pentru o baie. „Oh, da”, spunea ea, „cred că primăvara va sosi curând…”

* * *

Am dat jos costumul de presiune la începutul lui februarie şi m-am simţit de parcă aş fi ieşit dintr-o apă mlăştinoasă în care înotasem aproape un an. Masca şi retractorul dentar au fost şi

ele îndepărtate, iar faţa mi-a fost în sfârşit restituită, deşi de nerecunoscut faţă de cea de dinainte.

Am trecut prin acea stare de surescitare care survine atunci când iei viaţa de la-nceput. Nu e uşor s-arăţi aşa cum arăt eu: în cultura populară o astfel de faţă se vede doar în producţii ca Fantoma de la Operă, Elm Street şi Freddie, sau Leatherface în inima Texasului. Sigur, un tip ars poate să „cucerească fata" – dar de regulă numai cu un piolet.

Am ezitat să-mi asum identitatea feţei mele, dar am fost nevoit s-o fac: dacă nu, părea inevitabil ca faţa să-şi asume identitatea mea. Clişeul ne spune că la douăzeci de ani o persoană are faţa pe care i-a dat-o Dumnezeu, dar la patruzeci o are pe cea pe care o merită. Dar dacă faţa şi sufletul sunt înnodate în aşa fel încât faţa să poată reflecta sufletul, e logic şi faptul că sufletul poate reflecta faţa cuiva. Cum scria Nietzsche: „Criminaliştii ne spun că un criminal tipic e urât: *monstrum in fronte, monstrum în animo* (monstru la chip, monstru la suflet)".

Dar Nietzehe greşea. Mă născusem frumos şi trăisem frumos peste treizeci de ani şi, în tot acest timp, nu am permis niciodată sufletului meu să cunoască iubirea. Pielea mea perfectă era o armură obişnuită să atragă cu luciul ei femeile, în timp ce respingea orice emoţie adevărată şi îl proteja pe purtător. Cele mai erotice acţiuni erau în esenţă tehnice; partidele de sex erau o chestiune de mecanică; cuceririle, un hobby; trupul meu folosit constant, rareori bucurându-se de ceva. Pe scurt, mă născusem cu toate avantajele de care un monstru nu avusese parte vreodată şi alesesem să le ignor pe toate.

Acum, armura mea se topise, fiind înlocuită de o rană crudă. Baricada frumuseţii de care mă servisem pentru a mă separa de oameni dispăruse, înlocuită de o nouă barieră – urâţenia – care ţinea lumea la distanţă, fie că-mi convenea sau nu. Poate e de aşteptat ca rezultatul să fie acelaşi, dar asta nu era întrutotul adevărat. Deşi acum eram înconjurat de mult mai puţini oameni decât înainte, aceştia erau nişte oameni cu mult mai buni. Când fostele mele cunoştinţe mi-au aruncat o privire în pavilionul de arşi înainte de a face stânga-mprejur ca să dispară din viaţa

mea, ei au lăsat uşa deschisă pentru Marianne Engel, Nan Edwards, Gregor Hnatiuk şi Sayuri Mizumoto.

Ce răsturnare a sorţii: numai după ce mi-a ars pielea am devenit în sfârşit capabil să simt. Numai după ce m-am născut într-o repulsie fizică am reuşit să întrezăresc potenţele inimii: am acceptat această faţă atroce şi acest trup abominabil pentru că m-au forţat să învinge limitările a ceea ce sunt, în timp ce trupul meu anterior îmi permitea să le ascund.

Nu sunt un erou al sufletului şi nu voi fi niciodată unul, dar sunt mai bun decât am fost. Sau cel puţin asta-mi spun mie însumi; iar deocamdată e suficient.

* * *

Marianne Engel a intrat în camera mea pe 13 februarie, la miezul nopţii, şi m-a luat de mână. M-a condus pe scări, pe uşa din dos, afară din casă. Ningea, iar zăpada făcea ca monştrii de piatră împrăştiaţi în curtea din spate să arate de parcă ar fi purtat nişte glugi albe.

A deschis poarta care ne-a permis să intrăm în cimitirul din spatele bisericii Sf. Romanus. Pietrele de mormânt răsăreau de sub pătura de zăpadă ca nişte limbi cenuşii, iar noi am păşit pe vârfuri până în centrul cimitirului, unde ea întinsese deja o pătură din piele de cal. Deasupra noastră, luna arăta ca o băşică mare în mijlocul pielii de găină a stelelor. Marianne Engel a încercat să aprindă lumânări, dar vântul continua să-i stingă chibriturile, iar pe ea o făcea să râdă. Şi-a strâns şi mai bine haina pe trupul ei. Uram gerul, dar îmi plăcea să fiu aproape de ea.

„Te-am adus aici ca să-ţi spun ceva”, zise ea.

„Ce?”

„O să mor curând”.

Nu, n-o să mori. „De ce spui una ca asta?”

„Nu mai am decât şaisprezece inimi”.

„O să trăieşti până vei ajunge o femeie bătrână”, am asigurat-o eu. *Cu mine.*

„Sunt deja bătrână”. A zâmbit, ostenită. „Sper că de data asta moartea va veni”.

„Nu vorbi aşa. N-o să mori”. *N-o să mori.*

Şi-a pus mâna pe obrazul meu. „Ultima mea inimă a fost întotdeauna pentru tine, aşa că vreau să fii pregătit”.

Vroiam să-i spun că vorbeşte prostii, dar ea şi-a pus un deget pe buzele mele. Când am încercat oricum să vorbesc, m-a sărutat pe buzele mele subţiri şi mi-am înghiţit toate vorbele.

„Nu vreau să mor”, şopti ea, „dar trebuie să scap de lanţurile multitudinii de inimi”.

„Nu-i decât – o afecţiune medicală”. Mă întrebam în ce măsură simţeam o asemenea tandreţe din cauza schizofreniei de care suferea şi în ce măsură în *ciuda* acestei situaţii. „Ştiu că nu vrei să crezi asta, dar e adevărat…”

„Cât de puţin crezi şi cât de mult îţi trebuie să poţi crede”, spuse ea. „Dar vei crede. Acum hai să ne întoarcem”.

Modul în care afirmase, cu atâta fermitate, că ar trebui să ne întoarcem, cu atâta certitudine, m-a făcut să mă tem cel mai mult. „De ce?”

„Pentru că e frig aici”, spuse ea, spre vădita mea uşurare. „Nu-ţi fie teamă. N-o să mor în noaptea asta. Încă mai avem lucruri de făcut împreună”.

„Cum ar fi?”

„Cum ar fi să te laşi de droguri”. **PUŢIN PROBABIL.**

„Chiar crezi că nu ştiu că ai cumpărat morfină în plus?”

* * *

În dimineaţa aceea, Valentine’s Day, după ce m-am trezit, am căutat în cutia mică de lemn în care ţineam porţia secretă de morfină, şi-am găsit-o goală. M-am dus împleticindu-mă până în camera Mariannei Engel, unde trupul ei zăcea nemişcat. Am scutura-o de umeri, iar când a deschis ochii am întrebat-o unde era trusa mea.

„Hai în pat cu mine. O să fii okay”.

„Nu înţelegi. E şarpele din spinarea mea…”

„Băiat prostuţ”, zise ea. „Ar fi trebuit să ştii că n-ai voie s-asculţi de şarpe. Minte”.

„Nu mi-ai dat timp suficient să mă împac cu ideea asta”, am implorat-o eu. „De mâine mă las, dar dă-mi o zi…”

APROAPE AM AJUNS…

„Suferinţa e bună pentru suflet”.

„Nu, nu el”

„Dacă nu poţi iubi durerea” – încercă ea să-i confere o aură pozitivă – „atunci cel puţin poţi iubi lecţiile care te învaţă durerea”.

ŞI NU POŢI FACE NIMIC…

Preferam să rămân needucat. „O să-mi iau pe reţetă şi…”

„Am tras apa după ea”, replică ea, „iar dr. Edwards n-o să mai scrie alta. Şi ţi-am suspendat creditul la bancă, aşa că dacă n-ai de gând să mă jefuieşti ca să cumperi droguri pe stradă, treci în pat”.

…SĂ MĂ POŢI OPRI.

„Dormi”, zise Marianne Engel. „Asta-t tot, dormi”.

* * *

Morfina se obţine din opiul macilor, *papaver somniferum,* fiind sintetizată pentru întâia oară la începutul anilor 1800 de către farmacistul german F.W.A. Sertürner. Şi-a căpătat numele de la Morfeu, zeul grec al viselor, iar eu pot depune mărturie că e cea mai corectă denumire. Morfina are o calitate nocturnă, iluzorie, care îmi colorase fiecare aspect al vieţii de când înotase pentru întâia oară prin venele mele.

Deşi morfina e menită mai ales să aline durerea, poate ajuta şi la disiparea fricii şi anxietăţii, diminuând foamea şi producând euforie. Ori de câte ori mi-o injectam, îmi inunda trupul cu dulceaţă divină care făcea viaţa suportabilă. Morfina diminuează şi apetitul sexual, ceea ce poate că nu e cel mai dezirabil efect, dar e o mană cerească pentru un bărbat fără penis care încă mai produce testosteron. Însă exista şi un aspect negativ, eram mereu constipat.

Dar ceea ce făcea pentru mine morfina – funcţia ei cea mai vitală – era de a reduce şarpele la tăcere, cel puţin pentru o vreme.

Când venisem să locuiesc cu Marianne Engel luam aproximativ o mie de miligrame pe zi. De-a lungul timpului dozajul a crescut constant, odată cu toleranţa mea faţă de

morfină şi, spre final, am ajuns să iau de patru ori cantitatea iniţială, absolut tributar.

XXIX

UNDE EŞTI ŞTII, NU-I AŞA?

Întunericul şi luciditatea au apărut simultan. Am fost instantaneu treaz, ochii îmi erau ieşiţi din orbite, dar nu puteam vedea nimic. Simţeam după calitatea aerului (umed, masiv) că mă aflam într-un spaţiu opresiv. Atmosfera era aproape irespirabilă, îmbibată de mirosul acela de lemn putred, iar eu zăceam pe spate. Un sentiment de panică sufocantă atârna deasupra mea.

SUNT AICI.

Puteam auzi – nu, *simţi* – bucuria din vocea reptilei; era mai fericită ca niciodată în spinarea mea. Morfina o ţinuse în frâu, însă acum, în acest loc, protecţia aceea dispăruse. Şerpoaica jubila, sărbătorea.

NU POŢI FACE ABSOLUT NIMIC.

Am încercat să-mi extind braţele, dar mâinile mele s-au lovit de blocaje în toate părţile, doar la câţiva centimetri. Lemn, plat şi neted. Câteva şchioape lăţime; câteva şchioape adâncime; lungimea trupului meu. *Pentru om nu există decât o singură cutie de mărimea asta.*

EŞTI ÎNTR-UN SICRIU.

Nu era adevărat. Încercam să-mi amintesc tot ceea ce aflasem despre simptomele abstinenţei după dependenţa de morfină, pentru că asta era realitatea situaţiei mele, nu acest mormânt imaginar. Studiasem, asemenea studentului care se roagă ca examenul să fie contramandat, despre renunţarea la droguri. A te lepăda brusc de morfină nu-ţi pune viaţa în primejdie, cum e cu alte droguri, dar pot rezulta viziuni stranii. În mod cert, asta era una dintre ele.

Existau multe raţiuni pentru care nu putea fi ceva real. Cum puteam fi luat din dormitor şi îngropat, fără să mă trezesc? Dacă

lemnul sicriului începuse deja să putrezească, cum aş fi putut rezista sub pământ atât de mult timp? Cum era posibil să mai fie oxigen acolo? Totul era imposibil; prin urmare, halucinam.

Dar oare cei care halucinează sunt îndeajuns de raţionali încât să-şi dea seama de asta? Nu sunt halucinaţiile iraţionale prin definiţie? Nu simţeam că aş fi pierdut contactul cu realitatea; de fapt, totul mi se părea foarte real. Oare cei care au halucinaţii observă calitatea aerului? Se gândesc ei cât îi trebuie lemnului de sicriu să cedeze sau cât va mai trece până când viermii îşi vor face drum înăuntru? Dacă eram în mod sigur în sevraj, de ce nu muream de poftă să mă droghez? Aşadar, deşi *ştiam* că această experienţă nu putea fi una reală, trebuia să mă întreb de ce puneam întrebări atât de logice?

N-a trecut mult până când am descoperit că cei care suferă din cauza sechelelor abstinenţei îşi pierd cumpătul în aceeaşi manieră în care milionarii distraţi îşi pierd banii: treptat, apoi brusc. După o examinare atentă, am pierdut subit controlul asupra a ceea ce ar putea fi calificat drept opusul unei epifanii: în loc ca gândurile mele să se contopească într-un moment de clarviziune, au răbufnit din centrul minţii mele ca nişte sinistraţi încercând să se refugieze din epicentrul unui dezastru.

Deşi nu exista în mod evident spaţiul care să permită mişcare, am început să dau din pumni nebuneşte, lovind lemnul presat de doi metri de pământ. Am râcâit cu degetele până când mi s-au îndoit unghiile şi am urlat până când mi s-a scurs toată speranţa din gât. În timp ce eram în spital credeam, aşteptând şedinţa următoare de descuamare, că ştiu ce e frica. Dar nu era decât o prostie; nu ştiam nimic. Să te trezeşti viu într-un sicriu, ştiind că te paşte sfârşitul? *Asta* e frică.

Mica mea revoltă isterică s-a dovedit inutilă, firește. Aşa că m-am oprit. Chiar dacă reuşeam cumva să rup lemnul, asta n-ar fi anulat realitatea morţii mele, ci doar modalitatea: în loc să mor din cauza lipsei de oxigen, voi fi asfixiat de pământul care se va prăbuşi în sicriu. Oricât aş fi fost de înfometat după aer, pământul e întotdeauna mult mai rapace. Astfel, liniştea s-a aşternut deasupra cutiei mele ca un giulgiu peste cadavru. Fără

altceva de făcut decât s-aştept, am luat decizia de a rămâne demn.

Respiraţia mea producea un ecou, ca şi cum sicriul ar fi fost o mică sală de concert. M-am gândit că voi asculta până ce nu voi mai auzi nimic, apoi ultima notă, cea mai anemică, se va stinge în noapte. Mă voi stinge uşor, mi-am promis, pentru că deja reuşisem – dată fiind gravitatea accidentului – să trăiesc mult mai mult decât ar fi fost normal.

Apoi am realizat cât de stupid era totul, toate gândurile astea despre moarte într-o halucinaţie. Nicio problemă. Calm. Ce o învăţasem pe Marianne Engel în Germania? *Totul e în respiraţie. Echilibrezi arma încetinind respiraţia. Inspiri, expiri, inspiri, expiri. Continuu.* Calm. Sunt arma, mi-am spus; arma trăirii, călită în foc, şi de neoprit.

Atunci. Am simţit. Ceva. Şi acest ceva nu poate fi descris decât de un cuvânt pe care nu vreau să-l folosesc: *new-age,* veac-nou, cuvânt stupid pe care sunt nevoit să-l introduc în joc pentru că, din păcate, e singurul cuvânt corect. Am simţit *o prezenţă.* Şi era exact lângă mine. O femeie. Nu ştiu cum ştiam că era o femeie, dar era. Nu era Marianne Engel, pentru că respiraţia era altfel. Nu realizasem până atunci că o puteam identifica prin cadenţa respiraţiei, dar puteam, şi nu era ea. M-am gândit că poate respiraţia era a şarpelui. Poate că târfa de şerpoaică ieşise în sfârşit din spinarea mea pentru o confruntare directă. În definitiv nu poţi vorbi în spatele cuiva la nesfârşit.

Dar nu, un corp uman stătea calm lângă mine. Ceea ce e ridicol, pentru că nu era loc în sicriu – sicriul imaginar – pentru altcineva. Totuşi, pentru orice eventualitate, m-am lipit de partea mea de lemn. Respiraţia ei era relaxată, ceea ce o făcea cumva şi mai înfricoşătoare.

O mână a atins-o pe-a mea. M-am scuturat. Eram surprins că îi puteam simţi pielea; presupuneam că această entitate era imaterială. Degetele ei erau minuscule, dar tot a fost în stare să şi le vâre în mâna mea.

Am încercat să par curajos, întrebând-o cine era, dar glasul mi s-a frânt. Niciun răspuns. Nu se-auzea decât respiraţia ei. Din nou: „Cine eşti?”

Nu se-auzea decât sunetul respiraţiei ei calme, relaxate. Cu fiecare întrebare la care nu răspundea deveneam tot mai puţin speriat. Felul în care mă strângea de mână nu mai era deloc ameninţător, ci consolator, şi curând m-am simţit ridicându-mă, aproape că – nu, nu aproape: în mod *sigur* – pluteam. Spatele meu începuse să se înalţe de pe lemnul pe care zăceam.

Mă simţeam ca asistentul în timpul unui truc de levitaţie, a cărui mână e ţinută de magician. Simţeam cum treceam prin capacul sicriului, apoi călătoream prin sol. O lumină portocalie s-a prelins înăuntrul pleoapelor mele în timp ce ne apropiam de suprafaţă, însă nici măcar nu eram sigur dacă mai respiram.

Am simţit gravitaţia pământului în momentul în care am ieşit la lumina soarelui, iar culorile au explodat. Am fost propulsat la suprafaţă, la câţiva centimetri deasupra solului. Ţărâna mi se scurgea pe piept, am simţit-o cum alunecă pe coaste, căzând într-o parte şi într-alta. Pluteam în aer, neajutorat; femeia n-a răzbătut din pojghiţa mormântului odată cu mine. Doar mâna ei ieşise, conectându-mă la pământ ca sfoara, un balon. Mâna ei probabil m-a ţinut aşa câteva secunde înainte de a-mi da drumul şi de a fi trasă înapoi în mormânt. De-abia atunci am realizat că n-avea cum să plece: nu ea fusese vizitatoarea sicriului meu, eu fusesem vizitatorul ei.

Trupul meu a adăstat pe moviliţa de pământ. Ochii mi se obişnuiau cu lumina. Eram pe un munte şi puteam auzi râul din apropiere. Pacea a durat doar un moment, până când pământul de sub mine a început să se mişte din nou. Pentru o secundă de panică m-am temut că femeia tăcută mă va trage înapoi, dar nu asta era ce se întâmpla. De jur împrejurul meu s-au dezlănţuit sute de mici erupţii, ca nişte animale care ieşeau din vizuinile lor, scurmând pământul din interior.

S-au văzut la început doar primele licăriri de lumină. Apoi au început să se întrupeze forme noi: flori, cu petale incolore. Când

am privit mai îndeaproape, am văzut că erau din sticlă. Crini. Mii de crini de sticlă înfloreau peste tot, iluminaţi de puseuri de lumină care păreau să vină din interior.

Am întins mâna să smulg unul. În momentul în care l-am atins a îngheţat sub degetele mele. Miile de flori s-au transformat din sticlă în gheaţă – de parcă ar fi fost conectate la un singur suflet – şi au început să se spargă cu mici explozii. Cu fiecare explozie era eliberat un singur cuvânt, o şoaptă de femeie, iar împreună alcătuiau o simfonie care suna a dragoste pură. *Aishiteru, aishiteru, aishiteru.*

Crinii sparţi s-au rostogolit de pe munte ca un val de dominouri, detonându-şi drumul spre orizont. Sub pătura voioasă de *Aishiteru* din ceruri, muntele însuşi se cutremura, apoi s-a prăbuşit făcându-se una cu pământul într-o tundră care se întindea peste tot. Doar la câteva clipe după ce începuse, peste tot în jurul meu cioburile îngheţate ale florilor s-au transformat într-un câmp de gheaţă extinzându-se cât vedeam cu ochii.

Mă uitam fix la această sălbăticie de gheaţă, iar ea mă privea la fel de fix. Vântul arctic îmi biciuia trupul cuprins de tremur. Eram complet conştient că sunt gol puşcă, cu excepţia colierului şi monedei cu chip de înger de la gât.

Mormântul dispăruse – firește, după ce întregul munte se dezintegrase – însă o rochie simplă zăcea în locul gropii. Când am ridicat-o s-o măsor, fărâmituri de ţărână au căzut din ea, fiind purtate aiurea de baletul pudrat al vântului. Rochia era prea mică, dar pentru că era tot ce aveam, am îmbrăcat-o. Arătam ridicol, după cum vă puteţi imagina că ar arăta un bărbat ars, în rochia unei femei minuscule, dar atunci când îngheţi de frig nu prea are rost să-ţi faci griji în privinţa modei vestimentare.

Rochia era aceeaşi pe care o văzusem pe femeia japoneză la petrecerea de Halloween. Nu exista nicio îndoială că rochia, ca de altfel şi mormântul din care provenise, aparţinuseră lui Sei.

* * *

Mă învăluia strălucirea dezolantă a acestei lumi noi. Cât de totală fusese transformarea fundalului: de la punctul spaţial cel mai mic şi mai negru imaginabil, la cel mai larg şi mai alb. Mile întregi în jurul meu eu eram cel mai înalt obiect, enorm doar prin simpla virtute a posedării picioarelor pe care puteam sta, şi cu toate acestea mă simţeam minuscul din cauza imensităţii cerului. A te afla într-o tundră înseamnă să te simţi în acelaşi timp măreţ şi insignifiant.

Rochia subţire nu-mi oferea prea multă protecţie împotriva frigului, iar vântul îmi pătrundea până în măduva oaselor. Ceva s-a mişcat la periferia câmpului meu vizual, începusem să fiu orbit de zăpada din jur, dar am mijit ochii să-mi confirm ce văzusem: o siluetă nomadă pe această albeaţă feroce. Silueta părea să avanseze spre mine, dar era greu de spus dacă era într-adevăr aşa, pe o suprafaţă atât de plată. Am pornit în direcţia siluetei. Indiferent ce era, nu putea fi mai periculos decât să stau nemişcat, aşteptând hipotermia.

După o vreme mi-am dat seama că obiectul care se îndrepta spre mine era un om. Trebuie să m-ajute, am gândit eu, pentru că dacă nu m-ar fi ajutat ar fi însemnat să mă omoare. Primele detalii distinse de mine au fost pletele roşii care se vedeau pe fundalul de zăpadă ca nişte pete de sânge pe un cearşaf. Apoi am observat că era încotoşmănat în blănuri grele şi purta cizme groase. Avea pantaloni de piele şi o haină dintr-un material de provenienţă animală. Pe umăr părea că duce o legătură de piei. Din gura lui ieşeau norişori de aburi. Barba îi era îngheţată. Era aproape. În colţul ochilor i se vedeau ridurile adânci, cred că arăta mai bătrân decât era în realitate.

Când a ajuns în faţa mea, mi-a întins legătura pe care o purtase pe umăr şi spuse: *„Fardu í þetta.”* Am înţeles că însemna: *Vei pune astea pe tine.*

Am desfăcut legătura, dând peste un set complet de îmbrăcăminte, nişte piei groase, cu blană, care să mă protejeze. Le-am tras pe mine cât am putut de repede, simţind curând cum aerul dintre trup şi material începe să se încălzească. *„Hvað heitir þú?” Cum te cheamă?* Am fost şocat s-aud acele cuvinte islandeze ieşind din gura mea.

„Sunt Sigurðr Sigurðsson, şi vei veni cu mine”. Răspunsul lui îmi confirma identitatea pe care i-o bănuisem; dar destul de nesigur, pentru că aici – indiferent unde era *aici* – Sigurðr nu era ars, în ciuda modului în care se sfârşise viaţa lui. Ceea ce m-a făcut să mă întreb de ce propriul meu corp era intact.

„Unde mergem?” am întrebat eu.

„Nu ştiu”.

„Când vom ajunge acolo?”

„Nu ştiu”, spuse el, privind spre orizont printre gene. „Călătoresc de multă vreme. Trebuie să fiu pe-aproape”.

La brâu, Sigurðr avea o sabie, aceeaşi cu care atinsese coapsele lui Sei, atunci când dansa cu ea. A scos Sigurðrsnautr de mânerul în formă de şarpe şi mi-a înmânat cureaua şi teaca. „Pune-o la brâu. Vei avea nevoie de ea”.

L-am întrebat de ce. Mi-a răspuns că nu ştie de ce.

Am aruncat rochia lui Sei, gândindu-mă că era inutilă acum, când aveam pieile. Sigurðr a ridicat-o şi mi-a dat-o înapoi. „În Iad trebuie să foloseşti tot ce ai”.

Am legat rochia în jurul brâului, ca o a doua curea peste cea pe care tocmai mi-o dăduse Sigurðr. L-am întrebat cum ştia în ce direcţie trebuia să mergem.

„Nu ştiu”, răspunse el. Sigurðr era foarte vorbăreţ. Se folosea de sabie ca de baston, lama tăind zăpada la fiecare pas. Pentru cineva care nu ştia încotro merge, făcea nişte paşi foarte hotărâţi.

„E cumva o halucinaţie?” Mi s-a părut extrem de ciudat să fiu în plină halucinaţie, şi să-ntreb dacă era o halucinaţie, într-o limbă pe care n-o înţelegeam. (De fapt câţi oameni din întreaga lume cunosc cuvântul islandez pentru „halucinaţie”, *ofskynjun?)* Sigurðr mi-a răspuns că nu credea să fie vorba de *ofskynjun,* însă nu putea fi sigur.

Am mers. Şi-am mers. Şi-am mers. Zile întregi, dar soarele n-a apus niciodată. Poate credeţi că e o exagerare, dar de fapt vreau să spun că am mers ore-ntregi, care păreau să fie zile. Dar, nu, chiar erau zile. Am călătorit, mereu osteniţi, dar n-am ajuns niciodată s-avem nevoie de somn şi în ciuda genunchiului meu bolnav simţeam că pot continua la nesfârşit. M-am gândit la acele locuri din nordul îndepărtat al lumii, unde soarele rămâne pe cer câte şase luni fără întrerupere. Oare va trebui să mergem atât de mult?

Sigurðr se mulţumea să rostească doar câteva cuvinte confuze; în cea mai mare parte a timpului, singurul sunet emis de corpul său era un clinchet vag muzical pornit de sub pieile lui, de undeva din jurul gâtului. După o vreme am încetat să mai vorbesc cu el, încercând numai să-l fac să râdă. N-am reuşit nicicum. Uneori mă opream din mers doar ca să sparg monotonia. Îl rugam pe Sigurðr să aştepte doar un minut, dar el repeta mereu că nu era timp de odihnă. Când îl întrebam de ce, răspundea: „Pentru că trebuie s-ajungem acolo”.

Când l-am întrebat pe Sigurðr unde era „acolo”, nu ştia. Aşa că i-am zis că dacă nu ştia, nu vedeam de ce-aş fi continuat să-l urmez. A scrâşnit din dinţi şi mi-a zis că era dreptul meu să iau o astfel de decizie stupidă, dar că el va merge mai departe de unul singur, fără mine. Chiar înainte de a dispărea din câmpul meu vizual, am alergat cât m-au ţinut puterile după el. Pentru că aveam nevoie de el, fireşte – ce m-aş fi făcut în locul ăsta de unul singur? Aşa că am hălăduit amândoi spre un loc pe care nu-l putea defini, iar eu nu mi-l puteam imagina.

Halucinaţiile ar trebui să fie mai bune decât ceea ce se întâmpla acum, credeam eu. Să mergi zile întregi prin tundră e plictisitor şi am fost foarte surprins că pot halucina ceva atât de

anost, atât de mult timp. Frigul era mult prea pătrunzător; rafalele de ninsoare erau perfect hazardate în felul în care se abăteau asupra noastră; iar oboseala mă chinuia mult prea sincer ca să fie imaginată. Singurul lucru care nu părea realist era abilitatea mea de a o ţine aşa, fără odihnă sau hrană.

Sigur era o închipuire. O halucinaţie extrem de rafinată, de rece şi de prelungită. Simptomele de reacţie n-ar trebui să se manifeste în acest fel. Decât dacă…

„Sigurðr, am murit?”

În sfârşit, a râs. „Nu, eşti doar un vizitator aici”.

Dacă ăsta era locul lui Sigurðr, aşa cum sicriul era al lui Sei, vroiam să ştiu mai mult decât atât. Despre totul. M-am decis să abandonez orice subtilitate. „Sunetul acela care se-aude la gâtul tău – e făcut de un colier de nestemate care a aparţinut odată lui Svanhildr?”

S-a oprit din mers, probabil cumpănind dacă să confirme sau nu. A făcut-o: „Da”.

„Ai şi colierul cu vârful de săgeată?”

„A rămas pentru Friðleifr.”

„Numele lui a fost înlocuit de Sigurðr, să ştii”.

N-a mai spus nimic preţ de câteva clipe, apoi l-am auzit răspunzând cu cea mai firavă voce. „Da, ştiam. A fost o mare onoare”.

„Vrei să-mi povesteşti despre Einarr?”

Întrebarea l-a făcut să pornească din nou la drum. „Povestea aceea nu e pentru urechile tale”. „Am auzit-o deja”.

Sigurðr s-a întors, privindu-mă drept în ochi. „Nu. Ai auzit versiunea povestirii mele spusă de Marianne, ceea ce e cu totul

altceva. Cum poţi crede că-mi cunoşti inima, când n-o înţelegi nici pe-a ta?”

Iată cum te dezarmează un viking cu elocvenţa lui, când te-aştepţi mai puţin. Am tăcut din gură şi am pornit şi eu la drum.

Continuam să cred că trebuia să apară ceva chiar înaintea noastră, dar nu se vedea nimic. Continuam să cred că vom da peste o culme cu vedere spre o vale sau peste nişte muşchi verde încolţit pe o creastă de granit, dar fiecare „culme” nu era decât linia prezentă a orizontului înlocuită de o altă linie a orizontului. Mă rugam pentru orice putea sparge monotonia. O stâncă. O jumătate de urmă de ren. O sanie îngheţată. Un nume de om scris cu urină pe zăpadă, cu litere galbene, înflorite. Dar tot ce întâlneam era mai multă gheaţă, mai multă zăpadă. În a treia zi (cred că era a treia), pur şi simplu m-am oprit. Am renunţat.

„Nu e nimic nicăieri. Orice-ai crede că vei găsi…” Vocea mea s-a stins. „Sigurðr, mergi, acolo de mai bine de o mie de ani şi nici măcar nu ştii unde e acel acolo”.

„Călătoreşti până când ajungi”, spuse el, „iar tu ai ajuns deja destul de departe”.

Locul ăsta nu era cu nimic diferit de oricare alt loc din tundră. M-am rotit în toate direcţiile, cu braţele întinse, ca să indic acest lucru. „Despre ce vorbeşti?”

„Priveşte spre cer”.

Ochii mei s-au ridicat spre cer. În ciuda faptului că nu exista nimeni altcineva cât vedeai cu ochii, o săgeată în flăcări se arcuia direct spre mine.

Vroiam să mă dau la o parte, dar îngheţasem locului, singura mea reacţie fiind de a-mi acoperi capul cu mâinile. (Deşi după ce auzisem toate povestirile Mariannei Engel, decizia mai logică ar fi fost să-mi protejez inima.) Săgeata m-a ratat cu câţiva centimetri, lovind solul şi despicându-l ca pe un monstru albinos

cu fălcile căscate. Hălci uriaşe de gheaţă s-au ridicat şi s-au răsucit, aruncându-ne de colo-colo. Un fragment masiv m-a lovit în umărul drept, proiectându-mă de-a berbeleacul în altă falie mare. A existat un moment de luciditate similar celui în care am căzut cu maşina în prăpastie, când totul s-a derulat cu încetinitorul în timp ce asistam cum se produce. Apa a erupt letargic dintr-o crăpătură şi, în sfârşit, am înţeles de ce nu existase nimic distinct în peisaj, tot timpul cât mersesem pe jos. Nu ne aflam pe pământ ci pe o crustă masivă de gheaţă. Lespezile îngheţate se roteau ameţitor în jurul meu şi foarte curând mi-am dat seama că forţa gravitaţiei mă trăgea în marea recent decopertată.

Un ger intempestiv m-a pătruns total. Pieile mele erau inutile; mai rău decât inutile, de fapt, pentru că absorbeau apa şi începeau să mă tragă în jos. La început am reuşit să mă târăsc pe gheaţa nesigură de la suprafaţă, înfigându-mi degetele în orice fisură pe care o puteam dibui. Simţeam cum căldura trupului meu se retrăgea spre centrul stomacului, însă curând căldura nu mai era nici acolo în siguranţă. Simţeam cum mişcările mele devin mai lente, iar dinţii îmi clănţăneau atât de violent încât acopereau pârâitul gheţii din jurul meu; m-am întrebat dacă nu cumva, chiar şi cicatricele mele keloide se albăstriseră.

Sigurðr nu se zărea niciunde. Trebuie să fi fost înghiţit de iureşul gheţii. Un fragment colţuros mă înghiontea în partea stângă a corpului, iar altul mă izbea peste spate. Se roteau în jurul meu, strângându-se şi împingându-mă în jos. Orice om de ştiinţă vă va spune că gheaţa spartă se redistribuie în mod egal la suprafaţa apei, şi tocmai asta se întâmpla atunci, în încercarea de a acoperi golul pe care îl generase săgeata. Aşadar, chiar într-un ocean halucinant legile fundamentale ale fizicii păreau să funcţioneze; asta, fără îndoială, ar fi adus un zâmbet pe faţa lui Galileo.

Nu îmi mai puteam menţine capul deasupra apei, gheaţa îmi bătucea urechile de conopidă, şi atunci am închis ochii, pentru că asta faci când te duci la fund. Am simţit cum trupul meu se

blochează. *Deci aşa se sfârşeşte. În apă.* Am alunecat în adânc, simţind de fapt o uşurare. *Va fi mai simplu aşa.*

N-am întâmpinat nicio dificultate să-mi ţin respiraţia preţ de mai multe minute, până când am obosit tot aşteptând ca plămânii mei să intre în colaps. Am deschis ochii, aşteptându-mă să nu văd la o distanţă mai mare de câteva picioare. Aşa cum fusese greu de calculat distanţa la suprafaţa apei, tot aşa era şi dedesubt: încă o dată, nu exista absolut nimic care să facă posibilă perspectiva. Niciun peşte, nicio creatură sau iarbă de mare, doar apă limpede. Bulbucii scăpau din cutele îmbrăcămintei mele, răsucindu-se de-a lungul trupului până când se agăţau de dosul pleoapelor. Ciudat. În lumea reală n-aş fi putut lăcrima sub apă, dar în lumea subacvatică puteam produce lacrimi de aer.

La distanţă deasupra mea, se zări o lumină. Se refracta prin lacrimile respective şi atunci m-am întrebat: *Oare acesta să fie coridorul de lumină care-l călăuzeşte pe cel mort spre Rai?* Aiurea. După cum mergea treaba, probabil era unul dintre acei peşti cu colţii ca săbiile şi care se folosesc de branhiile lor fosforescente ca să atragă alte animale, pe care să le devoreze. Dar s-a dovedit că lumina nu era nici calea spre Rai, nici vreun peşte machiavelic. Era focul săgeţii în flăcări care spărsese gheaţa, acum încleştată în mâinile lui Sigurðr care plonjase în ocean apropiindu-se de mine.

Lumina (focul care nu se stinge în apă: iată încă o lege a fizicii naturale invalidată într-un spaţiu supranatural) încălzea bărbia lui Sigurðr şi ridurile din jurul ochilor. Părul lung şi roşu îi unduia în jurul capului asemenea unei aure sclipitoare din iarbă de mare, iar el zâmbea senin, ca şi cum s-ar fi întâmplat ceva frumos. Ţinea săgeata aidoma unui sportiv olimpic gata să paseze torţa şi în tot acest timp ne continuam coborârea lentă prin apă. Degetele mele s-au înfăşurat în jurul săgeţii şi am simţit o căldură minunată răspândindu-se în tot trupul meu, iar Sigurðr mi-a zâmbit ca un om care îşi făcuse datoria. Ca un om care va continua să fie ţinut minte. A dat din cap aprobator, apoi

a plonjat mult mai departe în adânc, lăsându-mă să continui de unul singur coborârea lichidă.

Am trecut prin fundul oceanului.

Am căzut doar câteva lungimi înainte de a lovi pământul. Când mi-am ridicat privirea, apa care ar fi trebuit să fie tavanul de deasupra mea – dispăruse. Picioarele mele se sprijineau pe o materie solidă, iar lumina se transformase din cea albăstriu-cristalină, în cenuşiul mort.

Mă aflam acum într-o pădure întunecată, cu copaci contorsionaţi.

* * *

Am auzit paşi micuţi şi grăbiţi prin pădure, venind din cel puţin trei direcţii. Nuiele plesnind, tufişuri foşnind. Am ridicat săgeata, folosind-o ca torţă. Imaginea fugară a unui animal cu patru picioare alunecă printre trunchiurile copacilor, apoi conturul fulgurant al unei alte creaturi. Câte erau de toate? Două – nu, iată încă una! Trei, cel puţin! Ce erau? Mintea mea derula sălbatic imagini bestiale: un leu, un leopard, poate un lup. Dacă veneau pentru mine, cum mă puteam proteja? Aveam teaca de viking, dar fără sabie; aveam toga budistă, dar nu şi credinţa.

Drept în faţa mea se întindea o potecă ce ducea prin pădure, peste o colină, apoi am auzit apropierea unui alt animal, mai îndrăzneţ. Iată, doar ca o aparenţă a lui, printre copaci. Părea să fie unul biped, poate cine, o maimuţă fabuloasă? Dar nu era aşa. Când a apărut, de după o cotitură, mi-am dat seama că era un om îmbrăcat în haine simple, cu burtă mare şi barba nerasă. Când m-a zărit, un zâmbet larg i-a luminat faţa, ridicându-şi braţele ca şi cum s-ar fi pregătit să îmbrăţişeze un prieten vechi după mulţi ani de despărţire. „Ciao!”

„Tu devi essere Francesco.” Trebuie să fii Francesco. Cu Sigurðr vorbeam islandeza; cu acesta înţelegeam italiana.

„Si”, mi-a confirmat el, luându-mă de mână. *„Il piacere è mio.”*

„Nu, plăcerea e de partea mea. Un prieten comun mi-a arătat câteva lucruri de-ale tale. Foarte frumoase”.

„Ah, Marianna!” a izbucnit Francesco. „Dar nu sunt decât un simplu meşteşugar. Văd c-ai adus săgeata. Foarte bine. S-ar putea să ai nevoie de ea”.

„Ce faci acum? Te rog să nu-mi spui că nu ştii”.

Francesco a izbucnit în hohote de râs care i-au cutremurat burdihanul. „Sigurðr a fost întotdeauna puţin derutat, dar eu ştiu exact încotro mergem”. Apoi a făcut o pauză pentru efect. „Direct în iad”.

Trebuie să apreciezi un om ca el care poate spune una ca asta cu o faţă neutră, iar eu nu mi-am putut stăpâni râsul. „Ei bine, cred c-am început să mă obişnuiesc oarecum cu astfel de lucruri”.

„Iadul ăsta o să fie mai complex, aşa că ar fi înţelept să nu râzi prea tare”. Şi ca să mă liniştească după avertismentul lui, a adăugat: „Am fost trimis să te călăuzesc, la cererea Mariannei. S-a rugat pentru tine”.

„E şi ăsta un început”. Şi aşa am pornit în voiajul nostru infernal. Eram înarmat cu o săgeată în flăcări, cu un veşmânt budist legat în jurul brâului, cu un costum viking de iarnă şi o teacă goală, iar drept călăuză aveam un fierar din secolul al paisprezecelea. Nici că se putea să fiu mai bine pregătit.

* * *

Am trecut printr-o serie de porţi şi curând am ajuns în faţa unui râu pe care l-am recunoscut din lecturile de lângă patul Mariannei Engel. „Aheron”.

Râul era o chestie îngrozitoare, cu bucăţi de gheaţă amestecându-se printre gunoaie şi bestii deformate. Se vedeau hălci de carne, de parcă o mie de ani sicriele fuseseră deversate în sângele pe cale să se coaguleze. Miasma fetidă a putrezirii se infiltra peste tot. Creaturi aproape umane, doar într-o oarecare măsură asemănătoare ca formă, se amestecau în lichidul oribil. Strigăte cerşind mila răbufneau din gurile pocite; ştiam că aceste creaturi vor continua să se înece, neajutorate, o eternitate.

O perdea de ceaţă se ridica din râu. O barcă plutea prin ea atât de calm încât părea că e deasupra curenţilor, purtându-l pe barcagiul Caron. El/ea era o creatură-om, de cel puţin doi metri şi jumătate înălţime, într-o robă zdrenţuită, mucegăită. Barba lui era ca iarba de mare încâlcită, iar nasul doar pe jumătate, păstrând urmele unei muşcături unde restul ar fi putut fi smuls într-o încăierare. Din gura smochinită răzbăteau dinţii stricaţi, strâmbi şi sparţi. Avea o piele cenuşie, umedă, şi totuşi lucioasă, ca aceea a unei broaşte ţestoase bolnave, iar mâinile erau artritice, ţinând strâns un par de lemn contorsionat. Orbitele ochilor erau goale, în afara jărateculuі din ele: fiecare ochi era o morişcă de foc. Cârmind spre mal a rostit cuvinte care sunau mai degrabă a tunete decât a vorbire. „ACESTA NU E MORT”.

Deşi nu era mic de statură, Francesco arăta firav în comparaţie cu Caron. Cu toate astea, a refuzat să se închine, rămânând cât mai zvelt pentru a replica: „E un caz cu totul special”.

Caron a debarcat pe ţărm şi a făcut un gest de descalificare. „ACESTA NU POATE TRAVERSA”.

„A venit de atât de departe, te rog ascultă-ne ce-avem de spus. Acordă-ne această favoare, nouă celor care suntem atât de mici pe lângă tine. Cât a trecut de când n-ai mai fost vizitat de cineva viu?”

„NU TE OSTENI SĂ MĂ PĂCĂLEŞTI. NU VA TRAVERSA CU MINE, AICI. ALTĂ AMBARCAŢIUNE DECÂT A MEA TREBUIE SĂ-I ÎNLESNEASCĂ TRECEREA”.

„Caron, nu te grăbi cu decizia ta”, spuse călăuza mea. „Forţe mai mari decât noi au pus la cale acest voiaj”.

Ochii lui Caron au poposit asupra mea ca o condamnare, ca şi cum ar fi iscodit cele mai dezonorante unghere ale sufletului meu. Ţineam săgeata în flăcări atât de aproape încât mi-era teamă că îmi vor lua foc hainele, dar aveam nevoie de căldura ei împotriva privirii lui fixe.

Apoi Caron şi-a îndreptat atenţia spre Francesco. „POŢI SĂ VORBEŞTI MAI MULT”.

„Cerem să ne permiţi traversarea. Am adus şi plata”. Şi Francesco se înclină, întinzând o monedă de aur.

„ASTA E PLATA PENTRU UNUL”.

„Desigur, ai dreptate”. Când Francesco mi-a făcut semn să fac un pas înainte, am scuturat din cap. *Cine aduce bani într-o halucinaţie*? Apoi Francesco s-a lovit peste piept, să-mi amintesc ce atârna de gâtul meu.

Am scos moneda cu îngerul din colierul de la gât şi i-am pasat-o lui Caron. N-a remarcat în mod special faţa care îl reprezenta pe arhanghelul Mihail ucigând dragonul. O stranie expresie a traversat faţa barcagiului; am avut impresia că era cea mai reuşită încercare de a zâmbi pe care o putea obţine gura lui urâtă. A păşit într-o parte şi a făcut un gest cu mâna prin care părea să ne indice că eram invitaţi la bord. Francesco a încuviinţat. „Îţi apreciem profund generozitatea”.

Barcagiul a afundat rama în apa mizeră şi ne-a împins în mijlocul Aheronului. Barca, decorată cu cranii şi funii de păr uman, era construită din lemn putred, dar cu toate acestea apa nu pătrundea prin fisurile de la provă. Mici vârtejuri de apă se învolburau peste tot, scufundând perpetuu trupurile înecate. Din

când în când Caron se folosea de vâslă ca să altoiască câte un păcătos.

Două siluete îndepărtate, zbătându-se să se apropie de ambarcaţiune, arătau ciudat de familiar. Un bărbat şi o femeie. Dar atenţia mi-a fost distrasă de ţipetele unui bărbat, foarte aproape de barcă. A înghiţit o gură din apa stricată, în timp ce alţi păcătoşi îl trăgeau în jos. Se prindea de orice apuca, luând cu el sub apă un picior retezat.

Când a observat repulsia întipărită pe faţa mea, Francesco spuse: „Niciunul nu-i aici din greşeală. Iadul reprezintă o opţiune, pentru că mântuirea e posibilă pentru oricine o caută. Damnaţii îşi aleg soarta prin împietrirea deliberată a inimii lor.”

Nu puteam fi de acord. „Nimeni nu alege să fie damnat”.

Francesco scutură din cap. „Dar e atât de simplu să nu fii”.

Perechea aceea era acum îndeajuns de aproape încât să fiu sigur (adică atât cât puteam fi, dată fiind descompunerea trupurilor lor) că cei doi erau Debi şi Dwayne Michael Grace. Mă implorau să-i ajut, întinzând mâinile – cu degetele frânte – spre mine. Dar hoardele de păcătoşi îi trăgeau în jos cu obstinaţie. Poate că Debi ar fi avut o şansă să ajungă la barcă, dacă Dwayne n-ar fi ţinut-o cu atâta îndârjire, în efortul lui de a nu se duce la fund. Ea a reacţionat în aceeaşi manieră; fiecare încerca să se folosească de celălalt pentru a respinge mulţimea şi a se elibera de ea. Lupta unuia cu celălalt nu făcea decât să le asigure scufundarea împreună.

N-a trecut mult până când Caron ne-a lăsat pe celălalt mal, ca apoi să-şi cârmească barca înapoi în forfota râului. „Cred că m-am descurcat destul de bine”, am zis eu, încercând, dar nereuşind să zâmbesc. „Oare Dante n-a leşinat când a dat cu ochii de Caron?”

* * *

Un munte se ridica în faţa noastră chiar de pe ţărmul Aheronului, iar Francesco a luat-o înainte.

Panta urca lin la început, dar curând a devenit abruptă. Era necesar să ne prindem cu mâinile de orice crăpătură pe care o găseam. Ceea ce nu era uşor cu degetele mele lipsă, fiind nevoit să mut săgeata arzândă dintr-o mână într-alta, ori de câte ori îmi schimbam poziţia corpului. Cu cât urcam mai sus, cu atât mai tare sufla vântul plin de umezeală.

Francesco m-a sfătuit să vâr săgeata în teaca lui Sigurðr. Nu mi se părea o idee prea bună; eram destul de sigur că pieile mele de animale nu vor rezista prea mult la foc. Cu toate astea, am făcut ce mi se ceruse. Am simţit o uşoară furnicătură de-a lungul coapsei, unde dansau flăcările, dar hainele mele n-au luat foc.

Forme umane erau purtate de furtună de jur-împrejurul nostru, zbătându-se ca peştii prinşi într-un năvod. Ştiam cine sunt: sufletele Carnalului purtate de patimile lor pe Pământ şi, prin urmare, sortite Iadului. M-am gândit la propria mea carieră pornografică, ceea ce nu era de bun augur. L-am întrebat pe Francesco dacă şi eu voi sfârşi la fel într-o bună zi.

„N-ai ştiut ce e pasiunea”, strigă Francesco, „înainte de a o întâlni pe ea”.

Nu trebuia să-i rostească numele; ştiam amândoi la cine se referea.

Am încercat să ignor vuietul, atât al vântului cât şi al lamentărilor umane, şi în cele din urmă treceam de cea mai grea porţiune. Când în sfârşit am reuşit să dau drumul peretelui de stâncă, degetele mele au rămas îndoite asemenea cleştilor unui homar speriat.

* * *

Poteca s-a deschis spre munte şi curând am ajuns într-un loc mai cald. Am cuprins cu mâinile flacăra săgeţii şi degetele mele au început să-şi revină; imediat ce am fost în stare să le mişc, mi-am dat jos pieile îmbrăcămintei mele de viking. Amintindu-mi sfatul lui Sigurðr, nu le-am aruncat.

În timp ce împachetam blănurile ca să le pot lua cu mine am observat că degetele mele amputate era un pic mai lungi decât cioturile obişnuite şi că pe antebraţe îmi crescuse păr, acolo unde fuseseră distruşi foliculii capilari. Mi-am pipăit ţeasta şi am simţit că şi acolo creştea părul. Cicatricele mele erau poate mai puţin groase, mai puţin roşii. Îmi trecusem degetele peste trup de un milion de ori, asemenea unui orb memorând o poveste în Braille, dar acum descifram o altă intrigă.

Încercaţi să vă imaginaţi, dacă puteţi, emoţiile unui om ars descoperind că trupul lui se regenerează sau ale unui bărbat căruia îi creşte părul după ce s-a resemnat întreaga viaţă cu o chelie ca un şoric. Foarte surescitat, l-am informat pe Francesco despre descoperirile mele.

„Nu uita unde te afli”, m-a avertizat el, „şi aminteşte-ţi cine eşti”.

Am ajuns la liziera unei păduri unde copacii urlători creşteau într-un nisip fierbinte. Aburul vâscos care se ridica deasupra lor distorsiona totul în jur, iar membrele copacilor arătau de parcă s-ar fi deplasat. Păsărelele zburau de jur împrejur, ciocănind crenguţele copacilor. „Pădurea sinucigaşilor”, spuse Francesco.

Am realizat curând că, de fapt, copacii nu erau copaci. Ramurile erau membre umane, gesticulând sălbatic, sângele curgând din ele ca o sevă. Voci umane disperate se revărsau din găurile făcute de păsări – care nu erau păsări, acum puteam vedea clar, ci harpii semănând cu nişte vulturi cu feţe feminine

palide şi gheare ascuţite ca nişte lame de ras. Duhoarea lor ne copleşea ori de câte ori zburau prin apropiere.

„Vocile din copaci”, spuse Francesco, „nu pot răbufni decât după ce harpiile le-au sfâşiat carnea şi începe să curgă sângele. Sinucigaşii nu se pot exprima decât prin ceea ce îi distruge”.

„Quod me nutrit, me destruit,” am murmurat, mult prea încet ca Francesco să mă poată auzi.

Mi-am amintit că el inhalase deliberat morbul ciumei soţiei lui înainte de a-i cere fratelui să-l străpungă cu săgeata. „Aşa e iadul şi pentru tine?”

„Alegerea mea de a muri a survenit cu câteva ore înaintea unei morţi inevitabile, o decizie luată din dragoste, nu din laşitate. O distincţie importantă, care nu trebuie trecută cu vederea”. Aici făcu o pauză, apoi adăugă: „Deşi viaţa mea de apoi nu este asta, există o raţiune pentru care sunt călăuza ta, aici”.

Credeam că îmi va spune mai multe, dar a mai adăugat doar că încă aveam mult de mers.

Acum eram dezbrăcat până la brâu. Era foarte clar că pielea mea se refăcea. Continuam să mergem prin pădure şi la un moment dat am auzit ceea ce la început mi s-a părut a fi zumzetul unui stup de albine. Când ne-am apropiat, am văzut că era o cascadă de la marginea pădurii. Vântul aspru ne flutura părul, al meu continuând să crească.

Cascada asta nu cădea peste culmea vreunei prăpăstii; pur şi simplu se prăvălea din cer şi trecea prin deşertul dinaintea noastră. Francesco mi-a dat de înţeles că dacă aş arunca teaca săbiei lui Sigurðr în cascadă ar fi exact cadoul cuvenit. *De ce? Pentru cine?*

După ce am scos săgeata în flăcări, m-am conformat celor sugerate. Am privit cum zboară roata de piele a curelei căzând

prin spuma şuvoiului, înainte de a fi înghiţită de gura furioasă de la fundul cascadei.

Aproape instantaneu a apărut o siluetă întunecată care a început să se caţere spre noi.

* * *

Creatura era formată din trei trupuri unite într-un singur bust. Avea şase braţe lungi ale căror şase mâini păroase intrau în apa cascadei să se prindă de ceva, deplasându-se asemenea unui păianjen care se caţără pe pânza lui. La început am crezut că trebuie să existe o stâncă în spatele cascadei, dar când m-am apropiat mai mult am văzut că mâinile se prindeau chiar de lichid, răsucind şuviţele de apă ca pe nişte funii. Bestia avea o coadă ascuţită care spinteca apa şi, deşi se găsea la o distanţă destul de mare, mirosul răspândit îmi amintea de grămezile putrede de alge pe o plajă.

„Geryon”, spuse Francesco „cel care a fost odată regele Spaniei, iar acum e monstrul fraudelor. El e paznicul acestei cascade şi cel care trebuie să ne conducă în puţ”.

Gând Geryon a ajuns la nivelul solului, picioarele lui s-au înfipt în şuvoiul de apă care l-a catapultat spre noi, reuşind o aterizare perfectă.

Era o chestie imensă (cum păreau să fie majoritatea celor din iad), bustul lui fiind acoperit de solzi minusculi. Cele trei capete se înălţau la peste doi metri de al meu. Fiecare faţă avea trăsături similare: toate erau tumefiate, cu răni adânci, buze mari şi dinţi stricaţi, iar ochii erau nişte perle negre în scoici pe jumătate deschise. Totuşi, în ciuda urâţeniei, feţele nu păreau să fie mincinoase. Toate cele trei capete au început să vorbească la unison.

„CE…”

„DE CE EŞTI…”

„CUM ÎNDRĂZNEŞTI SĂ MĂ…”

„… VREI?”

„… AICI?”

„… DERANJEZI?”

„Vrem să intrăm în cercul următor”, răspunse Francesco.

„NU, NU SE…”

„NU VĂ VOM…”

„ACESTA…”

„… POATE!”

„… AJUTA!”

„… NU E MORT!”

„E adevărat că cerem foarte mult şi e adevărat că nu e mort”, recunoscu Francesco. „Dar e un prieten al Mariannei Engel”.

Numele părea să însemne ceva pentru Geryon, iar cele trei capete au îngăimat ceva între ele. În cele din urmă au recurs la un vot – *„DA, NU, DA”* – înainte de a decide să ne ia. (Cine ar fi crezut că monstrul fraudelor era o întreagă democraţie?) S-a întors în aşa fel încât să ne putem urca pe spatele lui lat. Francesco m-a lăsat pe mine primul, şoptind: „O să stau între tine şi coadă. E otrăvitoare”.

Când ne-am aşezat bine, bestia a sărit vârtos de pe marginea solului spre cascadă. Când am ajuns în apă am văzut cum mâinile lui Geryon apucau lichidul care-i curgea prin pumni, ca nişte şerpi translucizi. Deşi era dificil să mă ţin bine, am

observat că braţele mele erau mai puternice decât fuseseră după accident. La un moment dat, cele trei capete ale lui Geryon spuseră: *„NU... AŞA... DE... TARE”.*

În timp ce ne apropiam de fundul cascadei, Francesco mi-a strigat, acoperind vuietul apei, să mă pregătesc pentru nivelul următor. Va fi, a spus el cu un ton care m-a forţat să iau aminte, profund neplăcut.

* * *

Am descălecat, iar Geryon a dispărut din nou în cascadă. Am examinat din nou cât de mult progresase vindecarea mea. Cea mai mare parte a pielii era netedă, iar cicatricea care îmi decora stomacul după operaţia de pancreatită dispăruse. Aproape tot părul îmi crescuse la loc. Buzele îmi erau din nou cărnoase. Am sărit pe genunchiul bolnav şi am constatat că era puternic. Degetele pierdute erau pe jumătate recuperate şi m-am folosit de ele ca să-mi frec între picioare micul ciot al pulii nou încolţite.

„Suntem în Maleboge, casa seducătorilor. În acest cerc”, m-a înştiinţat Francesco, „nu te pot proteja”.

Auzeam sunete care răsunau ca nişte împuşcături şi voci plângăcioase, apropiindu-se. Curând erau deasupra noastră: bărbaţi şi femei într-un şir nesfârşit, mânaţi de nişte demoni cu coarne. Ceea ce crezusem a fi nişte împuşcături erau de fapt loviturile de bici ale unor demoni înflăcăraţi, atingându-şi ţinta cu o precizie nemiloasă. Seducătorii erau cocoşaţi de frică, viermuind ca să amâne biciuirea pentru încă o jumătate de secundă. Braţele lor atârnau fără viaţă, tresărind ori de câte ori biciul îşi atingea ţinta. Poate că odată seducătorii fuseseră de o mare frumuseţe, dar nu acum; nu erau decât nişte bucăţi de carne bine bătută.

Plesnită, femeii din imediata mea apropiere îi ţâşni sângele pe gură. Când am icnit, femeia şi-a dat seama de prezenţa mea. Şi-a ridicat privirea şi atunci am văzut că mare parte din faţă îi era mâncată de viermi. Ochiul drept arăta ca un ou umflat, iar cel stâng atârna de nervul optic, ieşit din orbită. Cu cel drept mi-a clipit lasciv, lingându-şi buzele. Pentru asta a fost biciuită la pământ de o legiune de demoni, care nu s-au înduplecat nici atunci când se zvârcolea în agonie. Pielea îi plesnea într-o matrice în zigzag, practic deşertându-se pe sine. Duzini de şerpi ieşeau din găurile din sol, răsucindu-se în jurul ei ca nişte lanţuri pe un scamator neinspirat.

Strâns legată de şerpi, tot mai mulţi şerpi – alţi şerpi, cu colţi exagerat de mari, din care picura veninul – au ieşit din găurile lor, începând s-o înfăşoare cu multă voioşie. În cele din urmă o cobra s-a postat deasupra feţei seducătoarei, iar după o pauză de numai o clipă s-a înfipt în gâtul ei de nevăstuică. Jeturile de sânge irumpeau în cascade înainte de a-i împroşca trupul, fiecare picătură de sânge explodând într-un grăunte minuscul de foc. Flăcările au învăluit-o rapid, iar ochiul ei bulbucat a explodat ca un balon supraumflat. Femeia a urlat până când i-au fost incinerate corzile vocale; în tot acest timp şerpii rămânând încolăciţi în jurul trupului ei. Carnea i-a căzut ca băiţuită, expunându-i scheletul. Oasele luceau galben, apoi roşii, apoi negre, înainte de a se fărâmiţa în pământ. A dispărut în acest fel în nefiinţă – cu excepţia a ceea ce ar fi trebuit să fie şira spinării.

Şira nu era a spinării; şira era un şarpe care mă privea fix din cuibul de cenuşă. Mi-a zâmbit şiret, reptilian, sâsâind: **ŞI NU POŢI FACE NIMIC ÎN PRIVINŢA ASTA.**

Şarpele continua să rânjească amuzat chiar şi atunci când coastele au prins să-i zvâcnească lateral, asemeni unor degete trecând printr-un plastic foarte strâns. Apoi au apărut braţele şi picioarele. Cenuşa păcătoasei incinerate începuse refacerea în ţesut uman, mai întâi filtrându-se în intestine, apoi răsucindu-se în sistem circulator. Lichid roşu izvora din sol pentru a pătrunde în noile vase. Muşchii s-au înfăşurat în jurul oaselor ca iedera crescută peste gard, iar pielea a ieşit din pământ ca o pătură,

lipindu-se strâns pe silueta suplă. I-a răsărit părul şi noi globi oculari i s-au cristalizat în orbite. Seducătoarea a fost reconstruită, dar nu în forma precară pe care o văzusem la început, ci aşa cum trebuie să fi arătat pe pământ. Era la fel de frumoasă fizic, ca orice altă femeie pe care o văzusem.

S-a ridicat de jos şi a făcut un pas spre mine, întinzând braţele ca pentru o îmbrăţişare. Cât de atractivă era, cu piele fină şi coapse plăcute. Demonii, care se ocupaseră de alţi seducători şi numai acum observaseră renaşterea ei completă, s-au abătut din nou cu bicele asupra ei, înainte ca ea să poată ajunge la mine. Au mânat-o înapoi, în procesiunea păcătoşilor, iar atunci ciclul ei a devenit limpede pentru mine: va fi din nou bătută măr, din nou înfăşurată de şerpi şi iarăşi dezintegrată de foc. Se va repeta mereu, o eternitate, exact aşa cum se va întâmpla pentru toţi ceilalţi din această paradă a seducătorilor.

Am înţeles acum de ce mă avertizase Francesco asupra acestui cerc, pentru că în timpul renaşterii seducătoarei se finalizase tămăduirea trupului meu. Revărsarea aceea ca de lavă, cum arăta pielea mea, se retrăsese total şi nu mai exista niciun indiciu că aş fi fost ars. Corpul meu era perfect, ca în cea mai bună zi dinainte de accident; singurul semn rămas era cicatricea cu care mă născusem, cea de pe piept. Asemenea seducătoarei, şi eu fusesem restaurat ca o superbă, totală fiinţă umană.

Deşi n-am vrut, am căzut în genunchi şi-am început să plâng. Odată ce-am început nu mă mai puteam opri.

Nici astăzi nu sunt sigur care era natura acelor lacrimi. Oare am plâns pentru că soarta seducătoarei o oglindea atât de fidel pe a mea? Să fi fost efectul cumulativ al ororilor din cele trei iaduri? Să fi fost pentru că îmi redobândisem forma umană pe care nu mai visasem s-o am vreodată? Sau pentru că în lumea reală trupul meu se confrunta cu sevrajul de după morfină?

Nu cunosc răspunsul. Dar în cele din urmă am continuat să plâng din simpla bucurie că glandele mele lacrimale funcţionau din nou.

* * *

Francesco m-a strâns uşor de umăr. „Stixul e în faţa noastră”.

Oricât aş fi fost de dezorientat, ştiam că ceva era în neregulă. În definitiv auzisem povestea *Infernului* în două vieţi diferite; ştiam că ar fi trebuit să ajungem la Stix mult mai devreme. Ştergându-mi lacrimile, i-am spus lui Francesco tocmai acest lucru.

„Dar asta e călătoria ta”, spuse Francesco, „nu a lui Dante”.

Ne-am îndreptat spre malul râului, de care se apropia rapid o barcă, de parcă ar fi ştiut că veneam. „Barcagiul e Flegyas, fiul lui Ares. Când fiica lui, Coronis, a fost violată de Apolo, Flegyas a dat foc templului zeului. Apolo l-a ucis cu săgeţi şi l-a condamnat la această pedeapsă”.

Cel mai izbitor lucru la Flegyas era piatra aceea mare, ascuţită, care plutea deasupra craniului său fragil, arătând de parcă ar fi putut cădea în orice moment. În consecinţă, îşi ridica mereu privirea pentru a evalua situaţia. Cu fiecare împunsătură a vâslei barca îl aducea pe barcagiu mai aproape de noi, iar piatra îl urma fără să-şi schimbe în vreun fel poziţia precară. Flegyas se albise de tot de când nu mai fusese expus la soare; venele feţei îi apăreau în relief ca nişte pânze de păianjen purpurii, iar părul îi atârna în laţe soioase. Braţele subţiri îi ieşeau de sub straiele care de mult timp nu mai fuseseră atinse de culoarea sudorii.

„Cine e acela care îndrăzneşte să aducă o săgeată pe ţărmul meu?” Încercarea lui de a părea ameninţător era anulată de preocuparea constantă cu piatra de deasupra capului. Chiar şi atunci când a încercat să se încrunte, ochii i-au tremurat urmărind atenţi cea mai mică mişcare a pietrei.

„Trebuie să-l ierţi pe prietenul nostru prostuţ”, spuse Francesco, „pentru că e tânăr şi încă viu”.

„Ceea ce nu explică prea mult”. Flegyas şi-a înclinat nervos capul spre stânga înainte de a-l repune între umeri.

„Ne vei duce dincolo de apă, să ne putem sfârşi călătoria?”

„De ce-aş face una ca asta? Acesta nu e mort”.

Francesco a început să-i spună: „E prietenul…”

„Mariannei Engel”, îl întrerupse Flegyas. „N-are nicio importanţă pentru mine”.

Barcagiul a împins vâsla pentru a întoarce barca, dar Francesco i-a strigat: „Multe depind de tine, Flegyas”.

Intrigat, probabil, Flegyas şi-a întors faţa spre noi. *„Şi de ce?”*

„Dacă o cunoşti pe Marianne, atunci ştii că e vorba de un voiaj al iubirii”.

„Ce îmi pasă mie de iubire?”

„N-a fost iubirea purtată fiicei tale cea care te-a adus aici? Vrei să damnezi un altul să fie prizonier în iad, unde nu-i este locul?”

Pentru prima oară Flegyas părea să-mi acorde mai multă atenţie decât pietrei. *„Spune-mi despre iubirea, ta pentru această femeie”.*

Am răspuns cât puteam de sincer. „Nu pot”.

Flegyas s-a încruntat. „Atunci de ce ţi-aş onora dorinţa?”

„Orice om care crede că poate descrie iubirea”, i-am răspuns, „nu înţelege nimic despre ea”.

Răspunsul acesta părea să-l fi satisfăcut pe Flegyas, făcându-ne semn să urcăm la bord, fără să fie necesară vreo plată. În timp ce traversam Stixul, ochii mei s-au fixat asupra celor trei turnuri de un roşu aprins care se înălţau în depărtare.

„Dis”, spuse Francesco. „Capitala iadului”.

Am debarcat în faţa unor porţi enorme de fier. Erau păzite de Îngerii Rebeli, ai căror ochi negri şi antipatici arătau de parcă ar fi judecat toate cele. Erau goi şi lipsiţi de sex, şi aveau pielea albă strălucitoare ciupită de nişte blânde mari; din spatele lor răzbăteau aripile năpârlite, iar în loc de halouri aveau pletele în flăcări.

Conducătorul îngerilor rebeli a făcut un pas înainte. „NU PUTEŢI TRECE. ACESTA NU E MORT”.

„Aud asta cam des”, am spus eu.

Francesco mi-a aruncat o privire furioasă înainte de a se concentra asupra conducătorului. „Că e viu, nu e treaba voastră. Această regulă nu e valabilă aici, pentru că soarta lui e să intre prin aceste porţi”.

„ŞI CINE E EL?”

„Cel care”, răspunse Francesco, „intră în Regatul Morţii din timpul vieţii”.

N-a contat totuşi ce le-a spus despre identitatea mea. Foarte agitaţi şi zgomotoşi, îngerii au refuzat tot ceea ce le-a cerut Francesco. Era evident că întâlnise bariera peste care nu se putea trece cu vorbe frumoase.

Ne-am îndepărtat de îngeri, să ne consultăm. L-am întrebat ce puteam face, iar Francesco m-a privit de parcă întrebarea mea era total stupidă.

„Ne vom ruga”, spuse el.

Când i-am replicat că eu nu mă rog, m-a admonestat cu severitate. „Eşti în iad. Aşa că ar fi bine să începi să te rogi”.

Francesco a luat săgeata aprinsă din mâinile mele şi a înfipt-o în pământ, apoi a aşternut blănurile vikinge, să îngenunchem pe ele. După care mi-a luat rochia lui Sei din jurul brâului şi a rupt-o în fâşii lungi. Mi-a legat una subţire în jurul capului, în aşa fel încât să-mi blocheze total vederea, el urmând să procedeze la fel cu propria-i faţă.

„Se vor întâmpla curând unele lucruri la care nu ne putem uita”, spuse el. „Chiar şi sub legătura de pe ochi, ţine-i strâns închişi”.

Era pentru prima oară în viaţa mea când mă rugam şi nu mi se părea deloc firesc, dar după tot ceea ce făcuse Francesco pentru mine, cel puţin atât puteam face şi eu, să-i onorez dorinţa. Puteam auzi vorbele lui Francesco şoptite în italiană în timp ce îl implora pe Dumnezeu să ne călăuzească. În ceea ce mă priveşte, m-am rugat ca sechelele apărute în urma adicţiei mele să dispară. Şi mă rugam pentru siguranţa Mariannei Engel, oriunde ar fi fost ea.

Am auzit apropierea unor paşi şi ceva sfârâind în aer. Tot mai aproape, mai aproape…

„Nu te uita”, porunci Francesco. „Au chemat-o pe Meduza”.

Şi atunci am înţeles care era sursa acelor sfârâituri: erau produse de plescăitul şerpilor din părul ei. Se întindeau spre mine să mă miroasă, prima carne vie care vizita iadul după multă vreme, iar limba unui şarpe mi-a lins precaut obrazul. Apoi un altul, şi un altul, şi un altul. Pielea mea, acum sănătoasă, era pe deplin capabilă să înregistreze noi senzaţii şi ce glumă sinistră – printre acestea se numărau şi sărutările a sute de şerpi. Au încercat să-şi vâre măciuliile triunghiulare sub legătura mea de la ochi, s-o ridice şi să mă facă să mă uit la gorgonă, dar n-au reuşit.

Meduza, faţa ei doar la câţiva centimetri de a mea, a început să sâsâie. Răsuflarea ei râncedă m-a copleşit şi mi-am imaginat cum arăta limba ei spiralată. „Uită-te, Uită-te la mine. Ştii că vrei. Assta nu-i decât o fantesssie. O ssă pleci fără ssă iei cu tine ceea ce visssele tale vor ssă-ţi ofere? N-o ssă fac decât ssă-ţi sssatissfac curiozitatea...”

Dar ştiam ce fac. Dacă aş fi vrut cumva să devin o statuie, aceea va fi de mâna Mariannei Engel, nu de privirea gorgonei.

Am simţit un tremur sub picioare, ca un început de cutremur. Şi am simţit cum şerpii din părul Meduzei s-au retras de pe faţa mea. Scuturăturile pământului au continuat să se înteţească şi curând, până şi aerul tremura, de parcă s-ar fi despicat pentru a putea primi ceva inedit. Porţile de fier din jurul capitalei Dis au bufnit de parcă ar fi fost izbite de o bestie sălbatică, încercând să se elibereze, iar atunci îngerii rebeli au început să emită răgete surescitate. Am simţit cum Meduza se retrage şi i-am auzit paşii grăbiţi depărtându-se. Credeam că era vorba de un truc, aşa că l-am întrebat pe Francesco dacă plecase cu adevărat.

„Cred că da, dar rămâi vigilent. E mai bine să-ţi ţii ochii legaţi”.

Auzeam crengile rupându-se din copacii morţi, iar praful stârnit m-a făcut să tuşesc. „Ce se-ntâmplă?”

„M-am rugat să ne fie trimis un mesager divin”, răspunse Francesco, „dar ezit să cred că ar putea fi onorate rugile unuia atât de neînsemnat ca mine”.

Deşi era posibil ca Meduza să ne mai dea târcoale, nu m-am putut stăpâni să nu-mi scot legătura de la ochi. La urma urmelor, cât de des are cineva şansa de a da cu ochii de un mesager divin? Cerul, care fusese uniform întunecat de la intrarea noastră, arăta acum de parcă Dumnezeu ar fi răsturnat din greşeală paleta dumnezeiască şi cele mai incredibile nuanţe ale Existenţei se pogorau din înalturi. Pe acest promontoriu al

culorilor, cu tuşe aurii în spatele lui, a apărut cea mai frumoasă Fiinţă pe care o văzusem vreodată.

Se pare că în ciuda propriului sfat, nici Francesco nu-şi putea permite să rateze o asemenea oportunitate. Îşi scosese masca şi încerca să nu se uite direct la Mesager, ca şi cum ar fi dorit să-şi manifeste respectul, dar nu reuşea să nu tragă cu ochiul. Cu o voce plină de respect, spuse: „Neîndoielnic, eşti binecuvântat”.

Eram prea consternat ca să fac altceva decât să repet cuvântul. „Binecuvântat”.

„Mihail”, şopti Francesco. „Arhanghelul”.

Mihail măsura probabil doi metri şi ceva, iar părul îl urma ca un sălbatic râu blond.. Din spate se înălţau două aripi imaculate, cu o deschidere de cel puţin cinci metri, plutind, de parcă vântul ar fi existat doar pentru a-i purta corpul acela perfect. Pielea lui era radioasă, ca lumina strălucitoare a soarelui, iar ochii lui erau nişte sfere enorme, ardente. Deşi împărtăşea această trăsătură cu Caron, efectul era diametral opus: în timp ce ochii barcagiului îi confereau o înfăţişare sinistră, ochii lui Mihail făceau ca faţa lui să fie prea strălucitoare pentru a te putea uita direct la ea.

Acest arhanghel a aterizat foarte lin la porţile capitalei Dis. Îngerii rebeli, înţelegând că nu-i pot sta în cale, s-au retras de-o parte şi de alta a lui. Aerul dansa splendid în jurul lui Mihail, sclipind, ca şi cum n-ar fi îndrăznit să-l atingă. Aş descrie culorile dar nu există nume pentru ele; ele nu apar în spectrul viziunii umane. Pentru întâia oară am înţeles cum trebuie să arate lumea pentru cei care nu disting culorile, pentru că acele culori m-au făcut să simt că văzusem, până în momentul acela, doar cu o fracţiune infimă a potenţialului meu.

Solul pe care stătea Mihail nu mai era tina cenuşie a iadului, ci unul mai verde decât verdele. Copacii incineraţi care se înălţaseră mai devreme deasupra noastră cu braţele lor uscate, înmugureau acum, dând frunze noi. Mihail şi-a ridicat mâna cu o graţie imposibilă şi rugina bolnavă a porţilor s-a topit

instantaneu. Când degetul lui doar a atins fierul, poarta s-a deschis larg.

Arhanghelul s-a întors spre noi. Francesco a plecat capul, făcându-şi semnul crucii. Am rămas cu capul ridicat şi cu ochii aţintiţi spre el. Spre deosebire de Francesco, pentru că eu nu tânjisem vreodată să văd o fiinţă divină, nu eram împovărat de teama a ceea ce s-ar fi întâmplat, dacă s-ar fi întâmplat.

Mihail zâmbea.

Mi-am dat seama, pentru prima oară, că nu halucinam. Eram într-adevăr în iad, într-adevăr în prezenţa divinului. Era mai presus de orice îndoială: sunt mult prea uman ca să-mi imaginez ceva asemănător acelui zâmbet. Ca un sărut pe cele mai îngrozitoare secrete ale mele, iertându-le imediat.

Cu un singur fâlfâit al aripilor, Mihail şi-a luat din nou zborul, răsucindu-se şi ridicându-se în văzduh ca o tornadă. În spatele lui şiroiau culorile pe care le adusese, supte spre cer, dispărând în urma lui. Prea verdele verde al pajiştii era înlocuit din nou de cenuşiul mai al noroiului. Sănătatea se scurgea din copaci. Porţile rugineau instantaneu, dar rămâneau deschise. Culorile dispăruseră ca apa din cadă care se scurge în canal, diferenţa fiind că scurgerea era în cer. În momentul în care Mihail a dispărut cu desăvârşire, ultima dintre culori l-a urmat printr-o fisură infimă din copertina iadului.

Când Francesco şi-a regăsit în sfârşit vocea, după mai multe minute de uluială, spuse: „Trebuie să intri pe poartă de unul singur”.

Am dat mâna cu Francesco. Părea un gest insignifiant, prin urmare i-am spus că nu ştiam cum să-i mulţumesc.

„Eu ar trebui”, spuse Francesco, „să-ţi mulţumesc ţie. N-a fost doar pentru Marianna că am acceptat să fac asta; a fost vorba şi de o răsplată”.

„Pentru ce?”

„Tatăl meu era arcaş, pe numele de Niccolò, ucis în timp ce lupta pentru o condotta germană. Dar prietenul lui, Benedetto, a scăpat cu ajutorul a doi arcaşi germani, iar el mi-a adus arbaleta tatălui meu la Firenze”. În acel moment Francesco îmi ţinea mâinile într-ale lui. „Arcul acela e tot ce-am avut vreodată de la tatăl meu”.

„Exemplarul meu din *Inferno* aparţinea tatălui tău?”

„Da, i-ar fi plăcut să-l ştie al tău”. Şi zicând asta, Francesco s-a închinat adânc. *„Grazie”.*

* * *

Îngerii rebeli n-au îndrăznit să mă oprească în timp ce intram pe poartă. Ştiam ce va trebui să găsesc acum: al Şaselea Cerc, casa ereticilor, presărată cu morminte şi gropi împresurate de flăcări. Dar în momentul în care am intrat pe poartă nu mai mă aflam în infernul lui Francesco. În schimb, am păşit pe un pisc înalt, chiar deasupra oceanului. Când m-am întors să privesc în urmă, porţile capitalei Dis dispăruseră.

Pescăruşii zburau deasupra apei scoţând ţipete vesele. Iarba era tivită cu roua răcoroasă şi simţeam fiecare fir gâdilându-mi talpa picioarelor. Eram acum gol puşcă, şi cu pielea complet vindecată; îmbrăcămintea pe care o purtasem dispăruse şi nu mai aveam nici colierul cu monedă. Era în zorii zilei, briza mă răcorea şi mă simţeam minunat de viu.

Cam la cincizeci de metri depărtare de acest pisc, o siluetă solitară stătea nemişcată, privind spre ocean. Bineînţeles că ştiam cine era. Când m-am apropiat am văzut că părea să aibă peste patruzeci de ani, dar exista ceva infinit mai în vârstă în expresia ei în timp ce scruta întinderea apei. Părul îi era legat la spate, iar şalul îi drapa umerii, ţinându-l strâns la piept. Rochia

ei era roasă la tiv, iar încălţările murdare cu noroi. I-am rostit numele. „Vicky”.

„Da”. Ochii ei nu s-au clintit, din disciplină nautică.

„Îl vezi?”

„Îl văd peste tot”.

Am privit spre orizont. Nu se vedea nicio ambarcaţiune pe ocean. Nu se vedea decât lunga, solitara întindere de apă.

Am întrebat cu blândeţe: „Crezi că Tom se va întoarce?”

„Crezi că de asta stau aici?”

„Nu ştiu”.

O şuviţă de păr i s-a desprins lui Vicky din legătura de la spate. A prins-o la loc. „Sigur că de asta stau”.

Briza îi vălurea rochia pe picioare. Valurile se spărgeau în stâncile de sub noi. Vreme îndelungată n-am scos un cuvânt. Mă gândeam că mă apropiam de finalul voiajului meu infernal. *Asta e ultima stafie.* Am rămas acolo, de gardă în acest punct singuratic al lumii, fiecare dintre noi aşteptând acel ceva în privinţa căruia n-aveam nicio putere.

„N-ai săgeata în flăcări”, spuse Vicky în cele din urmă. Avea dreptate. O lăsasem la porţile capitalei Dis, înfiptă în pământ, ca pe un altar inedit. Poate încă ardea, ca dovadă că fusesem acolo. „Nu contează. N-ai nevoie de ea aici”.

„Şi acum ce fac?”

„Poate e rândul tău să aştepţi”. Şi-a înfipt călcâiele ferm în pământ şi s-a îndreptat de spate, în briza mării. „Iubirea e o acţiune pe care trebuie s-o repeţi neîncetat”.

În acest moment mi-a fost dat să meditez asupra marelui vid din viaţa ei: chiar va sta aici pe vecie, aşteptându-l pe Tom să se

întoarcă. Din câte îmi dădeam seama, ea nici măcar nu observase goliciunea mea. Mă îndoiesc să fi observat altceva în afara promisiunii acvatice pe care o scruta.

„Acesta nu-i locul meu”, am spus eu.

„Eşti sigur?”

„Cred că mă voi întoarce pe continent”.

Nici măcar nu şi-a luat ochii de pe apă. „Succes”.

Exista ceva ce nu înţelegeam în felul în care îmi urase asta – până când am făcut primii paşi. Am simţit cum se cutremură pământul, ca şi cum ceva se întâmpla în spatele meu, sub mine, în jurul meu. În momentul acela m-am întrebat dacă nu cumva se întorcea Mihail, dar pe urmă am văzut că malul piscului de disloca. Am fugit de-acolo, temându-mă că s-ar putea prăbuşi sub mine. S-a auzit formidabilul tunet al stâncilor în cădere, iar eu mi-am mişcat picioarele cât puteam de repede. Când am privit peste umăr, mă aşteptam să văd stâncile prăbuşindu-se în spatele meu.

Dar stâncile nu căzuseră. Coama lor mă urmărea, mereu la aceeaşi distanţă în urma mea, în ciuda faptului că acum alergam. Am simţit o furnicătură familiară în şira spinării. **SUNT AICI.**

Primul gând a fost că poate alergam în acelaşi loc, ca pe o maşină de exerciţiu, dar nu era cazul. Când spun că eram urmărit de coama piscului, chiar asta vreau să spun. Piatra îşi schimba forma în mod constant ca să mă hărţuiască, păstrând în aşa fel ritmul încât să nu mă depărtez de prăpastie. Când am cotit, stânca a tăiat şi ea colţul, asemenea unui câine ciobănesc bine dresat. **NU POŢI FACE, NIMIC ÎN PRIVINŢA ASTA.**

Alergam cât puteam de repede, ba într-o parte, ba într-alta, dar piscul era neobosit. Nu contează cât de rapid te mişti, aveam să aflu, dacă nu ajungi nicăieri. **NU POŢI PLECA.** Curând mi-am dat seama că nu eram în niciun pericol imediat. Dacă

piscul ar fi vrut să mă înghită, ar fi făcut-o deja. M-am întors din nou în locul în care stătea Vicky.

„Am încercat şi eu o dată să plec”, spuse ea, „şi piscul m-a urmărit”.

„De asta stai aici?”

„Nu”.

Am privit peste culmea piscului, văzând că acolo jos erau nişte stânci care puteau sfârteca o persoană.

„Dacă sari”, şopti Vicky, ca şi cum ar fi fost îngrijorată că roca de sub picioarele noastre ne-ar putea auzi, „îţi vei pierde pielea cea nouă şi vei ajunge iarăşi în trupul tău ars”.

„Dar asta nu e decât o halucinaţie. Nimic nu e real”.

A dat din umeri. „Asta ai înţeles tu din zâmbetul arhanghelului?”

AR TREBUI SĂ SARI.

De ce mi-ar spune şarpele să sar? Ca să mă rănească. Acesta era interesul şerpoaicei, pentru că târfa prospera pe seama durerii mele. Mi-am pipăit pielea în locul în care receptorii nervilor mei fuseseră incineraţi.

Dacă sar, am gândit eu, pierd asta. Pierd asta. Îmi pierd nervii şi părul şi sănătatea şi frumuseţea. Degetele şi penisul se vor micşora la loc. Faţa îmi va deveni granit pleoştit. Buzele se vor ofili, iar vocea se va fărâmiţa din nou în note urâte, ţipătoare. Voi redeveni un gargui, dar de data asta din proprie iniţiativă.

ÎNTOTDEAUNA AI FOST UN GARGUI. TURNAT ÎN IAD CHIAR ÎNAINTE DE A TE NAŞTE.

Am întrebat-o pe Vicky ce se va întâmpla dacă rămân pe piscuri.

N-AM FOST PUS ÎN SPINAREA TA DUPĂ ACCIDENT. SUNT DINTOTDEAUNA AICI.

„Cred”, răspunse Vicky, „că Marianne Engel va veni după tine”.

NU VINE DUPĂ TINE.

„De ce crezi asta?”

„Uneori iubirea învinge chiar şi moartea”, răspunse Vicky.

CUM AR PUTEA IUBI PE CINEVA CA TINE?

Am privit valurile spărgându-se în stâncile de jos. ***AR TREBUI SĂ SARI.*** *Poate Vicky are dreptate. Poate ăsta e un test al răbdării mele.* ***AR TREBUI SĂ SFÂRŞEŞTI.*** *Marianne Engel m-a vizitat la spital când aveam cel mai mult nevoie de ea şi va veni şi acum pentru mine. Nu-i aşa?*

DAR ASTA NICI NU-I IADUL TĂU. AL TĂU ABIA URMEAZĂ.

Iadul e o alegere.

CREDEAM CĂ NU CREZI ÎN IAD.

„Vicky”, am întrebat eu, „am murit?”

„Nu ştiu”.

„Eşti moartă?”

„Nu sunt, atât timp cât îl aştept pe Tom”.

SUNT SINGURUL CARE TE CUNOAŞTE DEJA.

Lumina soarelui sclipea pe creasta valurilor. Întregul ocean se întindea înaintea mea.

ÎNTOTDEAUNA AI VRUT Să CREZI CA SUNTEM TOTAL DIFERIŢI…

Am privit în jos şi – deşi nu pot explica de ce m-am simţit atât de sigur – am fost sigur de ce voi face în momentul următor.

…DAR NU POŢI EXISTA FĂRĂ MINE.

Calmul pusese stăpânire pe mine. Odată ce m-a părăsit, teama a intrat în şarpe. Fiindcă şarpele ştia că luasem o decizie care era bună pentru mine, rea pentru el.

TU EŞTI EU.

M-am întors spre Vicky, întrebând-o: „Să-i transmit Mariannei Engel urările tale de bine?” „Te rog”.

E O GREŞEALĂ.

Picioarele m-au catapultat în aer. În timp ce mă avântam spre soare, am simţit cum şarpele se rupe de spatele meu. A ieşit prin gaura curului, smuls afară ca o ancoră aruncată dintr-o barcă.

A existat un scurt moment de imponderabilitate; un punct de echilibru între aer şi apa aşteptând dedesubt. *Ce ciudat,* am gândit eu, *cât de asemănător momentului dintre somn şi cădere, când totul e superb de suprarealist şi nimic nu e corporal. Cât de asemănător plutirii spre împlinire.* Iar la apogeul arcului a intervenit un moment de imponderabilitate. Doar pe durata acestui moment frumos m-am imaginat plutind pe cer, pentru totdeauna.

Dar aşa cum se întâmplă mereu, gravitaţia a câştigat bătălia. Am fost supt perfect în jos, tăind aerul ca un cuţit în cădere, apa năvălind în întâmpinarea mea. Chiar şi în timp ce cădeam ştiam că fac ceea ce trebuie. Am închis ochii, gândindu-mă la Marianne Engel.

Contact, iar atunci luciul calm al apei s-a deschis învăluindu-mă. Tăind oglinda apei am simţit că mă întorc acasă, apoi…

XXX

Mă uitam în ochii Mariannei Engel. Trupul meu era înfăşurat în straturi suprapuse de tifon umezit, menite să-mi scadă febra. Eram înapoi în patul ei, în căminul nostru, iar mâna ei se odihnea pe obrazul meu. Mi-a spus că se sfârşise, iar eu i-am spus că fusesem în iad. Ea a spus că într-adevăr, aşa păreau să stea lucrurile şi mi-a înmânat o ceaşcă de ceai. Mă simţeam de parcă n-aş fi băut niciun lichid vreme de mai mulţi ani. „Cât timp am fost…?”

„Trei zile, dar nimic nu e mai bun decât suferinţa. E un necaz care se sfârşeşte în bucurie”. Aceeaşi Marianne Engel dintotdeauna.

„Hai să stabilim că nu suntem de acord”.

Mi-a aşezat ceaşca temeinic în mână, pentru că îmi tremura teribil. „Cum te simţi?”

„Ca un fier înroşit scos din foc”.

A zâmbit. „Zaharia 3:2”.

Mi-am examinat trupul: pielea îşi revenise la starea precară; faţa mi se strânsese la loc; buzele mele dispăruseră; îmi lipseau degete; genunchiul era rigid; părul de pe antebraţe nu mai era, iar pe cap doar câteva fire.

Mâna mea, după vechiul obicei, s-a dus spre pieptul meu. Unde mă aşteptam să găsesc moneda cu înger, dar nu era acolo, cu toate că nu-mi părăsise trupul de când Marianne Engel mi-o dăduse cu paisprezece luni în urmă.

„Moneda ta şi-a îndeplinit menirea”, spuse ea.

Am cercetat aşternutul, sub pat, peste tot, dar colierul nu era nicăieri. Probabil Marianne Engel mi-l pusese bine în timpul sevrajului meu. Mi-am spus că nu era decât o stranie coincidenţă dacă îl mutase, în timp ce halucinam că i l-aş fi dat lui Caron.

„Nu-ţi fă griji”, spuse ea. „O să-ţi înlocuiesc colierul cu altul mai bun”.

* * *

Mă simţeam mai bine decât mă simţisem vreodată, chiar şi înainte de accident, graţie simplei virtuţi a unei minţi nedrogate şi a unor vene fără siropul narcoticelor. Asta nu înseamnă că n-am simţit vreo înţepătură pofticioasă pentru vechiul drog – am simţit-o; fusesem dependent de prea multă vreme – dar era diferit. Puteam să mă lipsesc de morfină; vroiam să mă lipsesc de ea. Aşteptam cu nerăbdare şedinţele mele cu Sayuri şi progresam mai rapid cu exerciţiile fizice.

Dar cel mai bine era că şerpoaica dispăruse cu adevărat.

Reuşeam să-mi port de grijă mai bine ca niciodată de la accident încoace, iar Marianne Engel s-a întors la sculpturile ei, exact unde făcuse pauză, implicându-se din nou, cu o velocitate nesănătoasă. Tot ce puteam face era să-i golesc scrumierele şi să-i diminuez consumul de ness. I-am dus boluri cu fructe care s-au transformat mai degrabă în naturi moarte, iar atunci când termina o statuie, doar ca să se prăbuşească pe următorul bloc de piatră, îi spălam bine trupul. Mi-am promis că dacă se va mai apropia de un colaps fizic voi face absolut tot ceea ce va fi necesar s-o opresc. Mi-am promis mie însumi.

Din nouăsprezece până în douăzeci şi unu februarie a scos din piatră statuia 16. Pe douăzeci şi doi a dormit, absorbind instrucţiuni; din douăzeci şi trei până în douăzeci şi cinci a extras numărul 15. S-a odihnit o zi, apoi a lucrat până pe întâi martie, producând numărul 14. Nu trebuie să fii matematician ca să realizezi că astfel a trecut dincolo de jumătatea celor douăzeci şi şapte de inimi: treisprezece alte inimi şi va termina. Treisprezece alte inimi până când credea că va muri.

Reîntoarcerea la sculptură părea să-l afecteze şi pe Bougatsa, care nu mai era atât de zglobiu. Când ne întorceam din plimbările zilnice devora un bol uriaş de mâncare înainte de a se lungi letargic, pentru a-şi depune saliva pe pantofii mei ortopedici.

* * *

La începutul lunii martie am mers pentru un consult de rutină la dr. Edwards. Am trecut în revistă fişele medicale şi am discutat despre o operaţie minoră care fusese programată pentru sfârşitul lunii. Părea sincer mulţumită. „Ai fost externat din spital de mai bine de un an şi lucrurile n-ar putea merge mai bine”.

Mi-am ţinut gura despre faptul că Marianne Engel era în clipa aceea întinsă pe o nouă piatră, pregătindu-se să reînceapă. Norocosul 13 o chemase.

„Ştii ceva”, adăugă Nan, „asta nu face decât să demonstreze cât de mult pot greşi doctorii. A existat un moment în care am crezut că ai capotat, după care ai devenit unul dintre cei mai activi pacienţi ai noştri. Iar când ai ieşit din spital, eram sigură că Marianne nu va fi în stare să aibă grijă de tine”.

* * *

Marianne Engel a produs statuile 13, 12 şi 11 (o femeie bătrână cu urechi de măgar; un demon cu coarne şi limba lălâie atârnându-i din gură; şi un cap de leu cu canini de elefant) luând doar câteva ore de pauză în acest răstimp. Pierduse deja kilogramele pe care le pusese după Crăciun, iar vorbirea îi

devenise din nou confuză. Statuia 10 a intrat în existenţă prin douăzeci martie.

Eram programat pentru operaţie pe douăzeci şi şase. Înainte să mă internez trebuia să decid ce voi face cu Bougatsa. Nu numai că mă îndoiam de capacitatea Mariannei Engel de a avea grijă de el, când nu putea avea grijă nici de ea, dar chiar şi câinele, probabil o formă de empatie animală, slăbise. M-am întrebat dacă asta putea genera un suficient sentiment de vinovăţie pentru a o face să iasă de la subsol, aşa încât m-am decis că merita să încerc.

Am făcut-o să înceteze lucrul îndeajuns de mult pentru a-i spune că dacă alegea să sculpteze în detrimentul îngrijirii lui Bougatsa, voi fi nevoit să-l plasez, temporar, într-un centru chinologic. (Ceea ce nu era doar o tactică de negociere, ci şi adevărul.) Marianne Engel s-a uitat lung la mine, apoi la Bougatsa, dând din umeri. După care s-a întors să lucreze la statuia 9.

* * *

Pe podea trona o turtă mare de căcat. Nu era al meu.

În tot timpul în care am locuit la fortăreaţă, Bougatsa nu se uşurase nici măcar o dată în casă. Îmi e cam scârbă să fac o descriere detaliată a rahatului pe care l-a plantat, dar mai înainte trebuie menţionate două lucruri. În primul rând, scaunul era mai mult lichid decât solid. În al doilea rând, conţinea rămăşiţe vegetale.

Singura plantă din casă era cea pe care o adusese Jack. (Poate existaseră altele înainte de sosirea mea, dar ele se transformaseră în victimele neglijenţei Mariannei Engel în timp ce sculpta.) Când am inspectat-o, mi-a devenit foarte limpede că

Bougatsa se hrănise cu frunzele ei. Aproape toate dispăruseră, iar cele rămase aveau marginile decupate în forma unor dinţi.

Am mers pe urmele câinelui şi l-am găsit întins pe jos în birou, respirând anevoie. Când mi-am trecut mâna pe spatele lui să-l mângâi, între degete mi-au rămas smocuri de blană. Coastele lui relatau povestea înfometării şi-am rămas şocat: nu numai de cât era de slab, dar nu înţelegeam cum de fusese posibil una ca asta. În ultimele săptămâni Bougatsa mâncase mult mai mult decât de obicei; de fapt nu părea să se oprească din mâncare.

Am coborât la subsol s-o informez pe Marianne Engel că Bougatsa era grav bolnav, fiindcă vroiam să se ruşineze şi să vină cu mine la o clinică veterinară. Dar nu mi-a prea ieşit. Era aplecată deasupra unei bestii ai cărei ochi păreau să emită avertismentul sever de a păstra distanţa. Dar nu m-am abţinut. „Ceva nu-i în regulă cu Bougatsa. E bolnav”.

Şi-a ridicat privirea spre mine de parcă ar fi auzit un zgomot misterios, venind dintr-o zonă a încăperii care ar fi trebuit să fie goală. Îi curgea sânge din încheietura unei mâini, unde se lovise din greşeală cu dalta, iar pe frunte avea dâre roşii, cum se ştersese. „Ce?”

„Sângerezi”.

„Sunt un spin pe tâmpla lui Hristos”.

„Nu”, am spus eu, arătându-i. „Încheietura mâinii tale”.

„Oh”. S-a uitat la ea şi câteva picături de sânge i s-au scurs în palma deschisă. „E ca un trandafir”.

„M-ai auzit? Bougatsa e bolnav”.

A încercat să-şi îndepărteze o şuviţă de păr, de pe piept, unde era lipită cu sudoare şi praf de piatră, dar degetele ei nu aproximau corect distanţa. A ratat de mai multe ori. „Atunci du-te la infirmerie”.

„Vrei să spui la veterinar?”

„Da”. Picăturile de sânge au căzut pe aşchiile de piatră de la picioarele ei. „Veterinar”.

„Lasă-mă să mă uit la rana ta”. Şi-am întins mâna spre încheietura ei.

Cu o privire brusc îngrozită, Marianne Engel a ridicat dalta în direcţia mea. O singură dată mă mai ameninţase cu violenţa, în clopotniţă, când aruncase borcanul de cafea în mine. Atunci fusesem sigur că ratase dinadins, dar acum îmi dădeam seama că dalta şi-ar fi atins ţinta. Arăta de parcă n-ar fi ştiut unde se află sau cine eram; arăta de parcă ar fi fost în stare de orice ca să-şi apere dreptul de a lucra.

Am făcut un pas înapoi, ridicând mâinile într-un gest pe care oamenii îl fac pentru a indica lipsa unei intenţii negative. „E câinele tău, Marianne. Nu vrei să vii cu noi? Cu mine şi câinele tău, Bougatsa?”

Numele câinelui a părut să-i împrospăteze memoria. Nodurile umerilor ei adunaţi s-au relaxat, eliberând respiraţia pe care şi-o ţinuse. Cel mai important e că a lăsat dalta jos, iar teama i-a dispărut din ochi.

„Nu”.

Nu exista pic de furie în vocea ei, însă nici vreun fel de regret. Era o voce pur şi simplu spartă şi lipsită de orice nuanţă de compasiune, ca şi cum vorbele rostite nu erau sunete, ci ecoul lor.

Când am ajuns cu piciorul pe prima treaptă a scării, toată atenţia îi era din nou acaparată de piatra din faţa ei.

* * *

Doctorul veterinar era o femeie îndesată pe numele de Cheryl, cu un păr roşu şi ochi luminoşi, probabil de sorginte irlandeză. Una dintre primele întrebări pe care mi le-a pus a fost de ce arătam aşa cum arătam, ceea ce era mult mai bine decât să pretindă că nu era nimic aiurea cu aparenţa mea. „Accident de maşină”.

„Înţeleg. Aşadar, când ai început să remarci problema cu, ah” – şi aruncă o privire fişei completate de recepţionistă – „Bougatsa? Prăjitură grecească, nu?”

„Daa. Aceeaşi culoare. Am găsit diaree pe podea azi dimineaţă şi cred că a mâncat frunze”.

„Înţeleg”, zise Cheryl, dând din cap aprobator. „Blana lui a fost întotdeauna aşa? Pare să-i lipsească luciul”.

„Ai dreptate”, am răspuns eu, „şi pare mai unsuroasă decât de obicei. Necazurile lui au început recent, dar azi dimineaţă parcă s-au agravat brusc. Şi a slăbit vizibil”.

M-a întrebat dacă îi lipsea energia şi i-am confirmat supoziţia. După care a efectuat mici examinări, cercetându-i gura şi ochii cu o luminiţă, în timp ce Bougatsa scâncea pasiv. Am întrebat-o care credea că e problema.

„Tinde să-l doară în zona asta?” întrebă ea în timp ce presa stomacul lui Bougatsa, apoi şi-a dat singură răspunsul. „De fapt nu pare să-i pese prea mult. Existau urme de grăsime nedigerată în scaunul lui?”

Cine – în afara unui veterinar – ştie cum arată grăsimea nedigerată în rahatul unui câine? I-am spus că omisesem să fac o analiză chimică înainte de a veni ca să-i pot da un răspuns cert. Cheryl mi-a aruncat o privire încruntată înainte de a-i ridica lui Bougatsa coada, să-i inspecteze anusul. „Îşi mănâncă propriile excremente?”

„Iisuse Hristoase”. Încă o dată Cheryl se aştepta la mult mai mult de la observaţiile mele decât credeam că era rezonabil. „Nu ştiu. Poate?”

„Nu sunt sigură care este problema”, spuse Cheryl, „fără să fac unele mici analize. Eşti de acord să laşi câinele aici o zi sau două?”

Nu era momentul să-i explic că de fapt Bougatsa nu era câinele meu, aşa că am semnat formele necesare. Când am întrebat-o dacă analizele respective puteau cauza dureri, doctoriţa cea bună s-a arătat ofensată. „Pe cât îmi stă în putinţă, nu”.

I-am spus câinelui să fie bun cu dr. Cheryl, iar el şi-a scos limba să-mi lingă mâna. Unii oameni ar vedea în asta un semn de afecţiune, dar eu sunt ferm convins că un câine o face doar dintr-un instinct înnăscut de toaletare.

* * *

Când am telefonat, câteva zile mai târziu, Cheryl încă tot nu depistase cauza problemelor lui Bougatsa, dar m-a asigurat că era pe aproape. Suna apologetic, dar sincer să fiu, asta era ceea ce de fapt speram să întâmple.

Clinica veterinară ar fi constituit un cămin convenabil pentru câine în timp ce eu mă internam pentru operaţie, aşa încât i-am explicat doctoriţei situaţia în care mă aflam şi-am întrebat-o dacă era posibil ca Bougatsa să rămână cu ea până la ieşirea mea din spital. A fost foarte mobilă, spunându-mi că va profita de acest răstimp pentru a obţine un diagnostic complet.

Acum nu mai aveam decât s-o rezolv pe Marianne Engel. Nu vroiam s-o las singură acasă, dar ea era un adult, iar eu nu urma să rămân decât o noapte în spital, cel mult două. Dacă îşi

respecta orarul regulat însemna că avea să sculpteze în tot acest timp. Dacă aş fi rămas acasă, oricum m-ar fi ignorat.

Imediat după internare, toate vechile feţe cunoscute au umplut salonul meu. Atât Connie (la final de tură) cât şi Beth (la început) au trecut să-mi spună hello. Nan era acolo şi după câteva minute au apărut Sayuri şi Gregor, la o distanţă respectabilă unul de celălalt, ţinându-se de mână doar atunci când credeau că nu se uită nimeni. Când am remarcat că singura persoană lipsă era Maddy, Beth m-a informat că se căsătorise recent şi se mutase. Prima mea supoziţie a fost că noul soţ trebuie să fie un fel de bărbat dur – poate un Hell's Angel sau avocatul unei corporaţii – dar, spre surpriza mea, studia să-şi ia masteratul în arheologie, iar Maddy îl însoţea, în prezent, la un sit de pe coasta Sumatrei.

Toată lumea m-a întrebat de Marianne Engel; şi-am minţit, oarecum. Le-am spus că avea o comandă presantă pentru o statuie, nevăzând necesar s-adaug că cei Trei Maeştri îi dictau agenda. Toţi cei prezenţi au dat din cap, dar am văzut că Sayuri, cel puţin, nu era convinsă. N-am putut-o privi în ochi, iar asta l-a alertat şi pe Gregor privitor la duplicitatea mea.

Când în salon am rămas numai eu şi Nan, am întrebat-o – pentru că mai aveam câteva ore până la operaţie – dacă vroia să ieşim la o plimbare în parcul spitalului. Şi-a verificat orarul, celularul şi robotul, apoi a sunat la camera de gardă a asistentelor înainte de a accepta. Pe la jumătatea plimbării noastre chiar m-a luat de braţ, arătându-mi formele acelor nori care arătau ca o herghelie de cai de mare. I-am făcut cinste cu un hot dog de la un chioşcul din parc, apoi am stat pe o bancă în timp ce oamenii treceau pe lângă noi în sus şi-n jos. Nan s-a pătat cu muştar pe bluză, iar eu am fost de părere că-i stătea bine.

* * *

Am numărat invers după ce mi-au pus masca pe faţă. De-acum eram un expert în anestezii şi ştiam că mă voi trezi în câteva ore. Neîndoielnic, urma să acuz o durere reziduală, dar mă obişnuisem cu durerea, fiind supus la destul de multe operaţii încât să nu-mi fac probleme, ştiind că totul va fi bine. Cel puţin la fel de bine ca întotdeauna.

Numai că de data asta n-a mai funcţionat. Operaţia mea de rutină a dat naştere la o complicaţie: septicitate. Acest gen de infecţii nu sunt neobişnuite în cazul pacienţilor arşi, chiar şi pentru cei a căror recuperare era la fel de înaintată ca a mea, dar din fericire infecţia n-a fost una prea gravă şi corpul meu – destul de puternic acum, graţie regimului de exerciţii fizice – a fost în stare să facă faţă acestui asalt. Totuşi, trebuia să rămân în spital până când mă vindecam.

Sayuri a sunat-o pe Cheryl, rugând-o să extindă şederea lui Bougatsa la clinică, în timp ce Gregor s-a oferit s-o informeze pe Marianne Engel despre situaţia mea. A trebuit să se repeadă cu maşina până la fortăreaţă, deoarece ea nu răspundea la telefon. L-am avertizat că era foarte posibil ca ea să nu-i deschidă nici uşa, ceea ce s-a dovedit corect. După zece minute de bătut în poartă Gregor a renunţat, deşi din subsol se-auzea Bessie Smith, dată la maxim.

Jack avea un set de chei suplimentar, aşa că am sunat-o s-o rog să vadă ce e cu Marianne Engel şi să-i dea de mâncare. Jack m-a asigurat că va face întocmai, chiar m-a întrebat dacă aveam nevoie să-mi aducă ceva la spital. N-aveam nevoie pentru că, după ce făcusem atâtea vizite medicale, împachetam de obicei un sac întreg (pijamale curate, cosmeticale, cărţi, etc.) chiar şi pentru cea mai mică operaţie.

Cu toate aceste chestiuni puse în ordine, nu mai era nimic de făcut decât să stau întins în pat (care, apropo, nu mi se mai părea un schelet) şi să mă vindec. În fiecare seară Gregor îmi aducea alte cărţi, iar o dată chiar a venit cu câteva sticle de bere. Pentru că, mi-a explicat el cu un licăr în ochi, era un fel de rebel. L-am asigurat că într-adevăr era.

După o săptămână am fost externat, iar Gregor şi-a luat liber o oră ca să mă ducă acasă cu maşina. Când am ajuns la fortăreaţă, era o linişte totală. De regulă asta nu însemna nimic – poate Marianne Engel ieşise la plimbare sau se pregătea pe o nouă lespede de piatră – dar aveam o presimţire rea. Nici măcar n-am verificat dacă era în dormitorul ei; m-am dus direct la subsol, cu Gregor în urma mea.

Deşi locuiam cu ea de peste un an de zile, nu eram pregătit pentru ceea ce am văzut. În primul rând, trei noi statui erau terminate: numerele 8, 7 şi 6. Dat fiind că fusesem plecat pentru numai o săptămână şi de regulă îi lua mai mult de şaptezeci de ore pentru a termina o singură sculptură, calculele îmi sugerau nu numai că lucrase fără pauză, dar şi cu o fervoare mai mare decât de obicei. Ceea ce era greu de imaginat.

Marianne Engel nici nu lucra, nici nu dormea pe o nouă piatră. Stătea în mijlocul celor trei noi groteşti, acoperită de sus până jos cu pulbere de piatră, ceea ce îi scotea în evidenţă fiecare os, oricât de firav. Era deja slabă când ieşise din spital, dar acum ajunsese mult mai subţire. Foarte probabil nu mâncase nimic de când o văzusem ultima oară. Pieptul ei înregistra o victorie obidită cu fiecare respiraţie, iar pielea ei, atât de strălucitoare când era sănătoasă, arăta acum de parcă ar fi fost dată cu parafină învechită. Faţa nu-i era decât o copie scheletică a ceea ce fusese, cu cearcăne mari şi negre care dădeau impresia unor orbite căscate.

Peste inima în flăcări de pe sânul drept, Marianne Engel îşi sculptase adânc numele meu.

N-am nicio îndoială că Gregor Hnatiuk e un doctor bun, dar profesia lui implică mai mult conversaţiile cu pacienţii, încercând să le descifreze problemele, poate chiar să le prescrie câteva medicamente. Nici el nu era pregătit să vadă ceea ce făcuse Marianne Engel. Nu părea să fie în stare să accepte scena aceea ca fiind reală, poate pentru că în parte ea încetase de mai mult timp să fie o pacientă şi devenise o cunoştinţă apropiată. Era incapabil să se distanţeze şi continua să clipească de parcă ar fi

încercat să reseteze giroscopul defectat al minţii lui, surprins că de fiecare dată când deschidea ochii nu vedea nicio schimbare.

Marianne Engel şi-a întors faţa euforică spre mine, cu ochii plini de lacrimile bucuriei, nu ale durerii. Faţa îi era cuprinsă de o uimire blocată, ca şi cum văzuse ceva mult prea minunat ca să poată fi descris în cuvinte.

„Dumnezeu mi-a trimis un foc imens în suflet”. Vocea ei tremura de încântare, sângele continuând să curgă din numele meu pe sânul ei. „Inima mea era total inflamată de iubire şi abia dacă am simţit durerea”.

În ciuda şocului iniţial, Gregor a fost primul care şi-a revenit, fugind sus să sune la urgenţă. Între timp am încercat s-o conving pe Marianne Engel să rămână calmă, însă ea nu se oprea din vorbit. „Cel care îndură focul va deveni curat”. Mă privea sălbatic, de parcă ar fi aşteptat o aprobare. „Apa separării va purifica.”

Gregor s-a întors, aducând cu el o pătură, ca să-i acopere trupul care tremura din toate încheieturile. În timp ce o înveleam, a încercat s-o liniştească. „Vine salvarea şi totul va fi okay. Nu trebuie decât să te relaxezi”.

Marianne Engel n-a dat nicio importanţă acestor cuvinte. „Domnul e un foc mistuitor”. Zece minute mai târziu, când a sosit ambulanţa, iar Gregor a condus echipa medicală la subsol, ea o ţinea tot aşa. „Ceea ce nu va trece prin foc, va trece prin apă”.

Asistenta ne-a întrebat dacă bolnava avea un trecut în care abuzase de substanţe interzise, iar eu am asigurat-o că nu era cazul; femeia a dat din cap, dar nu sunt sigur că m-a crezut.

„Cerurile au emis un sunet”, perora Marianne Engel, în timp ce echipa medicală îngenunchease lângă ea, consultând-o, şi totul suna de parcă ar fi încercat să-i convingă. „Săgeţile au umplut cerul”.

Marianne Engel a fost imobilizată pe o targă şi scoasă afară din casă. Mi s-a dat voie s-o însoţesc în ambulanţă, iar Gregor a venit în urma noastră cu maşina. O ţineam de mână în timp ce i-au pus o perfuzie. „Când stânca a fost dată la o parte”, zise ea cu o voce confuză, „apele au dat năvală”.

După câteva momente, calmantele au ajutat-o să adoarmă. Imediat atunci am furnizat personalului medical unele detalii despre trecutul ei medical – oricum, atâtea câte ştiam – aşa încât cei din salvare puteau transmite datele respective la spital. Când am ajuns la urgenţă doi doctori şi psihiatrul de gardă ne-au întâmpinat, pe noi şi pe Gregor, ocupându-se de formele de internare. Continuam s-o ţin pe Marianne Engel de mână, inconştientă cum era, vorbind foarte calm, spunându-i toate lucrurile pe care vroiam să i le spun dar nu îndrăzneam atunci când era conştientă.

* * *

Când în cele din urmă m-am întors la clinica veterinară, Cheryl m-a invitat să iau loc. „Ştii ce înseamnă insuficienţă pancreatică?”

I-am spus că ştiu, dacă era similară pancreatitei umane.

„Şi câinii pot face pancreatită, dar asta nu e exact ceea ce are Bougatsa. Insuficienţa pancreatică e comună unor rase canine, cum sunt ciobăneştii germani, iar simptomele survin rapid, ceea ce pare să se fi întâmplat şi în acest caz. Pe scurt, câinele nu mai poate descompune hrana ingerată în molecule mai mici pentru că îi lipsesc enzimele necesare. Drept rezultat, nu absoarbe nicio substanţă nutritivă şi de aceea e tot timpul flămând. A mâncat tot ce-a putut, chiar şi plante, ca să recupereze, însă indiferent cât de mult ar mânca n-are parte de beneficiile unei nutriţii adecvate. Într-un fel e ca şi cum ar muri de foame”.

„Dar astea sunt ştirile rele”, spuse ea. „Ştirea cea bună e că ai adus-o la timp şi boala e complet tratabilă, controlabilă cu o dietă corespunzătoare. Îşi va reveni foarte rapid”.

După aceea m-a condus la cuşca lui şi aproape c-aş jura că lui Bougatsa i s-a aprins un licăr în ochi când m-a văzut. Dar probabil asta era doar din cauză că Cheryl îi dăduse o mâncare pe care în sfârşit o putea digera.

* * *

Doctorii i-au spus Mariannei Engel că o tratau doar pentru epuizare fizică, dar adevărul e că îi monitorizau îndeaproape şi starea mentală. Gregor venea deseori în salonul ei din spital, deşi vizitele lui erau motivate mai mult de prietenie decât de un interes profesional. Din cauza implicării personale, un alt psihiatru se ocupa de acest caz.

Veneam zilnic în vizită şi doctorii chiar m-au lăsat să-l aduc o dată şi pe Bougatsa la spital. Terapie canină, i-au spus ei. Marianne Engel a ieşit cu noi afară, să stea pe o bancă la soare şi să-l mângâie puţin. A părut şocată de cât era de slab, ca şi cum nu şi-ar fi amintit că ajunsese în starea asta sub ochii ei. Câinele, pe de altă parte, a iertat-o complet pentru că-l părăsise atunci când avusese cel mai mult nevoie de atenţie. Câinii sunt destul de stupizi în privinţa asta.

Au externat-o la sfârşitul săptămânii, împotriva celor mai drastice recomandări ale doctorului curant. Chiar şi eu am ezitat: dintre toate stricăciunile pe care le cauzase fizicului ei, majoritatea surveniseră din simpla indiferenţă faţă de propriul corp. Faptul că îşi sculptase numele meu pe piept fusese un act deliberat şi înspăimântător, care m-a făcut să-mi dau seama nu numai că o neglijasem dar şi că îi provocasem o mare suferinţă. Cum din punct de vedere fizic îşi revenise, spitalul n-o putea reţine fără un ordin judecătoresc şi orice i-am spus, n-am putut-

o convinge să mai rămână câteva zile. Când ne-am întors la domiciliu, Bougatsa a început să alerge prin toată casa, dărâmând plantele pe care cu câteva săptămâni mai devreme le mâncase.

* * *

Marianne Engel venise doar de două zile acasă înainte de a începe să-şi arunce hainele de pe ea, pregătindu-se pentru următorul bloc de piatră. Când a ajuns la bandajele din jurul pieptului, le-a scos şi pe astea. „Cu ele pe mine nu pot comunica”.

N-aveam de gând s-o las să facă din nou una ca asta: o văzusem deja de două ori în colaps. Nu puteam s-o abandonez şi a treia oară; nu puteam permite ca numele meu să se infecteze pe trupul ei.

Ceea ce a urmat nu poate fi calificat în mod corect drept o ceartă, pentru că certurile implică un schimb de idei opuse. De data asta a fost exclusiv recitalul meu. Am vorbit calm; am zbierat; am glumit; am ameninţat; am pledat; am pretins; am vorbit logic; am vorbit emoţional; am vorbit cuvânt după cuvânt, după cuvânt, după cuvânt, cuvinte pe care ea le-a ignorat efectiv. Mi-a servit acelaşi răspuns în mod repetat: „Numai cinci statui rămase. Mă voi odihni când le voi fi terminat”.

Cum n-o puteam convinge să renunţe – logica e inutilă în faţa obsesiei – trebuia să găsesc altă modalitate de a o proteja. M-am hotărât s-o vizitez pe Jack, deşi ea nu-şi respectase promisiunea de a o ajuta pe Marianne Engel cât timp fusesem internat.

Când am intrat în galerie, am văzut un trio familiar de groteşti, iar pe peretele din spatele acestora fotografia unei Marianne Engel sănătoase. Cu dalta în mână, părul răvăşit artistic, se sprijinea de una dintre creaţiile ei timpurii. Scurta

prezentare de sub fotografie nu menţiona nimic despre boala ei mintală: „Spre deosebire de majoritatea sculptorilor moderni, acest artist local, cu o reputaţie internaţională, refuză să se folosească de unelte pneumatice, preferând să sculpteze în spiritul tradiţiei medievale…”

O tânără pereche se învârtea în jurul unei sculpturi mai mari, trecându-şi degetele peste marginile lucrării. Discutau despre „minunatul simţ tactil” – dar unde ar fi putut-o plasa? Nimic nu e mai indigest decât discuţia despre artă a celor cu bani mulţi, în jur de treizeci de ani. Jack, simţind o posibilă tranzacţie, a vrut să treacă pe lângă mine, ridicând o mână în încercarea de a mă evita şi spunându-mi „O să vin la tine într-o clipă”.

„De ce-ai abandonat-o?” am întrebat eu. De data asta am fost mulţumit de calitatea răguşită a vocii mele – făcea ca proclamarea eşecului ei să sune şi mai grav.

Jack a abandonat imediat abordarea clienţilor şi m-a tras într-un separeu pentru a se lansa într-o apărare viguroasă împotriva acuzaţiei mele. Felul în care vorbea mi-a amintit de deraierea unui tren: toate cuvintele ei erau nişte vagoane care se buluceau frenetic înainte, ameninţând să se răstoarne şi să explodeze la sfârşitul fiecărei propoziţii într-o harababură devastatoare. Susţinea că mersese la fortăreaţă în fiecare seară cât timp eram în spital, forţându-şi intrarea prin mobila care bloca uşa. După aceea se posta între Marianne Engel şi statuile ei, refuzând să se mişte înainte ca ea să mănânce cel puţin nişte fructe.

„Ai găsit-o după-amiaza, nu?” Jack se referea la ora la care eu şi Gregor sosisem la fortăreaţă. „Muncesc, să ştii şi tu. Nu sunt ca tine – îmi plătesc facturile. Nu pot închide galeria, s-o frec toată ziua cu ea. Iar dacă ţi-ar fi păsat să mă suni aş fi venit şi eu imediat la spital. Dar *nu…*”

Am dezbătut cine era responsabil pentru această situaţie până când tânăra pereche a început să privească în direcţia noastră. Le-am aruncat cea mai monstruoasă privire de care

eram capabil, cea care trebuia să le comunice să-şi vadă de treaba lor.

Jack a văzut în asta o oportunitate excelentă de a-mi atrage atenţia că cei care îmi finanţau traiul erau de fapt clienţii ei. Am replicat că aceştia plăteau şi pentru traiul ei, în timp ce exploata talentul Mariannei Engel. „Probabil jubilezi că deja s-a apucat din nou să sculpteze”.

Într-o clipită, furia de pe faţa lui Jack a fost înlocuită de o surpriză sinceră. „Să ce?”

Mi-a fost imposibil să continui cu atacurile mele: nu se putea nega îngrijorarea de care dădea dovadă Jack. „N-a mai trecut niciodată prin astfel de perioade maniacale. O dată pe an, poate. De două ori, într-un an rău”.

În momentul acela am urât-o pe Jack pentru că petrecuse douăzeci de ani din viaţă cu Marianne Engel. Era cel mai rău gen de ură, construită pe invidie, dar era, în acelaşi timp, ura care putea fi ignorată. Experienţa lui Jack era nepreţuită, aşa că mi-am domolit vocea atât cât am putut. „Ce fac acum?”

„Nu ştiu”, spuse ea. Apoi a întors semnul „Deschis”, pe „Închis”, lăsând ultimii clienţi să plece, iar eu am urmat-o afară din galerie. „Dar trebuie să facem ceva”.

* * *

Jack cunoştea un avocat specializat în cazuri de spitalizare prin hotărâre judecătorească. Ceea ce mi se părea firesc, după toţi aceşti ani de relaţii cu pacienţi la psihiatrie – la început mama ei, apoi Marianne Engel.

Clancy McRand era un bătrânel care stătea în spatele unui birou de lemn pe care se afla un computer, acoperit cu mici Post-it, galbene. Trăgea constant de reverele hainei, ca şi când

asta i-ar fi permis să-şi acopere stomacul, despre care refuza să admită că ar fi atât de mare pe cât era în realitate. McRand îşi dregea mereu glasul, deşi eu eram cel care vorbea cel mai mult. Şi-a notat câteva date pe bloc-notesul lui galben, iar Jack a intervenit cu unele comentarii atunci când avocatul mi-a adresat anumite întrebări la care nu ştiam răspunsul. Părea să cunoască deja destul de multe despre Marianne Engel, dacă e să mă iau după dosarul gros pe care îl scosese din fişet, după ce am ajuns noi acolo. Era evident că Jack apelase la serviciile lui McRand în trecut, poate chiar atunci când întocmiseră actele de tutelă.

După ce i-am relatat tot ceea ce putea fi relevant despre cazul în speţă, ne-a spus că era posibil să avem un caz, dar că nu va fi deloc uşor. *Niciodată nu e,* am gândit eu, *dacă avocaţii o lungesc ca să încaseze o sumă cât mai grasă.* Însă după ce ne-a explicat procedura într-un astfel de demers juridic am ajuns să înţeleg că nu lăcomia făcea ca lucrurile să fie tărăgănate. O impunea chiar sistemul.

De regulă, o rudă a pacientului trebuie să completeze petiţia internării de urgenţă a celui vizat. Deşi era posibil, din punct de vedere legal, ca oricine să completeze un astfel de formular, ne-a explicat McRand, procesarea acestei cereri era încetinită considerabil dacă petentul nu era o rudă apropiată. Cum Marianne Engel n-avea familie, ea trebuia examinată de doi medici înainte chiar de a putea redacta o petiţie. Dacă Marianne Engel refuza să fie examinată – cum avocatul ştia că o va face – eu aş fi fost forţat să completez o declaraţie pe proprie răspundere, cum că ea era „grav handicapată”. McRand m-a privit întrebător, să se asigure dacă într-adevăr eram dispus să procedez în consecinţă, iar eu l-am asigurat că eram, însă în mod cert a remarcat ezitarea din glasul meu atunci când i-am confirmat acest lucru.

„Hmmm, hmmm”, îngână McRand înainte de a continua. După ce petiţia mea va fi fost completată corespunzător, Marianne Engel trebuia să se prezinte la un consult în cadrul spitalului. Dacă ar fi refuzat – cum şi eu ştiam foarte bine că o va face – ar fi urmat ca oamenii legii s-o oblige să se prezinte. În imaginaţia

mea am văzut doi poliţai puhavi târând-o într-o cămaşă de forţă în faţa unui judecător.

Dacă medicul care o consulta avea să fie de acord cu evaluarea mea, aceea că ea ar fi fost grav handicapată, urma să-i fie impusă o internare urgentă de şaptezeci şi două de ore. La finalul acestei perioade, directorul spitalului putea semna la rândul lui o petiţie, pentru o perioadă mai lungă de internare. Asta era esenţial deoarece – nefiind rudele ei – nici eu, nici Jack nu puteam propune acest lucru. Fără cooperarea directorului n-am fi avut niciun drept legal de a înainta această petiţie.

Presupunând că directorul spitalului era de acord, se va programa o audiere. De data asta Marianne Engel va fi obligată să se prezinte, ca de altfel şi eu, şi Jack, în rolul său de tutore. Era posibil să fie convocate şi alte persoane, cele care remarcaseră comportamentul recent al Mariannei Engel. Probabil Gregor Hnatiuk şi Sayuri Mizumoto, spre exemplu. Comisia pentru sănătate mentală va prezida această audiere, deşi Marianne Engel avea dreptul legal la un proces cu juraţi. Şi, dacă se va ajunge acolo, avea voie să-şi angajeze propriul avocat.

La tribunal, ne-a avertizat McRand, existau mari şanse să se facă referire la caracterul *meu.* Dată fiind cariera mea în pornografie, recunoscuta adicţie faţă de droguri şi faptul că Marianne Engel îmi achita toate cheltuielile medicale, orice judecător ar ezita să-i suspende drepturile legale doar pentru că eu credeam că era o idee bună. Obiectiv vorbind, ea era un cetăţean important, nu eu. S-ar putea chiar ca tribunalul să găsească amuzant faptul că doream să fie declarată incompetentă când, de fapt, părea să se descurce în viaţă mai bine decât mine. Şi – McRand ezita să menţioneze acest lucru, deşi ştia că va apărea ca neglijenţă din partea lui dacă n-o făcea – era foarte posibil ca Marianne Engel să facă o impresie bună unui juriu. „Tu, pe de altă parte…” Nu era o propoziţie care trebuia terminată.

I-am atras atenţia asupra faptului că îşi sculptase pieptul cu dalta. Ce dovadă mai tare era necesară pentru a dovedi că

reprezenta un pericol pentru ea însăşi? McRand a recunoscut, cu un oftat, că incidentul era un posibil „bun început pentru instrumentarea unui caz legal”, dar în acelaşi timp nu exista nicio dovadă că ea ar fi reprezentat vreun pericol pentru altcineva. „Dacă a-ţi face rău ţie însuţi ar reprezenta o raţiune pentru internări forţate, spitalele de psihiatrie ar fi pline de fumători şi de clienţi ai restaurantelor fast food”

Cum puteam să-i rog pe toţi cunoscuţii să depună mărturie împotriva Mariannei Engel într-un caz pe care, aproape sigur, îl vom pierde? Mai grav chiar, cum puteam *eu* depune mărturie împotriva ei? Date fiind teoriile conspiraţiei de care se temea, ultimul lucru în care ar mai fi trebuit să creadă era că majoritatea prietenilor ei apropiaţi sunt de fapt nişte agenţi inamici încercând s-o împiedice să-şi dăruiască inimile.

„Aşadar…”, suspină Mr. McRand în loc de concluzie, trăgându-şi încă o dată reverele înainte de a-şi odihni mâinile pe stomacul rotund.

I-am mulţumit pentru timpul acordat, iar Jack i-a cerut să-i trimită nota de plată pe adresa galeriei. Când ieşeam din biroul avocatului, Jack m-a cuprins pe după umeri. Mi-a spus că îi părea rău, iar eu am crezut-o.

Singura noastră consolare era că Marianne Engel n-avea decât cinci statui rămase din numărătoarea inversă. Deşi era greu s-o priveşti terminându-le, cel puţin ştiam că nu-i va lua foarte mult timp. Tot ce puteam face era să am grijă de ea cât puteam mai bine. După ce va fi executat ultima lovitură de daltă pe ultima statuie va descoperi că, de fapt, efortul ei n-a omorât-o.

* * *

Noua dietă a lui Bougatsa includea un consum constant de pancreas crud de vacă, ceea ce-i permitea să digereze alte

alimente, înlocuind enzimele pancreatice pe care nu le producea corpul lui. Deşi există suplimente alimentare sub formă de pulbere, conţinând enzimele necesare, Cheryl şi cu mine am decis să recurgem la carne crudă. Am ajuns să-i cunosc pe măcelarii locali, care au fost foarte uimiţi de cererea mea, până le-am explicat de ce, după care au fost foarte mulţumiţi că puteau ajuta câinele din lesa mea, fiindcă nu se întâmplă foarte des ca un măcelar să se simtă ca un doctor. În fiecare zi Bougatsa arăta un pic mai bine şi în fiecare zi Marianne Engel arăta un pic mai rău.

Era palidă pentru că îi lipsea lumina soarelui, deşi ocazional ieşea din atelier ca să-şi ia mai multe ţigări şi un alt borcan de ness. Devenea o structură de oase gravată permanent în praf, carnea ei dispărând sub forţa extenuării fizice. Dispărea gram după gram, asemenea aşchiilor de piatră dăltuite din groteştii ei. A terminat statuia 5 înainte de mijlocul lui aprilie şi a început imediat să se pregătească pentru numărul 4.

Aniversarea accidentului meu – a doua „zi de naştere”, în Vinerea Mare – a trecut fără ca ea să-şi dea seama de asta. Am vizitat locul accidentului de unul singur, coborând până în fundul defileului, constatând că verdeaţa ierbii acoperise de-acum negrul arsurilor. Sfeşnicul aniversării mele anterioare încă mai era acolo unde îl lăsasem, murdar după un an de intemperii, dovadă că locul nu mai fusese vizitat de atunci.

Am aşezat un alt sfeşnic, o altă presupusă creaţie a lui Francesco, şi am introdus o lumânare în gura lacomă de fier. Am rostit câteva cuvinte după ce am aprins-o – nu o rugăciune, pentru că nu mă rog decât în iad – ca o comemorare a trecutului. Dacă nu altceva, convieţuirea mea cu Marianne Engel îmi inoculase o certă slăbiciune pentru ritual.

Ea a continuat să lucreze pe toată durata lunii, însă ritmul scăzuse considerabil. Ceea ce era inevitabil. Când a terminat 4 a fost nevoită să-şi ia două zile libere înainte de a începe 3. Revolta trupului ei nu putea fi ignorată. Deşi a recurs la un timp suplimentar de pregătire, statuia 3 tot i-a luat cinci zile întregi ca s-o termine.

Statuia 2 a dus-o spre sfârşitul lunii şi doar o formidabilă demonstraţie de voinţă a menţinut-o pe picioare. După ce a terminat-o, s-a târât până în cada de la baie pentru o spălare temeinică înainte de a se aşeza (în sfârşit) în pat, să doarmă două zile fără întrerupere.

Când s-a trezit, numai ultima statuie mai rămăsese. Nu eram sigur dacă să mă tem sau să mă bucur; dar Marianne Engel mă făcea deseori să mă simt aşa.

* * *

S-a sculat din pat în prima zi de mai şi am fost foarte uşurat să văd cât de bine arăta. Am fost de două ori mulţumit când, în loc să meargă direct la subsol pentru a începe lucrul la ultima statuie, mi s-a alăturat la masă. Când vorbea, toate cuvintele erau emise în ordinea corectă, iar după aceea am ieşit la o plimbare cu Bougatsa, euforic după mult aşteptata atenţie din partea ei. I-am aruncat pe rând o minge de tenis, s-o urmărească şi să ne-o aducă înapoi, în gura plină de salivă.

Marianne Engel a fost cea care a atacat prima subiectul. „Mi-a mai rămas o singură statuie”.

„Da”.

„Ştii care?”

„Un alt grotesc, presupun”.

„Nu”, zise ea. „Eşti tu”.

În lunile precedente, statuia mea stătuse acoperită de un cearşaf alb, ca o caricatură a unei stafii, într-un colţ al atelierului ei. La început am fost dezamăgit, crezând că pierduse interesul pentru ea, dar după ce începuse să slăbească mi-a părut bine că nu mai trebuia să-i pozez, în timp ce se topea pe picioare.

N-a fost necesar să mă gândesc decât un moment înainte de a accepta să pozez din nou pentru ea. Deşi mi-aş fi dorit să renunţe la ideea unei ultime statui, cel puţin o puteam supraveghea în timp ce lucra. Mai exista şi avantajul, dacă şedinţele anterioare constituiau o indicaţie, că va lucra la statuia mea într-un ritm mult mai relaxat. Nu eram o bestie posedată, urlând să fie eliberată de sub avalanşa timpului şi pietrei; îi voi acorda tot timpul de care dispuneam, fără să mă grăbesc vreodată.

Curiozitatea m-a făcut s-o întreb pe Marianne Engel dacă ştia deja, atunci când începuse statuia, cu atât de multe luni înainte, că va fi ultima ei lucrare. Da, mi-a răspuns ea, ştia. Aşa că am întrebat-o în continuare, de ce se chinuise s-o înceapă, ştiind că va trebui s-o lase deoparte?

„Făcea parte din pregătirea *ta",* răspunse ea. „Dacă era deja începută, m-am gândit că existau mai puţine şanse să mă refuzi acum. Se pare că am avut dreptate".

Am început chiar în ziua aceea. Gol puşcă în faţa ei, asta întotdeauna mă făcuse să mă jenez, dar mă simţeam mai puţin nelalocul meu acum, când şi ea era cumva imperfectă din punct de vedere fizic. Deşi slăbiciunea ei anormală încă nu se compara cu gravitatea arsurilor mele, cel puţin diformităţile noastre ne apropiau întrucâtva.

* * *

Lucrul la statuia mea a continuat circa zece zile, aproximativ jumătate din acest timp fiind alocat fineţurilor de detaliu. Marianne Engel venea deseori în locul în care pozam pentru a-şi trece degetele peste corpul meu, ca şi cum ar fi vrut să-i memoreze topografia arsă pentru a o transpune cât mai fidel în piatră. Grija ei pentru fiecare nuanţă era atât de intensă încât am simţit nevoia s-o comentez; mi-a replicat că era de o

importanţă vitală ca statuia finită să fie într-o stare perfectă, fără să-i lipsească nimic.

Evenimentele s-au derulat mai mult sau mai puţin aşa cum speram că se vor derula. Nu a atins niciodată intensitatea celorlalte şedinţe de sculptură, de regulă lucrând mai puţin de o oră fără întrerupere, în ciuda faptului că acum puteam poza oricât de mult ar fi fost necesar, fiindcă nu mai aveam costumul de presiune. Ea părea să savureze momentul acesta, lucrarea finală. Fuma mai puţin, iar capacele borcanelor de ness au rămas sigilate. Se apropia foarte mult de piatră în timp ce sculpta, şoptind ceva mult prea încet ca s-o pot auzi. M-am aplecat şi eu, încercând să prind din zbor ceea ce spunea, dar n-am reuşit; nu mă prea ajuta nici faptul că auzul meu fusese atât de afectat în urma accidentului. Am încercat s-o trag de limbă cu o observaţie oarecare. „Credeam că piatra îţi vorbeşte, nu invers”.

Marianne Engel şi-a ridicat privirea spre mine. „Ai haz”.

Aşa a decurs toată povestea, până când a făcut un pas înapoi după inevitabila lovitură finală a dălţii. Mi s-a părul că a durat o veşnicie cât mi-a studiat sosia de piatră, înainte de a adăuga că nu mai exista nicio diferenţă între ea şi mine. Satisfăcută, mi-a spus: „Vreau să fiu singură în timp ce adaug inscripţia”.

A lucrat până noaptea târziu şi cu toate că mă copleşea curiozitatea, i-am respectat dorinţa de intimitate. După ce a gravat ultimul cuvânt, Marianne Engel a venit sus. Fireşte, am întrebat-o dacă puteam citi ce scrisese.

„O să fie destul timp pentru asta mai târziu”, răspunse ea. „Acum vom merge pe plajă să sărbătorim”.

Mi-a surâs ideea asta. Oceanul o relaxa întotdeauna şi eram sigur că era locul nimerit pentru a celebra acest eveniment. Aşa că m-a împachetat în maşină, iar curând după aceea păşeam printre crengile spălate de flux, pe ţărm.

Valurile se spărgeau ritmic pe plajă, iar trupul ei era minunat lipit de al meu. Bougatsa se zbenguia de jur împrejur, împroşcând peste tot cu nisip. În depărtare, băieţii beau bere şi încercau să le impresioneze pe adolescente, purtându-se ca nişte copii proşti.

„Aşa deci”, am zis eu. „Ce urmează acum?”

„Ultima parte a povestirii noastre. Care, în cazul în care ai uitat, începe cu tine, ars de viu de către condotta”.

XXXI

Afară. Înăuntru. Mă concentram asupra respiraţiei. Calm. Simplu. Ţinteşte. Fii calmă. Mi-am ales ţinta. „Inima”.

Nu ştiu cum mă aşteptam să arate săgeata în timp ce zbura departe de mine. Am fost surprinsă să realizez că ochiul meu se concentra de fapt asupra ţintei de la capătul distanţei şi nu asupra săgeţii.

În ciuda viscolului, săgeata mea a zburat de parcă ar fi fost purtată de un fir călăuzitor. Toată lumea cunoaşte povestea arcaşului maestru care putea despica săgeata deja înfiptă în inima ţintei. Aşa a pătruns săgeata în pieptul tău, în acelaşi loc în care mai fuseseşi străpuns. Prima oară, volumul lui Dante încetinise săgeata îndeajuns de mult pentru a-ţi salva viaţa, şi a fi adus apoi la mine. A doua săgeată n-a întâmpinat nicio rezistenţă, iar tu ai fost luat din viaţa mea.

Capul tău a căzut pe spate din cauza impactului şi gura ţi s-a deschis pentru a slobozi o ultimă răsuflare. Bărbia ţi-a săltat de două ori pe piept înainte de a se odihni pentru totdeauna pe trupul fără viaţă. Atârnai de mâinile bătute în cuie, iar peretele casei fratelui Heinrich continua să ardă în jurul tău. Săgeata mea te-a cruţat de orice altă durere şi, pentru asta, printre lacrimi, i-am mulţumit Domnului.

Mercenarii au gemut încurcaţi, iar Kuonrat a cerut să ştie cine fusese îndeajuns de neglijent încât să expedieze lovitura letală, împotriva celor mai stricte ordine ale lui. Era livid de furie că poate unul dintre soldaţii săi avusese un acces de milă.

Ar fi trebuit să pierd mai puţin timp mulţumindu-i lui Dumnezeu şi mai mult pentru a fugi. O scurtă inspecţie a săgeţilor a scos la iveală faptul că nu provenise din arcurile soldaţilor, iar unghiul în care se înfipsese săgeata demonstra că venise din vârful dealului. S-a ridicat un braţ şi soldaţii au început numaidecât să înainteze în direcţia mea. Nu mă puteau vedea, dar ştiau unde eram.

Am aruncat arbaleta, fiind sigură că nu voi mai trage niciodată. Calul meu era aproape, culmea alunecoasă, iar crengile îndeajuns de groase pentru a încetini un om. În timp ce soldaţii urcau panta anevoie, am reuşit să dezleg calul şi să pornesc călare chiar dinaintea mâinilor lor întinse. N-aveam un avans prea mare, dar ştiam că le va lua câteva minute bune să se-ntoarcă, alunecând pe pantă, pentru a încăleca pe cai. Mai aveam un avantaj. Cunoşteam zona din copilărie, iar mercenarii nu. Cu viscolul suflând aprig, chiar credeam că am o şansă.

Dar ar fi trebuit să ştiu. Abilitatea de călăreţ a oricărui soldat îmi era superioară, iar animalele lor erau mai odihnite şi mai bine hrănite. N-am mers mai mult de câteva minute şi i-am simţit pe urmele mele: ştiam că dacă voi menţine direcţia în care călăream mă vor prinde peste câteva momente. Poteca a ajuns la o bifurcaţie, într-o parte continuând fâşia sigură, iar cealaltă ducând spre piscul unei prăpăstii deasupra râului Pegnitz. Când eram copilă, păşeam uneori pe marginea prăpăstiei, dar numai atunci când eram total necugetată sau când doream să testez ideea că Domnul ar fi avut o misiune pentru mine.

Situaţiile disperate necesită acte disperate şi, cu toate că ştiam foarte bine că poteca asta era prea îngustă pentru calul meu, am ales primejdia. Animalul simţea pericolul, aşa încât am fost nevoită să-mi înfig călcâiele în coastele lui la fiecare pas, intonând aceleaşi rugăciuni pe care întotdeauna le spuneam când eram mică. Ori de câte ori calul se ridica în două picioare, treceam din nou la cuvintele aspre care să-l mai mâne câţiva paşi. N-a trecut mult înainte să-i alunece copita pe-o rădăcină îngheţată, iar atunci ne-am prăvălit într-o rână.

În timp ce alunecam pe coastă, calul încerca să rămână pe picioare, dând din copite, dar n-a reuşit să-şi găsească echilibrul. S-a prăbuşit, confuz şi speriat, aruncându-mă într-o parte. Resemnându-mă inevitabilei căderi, a existat un moment foarte scurt în care m-am simţit aproape imponderabilă. Era suprareal, ca şi cum aş fi plutit într-un echilibru perfect între zăpadă şi cer, pomenindu-mă că mă uit direct în ochii calului. Ochii unui cal

sunt de regulă atât de negri şi de calmi – când eram copilă, călugăriţele glumeau spunând că un cal poate vedea toate secretele lui Dumnezeu, chiar dacă stareţa nu era în stare – dar ochii lui erau acum holbaţi de frică. Momentul acela s-a sfârşit la fel de rapid cum începuse, fiind înlocuit de amestecul de crengi şi zăpadă, în timp ce continuam să ne rostogolim.

Când în sfârşit ne-am oprit, mi-a trebuit o clipă să mă dezmeticesc şi să-mi dau seama de pârtia pe care tocmai o desenasem în zăpadă, iar atunci am intrat în panică, gândindu-mă ce i s-ar fi putut întâmpla copilului nostru din cauza acestei căzături. Când pruncul m-a lovit cu piciorul aproape imediat după aceea, supărat probabil din cauza tuturor acestor violenţe, am luat-o ca pe un semn de sănătate şi nu mi-am mai făcut nicio grijă.

Soldaţii nu m-au urmărit în prăpastie, alegând cu înţelepciune să rămână pe segmentul nepericulos al potecii. Cel puţin unul dintre ei şi-a scos arcul, ca apoi să decidă că distanţa şi viscolul făceau imposibilă orice încercare. În mod evident, îi lipsea credinţa pe care o aveam eu în Dumnezeu.

Mercenarii puteau găsi altă cale spre fundul văii, dar ştiam că le va lua cel puţin cincisprezece minute. Era posibil, m-am gândit eu, ca această căzătură să fi fost bruma de noroc de care aveam nevoie, ca să scap cu bine. Bucuria mea s-a stins când am încercat să-mi ridic calul, descoperind că avea un picior îndoit într-un unghi nefiresc. Era clar că nu putea merge mai departe cu mine. Nici măcar nu mai aveam cum să-i cruţ chinul, pentru că mă lepădasem de arbaletă. Oricum, n-aş fi putut-o face. Un omor în ziua aceea era deja cu unul prea mult, pentru mine.

Ce folos că aveam cincisprezece minute avans faţă de soldaţi, când ei aveau cai, şi eu nu? Într-o parte era piscul de pe care tocmai venisem, iar în cealaltă parte era râul Pegnitz. De regulă nu îngheţa complet, dar chiar şi atunci când îngheţa, nu era foarte sigur pentru o persoană adultă. Traversarea lui era exclusă, iar a urca din nou în vârful piscului nu oferea niciun avantaj. Tot ceea ce puteam face era să aleg o direcţie pe malul

râului şi să alerg, sperând să iasă bine. Dar şi asta era o şansă ridicolă, pentru că singurul rezultat posibil ar fi fost ca mercenarii să mă vâneze din urmă. Capturarea mea nu mai era decât o chestiune de timp.

Kuonrat îi tăiase capul lui Brandeis fără să clipească şi ordonase moartea ta, râzând. Ştiam că atunci când voi fi prinsă, aşa cum îmi explicaseşi, voi fi ucisă rapid doar dacă aveam noroc. Violul părea mult mai probabil.

Pojghiţa de gheaţă a râului începea să arate mult mai promiţător. Şansele erau potrivnice unei treceri de succes, dar trebuia să încerc. Dacă aş fi reuşit, soldaţii n-ar fi avut cum să mă urmărească. Ar fi fost forţaţi să mă lase în pace, pentru că şi cel mai pricăjit bărbat din trupă ar fi căzut, cu siguranţă, în apă. De ce-ar fi riscat? Mercenarii nu ştiau cine eram, decât cine ştie ce stricată care trăise c-un fost soldat, şi ce importanţă ar fi avut pentru ei dacă trăiam sau muream? Kuonrat îşi dovedise punctul de vedere, doi dezertori morţi fiind deja cu unul mai mult decât anticipase. Ceea ce trebuie să-l fi făcut fericit.

Sacul care conţinea *Morgengabe* şi cărţile mele constituia un balast inutil în încercarea de a traversa râul, dar nu suportam ideea de a pierde nişte lucruri atât de preţioase. Aşa că am ascuns sacul în crăpătura unei stânci, hotărâtă ca în eventualitatea supravieţuirii mele, să mă întorc pentru a le recupera.

Am făcut primii paşi pe gheaţă şi părea relativ solidă, dar gheaţa e întotdeauna mai groasă lângă mal. Un pic mai încolo, în mijlocul apei, puteam vedea zonele expuse care arătau ca nişte pături negre întinse pe o suprafaţă albă. Câţiva paşi, şi-am auzit o pârâitură. Zăpada viscolea amarnic în faţa mea, iar de-acum mă aflam probabil la cinci metri distanţă de mal. Oare dacă gheaţa se rupea, aş fi putut atinge cu picioarele fundul apei?

Am continuat să merg cu paşi mici, atentă, punând câte un picior în faţa celuilalt. Mă deplasam cât de repede îndrăzneam, dar nu suficient de repede. I-am auzit pe mercenari apropiindu-

se, călare, aşa că m-am forţat să înaintez mai repede spre mijlocul râului. Distanţa de mal însemna siguranţă, mi-am spus eu, iar cel mai important lucru era să mă depărtez cât mai mult din calea săgeţilor.

Am simţit că gheaţa cedează, un pic mai mult ca înainte, iar braţele mi-au îmbrăţişat instinctiv pântecul. Am întors capul să-i văd pe soldaţii care se apropiau de mal, după ce-mi găsiseră calul rănit. Când m-au văzut, au ridicat arcurile în direcţia mea, iar atunci am ştiut că nu ajunsesem îndeajuns de departe. Câteva săgeţi au fost slobozite, dar vântul era prea puternic şi au trecut pe lângă. Eram sigură că soldaţii vor învăţa din prima serie şi îşi vor ajusta tirul pentru a doua. Era puţin probabil să nu mă nimerească.

A doua serie n-a mai venit. Kuonrat le-a făcut semn şi arcaşii au lăsat arcurile jos. Mi s-a părut nefiresc ca lui să-i pese de irosirea muniţiei; iar posibilitatea ca el să considere că meritam să trăiesc dacă reuşeam să trec râul era la fel de îndoielnică. Cel mai probabil, îi plăcea sportul de a privi o femeie păşind pe o gheaţă subţiere.

După cum rămăseseră soldaţii, îmi era foarte limpede că vor aştepta până la capăt. Ştiind că nu mă voi putea întoarce de unde plecasem, am făcut un alt pas spre malul îndepărtat. Gheaţa de sub mine s-a crâmpoţit, iar eu am căzut în genunchi, întinzând mâinile în aşa fel încât să aterizez în patru labe. Mi-am spus că dacă eram în stare s-ajung cel puţin la mijlocul râului, voi supravieţui, pentru că acolo era cel mai subţire segment al gheţii. Mi-am spus că dacă voi putea trece de acea linie imaginară, copilul meu nenăscut va trăi.

Întrebarea era acum, care ar fi fost cea mai bună soluţie pentru a continua. Să mă întind pe burtă cât eram de lungă şi să mă târăsc încet? Ideea de a-mi distribui greutatea cât mai egal posibil era una logică. Dar pe urmă m-am întrebat dacă asta n-ar spori pur şi simplu şansa de a da peste locul fragil, în care gheaţa să cedeze ca o reacţie în lanţ, înghiţindu-mi întregul corp – şi, bineînţeles, mi-era teamă să mă las cu toată greutatea pe burtă, indiferent de circumstanţe. Aşadar, s-o iau la fugă

sperând ca viteza să mă poarte peste gheaţă? Trupul meu zicea că nu, dar credinţa mea îmi spunea că da. În definitiv, răsuflarea lui Dumnezeu fusese cea care îmi purtase săgeata, cu o precizie perfectă, spre inima ta. Nu era posibil ca acelaşi suflu divin să mă poarte şi acum, dincolo de primejdie? Dacă existase vreun moment propice de a mă încredinţa protecţiei lui Dumnezeu, acesta era momentul.

Am privit peste râu, spre celălalt mal, imaginându-mă ca pe o săgeată, iar calea dinaintea mea, ca traiectoria săgeţii. M-am ridicat încet şi am simţit cum gheaţa se umflă. Mi-am încordat picioarele şi mi-am înfipt călcâiul din spate ca un punct de sprijin cât mai ferm. Am ridicat un genunchi şi mi-am încovoiat umerii spre înainte. Am spus o rugăciune scurtă şi am privit spre libertatea de pe malul opus, concentrându-mă asupra lui ca ţintă. Apoi am decolat, supunându-mă vrerii Domnului.

N-am făcut decât câţiva paşi înainte ca gheaţa să cedeze, iar eu am căzut ca şi cum m-aş fi prăbuşit printr-o fereastră. Răceala apei m-a pătruns până la oase, iar hainele îmbibate au început să mă tragă la fund. Primul gând a fost pentru copilul meu, iar braţele mele au început să se zbată frenetic încercând să se prindă de ceva, de orice. Dacă m-aş fi putut ţine de buza găurii, gândeam eu, aş fi reuşit să ies afară. Dar gheaţa de care mă prindeam se rupea, gaura devenind tot mai mare, cu fiecare nouă încercare de a scăpa. După câteva minute, mintea mea continua să se zbată, dar trupul încetase să mai reacţioneze.

Curentul apei m-a tras în jos şi la vale. Deşi ştiam că eu eram cea care mă mişcăm, spărtura părea să se depărteze de mine, deasupra mea, până când n-a mai existat nicio crăpătură, doar o placă dură de gheaţă. Nu putea fi foarte groasă, dar când am împins-o cu palmele nu s-a-ntâmplat nimic. Şi nici sub picioare nu era nimic de care să mă pot propti, doar apă. Singura speranţă era să-mi ţin răsuflarea şi să mă rog să mă poarte curentul spre altă fisură a gheţii.

E un sentiment ciudat atunci când corpul tău se blochează total. Vasul care te-a purtat, care te-a servit cu credinţă toată viaţa, încetează să mai reacţioneze la comenzile sufletului tău.

Este ca şi cum cineva ar fi oprit curentul electric de la un întrerupător. Am înţeles curând că şi dacă apa mă va duce în dreptul unei ieşiri, va fi totuşi prea târziu. Mâinile mele nu se vor putea prinde de marginea gheţii, şi chiar dacă ar fi putut, n-ar fi avut forţa să mă tragă afară din apa îngheţată.

Cea mai cruntă constatare a fost că nu mai puteam spera nimic pentru bebeluşul nostru. Cu asta, spiritul meu s-a declarat învins. Am închis ochii, fiindcă aşa face cineva aflat sub apă, pe moarte. Trupul meu se afunda şi orice teamă s-a stins. A urmat un moment de acceptare uimitor de frumos. *Va fi mai simplu aşa,* am gândit eu, cumva uşurată, în acele ultime clipe, înainte ca totul să se întunece.

Ce s-a întâmplat după aceea – îţi pot spune, dar nu pot explica. Nu aşa cum ar trebui, nu cum ai putea înţelege. La naştere, primisem darul limbilor străine şi am perfectat acel har vreme de şapte sute de ani, însă cuvintele care să poată descrie ce s-a întâmplat în ziua aceea, nu există. Nici în engleză, nici în altă limbă pe care o cunosc.

Când m-am trezit, de fapt nu era ca atunci când te trezeşti, pentru că nu dormisem. Fusese mai degrabă o stare fără niciun fel de cunoştinţă, iar acum eram din nou conştientă. Dar nu conştientă în sensul în care să percep lumea din jurul nostru: era ceva mult mai măreţ, mult mai amplu şi infinit de profund. Eram tot sub gheaţă, continuând să plutesc în Pegnitz, dar în acelaşi timp nu mă aflam în apa unui râu anume. Eram în apa întregii lumi, a întregului univers, dar nu eram nici măcar „în” apă, ci parte a ei. Nu mă deosebeam deloc de apa în sine; devenisem fluid.

Când oamenii mor şi cumva reînvie, vorbesc mereu despre un tunel de lumină. N-a fost cazul meu. Era lumină, dar nu într-un tunel; era peste tot în jurul meu. Aerul luminos mă sprijinea, mă purta pe sus, deşi nu exista un sol deasupra căruia să mă poarte. Era în mine şi prin mine; eram apa, şi eram lumina. Mă simţeam ca şi cum aş fi fost un lichid plutitor radiant, o iluminare constantă, fără cald sau rece. Nu-mi mai percepeam trupul în niciun fel.

Timpul nu mai există când trupul încetează să mai fie, pentru că numai trupul percepe timpul. Rareori remarcăm capacitatea noastră înnăscută de a percepe timpul, până când ne e luată. De aceea amnezicii sunt atât de confuzi când devin pentru întâia oară conştienţi de condiţia lor. Nu e pentru că şi-au pierdut amintirile – cu toţii le pierdem; ci pentru c-au pierdut noţiunea timpului.

Am devenit conştientă de prezenţe. Nu le puteam numi stafii sau spirite, pentru că nici măcar nu aveau formă. Existau din simplul motiv că le puteam percepe. Dar *percepe* e iarăşi cuvântul greşit, cum aş fi putut percepe ceva fără substanţă? Asemenea apei şi luminii, erau în mine. Le simţeam atât de total, încât ştiam nu numai că erau în mine, dar că existaseră dintotdeauna în mine. Le ignorasem toată viaţa mea, dintr-un soi de autoapărare. E ca atunci când asculţi o conversaţie – nu te poţi concentra asupra cuvintelor dacă asculţi tic-tacul ceasornicului din cameră, şi maşinile de afară, şi paşii de pe hol şi respiraţia bărbatului care stă lângă femeia care bea ceai. Nu poţi procesa toate astea, aşa că te vei concentra numai asupra cuvintelor vorbitorului. Tot aşa se întâmplă şi cu vocile infinite ale corpului uman. Îţi asculţi propriile gânduri, eliminând restul.

Dar acum puteam cuprinde fiecare voce din mine. Puteam auzi toate aceste prezenţe, iar ele sunau ca nişte halo-uri aurite. Le puteam gusta, iar ele aveau gustul confortului. Mă atingeau, şi le simţeam ca pe o muzică.

Vezi? Vreau să explic şi nu pot. E imposibil. Oricine crede că poate explica Trinitatea Eternă n-a avut niciodată de-a face cu ea.

Trei prezenţe s-au separat de rest şi au ieşit în faţă. Deşi nu şi-au asumat o formă fizică, le-am recunoscut neîndoielnic ca pe fiinţele umane care fuseseră altădată vii, cu toate că, în timpul vieţii mele fizice, n-o întâlnisem decât pe una dintre ele, Părintele Sunder. A doua era Meister Eckhart şi a treia Mechthild von Magdeburg.

Ştiam că nu era un truc, ci un dar care trebuia îmbrăţişat. Era natural, chiar liniştitor, atunci când părintele Sunder mi-a dat de înţeles că era mulţumit să fie din nou în prezenţa mea. Nu se foloseau cuvinte; aveam mai degrabă sentimentul că gândurile lui se împleteau cu ale mele. Acelaşi lucru s-a întâmplat cu Meister Eckart şi cu sora Mechtild, când comunicau. „Conversaţia" noastră era un caleidoscop de vibraţii luminoase.

Nu se aflau acolo să mă ia cu ei, mi-au explicat, pentru că nu eram pregătită. Nu murisem cum se cuvenea şi eram neterminată. Urma să mă ajute să ating o stare în care voi fi gata să mor, iată scopul pentru care fuseseră numiţi ca Maeştri ai mei.

De ce nu sunt trimisă în iad? am întrebat eu. L-am ucis pe bărbatul pe care îl iubeam.

Nu aşa merg lucrurile. Păcatul Evei a fost de a mânca fructul, iar pentru asta a fost pedepsită cu Pierzania Omului. Pentru greşelile tale, ce canon se impune?

Nu e în puterea mea să decid.

Ba este. Calea ta s-a abătut de la Viaţa lui Dumnezeu şi a făcut din tine mâna din spatele unei morţi. Te căieşti?

Nu. Chiar şi în Veşnica Trinitate îmi puteam aminti viaţa mea cu tine. Poate c-am trădat jurămintele monastice şi poate c-am trădat-o pe stareţă şi pe Bunul Dumnezeu, dar pe mine nu m-am trădat niciodată. Am rămas credincioasă inimii mele şi nu mă voi căi niciodată pentru iubirea mea. E singurul lucru măreţ pe care l-am înfăptuit vreodată.

Cei Trei Maeştri au înţeles că îmi voi păstra iubirea pe care ţi-o purtam chiar şi la finalul vieţii. În mod sigur văzuseră asta înainte şi în mod sigur o vor mai vedea.

Inima ta a fost întotdeauna independentă, harul tău suprem şi cel mai damnat. De aceea, penitenţa ta se va săvârşi prin travaliul inimii.

Aşa să fie.

Ai învăţat să-ţi dăruieşti total inima altuia, dar n-ai învăţat să-ţi dăruieşti inima dincolo de sinele tău şi al celuilalt.

Mărturisesc că nu.

Vei fi redată lumii, iar pieptul tău va cuprinde acum mii de inimi. Trebuie să le dăruieşti pe toate, până când nu va mai rămâne decât una.

Cum voi reuşi asta?

Aceste inimi trebuie dăruite din pieptul tău, trebuie să moară pentru tine, în timp ce găsesc viaţă în alţii. Asta pentru a învinge natura ta pământeană şi pentru a te pregăti întru Hristos.

Nu înţeleg metoda eliberării acestor inimi.

Vei învăţa metoda.

Iar când voi rămâne cu o singură inimă?

Aceea n-o vei putea oferi nimănui. Ultima inimă trebuie cedată iubitului tău. Iar el trebuie s-o accepte, însă n-o poate păstra. Trebuie s-o elibereze, pentru a te elibera. Numai astfel vei fi primită întru Domnul.

Nu înţeleg scopul implicării iubitului meu.

Iubitul tău va şti care e scopul.

Aici s-a întrerupt. Am fost trasă din Trinitate, lumina şi apa au încetat să curgă prin mine şi am fost violent aruncată în curenţii reci şi îngheţaţi ai râului Pegnitz.

Când m-am trezit, zăceam pe spate şi nu puteam deschide ochii. Fuseseră sigilaţi cu gheaţă şi trebuie să-mi fi luat cinci minute de efort înainte de a clipi, deschizându-i. Era dis de

dimineaţă şi viscolul încetase. Am încercat să vorbesc, dar eram incapabilă să scot un sunet, pentru că tot trupul meu era paralizat. Mi-era mult mai frig decât îmi fusese vreodată.

Am început să-mi mişc degetele de la mâini şi de la picioare, după care am reuşit să-mi activez toate membrele. M-am forţat să stau în picioare, clătinându-mă nesigură. Mă aflam în spatele unei şuri, iar la vreo treizeci de metri se vedea o casă ţărănească. Am şchiopătat într-acolo, nu doar din cauza membrelor îngheţate, dar şi din cauza îmbrăcămintei, rigide din cauza gheţii. Ieşea fum dintr-un coş, pentru că altfel nu ştiu dacaş fi putut ajunge fără promisiunea căldurii din casa aceea. Am bătut în uşă cât am putut de tare, de câteva ori, până când o femeie de la ţară a deschis uşa, ochii ei zgâindu-se îngrozită la mine. Se pare că pentru ea eram moartea în persoană.

Când a realizat că nu eram chiar moartă, şi-a strigat soţul, începând să mă dezbrace de hainele îngheţate. Bătrânul m-a hrănit cu supă, în timp ce femeia mă învelea în pături şi îmi masa membrele, să-mi pună sângele în circulaţie. După ce mi-am revenit cât de cât, am încercat împreună să reconstituim cele întâmplate. Râul mă purtase câteva mile bune la vale, ajungând într-un ochi de apă care nu îngheţase de tot. Doar norocul a făcut ca bătrânul să treacă pe-acolo, să mă vadă şi să mă tragă afară. Ochii mei priveau fix înainte, părul îmi era îngheţat în şuviţe groase, iar trupul meu nu dădea niciun semn de viaţă.

Bătrânul avea convingerea că toată lumea merită o înmormântare după datină, de aceea mă scosese din râu. Însă pământul era mult prea îngheţat ca să poată săpa o groapă, aşa că neavând încotro, omul s-a gândit să mă lase în şură, ca să mă îngroape la primăvară. Nu putea aduce un cadavru în casă, fireşte, mai mult din motive practice decât din superstiţie. M-aş fi topit şi aş fi început să miros. Am dedus, împreună cu cei doi, că apa fusese atât de rece încât mă făcuse s-arăt ca moartă. Astfel de întâmplări erau cunoscute; circulau mai multe poveşti despre oamenii înghiţiţi de ape reci şi resuscitaţi la mult timp după ce-ar fi trebuit să moară.

Am rămas câteva zile la ei, dar nu le-am spus niciodată cum ajunsesem să cad în apă. Le-am spus doar că ieşisem la o plimbare, iar gheaţa s-a spart sub mine. N-avea rost să le istorisesc povestea de la Engelthal sau pe cea a mercenarilor, sau pe a celor Trei Maeştri ai mei. Supravieţuirea mea era deja de-ajuns pentru ei.

Când m-am întremat într-atât încât să pot călători, m-am întors pe malul râului Pegnitz, să-mi recuperez sacul ascuns, apoi m-am îndreptat spre Mainz. Unde altundeva mă puteam duce? M-am mutat la beguine şi-am adoptat o viaţă de contemplare şi rugăciune. Era o întoarcere parţială la traiul pe care îl dusesem înainte de a te întâlni pe tine, dar mă schimbasem atât de fundamental prin iubirea ta încât nu mă puteam reîntoarce pe deplin la ceea ce fusesem. N-am continuat editarea de cărţi, deşi, cu timpul, am reuşit să termin traducerea *Infernului.* Motivul pentru care am făcut-o a fost unul egoist – nu pentru că aş fi crezut în crearea unei capodopere menite să trăiască mai mult decât mine, ci pentru că travaliul la această traducere mă făcea să te simt mai aproape.

Restul povestirii mele nu e important. Anii mei s-au scurs oferindu-mi inimile, dar niciodată nu mi-am imaginat că aş putea pune capăt penitenţei mele, decât de curând, fiindcă întotdeauna am ştiut că n-aş fi în stare să-mi dau ultima inimă, până când nu ne-am fi întâlnit din nou, în alt plan.

XXXII

Tern şi imens, oceanul se întindea de la mal până la orizont, dispărând în noapte. Am vorbit cu cea mai mare blândeţe de care eram în stare. „Ştiu că tu crezi povestea ta, adevărată, Marianne. Dar nu e”.

Privea nisipul din faţa ei. Respiraţia i s-a poticnit în gât, apoi a răbufnit ca mărturisire. „Copilul nostru n-a supravieţuit”.

Şi-a ridicat privirile în sus, peste ocean, apoi iarăşi în nisip.

„Când m-am trezit din nou, copilul era…” Şi-a acoperit faţa cu mâinile; era limpede că nu mă putea privi.

„Nu mai era”, spuse. „Ca şi când n-aş fi fost gravidă, ca şi cum mâna lui Dumnezeu ar fi înşfăcat pruncul din pântecul meu drept pedeapsă”.

„Nu poţi crede una ca asta”.

„Încerc să nu cred. Încerc – *vreau* să cred c-a fost din milă. Că pruncul…” Vocea ei era atât de spartă încât abia dacă îi desluşeam vorbele. „Pruncul acela a murit din cauza apei îngheţate, iar Dumnezeu mi l-a luat ca să nu trebuiască să mă confrunt cu adevărul din lumea celor vii”.

„Dacă tu crezi în Dumnezeu,” i-am spus eu, abţinându-mă să adaug că, personal, nu credeam, „atunci ar trebui să crezi şi în bunătatea Lui”.

„Întotdeauna am vrut să cred c-a fost milă”, continuă ea, plângând. „Dacă ar fi fost o pedeapsă, ar fi fost prea mult”. „Marianne, nu există…”

„Copilul nostru n-a supravieţuit”, insistă ea. „Nu e ceva ce poţi uita, indiferent cât de bătrân eşti”.

Ştiam că n-avea rost încercarea de a o convinge că nu era decât imaginaţia ei. Încă un argument că n-aveam cum să câştig.

Era limpede că nu vorbeşte cu mine, ci pentru ea, când a adăugat: „A fost milă, trebuia să fie. *Trebuia”.*

Din moment ce n-o puteam convinge că pruncul ei medieval nu existase vreodată, m-am decis să mă concentrez asupra vieţii noastre curente.

„Nu vei muri, Marianne. Nu există cei Trei Maeştri”.

„Toate inimile mele sunt date”.

„Simte asta”. Am prins-o de mână şi i-am presat-o la piept. „Inima ta continuă să bată”.

„Deocamdată. Ce va urma, depinde de tine”. A rămas privind peste ocean câteva clipe înainte de a-mi şopti, deşi cei mai apropiaţi oameni se aflau la câţiva zece de metri depărtare pe plajă: „Îţi aminteşti ce-ai spus când plecam din casa fratelui Heinrich, înainte de sosirea mercenarilor? Mi-ai promis că iubirea noastră nu se va sfârşi”.

Am rămas tăcut, nedorind s-o încurajez, în timp ce ea îşi scotea de la gât colierul cu vârful de săgeată. „Acesta a fost întotdeauna al tău şi într-o zi vei şti ce să faci cu el”.

„Nu-l vreau”, i-am spus eu.

Cu toate astea, mi l-a îndesat în mână. „L-am păstrat în tot acest timp ca să ţi-l pot înapoia. Te va proteja”.

Era evident că n-avea de gând să accepte un refuz, aşa că l-am luat. Dar ca să nu creadă că îi validam povestea, i-am spus: Marianne, nu cred că a fost binecuvântat vreodată de Părintele Sunder”.

Şi-a lăsat capul pe umărul meu, spunând: „Eşti un mincinos minunat”.

Apoi m-a întrebat ceva ce nu mă întrebase niciodată înainte.

„Mă iubeşti?”

Trupurile noastre erau unul lângă celălalt, piepturile noastre se atingeau. Sunt sigur că îmi simţea inima bătând nebuneşte. Cicatricea din naştere era în dreptul locului unde, sub puloverul ei, îşi sculptase numele meu pe pieptul ei.

Mă iubeşti?

Nu recunoscusem niciodată cu voce tare decât că „ţineam” la ea. Raţionalizasem că ea trebuie să ştie adevărul fără ca eu să-l declar. Dar de fapt, nu eram decât un laş.

„Da”.

Vroiam de mult timp să mă confesez.

„Da. Te iubesc”.

Era timpul să n-o mai amăgesc, aşa că am dat la o parte şuviţele răzleţe ale părului ei şi am lăsat să se reverse din mine cuvintele decantate în creuzetul inimii mele, purificându-se, încă de prima oară când o întâlnisem.

„Mi-am petrecut toată viaţa aşteptându-te, Marianne, şi nici măcar n-am ştiut-o până n-ai apărut. Faptul că am ars a fost cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat vreodată, pentru că te-a adus pe tine. Vroiam să mor, dar tu m-ai umplut cu atât de multă iubire încât a început să dea pe dinafară, fără să mă mai pot stăpâni, şi-am ajuns să te iubesc şi eu. S-a întâmplat fără ştirea mea, iar acum nu-mi pot imagina cum ar fi să nu te iubesc. Mi-ai spus că-mi trebuie mult s-ajung să cred în ceva, dar *cred.* Cred în iubirea ta pentru mine. Cred în iubirea mea pentru tine. Cred că până şi ultima bătaie a inimii mele îţi aparţine, şi mai cred că atunci când voi pleca din această lume, ultima mea suflare va purta numele tău. Cred că ultimul meu cuvânt – *Marianne* – va fi tot ce-mi va trebui, să ştiu că viaţa mea a fost

bună şi deplină şi meritată, dar mai cred şi că iubirea noastră va dura o veşnicie.”

A existat un moment când doar ne-am ţinut unul pe celălalt, apoi ea s-a ridicat şi a pornit spre ocean. Şi-a dat jos hainele şi, în timp ce mergea, lumina lunii făcea ca pielea ei să arate şi mai albă. Când a ajuns în apă era complet goală, arătând ca o stafie, în strălucirea ei palidă. Apoi s-a întors cu faţa spre mine pentru o clipă, sub stelele care sclipeau ca florile de gheaţă în frigul nopţii; stătea acolo de parcă ar fi încercat să memoreze cum arăt, privind-o.

„Vezi?” spuse Marianne. „Ai un Dumnezeu”.

S-a întors din nou spre ocean şi a intrat calm în apă. Apa i-a ajuns peste picioare, peste mijloc şi curând i-a învăluit aripile tatuate, cu alabastrul pielii ei cu tot. S-a înclinat înainte şi-a început să înoate în imensitatea oceanului, coama neagră a părului urmând-o îndeaproape.

N-am făcut nimic decât s-o privesc depărtându-se de mine, până când valurile i-au înghiţit albul umerilor.

După un sfert de oră, Bougatsa a început să hăulească, teribil, alergând în cercuri agitate, implorându-mă să fac ceva. Dar n-am făcut decât să rămân ţintuit locului. Atunci s-a avântat în valuri, gata să înoate, până când l-am chemat înapoi. Ştiam că apa era prea rece şi că deja era prea târziu. Avea suficientă încredere în mine încât să facă ce-i spun, dar a continuat să scâncească atunci când s-a aşezat la picioarele mele. Totuşi, în ochi i se citea speranţa. Era ca şi cum ar fi crezut că dacă aştepta îndeajuns de mult, tu vei reveni în final la noi, afară din ocean.

XXXIII

Era toată lumea de acord că Sayuri arăta excepţional de frumoasă în rochia ei de mireasă. Mama ei, Ayako, aşezată în primul rând, plângea fericită, iar tatăl ei, Toshiaki, îşi ridica mereu mâna, să-şi acopere buza superioară care-i tremura fericită. Când Gregor i-a pus inelul pe deget, zâmbetul lui Sayuri a fost mai radios ca niciodată.

A fost o nuntă în august, într-o grădină sub un cer senin. Din fericire, adia o briză plăcută; smochingul nu-i permitea pielii mele să respire normal. Se făcuseră aranjamente speciale pentru cavalerii de onoare, printre care mă număram şi eu, ca aceştia să stea sub un platan uriaş în timpul ceremoniei; era una dintre atenţiile cu care eram onorat de către noii căsătoriţi. Fusesem surprins că m-au invitat la nunta lor, în ciuda faptului că devenisem tot mai apropiaţi, dar nici lui Gregor, nici lui Sayuri nu părea să le pese că vor avea un monstru în pozele de la nunta lor.

Tehnic vorbind, perechea mea era domnişoara de onoare vizavi de mine, dar în realitate, escorta mea era Jack Meredith. A reuşit să nu mă facă de ruşine, în ciuda cantităţii de whisky consumate în timpul recepţiei. Evident, nu era nimic romanţios în faptul că mă însoţea, dar petrecusem mult timp împreună în ultimele luni. La un moment dat descoperise că mă poate suporta. Noua noastră relaţie era aproape o prietenie, deşi n-aş îndrăzni să merg atât de departe.

Ca dar de nuntă, le-am oferit lui Sayuri şi Gregor îngerul *Morgengabe.* L-au privit ciudat, neştiind cum să se raporteze la această mică statuetă, întrebându-mă dacă fusese sculptată de Marianne Engel. N-am încercat să le explic că aparent eu eram cel care o făcuse; şi nici n-am încercat să le explic că, în ciuda vârstei şi patinei, era cel mai frumos dar pe care îl puteam face.

În timpul recepţiei, Sayuri nu şi-a permis niciun pahar de şampanie, pentru că sarcina ei tocmai începuse să se contureze. Existaseră unele discuţii, dacă era bine ca nunta să aibă loc

înainte sau după naştere, dar Gregor e un tip de modă veche. Vroia ca odrasla lor să fie „legitimă”, aşa că el şi Sayuri au zburat în Japonia, iar el a angajat un translator pentru a-i comunica intenţiile onorabile lui Toshiaki. Sayuri ar fi putut face asta ea însăşi, dar Gregor n-a vrut ca ea să traducă pentru propriul tată cererea lui în căsătorie. Când Toshiaki şi-a dat consimţământul, Ayako a izbucnit în plâns şi s-a închinat de mai multe ori, cerându-şi iertare – deşi Gregor nu era foarte sigur pentru ce. După ce Ayako s-a şters la ochi, au servit cu toţii ceaiul în grădina din spatele casei.

Părinţii lui Sayuri nu păreau a fi câtuşi de puţin deranjaţi de faptul că ea trăia în străinătate sau că se mărita c-un străin, şi nici că de-acum era trecută de vârsta unei prăjituri de Crăciun. (De fapt, a remarcat Ayako, un număr tot mai mare de femei japoneze se căsătoreau mai târziu în viaţă, vârsta limită pentru feciorie nemaifiind cea de douăzeci şi cinci de ani. Femeile singure care atingeau vârsta de treizeci şi unu de ani erau numite acum fideluţe de Revelion.) Singurul lucru care îi necăjea, nu foarte tare, pe părinţii lui Sayuri în privinţa căsătoriei era că decisese să adopte numele de familie al soţului. În intimitate se lamentau că „Sayuri Hnatiuk” n-avea nici ritm, nici poezie, şi în ciuda eforturilor nu reuşeau să pronunţe corect acest nume.

Spre sfârşitul zilei am avut ocazia de a conversa câteva minute cu Mrs. Mizumoto, Sayuri prestând rolul de translator. Sayuri îi spusese deja mamei ei despre decesul din primăvară al Mariannei Engel, iar Ayako mi-a transmis cele mai sincere condoleanţe. Când i-am mulţumit pentru asta, am observat că hârâitul vocii mele o şocase, dar era o persoană mult prea politicoasă ca să menţioneze una ca asta. În schimb, şi-a augmentat calibrul zâmbetului şi într-o secundă mi-am dat seama de unde deprinsese Sayuri manierismele ei. Am discutat plăcut timp de câteva minute şi am asigurat-o pe Ayako de convingerea mea că fiica ei era destinată unei vieţi fericite, în ciuda faptului că Gregor, chiar şi într-un smoching, arăta ca un veveriţoi. Sayuri m-a lovit peste braţ pentru că spusesem una ca asta, dar se pare că a tradus totul ca la carte. Mama ei a dat din

cap cu entuziasm, fiind de acord: *„Aşa, şa, şa, şa, şa, şa, şa!”* În tot acest timp şi-a ţinut mâna în faţa gurii, de parcă ar fi încercat să ţină sub control hohotele de râs.

Cum conversaţia noastră se apropia de final, Mrs. Muzumoto mi-a oferit o plecăciune finală de condoleanţe. Când s-a îndreptat de spate, mi-a zâmbit plină de speranţă, şi-a pus o mână pe burta lui Sayuri şi mi-a spus: *„Rinne tensh’o.”*

Traducerea n-a fost uşoară pentru Sayuri, care era de părere că cea mai bună aproximare era fie „Totul reînvie”, fie „Viaţa se repetă”. Sayuri a adăugat că acesta era genul de remarcă folosită de vechile doamne, convinse că sunt mai budiste decât în realitate. Iar atunci am avut impresia, datorită privirii tăioase pe care i-a aruncat-o fiicei, că Ayako înţelegea de fapt mai multă engleză decât admitea.

Dar după ce-au plecat de lângă mine, s-au îmbrăţişat cu drag. Ayako părea să fi uitat imediat comentariul lui Sayuri despre bătrânele doamne japoneze, iar Sayuri a iertat-o, la fel de rapid, pe mama care chicotise la auzul comparaţiei cu un veveriţoi.

* * *

După ce Marianne Engel dispăruse, autorităţile au scotocit ţărmul oceanului vreme de trei zile, fără să găsească vreun cadavru. N-au găsit nimic, în afara unor mari, mari întinderi de apă. Problema cu oceanul e că, într-adevăr, nu-l poţi draga pe toată întinderea lui, iar în acest caz, era ca şi cum apa ar fi şters orice dovadă a vieţuirii ei, refuzând însă să-i confirme *mo-rtea.*

Marianne Engel n-avea o asigurare pe viaţă, dar suspiciunile au fost oricum îndreptate împotriva mea. Pe bună dreptate: cu mai puţin de şase luni înainte de dispariţia ei, mă numise prin testament beneficiar principal. Această situaţie n-a făcut o impresie prea bună poliţiei, în special pentru că fusesem cu ea

în momentul dispariţiei. M-au interogat amănunţit, dar ancheta a demonstrat că nu ştiusem nimic despre testament, iar tinerii care beau bere pe plajă au depus mărturie că nu era ceva neobişnuit ca „tipul ars” şi „tipa tatuată, cu păr ciudat” să vină acolo noaptea târziu. Ea mergea deseori să înoate, au confirmat ei, indiferent de starea vremii. În noaptea cu pricina, nu făcusem nimic altceva decât să stau pe plajă, în timp ce câinele alerga în cerc.

Şi Jack a depus mărturie în favoarea mea. Cuvintele ei au avut o greutate specială, nu numai pentru că era tutorele legal al Mariannei Engel, dar şi pentru că era persoana pe care o înlocuisem ca beneficiară a testamentului. Cu toate acestea, Jack a vorbit la superlativ despre caracterul meu, declarând celor de la poliţie că n-avea nicio îndoială în privinţa iubirii dintre mine şi Marianne Engel. Cu toate că a confirmat faptul că habar n-aveam de modificările testamentare, ea a mai adăugat: „Credeam că era timp s-o conving pe Marianne să renunţe la asta. Nu m-aşteptam ca *mo-rtea ei* să vină atât de curând”.

Jack Meredith poate rosti cuvinte pe care eu nu le pot transcrie. Cuvinte ca *mo-rte.* Cuvinte ca *sin-cidere.* Cuvintele astea fac din mine un laş. A le scrie corect le-ar apropia mult prea mult de realitatea exprimată.

Demersurile legale mi-au ocupat majoritatea timpului din vara aceea, dar adevărul e că abia dacă le-am acordat vreo importanţă. Nu-mi păsa ce decidea poliţia în privinţa responsabilităţii mele în dispariţia ei şi nu-mi păsa ce vor stipula avocaţii în legătură cu testamentul ei. În cele din urmă, Jack a fost nevoită să-mi asigure serviciile unui avocat independent, pentru că, fără o consiliere calificată, eram în stare să semnez orice document care mi s-ar fi pus în faţă, exact aşa cum făcusem în spital, când compania mea producătoare de filme dăduse faliment.

Marianne Engel mi-a lăsat aproape tot ce avusese, inclusiv casa şi conţinutul acesteia. Chiar şi pe Bougatsa. Jack, în ciuda anilor de serviciu depuşi pentru manageriatul afacerilor

Mariannei Engel, n-a primit decât statuile care erau deja în galeria ei.

Într-o colecţie de cutii de pantofi din spatele unei debarale, am găsit documentele corespunzătoare unei duzini de conturi bancare conţinând sute de mii de dolari, acum ai mei. Marianne Engel n-avusese absolut nicio datorie, poate pentru că nicio instituţie financiară nu considera că merita un risc de creditare. Am mai descoperit o serie de chitanţe care mi-au revelat adevărul despre salonul meu privat din spital. Nu fusese, aşa cum îmi declarase Nan la ora aceea, un „accident fericit”, nu existase un salon disponibil pentru ca ea să poată studia rata de recuperare a pacienţilor în saloane private, spre deosebire de saloanele comune. Şi nici, cum credeam atunci, nu fusesem mutat într-un salon privat pentru ca Nan s-o ţină pe Marianne Engel departe de alţi pacienţi. Adevărul era că Marianne Engel fusese cea care plătise pentru salonul privat, ca să-mi poată spune povestirile ei fără să fie deranjată. Doar că nu-mi spusese asta niciodată.

Nimic din ce-am moştenit nu va fi al meu pentru un număr de ani, deoarece n-a fost găsit niciun cadavru. Numai după ce va trece o perioadă de timp suficient de lungă se va elibera pe numele Mariannei Engel un „certificat prezumtiv de deces”, iar până atunci, toate bunurile ei vor rămâne în custodia statului. Am avut totuşi şansa ca tribunalul să decidă în favoarea mea dreptul de a locui în continuare în fortăreaţă, pentru că reprezenta deja domiciliul meu de reşedinţă în momentul dispariţiei ei.

Ziarele locale, şi chiar unele internaţionale, au publicat articole ample despre dispariţia unei sculptoriţe extrem de talentate, dar suferindă de o boală mintală. „Presupusă mo-rtă” declarau toate aceste publicaţii. Cum nimic nu sporeşte mai mult reputaţia unui artist ca un sfârşit tragic, Jack a reuşit să vândă statuile rămase în galerie, într-un timp record. Deşi am violat termenii testamentului, i-am dat lui Jack majoritatea statuilor rămase în fortăreaţă. (N-am păstrat decât statuia mea şi câţiva alţi groteşti preferaţi.) Avocatul meu m-a sfătuit să nu

fac una ca asta, dar n-o făceam fără ca poliţia să-mi monitorizeze activitatea. Era un lucru firesc să vină şi să plece tot felul de camioane de la fortăreaţă, aşa că nimeni n-a acordat vreo atenţie faptului că au fost scoase din casă câteva statui. Când Jack mi-a adus cecul cu suma obţinută din vânzarea lor, minus comisionul ei, nu i l-am acceptat.

Îl merita mai mult decât mine. Şi chiar dacă conturile bancare erau blocate, aveam suficient de mulţi bani ca să pot trăi.

Marianne Engel, în ciuda gândirii ei în general împrăştiate, prevăzuse posibilitatea de a nu fi întotdeauna prezentă pentru a-mi plăti toate facturile. După dispariţia ei, am găsit un plic adresat mie, conţinând o cheie pentru o cutie de valori a unei bănci unde deschisese un cont pe numele meu. Când am deschis cutia, am dat peste mai mulţi bani gheaţă decât aveam nevoie, până când prevederile testamentare aveau să devină operative.

Mai existau şi alte două lucruri în cutia de valori.

* * *

În cele din urmă, poliţia a stabilit că nu eram în niciun fel culpabil pentru dispariţia Mariannei Engel. Dar n-aveau dreptate.

Eu am ucis-o pe Marianne Engel. Am ucis-o la fel cum aş fi făcut-o dac-aş fi îndreptat o armă către ea sau i-aş fi turnat o sticluţă de otravă.

În timp ce se îndrepta spre ocean, ştiam că nu va înota. *Ştiam* că nu se va întoarce, şi nu voi pretinde altceva. Şi cu toate astea, n-am făcut nimic.

N-am făcut nimic, exact aşa cum mă rugase odată, ceva, un gest care să-mi dovedească iubirea.

Aş fi putut-o salva, cu nimic altceva, decât cu câteva cuvinte. Dacă i-aş fi spus să nu intre în apă, nu şi-ar fi pus planul în aplicare. Ştiu asta. S-ar fi întors la mine, pentru că cei Trei Maeştri îi spuseseră că eu va trebui să-i accept ultima inimă, dar apoi s-o eliberez, ca s-o eliberez pe ea. Orice efort pe care l-aş fi făcut s-o opresc ar fi constituit un refuz de a o elibera, aşa că tot ceea ce trebuia să spun era *„Marianne, vino înapoi”.*

N-am făcut-o, iar acum sunt condamnat să trăiesc cu ştiinţa că n-am rostit trei cuvinte simple care i-ar fi salvat viaţa. Sunt condamnat să ştiu că n-am dus-o la tribunal pentru a o interna, că n-am încercat să-i strecor medicamente în mâncare şi că n-am legat-o de pat cu cătuşe, ori de câte ori pierdea controlul sculptând. Există efectiv zeci de acţiuni care i-ar fi prevenit moartea, tot ceea ce n-am făcut.

Marianne Engel credea că mă ucisese cu şapte sute de ani în urmă dintr-un act de compasiune, dar povestea aceea era o ficţiune. Realitatea e că eu am ucis-o în timpul acestei vieţi: nu din compasiune, ci din pasivitate. Deşi credea că se elibera din încătuşarea inimilor penitente, eu ştiam mai bine care era realitatea. Eu nu sunt un schizofrenic. Cu toate astea, am rămas tăcut. Ineficient. Criminal.

Mă confrunt cu acest fapt în fiecare zi, dar asta e tot ceea ce pot face. Uneori chiar încerc să scriu despre asta, înainte ca totul să se estompeze, însă de regulă, mâna mea începe să tremure înainte de a aşterne cuvintele. Nu durează niciodată prea mult până încep să mă mint din nou, încercând să mă conving că trecutul imaginar al Mariannei Engel era legitim doar pentru că ea credea în el atât de profund. Trecutul fiecăruia, încerc să raţionalizez, nu e nimic mai mult decât o colecţie de amintiri pe care alegem să le memorăm. Dar în inima mea ştiu că nu e decât un mecanism de apărare, pe care îl înjghebez doar pentru a putea trăi cu mine însumi.

Tot ceea ce trebuia să spun era „Marianne, vino înapoi”.

* * *

Cuvântul paleografie vine din limba greacă, *palais* (vechi) şi *graphia* (scriere), aşa că nu e deloc surprinzător că paleografii studiază scrierile antice. Ei clasifică manuscrisele examinând caligrafia (mărimea, înclinarea, mişcarea peniţei) şi materialele de scris (papirus, pergament, tip de cerneluri). Paleografii de marcă pot determina numărul de scriitori care au lucrat la un manuscris, pot evalua măiestria lor şi deseori pot acredita manuscrisul unei regiuni anume. În cazul scrierilor religioase, ei pot identifica uneori nu numai un scriptoriu anume, dar chiar şi identitatea unui scrib.

Nu cu mult timp în urmă am recurs la serviciile a doi dintre cei mai redutabili paleografi din lume: unul, expert în documente germane medievale, celălalt, specializat în documente italiene medievale. I-am angajat să examineze lucrurile pe care le-am găsit, pe lângă cash, în cutia de valori.

Mai exact, două exemplare ale *Infernului,* scrise de mâini diferite: unul în italiană, celălalt în germană. Amândouă păreau, ochilor mei neinstruiţi, a avea sute de ani vechime.

Înainte de a spune fiecărui paleograf ceea ce doream să examineze, i-am făcut să semneze contracte de strictă confidenţialitate. Amândoi au găsit cererea mea ca neobişnuită, aproape comică, dar au fost de acord. Curiozitate profesională, presupun. Însă după ce le-am prezentat manuscrisele, amândoi şi-au dat seama că se află în faţa unor lucrări excepţionale. Italianul a emis o înjurătură surescitată, în timp ce colţurile gurii germanului au început să tremure. Mi-am luat o poză de completă ignoranţă privitor la originea cărţilor, fără să pomenesc nimic despre provenienţa lor.

Deoarece *Infernul* a devenit imediat populară pentru cititori, e una dintre cele mai cunoscute opere care au supravieţuit, în exemplare din secolul paisprezece. Paleograful italian avea puţine îndoieli că exemplarul meu era unul dintre cele mai

timpurii, editat probabil la un deceniu după prima publicare. M-a implorat să-i permit să-şi confirme descoperirile cu alţi experţi, dar l-am refuzat.

Germanul n-a fost atât de rapid în a decreta vechimea traducerii, parţial din cauza faptului că examinările iniţiale au relevat unele contradicţii uluitoare. În primul rând s-a întrebat cum era posibil ca un manuscris, remarcabil conservat, să rămână necunoscut o perioadă atât de îndelungată. În al doilea rând, părea evident că o singură mână realizase întreaga operă, ceea ce era extrem de neobişnuit pentru un document de o asemenea mărime. În al treilea rând, cel care produsese exemplarul era excepţional de dotat. Nu numai că scrierea era frumos caligrafiată, dar traducerea în sine era superioară majorităţii traducerilor moderne, dacă nu chiar tuturor celorlalte. Dar cel mai uluitor aspect era cel de-al patrulea: atributele fizice ale manuscrisului – pergament, cerneală, stil caligrafic – indicând regiunea germană din vecinătatea Rinului, posibil chiar în prima jumătate a anilor 1300. Dacă era adevărat – deşi foarte improbabil – atunci manuscrisul meu preceda cu câteva secole orice traducere germană cunoscută a *Infernului.* „Aşa că, înţelegi, trebuie să fie o eroare”. Tremura tot. „Trebuie! Doar dacă… dacă…”

Germanul mi-a cerut permisiunea de a efectua o datare cu radiocarbon, atât a pergamentului, cât şi a cernelii. Când i-am dat voie, a exhibat o expresie de o bucurie orgasmică, aşa încât mi-a fost teamă că va leşina. *„Danke, danke schön, ich danke Ihnen vielmals!”*

Când testele au fost complete şi pergamentul datat 1335, plus sau minus douăzeci de ani, surescitarea germanului a crescut cu încă o atmosferă. „E o descoperire cu mult peste orice eu… eu…” N-a fost în stare să-şi găsească cuvintele pentru deliciul lui dementţial; traducerea fusese făcută la câteva decenii distanţă de originalul lui Dante. Am decis că n-ar strica mai multă muncă de cercetare, chiar i-am dat germanului un indiciu de a investiga într-o direcţie anume: i-am sugerat că poate ar fi bine să se

concentreze în cercetările lui asupra scriptoriului de la Engelthal. Gura germanului a tresărit din nou, apoi s-a pus pe treabă.

Când m-a contactat, câteva săptămâni mai târziu, mi-a dat impresia că în sfârşit acceptase faptul că se afla în faţa unui document imposibil. Da, mi-a confirmat el, opera în speţă conţinea multe indicaţii care adevereau posibilitatea de a fi fost realizată la Engelthal. Şi da, caligrafia era extrem de asemănătoare unui scrib bine cunoscut între anii 1310 şi 1325. De fapt, acest scrib reprezentase dintotdeauna un mic mister pentru erudiţii în misticismul german: amprentele ei grafice se regăseau pe un număr uriaş de documente, talentul ei excedându-l pe cel al semenilor ei, şi cu toate acestea numele ei nu figura niciunde. Un asemenea secret nu putea fi păstrat decât printr-un efort coordonat dintre stareţa şi armariusul epocii respective, dar cum Engelthal era mândră de reputaţia ei literară, marea întrebare era: ce anume era atât de special în cazul acestei călugăriţe, încât fusese necesară o asemenea secretomanie?

Mustaţa germanului dansa de bucurie în timp ce rostea aceste lucruri, dar, a recunoscut el, unele aspecte contraziceau ipoteza Engelthal. Papirusul era de o calitate diferită de a celorlalte documente ale mănăstirii, iar cernelurile păreau a avea şi ele o compoziţie chimică diferită. Aşadar, în timp ce meşteşugul sugerea că opera provenea de la Engelthal, mi-a explicat germanul, materialele folosite infirmau această ipoteză. Şi – mai era nevoie s-o spună? – Engelthal, în mod sigur, n-ar fi avut de-a face cu marele poem al lui Dante. „Nu era locul potrivit pentru una ca asta, dacă înţelegi ce vreau să spun. Nu numai că era în italiană, dar şi total profanator pentru epoca aceea”.

Germanul m-a întrebat, cumva sfios, dacă mai aveam şi alte „indicii” pentru el. Întâmplarea făcea să am. I-am sugerat că acum şi-ar putea întoarce atenţia de la Engelthal, la oraşul Mainz, pentru a cerceta cărţile editate privat pe la mijlocul anilor 1320. Scribul, i-am spus eu, e posibil să fi semnat cu numele de Marianne. Sprâncenele stufoase ale germanului s-au încreţit sub povara acestor noi informaţii şi m-a rugat să-i spun cum de era

posibil să-i ofer sugestii atât de specifice. I-am spus că nu era decât o bănuială.

Şi-a petrecut cea mai mare parte a lunii căutând manuscrisele care să respecte parametrii mei. Mă suna deseori, uneori doar să mă informeze asupra progresului, dar de regulă să se plângă de contractul de confidenţialitate care îi îngreuia documentarea. „Ştii cât e de dificil să obţin aceste documente, când nu pot explica de ce am nevoie de ele? Crezi că pot doar merge la bibliotecă să împrumut cărţi din secolul paisprezece?”

Eram sigur că va începe să discute cu colegii lui, cu sau fără permisiunea mea, aşa încât i-am spus că documentarea noastră s-a încheiat. Am crezut că îmi va trage o palmă, în schimb s-a lansat într-o serie de imploraţii: „E vorba de o descoperire majoră în istoria… cu implicaţii profunde… modificând radical ceea ce ştim despre traducerile germane…” Când am continuat să refuz, a schimbat macazul. Mi-a cerut doar câteva zile în plus de studiu şi jur că mi-a tras cu ochiul. Am refuzat şi cererea respectivă, sigur că se va folosi de acest răgaz pentru a face o copie de calitate după original. Când i-am cerut manuscrisul înapoi, în clipa aceea, m-a ameninţat că va face public ceea ce ştia. „Un contract legal nu valorează nimic în comparaţie cu un dar de o asemenea imensitate pentru lumea literaturii!” I-am spus că sentimentele lui erau super admirabile; cu toate astea, îl voi da în judecată şi-l voi lăsa lefter dacă scotea un singur cuvânt. La asta a fost de părere că Dante ar fi trebuit să adauge un alt cerc al iadului pentru cei ca mine, „care urăsc cărţile”.

Într-un efort de a oferi o mică consolare orgoliului său, l-am asigurat că dacă voi prezenta vreodată oficial traducerea germană a *Infernului,* voi recunoaşte în mod public documentarea pe care o făcuse. De fapt, îl voi invita să publice opiniile lui concomitent cu această prezentare, aşa încât să nu fie în niciun fel privat de aclamările academice. După care, germanul m-a surprins foarte tare. „Puţin îmi pasă dacă mă incluzi şi pe mine. Această descoperire e pur şi simplu prea importantă pentru a fi tăinuită”.

Nici astăzi n-am decis ce voi face cu exemplarele *Infernului* pe care mi le lăsase Marianne Engel. Când mă simt cu adevărat excentric îmi spun că voi lua exemplarul italian în mormânt, în eventualitatea unei noi întâlniri cu Francesco Corsellini, pentru a-i returna volumul tatălui său.

* * *

Îmi păstrez degetele false de la picioare, dar am renunţat la degetele false de la mâini; cele de la picioare mă ajută cu echilibrul, în timp ce degetele de la mâini ţin numai de vanitate. În plus, cu un corp ca al meu, degetele false de la mâini reprezintă echivalentul înlocuirii farurilor unei maşini distruse într-un accident.

Încă mai sunt unele lucruri pe care le-aş putea face pentru a-mi ameliora aparenţa, mici operaţii sau cosmetizări corective, care ar putea să-mi îndulcească contururile diforme. Un chirurg specialist în plastie s-a oferit să-mi reconstruiască urechile folosind grefe de cartilaj din coastele mele sau să-mi confecţioneze proteze care să arate ca nişte urechi reale. Dar, asemenea degetelor false, pseudo-urechile nu servesc niciunui scop practic: nici cartilajul, nici plasticul nu-mi vor permite să aud din nou. Teoria spune că mă vor face să mă simt mai uman, să arăt mai „normal”, dar când am probat protezele parcă eram Mr. Cap de Cartof. Iar în ceea ce priveşte faloplastia – construirea chirurgicală a noului penis – pur şi simplu n-am avut timp de ea. Poate că într-o bună zi o voi face, dar deocamdată m-am săturat de operaţii. Sunt obosit. Aşa că recent i-am spus doctorului Edwards, scurt: „Ajunge”.

„Înţeleg”, a replicat ea. Apoi expresia aceea a traversat faţa lui Nan, cea pe care o cunoşteam atât de bine, expresia pe care o aborda atunci când cântărea beneficiile exprimării adevărului în detrimentul minciunii sau al tăcerii. Ca întotdeauna, a decis în favoarea adevărului. „M-ai întrebat odată de ce am ales să

lucrez în pavilionul de arşi. Îţi voi arăta ceva ce n-am arătat niciunui pacient”.

Şi-a descheiat halatul alb, ridicându-şi bluza ca să-mi arate o mare cicatrice hipertrofică acoperind întreaga parte dreaptă a bustului. „S-a întâmplat când aveam doar patru ani. Am tras o oală cu apă clocotită de pe sobă. Cicatricele ne conferă identitate”. După care a ieşit din cabinet.

Aşa că m-am procopsit c-un craniu care arată ca o pârloagă, din timpul marii depresiuni economice. Vârful capului seamănă cu o tarla infertilă după ce-a suflat uraganul, cu smocuri răzleţe de murdărie. Există unele degradeuri subtile de culoare, nuanţe de roşu şi maro. Totul e uscat şi ofilit, ca şi cum pielea ar fi aşteptat ani de zile să plouă. Câteva fire tenace de păr se leagănă deasupra peisajului ridat al craniului, asemenea unor buruieni supravieţuitoare, care nu ştiu că ar fi trebuit să fie moarte.

Faţa mea e câmpul de după arderea miriştii. Buzele mele, altădată atât de cărnoase, arată ca nişte râme deshidratate. Cunoaşterea termenului medical *microstomia* nu ajută buzelor mele să arate mai puţin urâte. Totuşi, prefer această gură celei pe care am avut-o înainte de a-i spune Mariannei Engel că o iubesc.

Înainte de a arde, şira spinării mele era tare; după ce-am ars, a fost înlocuită de un şarpe. Acum şarpele nu mai este şi-mi redescopăr coloana vertebrală, ceea ce e un început bun. Piciorul drept e plin de tije metalice, pe care le-aş putea considera nişte cătuşe turnate din rămăşiţele vehiculului meu distrus în accident. Aş putea alege să-mi târăsc accidentul pretutindeni. N-o voi face.

Exersez mult mai tare ca înainte. De câteva ori pe săptămână Sayuri mă duce la piscina locală, unde mă supune unei serii de exerciţii. Apa în sine stârneşte optimism, reducând stresul încheieturilor mele. În zilele în care nu merg la piscină, Sayuri mă învaţă cum să bat pasul ştrengarului în curtea din spatele casei. Probabil că priveliştea asta uimeşte pe oricine ar privi de

pe treptele Sf. Romanus. Ce-ar putea crede despre monstrul care sare prin curtea vecină, mânat de la spate de o minusculă femeie japoneză? Ocazional, părintele Shanahan mă vede şi-mi face cu mâna, iar eu îi fac cu mâna drept răspuns. M-am hotărât să nu-mi fie antipatic, în ciuda faptului că e preot.

După exerciţii apare Gregor, care vine după Sayuri, şi atunci stăm toţi trei la masă pentru o ceaşcă de ceai. Cu ocazia celei mai recente întâlniri le-am împărtăşit ştirea că această carte va fi publicată. N-aveau nici cea mai mică idee că scriam povestea de faţă; păstrasem secretul pentru că nu ştiam ce voi face cu ea după ce o terminam. Deşi păstrez cele două exemplare din *Infernul,* am luat decizia de a publica această carte. Încă nu sunt sigur dacă e corect să fac asta – emoţiile mele faţă de acest subiect se schimbă frecvent – însă tăcerea e prea dureroasă.

Prietenii mei au fost foarte bucuroşi la auzul acestor veşti, deşi Sayuri a mărturisit că încă nu poate citi în engleză atât de rapid pe cât i-ar plăcea. Apoi, foarte surescitată, l-a prins de braţ pe soţul ei, ca şi cum îi venise cea mai mare idee din lume. „Stai! O să-mi citeşti înainte de a ne culca în fiecare noapte? Aşa vom desluşi povestea în acelaşi timp!”

Gregor arăta puţin stânjenit din cauza demonstraţiei de afecţiune a lui Sayuri, însă eu l-am asigurat că era o idee minunată, adăugând: „Şi s-ar putea să afli ceva despre istoria cadoului tău de nuntă”.

Reprezint mai mult decât cicatricele mele.

* * *

Când m-am întors acasă după dispariţia ei şi după declaraţiile iniţiale date poliţiei, am coborât în atelier să citesc ceea ce Marianne Engel sculptase pe soclul statuii mele.

Dû bist mîn, ich bin dîn:

des soit dû gewis sîn;

dû bist beslozzen in mînem herzen,

verlorn ist daz slüzzelîn:

du muost och immer darinne sîn.

„Eşti al meu, sunt a ta; fii sigur de asta. Ai fost ferecat în inima mea, cheia aruncată; înăuntrul ei va trebui să rămâi mereu”.

* * *

Lebrecht Bachenschwanz a editat prima versiune a Divinei Comedii *(Die göttliche Komödie)* între anii 1767 şi 1769, iar traducerea *Infernului* aflat în posesia mea e cu cel puţin patru sute de ani mai veche. Deşi uluitor, acest fapt nu dovedeşte, dincolo de orice îndoială, că Marianne Engel a fost traducătoarea cărţii în prima jumătate a secolului al paisprezecelea; nu înseamnă decât că a tradus-o *cineva.* Dar dacă Marianne Engel nu e traducătoarea, cum a ajuns cartea în cutia ei de valori? Cum a supravieţuit aproape şapte secole fără să existe nicio menţionare oficială a existenţei acestei traduceri? Asemenea multor altor lucruri, nu ştiu ce să deduc din asta.

Am scris atât de mult despre traducerea germană, încât s-ar putea să credeţi că nu există nimic excepţional în privinţa versiunii italiene originale, cu excepţia vechimii ei. Există unele defecte în condiţia manuscrisului, care, deşi diminuează

valoarea monetară a cărţii, prezintă un interes considerabil pentru mine.

E evident că manuscrisul a fost cuprins de flăcări la un moment dat. Paginile sunt incinerate pe margini, însă focul n-a pătruns îndeajuns de adânc pentru a arde vreun cuvânt. Cumva, cartea fusese cruţată de stricăciuni extensive cauzate de foc; de fapt celălalt defect e mult mai evident.

E vorba de o tăietură lată pe prima copertă a cărţii, produsă de un instrument ascuţit. Cuţit sau, probabil, săgeată. Tăietura penetrează grosimea cărţii în aşa fel încât atunci când coperta e deschisă, pe prima pagină apare o crestătură de o mărime aproape egală. Această crestătură, situată în mijlocul fiecărei pagini, devine tot mai mică pe măsură ce răsfoieşti cartea. Ultima copertă a cărţii prezintă doar un mic orificiu de ieşire; se pare că un instrument ascuţit fusese blocat, dar nu de tot, de grosimea manuscrisului.

Mi-a luat mult timp să găsesc curajul de a-mi scoate colierul de la gât şi a insera vârful săgeţii în rana manuscrisului. S-a înfipt perfect, ca o cheie în lacătul potrivit. L-am împins mai adânc, până când vârful săgeţii a fost înghiţit de carte, iar ascuţişul lui abia dacă a apărut în crăpătura din dosul copertei.

În aceste zile îmi place să-mi imaginez că dacă un om ar pătrunde prin tăietura din faţă a copertei, ar putea păşi exact în inima *Infernului.*

* * *

Au existat mai multe motive pentru care eu şi Jack am decis să nu-i facem un mormânt lui Marianne Engel. Două dintre aceste motive s-au ridicat deasupra celorlalte. În primul rând mi se părea straniu, fără un corp adevărat, care să fie aşezat în

mormânt. În al doilea rând, cine ar vizita acest mormânt, în afară de noi doi?

Nu vreau să vizitez un mormânt.

* * *

În fiecare zi mă trezesc cu Bougatsa dormind la picioarele mele. Îl hrănesc cu pancreas crud, apoi plecăm cu maşina spre ocean.

Privesc întinsul oceanului în timp ce răsare soarele. E ora mea de veghe, o oră devotată amintirii Mariannei Engel, fiind şi singura oră pe care mi-o permit să fiu expus la lumina directă a soarelui. Prea multă expunere nu e bună pentru pielea mea, dar îmi place căldura de pe faţa mea.

Bougatsa aleargă de regulă de jur împrejur, înhăţând mici bucăţi de lemn aduse de valuri şi lăsându-le la picioarele mele. Mă imploră să i le arunc, apoi se năpusteşte în spuma mării. Dar există unele dimineţi când n-are chef să alerge şi rămâne la picioarele mele, zgâindu-se la ocean. Exact ca în noaptea în care ea a dispărut în larg; ca şi cum ar aştepta-o să se întoarcă la noi. Dar nu ştie care e diferenţa. Nu e decât un câine prost.

În tot acest timp compun în minte. Aceste pagini pe care le-aţi citit: majoritatea, zămislite în postul meu solitar de la marginea lumii, unde pământul se prăvăleşte în mare. Am petrecut mult timp acolo, în acel spaţiu grandios, între memorie şi dorinţă, creând acest imperiu zănatic de propoziţii, în care trăiesc acum.

Am vrut să scriu această carte pentru a o onora, dar am eşuat, exact aşa cum am eşuat s-o ajut de atâtea ori în viaţă. Ştiu că aceste cuvinte ale mele nu sunt nimic mai mult decât nişte palide stafii, însă am nevoie de Marianne Engel ca să exist undeva.

* * *

De fiecare dată, în Vinerea Mare, această aniversare fixă dar mereu schimbătoare a accidentului meu, merg la pârâul care mi-a salvat viaţa şi aprind încă o lumânare. Îmi ofer mulţumirile pentru două lucruri: că sunt cu un an mai bătrân şi că sunt cu un an mai aproape de moarte.

Când Marianne Engel mi-a dat vârful de săgeată, mi-a spus că voi şti ce să fac cu el când va veni timpul. Dar ştiu deja. Îl voi purta întotdeauna cu mândrie, iar când voi fi bătrân şi mi se va fi sfârşit traiul, voi scoate vârful de săgeată de pe colier. Îl voi ataşa unei tije şi voi ruga un prieten drag să expedieze săgeata aceea în inima mea. Poate prietenul acela va fi Gregor sau Sayuri; poate va fi cineva pe care încă nu l-am întâlnit. Săgeata va zbura înfigându-se în pieptul meu şi despicând cicatricea din naştere ca pe un sigiliu care a aşteptat să fie deschis.

Asta va marca a treia oară când o săgeată va pătrunde în pieptul meu. Prima oară m-a adus lângă Marianne Engel. A doua oară ne-a separat.

A treia oară ne va reuni.

* * *

Ah, dar nu mă lăsaţi să par prea serios. Încă mai am o viaţă de muncă înaintea mea.

După dispariţia Mariannei Engel mi-am impus să învăţ să sculptez. Presupun că motivaţia mea e una egoistă, fiindcă sculptura mă ajută să fiu mai aproape de ea. Îmi place acţiunea metalului în piatră. De regulă înţelegem greşit că piatra e

nemişcată, neiertătoare, ceea ce nu e adevărat: piatra e ca apa curgătoare, ca dansul focului. Dalta mea se mişcă de parcă ar cunoaşte dorinţele secrete ale pietrei, de parcă statuia ar călăuzi instrumentul. Dar cel mai ciudat lucru pe care l-am descoperit e cât de naturală îmi pare sculptura, de parcă aş mai fi practicat-o înainte.

Iscusinţa mea nu e nici pe departe similară cu cea dobândită de Marianne Engel, iar atunci când creez o statuie mică rareori seamănă cu ceea ce mi-am imaginat. Dar e okay. De fapt nu produc foarte des o lucrare în piatră. Mult mai des mă folosesc de sculele ei pentru a ciopli statuia mea, cea făcută de ea.

Şederea în faţa copiei mele încă mă mai jenează puţin, dar îmi spun mereu că nu e vorba de vanitate. Nu mă uit la mine însumi; mă uit la o parte care a rămas din Marianne Engel. Apoi ridic dalta şi ţintesc spre o zonă minusculă – colţul cotului, o cută a pielii arse – şi o lovesc cu ciocanul. Cu fiecare lovitură cade altă bucăţică din mine. Nu pot să distrug decât câte o aşchie o dată, pentru că de câte ori un fragment de piatră ajunge pe podea, sunt un pic mai aproape de a deveni nimic.

Cei Trei Maeştri ai Mariannei Engel au declarat că iubitul Mariannei Engel ar trebui să ştie raţiunea pentru care trebuie să-i elibereze ultima inimă, ca s-o elibereze pe ea. Permiţându-i să intre în ocean fără vreo împotrivire, n-a constituit decât începutul misiunii mele, pentru că eliberarea ei n-a survenit într-o clipită. E un proces în devenire care va dura tot restul vieţii mele şi nu-mi voi permite să mor înainte de a dăltui ultima bucăţică a statuii mele.

Cu fiecare fragment al rocii care cade din mine pot auzi vocea Mariannei Engel. Te iubesc. I love you. Aishiteru. *Ego amo te. Ti amo. Eg elska big. Ich liebe dich.* E o deplasare de-a lungul timpului, ajungând la mine în toate limbile pământului şi sună ca pură iubire.

POSTFAŢĂ

Cele mai sincere mulţumiri lui Angela Aki, o prietenă dragă şi prima persoană care a citit această carte; Bette Alexander şi Jolanta Benal, nişte perfecţioniste; Liuba Apostolova, care e făurită din lumina astrelor; Marty Asher, Jamie Byng, Anne Collins, Gerry Howard, Anya Serota şi Bill Thomas, cei care au crezut în mine de la început; Bratti, doua familie a mea; întregului staff de la Canongate, Doubleday Janklow & Nesbit şi Random House Canada; Dr. Linda Dietrick şi Dr. Ann-Catherine Geuder, consultanţi în legătură cu toate aspectele germanice; editorilor (Arme, Gerry şi Anya) care, cu ajutorul unor bisturiuri elegante, m-au ajutat să descuamez porţiunile moarte; Dr. Kathy J. Edwards, care a răspuns răbdătoare a toate întrebările mele arzătoare; John Fontana, care mă face să arăt bine; Helen Hayward, o profesoară mortală; corectorilor mei internaţionali, Kyoko Aoyama, Yoichi Takagi şi Miko Yamanouchi (japoneză), Ua Matthiasdottir (islandeză) şi Giuseppe Strazzeri (italiană); Eric Simonoff, cel mai mare campion al romanului; Dorothy Vincent, care a dus cartea în jurul lumii; asistenţilor editori pentru că au realizat această lucrare, în special lui Katie Halleron, Eadie Klemm şi Alexa Von Hirschberg; Joe Burgess, Kirby Drynan, Liz Ericksson, Kevin and Alex Hnatiuk, Alison şi Helen Ritchie şi Paige Wilson, prieteni cu feedback; familiei mele, nucleară şi extinsă, pentru sprijinul şi dragostea lor; şi lui Harley şi Fjola, pentru tot.

Următoarelor surse bibliografice le sunt în mod special îndatorat: *Medieval Germany: An Encyclopedia,* editată de John M. Jeep; *The Mystics of Engelthal:*

Writings from a Medieval Monastery, de Leonard P. Hindsley; *Henry Suso: The Exemplar, with Two Sermons,* tradusă, editată şi prezentată de Frank Tobin; *Light, Life and Love: Selections from the German Mystics of the Middle Ages,* editată de W. R. Inge; *The Inferno,* de Dante Alighieri, tradus de Robert Hollander şi Jean Hollander; *The Divine Comedy: The Inferno, The Purgatorio,* şi *The Paradiso,* de Dante Alighieri, tradus de John Ciardi; *Surviving Schizophrenia: A Manual for Families,*

Consumers, and Providers (a patra ediţie), de E. Fuller Torrey, M.D.; *Rising from the Flames: The Experience of the Severely Burned,* de Albert Howard Carter III, Ph.D., şi Jane Arbuckle Petro, M.D.; *Severe Bums: A Family Guide to Medical and Emotional Recovery, de* Andrew M. Munster, M.D., şi personalului medical de la Baltimore Regional Burn Center; *Holy Terrors: Gargoyles on Medieval Buildings,* de Janetta Rebold Benton (în care e tipărită o versiune a legendei dragonului La Gargouille); *Viking Answer Lady* de pe net; şi versiunea King James Version a Bibliei.

Ghid de lectură

Infernul… Iubirii

Romanul pe care-l prezentăm cu această ocazie este, cu siguranţă, cea mai interesantă apariţie literară internaţională a anului.

Andrew Davidson, tânărul autor canadian „debutează” fulminant, cu o carte-manifest, elaborată pe parcursul a şapte ani de documentare, însumând un număr imens de pagini – cam de zece ori mai mare decât textul final – reuşind o performanţă fără precedent, aceea de a vinde manuscrisul în peste douăzeci de ţări, înainte de apariţie.

Evident, critica literară s-a grăbit să anunţe apariţia făcând comparaţii elogioase cu *Pacientul englez* sau *În numele trandafirului,* de exemplu, dar dincolo de marketingul firesc şi de entuziasmul, întotdeauna exagerat, ce însoţesc o lucrare ce se vrea direct în topul vânzărilor, avem de-a face, într-adevăr cu un roman de primă mărime, menit să emoţioneze toate categoriile de public, să satisfacă gustul celui mai inveterat cititor, prin complexitatea naraţiunii, mesajul umanitar universal, acoperirea culturală – practic exhaustivă – a domeniilor aduse în discuţie şi, nu în ultimul rând, curajul de a aborda o temă bătută şi răzbătură în literatură: iubirea. Iubirea ca salvare din *Infernul* mondenităţii noastre de toate zilele.

Pe scurt, naratorul este un tânăr contemporan, frumuşel, suficient, cinic şi bine dotat sexual, cu un oarecare renume de actor şi regizor de filme porno, care pierde toate aceste atu-uri într-un accident de maşină care-l lasă imobilizat pe patul unui spital, mai mult mort decât viu, în urma arsurilor suferite. Realizându-şi condiţia, unica lui preocupare este aceea de a se sinucide atunci când va fi în stare să o facă.

Dar… destinul lui se va numi Marianne Engel, o pacientă a aceluiaşi spital, o sculptoriţă de garguie, trăsnită care-l caută, pretinzând că ei doi vor fi fost iubiţi, cândva, în Germania medievală, pe când ea era călugăriţă şi scrib la mănăstirea Engelthal iar el, un mercenar grav rănit, care fusese adus acolo în taină, şi dat ei în grijă ca să-l vindece.

De aici încolo romanul se desfăşoară pe nenumărate planuri, fiecare dintre acestea vizând profunde semnificaţii umane, sociale, culturale, pe un traseu sinuos, la limita credibilului şi posibilului, Marianne ghidându-l pe iubitul ei prin *Infernul* – la propriu chiar, al suferinţei, dar şi prin cel cultural, cartea fiind evident construită pe modelul celebrei opere danteşti: sunt 33 de capitole, data naşterii Mariannei (din fosta ei existenţă) este identică cu debutul călătoriei lui Dante prin Infern – anul 1300, chiar şi ziua este aceeaşi – Vinerea Mare, vinere care este şi ziua în care are loc teribilul accident al naratorului. Cartea abundă de asemenea „chei” de lectură, cum ar fi şi cele două acrostihuri pe care le veţi descoperi citind atent prima literă a fiecărui capitol şi ultima literă a fiecărui capitol, şi care vor forma două citate celebre.

De asemeni, Marianne Engel îi relatează naratorului povestea lor de iubire în stilul Şeherezadei, exemplificând-o cu câteva poveşti de dragoste din Islanda, Italia, Anglia sau Japonia – pretext pentru autor să ne poarte, cu un desăvârşit talent, prin cultura şi civilizaţia epocilor şi teritoriilor descrise.

Nu în ultimul rând, finalul este unul tulburător, atipic pentru genul „şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi”… dar asta nu vă mai spunem; ar fi păcat să vă stricăm plăcerea lecturii acelor pagini de o rară încărcătură emoţională.

După felul în care debutează, e foarte clar că Andrew Davidson a ales *the hard way* – calea cea grea, ca modalitate de a intra în literatură ceea ce constituie, dacă nu o garanţie, cel puţin o promisiune a faptului că e decis să şi… rămână în istoria literaturii universale. Vom vedea.

Editurile ALL